BİR YILDIZ KARASU KİTABI

AHMET ÜMİT

ROMA'NIN BEŞ GÜNÜ

YKY
YAPI KREDİ YAYINLARI

ROMA'NIN BEŞ GÜNÜ

Ahmet Ümit 1960'ta Gaziantep'te doğdu. Marmara Üniversitesi Kamu Yönetimi Bölümü'nü bitirdi. 1985-1986 yıllarında, Moskova'da Sosyal Bilimler Akademisi'nde siyaset eğitimi gördü. İlk kitabı 1989'da yayımlanan *Sokağın Zulası* adlı şiir kitabıdır. 1992'de ilk öykü kitabı *Çıplak Ayaklıydı Gece* yayımlandı. Bunu 1994'te *Bir Ses Böler Geceyi*, 1999'da *Agatha'nın Anahtarı*, 2002'de *Şeytan Ayrıntıda Gizlidir* adlı polisiye öykü kitapları izledi. 1995'te hem çocuklara hem de büyüklere yönelik *Masal Masal İçinde* ve 2008'de yayımlanan *Olmayan Ülke* ile farklı bir tarz denedi. 1996'da yazdığı ilk roman *Sis ve Gece*, polisiye edebiyatta bir başyapıt olarak değerlendirildi. Bu romanın ardından 1998'de *Kar Kokusu*, 2000'de *Patasana*, 2002'de *Kukla* yayımlandı. Bu kitapları, *Ninatta'nın Bileziği*, *İnsan Ruhunun Haritası*, *Aşk Köpekliktir*, *Beyoğlu Rapsodisi*, *Kavim*, *Bab-ı Esrar*, *İstanbul Hatırası*, *Sultanı Öldürmek*, *Beyoğlu'nun En Güzel Abisi*, *Elveda Güzel Vatanım*, *Kırlangıç Çığlığı* ve *Aşkımız Eski Bir Roman* adlı kitapları izledi. *Kayıp Tanrılar Ülkesi* 2021 yılında yayımlandı. Masal tarzında kaleme aldığı *Bir Aşk Masalı* 2022 yılında okuyucuyla buluştu. Son Başkomser Nevzat macerası *Yırtıcı Kuşlar Zamanı* ise 2024 yılında yayımlandı. Ahmet Ümit'in İsmail Gülgeç'le *Başkomser Nevzat - Çiçekçinin Ölümü* ve *Başkomser Nevzat - Tapınak Fahişeleri*, Aptülika (Abdülkadir Elçioğlu) ile *Başkomser Nevzat - Davulcu Davut'u Kim Öldürdü?* ve Bartu Bölükbaşı'yla hazırladıkları *Elveda Güzel Vatanım* adlı çizgi romanları yayımlanmıştır. Eserleri 37 farklı dilde yayımlanan yazar uluslararası bir okur kitlesine ulaşmıştır.

Sis ve Gece adlı romanı Turgut Yasalar tarafından, *Bir Ses Böler Geceyi* adlı romanı ise Ersan Arsever tarafından uzun metrajlı filme uyarlanmıştır. Senaryosunu kendisinin yazdığı *Merhaba Güzel Vatanım* adlı dökü-drama Cengiz Özkarabekir tarafından filme çekilmiştir. Öykülerinden Uğur Yücel tarafından, *Karanlıkta Koşanlar*, Cevdet Mercan tarafından *Şeytan Ayrıntıda Gizlidir* adlı iki ayrı dizi film yapılmıştır. *Aşk Köpekliktir* adlı hikâyesi oyunlaştırılarak Akla Kara Tiyatrosu tarafından sahneye konulmuştur. *Ninatta'nın Bileziği* İstanbul Devlet Opera ve Balesi tarafından *Ninatta* adıyla opera olarak sahnelenmiştir. *Masal Masal İçinde*, İstanbul Devlet Tiyatroları tarafından sahneye koyulmuştur.

Ahmet Ümit şehirlilik bilincini uyandırmak, tarihi kentlere duyarlılığı artırmak ve çokkültürlülüğü geliştirmek için "Yaşadığın Şehir" adlı bir TV programı yapmıştır.

Patasana ve *Ninatta'nın Bileziği* eserleriyle Ahmet Ümit 2006 yılında Türk Eskiçağ Enstitüsü'ne, *Kayıp Tanrılar Ülkesi* eseriyle de 2023 yılında Alman Arkeoloji Enstitüsü'ne arkeolog üye seçildi.

Ahmet Ümit sosyal medya hesapları:
www.x.com/baskomsernevzat
www.instagram.com/baskomsernevzat
www.facebook.com/ahmetumit
www.youtube.com/ahmetumityazar

Ahmet Ümit'in
YKY'deki kitapları:

Aşkımız Eski Bir Roman (2019)
Kırlangıç Çığlığı (2019)
Sokağın Zulası (2019)
Masal Masal İçinde (2019)
Kavim (2019)
İstanbul Hatırası (2019)
Sis ve Gece (2019)
Patasana (2019)
Bab-ı Esrar (2019)
Olmayan Ülke (2019)
Sultanı Öldürmek (2019)
Beyoğlu Rapsodisi (2019)
Agatha'nın Anahtarı (2019)
Beyoğlu'nun En Güzel Abisi (2019)
Şeytan Ayrıntıda Gizlidir (2019)
Ninatta'nın Bileziği (2019)
Kar Kokusu (2019)
Çıplak Ayaklıydı Gece (2019)
Kukla (2019)
Bir Ses Böler Geceyi (2019)
İnsan Ruhunun Haritası (2020)
Elveda Güzel Vatanım (2020)
Aşk Köpekliktir (2020)
Kayıp Tanrılar Ülkesi (2021)
Sis ve Gece - 25 Yaşında (özel baskı, 2021)
Bir Aşk Masalı (2022)
The Land of Lost Gods (2023)
Kar Kokusu - 25 yaşında (özel baskı, 2023)
Yırtıcı Kuşlar Zamanı (2024)
Patasana - 25 Yaşında (özel baskı, 2025)
A Memento for Istanbul (2026)
Roma'nın Beş Günü (2026)

Çizgi romanları:
Başkomser Nevzat 1 - Çiçekçinin Ölümü (2021)
Başkomser Nevzat 2 - Tapınak Fahişeleri (2021)
Başkomser Nevzat 3 - Davulcu Davut'u Kim Öldürdü? (2021)

AHMET ÜMİT

Roma'nın Beş Günü

Roman

YAPI KREDİ YAYINLARI

Yapı Kredi Yayınları - 6900
Edebiyat - 1939

Roma'nın Beş Günü / Ahmet Ümit

Kitap editörü: **Korkut Erdur**
Düzelti: **Filiz Özkan**

Kapak tasarımı: **Davut Yücel**
Grafik uygulama: **Arzu Yaraş**

Baskı: Promat Basım Yayın San. ve Tic. A.Ş.
Orhangazi Mahallesi, 1673. Sokak, No: 34 Esenyurt / İstanbul
Sertifika No: 44762

1. baskı: İstanbul, Ekim 2026
ISBN 978-975-08-6870-2

© Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş., 2019
Sertifika No: 44719

Bütün yayın hakları saklıdır.
Kaynak gösterilerek tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında
yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş.
İstiklal Caddesi No: 161 Beyoğlu 34433 İstanbul
Telefon: (0212) 252 47 00 Faks: (0212) 293 07 23
https://www.yapikrediyayinlari.com.tr
e-posta: **ykykultur@ykykultur.com.tr**
facebook.com/**yapikrediyayinlari**
instagram.com/**yapikrediyayinlari**
x.com/**YKYHaber**

Ölümsüz bir aşk için ölümsüz bir varlığı sevmen gerekir.

"Caesar'dan Stephanos'a selam olsun.
Arkadaşım Zoilos ile aramdaki yakınlığı biliyorsun.
Onun doğduğu şehri özgür kıldım ve orayı Antonius'a övdüm.
Antonius şu anda orada bulunmadığından onların sorun yaşamamaları için özen göster.
Tüm Asya içerisinde kendime bu şehri seçtim.
Buranın halkının kendi hemşerilerim gibi korunmasını istiyorum.
Tavsiyelerimi sonuna kadar uyguladığını görmek için, gözüm üzerinde olacaktır."

Roma İmparatoru Caesar Divi Filius Augustus
Afrodisias Antik Kenti tiyatrosunun duvarındaki yazı

Bu romanı yazarken kıymetli katkılarıyla beni aydınlatan Adli Tıp Uzmanı Dr. M. Süalp Bengidal'a, Zeugma Kazı Başkanı Prof. Dr. Kutalmış Görkay'a, Alman Arkeoloji Enstitüsü İstanbul Şubesi Müdürü Prof. Dr. Felix Pirson'a, arkeolog Murat Ağır'a, Afrodisias Müzesi Müdürü Tenzile Uysal'a, arkeolog Alis Altınel'e, Roma rehberimiz Ertürk Durmuş'a, Roma yemekleri konusunda yardımcı olan Elvan Uysal'a, İtalyanca çevirmenim Lia Lodovici Kars'a, avukatım Aydın Kurban'a ve romanlarımın ilk okurları Figen Bitirim'e, Kemal Koçak'a, Ayhan Bozkurt'a, Erdinç Çekiç'e, Oral Esen'e, Nermin Mollaoğlu'na ve kızım Gül Ümit Gürak'a, Gürkan Gürak'a, torunum Rüzgar Gürak'a, eşim Vildan Ümit'e sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Prof. Dr. Ali M. Dinçol'un aziz hatırasına...

NEHİR

Ağır ağır rengini yitirmekte olan bir dolunayın aydınlattığı suların üzerinde sakince ilerliyordu siyah kayık. Şehrin uğultusu dinmiş, nehrin iki yanından birbirine paralel akan iki cadde iyice ıssızlaşmıştı, kayığın motorundan yükselen tekdüze gürültüden başka bir ses duyulmuyordu. Gözlerini belli belirsiz bir hışırtıyla yarılan sulara dikmişti Miran. Bedeninde bir ürperti hissetti, oysa hava bunaltıcı derecede sıcaktı. Bedensel değil ruhsal bir ürpertiydi bu, kalbinden bütün ruhuna yayılan bir kıpırtı. Korku da değil, ilk sergisini açmaya hazırlanan bir sanatçının hoş tedirginliğine benzer bir huzursuzluk belki. Oysa huzursuz olacak bir şey yoktu, gereken yapılmış, işin zor kısmı başarılmıştı, bütün o çaba, bütün o zahmet sonunda meyvesini veriyordu işte. Artık hazırlardı, sadece eserlerini sergilemeleri kalmıştı geriye, gün ışığında gerçekleşecekti o büyük buluşma... Belli belirsiz bir gül kokusu çalındı burnuna. Kayığın zemininde ki koyu renk örtünün altından geliyordu bu hoş koku. Ruben'in fikriydi bu. Ne yalan söylemeli önce yadırgamıştı bu fikri, fazla kadınsı bulmuştu ama bedenlere yapılan ince makyajdan sonra o kusursuz hallerini görünce ne kadar yerinde bir öneri olduğunu anlamıştı. Ruben'in elini sıkarak "Sen bir dâhisin dostum" demişti. Esmer yüzünde tek bir mimik bile kıpırdamamıştı kibirli arkadaşının. "Hep öyleydim" diye fısıldamıştı şakayla karışık. "Ama sen şimdi farkına varıyorsun." Miran aldırmamıştı kendisinden en az on yaş büyük olan Bask arkadaşının ukalalığına, aslolan görevdi. Üçünün el ele vermesiyle başarılacak olan bu sıra dışı, bu zorlu görev. Hiç şüphe yok ki o da kusursuz bir şekilde tamamlanacaktı.

Hızla gecenin sonuna yaklaşıyorlardı. Gecenin sonu ışığın egemenliğiydi, işte o zaman gerçekleşecekti çarpıcı final, güneşin aydınlığında herkesin gözleri önünde. Az kalmıştı, çok az. Garibaldi Köprüsü'nün kemerleri görünmüştü bile, birazdan altından geçecekler, sonra Ruben'i fark edecekler, nihayet iskeleye

yanaşarak eserlerini halkın görmesi için sergileyeceklerdi. O anda bir martı çığlık atarak geçti üzerlerinden, sanki bir şeyden kaçar gibiydi. "Havadan" diye düşündü Miran, "Nasıl ağır bir gece bu, insan soluk almakta zorlanıyor. Oysa Saraybosna'da bu mevsimde üşürdük." Gerçekten de henüz nisan ayı olmasına rağmen bir yaz gecesi gibi sıcaktı, boğucuydu, nemliydi. Saçlarının dibinden doğan bir damlanın kaşlarının arasından geçerek sağ gözüne indiğini fark etti. Gözünde bir yanma oldu, tatlı tatlı kaşıdı sağ eliyle. Geldiği gibi aniden kayboldu acı. Gözünü kaşıdığı elini yukarı kaldırdı, başındaki denizci şapkasını geriye doğru itti. Nemli rüzgâr alnında gezinmeye başladı. Oh, bu güzeldi işte, birazcık serinler gibi olmuştu, şapkasını biraz daha kaldırmak istedi ama Angelo'nun öksürüğü onu durdurdu. Başını çevirince ustasının alacakaranlıkta alev alev parıldayan gözleriyle karşılaştı. Tıpkı kendisi gibi o da bir denizci şapkası geçirmişti gür kır saçlarının üzerine; böylece zaten iri olan başı daha da heybetli hale gelmişti. Şapkasının altındaki kulaklıklarından Çek müzisyen Bedřich Smetena'nın *Vatanım* bestesinin ezgileri yayılıyordu sakin geceye. Angelo bir yandan müziği dinlerken bir yandan da bakışlarını genç arkadaşına dikmiş, o heybetli başını kesin bir tavırla iki yana sallıyordu. Kâfi gelmemiş olacak ki ince uzun parmaklarıyla nehir kenarındaki direkleri gösterdi. Elbette Miran da farkındaydı direklerdeki kameraların ama bu alacakaranlıkta, üstelik bu mesafeden onları net olarak görüntüleyebilmeleri imkânsızdı. Fazla pimpirikli davranıyor diye düşündü, bu iyi bir şey değildi, bazen paranoyaklaşacak kadar evhamlı oluyordu. Ama yine de şapkasını kaşlarının üzerine kadar indirmekten geri durmadı. Gülümsemiş olmalıydı ustası, istediği yerine getirildiğinde hep öyle yapardı. Yeniden kayığın burnuna doğru bakmaya başladı Miran. Kadifemsi sular hep aynı uyum, aynı yumuşaklıkla açılıyordu önlerinde. Öyle dalmışken bir an yukarıda bir yerlerde bir gölgenin hareket ettiğini görür gibi oldu, başını kaldırdı, Garibaldi Köprüsü'nün üzerinde gerçekten de bir karaltı vardı. Ruben miydi? Ama bekleyeceği yer orası değildi, iskelenin arkasıydı, yani nehrin kenarı. Köprünün üzerinde ne işi vardı bunun? Angelo'ya söylemek geçti içinden, "Acele etme" dedi kendi kendine. "Önce emin

olmalısın." Sabırsızlığı yüzünden kaç kere uyarı almıştı. Hem Angelo hem de Ruben ayrı ayrı azarlamışlardı onu. Kabul ediyordu, biraz tez canlıydı ama arkadaşları da abartıyorlardı. Ne olursa olsun artık acemi bir genç gibi görünmek istemiyordu; o yüzden gözlerini kısarak köprünün üzerindeki siluete dikkatle baktı. Karanlık henüz dağılmadığı için tam seçemiyordu ama kayık yaklaşınca kesin olarak anladı, köprüdeki siluet arkadaşına ait değildi. Bu gerçeği fark etmek Miran'ı rahatlatmadı, aksine sabahın köründe bu adamın ne işi var köprünün üzerinde diye daha fazla endişeye kapılmasına yol açtı. Angelo'ya haber verecekti ki siluet köprünün sol tarafına doğru yürümeye başladı. Uykusu kaçmış biri olmalı diye düşündü ama yine de adamı gözleriyle takip etmeyi bırakmadı. Adam gözden kaybolduncaya kadar da endişelerinden kurtulamadı. Neyse ki sonunda köprünün altına gelmişlerdi, arkadaki Angelo, kayığı sağ taraftaki kemerin altına yönlendirdi. Sol taraftan geçseler iskeleyi ıskalayacaklar, muhtemelen ilerdeki küçük engebede alabora olacaklardı. Defalarca konuşmuşlardı bu tehlikeyi. Aslında böyle bir yanlışa Angelo izin vermezdi. Kırk kere düşünür bir kere yapardı, yapınca da kusursuz olurdu. Ruben için aynı şeyi söylemek zordu, yeteneklerini tartışmıyordu ama zamanlama konusunda bazen özensiz davranabiliyordu. Köprünün altından geçerlerken gözlerini kısarak bir kez daha baktı etrafa. Artık iskeleyi olduğu gibi görebiliyordu ama Ruben ortalıkta yoktu. Angelo da onun gibi kaygılanmış mıydı acaba? Dönüp bakmak istedi, yine yapmadı. Erken davranmaktan çekiniyordu. Ustası soğukkanlılığa çok önem verirdi, "Bizim işimizde sükûnet her şeyin başında gelir; ne kadar çetrefil olursa olsun her türlü sorun çözülebilir, her türlü bela atlatılabilir ama bunun ilk koşulu sakin olmaktır" derdi.

Birden motorun sesinin değiştiğini fark etti, Angelo'nun kulaklığından sızan müzik de kesilmişti, evet, kayık yavaşlayarak kıyıya yöneliyordu. O anda gördü Ruben'in iskele görevlisi kıyafetleri içindeki kütüz bedenini, iskelenin hemen arkasındaydı, el fenerini üç kez yakıp söndürdü. Demek asayiş berkemaldi, ilk kez derin bir rahatlama hissetti, ardından gurura benzer bir duygu kabardı içinde. Olmuştu işte, bir kez daha başarmışlardı.

"Halatı hazırla" diyen Angelo'nun güven dolu sesini duydu. "Bir dakikaya yanaşmış olacağız."

Eğildi, ayaklarının dibindeki kalın halatı aldı, kayığın ucuna yöneldi. Ruben iskelenin arkasından çıkmış, çitlerin üstünden atlayarak yeşil platformun üzerinden onlara doğru geliyordu. Kayık platforma yaklaşınca Miran halatı uzattı, ilk seferinde yakaladı Ruben. Hiç telaşlanmadan kalın ipi çekti, platformun üzerindeki küçük iskele babasına sıkı sıkıya bağladı. Hafifçe sarsılan kayığın burnu artık yeşil platforma sürtünür hale gelmişti. Miran döndü, yeniden kayığın zeminine eğilecek oldu.

"Bana bırak" diye mırıldandı Angelo. "Örtüyü ben kaldırırım."

Miran denileni yaptı, çevik bir hareketle platforma atladı, o anda enfes bir gül kokusu bastı her yanı, döndü baktı, Angelo örtüyü kaldırmıştı, fildişi iki beden kayığın zemininde soluk soluk parlıyordu.

1

Onlar Roma'yı kuracaklar

Kentin ortasından bir yılan gibi kıvrılarak akan Tiber'in kıyısındaki iskelenin yeşil platformuna bağlanmıştı siyah kayık; eğer dar zeminine cenin vaziyetinde karşılıklı olarak yatırılmış çırılçıplak iki ceset olmasaydı hiç de dikkat çekecek bir özelliği yoktu. Şu motorlu küçük kayıklardan biriydi işte. Cesetlerin ikisi de erkekti, ikisi de saçlarına, kaşlarına kadar sinek kaydı tıraş edilmişti. İşin tuhafı ne bir korku vardı yüzlerinde ne de bir dehşet. Huzur dolu bir ifadeyle bakıyorlardı, çekilen sıkıntılardan sonra gelen o büyük rahatlama vardı donuk gözlerinde.

"Hiç kan lekesi yok" diye mırıldandı Yıldız. "Kurbanlar başka yerde öldürülmüş olmalı." İskelenin yeşil platformunun ucunda durmuş dikkatle kayığın içine bakıyordu. Gözlerine vuran parlak ışığı engellemek için sağ elini kaşlarının üzerinde siper etmişti, sol yanında iri gövdesiyle Tobias duruyordu, o da gözlerini kısmış, büyük bir ciddiyetle cesetleri inceliyordu. Roma'da bulundukları otuz küsur günden beri karşılaştıkları ilk önemli cinayet vakasıydı bu. Cinayet bürodan Başmüfettiş Carlo Benetti bir adım gerilerindeydi, parlak siyah saçlarının kaşlarına kadar döküldüğü yakışıklı yüzünde belirgin bir endişe okunuyordu. Carlo'nun haletiruhiyesinin farkında olmayan Yıldız kendi kendine konuşur gibi mırıldanmayı sürdürdü:

"İkisinin de yaraları kalplerinin üzerinde." Elini alnından indirdi, işaretparmağıyla önce sağdaki sonra da soldaki maktulün göğsünü gösterdi. "Fakat kayığın içi tertemiz. Maktullerin bedenlerinde tek damla kan yok." Arkadaşlarından tepki gelmeyince, sesini yükselterek tekrarladı. "Görüyorsunuz değil

mi, cesetler büyük bir titizlikle temizlenmiş. Kurbanlar başka bir yerden taşınmış. Üstelik bunu yapan her kimse işini iyi biliyormuş."

Tobias başını usulca öne doğru salladı.

"Yaralar da tıpatıp aynı. Muhtemelen aynı silahla öldürüldüler. Kılıç gibi ya da enli bir bıçak olmalı." Bir an düşündü, önemli bir meseleyle karşılaşmış gibi iri parmaklarıyla ensesini kaşıdı. "Peki, niye tıraş etmişler? Bütün kıllarını almışlar adamların. Gördünüz mü, kirpiklerini bile yolmuşlar."

"Kirpikler mi?" İrkilir gibi olmuştu Yıldız, kurbanların yüzlerine baktı yeniden. "Evet, evet, haklısın Toby, bedenlerindeki bütün kılları, bütün tüyleri almışlar..."

Tobias dalgın bir sesle mırıldandı:

"Ama cinsel bir çağrışım yapmıyor, masum bir görünümleri var..."

Yorum yapmadı Yıldız, önemli bir ayrıntı yakalamış gibi başını öne uzatarak kayığa doğru eğildi.

"Şu tozlar ne peki? Görüyor musunuz, maktuller toza bulanmış... Öyle değil mi? Bakın, bakın, şu pembe tozlar... Yok, toz değil bunlar, pudra... Pudralamışlar maktullerin ikisini de..."

Genizden gelen bir sesle söylendi yardımcısı.

"Ben de bu gül kokusu nereden geliyor diyordum." Etrafı kokladı. "Gül kokusunu siz de duyuyorsunuz değil mi?"

Belli belirsiz hissettiği kokuya çok takılmadı Yıldız, aklı pembe tozlardaydı.

"Neden? Neden pudra kullanmışlar ki?"

Yardımcısı soruya yanıt vermek yerine,

"Lekeler var" diye söylendi. "Bakın iki kurbanın da kollarının içinde koyu lekeler var." Çitlere iyice yaklaştı. "Morluk bunlar, belki de kurbanlara şiddet uygulamışlardır. Morlukları kapatmak için de pudra kullanmış olabilirler."

Yıldız da görmüştü lekeleri, şöyle bir baktıktan sonra, "Pudra morlukları kapatmaz" diye itiraz etti. "Fondöten kullanmış olmalılar. Ama neyle kapatırlarsa kapatsınlar mantıklı değil, önünde sonunda darp izlerini göreceğimizi bilirlerdi. İşte, sen çıplak gözle fark ettin bile. Pudra kullanmalarının başka bir amacı olmalı. Daha manyakça bir amaç. Belki cinayetlerini bir

eser olarak görüyorlardı. Ortalıkta kan olmaması, kurbanların tüylerinden arındırılmış olması, darp izlerinin fondötenle kapatılması, bedenlerinin pudralanması, hatta bu gül kokusu. Olay yerinin çirkinliğini örtmek, kurbanlarını etkileyici birer sanat eserine çevirmek için mi acaba? Belki de o yüzden bu siyah kayığı seçtiler. Belki de dikkat çekmek için kayığı özellikle siyaha boyadılar." Aslında henüz hiçbir şeyden emin değildi ama düşüncelerini art arda sıralamaktan kendini alamıyordu. "Kurbanlarını bir kayığa karşılıklı olarak çırılçıplak cenin vaziyetinde yatırmak... Cenin değil çocuk, daha doğrusu bebek. Evet, iki bebek. Birbirine benzetilmeye çalışılmış iki bebek." Birden sustu, deminden beri aklına gelen ihtimali dile getirdi. "Seri katil, evet, bu bir seri katilin işi olmalı. Belki de yalnız değildir, bir de suç ortağı vardır." İtalyan meslektaşına döndü. "Ne diyorsun Carlo?"

Özellikle sormuştu Yıldız, çünkü İtalyan başmüfettiş olay yerine geldiklerinden beri tek kelime etmemişti. Dalgınlığından sıyrıldı Carlo.

"Hıı, hıı. Evet, evet, olabilir, olabilir tabii. İki yıl önce yaşlı adamları öldüren bir seri katil yakalamıştık Trastevere'de... Roma'nın en ilginç mahallelerinden biridir. Katil pansiyon sahiplerini öldürüp cesetlerini de banyolara bırakıyordu. Küçükken bir pansiyoncunun tacizine uğramış. Sonra da suçlu suçsuz pansiyon sahiplerini katletmeye başlamıştı. Yakaladık tabii ama her yerde var bu manyaklardan. Ama bu vaka öyle midir, bilemiyorum, emin olmak gerekir."

Carlo'nun sinir bozucu sakinliğinin aksine Yıldız'ın heyecanı giderek artıyordu.

"Haklısın ama bütün bu mizansen, özenle hazırlanmış bu cinayet sahnesi, seri katil ihtimalini güçlendirmiyor mu?"

Tobias farklı düşünüyordu.

"Ama bütün bunları tek kişi yapmış olamaz Şef. Bir kişinin becerebileceği bir iş değil bu. Belki de aradığımız kişiler seri katil değil mafyadır. Olamaz mı? Onlar da böyle teatral cinayetler işlemezler mi?"

Külrengi gözlerini İtalyan polise dikerek tamamlamıştı sözlerini. Ama Carlo sanki Tobias'ı duymamış gibi bakışları kayığın

arka direğindeki kırmızı bandıraya takılmış susuyordu. Yıldız yadırgamıştı bu durumu, yardımcısının sorusunu yeniden dile getirdi:

"Ne diyorsun Carlo, mafyanın işi olabilir mi?"

"Ne? Ne dedin?" diyerek döndü Carlo.

Gerçekten tuhaftı, ne olmuştu bu adama böyle?

"Ben değil, Tobias soruyor" diye düzeltti Yıldız. "Katiller mafya olabilir mi diyor. Eğer öyleyse, vermek istedikleri mesaj ne sence?"

Hızla toparlanan Carlo, umursamaz bir tavırla omuzlarını silkti.

"Emin değilim, yani mafyanın cesetlerin üzerine bıraktıkları böyle mesajlar oldu tabii... Ölü balık, kurbanın ağzına para koymak gibi ritüelleri vardır ama böylesini ilk kez görüyorum." Başını iki yana salladı. "Hayır, mafyanın bu kadar uğraşacağını zannetmem. Böyle bir mizansen kurmazlar. Daha sapkın birilerinin işi olmalı. Seri katil senaryosu daha mantıklı." İngilizceyi meslektaşlarından daha iyi konuşuyordu ama düşüncelerini toparlamakta zorluk çeker gibiydi. "Fakat, katiller kim olursa olsun, bütün bunların bir manası olmalı. Evet, belki de bir mesaj veriyorlar." Bakışları yeniden kayığın arkasındaki bayrağa çevrildi. "Ama bu mesajı kime veriyorlar, ne demek istiyorlar, onu anlamamız lazım."

Yıldız da Carlo'nun baktığı yöne döndü, tam o anda rüzgâr hızlandı ve direğin tepesindeki kırmızı sancak düz bir sayfa gibi açıldı boşlukta. Kırmızı bayrağın üstünde sarı renklerle çizilmiş bir çelenk, içinde bir kartal vardı, yırtıcı kuşun pençelerinin altında ise büyük harflerle yazılmış SPQR yazısı okunuyordu. Kısık bir sesle mırıldandı Yıldız:

"Bu bayrak da ne?"

"Deminden beri ben de onu anlamaya çalışıyorum" diye açıkladı Carlo. "Tahmin ettiğim gibiymiş; bu, Roma İmparatorluğu bayrağı. Çelenk içinde Roma kartalı var."

Tobias hayal kırıklığına uğramış gibiydi.

"Futbol takımı arması değil mi bu ya? Kartalın pençelerinin altında SPOR yazıyor."

Sessizce gülümsedi Carlo.

"SPOR değil Tobias, SPQR yazıyor. Latince kelimelerin baş harfleri: Senatus PopulusQue Romanus, yani Senato ve Roma Halkı anlamına geliyor."

"Şimdi katiller bu iki kişiyi Senato ve Roma Halkı adına mı öldürdük demek istiyorlar?" Yıldız'ın sorusu yeniden konuya döndürdü hepsini. "Vermek istedikleri mesaj bu mu?"

Carlo hemen yanıtlayamadı, onun yerine aceleci Tobias karşılık verdi.

"Öyle olsaydı, kurbanların gözlerine birer gümüş sikke yerleştirirlerdi Şef. Hani şu ırmağı geçirecek olan kayıkçı için... Kharon muydu neydi adı? Ölüleri yeraltı dünyasına götürüyordu ya herif. Şu Yunan mitolojisinde Hades'in yancısı olan eleman."

"Onlar yeraltı ülkesine gitmiyorlar" diyen bir kadın sesi duyuldu geriden. "Onlar Roma'yı kuracaklar." Üçü de başlarını çevirince, hemen arkalarında dikilen Olay Yeri İnceleme'nin komiseri Rosa Antonelli'yi gördüler. Kendisi gibi beyaz tulumlar içinde, ellerinde çantalarıyla kayığı incelemek için bekleyen beş adamının birkaç metre önünde duruyordu. "*Buongiorno* millet" diyerek yaklaştı. Kimsenin karşılık vermesini beklemeden Carlo'ya bakarak manidar bir dille sordu: "Öyle değil mi Başmüfettiş, Romulus ile Remus'a benzemiyor mu kurbanlar?" Amirinin yanıtlamasını beklemeden Yıldız'a döndü. "Roma'nın kurucusu olan ikiz kardeşlerden bahsediyorum. İki bin yedi yüz küsur sene önce bir sepetin içine koyup bu nehre salmışlardı onları." Sanki onay bekler gibi yeniden İtalyan meslektaşına baktı. "Yanılmıyorum değil mi Carlo? Katiller iki bin yedi yüz küsur yıl önceki sahneyi canlandırmışlar işte. İki adamı tepeden tırnağa tıraş edip cenin vaziyetinde kayığa yatırmanın başka ne anlamı olabilir?"

Kaşları çatılmıştı başmüfettişin.

"Tamam da Romulus ile Remus'un ikisi de sağdı, üstelik hayatta kalsınlar diye sepete konulmuşlardı, öldürülsünler diye değil. İkizleri kral amcalarının şerrinden korumak için..."

Rosa omuzlarını silkti.

"Teşbihte hata olmaz. Katillerden gerçek sanatçılar gibi davranmalarını bekleyemeyiz. Ama haklarını yemeyelim, elle-

rinden geleni yapmış adamlar." İlerdeki tarihi köprüyü işaret etti. "Gördüğünüz gibi cesetleri Palatino Köprüsü'nün yakınına bırakmışlar." Alman meslektaşlarının boş gözlerle baktığını fark edince açıklama gereğini duydu. "Roma az ilerdeki Palatino Tepesi'nde kuruldu. Katiller ona gönderme yapıyor olmalı." Döndü, kendinden emin bir tavırla kayığın önündeki yazıyı işaret etti. "Kayığın adı da *La Lupa*."

Rosa'nın böyle her konuyu biliyorum tavırlarından hiç hazzetmiyordu Yıldız ama kadının hakkını yememek lazımdı, anlattıkları ilginçti, siyah zemine beyaz harflerle yazılmış Latince sözcüğe baktı.

"Evet, Yıldız Başkomiserim" diye bilgiç bir edayla konuşmayı sürdürdü Rosa. "Romulus ile Remus'u da bir kurt emzirmiş. Dişi kurda Latincede *La Lupa* diyoruz."

Yıldız bakışlarını yeniden kayığın içinde sessizce yatan iki cesede çevirirken sordu:

"Yani, bu iki kurban şehrin kurucularını mı temsil ediyor?"

Nihayet jeton düştü dercesine gözlerini açıp kapadı Rosa.

"Evet, kötü bir şaka gibi ama akla en yakın senaryo bu. Bence öldürdükleri adamları Romulus ile Remus'a benzetmişler. Bir manası vardır herhalde." Cesetlere bakarken başını salladı. "Neyse, öğreneceğiz nasıl olsa. Ama burayı bize bırakırsanız daha kolay öğreniriz." Bunu söyledikten sonra birkaç adım geride duran adamlarına döndü, otoriter bir sesle buyruğunu verdi. "Eee, ne bekliyorsunuz? Biraz daha dikilirsek buram buram ceset kokacak ortalık. Hadi, iş başına."

2

Romulus'un ikiz kardeşini öldürdüğü günden beri

Güneş iyice yükselmiş, ortalığı nemli bir sıcak basmıştı. Belli belirsiz bir buğunun sarmaladığı küçük adada Tiberino Ristorante'nin önündeki masalardan birinde güçlükle yer bulmuşlardı, yanlarında yörelerinde hep İspanyol turistler vardı. Onların yaptıkları gürültülere aldırmadan kornettolarını mideye indirmiş, kahvelerinin son yudumlarını içiyorlardı. Sabahın erken saatlerinde ağızlarına tek lokma koymadan apar topar çıkmışlardı evlerinden. Cinayet haberini veren Carlo'ydu; Yıldız'ı Navona Meydanı'ndaki evinden alan da oydu, Tobias kendi aracıyla gelmişti cinayet mahalline. Roma'daki 60 günlük zorunlu hizmet için İtalyan emniyet teşkilatı her iki Alman polise de lojman ayarlamıştı ama Berlin'den sınıf arkadaşı Jana kendi evini teklif edince derhal kabul etmişti Yıldız. Çok güzel bir kızdı Jana, olgunlaştıkça daha da hoş olmuştu. Dedesi İtalya'nın soylu ailelerinden bilmem ne kontu olan kocası, vergi vermemek için şirketini Dubai'ye taşıyan uyanık işadamlarından biriydi. Yani tarihi meydandaki o müze gibi ev boştu. Bayılırdı eski evlere Yıldız. Bir de evin her duvarında Caravaggio'nun insanı ürküten o tablolarının röprodüksiyonları asılı olmasaydı. Neyse o kadar kusur kadı kızında da olurdu, böyle bir evde kalmak gerçekten büyük şanstı. Ancak gece yarısına doğru artan kalabalığın gürültüsü zaman zaman rahatsızlık verse de kalın duvarlar, çift camlı pencereler onu dünyanın her yanından akın akın gelen turistlerin bağrış çağrışından bir nebze olsun koruyordu. Eve de erken gittiği yoktu zaten.

Bu yüzden kapıdan her girdiğinde arkadaşına teşekkür ediyordu. Bu şehirde tek arkadaşı bile olmayan Tobias ise Milvio Köprüsü civarında Roma Emniyet Teşkilatı'nın ayarladığı evlerden birinde kalıyordu. Daire küçüktü ama ona fazlasıyla yetiyordu. Akşamları, İtalya'da en sevdiği marka olan Moretti Baffo d'Oro biralarının tadına baktığı küçük bir balkonu bile vardı. Şimdi de restoranın önündeki masada sırtını iskemlesine yaslamış bir yandan sigarasını tüttürüyor, bir yandan da espressosunu yudumluyordu.

"Sizinkiler anlıyor bu kahve işinden Carlo" diye mırıldandı keyifle dudaklarını yalayarak. "Hakikaten nefis bir şey bu yahu."

Kendinden emin şöyle bir baktı İtalyan polis.

"Bu konuda hiç alçakgönüllülük etmeyeceğim. Kahve bizim işimiz. Bazıları bizim keyif düşkünü tembeller olduğumuzu zannediyor ama yanlış. Bak şu içtiğin espressodan da anlaşıldığı gibi iki yudumda kahvemizi içer, işimizin başına döneriz. O yüzden kahvemiz kaliteli olmak zorunda."

Yıldız'ın yüzünde muzır bir ifade belirmişti,

"Her kahveniz iki yudumda bitmiyor ama..."

Aynı alaycı tavırla sağ kaşını usulca kaldırdı Carlo.

"Yanlış, biz kapuçinoyu sadece sabah kahvaltısında içeriz, yani işe başlamadan önce."

Yıldız biraz daha takılmak niyetindeydi ama Tobias'ın sözleri engel oldu.

"Burası bizim Berlin'deki Müze Adası'na benzemiyor mu Şef? Ne diyorsun, baksana, öyle değil mi?"

Etrafa üstünkörü bir bakış attı Yıldız, çok da benzerlik bulamamıştı.

"Her ikisi de nehir adası işte... Müze Adası daha büyük tabii." Carlo'ya döndü. "Görmüş müydün Müze Adası'nı?"

Durgun kara gözleri tatlı bir anıyı hatırlamış gibi canlandı İtalyan polisin.

"Gördüm tabii, anlattım ya, üç yıl Berlin'de yaşadık. Babam Humboldt Üniversitesi'nde misafir profesör olarak çalışmıştı. Pergamon Müzesi, Altes Müzesi, Bode Müzesi, Neues Müzesi, Berlin Katedrali... Ama en çok Pergamon Müzesi'ni sevmiştim.

O mermer merdivenler, tepedeki sunak, küçük heykeller. Asıl kabartmalar muhteşemdi... Bir savaşı anlatıyordu. Neydi o?"

"Tanrılarla devlerin savaşı" diye hatırlattı Yıldız. "Zeus'un krallığını ilan ettiği savaş... Sahi Romalılar Jüpiter diyorlardı değil mi Zeus'a?"

Carlo şaşırmıştı.

"Evet ama sen nereden biliyorsun bütün bunları?"

Kahve fincanına uzanırken yanıtladı Yıldız.

"Pergamon'la ilgili bir dava vardı. Kendini Zeus zanneden bir katili yakalamıştık. İster istemez mitoloji öğrendik. Ama sevdik doğrusu, mitoloji gerçekten müthiş bir şey."

Tobias da heyecanlanmıştı.

"Evet ya, gerçekten öyle. Böyle kartallar filan vardı, yılanlar, ayakları sürüngen, üstleri insan yaratıklar. Acayipti ama İtalya ile ilgisi yoktu, Yunan mitolojisiydi..."

"Roma mitolojisi de Yunan mitolojisinin devamı sayılır zaten" diye tamamladı Carlo. "Tanrıların adlarını değiştirmişler, başka tanrılar da var ama asıl köken Yunan mitolojisi. Mesela bir zamanlar bu adada Asklepios adına kurulmuş bir tapınak varmış."

Anında hatırladı Tobias.

"Şu sağlık tanrısından mı bahsediyorsun? Apollon'un oğlundan..."

Carlo şaşkınlıkla baktı iri yarı meslektaşına.

"Vay canına, Alman polisleri ne kadar kültürlüymüş böyle! Arkeoloji mi okutuyorlar size akademide?"

Masumca sırıttı Tobias.

"Hayır Carlo, ben de Şef'in bahsettiği davadan biliyorum. Gırtlağımıza kadar mitolojiye gömülmüştük. Kim kimin oğlu, kim kimin kız kardeşi, Zeus'un yattığı dişiler, Hera'nın kıskançlıkları, Afrodit'in aşkları. Sanki pembe dizi izler gibiydik."

Yardımcısının sözünü kesti Yıldız.

"Korku filmi desek daha doğru olur, dört kişi öldürülmüştü." Carlo'ya döndü. "Pergamon Antik Kenti'nde de Asklepios'a adanmış bir yer vardı. Burası kadar küçük değildi, geniş bir araziye yayılmıştı. Bir zamanlar kapısında 'Ölüm Buraya Giremez' yazıyormuş. İddialı bir cümle ama dönemin önemli hastanelerinden biriymiş."

İtalyan polis hemen düzeltti:

"Asklepion sağlık merkezlerinin en büyüğü Pergamon'da değil Epidauros'taydı. Bugünkü Yunanistan sınırlarında yer alıyordu, zaten burada Asklepios tapınağının yapılmasının nedeni de Epidauros'taki bu sağlık merkeziydi. O zamanlar Roma'da korkunç bir veba salgını yaşanmış. İnsanlar yığınlar halinde ölüyorlarmış, ne yaparlarsa yapsınlar hastalığı önleyemiyorlarmış. Bunun üzerine Roma senatosu kâhine bir heyet göndermiş, bu salgından nasıl kurtuluruz diye. Kâhin de 'Sizi bu beladan ancak Tanrı Asklepios kurtarır, derhal bir tapınak yapın, şifa tanrısının gönlünü hoş tutun' demiş. Ama Asklepios'un heykeli olmadan tapınak olmazmış. Asklepios'un heykelini almak için Epidauros'a bir gemi yollamışlar. Gemi nice badireler atlatarak Yunanistan'ın kutsal kentine varmış. Epidauros'taki rahipler onlara Asklepios'un heykeliyle bir yılan vermişler. Roma'ya dönerken yılan geminin direğine sarılmış, rahipler bunun iyiye işaret olduğunu söylemişler. Gemi Roma'ya varınca yılanı serbest bırakmışlar, şifacı hayvan Tiber'e inmiş, yüzerek bu adaya gelmiş. Böylece Asklepios'un tapınağını burada kurmuşlar. İleride taşların birinin üzerinde bir yılan kabartması bile var." Sustu, başıyla adanın batı yönünü işaret etti. "Burada hâlâ hizmet veren bir sağlık merkezi bulunuyor. İlginç, değil mi?"

Yıldız'ın aklı başka bir konuya takılmıştı.

"Peki, sen nereden biliyorsun bütün bunları?"

"Söylemiştim ya, babam tarih profesörüdür" dedi Carlo nerdeyse bıkkın bir sesle. "Uzmanlık alanı da Antik Roma'da kültür ve inanç. Annem de tarihle iç içedir. Restoratörlük yapar, freskleri onarır. Gerçi emekli oldu ama aklı hep o duvar resimlerinde. Sistina Şapeli'ndeki her bir karakteri, onların beden dillerini, her bir figürü, renkleri, gölgeleri ezbere bilir. Bana gelince, sanki aileme verilmiş bir ceza gibiyim; tarih ilgimi hiç çekmiyor. Ama günün her saatinde tarih konuşulan bir evde ister istemez bir sürü şey öğreniyorsun."

Alnına düşen saçlarını eliyle geri attı Yıldız.

"Rosa bu yüzden mi yadırgadı seni? Kayıktaki cesetlerle Romulus ve Remus kardeşler arasında bağ kuramayışına mı şaşırdı?"

Boş ver gibilerden sağ elini boşlukta savurdu Carlo.

"Rosa âlem bir kadın. Geçinmesi zordur. Çok iyi bir olay yeri inceleme polisidir, aynı zamanda bir bilgisayar dâhisi ama bir o kadar da hayalci. Gerçeklerle uğraşmaktan canı sıkılıyor. Parmak izi, ayak izi, saç teli, lif, DNA, kamera görüntüleri gibi bizi gerçeğe götürecek bir sürü ıvır zıvır şeyle uğraşmak kolay değil. Delinin pösteki sayması gibi. Belki de bu yüzden aklı hep olmayacak işlerde. En basit vakalardan bile karmaşık senaryolar çıkarıyor. Biraz daha tanırsanız anlarsınız ne demek istediğimi..."

İtalyan polisin sabahtan beri sergilediği umursamaz tavrı yadırgayan Yıldız itiraz etti.

"Karşılaştığımız olay çok da basit bir vakaya benzemiyor. Bütün tüylerinden arındırılmış iki çıplak erkek cesedi, kayığın bırakıldığı tarihi yer, *La Lupa* ismi, hatta Roma İmparatorluğu'nun bayrağı... Bunların hepsi rastlantı mı yani?"

Carlo savunmaya hazırlanır gibi kollarını göğsünde kavuşturdu.

"Tamam, diyelim ki rastlantı değil ama bu kadar az veriyle bir sonuca ulaşmak doğru mu? Daha olay yerindeki bulguları incelemedik bile. Kurbanların kim olduğunu bilmiyoruz. Elimizde somut bir şey yokken, cinayetleri Roma'nın kuruluşuna bağlamak mantıklı mı?"

Sesi her zamankinden daha sert çıkmıştı ama Yıldız aldırmadı.

"Mantıklı olmayabilir ama hayal etmenin bir sakıncası yok ki. Gerçeğe ulaşmak için ihtimallere ihtiyacımız var, o ihtimalleri zenginleştirmek için de hayal gücüne..."

Sinirli sinirli güldü Carlo.

"Yapma Yıldız, ortada fol yok yumurta yok. Kadın geldi, iki dakika cesetlere baktı, ardından pat diye analiz yapmaya başladı."

Yıldız anlamak istercesine bakıyordu meslektaşına. Roma'ya geldikleri günden bu yana son derece mantıklı davranan, uyum içinde çalıştıkları adama bu sabah ne olmuştu? Belki de hep böyleydi de iyi tanıyamamışlardı onu. Masaya çöken sessizliği Tobias'ın sözleri böldü.

"Bakın, ben size söyleyeyim, bu işin altından mafya çıkacak." Kesin bir ifadeyle konuşuyordu, izmaritini sertçe kül tablasına bastırarak sürdürdü. "Bu iş organizasyon gerektirir. Bırak kurbanların üzerindeki işlemleri yapmayı, kayığı bulmak, üzerine Lupa filan yazmak, bayrak asmak, tek kişinin yapacağı iş değil bunlar. Bütün o mizansen de rakiplerine mesaj vermek için yapılmış. Bu şehir bizim demek istiyor. Bu anlamda Komiser Rosa'ya katılabilirim. Katiller şehrin kuruluşuna gönderme yaparak, düşmanlarına 'haddinizi bilin' diyorlar."

Carlo'nun kara gözlerinden bir ışık geçti.

"Çizdiği sınırı geçen Remus'u öldüren Romulus gibi mi diyorsun? O da burası benim şehrim, kimseyi sokmam diyerek kardeşini katletmişti."

İtalyan meslektaşının sesindeki alaycı tınıyı fark etmemiş gibiydi Tobias.

"Tamam işte, katillerin vermek istedikleri mesaj bu."

O anda çirkin sesli iki kuş ciyak ciyak öterek üzerlerinden uçtular. Üçü de tartışmayı unutup sağdaki tarihi köprünün kenarında sıralanan görkemli çınarlara doğru kanat çırpan kuşlara baktı.

"Yeşil papağanlar" diye söylendi Carlo ciddileşerek. "Güzel hayvanlar ama sesleri berbat. Çok eskiden beri buradalar... Muhtemelen şehrin ilk kuruluşundan beri." Yine alaycı bir ifade kapladı esmer yüzünü. "Romulus'un ikiz kardeşini öldürdüğü günden beri." Dayanamadı güldü ama Yıldız hiç de komik bulmamıştı söylediklerini, ela gözlerini dikmiş büyük bir ciddiyetle bakıyordu başmüfettişe. İğneleyici bakışları fark etmekte gecikmedi Carlo. "Neyse işte" diyerek toparlamaya çalıştı. "En azından ben kendimi bildim bileli böyle çığlık çığlığa dolaşırlar Tiber'in kıyısında."

Yıldız konunun böylece geçiştirilmesine izin vermek istemiyordu.

"Sen ihtimal vermiyorsun ama cinayetlerin gerçekten de Roma'nın kuruluşuyla alakası olabilir. Bence bu meseleyi atlamamakta yarar var."

Carlo karşılık vermedi. İtalyan meslektaşının memnuniyetsizliğini anlamıştı Yıldız fakat pek umursamadı, nazik ama kararlı bir sesle rica etti.

"Anlatsana şu hikâyeyi Carlo, soruşturmayla alakası olmayabilir ama merak ettim şimdi."

Derinden bir iç geçirdi İtalyan polis.

"Peki, bildiğim kadarını anlatayım o zaman. Şimdi bu Romulus ve Remus'un annesi Rhea Silvia, krallık soyundan bir genç kızmış. Rhea'nın amcası ve dönemin kralı Numitor, öz kardeşi Amulius tarafından zorla tahttan indirilmiş. Çok kurnaz ve acımasız bir adammış bu Amulius, yerine geçecek başka bir kral olmasın diye ailedeki bütün erkek çocukları katletmiş, Rhea Silvia'yı da zorla Vesta rahibesi yapmış. Çünkü Vesta rahibeleri bakire kalmak zorundaymış."

"Niye?" diye sordu Tobias. "Niye bakire kalmak zorundalarmış ki?"

"Çünkü kendilerini tanrılara adamışlar. Günümüzdeki Katolik rahibeler gibi düşün. İncil'i okumuşsundur, orada şöyle der: 'Evli olmayan kişi, Tanrı'nın işleriyle ilgilenir ve onu nasıl hoşnut edeceğini düşünür. Evli olan ise dünyevi kaygılarla meşgul olur.' Vesta rahibeleri de öyleymiş. Neyse, zorla Vesta rahibesi yapılan bu Rhea çok güzel bir kızmış. Öyle ki Tanrı Mars, tapınakta onu görünce aklı başından gitmiş. Çapkın tanrı, Rhea'yı baştan çıkartmış ve kendi yatağına sürüklemiş, böylece bizim ikizler, yani Romulus ve Remus ana rahmine düşmüş. Zamanı gelince de Rhea oğullarını doğurmuş. Ama yaptığı son derece tehlikeli bir işmiş. Çünkü bakirelik yeminini bozan bir Vesta rahibesinin cezası kesin olarak ölümmüş. Üstelik infaz korkunç bir şekilde gerçekleştirilir, günahkâr sayılan rahibe diri diri toprağa gömülürmüş. Ancak çocukların babasının Mars olması kralı korkutmuş, Romulus ve Remus'u kendi elleriyle öldürmek istememiş, çocukların Tiber Nehri'ne atılmalarını emretmiş. Böylece, Mars'la yüzleştiklerinde 'Bebeklerin katili ben değilim, nehirdir' diyerek yakayı sıyırmayı umuyormuş. Adamları kralın emrini yerine getirmişler, ikizleri bir sepete koyarak Tiber Nehri'ne bırakmışlar. Ama nehir çocuklara merhamet etmiş, belki de babaları Mars onlara kol kanat germiş, sonuçta bebekler hayatta kalmış, büyüyünce de iki güçlü savaşçı olarak ülkelerine geri dönmüşler. Amulius'u öldürüp eski kral Numitor'u tahta çıkartmışlar. Ardından da

şehri kurmuşlar işte." Sustu, yüzünde bıkkın bir ifadeyle Yıldız'a baktı. "Hepsi bu."

Onun ruhsuz bakışlarının aksine her iki meslektaşı çok ilgilenmişti bu konuyla.

"Sahiden de burada mı kurulmuş şehir?" diye yeniden sordu Yıldız. "Yani tam olarak o bölgede miyiz biz?"

"Öyle kabul ediliyor." Gönülsüzce nehrin sağ tarafını, Fabricio Köprüsü'nün arkalarını gösterdi. "Şu yukarıdaki Palatino Tepesi'nin üstünde kurulmuş deniyor. Hatta *Palatino*, yani *Palace*, yani kralların yaşadığı mekân kelimesinin de ilk kez buradan çıktığı söylenir. Fakat Roma'nın kuruluşuyla ilgili bir sürü efsane var. Bu mesele dipsiz bir kuyu, içine düştün mü çıkamazsın." Böylece konuyu kapatmak niyetindeydi ama kadın meslektaşının hiç azalmayan ilgisini görünce konuşmasını sürdürdü. "Bakın, Romulus ile Remus gerçekten yaşadı mı, o bile belli değil. Mesela şu *La Lupa*, yani dişi kurt meselesi de tartışmalı. *Lupa*, Latincede dişi kurt anlamına geldiği gibi fahişe anlamına da gelir. Bazıları iki bebeği dişi bir kurt değil, Tiber kıyısındaki evinde mesleğini icra eden iyi yürekli bir fahişenin emzirdiğini iddia ediyor. Yani efsaneyle, destanla cinayet çözmeye kalkarsak şapa otururuz. Sizin de çok iyi bildiğiniz gibi varsayımlar yerine somut bulgulardan yola çıkmamız lazım." Sustu, yarı alaycı yarı ciddi bir bakış attı. "Ne oldu sizin şu katı Alman mantığınıza? Sanki rolleri değişmiş gibiyiz, romantik bir İtalyan olarak ben mantığı savunuyorum, sizse hayalciliği." Espri yapmak istemişti ama sözleri karşılık bulmayınca sadede geldi. "Şaka bir yana, maktullerin fotoğraflarını merkeze gönderdik, şu yüz tanıma programından gelecek sonuçları bekleyelim, kurbanların kimliğini tespit edersek daha kolay çözülür bu iş." Duraksadı, bu meseleyi tatlılıkla halletmeye karar vermişti. "Ama şehrin tarihini merak ediyorsanız, bir gün hep beraber bize gidelim, babam anlatsın size. Bizimkiler misafirlere bayılır zaten. Annem de güzel yemekler yapar, ıcığına cıcığına kadar öğrenirsiniz Roma'nın tarihini."

Yıldız da uzatmak istemedi.

"Çok sevinirim" dedi nazikçe. "Pergamon Altarı vakasından sonra biz de yarı arkeolog sayılırız. Değil mi Toby?"

Tobias da canlanmıştı ama aklı Roma tarihinde değildi.

"Lazanya da yapar mı annen?"

Aradaki buzların çözülmesine sevinmişti Carlo.

"Ne diyorsun dostum, İtalya'nın en şahane lazanyası bizim evde pişer..."

Sanki o lezzetli lazanyadan tatmış gibi ağzı sulanmıştı Tobias'ın.

"O zaman kesin geliyoruz Başmüfettişim. Şu hayatta en sevdiğim iki yemek var, biri lazanya, öteki patlıcan kebabı..."

Carlo'nun gözleri kısıldı.

"Patlıcan mı? Kebap etten yapılmıyor mu yahu?"

"Et de var, bir patlıcan dilimi bir et, yani kıyma. Ama patlıcan özel olacak. Şey patlıcanı..." Alnı kırıştı. Bilginin kaynağına döndü. "Ne patlıcanıydı Şef?"

Yıldız gülmeye başladı...

"Birecik, Birecik patlıcanı..."

İtalyan anlamaya çalışıyordu.

"Birecik ne demek?"

"Türkiye'de bir yer. Orada yetişen patlıcandan söz ediyor. Özel bir patlıcan, kebap için şahane bir sebze."

Başmüfettişin çalmaya başlayan telefonuyla bölündü sohbet. Carlo telefonuna baktı. "Komiser Fabio arıyor, bir sonuç çıkmış olabilir." Telefonu açtı. "Alo, Fabio... Evet, evet. Buldunuz mu? Ne, bir kişi mi kayıpmış? Enzo Costa mı? Kim başvurmuş? Karısı... Beş gündür. Hımmm, nakliyat işi? Fiducia Kargo... Tır mı? Tamam, anladım. Bilemedim şimdi. Kadının gelmesi lazım. Evet, evet, kocasını tanır herhalde... Evet, Fabio başka nasıl olacak, kadının gelmesi şart... Hadi, hadi, kaybedecek vaktimiz yok. Kadını morga getir. Evet, morga, kurbanlar da morga gitti. Kadın otopsiden önce kocasını teşhis etmeli. Biz de orada olacağız zaten."

Telefonu kapatırken ışıl ışıl yanan kara gözlerini Yıldız'a çevirdi.

"Galiba bir şeyler çıkıyor ortaya. Fabio'ya son günlerde kayıp vakası var mı diye araştırmasını söylemiştim. Bir kayıp vakası varmış. Yetişkin bir erkek. Beş gün önce kaybolmuş." Kalkmak için hazırlanırken ekledi. "Bizim kurbanlardan biri olabilir."

İyi bir gelişmeydi ama sormadan edemedi Yıldız.

"Nakliyat şirketi mi varmış?"

Kendi varsayımının doğrulanacağını zanneden Tobias atıldı.

"Nakliyat şirketi tabii, mafya başka neyle uğraşır? Bu işin İtalyan babalarının işi olduğunu söylemiştim. Baksanıza öteki için kayıp başvurusunda bulunmamışlar bile. Adamlar yasadışı bir şeyler çeviriyorlarmış işte."

Carlo bıyık altından güldü, belli ki Alman meslektaşını küçük görüyordu ama hep yaptığı gibi yine nezaketinin arkasına sakladı gerçek duygularını.

"Anlayacağız Tobias" dedi hesabı istemeden önce. "Anlayacağız."

3

Daha önce böyle cinayetler işlendi mi Roma'da?

Tiberino Adası bir gemiye benziyordu. İlk bakışta fark edilmese de dikkatli bir göz hemen anlardı bu benzerliği. İki girişi vardı bu küçük adanın, soldaki Cestio Köprüsü ile sağdaki Fabricio Köprüsü. Ada'dan ayrılırken çalmaya başladı Yıldız'ın telefonu, Cestio Köprüsü'nün üzerinde, aşağıda akmakta olan nehrin gürültüsünden neredeyse duymayacaktı zili ki Tobias uyardı.

"Telefonun çalıyor Şef."

Yıldız telefonu çıkardı, babasının adını görünce, "Eyvah, nasıl unuttum" diyerek telaşla açtı. "Günaydın babacım, kusura bakma bu sabah arayamadım. Acil bir iş çıktı. Nasılsınız? Bir sorun yoktur umarım."

Yaman'ın sevecen sesi duyuldu.

"Günaydın Yıldız'cım, yok, yok, iyiyiz biz, sorun yok. Bu defa da biz arayalım dedik. Biz burada dede torun şahane vakit geçiriyoruz." Sesi biraz uzaklaştı. "Değil mi Deniz'cim?"

"Evet" diye bir bağrış duyuldu telefonun öteki ucundan. "Evet, çok eğleniyoruz."

Yıldız meslektaşlarının göz ucuyla kendisini süzdüklerini fark etti. Eliyle telefonun mikrofonunu kapattı.

"Siz gidin, ben geliyorum, araçların orada buluşuruz." İki polis caddeye yürürken Yıldız köprünün güneşten ısınmış taş duvarına yaslanarak konuşmasına devam etti: "Deniz, Deniz'cim günaydın, nasılsın oğlum, nasılsın canımın içi?"

"İyiyim annecim, dedemle oynuyoruz." Telefonu torununa vermiş olmalıydı Yaman, ses artık yakından geliyordu. "Ama merak etme önce matematik ödevlerimi yapıyorum. Dedem de

yardım ediyor. Brigitte de bize havuçlu kek pişiriyor. Geçen gün de muzlu pasta yaptı..."

"Lezzetli miydi bari?"

"Mımm... Çoook..."

Böyle söylemesine rağmen çocuğun sesindeki hırçınlık fark edilmeyecek gibi değildi. Deniz'in üzüm karası gözlerindeki keder canlandı zihninde, üzüldüğünde alt dudağını sarkıtışını, boynunu hafifçe yana eğişini hatırladı. İçi burkuldu; oğlu, onu özlüyordu. Alışır sanmıştı ama Deniz daha yedi yaşındaydı, küçücüktü, çok küçük. Franz'la ayrıldıklarında da böyle olmuştu. Oğlanın babasız eve alışması aylar sürmüştü. "Kabul etmeyecektim bu görevi" diye geçirdi içinden. "Yanlış yaptım, çok yanlış." Fakat artık iş işten geçmişti, oğlunu yatıştırmaktan başka çaresi yoktu.

"Brigitte'ye çok teşekkür et benim için. Ama çok tatlı yemiyoruz değil mi?"

"Yemiyoruz, yemiyoruz" diye geçiştirdi oğlu. "Peki dedeme teşekkür etmeyeyim mi?"

"Tabii, dedene de et. Asıl teşekkürü o hak ediyor. Seviyor musun dedeni?"

Yine abartılı bir coşkuyla geldi yanıt.

"Çoook..."

"Ben de sizi çoook seviyorum Deniz'cim. Çoook özledim sizi, hem de çok."

Kısa bir sessizlik oldu.

"O zaman neden gelmiyorsun anne?"

Sesi artık hırçın değil, buruktu. İşte acı gerçek buydu, oğlu üzüntü içindeydi.

"Geleceğim Deniz'cim, geleceğim, az kaldı."

Anında çığlığı kopardı çocuk.

"Yaşasın! Dede, dede, annem geliyor, yaşasın..."

Nasıl düzeltecekti Yıldız şimdi bu yanlış anlaşılmayı?

"Dur, dur Deniz'cim, hemen geliyorum demedim. Biraz daha sabır..."

Yine kısa bir sessizlik oldu.

"Ama ne kadar kaldı?"

Yumuşak, yatıştırıcı bir sesle yanıtladı annesi.

"Bir aydan az kaldı. Hadi bakalım sen hesapla. Ne zaman geldim ben Roma'ya? 16 Mart'ta, bugün ise Nisan'ın 21'i. Yani kaç gün olmuş?"

Deniz hemen yanıtlayamadı.

"Günlerin üzerine çarpı işareti koymuyor musun yoksa?" diye sordu Yıldız tatlı sert bir tavırla. "Hani sana aldığım takvimdeki günleri işaretleyecektin."

"İşaretliyorum zaten. Bugün de yaptım, 21 Nisan'ın üzerini kapattım ama... Tamam, tamam annecim, hesapladım, 36 gün olmuş."

"Berlin'e gelmeme kaç gün kalmış?"

Bu defa çok bekletmedi Deniz.

"25 gün kalmış... Yoksa 26 mı? Bazı aylar 31 gün ya..."

"Bak gördün mü? Bugünü saymazsak 25 gün kalmış, günler nasıl hızla geçiyor, 16 Mayıs'ta Berlin'deyim. Beni karşılamaya gelirsiniz değil mi havaalanına?"

Sanki annesi yarın Berlin'e inecekmiş gibi yine sevinçle haykırdı Deniz.

"Geliriz, geliriiiz. Dedeciğim, annemi karşılamaya gideriz değil mi?"

Öyle yüksek sesle bağırmıştı ki, Yaman'ın ne cevap verdiği anlaşılmadığı gibi Yıldız da telefonu kulağından uzaklaştırmak zorunda kalmıştı.

"Anlaştık o zaman Deniz'cim, ben de sürpriz hediyeler getireceğim sana. Birbirinden güzel sürpriz hediyeler..."

Yine bir sevinç çığlığı yükseldi telefonunu öteki ucundan.

"Ne hediyeler getireceksin?"

"Söylersem sürprizi kalmaz ki!"

"Olsun, sen yine de söyle... Yoksa ışın kılıcı mı?"

"Bildin, evet ışın kılıcı var ama diğerlerini söylemeyeceğim, sürpriz."

"Yaşasııın" diye coşkuyla haykırdı Deniz. "Yaşasın, annem ışın kılıcı almış bana dede..."

"Tamam Deniz'cim, şimdi dedeni ver bakalım. Ama dur, dur, sakın unutma, seni çok seviyorum, çok ama çok özledim. Hadi güzel gözlerinden öpüyorum... Evet, ver dedeni... Alo... Alo baba..."

"Buradayım Yıldız, buradayım kızım."

"Durum nasıl baba?" diye sordu ciddi bir sesle. "Deniz sorun çıkartıyor mu?"

Yaman hiç duraksamadan yanıtladı.

"Yok, sorun çıkartmıyor, olur o kadar. Ama seni çok özlüyor tabii."

"Ah, kabul etmeyecektim bu vazifeyi" diye geçirdi bir kez daha içinden. Ama bu pişmanlığını yaşlı adama hissettirip onu da üzmenin bir manası yoktu artık.

"Ben de onu çok özledim..."

"Şöyle iki günlüğüne gelemez misin? Hafta sonu filan..."

O zaman daha da kötü olabilirdi, Deniz en azından durumu kabul etmiş görünüyordu, tekrar başa dönmek mantıklı olmazdı.

"Bakacağım baba, fırsat bulursam niye olmasın..."

Kızının sesindeki üzüntüyü fark etmişti Yaman.

"Çok da kafanı takma, Deniz güçlü çocuk, bana yük olduğu filan da yok. Torunumla erkek erkeğe yaşıyoruz işte. Sağ olsun Franz da arıyor, babasıyla konuşmak iyi geliyor Deniz'e. Sen işinle meşgul ol kızım."

Elbette yatışmamıştı Yıldız ama yarayı kanatmanın da manası yoktu.

"Teşekkür ederim babacım, iyi ki varsın, sen olmasaydın ne yapardım bilmiyorum. Kendinize iyi bakın, ikinizi de öpüyorum. Brigitte'ye çok selam."

"Sen de kendine iyi bak Yıldız'cım. Biz de seni öpüyoruz."

Telefonu kapattıktan sonra adımlarını hızlandırdı Yıldız, aklı Berlin'de kalsa da meslektaşlarının onu beklediğini unutmamıştı. Yürürken Deniz'in "yaşasın" diye bağıran sesi bir kez daha çınladı kulaklarında. Yok, gerçekten de bu meseleye fazla takılmaması gerekiyordu. Deniz güçlü bir çocuktu, elbette annesini özlüyordu ama bununla başa çıkabilirdi. Üstelik dedesi gözü gibi bakıyordu ona. Böyle düşününce biraz rahatladı, dudaklarındaki gülümseme yüzüne yayıldı.

"Mutlu bir haber mi aldın Başkomiserim?"

Başını kaldırınca köprünün sonunda durmuş, meraklı gözlerle onu izleyen Rosa'yla karşılaştı. Beyaz elbisesi hâlâ üzerin-

deydi, sadece başlığını çıkarmıştı, sağ elinde alüminyum bond bir çanta tutuyordu.

"Öyle sayılır" diyerek yaklaştı kadına. "Siz ne yaptınız? Bitti mi işiniz?"

Sağ elindeki çantayı usulca kaldırdı Rosa.

"Kurbanlarla işimiz bitti, morga yolladık ama kayığa yeni başlıyoruz. Hassas araçlara ihtiyacımız vardı, onları almaya geldim."

"Nasıl yani, cihazları almaya sen mi gidiyorsun?" diyecekti ki, Rosa sol avucunun içine sakladığı sigarayı gösterdi. "Tir-yakilik zor Başkomiserim. Bu meret olmazsa yoğunlaşamıyorum, dikkatim dağılıyor. Her neyse, şimdi dönüyorum kayığa işte. Çocuklar çoktan başlamışlardır incelemeye. Ha bu arada, kayığın yeni boyandığını tespit ettik. Tiber kıyısı boyunca kayıkhanelere bakmakta yarar var." Bir an duraksadı, iri yeşil gözlerinden endişe yüklü bir ışıltı geçti. "Bence cinayetlerin arkası gelecek. Bu işi yapanlar durmayacak."

Belli ki aklında bir şey vardı.

"Senin tahminin ne? Mafya işi mi?" diye açıkça sordu Yıldız.

"Emin değilim, fazla sofistike cinayetler bunlar. Biraz karışık bir vaka."

Elindeki sigarayı yere attı, gidecekti ki Yıldız kibarca yolunu kesti.

"Peki şu tarihi göndermeler... Çok konuşamadık ama belli ki bu konuyla ilgili farklı düşüncelerin var. Kayığın Palatino Köprüsü'nün yakınına bırakılması, Romulus ile Remus, *La Lupa*, Roma bayrağı..."

Konunun açılmasından memnun olmuş gibiydi Rosa, aşağıya biraz daha geç gitse kıyamet kopmazdı.

"21 Nisan'ı da unutmayalım" diyerek elindeki çantayı nehir boyunca uzanan alçak duvarın üzerine bıraktı. "Evet, Roma'nın 21 Nisan'da kurulduğuna inanılır."

Yıldız'ın boş gözlerle baktığını fark etmişti, eğlenceli bir tavırla ekledi:

"Bugün 21 Nisan... Bugün şehrin kurulduğu gün. Roma'nın İsa'dan önce 753 yılında kurulduğu söylenir. Yani bugün hem Roma şehrinin hem de Roma devletinin kuruluşunun yıldö-

nümü." Başıyla nehrin karşı tarafını işaret etti. "Kolezyum'un orada kutlamalar başlamıştır çoktan. Vaktin varsa bir uğra, eğlenceli oluyor."

Kutlamalar pek ilgisini çekmedi Yıldız'ın ama bugünün yıldönümü olması önemliydi.

"Bir tarihi gönderme daha... Bu yöntemi daha çok seri katiller kullanır. İşledikleri cinayetlerini kutsallaştırmak için tarihi yahut dini motiflere başvururlar. Mafya yahut organize bir suç örgütü bunu niye yapsın? Üstelik cinayetlerin arkası gelecek diyorsun... Roma mafyası silsile halinde cinayetler işleyerek bize şehrin tarihini mi anlatacak?"

Yeşil gözlerini kıstı Rosa.

"Haklısın, o yüzden mafya ihtimaline çok sıcak bakmıyorum. Onların işlediği cinayetleri gördüm, olay yerlerini inceledim, cesetlerin üzerinde çalıştım, hatta mahkemelerinde bilirkişi olarak bulundum. Onlar bu kadar zahmete girmezler. Tamam, olay yerini düzenlerler, öldürürken bir mesaj da verebilirler ama böyle inceden inceye uğraşmazlar. Bu vakada katiller çok titiz çalışmışlar. Roma tarihi hakkında bilgi sahibiler. Diyeceksin ki bu bilgilere ulaşmak artık hiç zor değil. Sor yapay zekâya, Roma'yı, hepsini sana anlatsın. Doğru ama sadece tarih bilgisinden söz etmiyoruz, gördünüz işte, adamlar adeta bir sanatçı gibi uğraşmışlar. Aşağıdaki kayık ve ceset yerleştirmesini Roma Bienali'ne götürseniz büyük ilgi uyandırır. O kadar başarılı bence. Hayır, bu işi mafya yapamaz, karşımızda bir seri katil var yahut seri katiller."

Yıldız da onun gibi düşünüyordu ama emin olmak istiyordu.

"Daha önce böyle cinayetler işlendi mi Roma'da?"

Hemen yanıt vermedi Rosa, biraz düşündükten sonra, "Son beş yılda Roma'da bu türden cinayetler işlendiğini duymadım" diye yanıtladı. "Olsaydı mutlaka haberim olurdu. Berlin'de, İstanbul'da, yani bütün metropollerde olduğu gibi burada da insanlar öldürülüyor. Ama bu türden cinayetlerle pek karşılaşmadık. Bir yıl önce büyük bir otomotiv şirketinin CEO'su evinde öldürüldü, bundan dört ay sonra da bir emlak firmasının sahibi arabasının içinde katledildi. İkisi de profesyonelce işlenmiş cinayetlerdi, muhtemelen kiralık katillerin işiydi.

Aynı kiralık katiller mi emin değilim ama Roma'da parayla insan öldüren çeteler var. Muhtemelen mafya için çalışıyorlar. Ama böyle tarihi göndermelerle öldürülen kurbanları ilk kez görüyorum. Üzerinde özel çalışılması gereken bir vaka. Fakat bizim mantık abidesi başmüfettiş asla katılmayacak bu görüşlerime." Şüpheye düşmüş gibi duraksadı. "Bu vakada yetkili kim?"

Aldırmaz görünerek açıkladı Yıldız:

"Kim olacak, Carlo. Biz Avrupa Birliği'nin ülkeler arası polis teşkilatlarının bir güvenlik programı uyarınca buradayız. Daha çok gözlemci gibiyiz ama görüşlerimizi dile getirme hakkımız var. Hakkını yemeyelim, adam ne söylersek dikkatle dinliyor." İçten bir ifadeyle baktı. "Siz pek anlaşamıyorsunuz galiba Carlo'yla?"

Aslında biraz çekinerek sormuştu, ne de olsa Roma polis teşkilatının iç işi sayılırdı bu mesele ama Rosa hiç yadırgamadı.

"İyi polistir Carlo, iyidir de, nasıl diyeyim, fazla mantıklıdır." Düşüncelerini açıklayamamış olmanın verdiği sıkıntıyla yüzünü buruşturdu. "Yani fazla köşeli düşünüyor, hiç esneklik yok. Tamam, cinayetleri akılla, bilimle çözüyoruz da olayları her zaman mantığa dayanarak açıklayamayız ki. İnsan akıllı olduğu kadar aptal bir mahluktur. Eminim sen de karşılaşmışsındır. Mesela adamın biri durduk yere karısını boğazlıyor... Gerçekten ortalıkta hiçbir somut neden yok. Altı ay önce elli yaşında bir mühendis karısını resmen kıtır kıtır kesti. Evet, mutfaktaki sebze bıçağıyla kadını doğradı. Şehrin göbeğinde oturuyorlar, geçim sıkıntıları yok, komşuları uyumlu bir çift olduğunu söylüyor, bir gün olsun kavga ettiklerini duymamışlar. Adama soruyoruz, niye öldürdün diye, 'Kendimi kaybettim' diyor. Evet, açıklaması bu, bir anlığına kendini kaybetmiş, karısını boğazlamış. Numara yapmıyor, gerçekten de çok üzgün, yıkılmış, bitmiş... Zaten beş ay sonra hapishanede çarşafla kendini astı. Şimdi bütün bunları yaşayınca, mantık kalıplarının dışına çıkmak gerektiğini anlıyor insan..." Bakışlarını kaçırdı, aşağıya, nehre doğru baktı yeniden, sanki bir tereddüt yaşıyordu. "Ama bugün beni şaşırtan Carlo'nun mantıkçılığı değildi. Olay yerindeki bütün o tarihi göndermeleri fark etmesine rağmen bu vakayla Roma'nın kuruluşu arasında bağ kurmamasıydı. Biliyor

musun, Carlo'nun babası çok iyi bir tarihçidir: Nino Benetti; Roma Sapienza Üniversitesi'nde profesör ama annesi Camilla Benetti daha önemli biri bence. Bayan Benetti freskleri onarır. Restoratör diye geçer ama gerçek bir sanatçıdır. *Son Akşam Yemeği*'nin, Sistina Şapeli'nin, *Atina Okulu* fresklerinin onarımında çalışmıştır. Evet, Carlo işte böyle bir ailenin oğlu, yani şehrin tarihi hakkında benden çok daha fazla şey bilir. Suskun kalması tuhaftı."

"Ne demek istiyor?" diye geçirdi aklından Yıldız, yoksa Carlo hakkında bir imada mı bulunuyordu? Sanki karşısındakinin ne düşündüğünü anlamış gibi toparladı Rosa.

"Yanlış anlama, dürüst adamdır Carlo. Sadece çok sağlamcı, yanlış yapmaktan korkuyor, bütün bunları fantezi olarak görüyor. Evet, fantezi olabilir ama katillerin kurduğu bir fantezi. Bize düşen de katillerin neden böyle fantezi kurduklarını anlamak, değil mi?"

Yerden göğe kadar haklıydı, yine de çalışma arkadaşı hakkında olumsuz bir yargıda bulunmak istemedi Yıldız.

"Sanırım emin olmak istiyor. Elimizde yeterince delil, bulgu olmadan bir sonuca varmayı doğru bulmuyor. Haksız da sayılmaz aslında, daha ipuçları, kanıtlar yeni yeni ortaya çıkıyor. Maktullerin kimliğini bile tespit edemedik henüz."

Rosa bakışlarını kaçırdı, duvarın üzerindeki alüminyum çantaya uzandı.

"Olabilir, dedim ya bizim Carlo sağlamcıdır. Ne bileyim, tuhaf geldi işte. Belki de ben fazla pimpirikliyim." Çantayı aldı, nehre inen taş merdivenlere yönelmeden önce içtenlikle gülümsedi. "Sana kolaylıklar dilerim."

Rosa'nın ardından bir süre baktı Yıldız, sonra toparlandı, onu bekleyen meslektaşlarına doğru hızlı adımlarla yürümeye başladı.

4

Bir Kölenin Sıra Dışı Yolculuğu

"Dalgınsın Şef..."

Tarihi cadde boyunca sıralanan altın renkli duvarları, yeşil panjurlu uzun pencereleri, ikiz kanatlı ahşap kapılarıyla anıtsal binaları izlemekte olan Yıldız belli belirsiz irkildi. Bakışları özenle korunmuş o güzelim binalardayken aklı hâlâ oğlundaydı, o yüzden yardımcısının sözlerini duymamıştı.

"Ne, ne dedin Toby?"

"Hiç sesin çıkmıyor diyorum Şef? Kötü bir şey mi oldu?"

Haklıydı, arabaya bindiklerinden beri konuşmamıştı ama şimdi Tobias'a oğlundan bahsetmek hiç içinden gelmiyordu. Ön camdan yüzüne vuran parlak ışığı engellemek için arabanın gölgeliğini indirdi.

"Bir şey yok. Güneş ne kadar sert burada. Daha nisandayız, bu ne sıcak!"

Tobias ise mutlu bir ifadeyle gökyüzüne baktı.

"Aman sıcak olsun Şef, Berlin'de üç gündür yağmur yağıyormuş. O külrengi hava kâbus gibi çökmüş milletin üzerine. Şu güneşin tadını çıkartalım biraz." İri parmaklarıyla kavradığı direksiyonu soldaki geniş caddeye çevirdi, çünkü hemen önlerindeki Carlo'nun kullandığı araç o yöne dönmüştü. Caddeye çıkınca "Bence o kadar da karışık değil" diye konuşmayı sürdürdü. "Şu vaka diyorum. Sen geride kaldığında Carlo'ya da anlattım. Bence bu vakada mafya, seri katilleri taklit ediyor. Amaçları kafa karıştırmak. Tarihi dekor, gizemli cinayetler, Romulus ile Remus, hepsi tiyatro." Bir an gözlerini yoldan ayırdı, Yıldız'a baktı. "Bir taşla iki kuş vurmak istiyorlar, hem

hasımlarını ortadan kaldıracaklar hem de suçu gerçekte olmayan bir seri katilin üzerine yıkacaklar."

Emin değildi Yıldız ama tartışmak istemiyordu. Bu vakayı fazla mı sahipleniyorlardı acaba? Sonuçta burada geçici görevle bulunuyorlardı, üstelik ne İtalya'yı ne de Roma'yı yeterince tanıyorlardı. Gerçi suçlu her yerde suçluydu, katil her yerde katil, fakat her ülkenin kendi şartları vardı. Carlo'nun Roma'yı da buradaki insanları da onlardan daha iyi bildiği bir gerçekti. Belki de hiç müdahale etmemeleri gerekiyordu. Roller değişmiş olsaydı, yani Carlo Berlin'e gelse ve oradaki bir cinayet soruşturmasına katılmak isteseydi, onu bu kadar işin içine sokarlar mıydı?

"Ne dersin Toby?" diye yokladı meslektaşını. "Carlo bize bozuluyor mu? Sanki bu vakaya çok da karışmamızı istemiyor gibi..."

Kırmızı ışık yanmıştı, usulca frene bastı yardımcısı.

"Onu da nereden çıkardın Şef? Adam söylediklerimizi can kulağıyla dinliyor, kafasına yatmayınca tartışıyor, fikirlerini bizimle paylaşmaktan çekinmiyor. Zannetmem, niye bozulsun, bizimle çalışmaktan memnun görünüyor."

"Öyle diyorsun da alttan alta seninle alay etti" diyecekti Yıldız ama Tobias'ı kırmaktan çekindiği için vazgeçti.

"Yine de bu işe fazla bulaşmış olabiliriz. Adam nezaketen görüşlerimize önem veriyor olabilir. Biraz mesafeli durmakta fayda var sanki. Sonuçta gözlemciyiz burada. Bir aya kalmadan da çekip gideceğiz. Fikirlerimizi söyleyelim tabii, gözlemlerimizi de aktaralım ama unutma, bu Carlo'nun vakası."

Gri gözlerinden ölgün bir ifade geçti iri polisin.

"Öyle mi diyorsun Şef? Ama Carlo'nun bizden rahatsız olmuş gibi bir hali yok ki. Hatta mesai dışında da bizimle vakit geçirmeyi seviyor. Geçen akşam bira içmeye götürdü beni. Open Baladin diye bir yere."

Yıldız alınmış gibiydi.

"Niye bana söylemedin?"

Mahcup bir ifade belirdi Tobias'ın ablak yüzünde.

"Aslında seni aradık. Hatta Carlo istedi aramamızı. Senin öyle bira içmekten filan hoşlanmadığını bildiğim için pek oralı

olmadım ama ısrar etti, 'Buranın yemekleri de güzeldir, Yıldız sever' dedi. Üç kez aradım seni, üçünde de telefonun kapalıydı. Dinleniyordun herhalde, ben de tekrar aramadım. Arasa mıydım, gelir miydin?"

Carlo'nun ısrar etmesi Yıldız'ı şaşırtmıştı ama duygularını belli etmedi.

"Yok, gelmezdim, tahmin ettiğin gibi dinleniyordum." Rahatlamıştı, manidar bir bakış attı. "İyi miydi bari biralar? Kolay kolay beğenmezsin sen."

"İyiydi iyiydi, butik işletmeler bunlar, belki de o yüzden lezzetliydi. Ama Alman mı İtalyan mı dersen..."

Koltuğa yaslanırken abartılı bir sesle tamamladı Yıldız.

"Elbette Alman birası... Nerede var o sarışınlık, o lezzet, o aroma..."

"Öyle ama Şef, gerçek bu. Bak, İtalyan kahvesine, İtalyan yemeklerine bir şey diyor muyum? Ama bira deyince elbette bizimki olacak. Belçika biraları dersen anlarım ama İtalyan birası tercihim olmaz. Çaresizlikten içiyorum tabii..." Kırmızı ışık yeşile dönünce, gaza bastı, tam o anda sağ taraftan mavi bir Vespa çıktı önüne, atik davranıp direksiyonu çevirmese sürücüsüyle birlikte altına alacaktı motosikleti.

"Ha siktir!" diye Türkçe küfrü yapıştırdı Tobias. "Dikkat etsene be!"

Vespa'nın sürücüsü aldırmadı bile, hızla uzaklaştı otomobillerin arasından.

"Bu motosikletler korkunç ya, her an her yerden çıkıyorlar" diye söylenmeyi sürdürdü ensesine kadar kızaran Tobias. "Yasaklanması lazım bunların."

Yıldız kahkahalarla gülüyordu.

"Niye gülüyorsun Şef?" diye homurdandı iri polis. "Gördün işte, benim hatam değildi."

"Değildi tabii, ona gülmüyorum, Türkçe küfrettin, ona koptum."

Tatlı bir şaşkınlık belirdi Tobias'ın yüzünde.

"Öyle mi yaptım? Gerçekten mi? Demek Türkçe küfrettim ha, hakikaten farkında değilim." O da gülmeye başladı. "Ama Türkçe küfür etmek daha zevkli. '*Scheisse*' desem sanki

o kadar etkili olmuyor, kelime insanın ağzını doldurmuyor ama 'Ha siktir' deyince küfür sanki şahsiyet kazanıyor."

Yıldız gülmekten yaşaran gözlerini eliyle kurularken, "Almanya'da olsak hadi neyse Toby" diye karşılık verdi. "Mesela Berlin'de Türkçe küfreden Almanlara rastlayabilirsin ama Roma'da bir Alman polisinin Türkçe küfretmesi nedir ya?"

Tobias masum bir bakış attı Yıldız'a.

"Ne diyeyim, şunca senedir sizi Almanlaştıramadık ama siz bizi Türkleştirmişsiniz Şef."

İkisi de kahkahaları koyuverdiler yeniden. İlk ciddileşen Tobias oldu.

"Ha, şu meseleye dönecek olursak Şef, bence Carlo bizden rahatsız filan değil."

Aslında bu vaka ortaya çıkana kadar gerçekten çok samimi davranmıştı İtalyan Başmüfettiş. Roma'ya geldikleri ilk günden beri yanlarından ayrılmamış, görevi olmamasına rağmen her konuda yardımcı olmaya çalışmıştı. Ama bu yardımseverlik yahut nezaket, "Benim davama istediğiniz gibi karışabilirsiniz" anlamına gelmiyordu.

"Evet, gayet kibar bir insan" diye karşılık verdi Yıldız. "Belki biz de onun kadar kibar olup adamın işini sahiplenmemeliyiz. Sanki çizmeyi biraz aştık."

Israr etmedi Tobias.

"Sen öyle diyorsan Şef..."

Trafik rahatça akıyordu, bir süre ilerlediler, artık ikisi de konuşmuyordu.

"Rosa yüzünden mi öyle düşünüyorsun?" diye konuyu yeniden açtı Tobias. "Az önce köprünün orada konuştuğunuzu gördüm. Açık söyleyeyim, o kadın bana pek güven vermiyor. Sen de gördün işte, bilgiç bilgiç konuşuyor, insana üstten bakıyor. Belki de Carlo ile aralarında kişisel bir mesele var. Bilmediğimiz bir ilişki..."

Tobias'ın ses tonundaki tını rahatsız etti Yıldız'ı. Bir gönül ilişkisi mi var demek istiyordu, belki de bir cinsel ilişkiyi ima ediyordu. Erkek polislerin kadın meslektaşları için kolayca söyledikleri o adi yakıştırmalardan birini mi yapıyordu yardımcısı?

"Nasıl bir kişisel meseleymiş o?" diye çıkıştı.

Gelmekte olan fırtınayı sezinleyen Tobias anında tornistan etti.

"Mesleki anlaşmazlık diyelim. Biz de Berlin'de Kurt'la yaşamıyor muyuz aynı sorunları? Adam sadece olay yeri inceleme uzmanı ama davanın baş yetkilisi zannediyor kendini. Elinden gelse cesede yaklaştırmayacak bizi. Delilleri bozuyormuşuz filan. Rosa ile Carlo arasında da böyle bir anlaşmazlık olabilir." Yıldız'ın sakinleştiğini görünce başka bir ihtimalden söz etmeye başladı. "Belki de bizim için söylediğin şeyi Rosa yapıyordur. Çizmeyi aşmaktan bahsediyorum. Olay yerinde öyle davranmadı mı? Onun görevi kanıtları toplamak, ipuçlarını belgelemek, cesedin durumu hakkında raporlar yazmak ama kadın sanki cinayet masasının amiriymiş gibi davrandı. Gördün işte, katiller hakkında tahminlerde bulundu, senaryolar yazdı. Üstelik kimse ona fikrini sormamışken."

Sıcaktan bunalan Yıldız arabanın camını açtı, tatlı bir esinti çarptı yüzüne, içine çekti hoş kokulu rüzgârı, sonra yardımcısına döndü.

"Bazen kimse sormasa da fikrimizi söylemek zorunda kalırız Toby. Hakikat gözünün önünde duruyorsa, oradakiler de bunu fark etmemişse nasıl söylemezsin? Ortada faili meçhul bir vaka var. İki kişi öldürülmüş. Rosa da ekibin bir parçası, elbette konuşacak. Niye konuşmasın? Hayır, ben onun tavırlarını yadırgamadım. Ama Carlo'ya çok güvenmediğini düşünüyorum. Nedenini bilmiyorum, açıkçası merak da etmiyorum, bizi alakadar etmez. O yüzden bu vakaya bulaşmayalım diyorum."

Tobias'ın yüzü karardı, yanakları sarkar gibi oldu.

"Yoksa Carlo'nun bana davranışından mı rahatsız oldun?"

Şaşırma sırası Yıldız'a gelmişti; demek İtalyan polisin küçümseyici tavrının farkındaydı yardımcısı.

"Boş ver Şef" diye sürdürdü Tobias. "Rahatsız olacak bir şey yok. Adam öyle yetişmiş, eğitimli bir ailede büyümüş olmanın verdiği kibir diyelim. Sülalesi filan da soyluymuş bunun. Şu zengin aile var ya, Medici mi ne? Güya kökleri anne tarafından onlara dayanıyormuş. Floransa'dan mı ne gelmiş dedeleri. Kendini herkesten zeki zannediyor. Bırak öyle sansın... Kötü biri değil aslında..."

Sevecen bir ifadeyle baktı yardımcısına Yıldız.

"Âlem adamsın Toby, ben de nasıl fark etmez diyordum. Yine de çok alttan alma, insandır, dur demezsen tepene çıkabilir. Neyse, sen bilirsin zaten ne yapacağını. Ama dediğim gibi, bu davaya mesafeli durmakta fayda var. Zamanımızı doldurup döneceğiz evimize."

Neşesi yerine gelmişti yardımcısının.

"Ama önce Roma'nın tadını çıkartalım Şef. *Mamma mia*! Baksana şu şehrin güzelliğine. Evleri ayrı güzel, sokakları ayrı güzel, meydanları ayrı güzel, her yandan tarih fışkırıyor. Biz bunlara özenip Berlin'in ortasına heykeller yaptırmışız ama asılları burada. Schloss Köprüsü'nün üzerindeki heykellerden bahsediyorum. Athena mıydı elinde kalkanı, başında miğferi olan tanrıça?"

Düzeltme gereği duydu Yıldız.

"Athena ama o Antik Yunan tanrısıydı. Gerçi Roma dininde mutlaka bir karşılığı da vardır. Haklısın, Roma gerçekten büyük bir medeniyet. Onlar imparatorluğu kurarken Almanya'da henüz kabileler yaşıyordu, bizim Türkler ise Orta Asya bozkırlarında at koşturuyordu. Kim derdi ki bir gün gelecek Türkler Doğu Roma İmparatorluğu'nu ortadan kaldıracak, Almanlar da Avrupa Birliği'nin lideri olacak!"

Tobias'ın geniş alnı kırışmıştı.

"Ama şu sizin padişah, hani İstanbul'u ele geçiren sultan, Fatih'ti değil mi?"

Merakla baktı Yıldız.

"Evet, Fatih Sultan Mehmet. Niye sordun?"

"Doğu Roma İmparatorluğu'nu ortadan kaldıracak dedin ya, aklıma yine senden duyduğum bir şey geldi. Pergamon katilini araştırırken söylemiştin. Bir makalede mi ne okumuşsun hani. Bu Fatih Sultan Mehmet 'Ben Roma Kayzeriyim', yani 'Roma İmparatoruyum' diyormuş, Yanlış mı hatırlıyorum?"

Hayranlıkla süzdü Yıldız.

"Bravo Toby, doğru hatırlıyorsun. Tarihçi olmalıymışsın sen. Emekli olunca tarih eğitimi almaya ne dersin?"

"Dalga geçme Şef, ben ciddiyim. Sen şimdi öyle deyince kafam karıştı biraz. Yani bu sizin Fatih hem imparatorluğu ortadan kaldırıyor hem de Roma imparatoruyum mu diyor?"

Yıldız alaycı tavrını bırakmıştı.

"Aynen öyle diyordu ama sanırım kastettiği şey, Roma İmparatorluğu gibi büyük bir devlet kurmak, onun başına geçmekti. Üstelik kurduğu devlet, Roma İmparatorluğu gibi farklı dinlerden, farklı dillerden insanların yaşadığı bir yer olsun istiyordu. Onlarca ülkeyi sınırları içine alan bir devlet. Bunun için de Roma İmparatorluğu coğrafyasına hâkim olmayı hedefliyordu. Yani ortada bir çelişki yok. Çünkü Roma İmparatorluğu Fatih'ten çok önce bugünkü Türkiye topraklarındaydı. Örneğin İstanbul, Roma İmparatorluğu'nun başkenti olmuştu. Adını Yeni Roma koymuşlardı, sonra Konstantinopolis olarak anılmaya başlamıştı. Yani Türkler daha Orta Asya'dan Ön Asya'ya gelmeden önce zaten o topraklarda Roma kültürü yaşanıyordu. Bugünkü isimleriyle sadece İstanbul değil, Antalya, Antakya, Bergama, Efes gibi önemli Roma şehirleri de vardı Anadolu'da..."

"Afrodisias da onlardan biri mi?"

Afrodisias adını ilk kez duyuyordu Yıldız.

"Afrodisias mı, bilmiyorum, nereden çıktı şimdi bu?"

Başıyla sağ taraftaki ilan panosunu gösterdi yardımcısı.

"Orada yazıyor, bak. İlk geldiğimizden beri gözüme çarpıp duruyor."

Yıldız başını çevirince büyükçe bir panonun üzerinde mavi zemine yerleştirilmiş kocaman bir kabartma fotoğraf gördü. Kabartmanın ortasında pelerinli bir adam yer alıyordu, sağ yanında bir erkekle sol yanında bir kadın iki kişinin daha kabartması vardı. Sağ yandaki erkek, ortadaki adamı karşılarmış gibi elini uzatırken, sol taraftaki kadın adamın başına bir taç koyuyordu. Mavi zeminin içine beyaz harflerle yazılmış üst başlıkta "Bir Kölenin Sıra Dışı Yolculuğu" sözcükleri okunuyordu. Başlığın altında daha küçük harflerle şu sözcükler yazılıydı: "Anadolu'da Bir Roma Kenti, Afrodisias'ın Kuruluşu..." Daha aşağılarda harfler iyice küçülüyordu ama "Zoilos Mezar Kabartmaları" yazısı seçilebiliyordu. Galiba bu bir sergiydi. Evet, işte en altta kırmızı bir bandın içine sarı harflerle, Kolezyum / 09:30-19:30 yazıyordu.

"Afrodisias, Afrodisias" diye tekrarladı Yıldız. "Bu şehri ha-

tırlamıyorum. Belki de duymuşumdur ama bu kent hakkında hiçbir şey bilmiyorum. Neyse işte, Türkiye'de Roma İmparatorluğu'yla ilgili çok fazla kalıntı var, çünkü yüzyıllarca bu gücün egemenliği altında kalmış."

Arabaları önünden geçerken daha dikkatli baktı afişe, üzerinde yazılanları yeniden okudu.

"Bir Kölenin Sıra Dışı Yolculuğu... Anadolu'da Bir Roma Kenti, Afrodisias'ın Kuruluşu... Zoilos Mezar Kabartmaları." Tobias'a bakmadan kendi kendine söylendi. "Köle dedikleri adam, şu Zoilos olmalı. Merak ettim şimdi, kimmiş acaba bu adam?"

KAHVALTI

Vivaldi'nin *Dört Mevsim* keman konçertosunun İlkbahar bölümü neşeyle yankılanıyordu aydınlık salonun duvarlarında. Espressosundan ilk yudumu alan Miran, sıcak sıvının ağzında hoş bir tat bırakarak boğazından midesine doğru indiğini hissederken bakışlarını panodaki afişe dikti. Sanki dünden beri hiç uyumamış olan kendisi değilmiş gibi dinç bir beden ve açık bir zihinle gözlerini kısarak bir süre afişin üzerindeki mermer kabartmanın resmini inceledi, sonra kendi kendine konuşur gibi sordu:

"Bu Zoilos ortadaki pelerinli adam mı?"

Masada onun çaprazında oturan Ruben afişe değil de genç arkadaşına baktı somurtuk bir yüzle.

"Sana yolladığım metinleri okumuyor musun? Kaç makale, kaç broşür gönderdim. Hepsi yazıyordu orada. Otur da biraz çalış şunlara!"

Mutfaktan çıkan Angelo da duymuştu arkadaşlarının konuşmalarını. Sağ elinde ocaktan indirdiği büyükçe siyah bir tava, sol elinde metal bir spatulayla masaya yaklaşırken o da katıldı konuşmaya.

"Gerçekten okumadın mı Miran?"

Sesi uykuluydu ama Ruben'inki kadar sert değildi. Anlaşılmamanın verdiği sıkıntıyla iskemlesini kıpırdatan Miran, yine başladık diye geçirdi içinden ama sinirlendiğini belli etmedi.

"Okudum, hepsini okudum" dedi elindeki fincanı masaya bırakırken. "Kabartmaların resimlerine, çizimlerine de baktım. İsterseniz eserlerin bütün ölçülerini tek tek sayarım. Ama heykellerin yüzleri parçalanmış, kim kimdir karıştırıyor insan."

Ruben hâlâ inanmayan gözlerle bakıyordu Hırvat arkadaşına ama Angelo yumuşamıştı.

"Evet, aslında öyle bir şey var, bazen ben de karıştırıyorum. Hem metinler hem de görseller derli toplu değil." Elindeki tavayı, fincanlar, peynir, salam, meyveyle dolu tabakların kapla-

dığı masanın ucuna koydu, doğrulurken aklına gelen bir fikirle heyecanla söylendi: "Ama çizimleri var, onlara baksaydın. Bu Zoilos acayip bir adam. Kendini tümüyle bir tanrıçaya adamış, bir kenti yeniden yaratmış. Hayatta bir amacı olan insanları seviyorum. Ama kendilerini amaçlarına adayan insanları daha çok seviyorum. Belki de sıradaki kurbanı sergilerken Zoilos'tan yola çıkarak bir sahne tasarlamalıyız."

"Olabilir" dedi Ruben sakince. "O sorun değil ama mesaj çok açık olmaz mı? Adım adım ilerlemeliyiz demiştik ya. Önce küçük bir kuşku, sonra belirgin bir tedirginlik, ardından açık bir korku, apansız uyanan bir telaş ve gerçeğin ortaya çıkmasıyla zihni ele geçiren o görkemli panik... Yaratım sürecimiz bütün bu aşamaları kapsamalı demiştin ya Angelo. Eğer Zoilos'u hemen kullanırsak erken davranmış olabiliriz. Dolayısıyla istediğimiz etkiyi yaratamayız. İstediğimiz etkiyi yaratamazsak amacımıza ulaşamayız."

Az önceki coşkusu gölgelenmişti Angelo'nun.

"Haklısın galiba." Yeniden masaya doğru eğilmişti. Enli spatulayı tavaya doğru uzatırken bir an duraksadı. "Belki finalde yaparız, son hamle olarak. Böylece izleyiciler de kendi tahminlerinin doğru olup olmadığını test etmiş olurlar."

"Sağ kalan izleyiciler" diye düzeltti Ruben. "Mesajı alacak olanlarla işimiz bitmiş olacak çünkü."

Omletin kokusuyla iştahı iyice açılan Miran, gözleri Angelo'nun spatulasında aceleyle onayladı.

"Evet, evet, bunu finalde yapmalıyız. Güneş Koşucusu'nun cesedini sergilerken. En etkili sahnemiz olmalı. Beethoven'ın *9. Senfoni*'sinin sonu gibi bir kapanış... Yaylılar, vurmalılar, nefesliler ve insan sesinin buluştuğu o muhteşem yükseliş."

Sonunda Ruben'in ölgün gözleri de ışıldamıştı.

"Yahut Ravel'in *Bolero*'sundaki gibi."

Arkadaşlarının sohbetini ilgiyle dinleyen Angelo, "Bence en muhteşem kreşendo Stravinsky'nin *Bahar Ayini*'nde" diye kendi yorumunu kattı. "Konusu da çok ilginç, bir genç kızın kurban edilmesini anlatır."

Kulak kesilmişti Miran.

"Baharın gelmesi için mi kurban ediyorlar kızı?"

Anlamlı bir şekilde başını salladı Angelo.

"Evet, Mithracıların ak boğayı kurban etmesi gibi..." Gülümsemesi yaşlı yüzüne yayıldı. "Bizim hikâyemizle benzeşiyor, değil mi? Son kurbanı, yani Güneş Koşucusu'nu bıraktığımız yerde bu müziği çalmalıyız. Nasıl yaparız bilemem ama çok şık olur, hem de tematik bütünlüğü yakalarız." Elindeki spatulayla tavadaki omleti ustalıkla üçe böldü. İlk parçayı Miran'ın tabağına koydu, ikincisini Ruben'e verdi, daha küçük olanı da kendine ayırdı. Hep öyle yapardı, arkadaşları artık itiraz etmiyorlardı bu duruma, çünkü Angelo açıklamasını yapmıştı: "En yaşlı olan en az yemeli." Sözleri mantıklı olmasaydı bile bu nazik ama kararlı adama karşı çıkmanın hiçbir sonuç getirmeyeceğini çoktan anlamışlardı. Omletleri paylaştıran Angelo, tavayla spatulayı yandaki sehpanın üzerine koyduktan sonra hemen oturmadı masaya. Önce karşılarındaki mantar panoyu, arkasındaki geniş ekranlı televizyon ortaya çıkıncaya kadar yana çekti, ardından sağ duvarı olduğu gibi kaplayan kütüphanenin alt rafındaki müzikçaların sesini biraz kıstı, sonra aynı rafın kenarındaki televizyon kumandasını aldı. Masaya yaklaşırken cihazın düğmesine bastı.

"Bir yandan yiyelim bir yandan da karşımızda kimler var, onları tanıyalım."

Sandalyesini ekranı görecek şekilde çektikten sonra oturdu. Açlıktan ölmek üzere olan Miran böldüğü ekmeği çoktan omletine bandırmıştı; Ruben'in merakı ağır basmış, elini çatalına bile sürmeden gözünü dikmiş ekranın açılmasını bekliyordu. Televizyon ekranı çiğ bir ışıkla aydınlandı. Önce nehrin sarı sularını gördüler, ardından yeşil platforma bağladıkları siyah kayık belirdi, en geride ise iskelenin kulübesi vardı.

"Adadan mı çektin?" diye sordu Angelo, iştahla ağzındaki yumurtayı çiğneyen Miran'a. "Güzel açı yakalamışsın."

"Evet, Tiberino'nun üzerinden, İspanyol bir turist grubunun arasına karıştım." Bir yandan ağzındaki lokmayı çiğniyor bir yandan da elindeki çatalla görüntülerdeki insanları işaret ediyordu. "Şu üç kişi işte, polisler, evet, bir kadın, iki erkek. Zoom yapmıştım, şimdi daha yakından göreceğiz." Görüntü biraz sarsıldı, sonra netleşti, kırmızı bayrağın çekili olduğu si-

yah kayığı hızla geçti ve kumral saçlı hoş bir kadına odaklandı. Kadın kayığa doğru eğilmiş, pürdikkat kurbanları izliyordu. Sağ tarafında iri yarı sarışınca bir adam vardı. Beden dilleri birbirlerine yakın olduklarını anlatıyordu. Kadının öteki tarafında ise esmer, düz saçlı başka biri dikiliyordu, onlardan biraz gerideydi.

"Eski dostumuz Carlo Benetti" diye neşeyle söylendi Angelo. "Bakalım bu defa davayı tutabilecek mi elinde?"

Nihayet çatalını alıp omletten küçük bir parça koparan Ruben'in yüzünde bir şaşkınlık belirmişti.

"Carabinieri bakar bu davaya demiştim ama cinayet masası gelmiş."

"Hiç itiraz etmem" dedi Miran lokmasını yuttuktan sonra. "Bence Carlo iyi."

Elindeki bıçağı usulca salladı Angelo.

"Açıkçası ben Salvatore'yi tercih ederim, bu bir meydan okuma Miran. Mademki bir iş yapıyoruz, layıkıyla yapalım. Karşımızda bizi zorlayacak birileri olsun ki tadına varalım." Bıçakla tabağındaki omleti kesecekken birden durdu. "Peki Carlo'nun yanındaki kadınla bu insan azmanı kim? Pek İtalyan'a benzemiyorlar, kadın belki ama adam Kuzey Avrupalı gibi."

"Almanya'dan gelmişler" diye mırıldandı yeniden ekmeğine uzanan Miran. "Kadın Türk kökenli, ismi Yıldız, şişkonun adı Tobias. Kadına 'şef' diye sesleniyordu. Olay yerinden ayrılıp Tiberino Adası'ndaki kafede kahvaltı yaptılar. Bir masa arkalarındaydım."

Angelo hayranlıkla baktı genç arkadaşına.

"Müthişsin evlat, peki ne diyorlar, nasıl değerlendiriyorlar olayı?"

Tam ekmeği ağzına götürüyordu ki durdu Miran.

"O kadarını duyamadım ama Roma'nın kuruluşundan bahsediyorlardı. Romulus ve Remus dediklerini duydum. Yani mesajımızı almışlar ama ne kadar anladılar, orası meçhul. Carlo daha fazla etkilenmiş gibiydi. Dalgındı, az konuşuyordu, sanki aklı bir şeye takılmış gibiydi. Almanya'dan gelen polisler oldukça sakinlerdi. Sanırım Carlo'dan daha deneyimliydiler. Tombul polis üç kornetto yedi, iki espresso içti, bol bol sigarasını tüttürdü, kadın daha ölçülüydü. Ama fotoğraflarını çektim.

Yüz tanıma programından ayrıntılı bilgi edinebiliriz. Ha, bir de Carlo'ya telefon geldi, sanırım nakliyatçıyı teşhis edecekler. Enzo Costa dediğini duydum..."

Angelo adeta mutlulukla gülümsedi.

"Güzel, her şey tam istediğimiz gibi ilerliyor." Kahvesine uzanmadan önce arkadaşlarına baktı. "Ama bundan sonra işimiz daha zor olacak, soruşturmaya başladılar. Bu akşam çok daha dikkatli olmalıyız, çok daha titiz, çok daha hızlı. İyi bir uyku çekmelisin Miran, biz dinlendik ama..."

"Ben iyiyim" diyecek oldu genç adam, Angelo kesin bir ifadeyle başını salladı. "Şimdi iyisin, üç saat sonra yorulacaksın, bugün işimiz daha zor. Hiç itiraz istemiyorum, yemekten sonra doğru yatağa. Karşıdaki kilisenin çanı öğleden sonra saat ikiyi vururken burada görmek istiyorum seni ama dinlenmiş olarak." Tartışma bitmiştir dercesine Ruben'e döndü. "Biz de bu gece sergileyeceğimiz eserle uğraşalım, çok parçalı bir iş, sandığımızdan uzun sürebilir."

5

Böyle mi bulacaksınız Enzo'nun katillerini?

Michelangelo'nun *Merhamet* adlı muhteşem heykelinin siyah beyaz fotoğrafının önündeki masada oturuyorlardı. Fotoğrafta çarmıhtan yeni indirilmiş oğlunun ölüsünü kucağında tutan Meryem gibi koyu bir kederle kaplanmıştı Virna Costa'nın yüzü. Az önce morgda kocasının cesedini teşhis eden genç kadının incecik bedeni, yaşlı annesinin yanındaki iskemleye yığılıp kalmıştı. Annesi kızının aksine oldukça kiloluydu, öyle ki iri bedeni iskemleye zar zor sığmıştı, ağlamamak için alt dudağını geveleyip duruyordu. Yıldız yaşlı kadının öteki yanındaki ahşap iskemleye yerleşmişti, rahatsız etmemeye özen göstererek kurbanın bu iki yakınını dikkatle inceliyordu. Tobias onun hemen arkasında ayakta dikilmişti, Carlo ise genç kadının tam karşısında oturuyordu. İtalyan başmüfettiş sözcükleri özenle seçerek genç dulla konuşmaya çalışıyordu. Ama kocasını o halde gören Virna bir türlü kendini toparlayamıyordu. Zavallıcığı adeta sürükleyerek getirmişlerdi Coffe Pietà adlı bu mekâna. Kafeye girdiklerinde muhteşem sesli bir tenor *Ave Maria*'yı söylüyordu.

"Kutsal Meryem, Tanrı'nın annesi / Biz günahkârlar için dua et / Şimdi ve ölüm saatimizde."

Bu sözleri duyan Virna yeniden ağlamaya başlamıştı. Şarkının son kıtaları tekrarlanırken Carlo, gömleği bağrına kadar açık garsonu çağırarak uyardı:

"Sesi biraz kısar mısınız, birbirimizi duymuyoruz."

Garson ters ters baktı, nasıl böyle bir talepte bulunabilirsin dercesine "Bocelli" diye hatırlattı.

Carlo kimliğini çıkardı, yaka bağır açık adamın yamuk burnuna doğru uzattı.

"Ben de severim Bocelli'yi ama burada bir cinayet soruşturması yürütüyoruz." Etrafa bakındı. "Zaten kafede bizden başka kimse yok. Biz kalkınca açarsın yeniden."

Garson hoşnutsuzluğunu saklamaya gerek duymasa da tezgâhın arkasına geçti, eğilerek bir yerlere dokundu ve müziği tümüyle kapattı. Ardından daha genç, elbette daha kibar bir garsonu onlara yolladı. Kahve ve su ısmarladılar. Virna'nın yaşadığı trajediyi sindirmesi için bir süre beklediler ama genç kadının ruh durumunda hiçbir değişiklik olmayınca sorusunu bir kez daha yineledi Carlo.

"Bay Enzo Costa'yı en son ne zaman görmüştünüz?"

Genç kadın burnunu çekti ama soruyu yanıtlamak yerine kan çanağına dönmüş gözleriyle boş boş bakmayı sürdürdü.

"Eşinizi diyorum Bayan Costa, onu en son ne zaman gördünüz? En son ne zaman konuştunuz?"

Uzun kirpiklerini usulca kırptı Virna.

"Beş gün önce..." diyebildi sonunda. "Beş gün önce sabah, işe giderken... Kahvaltı... Kahvaltı yapıyorduk..." Sürdüremedi, gözlerinden yaşlar süzülünce, daha fazla dayanamayarak ellerini yüzüne kapatıp hıçkıra hıçkıra ağlamaya başladı. Annesi teselli etmek için kızının kolunu tuttu. Carlo başını çevirince Yıldız'la göz göze geldi, "zor, çok zor" dercesine başını salladı. Yıldız bir an kadınla ben mi konuşsam diye geçirdi aklından, belki daha kolay olurdu ama soruşturmaya çok müdahil olmama kararı verdiklerini hatırlayarak vazgeçti. Üstelik hangi dille konuşacaktı, kadın İngilizce biliyor muydu bakalım? Aslında kontrolü Carlo'ya bırakmakta yarar vardı. Yine de masanın üzerinde duran şişeden bardağa su doldurarak genç kadının önüne koydu. Genç dul sakinleşir gibi olmuştu, bardaktan bir yudum su içti, sonra yaşlı kadının uzattığı mendille yanaklarını sildi. Bunu fırsat bilen Carlo şansını bir kez daha denedi.

"Bayan Costa, biliyorum üzgünsünüz ama söyleyecekleriniz çok önemli. Eşinize bunu yapanları bulmamızı istiyorsanız bize yardım etmelisiniz. Yaptıkları yanlarına kâr kalmamalı o alçakların. Lütfen, lütfen bize yardım edin, sizden rica ediyorum... Hiç değilse yanındaki adamı anlatın bize. Onu tanıyor musunuz?"

Derin derin nefes aldı genç kadın.

"Sergio... Sergio Gatti... Enzo'nun çocukluk arkadaşı... Yüzbaşı... Carabinieri yüzbaşısı... Enzo o sabah onunla buluşacaktı. Beş gün önce... Kahvaltı yapıyorduk..." Yine ağlayacak gibi oldu ama bu defa kendini tuttu. "Kahvaltı sırasında aradı Sergio. Onunla konuştuktan sonra telaşlandı Enzo, 'Gitmem lazım' dedi..."

Söylenenlerden sadece Carabinieri sözcüğü tanıdık geldi Yıldız'a, İtalya'da jandarma gibi bir kolluk kuvveti olduğunu biliyordu, onun dışında tek kelime anlamamıştı ama Carlo'nun yüzündeki heyecandan kadının önemli bir meseleden bahsettiğini fark etmişti.

"Ne konuştuklarını duydunuz mu?" diye sordu Carlo ilgiyle. "Neden bahsediyorlardı?"

Virna sanki yanlış bir şey söyleyecek, sanki her şeyi berbat edecekmiş gibi çekingen gözlerle baktı. Başmüfettiş cesaretlendirmek istedi kadını:

"Sadece duyduklarınızı anlatın, o yeter bize."

Kafasını toparlamaya çalışıyordu Virna, konuşmaya başlamadan önce bardaktan bir yudum su daha içti.

"Sergio'nun aradığını görünce her zamanki gibi neşeyle açtı telefonu Enzo. 'Sabahın bu saatinde aranır mı?' diye şaka yollu takıldı. Dedim ya, çok yakın arkadaşlardı. Ama konuşma ilerleyince Enzo'nun neşesi kaçtı. Sergio'nun söylediklerini duymuyordum ama kocam giderek sinirleniyordu. 'Niye anlamıyorlar, tırın tekeri patladı işte. O kadar ağır yük taşırsan patlar tabii, kime isterlerse sorsunlar... Eşek ölüsü gibi ağırdı mermerler' gibi bir şeyler dedi."

"Bir dakika, bir dakika" diye kesti Carlo. "Ne mermerinden bahsediyordu?"

Akları kanlanmış yeşil gözleri iri iri açıldı kadının.

"Bilmem, sadece 'eşek ölüsü gibi ağırdı mermerler' dediğini duydum. Evet, tam olarak böyle söyledi işte. Muhtemelen bir yerlere mermer taşıyorlardı. Ostia'da yapılacak yeni villalar için olabilir. Geçenlerde de kereste taşımışlardı. Tam olarak bilmiyorum. Ama teslimatta bir gecikme olmuş galiba. Sanırım Sergio ondan bahsediyordu. Enzo da gecikmenin nedenini anlatmaya çalışıyordu."

Başmüfettiş yeniden lafa karıştı.

"Sergio Gatti dediğiniz şahıs Carabinieri'de görevli demiştiniz, nakliyat işiyle ne ilgisi var? Yoksa ortaklar mıydı?"

Sertçe başını salladı kadın.

"Hayır, hayır, Sergio ile ortaklıkları yoktu. Fiducia Kargo bizim şirketimiz." Biraz düşündü. "Ama belki de Carabinieri Teşkilatı için taşıma yapıyordu Enzo. Teşkilat Ostia yakınlarında binalar yaptırıyormuş. Hani dinlenme merkezi gibi filan. Belki mermerler oraya gidecekti. Belki o yüzden Sergio olaya karıştı. Bilemiyorum. Siz sormasaydınız aklıma hiç gelmezdi mermer olayı." Yine duraksadı. "Bu mermer meselesi önemli mi?"

Siyah gözlerinde kararlı bir ifade belirdi Carlo'nun.

"Her bilgi önemli, hiçbir ayrıntıyı atlamayın lütfen. Peki sonra ne oldu?"

"Sonra..." diye hatırlamaya çalıştı kadın. "Evet, sonra Enzo masadan kalktı, içeri geçti. Konuşmanın son kısmını duyamadım."

"Hep öyle miydi? Yani evde iş konuşmaktan hoşlanmaz mıydı?"

Burnunu silerken yanıtladı Virna.

"Evet, ikimiz de eve iş getirmezdik. Ben de okuldaki çocuklarla ilgili hiç konuşmazdım. Tabii çok büyük bir sıkıntı yaşamazsam. O yüzden içeri geçmesini yadırgamadım. Ama mutfağa döndüğünde fincandaki kahvesini bitirmeden, 'Gitmem lazım' deyince bozuldum. Hiçbir açıklama yapmadan çekip gitti. Alındım, o yüzden akşama kadar aramadım. Ama akşam yemeğe gelmeyince merak ettim, işte o zaman aradım, telefonu cevap vermiyordu." Gözleri yeniden yaşlarla doldu. "Keşke daha önce arasaymışım, belki de... Belki de başına bunlar gelmeden..." Sürdüremedi, yine hüngür hüngür ağlamaya başladı. Artık kadının ruh haline alışmış olan Carlo meslektaşlarına döndü. İngilizce olarak kısık bir sesle konuştuklarını özetledi.

"Bu işin mafya hesaplaşması olduğunu söylemiştim" diye bir kere daha aynı tahminde bulundu Tobias. "Yarım kalan işten bunları sorumlu tutmuşlar anlaşılan. Belki de mafyanın mermerini çalmıştır bu ikisi. Mermer de ucuz bir şey değil."

Ağlamakta olan Virna birden başını kaldırdı, iri polise bakarak gürledi.

"Benim kocam hırsız değil, Enzo kimsenin malını çalmadı."

Tobias'ın yüzü kıpkırmızı olmuş, Yıldız öylece kalakalmıştı, Carlo da ne diyeceğini bilemiyordu.

"Siz, siz İngilizce biliyor musunuz?" diye kekeledi Tobias.

Deminden beri sessizliğini koruyan siyah giysili yaşlı kadın öfkeyle açıkladı:

"Benim kızım İngilizce öğretmenidir, hem de Roma'nın en iyi kolejinde..."

Sadece "Inglese" sözcüğünü anlamıştı Tobias ama ne demek istediğini tahmin edebiliyordu.

"Özür dilerim, çok özür dilerim..." sözcükleri döküldü dudaklarından.

"Bizden değil hunharca öldürülen eşimden özür dilemelisiniz" diye İngilizce olarak azarladı Virna. "O dürüst bir insandı." Çakmak çakmak yanan yeşil gözlerini Carlo'ya çevirdi. "Benim kocam kimsenin malını çalmadı, Enzo hırsız değildir. Nasıl böyle konuşabilirsiniz?" Bir yandan bağırıyor, bir yandan da ağlıyordu. "Benim kocam hırsız değildir. Böyle mi bulacaksınız Enzo'nun katillerini, bizi suçlayarak mı?"

Carlo'nun telefonu çalmasaydı kim bilir daha ne kadar sürecekti bu berbat durum. Aceleyle açtı telefonu İtalyan polis.

"Alo... Merhaba Doktor Cavalli.... Evet, sizi dinliyorum. Madalyon mu? Ne madalyonu? Hayır, görmedik. Rosa da söylemedi. Onlar da fark etmemiştir. Nerede dediniz?" Aldığı yanıt hoşuna gitmemişti, göz ucuyla yaslı kadına baktı ama konuyu deşmedi. "Yok, yok, fark etmedik" diye geçiştirmek istedi ama doktorun anlattıkları önemli olmalıydı ki sormak zorunda kaldı: "Kimde dediniz? İkisinde birden mi? Hımm, anladım. Tabii, tabii, doğru yaptınız. Hayır, başka işimiz yok, bekleyin, hemen geliyoruz."

Telefonu kapatırken Virna Costa'ya baktı. Aslında telefonda duyduklarını sorması gerekiyordu ama acıdan ve öfkeden çılgına dönen bu genç kadından doğru bir yanıt alabileceğini hiç sanmıyordu. En iyisi biraz zaman geçmesini beklemekti,

belki yarın konuşmak daha doğru olurdu ama yaslı kadın ondan önce davrandı.

"Bu Cavalli, morgdaki doktor mu? Şu beyaz önlüklü ihtiyar."

Konunun açılmasını fırsat bilen Carlo hemen aklındaki soruyu dile getirdi.

"Evet, Doktor Alvaro Cavalli, adli tıp uzmanıdır. Bir madalyondan söz ediyor."

Yadırgamamıştı Virna.

"Evet, hep boynundaydı. Sergio'da da vardı aynısından. Gençlik zamanlarında, mahalle takımındayken yaptırmışlar. Futbolcuların hepsi takarmış. Cesaret ve güç vermesi için..." Dalgınlaştı, gözlerinde iri birer damla büyümeye başlamıştı. "Oysa buna ihtiyacı yoktu Enzo'nun. Zaten cesurdu, güçlüydü, hem de çok güçlüydü." Sustu, sözlerinin yanlış yorumlanabileceğini anlamış olmalıydı. "Ama kanunsuz hiçbir işe bulaşmadı benim kocam. Öyle mafya filan gibi örgütlerle de hiç işi olmazdı. Nefret ederdi onlardan..." İki iri damla yaş yanaklarından süzülürken adeta yalvarırcasına mırıldandı. "Rica ediyorum Başmüfettiş, lütfen Enzo'nun adını lekelemeyin. Katillerini bulmanız için her türlü yardımı yaparım size, bildiğim her şeyi anlatırım. Ama kocamı rahat bırakın, şerefimizle oynamayın."

Rahatlamıştı Carlo.

"Merak etmeyin Bayan Costa" diyerek kadının ellerine dokundu. "Asla eşinizin ve ailenizin onuruna gölge düşürmeyeceğiz. Bizim tek amacımız var, bir an önce katilleri bulmak ve bulacağız da, bundan emin olun. Sizden ricam aklınıza bir şey gelirse, bir ayrıntı hatırlarsanız lütfen bize bildirin."

"Tamam" dedi Virna burnunu çekerek. "Tamam, mutlaka haber veririm..."

Üç polisin üçü de aynı anda toparlandı. Ayrılmadan önce kadına döndü Yıldız:

"Kaybınız için çok üzgünüm."

Virna minnettar bir ifadeyle bakarak kabul etti hemcinsinin taziyesini, Tobias da bir şeyler söylemek istiyordu ama az önce devirdiği çamdan sonra cesaret edemedi, sadece başıyla küçük bir selam vererek meslektaşlarının peşi sıra yürüdü.

6

O bir tanrı, Işığın Tanrısı

Formaldehit, dezenfektan ve çürümüş ceset kokusuyla ağırlaşan berbat bir hava vardı içeride. Yıldız'ın çok iyi tanıdığı ama asla alışamadığı bir koku. Ancak bir süre otopsi salonunda kaldığında katlanabiliyordu bu ağır havaya. Ama ilerlemiş yaşına rağmen çevik hareketlerle konuklarına olan biteni izah eden doktor Alvaro Cavalli'nin hiç de kokudan etkilenmiş gibi bir hali yoktu. Neşter, bisturi, testere, kaburga makası, uzunlu kısalı bıçakların yan yana dizildiği sehpanın yanında eğilmiş, Enzo Costa'nın cesedinin üzerindeki beyaz örtüyü kaldırıyordu. Doktorun kamburlaşmış sırtı araya girdiği için Yıldız morg masasının üzerinde yatan kurbanı tam olarak göremiyordu. Parmaklarının üzerinde yükselerek birkaç adım sağa kaymayı denedi fakat örtüyü kaldıran doktor da hareket edince hiçbir sonuç alamadı. Carlo ile Tobias masanın öteki tarafında olduklarından böyle bir sorun yaşamıyorlardı. Neyse ki doktorun kusursuz bir aksanla konuştuğu İngilizce rahatlıkla duyulabiliyordu.

"Telefonda da söylediğim gibi, ilginç bir madalyon. Üstelik kurbanların ağızlarının derinliklerine, zincirleriyle birlikte ta gırtlaklarına kadar sokmuşlar."

Kaldırdığı örtüyü duvardaki rafa bırakmak için yana çekilince, sonunda Yıldız otopsi masasında yatan Enzo'nun morarmaya başlayan gövdesini rahatça görebildi. Doktor yeniden masaya yaklaştı, maktulün ağzını açtı, sonra önlüğünün cebinden çıkardığı iri cımbızımsı bir aletle, kurbanın boğazından gümüş bir madalyon çıkardı. Gümüş bir zincirin ucuna bağlanmış madal-

yonu havaya kaldırırken açıkladı. "Nasıl bulduğumu görmeniz için yeniden ağzına koymuştum. Ayrıntıları atlamamak lazım, değil mi?" Yeniden zincirin ucunda sallanan gümüş madalyona baktı. "Çıplak gözle fark etmek zor ama yüksek çözünürlüklü fotoğrafını inceleyince içindeki figürler rahatlıkla seçilebiliyor. Merak etmeyin, birazdan fotoğrafına da bakacağız ama önce şunu görmeniz gerekiyor." Yan taraftaki masanın üzerinde kıpırtısız uzanan ikinci kurbana yöneldi. Üç polis de doktoru takip etti. Masaya yaklaştıklarında hava daha da ağırlaşmıştı, anlaşılan çürümeye başlayan bedenlerden yayılan kokuyu gül esanslı pudra artık bastıramıyordu. Doktor tıpkı öteki kurbana yaptığı gibi bunun da ağzını açtı ve boğazına kadar sokuşturulmuş gümüş madalyonu aynı cımbızımsı aletle çıkardı,

"Bakın aynı boyut, aynı renk, aynı zincir... Her şeyiyle aynı. Ama asıl şaşırtıcı olan madalyonun üzerindeki kabartmalar. Dini bir ayine benziyor."

Üçü de ilgiyle dinlemeyi sürdürüyordu, Yıldız'ın bakışları bir an başmüfettişe kaydı. "Madalyonun dinle alakası yok, bu bir futbol takımının simgesi" diye itiraz etmesini bekledi ama Carlo müdahale etmiyordu. Belki soruşturmadaki bilgileri doktorla paylaşmak istemiyor diye düşündü. Olabilirdi, bu tercihe saygı duymak gerekirdi ama Tobias aynı fikirde değildi.

"Takımları için yapmışlar" diye açıkladı hevesle. "Semtlerindeki futbol takımı için..."

Doktorun altın çerçeveli gözlüklerinin ardındaki gözleri hayretle açıldı.

"Futbol takımı mı? Hayır, hayır, sanmam, madalyonun içinde futbolla ilgili ne bir çizim, ne bir yazı ne de bir figür var." Kapının sağ tarafında, havalandırmanın hemen altında yer alan, üzerinde geniş ekran bir bilgisayar ve yazıcı bulunan masaya yöneldi. "Gelin, gelin, birlikte bakalım." Yürürken konuşmasını sürdürdü. "Görünce siz de anlayacaksınız, sanki mitolojik bir sahneyi anlatıyor. Gelin, işte burada..."

Masaya yaklaşınca uzandı ve bilgisayar klavyesinin üzerinde duran iki A4 büyüklüğündeki kâğıttan üsttekini aldı. Kâğıdın tepesinde Enzo Costa yazıyordu, altında ise büyütülmüş bir fotoğraf vardı. Kâğıdı Carlo'ya uzattı.

"Bakın, görüyor musunuz, bir adam var. Başında da tuhaf bir başlık. Prens ya da kral olmalı. Fark ettiniz mi, bir boğanın üstüne çıkmış... Yanılmıyorum değil mi, bu bir boğa? Bakın işte kulağı, boynuzları apaçık seçiliyor. Adam ata biner gibi binmiş boğanın üzerine, sol eliyle boğazını kaldırıyor, sağ elindeki bıçağı bedenine saplıyor. Boğanın altında iki ayağının üzerinde dikilen bir hayvan var. Muhtemelen bir köpek, bakın bir de sürüngen var. Gördünüz mü, yılan galiba. Köpek de sürüngen de yaraya doğru yaklaşıyorlar. Tam seçilemeyen başka figürler de var ama kralın başının arkasındaki güneş çok belirgin. Galiba boğayı güneşe kurban ediyor."

"Kral değil tanrı" diye düzeltti kâğıdı gözlerine yaklaştıran Carlo. "O bir tanrı, Işığın Tanrısı."

İtalyan meslektaşının çok da belirgin olmayan bu çizimleri tanımış olmasına artık şaşırmıyordu Yıldız, zihnini tümüyle cinayetlerin bu dinle ilgili olup olmamasına yoğunlaştırmıştı. Yoksa bu tanrıya inanan bir seri katil mi öldürmüştü kurbanları? Yahut tarikat içinde bir anlaşmazlık sonucu mu katledilmişti bu iki adam? Aklındaki bu sorular doktorun heyecanlı sesiyle yarıda kaldı.

"Işığın Tanrısı da kim?"

"Mithra, çok eski bir tanrı..."

Saygılı bir tavırla konuşur gibiydi, kurbanları ilk bulduklarındakine benzer bir dalgınlık çökmüştü yine üzerine.

"Mithra ha!" diye nerdeyse haykırdı doktor. "Şu Romalı lejyonerlerin tanrısı mı?"

Sakince açıkladı Carlo.

"Sadece lejyonerlerin değil, eski Roma'da sırlara sahip olmak isteyen herkesin tanrısıydı Mithra. Kadınlar hariç..."

Cinsel ayrımcılık çok ilgisini çekmedi doktorun, burnunun üzerine düşen altın çerçeveli gözlüklerini sağ elinin tersiyle kaşlarına doğru iterek kurbanlara baktı.

"Nasıl yani? Bu iki adam antik bir dine mi inanıyordu?"

Dalgınlığından sıyrılır gibi oldu Carlo.

"Hıristiyanlık ne kadar antik bir dinse, Mithraizm de o kadar antik bir dindir doktor. Aslında Mithra inancı ile Hıristiyanlık aşağı yukarı aynı dönemde ulaşmış Roma'ya. Sorunuza gelince,

bu adamların Mithra'ya inandığını sanmıyorum, çünkü artık böyle bir din yok. Bin altı yüz küsur yıl önce Hıristiyanlık bu sır dininin yerini aldı Roma'da..."

Abartılı bir hayranlık belirdi doktorun yaşlı yüzünde.

"İnsanın babası tarih profesörü olunca..."

Daha fazla sabredemeyen Tobias araya girdi.

"Peki neden takıyorlarmış bu madalyonu?"

Omuz silkti Carlo.

"Gençlik herhalde... Hatırlasana, hepimiz ne salaklıklar yaptık o yıllarda. Hele biz erkekler, gençken tam bir budala gibi davranırız. O mahalledeki çocuklar da muhtemelen Mithra adını duymuşlardı birilerinden, lejyonerler, seçilmiş insanlar, boğa, kurban filan derken cesaret ve güç için aynı madalyonları takmışlar herhalde. Takımlarına da muhtemelen Mithra adını koymuşlar işte. Başka ne olacak?"

"O zaman öteki takım arkadaşlarında da aynı madalyondan olmalı" diye işi sağlama bağlamak istedi Tobias. "Onları bulursak öğreniriz bu işin aslını. Enzo'nun karısına sorsak kiminle konuşacağımızı söyler bize."

Mantıklıydı, böylece madalyon meselesinin içyüzünü öğrenebilirlerdi fakat konuşmanın kendi hâkimiyet alanından çıkmasından rahatsız olan yaşlı doktor, "Başka bir mesele daha var" diyerek yeniden cesetlere yöneldi. "Feci bir şey." Sergio'nun örtünün altından dışarı çıkmış çıplak ayaklarının önüne gelince durdu, yüzünü buruşturdu. "Carabinieri yüzbaşısı işkence görmüş." Cesedin üzerindeki örtüyü usulca çekti, koyacak bir yer bulmak için aranırken, Tobias elini uzattı.

"Verin, ben tutarım."

Örtüyü Alman polise teslim eden doktor, iki eliyle kurbanın bacaklarını açtı. Lateks eldivenin içindeki işaretparmağıyla cesedin testislerini gösterdi.

"Jiletle kesmişler, belki de bisturi kullanmışlar. Evet, sanırım bisturi olmalı, çok daha elverişli."

Üç polis de Carabinieri yüzbaşısının cinsel organına bakıyordu, doktor yana geçip cesedin beline doğru yaklaşırken sözlerini sürdürdü.

"Bacak arasında olduğu için ilk bakışta anlaşılmıyor, üste-

lik yaranın üzerini fondöten ve pudra ile kapatmışlar. Alkolle silince yaralar olduğu gibi çıktı ortaya."

Gerçekten de kurbanın bir avuca sığacak kadar büyük olan testislerinin derisi yaklaşık ikişer santim arayla iki sıra halinde penis köküne kadar yüzülmüştü.

"Bakın, görüyor musunuz, soğan gibi dilim dilim soymuşlar adamcağızı. Bir erkeğe zulmetmek istiyorsanız testislerine çalışacaksınız." Mahcup bir tavırla Yıldız'a baktı. "Özür dilerim ama gerçek bu, nasıl ki kadınlarda doğum acısından daha güçlü bir ıstırap yoksa, erkeklerde de testis acısı öyledir. Adam acıdan ölmüş olmalı..."

"Acıdan mı ölmüş?" diye şaşkınlıkla sordu Tobias. "Ölüm nedeni bu mu yani?"

Ne kadar safsınız dercesine bir bakış attı doktor.

"Sözgelimi diyorum canım, daha neden öldüklerini bilmiyoruz, bedenleri açmadım. Otopsinin bazı izleri yok etmesinden çekindim. Sizin de bildiğiniz gibi bozulmamış bir cesetten daha iyi bir kanıt yoktur."

İki otopsi masasında yan yana yatan iki arkadaşa baktı Yıldız, eliyle kurbanların yüzünü gösterdi.

"Acı çektilerse neden böyle huzurlular? İkisi de öldükleri için adeta mutlu gibi."

"İşkenceden kurtuldukları için olmalı" dedi Tobias boğuk bir sesle. "O kadar acıdan sonra ölümü mumla arar insan."

Doktor hızla doğruldu, kambur bedeni düzleşti.

"Hayır, hayır, alakası yok. Cesetlerin marifeti değil bu sahte huzur. Katiller, tıpkı usta bir cenaze levazımatçısı gibi kurbanların çehresini değiştirmişler. Bildiğiniz makyaj yapmışlar; şişlikleri almış, deri altına sıvılar enjekte etmişler, allık sürmüşler, pudralamışlar. Başlı başına bir sanat bu. Kaza sonucu deforme olan yüzler, parçalanmış bedenler, ezilmiş dokular mümkün olduğunca eski görünümüne sokulur. Ceset, yakınlarının dehşete düşmeden görebileceği, onunla vedalaşabileceği bir hale getirilir. Katiller de öyle yapmış işte, kurbanlarını öldürdükten sonra güzelleştirmeye çalışmışlar. Gördüğünüz gibi başarmışlar da. Suratlardaki o dehşet ifadesini silmek, pörtlemiş gözleri yerine oturtmak, çarpılmış ağızları düzeltmek hiç de kolay değildir."

Yaşlı adam kendini kaptırmış anlatıyordu ki, "Öteki kurban da işkence görmüş mü?" diyerek nakliyatçıyı işaret etti Yıldız, "O da aynı acıları çekmiş mi?"

Önce anlayamadı doktor, sonra toparladı.

"Hayır, yani tespit edebildiğim kadarıyla, Enzo Costa ağır işkence görmemiş ama darp edilmiş. Yara bere izlerini siz de görebilirsiniz. Yine de otopsiden sonra daha kesin konuşurum. Ama Carabinieri'nin çektiği azabı yaşadığını sanmıyorum. Belki alacakları bilgi Sergio'daydı. O yüzden askerin üzerinde çalıştılar."

Yıldız'ın aklındaki ihtimaller art arda sökün ediyordu.

"Bilgi mi? Sizce bilgi almak için mi işkence yaptılar?"

Soruya soruyla karşılık verdi doktor.

"Başka ne için olacak?" Duraksadı, gözlerini kısarak düşündü. "Zevk için mi diyorsunuz? Sadistik güdülerini tatmin için mi?"

Olamaz mı gibilerden baktı Yıldız.

"Olabilir tabii" diye söylendi doktor. "Cinayet mahallinde Romulus ile Remus'a göndermeler varmış. Cesetleri buraya getiren ambulanstaki hemşireler anlattı. *La Lupa* adında bir kayıkta bulunmuş kurbanlar, Roma İmparatorluğu sancağı filan varmış."

Rosa'dan öğrendiği bilgiyi hatırlattı Yıldız.

"Üstelik bugün 21 Nisan, yani Roma'nın kurulduğu gün. Sanki cinayetler bugünün anısına işlenmiş gibi."

Başını geriye attı doktor, aklına gelen ihtimali onaylatmak ister gibi sordu:

"Yoksa seri katiller mi diyorsunuz? Bu cinayetleri seri katillerin işlediğini mi düşünüyorsunuz?"

Sesi titremeye başlamıştı, bu ihtimale inanıyor muydu yoksa çılgınca mı buluyordu, emin olamayan Yıldız masumca gülümsedi.

"Bilmiyorum, gerçekten bilmiyorum, sadece ihtimallerden bahsediyorum, peki siz ne diyorsunuz?"

"Hımmm, seri katil meselesi ilginç geldi bana. Ama seri katiller bilgi almak için kurbanlarına işkence etmezler, zevk aldıkları için acı çektirirler. Eğer seri katil olsalardı her iki

kurbana da işkence etmeleri gerekirdi. Fakat burada tek kurban işkence görmüş. Evet, sanki bilgi almak istemişler. Bilgi alınınca da ötekini rahat bırakmış görünüyorlar. En azından çok acı çektirmemişler. O zaman da mafya gibi bir organize suç örgütü akla geliyor. Fakat bu vakada mafya ya da örgütlü bir çetenin pek de kullanmadığı bir törensellik var." Onay bekler gibi İtalyan polise baktı. "Öyle değil mi Carlo?"

Sıkıntıyla mırıldandı başmüfettiş.

"Haklısınız doktor, öyle görünüyor." Bakışlarını Yıldız'a çevirdi. "Evet, şu anda elimizdeki bulgulara bakarsak bu işi bir seri katilin yapmış olması ihtimali ağırlık kazanıyor gibi."

"Bir mi?" diye adeta çıkıştı doktor. "Bir kişinin bütün bunları yapması imkânsız, katiller en az iki kişi olmalı. Ya da katil birilerinden destek alıyordur, tek başına yapamaz." İri iri açılmış açık kahverengi gözlerini Yıldız'a dikti. "Ama burada bir çelişki var. Seri katiller tek başlarına çalışmazlar mı?"

Galiba yaşlı adam da bu ihtimalin gerçek olabileceğine inanmaya başlamıştı ama sorun şu ki Yıldız hâlâ hiçbir şeyden emin değildi.

"Öyle doktor, seri katiller genellikle yalnız çalışırlar ama birlikte hareket edenler de var." Hatırlamaya çalıştı, başaramayıp Tobias'a baktı. "Neydi şu İngiliz karı kocanın adı? Hani on iki kişiyi öldürmüşlerdi. Berlin'deki seri katillerle ilgili konferansta geçmişti isimleri. Glouce... Gloucester mı ne diye bir şehirde yaşıyorlardı."

"Gloucestershire" diye hatırlattı meslektaşı. "Evet, karı koca, ikisi de gerçek birer canavarmış. West, soyadları West'ti. İsimleri de dilimin ucunda. West, ne West'ti ya? Ha tamam, Frederick West... Frederick ve Rosemary West. Yirmi yıl boyunca en az on iki kişiyi öldürmüşlerdi."

İrkilmişti doktor.

"Oh, hiç duymamıştım bunu."

"Başkaları da var" dedi Tobias gri gözlerini kısarak. "Kanadalı Paul Bernardo ile Karla Homolka... Üç çocuğa tecavüz edip öldürdüler. Üstelik çocuklardan biri Karla'nın kız kardeşiydi..."

Bu sözler dehşetten çok merak uyandırdı doktorda.

"Onlar da evli miydi?"

Kirpiksiz gözlerini ardı ardına kırptı Tobias.

"Evlilerdi, üstelik seri katil profiline hiç uymuyorlardı. Yakışıklı bir adam, güzel bir kadın. Etraflarında hayranlık uyandıran genç ve mutlu bir çift."

Doktorun bakışları tek tek polislerin yüzünde gezdi, sonunda Carlo'da durdu.

"Belki de evli bir çifti aramanız gerekiyor."

Tuhaftır, bu acemice akıl yürütmeyi önemsedi başmüfettiş.

"Olabilir tabii... Gerçekten de tek kişinin bu işin altından kalkması mümkün değil. Belli ki tek bir seri katil değil seri katiller var karşımızda."

Herkes aynı ihtimalde birleşmiş gibi görünüyordu, bu durum otopsi salonunda kısa bir suskunluğa yol açmıştı, ta ki Yıldız'ın sözleri kafaları karıştırana kadar.

"Ama önce mafya ihtimalini elememiz gerek. Evet, bu işi organize suç örgütlerinin yapmadığından emin olmalıyız."

Tobias dahil üç erkek de şaşkınlıkla baktı. Seri katil ihtimalini ilk kez o dile getirmişti ama şimdi yan çiziyordu.

"Neden sadece yüzbaşıya işkence yaptılar?" diye itirazını gerekçelendirmeye başladı Yıldız. "Doktorun söylediği gibi, eğer cinayetleri işleyenler seri katillerse, her iki kurbana aynı muameleyi uygulamaları gerekmez miydi? Evet, seri katillerin de tıpkı dini törenlerdeki gibi kendilerine özgü kuralları, ritüelleri, şiirleri, hatta şarkıları vardır. Onların varoluş biçimidir bu, kimlikleri, imzalarıdır. Kendi koydukları ritüellerin, kuralların, anlatıların dışına çıkamazlar. Kurbanlardan birine işkence yapıp ötekini bağışlayamazlar. O yüzden bu işte bir tutarsızlık var."

"Peki ne yapalım o zaman?" diye sesini yükseltti Carlo. "Sen ne öneriyorsun?"

"Niye bu kadar gerginleşti?" diye geçirdi Yıldız içinden ama cevabı da yapıştırmaktan geri durmadı.

"Erken karara varmamamızı."

Sinirli sinirli güldü Carlo.

"Yani benim söylediğim şeyi" diye çıkıştı ellerini yana açarak. "Aynen katılıyorum sana, bir sonuca varmak için henüz çok erken. Tiber kıyısındaki araştırmalarımızı tamamlayalım, otopsinin sonuçları ortaya çıksın. Eminim o zaman daha isabetli

bir karara varacağız. Evet, hemen sonuç çıkarmayalım bulduklarımızdan." Kimse itiraz etmeyince sakinleşti, yumuşayan bakışlarını yaşlı adama çevirdi. "Bizim artık merkeze gitmemiz gerekiyor doktor, müdürümüz arayıp duruyor. Siz de bir an önce otopsileri tamamlayın ki durum netleşsin." Gergin yüzüne hoş bir gülümseme yerleştirmeye çalışarak kadın meslektaşına döndü yeniden. "Öyle değil mi Yıldız, doğru bulgu yoksa doğru ihtimal de yoktur."

Yıldız sertçe baktı Carlo'ya, bir şeyler söyleyecekti, yapmadı. "Bizim davamız değil nasıl olsa" diye boş verdi bir kez daha. Üstelik havası ağırlaşmış bu salondan kurtulmak, ölüler dünyasından canlılar dünyasına çıkmak iyi olacaktı; toparlanıp kapıya yöneldi. Birkaç adım atmıştı ki bir şey hatırlamış gibi durdu, otopsi için hazırlıklara başlayan yaşlı adama döndü.

"Çok teşekkür ederiz Doktor Cavalli" dedi minnettar bir sesle. "Bu nahoş ortamda da olsa sizinle konuşmak zevkti."

İhtiyar centilmence öne eğildi.

"Benim için de zevkti Signora Karasu, sizinle tanıştığıma çok sevindim, keşke daha uzun konuşabilseydik."

Acı bir gülümseme belirdi Yıldız'ın gergin dudaklarında, kendinden emin bir tavırla başını usulca öne doğru salladı.

"Merak etmeyin doktor, muhtemelen yakında yine görüşeceğiz. *Arrivederci*..."

7

Roma bir günde kurulmadı

Adli Tıp Kurumu'nun önünde durup ılık ikindi havasını derin derin içine çekti Yıldız. Serin bir rüzgâr çıkmıştı, tatlı bir koku vardı havada. Bakışları karşıdaki tarihi Verano Mezarlığı'na kaydı, oradan mı geliyordu bu güzel koku? Belki, ama birden başını kaldırdı, onu güneşten koruyan yeşil yapraklı dallara baktı: Bu bir ıhlamur ağacıydı. İçi sızladı, Berlin sokaklarını dolduran o mis gibi ıhlamur kokusunu hatırladı. Oğlu Deniz'le birlikte nehir boyunca yürüyüşleri canlandı gözlerinin önünde.

"Neye bakıyorsun?" diye soran Carlo'nun çekingen sesiyle sıyrıldı dalgınlığından. "Kuşlara mı?"

O anda duydu ıhlamur ağacının dalları arasından yayılan neşeli serçe seslerini.

"Hayır, ağaca bakıyordum. Ihlamur, değil mi?"

Sanki bilecekmiş gibi ilgiyle baktı başmüfettiş ağaca ama "Bilmiyorum" dedi mahcup bir sesle. "Ben ağaçları pek tanımam. Sen bu işten anlıyorsun galiba."

Sanki az önceki tartışmadan dolayı pişman olmuş gibiydi, Yıldız'ın gönlünü almak istiyordu ama boşuna, Yıldız daha otopsi salonundan ayrılmadan önce bu meseleye takılmama kararı almıştı. Carlo soruşturmasına kimsenin müdahale etmesini istemiyordu işte. Belki başka hesapları vardı, belki çalışma tarzı böyleydi. Her ne olursa olsun onlara neydi? Müfettiş olarak gelmemişlerdi ki buraya. Soruşturmanın sorumlusu Carlo'ydu. Bedelini ödeyecek olan da oydu. Evet, içeride sesini biraz yükseltmişti ama olayların gerginliği içinde olurdu böyle şeyler. O yüzden samimiyetle karşılık verdi İtalyan meslektaşına.

"Güzel bir koku duyar gibi oldum da..."

Yıldız'ın dargın olmadığını anlayan Carlo rahatlamıştı, aslında meslektaşlarını kırmak istemiyordu ama... Amasını açıklayacak hali yoktu.

"Mezarlıktan geliyordur" diye mırıldandı tatlı bir sesle Carlo. "Verano Mezarlığı çok güzeldir. Adeta bir açıkhava müzesi gibidir. Bazı mezarlar gerçek bir sanat eseridir. Tabii görkemli ağaçlar, yemyeşil otlar, çeşit çeşit çiçekler. Muhtemelen duyduğun o koku mezarlıktan geliyor." Sustu, başını hafifçe kaldırarak havayı kokladı. "Evet, şimdi ben de alıyorum, sanırım yasemin. Arap yasemini... Annem bayılır yaseminlere. Bu akşam bizim evde koklarsınız zaten. Annemin kış bahçesi Arap yaseminleriyle dolu, bayılacaksın o kokuya, hele bir de karanlık çöktü mü."

Tobias şaşırmıştı.

"Nasıl yani, davet bu akşam mı? Bu akşam mı gidiyoruz yemeğe?"

Anında karşı çıktı Yıldız.

"Yok canım, olur mu öyle şey, çat kapı gidilir mi?"

Sevimli bir tavırla izah etmeye çalıştı Carlo.

"Olur tabii, bizzat annem çağırdı, babam da çok memnun oldu geleceğinize. Hele senin Türk olduğunu öğrenince, mutlaka al getir diye ısrar etti. Bir dönem Türkiye'de çalışmıştı. Biraz Türkçesi de vardır."

Kafası karışmıştı Yıldız'ın.

"Ne zaman oldu bu konuşma? Sen hep yanımızdaydın."

Muzır bir ifadeyle bakarak sağ elinin işaretparmağını havada salladı Carlo.

"Hayır efendim, hep yanınızda değildim, morga gelirken kendi arabamdaydım. İşte o zaman konuştum annemle."

Hoşlanmamıştı Yıldız bu oldu bittiden.

"Yani zorla davet ettirdin bizi... Olmaz Carlo, bu akşam gidemeyiz, başka zaman..."

Sahici bir keder kapladı İtalyan polisin esmer yüzünü.

"Çok üzülürler, yemek için hazırlıklara başlamışlardır bile. Eğer gelmezseniz gerçekten ayıp olur. Ayrıca annemi ben aramadım, onlar aradı. Niye öyle bakıyorsun Yıldız? Gerçekten

onlar aradı." Abartılı el hareketleriyle istavroz çıkardı. "Bak Azize Meryem üstüne yemin ediyorum. Ne zamandır görüşmüyorduk, özlemişler. 'Bu akşam Roma usulü kuzu yapacağım, yemeğe gel' dedi annem. Yanımda arkadaşlarım var deyince, 'Ne güzel işte, onları da getir' dedi. Nezaket için insanları davet edecekleri yaşı çoktan geçtiler, gelmenizi gerçekten istemeseler çağırmazlardı."

Şerrinden korktuğu için sesini çıkarmadan tartışmayı dinleyen Tobias'ı göz ucuyla şöyle bir süzdü Yıldız. Yardımcısının "Yemekte lazanya da var mı?" diye sormak için yanıp tutuştuğundan emindi.

"Sen ne diyorsun Toby?"

Sanki deminden beri konuşulanları duymamış gibi yalandan toparlandı ortağı.

"Sen nasıl istersen Şef. Ama insanlar..." Yutkundu. "Yani Carlo'nun saygıdeğer ailesi alışveriş yaptıysa... Gitmezsek biraz kabalık olmaz mı?"

Yıldız derin bir iç geçirdi.

"Anlaşıldı, tamam o zaman." Tedirgin bir bakış fırlattı Carlo'ya. "Ama umarım rahatsızlık vermeyiz."

Sevinçle ellerini iki yana açtı İtalyan polis.

"Ne rahatsızlığı Yıldız! Asıl daveti kabul etmezseniz rahatsız olurlar. Ayrıca hayırsız oğullarını eve getirdiğin için sana defalarca teşekkür edecekler. Bak garanti ediyorum, şahane bir akşam olacak." Tobias'a göz kırptı. "Senin siparişi de verdim. Annem şu hayatta yiyebileceğin en lezzetli lazanyayı yapacak sana."

Yeniden yürümeye başladılar, Yıldız tatsız bir sesle sordu:

"Merkeze bizim de gelmemiz gerekiyor mu?"

Huzursuzca kıpırdandı Carlo.

"Evet, müdür arayıp duruyor. Bay Rossi bu konularda çok titizdir. Kendince haklı, basından önce bizden duymak istiyor olan biteni. Niye, ne oldu ki?"

Sıkıntıyla yüzünü buruşturdu Yıldız.

"Müdür çağırdıysa elbette emre uyarız ama" eliyle üzerindeki gündelik gömleği, kot pantolonunu gösterdi. "Ama sonra bu kıyafetle yemeğe nasıl gideceğiz?"

"Bizimkiler kılık kıyafete aldırmaz o kadar" diyecek oldu Carlo, "Olmaz" diye kestirip attı Yıldız. "Yakışık almaz, bu kıyafetle gitmek saygısızlık olur. Sahi müdür bizi niye istiyor ki?"

"Bana kalsa sizinle konuşmasına gerek yok ama Bay Rossi nevi şahsına münhasır bir adamdır. Ne zaman ne yapacağı belli olmaz. Demek ki vakayla ilgili sizin de görüşlerinizi duymak istiyor." Bakışları saatine kaydı Carlo'nun. "Ama dur ya, daha çok vakit var. Boşuna endişeleniyoruz. Bizimkiler 20:00'den önce oturmaz sofraya. Müdür de sözlü rapor istiyor zaten, çok uğraştırmaz bizi. Kıyafetini değiştirmek için sana yeterince vakit kalır."

Yıldız tereddüt ederken Tobias araya girdi.

"Bir şeyler atıştırmak için de vaktimiz var mı? Kusura bakma Şef ama açlıktan öldüm. Sabah yediğimiz kornettoyla duruyoruz hâlâ."

Etrafa şöyle bir bakındı Carlo.

"Şu arka caddede bir *forno* olacaktı. Yüz yıllık bir fırındır. Roma'nın en iyilerinden. Enfes dilim pizzaları var. Hazır pizza, hiç beklemeyiz."

Yıldız'a bıraksalar bir an önce merkeze gidip müdürle konuşmayı tercih ederdi ama Tobias'ın yüzündeki acıklı ifadeyi görünce ısrar etmedi. Tarihi fırına doğru yürümeye başladılar ama devasa bir ipek meşesinin altından geçerken Yıldız birden durdu.

"Bir şey soracağım Carlo, işine fazla mı müdahale ediyoruz?" Deminden beri defalarca "Yapma, sakın yapma" diye kendine telkinde bulunmasına rağmen sonunda merakına engel olamamıştı işte. Belki de başmüfettişin özür dileyen tavırları cesaretlendirmişti onu, belki de başından beri onlara dostça yaklaşan bu nazik adamın neden böyle davrandığını öğrenme isteği ağır basmıştı.

Anında savunmaya geçti İtalyan polis.

"Hayır... Yok canım, nereden çıkardın bunu? Aksine sizin görüşleriniz benim için çok kıymetli. Fikirleriniz çok ufuk açıcı. Mesela bugün hem olay yerinde hem morgda söylediklerinizi çok önemliydi." Yine o uyumlu adam rolüne girmişti. "Bildiğiniz gibi başarılı bir soruşturmanın ilk kuralı Sherlock Holmes gibi davranmamaktır."

"O ne demek şimdi ya?" diye homurdandı Tobias. "Niye Holmes gibi davranmayacakmışız?"

"Eee çünkü adam tek başına çalışıyor, Doktor Watson'ı saymazsak tabii. Çoğu zaman Watson'ı da iplemiyor zaten. Hatırlasanıza, Holmes bütün muammaları tek başına çözüyor. Her vakada bir kez daha öğrendiğimiz gibi cinayet soruşturmalarında bu mümkün değil. Ne kadar zeki, ne kadar tecrübeli olursak olalım, işini bilen bir ekip yoksa başarı da yoktur. Biz de bir ekibiz, sizin katkılarınız olmadan bu tuhaf cinayet vakasını zor çözerim. Hayır Yıldız, gerçekten de sizden rahatsız olduğum filan yok. Kabul, biraz gerilmiş olabilirim, her zaman böyle tuhaf cinayetlerle karşılaşmıyoruz ama sizinle çalışmaktan son derece mutluyum. İyi ki yanımdasınız."

Ne mimikleri sahte, ne sesi yabancı ne de davranışları abartılıydı ama nedense hiç inandırıcı gelmiyordu bu sözler Yıldız'a. Nedenini tam olarak bilemese de Carlo'nun bir şeyler sakladığını sezinliyordu. Sadece sezgilere dayanarak bir insanı suçlamak ne kadar doğruydu peki? Hiç doğru değildi, fakat neden daha önce Carlo'ya güvensizlik duymamıştı? Çünkü karşılaştıkları andan beri adamın davranışları tutarlıydı. Ta ki bu sabah olay yerine gidene kadar. Ayrıca Mithraizm hakkında o kadar çok şey bilmesi sadece bir rastlantı mıydı? Rastlantı değildi, çünkü tarihçi bir anne babanın oğluydu. Yine de bu kadar belirli bir konuda bu kadar bilgi sahibi olması tuhaf değil miydi? Öte yandan, kötü bir niyeti olsa bunları anlatır mıydı? Niye kuşkuları üzerine çekmek istesindi ki? İstemezdi ama bir şeyler sakladığı kesindi. Belki de kötü niyetli değildi, belki de ketum davranmasında açıklayamadığı başka nedenler vardı, masum gerekçeler... Yahut hiçbir şey saklamıyordu da sadece adamın çalışma tarzı buydu. Yine gelmişti aynı çözümsüzlük noktasına. Doğrusu hiç sormamaktı diye geçirdi aklından, bir kez daha pişman oldu yaptığına, artık bu konuyu kurcalamayacaktı. Öyle de yaptı, tıpkı Carlo gibi sahte bir memnuniyet yerleştirdi yüzüne.

"Sevindim böyle hissettiğine" dedi İtalyan meslektaşına gülümseyerek. "Aksi takdirde birlikte çalışmanın bir manası olmazdı. Holmes gibi bildiklerimizi sadece kendimize saklarsak ekip

olmanın da bir kıymeti kalmaz. Ayrıca ekipteki öteki insanlar kendini aptal gibi hisseder."

"Hay ağzına sağlık Şef" diye atıldı Tobias. "Ne zaman Holmes'u okusam, ki bayılırım herifin maceralarına, hikâyenin sonunda kendimi aptal gibi hissederim. Çünkü daha ben olayı analiz etmeye çalışırken, adam bir kıyafetten, bir çantadan, bir biletten, ayakkabıdaki çamurdan pat diye suçluyu buluyor. Çünkü uyanık dedektif bilgi saklıyor bizden..."

Carlo kocaman bir kahkaha koyuverdi.

"Yok Toby, bizi kandıran Holmes değil, yazar. Evet, bizzat Arthur Conan Doyle kazık atıyor bize, bu meselede asıl suçlu o burma bıyıklı İskoçyalı doktor. Şaka bir yana, söylediklerimde ciddiyim, bu cinayetleri de ancak birlikte çözebiliriz."

Yeniden yürümeye hazırlanıyorlardı ki, "Peki sen ne düşünüyorsun" diyerek Carlo'yu durdurdu Tobias. "Şu madalyon hakkında diyorum. Genç dul, kocasının ve arkadaşının onlara cesaret ve güç vermesi için madalyonları taktıklarını anlatmıştı. Oysa sen Mithra'nın bir din olduğunu açıkladın. Ne diyorsun, bizim nakliyatçı Enzo, futbol takımı, cesaret, güç filan diyerek karısına yalan mı söyledi? Adam bir şeyler mi saklıyordu?"

Anlamamıştı başmüfettiş.

"Bana tam olarak neyi soruyorsun?"

Nasıl anlamıyorsun diye adamın gözlerinin içine bakarak söylendi Tobias.

"Bu iki cinayetin Mithra diniyle alakalı olup olmadığını..."

Yıldız'ın az önceki sorusu onu cesaretlendirmiş, kafasını kurcalayan konuları açıkça dile getirmekten çekinmemişti işte.

Carlo'nun dingin yüzü karıştı, alt dudağı hafifçe sarktı.

"Kesin bir şey söylemek zor. Vakanın başından beri birlikteyiz, ben ne öğrendiysem siz de aynısını öğrendiniz. Ama şunu söyleyebilirim, maktullerin taktığı madalyonlardan yola çıkarak, bin altı yüz küsur yıl önce hükmünü yitirmiş bir dinle bağlantı kurmak pek mantıklı gelmiyor bana. Mithra dini artık yaşamıyor. Eskiden var olan tapınma merkezleri de artık birer arkeolojik alana dönüşmüş durumda. Mesela San Clemente Bazilikası'nın altında bir Mithra tapınağı var ama kimse orada

ibadet etmiyor, tören düzenlemiyor. Oysa bazilikada Hıristiyanlar ibadetlerini sürdürüyorlar. Yani Mithra diye bir din yok. Olsaydı, mutlaka duyulurdu."

Tobias'ın bir keçi kadar inatçı olduğunu bilmiyordu Carlo.

"Niye duyulsun ki, sır dini değil mi bu?" diye itiraz etti. "Zaten gizli saklı ibadet etmiyorlar mıydı bu adamlar?"

Sesi giderek yükseliyordu, Yıldız araya girmeyi düşündü bir an ama o da Carlo'nun ne diyeceğini merak ediyordu, tartışmayı oluruna bıraktı.

"Öyle yapıyorlarmış, isteyen herkes kolay kolay bu dinin müridi olamazmış. Ama ben bu konuyu o kadar derinlemesine bilmiyorum. Mithraizmi en iyi Profesör Nino Benetti bilir." Hınzırca güldü. "Yani bu akşam birlikte yemek yiyeceğimiz babam. Aklında ne kadar soru varsa, hepsini sorabilirsin, büyük bir memnuniyetle yanıtlar."

Buz gibi bir gülümseme belirdi Tobias'ın ince dudaklarında.

"Şüphesiz ki onunla konuşmak çok iyi olur, eminim bizi gerektiği kadar aydınlatacaktır ama baban polis değil. Muhtemelen hiç cinayet vakası çözmedi. Oysa senin işin cinayet vakalarını çözmek."

Lafı yapıştırdı Carlo.

"Seninki de öyle..."

"Aynen, bizimki de öyle. Ama burası İtalya, sen burada doğdun, mesleğe burada başladın, kim bilir kaç cinayet çözdün bu şehirde. Benim öğrenmek istediğim, bu durum hakkında senin ne düşündüğün? Düşüncelerin de değil, önsezin, içindeki polis ne diyor, kim işlemiş olabilir bu cinayetleri?"

İlk karşılaştıklarından beri futboldu, biraydı, kadınlardı diyerek erkek muhabbetiyle Tobias'ı kafaya aldığını zanneden Carlo afallar gibi oldu. Bu iri yarı Alman polis hiç de sandığı kadar saf biri değildi ama bozuntuya vermedi.

"Fikirlerimi söyledim aslında Toby, bir kez daha ifade edeyim, cinayetleri kimin işlediğini tahmin etmek için çok erken. Önünde sonunda bulacağız failleri ama şu anda katillerin gerçek kimliklerini tespit etmek imkânsız..."

İri başını iki yana salladı Tobias.

"Hayır Carlo, adamların kimliğinden bahsetmiyorum. Senin vaka üzerine hiçbir tahminde bulunmamandan söz ediyorum. Tamam, henüz erken, deliller, bulgular, tanıklar toplanıyor. Ama ben bu şartlar altında bile görüşümü söyledim, bu işin organize bir suç örgütünün marifeti olabileceğine işaret ettim." Başıyla Yıldız'ı gösterdi. "Şefin kafası biraz karışık da olsa kendi varsayımlarını dile getirdi, fakat sen hiçbir şey söylemedin. Halbuki burası senin şehrin, buradaki suçluları bizden çok daha iyi tanıyorsun, kesin olmasa da bir fikre ulaşmış olmalısın."

Tadı kaçmaya başlamıştı Carlo'nun.

"Yapma Toby, ben de en az sizin kadar tahminde bulundum, sadece..."

Alman dobralığıyla kesti sözünü Tobias.

"Hayır Carlo, bulunmadın, sadece bizim yaptığımız yorumlar üzerinde konuştun. Kendi varsayımını hiç dile getirmedin..."

Konuşurken Yıldız'ı işin içine katmıyor, "Öyle değil mi Şef, Carlo bu konuda hiçbir şey söylemedi" diye destek istemiyordu. Çünkü ipler koparsa yeniden bağlayacak birine ihtiyaç vardı. Derin derin soluk aldı Carlo, sonra ellerini iki yana bıraktı.

"Sanırım yanlış anlaşıldım. İkiniz de çok iyi polissiniz. Ve yapılması gereken bütün tahminleri yaptınız, akla yakın bütün ihtimalleri dile getirdiniz. Organize bir suç örgütü yapmış olabilir, seri katiller olabilir, bence zayıf ihtimal ama, hadi onu da ekleyelim, Mithra dinine inanan bir deli yapmış olabilir. Evet, elimizdeki bulgularla ancak bu senaryolar yazılabilir. Ama siz zaten hepsini söylediniz. Benim tekrar etmemin bir yararı yok ki. Öte yandan belki de birazdan öğreneceğimiz yepyeni bir bilgi, bir bulgu, ortaya çıkacak bir tanığın söyleyecekleri, bütün bu ihtimalleri ortadan kaldıracak ve hiç aklımıza gelmeyen başka bir varsayım üzerinde yoğunlaşmamızı sağlayacak. Şunu da itiraf edeyim, ben temkinli bir adamım. Acele karar vererek kendimi rezil etmek istemiyorum. Bizde bir laf vardır, 'Roma bir günde kurulmadı' derler. Sabırsızlığa gerek yok." Dostça bir ifade belirdi kara gözlerinde. "Anlıyorum, benim davranışım size pek uygun değil, bu da gerilime yol açıyor. Fakat soruşturma ilerleyince aynı noktada buluşacağız. Çünkü hepimizin amacı vakayı çözmek, katilleri yakalamak. Ama daha

önemli bir hakikatten bahsedeceğim size." Sustu, meslektaşlarının dikkatini kendisine vermesini bekledi. "İşin aslı şu ki, acıktık arkadaşlar, kan şekerimiz düştü, dolayısıyla sinirlerimiz bozuldu. Merak etmeyin, bu vakayı çözeceğiz, burada olduğunuz için çok daha kolay ve hızlı çözeceğiz üstelik. Ama ne olur, gidip şu pizzamızı yiyelim artık."

Tatlı bir gülümsemeyle bitirmişti sözlerini. Şahane bir kaçış hamlesi diye geçirdi aklından Yıldız ama artık bu tartışmayı uzatmanın da manası yoktu.

"İyi olur" diye destekledi neşeli bir sesle. "Ben de acıktım." Sonra işi şakaya vurarak yardımcısına baktı. "Ama çok yememekte fayda var Toby, anladığım kadarıyla akşama muhteşem bir ziyafet bekliyor bizi."

8

Eserler Türkiye'den gelmiş

Emniyet müdürü Roberto Rossi'yi ilk gördüğünde babasının Prag'dan aldığı kuklayı hatırlamıştı Yıldız. O zamanlar babası şüphesiz ki kızını mutlu etmek için getirmişti bu ahşap oyuncağı ama yedi yaşındaki Yıldız, kocaman kafalı, kızıl sakallı, sivri dişli askeri görünce korkuya kapılmıştı. Öyle ki yıllarca elini sürmemişti bu tuhaf oyuncağa. Ama tutumlu annesi, Kızıl Sakal adını taktıkları kuklayı saklamış, oğlu Deniz de yıllar sonra rastlantı sonucu eski eşyaların arasında buluvermişti bu istenmeyen oyuncağı. Oğlunun elinde Kızıl Sakal'ı görünce tedirgin olmuş ama Deniz'in yüzünde korkuya benzer bir ifade belirmeyince kuklaya dair duyguları değişmese de içi rahatlamıştı. İşte Roma'ya geldiklerinin üçüncü gününde emniyet müdürü Rossi'yi gördüğünde yeniden Kızıl Sakal'ı hatırlamıştı Yıldız. Oysa adamın sakalları kızıl değildi, kömür gibi simsiyahtı ama kuklanınki gibi kocaman bir kafası, seyrek saçları, kalın kaşları, uzun bir burnu, geniş bir çenesi vardı ve ince dudakları aralandığında keskin dişleri yapay birer inci gibi parıldıyordu. Rossi'nin görüntüsü onda tedirginlik uyandırmıştı ama bu yanlış bir izlenim olmalıydı. Çünkü şu âna kadar adamın hiçbir kötülüğünü görmemişti. Üstelik, Yıldız'ın Türk kökenli olduğunu öğrenince daha yakın davranmış, Türkiye'ye yaptığı seyahatleri anlatarak, gittiği şehirleri sıralamaya başlamıştı. Tobias'a karşı biraz mesafeli olsa da anlayışlı davranıyordu. Belki burada geçici görevle bulundukları için onlara tanıdığı bir ayrıcalıktı bu. Aslında hiç de yumuşak bir yönetici değildi Signor Rossi. Vazifesinde son derece titiz davranır, hiçbir ay-

rıntıyı kaçırmaz, işi asla şansa bırakmazdı. Şu anda da maun masasında oturmuş, gergin bir tavırla Carlo'nun anlatacaklarını bekliyordu. Arada bir alnındaki beyaz banda kayıyordu eli, anlaşılan hâlâ alışamamıştı üç gün önce yaşanan çatışmadan yadigâr kalan bu yara bandına.

"Çok geçmiş olsun Bay Rossi" diyerek söze başladı Carlo. "Umarım daha iyisinizdir. Bir sıkıntınız yok, değil mi?"

Gülümsemeye benzer bir ifade belirdi emniyet müdürünün yüzünde.

"İyiyim, teşekkür ederim. Geçti, geçti."

Ama Carlo peşini bırakmadı.

"Şu Arnavut tetikçiler mi? Hani geçen ay liderlerini tutuklamıştık."

Kendisine yapılan saldırının abartılmasından canı sıkılmış gibiydi Bay Rossi'nin.

"Muhtemelen Arnavutlar, soruşturmayı bizim Alessandro yürütüyor, yakında anlarız ne olduğunu." Hafifçe öksürerek boğazını temizledi. "Evet, şimdi gelelim şu sizin kayıkta bulduğunuz iki cesede... Katillerin kim olduğuna dair bir ipucu var mı? Yahut tanıklar filan?"

Anında toparlandı Carlo.

"Ne yazık ki tanık yok efendim ama katillerin kimler olabileceğine dair pek çok ihtimal var. *La Lupa*'daki, yani kayıktaki cinayet dekoru bir aldatmaca olabilir. Katillerin kendilerini gizlemek için kurdukları bir mizansen. Kurbanlardan Enzo Costa'nın nakliyat firması var, Ostia'ya mermer taşımışlar galiba... Karısı, Enzo'nun öldürülmesinin bu mermer meselesiyle ilgili olabileceğini ima etti."

Memnuniyetsiz bir tavırla adamının sözünü kesti emniyet müdürü.

"İnşaat için olmayabilir o mermerler. Kadının bahsettiği mermerler tarihi eser olabilir. Mezar kabartmaları varmış." Önündeki kâğıtları gösterdi. "Bundan beş ay önce, 18 Kasım 2025 Salı günü Enzo Costa hakkında yazılmış bir tutanak var."

Yüzü düştü Carlo'nun, müdürün söylediklerinden anladığı kadarıyla ayrıntılı bir rapor sunulmuştu ona. İyi de kim ver-

mişti bu raporu? Yoksa kendisinden habersiz ayrı bir soruşturma mı yürütülüyordu? Astının kırgın bakışlarına aldırmadan sürdürdü sözlerini Roberto.

"Beş ay önce yaşananlar burada bütün ayrıntılarıyla yazılmış. 18 Kasım Salı akşamı saat 20:00'de içinde çok kıymetli tarihi eserlerin bulunduğu bir tır Civitavecchia Limanı'ndan Roma'ya gitmek üzere yola çıkmış. Eserlerin ne olduğu da kayıtlı. Evet, işte burada, Zoilos Mezar Kabartmaları yazıyor." Bakışlarını Yıldız'a çevirdi. "Kim bu Zoilos, biliyor musunuz Bayan Karasu?"

Hazırlıksız yakalanmıştı Yıldız. Zoilos, Zoilos... Tanıdık geliyordu ama hemen çıkaramadı. Tobias yetişti yardıma.

"Bugün afişlerini gördük ya Şef. Anadolu'daki Roma kenti yazıyordu, bir köleden filan bahsediyordu. Zoilos, o şahıs galiba."

"Ha, evet, evet, bugün afişlerini görmüştük" diye toparlandı Yıldız. "Niye bana sordunuz Bay Rossi?"

"Çünkü eserler Türkiye'den gelmiş. Belki biliyorsunuzdur dedim."

Nereden bilecekti? Hep böyle oluyordu, Türkiye'yle ilgili bir konu açılsa herkes hemen ona başvuruyordu. Alman polis teşkilatında çalışan bir başkomiserdi o. Sırf kökeni Türk diye neden Türkiye hakkında her şeyi bildiğini zannediyorlardı?

"Hayır, bu konuda bir malumatım yok" dedi resmi bir tavırla. "Ben Berlin'de doğdum, Türkiye hakkında çok fazla bilgi sahibi değilim."

Uzatmadı emniyet müdürü.

"Anlıyorum. Neyse, baştan anlatıyorum, 12 Kasım 2025 Çarşamba günü İzmir Limanı'ndan ayrılan *Batmaz-2* adlı geminin taşıdığı tarihi eserler 18 Kasım 2025 tarihinde Civitavecchia Limanı'na gelmiş. Bir tıra yüklenen eserler o akşam Kolezyum'a teslim edilecekmiş. Ancak en geç 22:00'ye kadar ulaşması gereken tır, 19 Kasım 2025 tarihinde gece saat 01:00'de gelebilmiş Kolezyum'a. Yani üç saatlik bir gecikmeyle. Böyle bir gecikme olunca, yetkililer eserleri dikkatle incelemişler ama hiç eksik yokmuş. Sahte olabilir mi diye de kontrol etmişler, tümü orijinalmiş. Neden geç kaldığını sorduklarında,

Enzo yüklerinin çok ağır olduğunu, bu yüzden iki lastiğinin patladığını, yanlarında tek sağlam lastik olduğu için saatlerce yedeğinin gelmesini beklediklerini söylemiş."

"Neden Enzo'ya sormuşlar ki?" diye kuşkuyla mırıldandı Tobias. "Tırı kullanan şoförle konuşmaları gerekmez miydi?"

"Tırı kullanan Enzo'ymuş zaten."

Yıldız heyecanla atıldı.

"Arkadaşı da yanında mıymış? Öteki maktul diyorum, Yüzbaşı Sergio..."

Yanıtlamadan önce art arda öksürerek boğazını temizleyen müdür, "Öyleymiş" diye doğruladı. "Yüzbaşı güvenlikten sorumluymuş. Yani onun görev zamanında olmuş bu olay. Daha da önemlisi her ikisinin de öldürülmüş olması. Tabii bir de şu Roma'nın kuruluş ritüeli saçmalıkları var..."

Yıldız düğümü çözecek bir ipucu bulmak amacıyla sordu:

"Mezar kabartmalarının eksik olmadığından emin miyiz?"

Önündeki kâğıtları eline alıp usulca salladı müdür.

"Eksik olsaydı burada yazardı. Bir tek eser bile çalınmış olsa Kolezyum yetkilileri kıyameti kopartırlardı. Bu konuda bizimkiler çok titizdir. Hem yanlarındaki Türk arkeolog ile elçilik görevlisi de duruma müdahale ederdi."

Yıldız şaşırmıştı.

"Yani eserler taşınırken yanlarında Türkler mi varmış?"

Gözlerini kısarak önündeki kâğıttan okumaya başladı Roberto.

"Evet, işte adları da burada, arkeolog İzzet Duruca... Türkiye Büyükelçiliği'nden Sami İlhan... İzzet Duruca İzmir'den beri nezaret etmiş eserlerin taşınmasına, Sami İlhan ise Civitavecchia Limanı'nda katılmış kafileye."

İşin ucunun Türkiye'ye dayanması tuhaf duygular uyandırmıştı Yıldız'da.

"Onlar da onaylamışlar mı Enzo'yla Sergio'nun sözlerini? Gecikmenin lastiklerin patlaması yüzünden olduğunu kabul etmişler mi?"

Emin olmak için bir kez daha baktı evraklara müdür.

"Evet, İzzet Duruca'nın ifadesi burada. Enzo ve Sergio'nun sözlerini onaylıyor. Ötekinin ifadesi de burada olmalı."

Kâğıtları karıştırdı emniyet müdürü ama bulamadı. "Neyse, Sami İlhan'ın ifadesi burada yok. Ortada şüpheli bir durum olmayınca belki gerek bile görmemişlerdir ona sormaya."

İyimser bir anlam belirmişti Carlo'nun yüzünde.

"Belki de cinayetlerin eski eserlerin taşınmasıyla alakası yoktur. Belki de bambaşka bir nedenle öldürdüler iki arkadaşı."

Emniyet müdürü boş gözlerle baktı.

"Yani hepsi rastlantı mı diyorsun?"

Tezini savunmaya çalıştı Carlo.

"Orada bulunan herkes aynı hikâyeyi anlatıyor, söylenenler birbirlerini destekliyor, üstelik çalınan bir eser de yok. Rastlantıdan başka ne olabilir?" Söyledikleri o kadar mantıklıydı ki derin bir sessizlik çöktü odaya. Kimse konuşmayınca deminden beri aklını kurcalayan soruyu soracak cesareti buldu başmüfettiş. "Şey efendim, sakıncası yoksa söyler misiniz, siz bu bilgileri kimden aldınız? Malum olayla ilgili malumatı ancak şimdi verebildik, oysa siz konuya çoktan hâkim olmuşsunuz bile."

Azarlarcasına yanıtladı müdür.

"Kendim öğrendim, illa birinden mi duymam lazım!"

Geri adım atmadı başmüfettiş.

"Hayır, yani olayı ilk kimden duydunuz diyorum? Belli ki biz gelmeden önce vaka hakkında bilgi sahibi olmuşsunuz."

Çopur yüzü kızgınlıkla gerildi emniyet müdürünün.

"Kimden olacak, işgüzar Salvatore'den. Evet, başımızın belası şu Carabinieri binbaşısı Salvatore'den... Sabahtan beri arayıp duruyor. Yok kurbanlardan biri onun adamıymış, yok ölen yüzbaşıyı oğlu gibi severmiş, davaya kendileri bakmalıymış. O böyle ısrarla arayınca ben de merak edip küçük bir araştırma yaptırdım. Ortaya çıkan sonuç bu işte. Ama sen rastlantı diyorsun." Bakışlarını önce Tobias'a, sonra Yıldız'a çevirdi. "Siz ne diyorsunuz arkadaşlar? Aynı fikirde misiniz? Hepsi bir rastlantı mı?"

Neler oluyordu, emniyet müdürü kendi başmüfettişine güvenmiyor muydu? Eğer öyleyse, olay yerine ilk gittikleri andan itibaren Carlo'nun davranışlarından kuşku duymalarında haklıydılar. Ama hemen karar vermemek lazımdı.

"Bulgular yeterli değil efendim" diye dilinin ucuna gelen

ilk gerekçeyi söyledi Yıldız. "Sağlıklı bir varsayımda bulunmak için çok erken. Henüz gereken soruşturmayı yapamadık. Taşıdıkları malzemenin Zoilos mezar kabartmaları olduğunu sizden öğrendik. Belki de şu Türk yetkililerle görüşmeliyiz, taşıma sırasında orada olduklarına göre, ilk elden bilgi alabiliriz. İsimleri ne demiştiniz? Arkeolog İzzet miydi?"

Kâğıtları bir kez daha önüne çekti emniyet müdürü.

"İşte burada, arkeolog İzzet Duruca, öteki de Sami İlhan..." Başını kaldırdı. "Ama adamlar hâlâ İtalya'da mı bilmiyorum? Belki de Türkiye'ye dönmüşlerdir."

Müdürünün az önce yabancı polislerin önünde ona güvenmediğini göstermesinin yarattığı burukluğu atlatan Carlo, sanki ona sorulmuş gibi yanıtladı:

"Anlarız efendim, yanınızdan ayrılır ayrılmaz öğreneceğim."

Gergin bir halde adamına baktı Rossi.

"Çok iyi olur, bu Salvatore inatçı herifin tekidir, eğer elimizi çabuk tutmazsak bu davaya da çöker. Muhtemelen şimdi savcının başının etini yiyordur, vakayı bize verin diye. Şu otomotiv şirketinin CEO'sunun öldürüldüğü davaya da böyle çökmüştü. Neymiş efendim cinayetin işlendiği bölge Carabinieri sorumluluğundaymış. Ya şu arabasının içinde katledilen emlak devi cinayeti. Hatırlıyorsun değil mi Carlo? İki davada da ilk sen gitmiştin olay yerine. Ama herif ikisinde de aldı davayı elimizden."

Başmüfettişin suratı kıpkırmızı oldu.

"Yok efendim, merak etmeyin, bu defa öyle olmayacak."

Carlo'nun bambaşka bir yanını görüyordu Yıldız, bu sevimli başmüfettiş, cinayet çözecek kadar tecrübeli ve şahsiyetli bir polis değil, amiri ne derse yerine getirmeye çalışan "Evet efendimci" bir memur gibiydi. Böyle birinin sağlıklı bir soruşturma yapması, vakayı adil bir şekilde çözüme götürmesi çok zordu. Eğer katiller bulunamazsa emniyet müdürü faturayı onlara da kesebilirdi. Siz ne düşünüyorsunuz diye açıkça sormuştu adam, arkası da gelecekti. Her adımda Yıldız'dan da rapor bekleyecek, Carlo'nun söyledikleriyle yetinmeyecekti. Bu durumda "Biz gözlemciyiz efendim" diyerek işin içinden

sıyrılmak kolay olmayabilirdi, daha da önemlisi Carlo güvenilmez bir polisse bu dava asla sonuçlanmazdı. En azından doğru bir şekilde sonuçlanmazdı. Hayır, bu vakayı başmüfettişin insafına bırakamazdı. O yüzden Carlo'nun dile getirmediği o konuyu çıtlattı.

"Belki şu Mithra meselesinden bir ipucu yakalayabiliriz. İki maktulün aynı madalyonu takıyor olması meselesi üzerine yoğunlaşarak, soruşturmayı bu yönde derinleştirebiliriz."

Yıldız'ın attığı zarf işe yaramıştı, elbette emniyet müdürü böyle bir bilgiye ilgisiz kalamazdı. Kalın kaşları çatıldı, kestane rengi gözleri kıvılcımlandı.

"Bir dakika, bir dakika, bu Mithra saçmalığı da ne?"

Carlo yutkunarak açıklamaya çalıştı.

"Mithra eski bir din... Roma İmparatorluğu'nda..."

Daha fazla dinleyemedi emniyet müdürü.

"Mithra'nın ne olduğunu biliyorum Carlo. Bu davayla ilgisi ne, sen onu söyle."

Art arda yutkundu başmüfettiş.

"Şey, efendim, maktullerin gırtlaklarına kadar sokulmuş iki gümüş madalyon bulduk. Birbirinin tıpatıp aynısı iki madalyon. Aynı büyüklükte, aynı figürler var. Enzo'nun karısı futbol takımının simgesi olduğunu söyledi. İki kurban da aynı mahallede büyümüş..."

Sabırsızca soludu müdür.

"Konunun Mithra'yla alakası ne?"

Nasıl anlatacağını bilemeyen Carlo, alt dudağını dişlerinin arasına almıştı ki, "Madalyonlardaki figürler bir Mithra ayinini anlatıyor..." diye doğrudan konuya girdi Tobias. "Beyaz bir boğanın kurban edilmesi..."

Müdürün kafası iyice karışmıştı.

"Futbol takımının adı Mithra mıymış?"

Sinir bozucu bir sessizlik çöktü geniş odaya.

"Bence Enzo'nun dul eşi gerçeği söylemiyordu" diyen Yıldız bozdu sessizliği. "Kadının yalan söylediğini iddia etmiyorum, muhtemelen Enzo'nun kendisine anlattıklarını tekrarlıyordu." Birden Carlo'ya döndü. "Sahi, bu konuyu konuşmadık ama Mithra üyeleri böyle madalyonlar takıyorlar mıydı?"

Yeniden görüşüne başvurulması Carlo'yu bir parça rahatlatmıştı.

"Sanmıyorum, aslında takmamaları lazım. Sonuçta bu bir sır dini ama..."

"Sanmıyor musun, emin misin?" diye homurdandı müdür.

Başmüfettiş yine bocalamaya başlamıştı.

"Böyle şeyler duymuştum" diyebildi saniyeler sonra. "Ama ben Mithra uzmanı değilim, kesinleştirmek için babama sorarım. Bu akşam buluşacağız zaten."

Sağ yumruğunu usulca masaya indirdi emniyet müdürü.

"Mutlaka sor. Yarın öğleye kadar ayrıntılı bir rapor istiyorum. En geç 14:00'te masamda olmalı. Öğleden sonra savcıyla görüşeceğim. Belki siz de şu Türklerle konuşmuş olursunuz. Umarım işe yarar birtakım sonuçlar çıkar. Savcıyı etkilememiz lazım. Hadi, göreyim sizi, şu Salvatore denen uyanığa haddini bildirelim." Duraksadı, koltuğunda arkaya yaslandı. "Elbette en önemlisi davayı çözmek, katilleri yakalamak. Yoksa bu iş başımızı fena ağrıtacak..."

Cesaretini toparlayan Carlo yeniden söz aldı.

"Özür dilerim efendim ama bu olay oldukça çetrefilli görünüyor, siz bilirsiniz ama belki de dosyayı Binbaşı Salvatore'ye devredip..."

Anında parladı müdür:

"Ne demek devretmek! Ben sabahtan beri ne anlatıyorum Carlo. Hayır efendim, davamızı kimseye vermeyeceğiz, bilhassa da Salvatore'ye." Bakışları masanın sağ tarafındaki elektronik sigaraya uzandı, nerdeyse elini uzatacaktı ki son anda vazgeçti. "Bu... Bu dava bizim şerefimiz. Ne başkasına veririz ne de çözümsüz bırakırız. Bu dosyadan alnımızın akıyla çıkacağız, katilleri yakalayacağız, teşkilatımıza büyük bir onur kazandıracağız." Alev alev yanan gözlerini astına dikti, harflerin üzerine basa basa "*Capito?*" dedi İtalyanca.

"Evet, anlaşıldı efendim" diye boyun eğdi başmüfettiş. "Merak etmeyin, bu davayı başarıyla sonuçlandıracağız, katilleri bulacağız."

Konu kapanmıştır dercesine dirseklerini masaya dayayarak iki elinin parmaklarını birbirine geçirdi Roberto.

"Tamam o zaman, hadi bakalım, işbaşına."

Üç polis de kalkıp kapıya dönerken emniyet müdürü arkalarından seslendi.

"Hey Carlo, babana söyle, ne zamandır gelmiyor toplantılara, özledik. Arkadaşlar sorup duruyorlar..."

Sesinde artık otoriterlikten eser yoktu, sanki az önce başmüfettişi azarlayan o değil de bir başkasıydı. Hayretler içinde kalmıştı Yıldız ama Carlo bu yumuşamadan son derece memnundu; içtenlikle gülümsedi, başını saygıyla öne eğerek, "Söylerim efendim" dedi, uysal bir sesle. "İsterseniz buyurun, bu akşam siz de davetlimiz olun. Annem güzel yemekler..."

Sağ elini kaldırarak son kez kesti astının sözünü.

"Teşekkür ederim, başka zaman. Ama şu Mithra meselesinin aslını öğrenmeyi ihmal etmeyin sakın."

Üç polis yeniden kapıya döneceklerdi ki müdürün gür sesi yeniden duyuldu.

"Bayan Karasu, sizde telefonum var değil mi? Yoksa Carlo'dan alın. Her zaman Carlo aracılığıyla iletişim kurmamız gerekmez."

Evet, hiç kuşku yok ki, Rossi kendi başmüfettişine fazla güvenmiyordu. Ölçülü bir gülümseme belirdi Yıldız'ın yüzünde.

"Tabii efendim" dedi içten bir sesle. "Gerekirse mutlaka ararım." Çıkmadan önce eliyle adamın başını işaret etti. "Yaranıza dikkat edin, çok geçmiş olsun."

9

Zoilos bir köleden çok daha fazlasıymış

Çalılıkların arasından fırlayan bir kadın gördü Yıldız. Ama ne tuhaf ki kadın onu fark etmemişti, korku içinde bir yerlere yetişmek istercesine sarsak adımlarla ilerliyordu. İnce yapılıydı, çelimsizdi, uzun boyluydu. Belki o kadar uzun değildi de ayak bileklerine kadar inen çamura bulanmış siyah elbise öyle gösteriyordu. Zayıf kollarında limon küfü renginde irice bir bohça tutuyordu. Sanki incitmekten korkarcasına, sanki kutsal bir emanetmişçesine özenle sarılmıştı bohçaya. Görür görmez anladı Yıldız; bu kumaşın içinde bir çocuk vardı. Kadının kucağındaki bohça değil, bir kundaktı. Nedense içi ürperdi, yüreğinde bir çarpıntı duydu. Kimdi bu telaşlı kadın? Neden böyle korkmuştu? Kimden kaçıyordu? Kadın ise onun varlığından habersiz, sanki elinden alacaklarmış gibi kundağı göğsüne sıkı sıkıya bastırmış, arada bir arkasına bakarak yürüyordu. Belli ki acelesi vardı, belli ki birilerinden kaçıyordu, fakat kucağındaki yük ağır geliyor olmalı ki koşmak istemesine rağmen koşamıyordu. Kundağın ağırlığını kollarında duydu Yıldız, dizlerinde bir sızı hissetti, ayak bileklerinde bir ağrı. Kadın, nehre inen kırmızı patikanın başına gelince durmuştu, göğsü deli gibi inip kalkıyordu, dili damağı kurumuş, gücü tükenmiş gibiydi. Çalılıkların arkasına sinerek bir kez daha geriye baktı, kimseyi görmedi. Emin olamadı, yeniden baktı. Yoktu, peşinde kimseler yoktu. Biraz rahatlamıştı fakat geleceklerini biliyordu, duracak, dinlenecek zaman değildi. Azıcık daha soluklandıktan sonra aceleyle patikadan aşağıya yöneldi. Kırmızı toprak nemliydi, küçük çukurlarda çamurlar vardı,

iki kez ayağı kaydı, nerdeyse kucağındaki kundakla birlikte aşağıdaki nehre doğru savrulacaktı ama sağ elini yere koyarak düşmekten son anda kurtuldu. Doğrulan kadın, bir kez daha geriye baktı, yine kimseyi göremeyince iyice sakinleşti, yavaşladı, daha dikkatli adımlarla inmeye başladı. Kırmızı patikanın nehrin sarı sularına kavuştuğu küçük sazlığa kadar bu temkinli yürüyüşünü sürdürdü. Sazlığa ulaşınca yüzündeki endişe iyice dağılır gibi oldu, uzun boylu sarı sazların, kurumuş dikenlerin arasından nehre doğru ilerledi. Fakat suların usulca kıyıya vurduğu yere gelince o delice endişe yeniden ele geçirdi yüreğini. Telaşla etrafa bakındı, çılgına dönen gözleriyle önünde arkasında, yanında yöresinde bir şey aramaya başladı ama yoktu. Omuzları çöktü, sırtı iyice kamburlaştı. Ne yapacaktı şimdi? Tam umutsuzluğa kapılmak üzereyken birden yüzü aydınlandı, dün akşam bıraktığı sepet oradaydı, tam dün akşam bıraktığı yerde. Zeminine kalın bir tahtanın yerleştirildiği sazlardan örülmüş sepet kıyıya vuran küçük dalgaların etkisiyle tatlı tatlı sallanıyordu. Panikten aklı karışmış, yanlış yere bakmış olmalıydı. Kundağı bir kez daha bağrına bastırarak sepete yöneldi. Yaklaşınca çömeldi, ipinden tutarak sepeti kendine çekti. Sepet ayaklarının dibine gelince, diz çöktü, kundağı usulca zemine bırakmak istedi. Kundağın içinden huzursuz mırıltılar yükseldi. Eyvah, şimdi ağlayacak diye geçirdi içinden Yıldız, takip edenler sesini duyacak bebeğin. Başını çevirdi bir kez daha geriye, az önce kadının indiği tepeye baktı, hâlâ kimsecikler yoktu. Siyahlı kadın yeniden kundağa dönmüştü, limon küfü renginde bezi araladı ve içinden iki bebek çıkardı. Yıldız şaşırmıştı, gerçekten de sepette bir değil iki bebek vardı. Zavallı kadın iki çocuğunu birden kurtarmak istiyordu. Kurtarmak mı? İlkel bir sepetin içinde nehrin azgın sularına salarak mı? Bebekler, kaçtığı kişilerin eline geçerse çok daha kötü olacaktı demek ki. Kimdi bu adamlar, ne istiyorlardı bu çocuklardan? Kadın, bebekleri sepetin zeminine özenle yerleştirdikten sonra dizlerinin üzerinde öylece kaldı, gözlerinden sicim gibi boşalan yaşlara aldırmadan bir süre çocuklarını izledi. Sonra yeniden sepete eğildi, sağdaki kundağın yüzünü açmaya çalıştı. Bebeklerini bu tehlikeli yolculuğa göndermeden bir kez daha görmek istiyor

olmalıydı. Ama kadın kundağı açınca Yıldız dehşet içinde kaldı, limon küfü bezlerin arasındaki çocuk Deniz'den başkası değildi. Evet, gözlerinin önünde Deniz'in bebeklik hali duruyordu. Yıldız'ın varlığından habersiz olan kadın ise öteki kundağın da yüzünü açmaya başlamıştı. İkinci bebeğin yüzü ortaya çıkınca bir çığlık attı Yıldız. İnanılmaz ama o bebek de Deniz'den başkası değildi. Kadın, sanki çığlığı duymamış gibi derin bir acıyla çocuklara bakmayı sürdürürken aklı iyice karışan Yıldız neler olup bittiğini anlamaya çalışıyordu. Deniz'in ikizi yoktu. Oysa bu el örmesi sepette tıpatıp birbirinin aynı iki Deniz usulca kıpırdanıyordu. Hayır, bu olamazdı, bu işte kesinlikle bir terslik vardı ama neydi? Bu bebeklerin burada ne işi vardı? Bu kadın kimdi? Kimden kaçıyordu? Oğullarını neden bu derme çatma sepete koyarak nehre bırakmak istiyordu? Nefretle başını kaldırdı, aklından geçen bütün bu soruları kadına sormak istiyordu ama gördüğü yüz karşısında kalakaldı. Ayak bileklerine kadar inen çamurlu siyah giysinin içindeki o zavallı kadın Yıldız'ın ta kendisiydi. Belki biraz daha genç haliydi ama kesinlikle kendisiydi, yorgun yüzündeki feri kaçmış ela gözleriyle sanki yardım et dercesine bakıyordu. Sesi o anda duydu. Bir yardım isteği, kendi dudaklarından dökülen tiz bir feryat, incecik bir dehşet haykırışı. Ama gözlerini açınca duyduğu sesin kendi çığlığı değil dışarıdan geçen bir ambulansın siren sesi olduğunu anlamakta gecikmedi. Evdeydi, divanın üzerinde uyuyakalmıştı. Derin bir nefes aldı. "Rüya, sadece kötü bir rüya" diye geçirdi aklından. Ama kalbi hâlâ yerinden fırlayacakmışçasına çarpmayı sürdürüyordu. Yutkunmaya çalıştı, başaramadı, dili damağı kurumuş, birbirine yapışmıştı. Aceleyle doğruldu, sehpanın üstünde yarısına kadar suyla dolu bardağı başına dikti, kana kana içti. Şimdi daha iyi hissediyordu. Bardağı masaya koyarken, bakışları tam karşısındaki duvarda asılı olan Caravaggio'nun tablosuna takıldı. Uykuya dalmadan önce resme baktığını hatırladı. Bir ahır vardı resimde, karanlık bir ahır, yerde kırmızı giysiler içinde bir kadın, kucağında bir bebek, hemen önünde bir sepet, karşısında dört adam duruyordu, hepsi de gözlerini yeni doğmuş olana dikmişlerdi, arkalarda belli belirsiz büyükbaş iki hayvan seçiliyordu. Almanya'daki müzelerde gördüğü

o şatafatlı bebek İsa'nın doğumunu müjdeleyen resimlere hiç benzemiyordu. İzbe bir ahırda dünyaya gelen sıradan bir bebeği anlatıyordu sanki. Ayakta dikilen dört erkeğin yüzünde de hiç ruhani bir ifade yoktu, tersine basit bir hayranlık, engin gönüllü bir sevgi okunuyordu. Sanki yoksulluğa bir övgü gibiydi bu eser. Gözlerini kısarak bir kez daha baktı tabloya Yıldız, bakışları Meryem'in kucağındaki bebek İsa'yla hemen önlerinde duran sepete takıldı. Gülümseyerek mırıldandı. "Ah Caravaggio, hepsi senin resmin yüzündenmiş." Ama suç sadece bu sıra dışı ressamın yoksulluğun masumiyetini anlatan eserinde değildi, sabahki olay mahallinde gördükleri, orada duydukları da etkili olmuştu bilinçaltının bu kâbusu yaratmasında. Romulus ile Remus'un başına gelenler, iki bebeğin bir sepete konularak Tiber Nehri'ne bırakılmaları, elbette oğlu Deniz'le yaptığı telefon konuşması... Deniz aklına düşünce yeniden kaygı bastı yüreğini, öncekinden daha güçlü bir baskı hissetti göğsünde. Yoksa oğlunun başına kötü bir şey mi gelmişti? Kilometrelerce öteden böyle bir felaketi hissetmesinin mümkün olmadığını bilmesine rağmen paniğe kapılmaktan kendini alamadı. Telaşla kalktı, telefonunu aradı. Başını koyduğu turuncu kırlentin altına kaymıştı. Hızla telefonu aldı, babasını aramak için tuşa bastı. Üçüncü çalışında açıldı telefon. Ama babasının şefkatli sesi değil Deniz'in haykırışı çınladı kulaklarında.

"Anne, merhaba anne!"

Oğlunun çılgın gibi neşeyle bağırışını duyunca rahatladı.

"Oğlum" diye mırıldanabildi sadece. "Deniz, oğlum!" Daha fazla sürdüremedi. Tıpkı rüyasında gördüğü kadın gibi ağlamaya başladı.

Konuşma kesilince meraklanmıştı Deniz.

"Anne, anne orada mısın?"

"Hemen toparlanmam gerek" diye geçirdi içinden Yıldız, "derhal kendime gelmeliyim."

"Ne oluyor?" diyen babasının sorusunu duydu telefonun öteki ucundan. "Ne oluyor Deniz'cim, bir şey mi olmuş?"

Onları daha fazla tedirgin etmenin bir anlamı yoktu.

"İyiyim, iyiyim Deniz'cim" dedi sesine doğal bir hava vermeye çalışarak. "Telefon kesildi bir an..."

"Evet, kesildi..." diye tekrarladı Deniz ama sesi eskisi gibi şen değildi artık. "Adını görünce ben açtım" diye açıklamaya çalıştı. "Dedemle konuşacaktın herhalde." Sesi kırgın çıkıyordu, annesinin telefonu kendisinin açmış olmasına bozulduğunu düşünüyor olmalıydı.

"Yok, yok Deniz'cim, seninle konuşmak istiyordum. Sabah biraz aceleye geldi, yeterince sohbet edemedik. Nasılsın bakalım? Yedin mi Brigitte'nin yaptığı havuçlu keki?"

"Sabah yedik onu, şimdi köfte var." Hızla değişivermişti ruh hali çocuğun. "Hem de dedem pişirdi, biraz küçük ama McDonald's'ta yediklerimizden daha lezzetli."

Sesi eski neşesine kavuşuvermişti işte.

"Salata da var mı?" diye sordu Yıldız özendiren bir tonda.

"Var ama kola yok." Şimdi sesi biraz gölgelenmişti, salata pek hoşlandığı bir yiyecek değildi ama annesinin bu konudaki görüşlerini bildiği için uzatmadı. "Dedem ayran yaptı, hakiki Türk ayranıymış..."

Yılların komünisti, sıra Türk yiyeceklerine, içeceklerine gelince enternasyonalizmi bir anda unutuveriyordu böyle.

Arkadan Yaman'ın sesi duyuldu yeniden.

"Ayrıca yemeğini bitirince bir dilim havuçlu kek daha var."

Abartılı bir sevinçle adeta haykırdı Yıldız:

"Muhteşemmiş Deniz'cim, hadi yaşadın yine. Bak benim de canım çekti şimdi. Ben de mi köfte yesem acaba? Üstüne de havuçlu kek..."

"Bence McDonald's'a git annecim, güzel bir hamburger ye, şu duble olanlardan, bir de kola..."

"Vay bizim oğlana bak nasıl da politik davranıyor uyanık" diye geçirdi içinden Yıldız, "demek ki dedesinin köftesini o kadar da beğenmemiş."

"Bu akşam arkadaşlarıma yemeğe gideceğim Deniz'cim. Artık ne yaptılarsa onu yiyeceğiz. Ama McDonald's'ta yediklerimizden daha güzel yemekler yapacaklarına eminim. Neyse, yarın anlatırım ne yediğimizi sana, dersler nasıl gidiyor?"

"Çok iyi gidiyor, bugün yaz tatilinde ne yapmak istediğimizi yazdırdı öğretmen. Tam yarım sayfa yazdım."

Soluk almadan bir çırpıda sıralamıştı sözcükleri ardı ardına.

"Ne yapacaksın peki yaz tatilinde?"

"Bir hafta babamın teknesiyle Berlin'deki göllerde dolaşacağız, iki hafta da İstanbul'a gideceğiz. Dedemle birlikte..."

Böyle bir konuşma geçmiş miydi aralarında? Hatırlayamadı Yıldız.

"Ben de geliyor muyum?" diye sordu alınmış gibi. "Yoksa beni Berlin'de mi bırakacaksınız? Erkek erkeğe mi gidiyorsunuz?"

Kıkırdadı Deniz.

"Yok, sen de geliyorsun tabii. Ben büyüyünce gideceğiz erkek erkeğe..."

"Anlaştık o zaman, demek ki bu yaz İstanbul'a gidiyoruz." Ama Yıldız'ın endişeleri hâlâ tümüyle dağılmamıştı. "Sen iyi misin Deniz'cim? Her şey yolunda mı?"

Sözünü bitirmesine izin vermedi oğlu.

"Yolunda tabii, bugün satrançta Jürgen'i bile yendim."

Nedense Jürgen'le hep bir yarış içindeydi, sınıfta rakip olarak bu mavi gözlü, kıvırcık saçlı, ufak tefek çocuğu seçmişti kendine.

"Ciddi mi söylüyorsun, bak şimdi çok gurur duydum. Aferin oğlum ama demiştim sana, çok çalışırsan herkesi yenersin diye..."

"Dedem sayesinde" diye itiraf etti çocuk. "O çalıştırdı beni."

Tatlı bir gülümseme yayıldı Yıldız'ın yüzüne, geçmişi hatırlamıştı. Çocukken babası ona da satranç öğretmişti. Sık sık oynarlardı, küçük bir çocuk için oldukça da iyiydi ama adil bir oyunda hiçbir zaman yenememişti babasını. Kim bilir belki Deniz annesinin yapamadığını başarırdı.

"Yok, yok, senin oğlan doğuştan yetenekli" diye seslendi Yaman arkadan. "Bir kere göstermen yeterli, hemen kapıyor hamleleri..."

"Aferin oğluma" diye kendiliğinden döküldü sözcükler dudaklarından. "Bir tanedir benim Deniz'cim." Deniz'i, babasını ve Brigitte'yi masada oturmuş yemek yerken hayal etti, bu görüntü gözlerinin önüne gelince içini bir hüzün kapladı. Ama onları arayarak yemeklerini yarıda kestiğini de anlamıştı. "Hadi Deniz'cim" dedi lafı sonlandırmak için. "Biraz da yarın konuşuruz, sen de lezzetli köftelerine dön."

Hayret, itiraz etmemişti Deniz.

"Tamam anneciğim. Çok öpüyorum seni, hoşça kal."

"Ben de seni öpüyorum Deniz'cim" dedi Yıldız özlem dolu bir sesle. "Dedenle Brigitte'ye selam söyle..."

Kapatacaktı ki oğlunun aceleci sesi yeniden duyuldu.

"Annecim dur, kapatma, dedem seni istiyor."

Sofranın başında rahatsız ettim herkesi diye utandı Yıldız.

"Alo Yıldız, nasılsın kızım?"

Babasının sesini duymak iyi gelmişti, kapıldığı mahcubiyetin ağırlığından çabucak kurtuldu.

"İyiyim babacım, sen nasılsın?"

"İyiyim, iyiyiz biz. Sabahtan bu yana bir değişiklik olmadı."

Yaman'ın sesindeki belli belirsiz endişeyi sezinlemişti Yıldız.

"Sevindim iyi olmanıza..."

Daha fazla dinlemeden doğrudan sordu Yaman:

"Ne oldu Yıldız? Bir şey mi var?"

Nasıl da tanıyordu kızını.

"Ne olacak baba, bugün yeterince konuşamadık, o yüzden aradım. Sabah olay mahallindeydim. Roma'da çifte cinayet işlenmiş..."

Elbette bu sözler ikna etmedi pimpirikli eski devrimciyi.

"Ne cinayetiymiş bu, tehlikeli bir dava mı?" Sesini kısarak açıkladı. "Rahat konuşabilirsin, salona geçtim, seninki Brigitte'yle kaldı mutfakta."

"Tehlikeli filan değil babacım. Bildiğin cinayet vakası işte. Benim için endişelenme, burada keyfim yerinde, tek derdim bir an önce Berlin'e dönmek, sizlere kavuşmak. Neyse, İstanbul'a gidiyormuşuz yazın."

Kocaman bir kahkaha duyuldu telefonun öbür ucundan.

"Valla İstanbul'a gidelim diye senin oğlun tutturdu, ben de annene soralım, kabul ederse gideriz dedim. Ama Deniz'i biliyorsun, bunu kesin gidiyoruz diye anladı." Duraksadı, bir keresinde Yıldız'ın 'Deniz'e çok yüz veriyorsun, onun her istediğini yapamayız baba' dediğini anımsamıştı. "Yanlış mı yaptım yoksa? Başka planların mı vardı?"

"Yok babacım, ne planı! Tatil meselesini hiç düşünmedim bile. İstanbul'a gitmek iyi fikir, kaç yıldır gitmiyoruz zaten.

Ege'ye de ineriz, biraz güneş yüzü görsün Deniz. Hem şu gezmediğimiz tarihi şehirleri ziyaret ederiz." Caddede gördükleri afişi hatırlamıştı. "Sahi baba, Afrodisias diye bir yer varmış, biliyor musun?"

Coşkuyla karşılık verdi Yaman.

"Oh, Afrodisias, muhteşem bir yer. Aydın'ın bir ilçesindeydi, iki kere gittim ama bak unutmuşum ilçenin adını. Böyle yekpare heykeller vardı. Prometeus'la ilgili bir kabartma görmüştüm. Prometeus'u biliyorsun değil mi? Hani şu, tanrılardan ateşi çalıp insanlara götürdüğü için dağa zincirlenen titan. Zeus'un kartalı her gün ciğerlerini yiyordu. Beni en çok o etkilemişti. Şehrin kuruluşu da bir acayip..."

Babasının konudan haberdar olması sevindirmişti Yıldız'ı.

"Zoilos diye biri varmış..."

"Evet, evet, Zoilos" diye heyecanlandı Yaman. "Zoilos müthiş bir adam! Caesar zamanında Roma'ya köle olarak götürmüşler bunu. Çocukluktan daha yeni çıkmış. Ergenlik zamanları filan herhalde. Kısa sürede sarayın gözdesi olmuş, Caesar öldükten sonra da yeni imparator onu yanından ayırmamış..."

Hayretler içinde kalmıştı Yıldız.

"Baba nasıl bir hafıza var sende ya. Kim bilir kaç yıl olmuştur Afrodisias'a gideli ama bak dün gibi hatırlıyorsun."

"Yok be kızım, keşke öyle olsa, dün yediğim yemeği zor hatırlıyorum. Ama Zoilos'un hikâyesi çok etkilemişti beni. Önce inanmadım, bizi gezdiren rehber palavra atıyor dedim, Berlin'e dönünce araştırdım, hepsi doğruymuş. Gerçekten de Roma'ya köle olarak götürülmüş. Dediğim gibi, muhtemelen Caesar zamanında. Yani henüz Roma devleti bir imparatorluk değilken. Fakat Zoilos bir köleden çok daha fazlasıymış. Bence Afrodisias'ta yaşarken de sıradan biri değildi. Belki Afrodit Tapınağı'nda genç bir rahipti, belki inançlı bir çömez, belki heykeltıraş atölyesinde bir öğrenci. Bilgili, kültürlü, donanımlı biriymiş. O yüzden Roma sarayında hemen öne çıkmış, Caesar'ın ölümünün ardından Augustus tahta oturunca da yerini iyice sağlamlaştırmış, dahası imparatorun en yakın adamlarından biri olmuş. Augustus için çok yararlı işler yapmış, imparator da onu azat etmiş ve büyük bir servet bağışlamış. İstersen

Roma'da yanımda kal, sana her zaman ihtiyacım var demiş. Ama Zoilos bu cömert teklifi reddetmiş, Afrodisias'a dönmek için izin istemiş. İmparator da artık özgürsün, istediğin yere gidebilirsin demiş. Zoilos derhal ülkesine dönmüş. Getirdiği o büyük servetle önce Afrodit Tapınağı'nı yeniden yaptırmış, sonra muhteşem bir tiyatro inşa ettirmiş, heykel atölyesini gerçek bir okula dönüştürmüş. Afrodisias'ı Anadolu'nun en önemli sanat kentlerinden biri haline getirmiş."

Yıldız gülmeye başladı.

"Ne oldu?" diye sordu Yaman merakla. "Niye gülüyorsun?"

"Ya kusura bakma baba ama eskiden isyan eden kölelere hayranlık duyardın, şimdi sarayın hizmetindeki bir adamdan övgüyle bahsediyorsun. Ona gülüyorum."

Yaman da güldü.

"Hiç öyle düşünmemiştim..." Biraz duraksadı. "Belki de göçmenlik yüzünden Zoilos'a hayranlık duyuyorum. Farklı nedenlerle de olsa o da benim gibi yıllarca göçmenlik yaşamış ama kendince direnmiş, bir şekilde ayakta kalmış. Özgürlüğünü kazanınca da güzel işler yapmış. Belki de o yüzden unutmadım."

Elindeki cep telefonunun alarmının ardı ardına çalmasıyla toparlandı Yıldız. Demek saat 19:00 olmuştu. Dinlenmek için divana uzandığında kurmuştu alarmı. Bir saate kadar Tobias almaya gelecekti onu, hemen hazırlanmaya başlaması gerekiyordu. Üstelik babasını sofradan kaldırmıştı, adamcağız yemeğini bile bitirememişti.

"Peki babacığım, her şey için çok teşekkür ederim" diyerek konuşmayı sonlandırmak istedi. "Sen de yemeğine dön artık. Beni de merak etmeyin, gayet iyiyim."

Öyle olmadığını biliyordu Yaman ama uzatmak istemedi.

"İyi ol Yıldız'cım, iyi ol ama bir sıkıntın olursa aramaktan çekinme."

"Tamam babacım, tamam mutlaka ararım. Hadi iyi akşamlar, Deniz'i öp benim için, Brigitte'ye çok selamlar."

COSMEDIN KİLİSESİ

Minibüsün sürücü koltuğunda oturan Angelo, alacakaranlık caddenin solundaki Cosmedin Kilisesi'ne bakıyordu ama iyi seçemediği için gözlerini kısmak zorunda kalmıştı. Yanında oturan Miran'la aralarında siyah bir sırt çantası duruyordu. Sergileyecekleri eserin parçaları bu çantanın içindeki Paludamentum denilen, eski Roma'da generallerin ve imparatorların giydiği mor bir pelerine sarılıydı. Özene bezene çalışmışlardı bu tek parça üzerinde. Ana gövdeden ayırmak, düzgün kesmek, keserken zarar vermemek gerçekten cerrahi bir ustalık istiyordu. Gelin görün ki hiçbirinin cerrahlıkla alakası yoktu, onlar birer müzisyendi. Keyiflerine göre müzik yapan üç kafadar... Miran en başından itiraz etti, "Ben bu işi yapamam" dedi. Angelo ile Ruben karşı çıkmadılar. "Tamam o zaman, sergileme işini üstlenirsin" dediler. Memnuniyetle kabul etti Miran ama doğrusunu söylemek gerekirse arkadaşlarının bu işi yapabileceklerinden de hiç emin değildi. Fakat yaptılar, bu parçayı da kusursuz olarak sergilenir hale getirdiler. Ne akıntı, ne sızıntı, ne bir leke, mükemmel bir eser çıkardılar ortaya. Geriye sadece eserin sergileneceği alana bırakılması kaldı. Onu yapacak olan da Miran'dı. Evet, sıra şimdi ondaydı ama biraz gergindi, bu yüzden olacak ki ince uzun parmaklarıyla torpidonun üzerine vurarak kısık bir ıslıkla Mozart'ın *Türk Marşı*'nı çalıyordu. Ama onun da bakışları Cosmedin Kilisesi'ne uzanan caddedeydi. Birden ıslık çalmayı kesti, arkadaşına döndü.

"Ne diyorsun Angelo, ortalık sakinleşti, harekete geçsek mi?"

Soruyu yanıtlamak yerine minibüsün yan penceresini biraz aşağıya indirdi Angelo.

"Kokuyu duyuyor musun?" dedi derin derin nefes alarak. "Circus Maximus'taki otları kesmişler. Ne güzel kokuyor..." Başıyla sağ taraftaki antik hipodromu işaret ediyordu. "Circus Maximus'taki yarışlarda en önemli mesele zamandı. Sürücü-

lerin, hakemlerin ve aralarında imparatorların da bulunduğu izleyicilerin aklı hep zamandaydı. Çünkü bu devasa alanda yarış arabalarının kaç tur döneceği baştan belliydi. O nedenle yarışa zamanında başlamak, virajlarda arabayı devirmeden zamanında dönmek ve bitiş çizgisine zamanında ulaşmak galip gelmenin en önemli koşuluydu. Geç çıkış yapanlar, virajlarda gerektiğinden fazla yavaşlayanlar, bitişe doğru yeteri kadar hızlı olmayanlar, yani zamanı kaçıranlar yenilmeye mahkûmdu." Başını öne doğru salladı. "Biz de bir yarıştayız Miran, altımızda atlı arabalar yok, hipodrom yerine bir şehrin içindeyiz ama bizim de karşımızda rakiplerimiz var. Ve tıpkı iki bin küsur yıl önce bu hipodromda olduğu gibi zamanı en iyi kullanan yarışı kazanacak. O yüzden ne erken ne de geç, doğru zamanda hareket etmeli, doğru zamanda sahneden çekilmeliyiz. Doğru zaman, Ruben'in bizi aradığı andır." Gülümseyerek baktı. "Ruben'den henüz telefon gelmedi."

Bunları söyledikten sonra gözlerini yeniden caddeye dikti. Miran'dan hiç ses çıkmadı, sadece sıkıntıyla iç geçirdi. Arkadaşının sinirlendiğini fark etmişti Angelo, bakışlarını alacakaranlık caddeden ayırmadan, "Niye devam etmiyorsun?" diye mırıldandı. "Şu *Türk Marşı*'na diyorum, parmak ve ıslıkla çok iyi gidiyordu."

Miran gergin bir tavırla döndü, hayır, alay etmiyordu Angelo, gerçekten sevmişti müziği.

"Yok, o ânı kaçırdım" dedi Miran alıngan bir sesle. "Artık aynı ritmi yakalayamam."

Angelo, arkadaşına bakarak yineledi:

"Yazık, gerçekten iyi çalıyordun. Çok iyi bir kulağın var." Miran'ın alınganlığının nedeninin müzik olmadığının farkındaydı ama bu konuyu tartışmanın bir yararı olmayacağını bildiği için anlamazlıktan gelerek aynı minval üzerine konuşmayı sürdürdü. "Gerçi kulağı iyi olmayan müzisyen mi olur diyeceksin. Tabii olmaz, fakat iyi olmak ile çok iyi olmak arasında nüans var. Sen gerçekten çok iyisin. Şöyle söyleyeyim, Mozart şu anda yanımızda olsaydı muhtemelen hoşuna giderdi."

Miran sonunda gülümsedi ama itiraz etmeden de duramadı.

"Yapma Angelo parmak ve ıslıkla Mozart mı çalınır?"

Konuşmanın kendi istediği yönde akmasından memnun olmuştu Angelo.

"Tabii çalınmaz, sadece senin yetenekli olduğunu söylemeye çalışıyorum. Sahi hiç anlatmadın, ilk kim fark etmişti sendeki bu yeteneği?"

Tatlı bir anıyı hatırlamış gibi ışıdı Miran'ın menekşe rengi gözleri.

"Bayan Zalica, Adela Zalica." Sesine huzur dolu bir tatlılık yayılmıştı. "Saraybosna Yetiştirme Yurdu'ndaki müzik öğretmenim. Şahane bir öğretmendi, çok inatçı bir kadındı ama ne öğrendiysem ondan öğrendim, bir de..." Duraksadı, "bir de senden" diyecekti diyemedi. "Bir de kemanı çok seviyordum." Sesli güldü. "Aslında bozuk bir kemanla çalışıyordum. Romanlardan kalmıştı, yayların kılları dökülmüş, telleri eskimişti, akort tuttura-cağım diye anam ağlıyordu. Nerede o sorunlu keman, nerede şimdi çaldığım 1779 Antonio Gragnani yapımı barok keman. Bayan Zalica işte o ayarsız kemanla bile harikalar yarattı. Hakkını hiçbir zaman ödeyemem."

İlk kez bu konuyu konuşuyorlardı, Miran kendinden bahsetmeyi pek sevmezdi ama ne olduysa şimdi dili çözülmüştü. Bu durumu bir tür iç döküş olarak yorumlayan Angelo merakla sordu:

"Görüşüyor musun hâlâ Bayan Zalica'yla?"

Sanki çok doğal bir şeyden bahseder gibi sakince açıkladı Miran.

"Bayan Zalica öldü. Bana Paris Konservatuarı'nı kazandırdıktan iki yıl sonra intihar etti."

Eski bir yarayı açtığını fark etmişti Angelo ama geç kalmıştı.

"Üzüldüm" dedi buruk bir sesle. Konuşmayı artık burada kesmek istiyordu ama genç arkadaşı anlatmayı sürdürdü.

"Onun da kocası ve oğlu keskin nişancılar tarafından öldürülmüştü. Belki de o yüzden kendini tümüyle yetiştirme yurdundaki öğrencilerine adamıştı. Daha da çok bana."

Belki kederini dağıtırım umuduyla arkadaşını pohpohlamak istedi Angelo.

"Yetenekli çocuğu buldu tabii."

"Hayır, yetenekli olduğum için değil, başıma gelenler için. Benim gibi Bayan Zalica'nın da kimsesi yoktu. Üstelik ikimizin

de ailesi keskin nişancılar tarafından katledilmişti. Senin anlayacağın ölmüş oğlunun yerine koyuyordu beni, büyütemediği, belki de müzisyen yapmak istediği oğlunun yerine. Aslında böyle yaparak hayata bağlanıyordu. Ama ben Paris'e gidince büyük bir boşluğun içine düştü, bir daha da oradan çıkamadı..."

Tam da şu sırada hiç konuşulacak mesele değildi bu ama görüyordu ki Miran o duygusal girdaba kapılmıştı bile, artık kaçış yoktu, içini döksün diye açıkça sordu Angelo.

"Hâlâ o kâbusları görüyor musun? Hani anlatıyordun ya saldırı ânını... Şu keskin nişancıyı..."

Dalgın dalgın mırıldandı arkadaşı.

"Artık görmüyorum, adamı öldürdükten sonra geçti. Aslında annemle babamı öldürenin o doktor olduğundan bile emin değilim. Doktor..." Acıyla güldü. "Herif bir de doktor, amacı insan kurtarmak." Birden arkadaşına döndü. "Çocuklar için daha büyük paralar ödemişler, biliyor musun?"

Bu alçakça ayrıntıyı elbette biliyordu Angelo ama yanıt vermedi.

"Belki de beni öldürmek için annemle babamı vurdular" diye sürdürdü Miran. "Çünkü çocuk öldürmekten daha çok zevk alıyorlardı. Babam olmasaydı o zevki tatmış olacaklardı. Babam kurtardı beni, ilk annem düştü, yanımda yürüyordu, daha kurşun isabet eder etmez ölmüş olmalıydı, öylece yıkıldı yanıma. İkimiz de donup kalmıştık, sonra birden babam üzerime atladı. 'Kıpırdama Miran, kıpırdama evladım, ne olursa olsun sakın kalkma' diye uyardı. Babamın üzerinde siyah bir palto vardı. Tıpkı Batman'in pelerini gibiydi, uzun, kalın, korunaklı. Batman'in pelerini gibi kurşun geçirmez zannediyordum. Kimse bize zarar veremezdi artık. Ama geçiriyormuş, çünkü bir süre sonra babam sustu, hiç kıpırdamadı, hiç konuşmadı. Ben de sustum, ben de kıpırdamadım, belki de uyudum, sonra adamlar geldiler. Ben onlar zannettim, yine kıpırdamadım, meğerse hastabakıcılarmış, babamın cesedini aldılar üzerimden. Her yerim kan içindeydi, babamın kanı üzerimdeki sarı kabana yayılmıştı, o yüzden beni de ölü zannettiler ama çok geçmeden anladılar yaşadığımı. Yaşlı bir adam vardı, nefesi sigara kokuyordu. Çürük dişlerini göstererek neşeyle bağırdı,

'Çocuk yaşıyor, öldürememişler, öldürmemişler onu şerefsizler.' Evet, öldürmemişlerdi beni şerefsizler, babam koruduğu için hayatta kalmıştım."

Sanki teselli olurmuş gibi gururla açıkladı Angelo.

"Ama biz onu öldürdük, annenin, babanın, belki Bayan Zalica'nın intikamını aldık. Keşke ötekileri de yakalayabilsek, o Amerikalıyı, Kanadalıyı, Rus'u..."

"İşe yarar mı?" dedi Miran umutsuz bir sesle. "Şu doktoru öldürmek neyi halletti? Annemi, babamı, Bayan Zalica'nın kocasıyla oğlunu geri mi getirdi? Daha da önemlisi insanın içindeki o vahşeti ortadan mı kaldırdı? Düşünsene, birtakım zengin adamlar rahat hayatlarından sıkılıp eğlence olsun diye 'Hadi Saraybosna'ya insan safarisine gidelim' diyorlar. Ya da kolay yoldan para kazanmak isteyen birileri 'Hey zenginler, Saraybosna'da böyle bir olanak var, yüz bin dolar verin, size insan avlamanın zevkini tattıralım' diyorlar. Bu bir romanda anlatılmıyor Angelo, bu bir korku filmi değil. Bunu yaptılar, bugün de yapıyorlar, yarın da yapacaklar. İnsan böyle bir yaratık, biz böyle bir mahlukuz." Yüzünde derin bir çaresizlik belirmişti. "Yanlış anlama, sana minnettarım. Hiç değilse sayende o canavarlardan birini ortadan kaldırdık. Canını bağışlamamız için salya sümük ağlayan o doktor anne babamın katili olmasa bile, insan safarisine katılan alçaklardan biriydi. Onu öldürdüğümüz için mutluyum. Ama şunu söyleyeyim, bu insanlıktan hiçbir şey olmaz Angelo. Sonunda kendimizi bitireceğiz, bu kesin, bundan eminim, tek korkum kendimizi bitirmeden yeryüzünü bitirmemiz."

Bunları söylerken, sesi titrememişti bile, çok da uzun olmayan ömründe, daha çocukluktan itibaren o kadar büyük trajedilerle karşılaşmıştı, o kadar büyük ıstıraplar çekmişti ki, artık dünyanın ne kadar acımasız bir yer olduğunu biliyordu.

Angelo merhametle bakıyordu arkadaşının yüzüne. İşte o zaman fark etti Miran'ın neden müzisyen olmak istediğini. Sözle anlatamadıklarını kemanıyla söylemeye çalışıyordu. Çünkü sözün riyakâr olabileceğini görmüştü ama müzik asla yalan söylemezdi. Çünkü sözün hayatı anlatmada eksik kalabileceğini biliyordu ama müzik asla yetersiz kalmazdı. Böyle

anlarda konuşmayı pek beceremezdi ama şimdi bir şeyler söylese iyi olacaktı, zihnini toparlamaya çalışırken çaldı telefon. Arayan Bask arkadaşlarıydı. Bir kurtarıcı gibi sarıldı telefona.

"Alo Ruben!"

Manidar bir ses yükseldi telefonun öteki ucundan.

"Vakit geldi Üstad, *Gerçeğin Ağzı* konuşmaya hazır."

Böyle söyledi ve kapattı Ruben. Elindeki telefonu bırakmadan yanındaki arkadaşına baktı Angelo.

"Hazır mısın?" diye sordu yumuşak bir sesle. "Yapamam diyorsan iptal ederiz, sorun değil."

Anında toparlandı Miran.

"Hazırım tabii, niye iptal ediyoruz." Dizlerinin üzerinde duran Papaz başlığını özenle kafasına koydu, cüppesinin cebinden çıkardığı siyah kemik çerçeveli gözlüğünü burnunun üzerine yerleştirdi, siyah takma sakalını düzeltti. Angelo'ya baktı. "Tamam mı, olmuş mu?"

Takdirle süzdü arkadaşını Angelo, uzanıp papaz başlığını azıcık öne indirdi, bir daha baktı.

"Tamam, tamam, şahane görünüyorsun, artık sahne senin."

10

Roma gizli hakikatlerle doludur...

Kapıda tatlı bir ihtiyar karşıladı onları. Firuze rengi gözlerini yüzlerine dikerek "Hoş geldiniz. Ben Carlo'nun babası Nino" demese ne Yıldız ne de Tobias iki erkek arasında bir bağlantı kurabilirdi. Kır saçlı, kır sakallı, iri gözleri dostça bakan, incecik bir adamdı Nino. Yaşlı adamın en şaşırtıcı yanı sesiydi, o zayıf bedenden çıkan ses, değme bas baritonlara taş çıkartacak kadar canlı ve güçlüydü. Elini sıkarken, Nino düzgün dişlerini göstererek "Merhaba" diye selamladı Yıldız'ı Türkçe olarak, Tobias'la tokalaşırken de Almanca "Hallo" demeyi unutmadı. Belli belirsiz titreyen elleriyle salona açılan dar koridoru gösterirken yeniden İngilizce konuşmaya başladı. "Buyurun, şöyle geçelim." Ağır adımlarla koridora girdiler. "Bizi kırmayıp geldiğiniz için çok teşekkür ederim, sayenizde eski günleri yeniden yaşayacağım bu akşam. Türkiye'yi de Almanya'yı da çok özlüyorum." Yıldız'a dönerek açıkladı: "Burada Türk öğrencilerim vardı, hepsi iyi insanlardı, çalışkan çocuklardı."

Yanlış anlaşılmaya meydan vermemek için, "Aslında ben Türkiye'de yaşamıyorum" diye düzeltti Yıldız. "Almanya'dan geldim buraya. Berlin Cinayet Büro'da çalışıyorum."

Nino duraksadı.

"Ha, öyle mi? Aileniz göçmen işçilerden yani."

Babam politik göçmendi diye açıklamak istemedi Yıldız. Ha göçmen işçi, ha göçmen devrimci, ne fark ederdi ki, Almanya'da yaşayan ikinci kuşak Türk kökenli bir Alman'dı işte. Yaşlı adamı onaylarcasına gülümsemekle yetindi.

"Demek öyle, ben İstanbul'dan geldiğinizi sanmıştım." Sanki hayal kırıklığına uğramış gibiydi. "Carlo anlatmadı ki, böyledir işte bu çocuk, asla ayrıntıya girmez."

Bu sözlerin üzerine bir mim koydu Yıldız, demek ki Carlo her şeyi anlatmayı sevmiyordu. Yani başmüfettişin onlardan bilgi sakladığı filan yoktu. Adamın karakteri böyleydi. Yine de emin olamadı, tetikte durmakta yarar vardı.

"Ama Türkiye ile bağınız var, değil mi?"

Ev sahibi kurcalamayı sürdürüyordu.

"Elbette Signor Benetti" diyecek oldu Yıldız, yaşlı adam anında itiraz etti. "Hayır, Nino, sadece Nino... İzin verirseniz ben de size Yıldız diyeceğim."

Hemen uyum sağladı Yıldız.

"Memnun olurum Nino."

Ev sahibi, bir adım geride duran Alman polise döndü.

"Size de Tobias dersem alınmazsınız herhalde."

"Lütfen Toby deyin." Eve girdikleri andan beri vermek için fırsat kolladığı elindeki şarabı uzattı. "Bunu da size getirdik..."

Nino şarabı aldı, gözlerine yaklaştırıp baktı.

"Ooo, Damiano Ciolli'nin Cesanese'si... Lazio bölgesinin en zarif kırmızısı." Takdir eden bir ifade belirdi yüzünde. "Şaraptan anlıyorsunuz... Teşekkür ederiz." Sonra başıyla yeniden koridoru gösterdi. "Hadi salona geçelim."

Loş bir ışıkla aydınlanan uzun koridora girerken duydu Yıldız müziğin sesini; bir soprano, insanın içine işleyen kederli bir şarkı söylüyordu. Ama ses o kadar doğaldı ki, sanki bir müzikçalardan değil, duvarlardan pencerelere, ahşap kaplamalardan demir süslemelere, mobilyalardan perdelere, halılardan avizelere, tablolardan büstlere kadar evdeki bütün eşyalardan, adeta bu eski dairenin kendisinden geliyordu. Şarkı bu evin, belki de bu binanın bir parçası gibiydi. Belki de o yüzden, bu durumu hiç yadırgamadı Yıldız. Karşılıklı olarak dört tablonun asılı olduğu geniş ve uzun koridorun sağ taraflarında iki ahşap kapı dikkatini çekti sadece. Odalar nerdeyse birbirlerinin aynıydı, görebildiği kadarıyla duvarlar yerden tavana kitaplıklarla kaplıydı. Kitaplığın olmadığı duvarlarda ise geniş birer pencere vardı. Pencerelerden nehrin karşı yakasındaki anıtsal

bir bina görünüyordu. Özenle ışıklandırılmış olan bu silindirik yapı devasa ölçüleriyle sanki ilahi bir güneş gibi her iki odanın penceresinden de görülebiliyordu. İkinci kapıyı geçmişlerdi ki sol tarafta üçüncü bir kapı dikkatini çekti. Bu kapı daha küçük bir odaya açılıyordu, orada da büyükçe bir pencere vardı ama perdeler kapatıldığı için dışarısı görünmüyordu. Pencerenin hemen önünde bir masa yer alıyordu, üstündeki açık bırakılmış çalışma lambası büyükçe bir bilgisayarla birlikte, üst üste konulmuş iki kitabı aydınlatıyordu. Kitaplardan en üstteki açıktı, hemen yanında yarısı suyla dolu bir bardak duruyordu. Sadece bir duvar kitaplığa ayrılmıştı, öteki iki duvarda tam seçemediği tablolar görünüyordu. Burası benim kaldığım evden daha güzel diye düşündü Yıldız. Güzel değil de sahici. Evinde kalmasına izin veren arkadaşı Jana'ya ayıp etmek istemiyordu ama onun borsacı kocasının zevkinde bayağı bir yan vardı. Bu bayağılık o canım evi döşerken abartıya kaçmasına yol açmıştı. Evin her köşesine astığı Caravaggio'nun reprodüksiyon tabloları da bu abartının bir parçasıydı. Bunları düşünürken "Hoş geldiniz" diye bir ses çınladı kulaklarında, başını çevirince salonun geniş kapısında kırmızı çiçekli bir elbise giymiş, kır saçlı bir kadının kollarını açarak yaklaştığını gördü. Tıpkı Nino gibi incecikti kadın, belki birazcık daha uzundu. Kadın yaklaşınca anladı Yıldız, bu ev sahibesi Camilla'ydı. Omuzlarına dökülen düz ama gür saçları, kaşlarının kıvrımı, burnunun sivriliği, dudaklarının dolgunluğu, hatta gözlerini olduğundan daha koyu gösteren uzun kirpikleri Carlo'yla aynıydı. "Bizim başmüfettiş, kız doğsaymış bire bir annesinin aynısı olacakmış" diye düşündü ve sıcacık bir gülümsemeyle "Hoş bulduk" diye mırıldandı.

Camilla tepeden tırnağa süzdü Yıldız'ı.

"Ne kadar güzelsiniz! Kıyafetinize bayıldım, sade ve şık."

Yıldız kendine şöyle bir baktı.

"Sadece bir takım elbise Signora Benetti."

Nazikçe uyardı ev sahibesi.

"Signora değil, Camilla deyin lütfen."

Hemen düzeltti Yıldız.

"Asıl siz çok güzelsiniz Camilla. Muhteşem görünüyorsunuz."

İronik bir sesle yanıtladı kadın:

"O eskidendi, çok eskiden."

Yıldız itiraz etmeye hazırlanıyordu ki Nino önce davrandı.

"Hiç de değil, şimdi daha muhteşemsin." Konuklarına döndü. "Camilla her zaman güzeldi, son zamanlarda ise olağanüstü bir kadına dönüştü. O Barolo şarabı gibidir, yıllandıkça kendine gelir, lezzeti artar, vazgeçilmez bir klasiğe dönüşür."

Yaşlı kadın boş versene dercesine sağ elini havada zarifçe savurdu.

"Ekşidi o şarap, ekşidi." Bakışları birden arkada izbandut gibi dikilen Tobias'a takıldı. "*Mamma mia*, bu ne görkemli bir beden!" diye hayranlıkla haykırdı. "Caesar seni görseydi kesin lejyonların başına getirirdi." Sonra yaklaştı, ayak parmaklarının üzerinde yükselerek Alman polisin kulağına şöyle fısıldadı: "Merak etme, senin lazanya hazır." Bu kadar şımartılmak bizim Tobias'ı utandırmıştı, önce ne yapacağını bilemedi ama çok sürmedi o da yaşlı kadını kocaman kollarıyla nazikçe sardı. Tobias'ın gövdesinden ayrılan yaşlı kadın Yıldız'a döndü yeniden, sanki kırk yıllık ahbapmış gibi koluna girerek içeri sürükledi.

"Gelin, gelin salona geçelim."

İçeri ilk adım attığında küçük bir sarayın salonuna girmiş gibi hissetti Yıldız. Ahşap parkelerin üstünde kırmızılı lacivertli ipek halılar, nerdeyse siyaha çalan bordo kadife yüzlü koltuklar, koltukların arasına yerleştirilmiş mermer büstler, geniş pencerelerin kenarlarında bordo renkli perdeler, usta oymacıların elinden çıkmış biblolar, sağ taraftaki duvarı boydan boya kaplayan bir halı, karşıda mermerden kocaman bir şömine, hemen üzerine asılı Roma şehrinin 15. yüzyıldan kalma devasa bir haritası ve ortalıkta akçaağaçtan yapılma büyükçe bir yemek masası. Tabaklar, çatallar, kaşıklar, peçeteler, karşılıklı olarak konulmuş iki büyükçe kâsede iki salata. Yıldız'ın bakışları salata kâselerine kaymıştı. Ev sahibesinin gözünden kaçmadı bu durum.

"Puntarella" diye açıkladı. "Roma'ya özgü bir salatadır. Catalunya hindibasının filizi sekize bölünür, buzlu suya atılır, suda kıvırcıklaşır, zeytinyağı, ançüez, sarımsak ve sirkeyle soslanır. Lezzetlidir, seveceğinizi umuyorum."

"Zahmet etmişsiniz Camilla, elbette severiz...

"Burası şey değil mi... Şu filmdeki kilise..." diyen Tobias'ın sesiyle kesildi muhabbetleri.

Gözlerini pencereye dikmiş karşıdaki antik yapıya bakıyordu meslektaşı.

"Kilise değil" diye kibarca düzeltti Nino. "Kale orası, Kutsal Melek Kalesi..."

Eliyle ensesini kaşıdı Tobias.

"Ama filmde orada kilise olduğunu..." diyecek oldu, "Hayır Toby, hayır dostum, yanlış, orası kilise değil" diye nazikçe susturdu onu yaşlı adam. "Orası Kutsal Melek Kalesi." Şimdi dördü de geniş pencerenin önüne gelmişler ışıklandırılmış tarihi yapıya bakıyorlardı. "Şu heykeli görüyor musun?" Nino elindeki şarap şişesiyle kalenin üzerinde bir yeri gösteriyordu. "Gördün mü?"

"Elinde kılıç olan mı?"

"Evet, evet, işte o. Kim o biliyor musun? Mikhail. Dört kutsal melekten biri. Kale'ye adını veren de o."

Yıldız da meraklanmıştı.

"Neden kilise değil de kale? Melekler adına genellikle kilise yapılmaz mı?"

"Aslında mozole olarak yapılmıştı" diye lafa karıştı Camilla. "İmparator Hadrianus mezar olarak inşa ettirmişti. Kendisi ve ailesi için ebedi bir dinlenme yeri. Devasa bir anıt mezar. Ama yaklaşık dört yüz yıl sonra meydana gelen bir mucize anıtın adını değiştirdi. İmparatorun mozolesi birden kutsal meleğin kalesi oldu."

Hâlâ Camilla'nın kolunda olan Yıldız'ın ilgisi giderek artıyordu.

"Neydi o mucize?"

Yaşlı kadın, Yıldız'ın kolundan çıktı, birkaç adım uzaklaştı.

"Vebadan kurtuluş" diye söylendi adeta neşeyle. "Vebadan kurtuluş mucizesi. Evet, kâhinleri, efsaneleri, sarayları, tapınakları, imparatorları, papaları kadar salgınlarıyla da meşhurdur Roma. Bundan yaklaşık bin beş yüz yıl önce bir veba salgınıyla boğuşan şehir, Başmelek Mikhail'in müjdesiyle bu illetten kurtulmuş. Gerçi bu mucizeyi sadece dönemin papası görmüş ama olsun." Dudaklarında alaycı bir gülümseme belirdi. "Büyük

Gregorio'nun yalan söyleyecek hali yok ya. Dönemin papası Gregorio vebaya karşı bir tövbe yürüyüşü düzenlemiş. Yüzlerce Romalı ellerinde azizlerin resimleri, dillerinde ilahilerle sokaklarda yürüyerek Tanrı'dan af ve yardım diliyorlarmış." Pencereye yaklaşıp eliyle aşağısını gösterdi. "Bakın, şu köprüyü görüyor musunuz?" Hepsi de ışıklandırılmış köprüye baktılar. Hava çoktan kararmış olmasına rağmen köprünün üzeri turist gruplarıyla doluydu. İnsanlar merakla köprünün üzerindeki heykellere bakıyor, ellerindeki akıllı telefonlarla kendilerini halden hale sokarak hem özçekim yapıyorlar hem de başkalarına fotoğraflarını çektiriyorlardı. "İşte tövbe kafilesi bu köprünün önüne geldiğinde Papa birden başını gökyüzüne kaldırmış" diyerek Camilla hikâyeyi anlatmayı sürdürdü. "Evet, evet, tam şuraya, köprünün girişine ulaştıklarında Büyük Gregorio huşu içinde başını kaldırmış, bir süre öylece kaldıktan sonra ellerini yukarı açarak dizlerinin üzerine çökmüş. 'Mucize! Mucize! Şükürler olsun, Tanrı sonunda bize merhamet etti. Şükürler olsun kurtulduk' diye bağırmış. Onun baktığı yöne bakanlar elbette hiçbir şey görmemişler ama Büyük Gregorio gözlerini kafiledekilere çevirmiş ve haykırmış: 'Görmüyor musunuz? Başmelek Mikhail bize yardıma geldi. Görmüyor musunuz, Mikhail kılıcını kınına sokuyor.' Kafiledekiler yeniden başlarını gökyüzüne çevirmişler ama yine kurşuni bulutlardan başka bir şey görmemişler. Papa yeniden seslenmiş kafileye: 'Görmüyor musunuz, melek bize müjde veriyor? Salgın bitti, Tanrı kullarına acıdı, Tanrı Roma'yı bağışladı.' Gerçekten de kısa bir süre sonra veba sona ermiş. İşte o günden sonra İmparator Hadrianus'un mozolesinin adı, Kutsal Melek Kalesi olarak değiştirilmiş."

Yıldız sevmişti hikâyeyi.

"Yani tarihi bina rütbe almış" dedi neşeli bir tavırla. "İmparator da olsa bir faninin adıyla anılmak yerine ilahi bir varlığın adıyla anılmaya başlamış."

Mavi gözlerinde manidar bir ifade belirdi Nino'nun.

"Bakışa göre değişir. Hıristiyanlığa göre söylediklerin doğru ama pagan diniyle bakarsak yanlış. Çünkü Hadrianus öldükten sonra tanrı ilan edildi. Yani Hadrianus tanrı olarak kabul edilirse, binanın bir meleğin adıyla anılması tenzili rütbe sayılır."

Tobias'ın kafası iyice karışmıştı, küçümseyen bir ifadeyle homurdandı.

"Tanrı olacak kadar ne yapmış ki bu adam?"

Ellerini iki yana açtı Nino.

"Haklısın Toby, hiçbir ölümlü tanrı olacak kadar önemli işler yapamaz. Ama Hadrianus gerçekten de önemli bir imparatordu. Roma'nın sınırlarını genişletmek değil, ülkeyi zenginleştirmek istiyordu. O yüzden de kültüre, sanata önem veriyordu. Devleti asla Roma'dan yönetmedi, imparatorluğu karış karış dolaştı. Mesela Türkiye'de şu sınır şehri var ya, neydi adı... Edirne. Bu şehrin adı Hadrianus'tan gelir. İmparator küçük bir kasabayı büyük bir kente dönüştürmüş, adı da Hadrianopolis olmuştu. Öldükten sonra da Roma'da adına bir tapınak yapılmıştı..."

Yıldız da hayretler içindeydi.

"Yani ciddi ciddi tapıyorlar mıydı imparatora?"

"Hiç şaşırma Yıldız, o dönemin inancı böyle. Üstelik sadece bu şehirde değil, mesela Anadolu'da Efes'te de Hadrianus Tapınağı vardı."

"Ama bu bina çok görkemli" diye yeniden kaleye baktı Tobias. "Muhteşem bir yapı." Söylenenler aklına yatmış gibiydi, yine de belli belirsiz bir hayal kırıklığı seziliyordu sesinde. "Ama filmde hiç bundan bahsedilmiyordu. Gizli bir örgüt mü ne vardı, onun kilisesini arıyorlardı kalenin içinde..."

Nino gülmeye başladı.

"Öyle olur bu işler Toby, sanatçılar tarihi olayları anlatırken kafalarında yeniden kurgularlar. Hikâyeleri nasıl güçlü olacaksa öyle anlatırlar. Çoğu zaman hakikat umurlarında değildir. İşin kötüsü, insanların bir süre sonra tarihçilerin yazdıklarını değil sanatçıların kurgularını gerçek sanmaya başlamaları. Mesela Shakespeare'in *Julius Caesar* diye bir oyunu var. Oyunda suikasta uğrayan imparator, 'Sen de mi Brutus? Yıkıl o zaman Caesar' diye feryat eder. Bu lafları herkes gerçek zannediyor."

Şaşkınlığı derinleşiyordu Yıldız'ın.

"Değil mi? Caesar öyle bir şey söylememiş mi yani?"

Yüzündeki alaycı ifadeyi kaybetmeden, başını salladı yaşlı adam.

"Yapma Yıldız, hangi kurban öldürülürken böyle şairane laf söyleyebilir? Üstelik eli bıçaklı onlarca insan tarafından katlediliyor Caesar. Saldırının orta yerinde birden durup fiyakalı bir şekilde 'Sen de mi Brutus! Yıkıl o zaman Caesar!' diyebilir mi? Belli ki bu bir replik. Ama insanlık buna inandı işte. Daha da kötüsü aynı oyunda Roma'nın ilk imparatoru olan Augustus önemsiz bir şahsiyetmiş gibi gösterilirken Marcus Antonius bir kahraman olarak göklere çıkartılır. Augustus, Roma'nın ilk imparatoru, yani devleti imparatorluğa dönüştüren kral. Türklerin Fatih Sultan Mehmet'i neyse Augustus da öyle bir tarihi şahsiyet. Marcus Antonius ise sadece bir komutan."

Karısı dayanamayıp araya girdi.

"Öyle deme Nino, Marcus Antonius Kleopatra'yla büyük aşk yaşamıştı. Aşk her zaman ilgi çeker. Üstelik Marcus Antonius ateşli biri, tutkulu bir adam. Yenilince Kleopatra'yla birlikte intihar etmekten çekinmeyecek kadar da cesur. Böyle adamları herkes sever. Özellikle de kadınlar..."

"Alakası yok" diyerek ciddileşti yaşlı adam. "Eğer Shakespeare dersini iyi çalışsaydı Augustus'tan da trajik bir kahraman yaratabilirdi. Bir kere Augustus çok yakışıklı bir adam, ikincisi Livia'ya o kadar âşık ki, kadını evli olduğu adamdan boşatıp öyle nikâhına alıyor. Üçüncüsü ve daha trajik olanı, tutkusu o kadar büyük ki Livia'yla yatamıyor. Evet, ilk imparatorumuz başka kadınların yanında kaplan kesilirken, karısı Livia'nın yanında çaresizce yatağın kenarına çöküp kalıyor. Livia da bunu istediği gibi kullanıyor tabii, sonunda ilk kocasından olma oğlu Tiberius'u imparator bile yaptırıyor."

Camilla başıyla onayladı kocasını.

"Doğru Nino, haklısın. Shakespeare, muhtemelen Augustus'un hayatını bilmiyordu, yoksa bu malzemeyi asla atlamazdı. Ki Augustus, Marcus Antonius'u yenen adam."

Karısının da desteğini alan yaşlı profesör kendinden memnun gülümsedi.

"İlginizi çekecek daha önemli bir hikâye var. Siz Türklerle ilgili bir hikâye Yıldız, şu sizin ünlü prens var ya... Fatih Sultan Mehmet'in oğlu. Cem, Cem Sultan diyorlar. İşte o prens de burada kalmış." Bir kez daha elindeki şarap şişesiyle karşıların-

daki anıtsal binayı işaret etti. "Evet, Kutsal Melek Kalesi'nde."

Hem Yıldız hem de Tobias şaşırmışlardı, daha bugün adını andıkları Osmanlı'nın en büyük padişahının oğlu bu kalede mi yaşamıştı?

"Tutsak olarak mı?" diye sordu Yıldız.

"Gönüllü bir konukluk değil tabii. Rehine demek daha doğru. Fatih Sultan Mehmet ölünce Cem Sultan ile kardeşi II. Bayezid arasında taht kavgası çıkmış. Savaşta yenilen Cem Sultan ülkeden kaçmak zorunda kalmış. Yanlış hatırlamıyorsam, önce Rodos'a gitmiş, bunu fırsat bilen Rodos şövalyeleri de onu Osmanlı'ya karşı rehine olarak tutmuş. Kötü bir hayat yaşamış. Üzgünüm ama bizimkiler ona seslenirken bile aşağılıyorlarmış. Evet, Osmanlı prensini Cem Sultan diye tanımlamak bir tür hakaret içerir. Doğrusu Sultan Cem olması lazım. Erkek prensler böyle anılıyor. Kadınlarda ise önce isim sonra sultan tanımı kullanılıyor. Sanırım bizimkiler aşağılamak için Cem Sultan demişler Osmanlı prensine..."

"Şehzade" diye mırıldandı Yıldız. "Padişahların oğullarına şehzade denir. *Binbir Gece Masalları*'nda olduğu gibi..."

Mahcup olmuştu Nino.

"Kusura bakmayın, evet, haklısınız, şehzade demeliyiz. Tarihi metinlerde öyle yazıldığı için ben de aynı tanımı kullandım."

Yaşlı tarihçinin hassasiyeti Yıldız'ı etkilemişti.

"Rica ederim, sadece hatırlatmak istedim" dedi alttan alarak. "Ayrıca Sultan Cem'in hikâyesini anlattığın için çok teşekkür ederim, bu konuyu hiç bilmiyordum." Ama bir Osmanlı şehzadesinin Roma'nın göbeğinde rehin tutulması nedense aklına yatmamış olacak ki sormadan edemedi. "Bu hikâye gerçek, değil mi? Yani abartı yok."

Adeta gururla mırıldandı yaşlı adam.

"Hiçbir abartı yok Yıldız'cım. Roma gizli hakikatlerle doludur. Gerçi İstanbul'un da buradan geri kalır yanı yok. İki şehrin çok fazla ortak yönü var. Evet, bazen gerçekler efsanelerle karışıyor ama Şehzade Cem hakkında söylediklerim tümüyle gerçek. Hatta Sultan Cem dönemin ressamlarından Pinturicchio'nun bir tablosunda yer alır." Hatırlayamadı, karısına baktı. "Neydi o tablonun adı?"

Camilla'nın kara gözlerinden bir ışık geçti.

"*Santa Caterina'nın Tartışması*. Resmin adı buydu. Dönemin önemli şahsiyetleri de vardı Sultan Cem'in yanında. Mesela papanın oğlu Cesare Borgia'yla kızı da aynı resimde yer alıyordu."

Gri gözleri iri iri açıldı Tobias'ın.

"Papanın çocukları mı vardı? Onlara evlenmek yasak değil mi?"

Nino ne kadar safsın evladım dercesine kaşlarını yukarı kaldırmıştı.

"Yasaklar çiğnenmek içindir Toby. Şaka bir yana, Rodrigo Borgia, yani Papa 6. Alessandro saygı duyulacak bir din adamı değildi. Çiğnediği yasaklar, işlediği günahlar o kadar korkunçtu ki gayrimeşru çocukları olması bunların arasında en masum olanları." Yeniden Yıldız'a baktı, yüzü gölgelenir gibi olmuştu. "O suçlardan biri de Şehzade Cem'in ağır ağır zehirlenerek öldürülmesi olabilir." Olayın ayrıntılarına girecekti ki salonun yüksek duvarlarında yankılanan bir ses ona engel oldu.

"Kimmiş o zehirlenen?"

Hepsinin bakışları sesin geldiği yöne çevrildi. Salonun girişinde elinde rengârenk çiçeklerden oluşan bir buketle Carlo dikiliyordu.

11

Bu insanlar vampir değil

Ancak salonda baş başa kaldıklarında neden geç kaldığını açıklama fırsatını bulabildi Carlo. Annesi çiçekleri vazoya koymak için mutfağa gitmiş, babası ise kütüphaneden kitaplar getirmek üzere çalışma odasına geçmişti. Üç polis de ayakta durmaktan yorulup şöminenin önündeki koltuklara yerleşmişti. Fırsatı bulan Carlo, "Geç kaldığım için tekrar özür dilerim" diyerek anlatmaya başladı. "Şu Türk arkeoloğu araştırıyordum, iş biraz uzadı. Hani Zoilos mezar kabartmaları taşınırken refakat eden İzzet Duruca'dan bahsediyorum. Kabartmalar geldiğinden beri buradaymış. Sergi boyunca da Roma'da kalacakmış. Türk Büyükelçiliği'nden telefon numarasını, adresini öğrendim. Önce telefonla aradım, cevap vermedi, bunun üzerine adresine gittim, evde yoktu. Yandaki komşularına sordum. İzzet Duruca'nın günlerdir eve uğramadığını söylediler."

"Onu da kaçırmış olmasınlar?" diye mırıldandı Tobias. "Bu kadar zaman ortalıkta görünmediğine göre."

Carlo her zamanki gibi sakinliğini korudu, acele etmek istemiyordu.

"Olabilir tabii ama hemen en kötüsünü düşünmeyelim, belki bir arkadaşının yanına gitmiştir, belki başka bir şehirdedir."

Daha mantıklı bir ihtimal ileri sürdü Yıldız.

"Belki de Türkiye'ye gitmiştir, kaç aydır Roma'daymış adam. Ülkesini özlemiştir, akrabalarından biri hastalanmıştır, ne bileyim, karısını görmek istemiştir."

Başını salladı Carlo.

"Evli değilmiş ama Türkiye'ye gitmiş olabilir tabii. Gümrük polisine bildirdim, araştıracaklar. Türkiye'ye gittiyse yakında öğreniriz."

Başmüfettişin işi sıkı tutmasına sevindi Yıldız ama sormadan da edemedi:

"Peki öteki adam? Tarihi eserlere eşlik eden biri daha vardı."

Konusuna hâkim birinin rahatlığıyla açıkladı Carlo.

"Sami, Sami İlhan... On beş gün önce Türkiye'ye gitmiş, iki gün önce vazifeye başlaması gerekiyormuş ama dönmemiş. Elçiliktekiler neden dönmediğini bilmiyorlar ama yakın zamanda gelmesi gerekir diyorlar. Çünkü izni bitmiş. Ama asıl bulmamız gereken şahıs İzzet Duruca. Yarın arama izni çıkartıp evine gideriz. Belki o da dönmüş olur. O yüzden sen de gelirsen iyi olur Yıldız, adam Türk, bana anlatmak istemeyeceği konuları sana anlatabilir." Duraksadı, manidar bir gülümseme belirdi dudaklarında. "Bir de işine fazla mı müdahale ediyoruz diye soruyordunuz. Bakın, işime müdahale etmiyorsunuz, aksine çok yardımcı oluyorsunuz. Soruşturmanın Türkiye ayağında da size çok ihtiyacım olacak. Özellikle şu Sami İlhan dönmezse, Türkiye'de ne yapıyor öğrenmemiz lazım. Ama resmi yazışmalar uzun sürer. Tanıdığınız polis var mı Türkiye'de?"

"Başkomiser Nevzat" diye mırıldandı Yıldız. Eski bir dostu anımsamış gibi hoş bir ifade belirmişti yüzünde. "Çok iyi bir polistir, yardımcısı Komiser Ali de öyle. Pergamon katilini araştırırken çok yardım etmişlerdi bize. Sanırım ricamı kırmazlar. Yarın ararım."

Rahatlamıştı Carlo, anlatmak istediği birkaç mesele daha vardı ama annesinin buyurgan sesi izin vermedi.

"Artık yemeğe başlayalım mı?" Oğlunun getirdiği çiçekleri koyduğu kristal bir vazo tutuyordu elinde. Hemen yanında saçları kırçıllaşmış, dizlerinin altına kadar inen gri bir elbise giymiş koyu tenli bir kadın, kucağında kocaman bir tepsiyle onu takip ediyordu. Camilla başıyla kadını gösterdi. "Bu da bizim Magdalena... Ekvator mucizesi diyoruz ona. Yirmi beş yıldır bizimle, benim elim ayağım, her şeyim."

Magdalena dudaklarında hafif bir gülümsemeyle herkesi başıyla selamladı.

"*Buona sera*..."

Konuklar tıpkı onun gibi başlarını usulca eğip selamı alırken, Carlo ayağa kalkıp kadına doğru yürüdü.

"İyi akşamlar Magdalena, nasılsın görüşmeyeli?"

Kadını tatlı bir heyecan sarmıştı.

"Ah Signor Carlo, sizi gördüğüme çok sevindim. Nasılsınız?"

Carlo çevik adımlarla yaklaştı.

"İyiyim Magdalena, iyiyim" diyerek eğilip solgun yanaklarından öptü kadını. "Sen de çok iyi görünüyorsun."

Sanki kendi oğlunu görmüş gibi mutlu olmuştu kadın ama konukların yanında uzatmak istemedi.

"Teşekkür ederim, ben de iyiyim."

Carlo kadının elindeki tepsiyi almak istedi ama Magdalena "Siz yorulmayın, ben hallederim" diyecek oldu, evin tek oğlu izin vermeyip çevik bir hareketle tepsiyi kaptı.

"Ben tutayım, sen de servis yaparsın."

O sırada elindeki rengârenk çiçeklerle dolu vazoyu şöminenin üzerine bırakan ev sahibesi, koltukta oturmakta olan konuklarına seslendi.

"Hadi ama çocuklar, acıkmadınız mı daha? Buyurun, masaya geçelim artık."

Yıldız'la Tobias yüzlerinde aptalca bir ifade ile doğrulurken Camilla anlatmayı sürdürdü.

"Bu akşam size Roma usulü bir sofra kurmak istedim." Masadaki tabaklara Yıldız'ın daha önce hiç görmediği bir yemek bırakan Magdalena'yı gösterdi. "Yahudi usulü enginarla başlıyoruz."

"Enginar mıydı o?" diye şaşırdı Yıldız. "Deminden beri ne olduğunu anlamaya çalışıyorum."

Konuğunun ilgilenmesinden memnun olmuştu Camilla.

"Roma'nın etrafında şahane enginar tarlaları var, çeşit çeşit yemeklerini pişiririz. Ama en çok yaptığımız Yahudi usulü enginardır. Yapımı çok da kolay aslında. Bildiğiniz yağda kızartılmış enginar. Önce düşük ısıda kızartıyoruz, bu enginarın yumuşak kalmasını sağlıyor, sonra da kızgın yağa atıyoruz, böylece dışı çıtır çıtır, içi yumuşacık oluyor."

Ev sahibesi tarifini anlatırken, Magdalena kızarmış enginarları el çabukluğuyla tabaklara servis etmişti bile.

"Ben spagetti ve lazanyayı getireyim" diyerek Carlo'nun elindeki tepsiye uzandı ama başmüfettiş yine vermedi tepsiyi.

"Dur Magdalena, ben de geliyorum mutfağa." Annesine döndü. "Ne içiyoruz, kırmızı mı?"

Canı sıkılmıştı Camilla'nın.

"Güya baban getirecekti şarabı, kütüphanesine daldı ya, artık oradan çıkarabilene aşk olsun. Buzdolabına beyaz Castelli koydum soğusun diye, açılışı onunla yaparız, sonra kırmızıya geçeriz. Spaghetti alla Carbonara'yla iyi gider. Hem lazanyaya da uyar. En iyisi ikisini de getir." Talimatları verdikten sonra konuklarına döndü yeniden, başıyla içeride bir yerleri işaret etti. "Benim nazik Nino'cum böyledir işte, size bir şeyler gösterecek ya, yemeği, şarabı unuttu."

Mahcup olmuştu Yıldız.

"Keşke Sultan Cem'in resmini görmek istiyorum demeseydim."

"Boş ver tatlım, sadece şehzadenin tablosunun peşinde değil, Mithra'yla ilgili kitaplar da hazırladı. Carlo bu öğleden sonra Mithra'yı öğrenmek istediğinizi söyleyince onları bulup çıkarmıştı ama nereye koyduğunu unutmuştur, bulmaya çalışıyordur."

"Ne demek bulmaya çalışıyordur Camilla'cım" diyen yaşlı adamın bariton sesi yankılandı salonda. "Hepsi burada işte." Gerçekten de elinde bir kitapla birtakım kâğıtlar tutuyordu.

"İyi de Nino'cum, konuklarımız açlıktan ölmek üzere, yemekten sonraya kalamaz mıydı? Bak, tabaklara koymaya başladık bile."

"Özür dilerim" dedi yaşlı profesör. "Yemekte konuşuruz demiştim." Birden panikler gibi oldu. "Ah, unuttum, şarap getirecektim değil mi?"

"Tamam, tamam Nino'cum, telaşlanma, Carlo getiriyor şarapları, gel, gel otur sofraya."

Böylece konuklar, evde gerçek patronun kim olduğunu anlamış oldu. İşin ilginci yaşlı adam bu durumdan hiç de rahatsız görünmüyordu. İskemleye geçmeden önce karısının alnına

bir öpücük kondurmayı bile ihmal etmedi ama elindekileri de bırakmadı. Masanın başındaki iskemleye oturur oturmaz da hemen konuya girdi.

"Ne yazık ki Sultan Cem'in resminin olduğu kitabı bulamadım. Ama Mithra'yla ilgili önemli birkaç kaynak getirdim size." Camilla'nın itirazlarından dolayı iki konuk da biraz çekimser duruyorlardı. Yanlış anlaşılma olmasın diye sormak zorunda kaldı yaşlı profesör. "Mithra sizin de ilginizi çekiyor değil mi? Carlo akşam konuşuruz deyince..."

Ev sahibesini kızdırma pahasına da olsa, "Evet, evet Nino, Mithra bizim de ilgimizi çekiyor" demek zorunda kaldı Yıldız. "Çok ilginç bir din gerçekten."

Konuklarının da hevesli olduğunu gören Camilla artık ısrar etmedi.

"Siz konuşurken ben de ana yemeğe bir bakayım" diyerek mutfağa yöneldi. Ama kapıdan çıkmadan önce dayanamayıp açıkladı. "Roma usulü kuzu yaptım size. Yanında fırında patates. Sever misiniz bilmem ama..."

"Bayılırız" diye minnetle mırıldandı Tobias. "Siz ne yapsanız lezzetli olur, eminim."

Neşesi yerine gelmişti ev sahibesinin.

"Kuzuyu bilmiyorum ama senin lazanya efsane oldu" diye tekrarladı. "Aslında Roma'da lazanya genellikle evde yapılan bir yemek değildir. Daha çok hazır alınır. Mesela Gamberoni ailesinin ragulu lazanyası efsanedir. Ama benim özel merakım var. Genç kızlığımdan beri yaparım. Neyse, tadına bakacaksınız nasıl olsa. Umarım kuzu da lezzetli olmuştur. Şimdi anlayacağız."

Camilla salonun kapısında kaybolurken Nino getirdiği kitabı gösterdi.

"Franz Cumont'un *Mithra'nın Gizemleri*, bu kitap İtalyanca ama Almanca baskısı olduğunu biliyorum, İngilizce baskısı da var. Kitabın dijitali de yayımlanmış, oradan okuyabilirsiniz." Sonra kitabın altındaki dört beş sayfalık dosyayı işaret etti. "Bu ise Mithra törenlerine katılmış birinin yazdıkları. Kimin yazdığı bilinmiyor ama Mithra dinine katılma törenini anlatıyor. Metin İngilizce, yani rahatlıkla okuyabilirsiniz."

Belli ki Nino akademik bir yöntemle kapsamlı bir anlatım yapacaktı. Asıl noktayı kaçıracaklarını düşünen Yıldız en son sorulacak olanı en başta sordu:

"Bu din hâlâ yaşıyor mu? Yani bugün Mithra'ya inanan var mı?"

Nino'nun firuze gözleri bir an sabitleşti, boş boş baktı, sonra başını salladı.

"Hayır, ne Roma'da ne de dünyanın başka bir yerinde böyle bir cemaatin varlığından haberdarız."

Neden kesinlikle böyle bir din artık yaşamıyor dememişti? Yıldız kadar Tobias'ın da gözünden kaçmamıştı ihtiyarın böyle konuşması.

"Peki olabilir mi?" diye sordu. "Yani bilmediğimiz bir topluluk hâlâ bu inancı sürdürüyor olabilir mi?"

Nino'nun, az önceki kararsızlığı tümüyle kaybolmuştu.

"Hayır, hayır, bugün böyle bir topluluk yok, olsaydı mutlaka ortaya çıkardı."

Ev sahibi tedirgin mi olmuştu yoksa Yıldız'a mı öyle geliyordu, emin olamadı ama uzatmanın manası yoktu.

"Bir zamanlar oldukça yaygınmış, değil mi Nino? Hem de çok uzun bir zaman sürmüş..."

Rahatlamıştı yaşlı adam.

"Doğru, uzun sürdü. Hele en başından alırsak, yani Mithra'nın Hint-İran köklerinden, o zaman üç bin küsur yıl önceye kadar uzanır. Ama Carlo'nun bana bahsettiği Boğa Kurbanı Töreni sadece Roma Mithraizminde var. Elbette Hint-İran kökenli dinden etkilenmişti ama Roma Mithra inancı farklıydı. Sadece bir Doğu dini değil, adeta Doğu ile Batı inancının bir senteziydi." Firuze gözleri Yıldız'ın ela gözlerinde durdu. "Ve bu Roma dininin çıkış yeri Anadolu'ydu. Evet, bir görüşe göre Mithra inancı, bugünkü Adıyaman şehrinin etrafında kurulan Kommagene Krallığı'ndan dünyaya yayılmıştı."

Yüksek bir dağın üzerindeki görkemli heykelleri hatırladı Yıldız. Babasıyla birlikte gün doğumunu izlemişlerdi. Gökyüzünün önce kızıla bürünüp ardından bulutların arasından yayılan o altın rengi ışıkların her yanı kaplaması muhteşem bir görüntüydü. Sanki birazcık ayak parmaklarının üzerinde

yükselse dokunacakmış gibi yakınlaşmıştı güneş. Ama yüzlerce metre aşağıdaki manzarayı izlemek de nefesini kesiyordu insanın; kahverengi tepelere, gölgeli vadilere, kumral ovalara bereket saçan Fırat, mavi bir ışıltı halinde Mezopotamya'ya doğru akıyordu.

"Nemrut Dağı'nın olduğu yer değil mi?" diye mırıldandı belli belirsiz bir heyecanla. "Şu devasa heykellerin olduğu yer."

"Tam olarak orası. Dağın tepesindeki heykelleri yaptıran da Kommagene Kralı Antiokhos'tu. Aslında o heykellerde de Mithra inancının şifreleri var ama şimdi kafanızı karıştırmayayım. Evet, kimileri Mithra dininin bugünkü Adıyaman'da doğduğuna inanır, bir başka görüşe göre bu inancın başladığı yer Tarsus'tur."

"Şu Mersin'e giderken geçtiğimiz Tarsus mu?"

Yıldız değil Tobias'tı bu defa soran.

Yaşlı profesör şaşırmıştı.

"Tarsus'u nereden biliyorsun Toby?"

Kendini tutamayan Yıldız güldü.

"Tobias benden daha fazla Türk'tür Nino. Şaka yapmıyorum, adamda acayip bir Türkiye tutkusu var. Gerçekten, Anadolu'nun birçok yerini benden daha iyi bilir."

Yaşlı adam anlamamıştı.

"Arkeoloji merakından mı?"

"Hayır Nino, ilk aşkım bir Türk kızıydı, merakım o yüzden" diyecek hali yoktu Tobias'ın.

"Onun gibi bir şey Profesör" diye geçiştirdi. "Zaten tarih konusunda çok zengin değil mi Anadolu?"

"Öyle Toby, çok zengin, asıl önemlisi çok farklı uygarlıklara ev sahipliği yapmış olması. Hitit, Pers, Yunan, Roma, Selçuklu, Osmanlı, irili ufaklı kent devletlerini saymıyorum bile. Çokkültürlülük var yani. Neyse, Mithra'ya dönecek olursak, bu inanç Roma'ya Anadolu'daki lejyonerler ve tüccarlar aracılığıyla getirildi. Çünkü o zamanlar imparatorluk çokdinliydi. Ama dediğim gibi, Pers Mithra inancından kaynaklanmasına rağmen bu din Roma'da bambaşka bir yapıya büründü."

Nino ikinci kez Roma Mithrası'dan söz ediyordu.

"Aradaki fark ne?" diye atıldı Yıldız.

Konuklarının pürdikkat kendisini dinlemesinden büyük bir memnuniyet duyan yaşlı adam hevesle konuşmayı sürdürdü.

"Perslerin Mithra tanrısı, güven anlamına geliyordu. Sadakat ve adaletin temsilcisiydi. Krallar bir anlaşma yaptıkları zaman, bunu Tanrı Mithra'nın varlığıyla mühürlüyorlardı. Yani vaatlerini yerine getirmeyen, sözlerine sadık kalmayan, adaletsizlik yapan Mithra'nın gazabına uğrayacaktı. Roma'nın Mithra'sında ise güven ve sadakatin yanı sıra cesaret ve yiğitlik öne çıktı. Ama hepsinden önemlisi bir sır diniydi, yazılı bir metni yoktu. Bu dinin ilk üyeleri askerler, tüccarlar ve gladyatörlerdi. Onların mührü güvenden çok kandı. Kendi kanları kadar başkalarının da kanı."

Maktullerin madalyonlarındaki boğanın kurban edilme sahnesini hatırladı Yıldız.

"Peki boğa neyi simgeliyor?"

Az önce getirdiği kitabın altındaki kâğıtları karıştırdı Nino, içlerinden birini aldı. Dörde katlanmış kâğıdı açtı, renkli bir resim çıktı ortaya. Öğleden sonra morgda iki kurbanın madalyonlarında gördükleri kurban töreninin bire bir aynısı duruyordu karşılarında, elbette daha belirgini ve renklendirilmiş olanı.

"Boğa neyi simgeliyor?" diye tekrarladı yaşlı profesör. "Evet, doğru soru bu işte. Ama bu soruyu yanıtlayabilmem için önce Tauroktoni törenini açıklamam lazım. Yani ak boğanın tanrı Mithra tarafından öldürülmesi." Elindeki resmi, kendisi de görebilecek şekilde sol tarafına aldı. "Bakın, tam ortada beyaz bir boğa yer alıyor, üzerinde kırmızı başlıklı, kırmızı giysili Tanrı Mithra var. Kimi tarihçilere göre bu kırmızı başlık da Anadolu'daki Friglerce kullanılmaktaydı. Tanrı Mithra'nın geniş pelerini rüzgârda uçuyor; bir eliyle boğanın burnundan yakalamış, öteki elindeki hançeri hayvanın boynuna saplıyor. Kan gerdandan aşağıya akıyor. Boğanın yarasının hemen altından bir köpek ile bir yılan kana yaklaşıyorlar. En aşağıda ise, boğanın altında kocaman bir akrep görülüyor, kıskaçlarıyla hayvancağızın testislerini sıkıştırıyor, dökülen tohumlar toprağa karışıyor. Boğanın kuyruğundan buğday başakları fışkırmış. Görkemli hayvanın başıyla arka ayaklarının yanında ise Tanrı gibi giyinmiş iki kişi duruyor. Gördünüz mü, Cautes ve

Cautopates. Bunlar Mithra'ya hizmet eden meşale taşıyıcıları. Fark ettiniz mi, Cautes meşalesini yukarı kaldırırken Cautopates meşalesini aşağı doğru indirmiş. Onun arkasında ise ay var, yani Tanrıça Luna. Meşalecilerin biri güneşin doğuşunu, öteki ise batışını temsil ediyor. Mithraizmde her şey aydınlık ve karanlıkla ilgilidir. Şimdi, Mithra'nın pelerininin üzerindeki siyah kuzguna bakın. Kuzgunun hemen ardında ise bu inanç sisteminin merkezinde olan güneşi görebilirsiniz, güneşi ya da o zamanki ismiyle Tanrı Sol Invictus'u. Kuzgun'un burada ne işi var diyeceksiniz, aslında bu kara kuş çok önemli bir misyon görüyor, güneşle Mithra arasında iletişimi sağlıyor. Güneş bu akıllı kuşu Mithra'ya yollayarak boğayı kurban etmesini emrediyor. Çünkü yeni hayat boğanın kanından doğacaktır. Mithra'ya inananlar bu kandan güç alır, bu kanla temizlenirler."

Bütün bedeni ürpermişti Yıldız'ın.

"Nasıl yani, kanla mı yıkanıyorlardı?"

"Olabilir" dedi Nino son derece doğal bir tavırla. "Mithra tapınaklarında bir kan havuzu da bulunurdu."

Tobias'ın da yüzü gerilmişti.

"O zaman bunlar boğanın kanını da içiyorlardı. Yıkandıklarına göre..."

Yanlış anlaşılmaktan çekinen yaşlı profesör.

"Durun" dedi ellerini kaldırarak. "Abartmayalım, bu insanlar vampir değildi, bir dinden bahsediyoruz. Boğayı öldürmelerinin nedeni bundan zevk almaları değildi. Boğayı öldürmek zorundaydılar, çünkü onun kanını dökerek yılın döngüsünü başlattıklarına inanıyorlardı. Böylece kışın ortasında baharın ve yazın tohumlarını ekiyorlardı. Böylece günler haftalara, haftalar aylara, aylar mevsimlere, mevsimler yıla dönüşüyordu. Boğanın ölümü hayatın yeniden doğuşunu sağlıyordu. Yani Güneş ve Mithra öldürme eylemini gerçekleştiren figürler olmasına rağmen, asıl kahraman öldürülen boğaydı. Çünkü onun kanı akmadan dünya kurtulamayacaktı."

Önemli bir meselenin ayırdına varmış olmanın tez canlılığıyla araya girdi Tobias.

"İsa gibi yani. O da insanlığın kurtuluşu için kendini adamıştı."

"Aynen öyle" diye onayladı Nino. "Mithraizm birçok açıdan Hıristiyanlığa benzer. Aradaki fark, Mithra inancı halka açık değildi. Yani bir tür gizli kardeşlik örgütüydü. En önemli ilkeleri gizlilikti, bunu bozanlar tapınaktan uzaklaştırılır ya da cezalandırılırdı. Öyle her önüne gelen bu tarikata giremezdi. Ancak yeterince güçlü, cesur ve sadık olanlar Mithra'nın hizmetinde bulunabilirdi. Bu müritlerin yedi zorlu aşamadan geçmesi gerekirdi. Bir tür sınavdan söz ediyorum. Ruhun ve bedenin sınandığı zorlu bir sınavdan. Yemek yememek, su içmemek, dondurucu soğukta kalmak, ateşe karşı dayanıklı olmak, uyumamak gibi. İradeni korumak, ruhsal dayanıklılık, manevi kararlılık da var. Mithra inancına katılmak isteyen herkes bu aşamalardan geçmek zorundaydı."

"Evet, ilk aşama da şarapların kadehlere doldurulmasıdır." Elinde şarapla içeri giren Carlo'ydu şakayla karışık babasının sözünü kesen. "İkinci aşama ise şarapların içilmesi."

İtalyan meslektaşının sözlerini ciddiye almıştı zavallı Tobias.

"İsa'nın son akşam yemeği gibi mi?"

"Hayır Toby" diye düzeltti yaşlı adam. "Carlo uyduruyor."

Babasının yanında yaramaz bir oğlan çocuğuna dönüşen başmüfettiş, "Ama bir yemek yok muydu babacım?" diye neşeyle yaklaştı. "Hani boğanın etinden bir ziyafet çekmiyorlar mıydı kendilerine?"

Oğluna alaycı bir bakış fırlattı Nino.

"Neyse, bak bunu doğru hatırladın. Evet, ayinin sonunda bir yemek vardı. Ama ziyafet için yedi aşamanın tamamlanması gerekiyordu. Yedi aşamanın her biri ayrı bir rütbeyle tanımlanıyordu. İlki Kuzgun'du, ikincisi Damat, üçüncüsü Asker, dördüncüsü Aslan, beşincisi Persli, altıncısı Güneş Koşucusu ve en üst aşama ise Baba'ydı ama Güneş Koşucusu da en az onun kadar yetkiliydi. Nerdeyse ikisi aynı kudrete sahipti. Ama töreni hangisi yönetirse yönetsin, o kutsal kişi, ziyafet verilirken İsa gibi eliyle ekmeği bölüp, oradakilere 'Alın, yiyin, bu benim bedenimdir' demiyor yahut bir kâse şarap uzatarak 'Hepiniz bundan için, çünkü bu benim kanımdır' diye de seslenmiyordu."

"Tamam, yeter bu kadar kan muhabbeti" diyerek Camilla

girdi içeri. "Yemekten sonra devam edersiniz artık, hem ben de katılmak istiyorum konuşmaya."

Nino tartışmayı uzatmaması gerektiğini anlayarak anında sustu. Tartışmanın sona erdiğinden emin olan Camilla ise hemen arkasından yürüyen Magdalena'nın elindeki tepsiyi gösterdi.

"Evet, işte spagetti ile lazanyamız da geliyor. Kuzu da fırında..."

Kendini tutamayan Tobias kıkırdadı.

"Aslında boğa fırında olsaydı konuya daha uygun düşerdi."

Sesi o kadar cılız çıkmıştı ki sadece yanında oturan Yıldız duymuştu, karşılık olarak da böğrüne küçük bir dirsek darbesi yedi. Carlo elindeki iki şişeden kırmızı olanı, masanın ucuna koyduktan sonra beyaz olanı bardaklara doldurmaya başladı. Yıldız'ın kadehini doldururken, "Çok güzel şarap" dedi hafifçe dudaklarını şapırdatarak. "Ama hevesini kırmızıya sakla, o çok daha iyi."

Tobias'ın bardağına uzanıyordu ki ceketinin cebindeki telefon ısrarla çalmaya başladı. Carlo'nun yüzünde tatsız bir ifade belirmişti ama annesi daha çok bozulmuştu. Canım akşam yemeğini berbat edeceklerdi.

"Açma Carlo" diye uyardı. "Yemekteyiz evladım."

Çaresizce baktı oğlu.

"Keşke yapabilsem anne ama açmak zorundayım."

Telefon ısrarla çalmayı sürdürüyordu. Yardımına Tobias yetişti, uzanıp Carlo'nun elinden şarap şişesini aldı.

"Sen telefonuna bak, servisi ben yaparım."

Carlo memnuniyetle gülümsedi, telefonunu çıkarıp ekrana bakınca canı daha çok sıkıldı.

"Fabio arıyor."

"Açma diyorum Carlo" diye bir kez daha uyardı annesi. "Bu cılız oğlan ne zaman arasa mutlaka kötü bir haber verir. Bak, gecemizi mahvedecek, ne olur açma."

Elbette açtı telefonu Carlo.

"Evet Fabio, ne oldu? Nasıl? Ne diyorsun oğlum? Eldiven mi? Ne! Gerçek el mi! Bileğinden kesilmiş bir insan eli! *Gerçeğin Ağzı*'nda mı? Cosmedin Kilisesi'ndeki kabartmadan

mı bahsediyorsun? Şaka yapmıyorsun değil mi?" Sıkıntıyla iç geçirdi Carlo. "Anladım, anladım, tamam, geliyoruz."

Telefonu kapatırken yenilmiş bir sesle açıkladı.

"*Gerçeğin Ağzı*'nda bir insanın sağ eli bulunmuş. Roma imparatorlarının giydiği mor renkli bir kumaşa sarılıymış. Bu sabahki cinayetlerle ilgili olabilir."

Masaya derin bir sessizlik çökmüştü, eve ilk girdiklerinde duyduğu müziği yeniden işitti Yıldız, ancak sopranonun sesi sanki biraz daha kederlenmiş gibiydi.

12

Önce işkence ediyor sonra öldürüyorlar

Cosmedin Kilisesi'nin önünde araçlarını arka arkaya park ederek indiklerinde şahane bir bahar gecesi karşıladı onları. Gökyüzü iri çakıl taşlarını andıran yıldızlarla doluydu, ılık bir esinti, taze ot kokuları getiriyordu kentin kurulduğu Palatino tepesinden, bir yerlerden müzik sesleri duyuluyordu. Tiber Nehri'nde özel gezinti düzenleyen tekne restoranlardan biri olmalı diye düşündü Yıldız. Elbette hayat devam ediyordu, elbette insanlar eğlenmeyi sürdürüyorlardı ama bizimkiler buruktular. O şahane sofrayı hazırlayan tatlı ihtiyarcıklar Camilla ile Nino'yu ve belki de bu muhteşem davetin gerçek kahramanı Maria Magdalena'yı öylece bırakıp apar topar çıkmak zorunda kalmışlardı. Camilla oğluna sitem üstüne sitem etmiş, Nino kütüphanesinden getirdiği kitabı ve kâğıtları Yıldız'ın eline tutuşturarak konuklarını yolcu etmeye hazırlanmış, Magdalena şaşkınlık içinde ne yapacağını bilemeden "Yemekleri paket yapalım, evde yersiniz" diye etraflarında dört dönmüştü. Her ne kadar son anda tabağına konan lazanyanın yarısını mideye indirmiş olsa da, bu fikre bayılan Tobias, "Olur tabii" gibilerden Magdalena'yı cesaretlendirmek üzereyken Yıldız'ın çatılmış kaşlarını görünce kaderine razı gelip bu ziyafeti burada kesmenin kendisi için daha hayırlı olacağını anlamıştı. Yıldız ise bütün bunlara kendi sebep olmuş gibi suçluluk duymuştu. "Ayıp ettik insanlara... Ayıp oldu, çok ayıp oldu" diye birkaç kez tekrarlamış, ancak Carlo'nun "Yapma Yıldız, yapma lütfen, bizim işimiz bu, hem bizimkiler benden dolayı alışkındırlar böyle tatsızlıklara" dedikten sonra rahatlamıştı.

Gerçeğin Ağzı, Cosmedin Kilisesi'nin ana mekânına açılan giriş bölümünde yer alıyordu. Çapı nerdeyse iki metreye yaklaşan daire şeklinde yekpare beyaz bir mermere oyulmuş bir maskeydi bu. Ortasında muhtemelen bir tanrıyı simgeleyen sakallı, güya ürkütücü bir yüz vardı ama o kadar abartılı yapılmıştı ki, korku yerine gülme hissi uyandırıyordu insanda. Gözlerini ve burnunu belirtmek için oyulmuş dört küçük deliğin aksine ağzı kocamandı ve içinde bileğinden kesilmiş bir el duruyordu. Gerçek bir insan bedeninden kesilmiş bu el bile, yeteneksiz bir aktör gibi ağzını açarak dehşet yaymak isteyen tanrıya korkunç bir görünüm veremiyordu. Maskenin hemen önündeki mermer kaidenin üzerine bırakılan mor pelerin çok daha etkileyici ve ürkütücüydü. Olay Yeri İnceleme bu defa onlardan önce gelmişti kırmızı tuğlalardan yapılma Cosmedin Kilisesi'ne. Önce resmi giysiler içindeki Komiser Fabio karşıladı onları, tam açıklamalara başlıyordu ki, nereden çıktığını bile anlayamadıkları bembeyaz iş kıyafetleriyle Rosa telaşla girdi araya.

"Katillerin acelesi olmalı. Cinayetlerin arkasının geleceğini düşünüyordum ama bu kadar erken olacağını sanmıyordum. Demek ki zamana karşı yarışıyorlar."

Aslında kendisi de aynı kanıda olmasına rağmen "Kesik elin sahibinin öldürülmüş olduğunu mu düşünüyorsun?" diye sordu Yıldız.

"Başka nasıl olabilir ki Başkomiserim?" *Gerçeğin Ağzı*'nın önündeki mor pelerini gösterdi. "*Paludamentum* generallerin ve imparatorların giydiği askeri bir pelerindi. Augustus'tan sonra sadece imparatorlar giyiyordu. Yine antik Roma'yı işaret ediyorlar. Sabah bulduğumuz kurbanları öldüren katillerle karşı karşıyayız."

"Sadece bir kesik el mi var?" diye sordu başmüfettiş. "Pelerinde başka bir şey yok mu?"

Komiser Fabio yanıtladı.

"Yok efendim, sadece bu, el önceden kesilmiş olmalı, belki kurban öldükten sonra, çünkü kanama çoktan durmuş."

Rosa yeniden rol çaldı genç komiserden.

"Katiller yine çok titiz çalışmışlar, pelerinin üzerinde de tek damla kan lekesi yok. Ne yapmak istediklerini çok iyi bilen bir

ekip var karşımızda. Burası sabah cesetlerin bırakıldığı yerden sadece beş altı yüz metre uzaklıkta. Yani yine antik Roma'dayız."

"Ben burayı daha önce görmüş gibiyim" diye söylendi Tobias. "Adını hatırlamıyorum ama bu kabartmayı kesinlikle gördüğüme eminim."

Rosa gergin güldü.

"Gördün tabii, bütün dünya gördü."

Anlamamıştı Toby.

"Şu filmde değil mi?" diyerek araya girdi Yıldız. "Şu aşk filmi, hani siyah beyaz..."

Daha fazla kıvranmalarına izin vermedi Rosa.

"*Roma Tatili*, genç kızlığımda keyifle izlemiştim. Bizim güzel Roma'mızı anlattığı için bir parça da gurur duymuştum."

Yıldız da gençken izlemişti filmi. Bir gece Roma sokaklarında kaybolan bir prensesle yakışıklı bir paparazzinin hikâyesini anlatıyordu. Muhteşem Audrey Hepburn ile Gregory Peck paylaşıyorlardı başrolleri. Evet, bu kabartmayı orada görmüştü.

"Zaten o filmden sonra büyük ün kazandı burası" diye hevesle anlatmayı sürdürdü Rosa. Başıyla *Gerçeğin Ağzı*'nı işaret etti. "Muhtemelen bu bir rögar kapağıydı. Şaşırmayın öyle, evet bildiğiniz kanalizasyon kapağı. Üzerindeki kabartma da muhtemelen nehir titanı Okeanos olmalı."

Yıldız'ın kafası karışmaya başlamıştı.

"İyi de *Gerçeğin Ağzı* denmiyor mu buna?"

Yüzünü buruşturdu Rosa.

"Aman, kıskanç kocaların uydurması işte. Aldatıldığından şüphelenen kocalar, karılarını buraya getirip ellerini titanın ağzına sokarak 'Beni hiç aldattın mı?' diye soruyorlarmış. 'Bak yalan söylersen tanrı elini kopartır' diye eşini korkutarak gerçeği öğrenmeye çalışıyorlarmış. Aptal herifler, hangi kadın bu kabartmadan korkup gerçeği söyler."

Rosa'nın turist rehberi gibi vakayla ilgisiz böyle malumat vermesinden hoşlanmamıştı Carlo.

"Elin üzerinde yüzük filan var mıydı?" dedi ciddi bir sesle. "Yahut kurbanın kimliğine dair bir bulgu."

Rosa duraksadı, sonra beyaz önlüğünün cebine elini sokup telefonunu çıkardı.

"Bir dövme var, bileğin üzerinde, tam olarak elin kola bağlandığı yerde, üçte biri kesilmiş ama resim seçilebiliyor. Galiba bir tanrı." Telefonuna dokundu, parmaklarıyla resmi büyüttü. "Bakın, sakalsız, yakışıklı bir erkek yüzü, kafasında da ilginç bir başlık var."

"İzin verir misin?" diyerek aceleyle Rosa'nın elindeki telefonu aldı Yıldız ve arkadaşlarının şaşkın bakışları arasında dövmeyi yakından incelemeye başladı. "Ben bu heykeli biliyorum..." Rosa'nın telefonunu verirken tekrarladı. "Evet, ben bu heykeli gördüm. Gerçekten gördüm, filmde değil. Bir dakika, bir dakika, söyleyeceğim şimdi." Çantasından kendi telefonunu çıkardı. "Eminim, daha önce gördüm" diyerek telefonunun yapay zekâ uygulamasını açtı. "Adıyaman Nemrut Dağı'ndaki heykelleri isimleriyle gösterir misin?" diye yazdı. Kısa süre sonra ekranda beş farklı büst belirdi. "Evet, evet, bu heykelleri hatırlıyorum." Telefonun küçük ekranını kaplayan ilk heykel fotoğrafı, saçı sakalı birbirine karışmış bir tanrıya aitti. "Bu değil, zaten altında ismi de yazıyor: Zeus / Oromasdes. Bu da olamaz, bir kadın, evet, Kommagene tanrıçasıymış zaten. Hayır, bu da değil, yine sakallı bir yarı-tanrı, Herakles, yani şu meşhur Herkül." Parmağıyla ekranı kaydırmayı sürdürdü. "Bak bu olabilir işte, yok ama başlık biraz farklı, bu kimmiş acaba, Kral Antiokhos... Bu heykelleri yaptıran hükümdar. Ve sonuncusu: Tamam, doğru hatırlamışım, dövmedeki heykel başı bu işte. Adı neymiş bu tanrının. Apollon / Mithras..." Bir an öylece kaldı, sonra Carlo'ya döndü. "Mithras'mış..."

Carlo sanki işittiklerine inanamamış gibi eğilip telefondaki büste baktı ve altındaki yazıyı gördü. Gerçekten de "Apollon / Mithras" yazıyordu, parantez içine alınmış bir satır daha vardı. Yazıyı yüksek sesle okudu. "Roma'da Apollon olarak anılan ışığın tanrısı Perslerde Mithras diye tanımlanırdı."

Tuhaf bir sesle mırıldandı Rosa.

"Mithra'ya inananlar mı varmış hâlâ?"

Yıldız'ın bakışları yeniden *Gerçeğin Ağzı*'ndaki kesik ele kaydı, sonra ani bir kararla telefonuna döndü yeniden. Instagram sayfasını açarken sordu:

"Şu adamın ismi neydi? İzzet, İzzet... Carlo neydi şu arkeoloğun soyismi?"

Anlamamıştı başmüfettiş.

"Bir haftadır ortalıkta olmayan arkeoloğu mu soruyorsun?"

Yıldız sabırsızca onayladı.

"Evet, evet, bugün evine gittiğin Türk..."

"Ha tamam, İzzet... İzzet Duruca. Niye, ne oldu ki?"

Instagram sayfasında arama kısmına adamın ismini yazarken yanıtladı Yıldız.

"Bu kesik el İzzet Duruca'ya ait olabilir. Düşünsene Türkler dışında kim Anadolu'daki bir dağın tepesindeki tanrı büstünü dövme yaptırır ki eline?"

Sinir bozucu bir sakinlikle yanıtladı Tobias:

"Mithra dinine inanan herhangi biri. Adamların tanrısı sonuçta."

Aslında sözleri mantıklıydı ama yardımcısının haksız çıkmasını uman Yıldız telefonunda ardı ardına sıralanan, İzzet Duruca ismindeki hesapları incelemeye başlamıştı bile.

"Nerede bu... Evet, evet, işte buldum. Arkeolog İzzet Duruca. Tamam işte aradığımız adam bu." Hesaptaki gönderileri incelemeye başladı. "Şanslıyız, kendini göstermeye meraklı biriymiş. Onlarca gönderi var. Aaa bak, burada Afrodisias'ta da çekilmiş fotoğrafları var. Tam müzenin önünde..."

"Normal değil mi Şef" diye yeniden söze karıştı Toby. "Adam Türkiye'den İtalya'ya eserlerin taşınmasına refakat etmiş. Fotoğraf çektirmese tuhaf olurdu."

Gergin olan başmüfettiş sabrının sınırına gelmişti.

"Artık ne yaptığını bize de açıklar mısın Yıldız?"

Yanıt vermek yerine "Bekle" dercesine sağ elinin işaretparmağını usulca havaya kaldırdı Yıldız, gözleri telefondaki bir noktaya takılmıştı. Eğildi, parmaklarıyla fotoğrafı büyüttü.

"Evet arkadaşlar, bu kesik el İzzet Duruca'ya ait. Bakın bu fotoğrafta açıkça görülüyor." Telefonunu ötekilere doğru çevirdi. Kırk yaşlarında, kısa boylu, iri kafasındaki saçları yer yer açılmış bir adam, dudaklarında muzaffer bir gülümsemeyle sağ elini Nemrut Dağı'ndaki Mithras heykelinin başına koyarak poz vermişti. "Sağ bileğindeki lekeyi görüyor musunuz? Bü-

yüteceğim şimdi. Bakın, gördünüz mü? Rosa'nın telefonundaki dövmeyle aynı. Bu kesik el kayıp arkeoloğun. Gördün değil mi Carlo?"

Telefondaki dövmeye uzun uzun baktı başmüfettiş, sanki tereddüt ediyordu ama Olay Yeri İnceleme'nin uyanık komiseri Rosa, "Evet, hiç şüphe yok ki aynı dövme" diye doğruladı kadın meslektaşını. "Aynı dövme, aynı el. Anlaşılan adamı sorguya çekmişler. Belli ki pek de nazik davranmamışlar. Ne öğrenmek istiyorlardı acaba?"

Morgda doktorun söylediklerini hatırladı Yıldız, kurbanlardan Sergio Gatti'ye de işkence yapmışlardı. Demek ki gerçekten de öğrenmek istedikleri bir sır vardı?

"Ölmüş müdür?" diyerek Tobias yeniden katıldı konuşmaya. "Elini kesmiş olmaları kurbanın öldüğü anlamına gelmez ki. Sonuçta ceset yok ortalıkta."

Karamsar bir ifade belirmişti Yıldız'ın yüzünde.

"Ölmüştür, ölmemiş olsaydı, bilekten hâlâ kan sızıyor olurdu. Bir cesedin bileğinden kesilmiş bu el. Sanırım ölmeden önce canına okumuşlar adamın."

Tobias da hatırlamıştı Carabinieri yüzbaşısını.

"Tıpkı Sergio Gatti gibi, adamın taşaklarını kivi gibi soymuşlardı resmen."

Bu ayrıntıyı öğrenen Rosa ilk kez panikler gibi oldu.

"Ötekilere de mi işkence yapmışlar? Yani önce işkence ediyor sonra öldürüyorlar. Bu dava giderek ilginç bir hal alıyor. Karşımızda kesinlikle sofistike bir katil grubu var." Ürkmüş bir halde Carlo'ya döndü. "Yerinde olsam Bay Rossi'den destek isterdim. Bu bizim tek başımıza çözebileceğimiz bir mesele değil. Yanlış anlama lütfen, kimseyi küçümsemiyorum ama gerçekten karşımızda acımasız katiller var. Acımasız ve çok profesyonel. Beş kişi iki saattir santim santim burayı inceliyoruz, işe yarar hiçbir şey bulamadık, tıpkı sabahki olay yeri gibi." Eliyle kilisenin girişindeki güvenlik kamerasını gösterdi. "Henüz kayıtları izlemedim ama eminim geride hiçbir iz bırakmamışlardır. Mutlaka destek almamız lazım Carlo. Sırf bu soruşturma için özel bir ekip kurulmalı."

Zaten gergin olan Carlo'nun sinirleri iyice bozulmuştu.

"Bırak da ona biz karar verelim Rosa." Başını çevirerek kilisenin dışındaki tavana kadar uzanan demir parmaklıklara baktı. "Peki kilit yok muymuş bunun kapısında?"

Anlamıyorsun dercesine ellerini iki yana açtı Rosa.

"Varmış ama kolayca açmışlar... Diyorum size, adamlar kusursuz çalışıyor."

Carlo son sözleri dinlememişti bile, etrafa bakınarak seslendi.

"Kiliseden kimse yok mu burada? Güvenlik görevlisi filan yok mu buranın?"

Olay Yeri İnceleme'nin girilemez yazılı plastik bandının biraz dışında toplanan küçük kalabalıktan zayıf, incecik bir adam öne çıktı.

"Ben, ben, buranın güvenliğiyle ilgileniyorum."

Apar topar evinden getirmiş olmalılardı, gözleri korkuyla büyümüş, uzun yüzü dehşet içindeydi. Adama doğru yürüdü Carlo.

"Adınız ne?"

Zavallı adamın omuzları düştü, iyice küçüldü.

"Bu... Buzatto" diye kekeledi. "Ugo Buzatto."

"Tamam Bay Buzatto, tamam, sakin olun lütfen. Şimdi anlatın bakalım, ne gördünüz?"

Adamın yüzündeki dehşet yerini suçluluk ifadesine bıraktı.

"Hiçbir şey... Biz ayrılmıştık zaten kiliseden. Ziyaret saati 18:00'de bitiyor, biz de 20:00'den sonra çıkmıştık." Başıyla kesik eli işaret etti. "Biz ayrılırken bu şey yoktu burada tabii... Sonra polisler gelip beni evden aldılar."

Sıkıntıyla soluyan başmüfettiş eliyle güvenlik kamerasını gösterdi.

"Peki bunlar çalışıyor mu?"

Yüzü ışır gibi oldu Bay Buzatto'nun.

"Evet, evet, çalışıyor... Yani bu akşama kadar çalışıyordu."

"Hadi o zaman" diye hareketlendi Carlo. "Hadi gidip şu kayıtlara bakalım."

Fabio ile Rosa olay yerinde kalırken Yıldız ve Tobias, başmüfettişle birlikte güvenlikten sorumlu Buzzato'nun peşi sıra yürüdü. Kilisenin içi belli belirsiz nem kokuyordu, duvarla-

rındaki ikonalardan Meryem ve bebek İsa onlara bakıyordu. Issız haliyle bu tarihi kilise, gün içinde kalabalıklarla dolu olduğu zamanlardan çok daha derin bir etki yaratıyordu insanda. Adımları yüksek tavanlarda yankılanarak yürürlerken, Ugo ekiptekilerden farklı olarak her resmin önünde durup istavroz çıkartıyordu. Tobias'ın bizi yavaşlatıyorsun dercesine baktığını görünce açıklama gereği duydu. "Burası Santa Maria'ya adanmış bir kilise, ayrıca kendisi benim şahsi koruyucumdur, o yüzden saygıda kusur edemem." İtalyanca bilmeyen Tobias sadece Santa Maria'yı anlamıştı. Gerçi hepsini anlasa ne olacaktı, bu dindar adamı engelleyecek hali yoktu ya. Mermer bir masanın üzerine konulmuş Meryem ve bebek İsa ikonasının önünde yakılmış onlarca mumun yanından geçerken Carlo da katıldı güvenlik elemanına, ikisi de saygıyla eğilerek birlikte istavroz çıkarttılar. Masayı geçtikten sonra salonun sağ tarafında sütunların ardında bir odanın kapısının önünde durdu Ugo. Ceketinin cebinden çıkardığı anahtarla kapıyı açtı. Önce kendi girdi, duvardaki düğmeye dokundu, oda sarı bir ışıkla aydınlandı, ardından bizimkiler girdi içeri. Son derece sade bir odaydı. Orta büyüklükte bir masa, arkasında bir koltuk, önünde iki iskemle vardı. Masanın arkasındaki duvarda yine bir Meryem ve bebek İsa resmi asılıydı, öteki duvarları ise kilisenin değişik zamanlarda çekilmiş siyah beyaz fotoğrafları süslüyordu. Masanın arkasındaki iskemleye geçen Ugo bilgisayarın düğmesine bastı. Açılmasını beklerken sordu:

"Kahve yapayım mı size?" Sehpanın üzerinde duran su ısıtıcısını gösteriyordu. "Gece uzun geçeceğe benzer, birer espressoya ne dersiniz?"

"Teşekkür ederiz" dedi Carlo arkadaşlarına sormaya gerek bile duymadan. "Bir an önce şu kayıtlara baksak iyi olur."

Sonunda açıldı bilgisayarın ekranı, Ugo sağ eliyle fareye dokundu.

"Tamam, kayıt işte burada." Dördü birden masanın arkasına sıkıştılar. Ekranda kilisenin kapısı görünüyordu. Kilitliydi, önünde bekleyen kimse de yoktu. Arada bir kapının önünden gelip geçenler olsa da kimse içeri girmeyi denemiyordu. Ama saat 21:11'i gösterdiğinde başında silindir şeklinde siyah bir başlık

bulunan, siyah kemik çerçeveli bir gözlük takmış, siyah sakallı, siyah cüppeli, arkasında siyah bir sırt çantası taşıyan, orta boylu, atletik yapılı bir rahip sağ taraftan kapıya yaklaşıyordu. Rahip etrafına şöyle bir bakındıktan sonra hafifçe diz çökerek elindeki maymuncukla kilidi kurcalıyordu. Ellerinde eldiven olmasına rağmen çok uğraşmadan kapıyı açıyordu. İçeri girdikten sonra kapıyı kapıyor, sakin adımlarla *Gerçeğin Ağzı*'na yaklaşıyordu. Yürürken de çevik bir hareketle çantayı sırtından çıkarıp eline alıyordu. Maskın önüne gelince çantayı yere bırakıyor, fermuarını açarak içinden mor örtüyü çıkarıyordu. O anda duraksıyor, sanki birini görmüş gibi aceleyle başını kaldırıyor, izleyen biri var mı diye etrafa bakıyordu. Kimseyi göremeyince örtüyü açarak kesik ele uzanıyor, aldığı uzvu nehir titanı Okeanos'un ağzına yerleştiriyordu. Ardından birkaç adım geriye çekilerek, eserini kontrol eden bir sanatçı gibi dikkatle kesik ele bakıyordu. Ama gördüğü hoşuna gitmemiş olacak ki yeniden *Gerçeğin Ağzı*'na yaklaşıp eli biraz geri çekiyor, sonra yeniden karşısına geçerek bakıyordu. Bu kez ikna olmuş olsa gerek ki geriye dönüyor, çantasını toparlıyıp sırtına yerleştiriyor, aynı sakinlik içinde, aynı çevik adımlarla kilisenin kapısından çıkıp gidiyordu.

Carlo sabırsızca omzuna dokundu Ugo'nun.

"Tanıyor musun bu adamı?"

Ugo huzursuzca kıpırdandı.

"Yok, yok tanımıyorum, nereden tanıyacağım?"

"Üzerinde rahip kıyafeti var. Kiliseden değil mi bu adam?"

Kesin bir ifadeyle başını salladı Ugo.

"Hayır, hayır, bizim kilisemizde böyle bir rahip yok. Böyle canilerin ne işi var aramızda? Burası Kutsal Meryem'e adanmış bir kilise, burada böyle günahkârlar barınamaz."

"Bu kıyafetler biraz farklı değil mi?" diyerek Tobias da katıldı konuşmaya. "Katolik rahipler böyle giyinmez ki?"

Oturduğu yerden başını çevirip Alman polise baktı kilise görevlisi.

"Çünkü burası Rum Katolik geleneğine bağlıdır. O yüzden rahiplerimiz doğudaki din adamları gibi giyinirler."

"Hımmm, şimdi anlaşıldı" diye mırıldandı Tobias. "Haklarını teslim etmemiz lazım, derslerine çok iyi çalışıyor adamlar.

En küçük ayrıntıyı bile atlamıyorlar." Sesinde belli belirsiz bir hayranlık okunuyordu. "Kilisenin rahibi olarak gelmek müthiş. Hem basit hem kullanışlı bir çözüm. Baksanıza başlığı alnına kadar indirmiş, kalın gözlüklerle gözleri perdelemiş, takma sakalla yüzünü gizliyor."

Yıldız'ın zihnini başka bir ihtimal kurcalıyordu.

"Acaba nasıl geldi buraya? Yanında başka birileri var mıydı?

Ugo soru kendisine sorulmuş gibi çaresizce mırıldandı.

"Görüntülerin hepsi bu işte. Bizim kameralar bu kadarını kaydetmiş."

Bakışlarını bir türlü ekrandan alamayan Carlo öfkeyle söylendi:

"Bulacağız, kesinlikle bulacağız, gerekirse bu civardaki bütün güvenlik kameralarını tek tek inceleyeceğiz. Öyle ya da böyle anlayacağız bu namussuz herifin kiliseye nasıl geldiğini."

13

Roma ölülerin omuzlarında yükselir

Üzerlerinde gelişmiş bilgisayarların bulunduğu masaların yan yana sıralandığı geniş bir odadaydılar. Pencereye en yakın masada, bilgisayarın karşısında oturan, saçları çoktan dökülmüş genç bir polis memurunun iskemlesinin arkasında dikiliyorlardı. Öteki masalardaki bilgisayarların ekranları açıktı ama iskemlelerde kimse yoktu. Cosmedin Kilisesi'nden ayrılmadan önce ilgili makamları aramış, odayı kendi soruşturmaları için ayarlamıştı başmüfettiş. Ardından arabalarına atlayarak aceleyle gelmişlerdi güvenlik kameralarının izlendiği merkeze. Üçü de sabırsızlıkla gözlerini bilgisayarın ekranına dikmiş, esrarengiz rahibi arıyorlardı. Çok geçmeden göründü aradıkları zanlı. Cosmedin Kilisesi'nin karşısındaki kamera yakalamıştı. Orta boyluydu, çevikti, ayakları yere sağlam basıyordu, kesinlikle atletik bir yapısı vardı. Kafasındaki başlıktan cüppesine, ayağındaki ayakkabıdan sırtındaki çantaya kadar üzerindeki her şey siyahtı, simsiyahtı.

"Ne boynunda bir kolye ne de giydiklerinin üzerinde bir marka görünüyor" diye söylendi Tobias. "Adamın kimliğini açığa vuracak tek bir ipucu bile yok. Çok dikkatli bu adamlar. Baksanıza taşıdığı silahı bile küçük olanlardan seçmiş, dikkat etmezseniz anlamazsınız belindeki kabarıklığı. Glock 43 galiba ya da Sig Sauer... Evet, Sig Sauer P365 galiba."

Sanki Tobias'ın konuşması görüntülerdeki önemli bir ayrıntıyı kaçırmasına neden olacakmış gibi homurdandı Carlo.

"Dur Toby, sonra tahmin edersin tabancasını adamın, önce şunu bir izleyelim."

Bakışlar yeniden ekrana çevrildi, kilisenin kapısından çıkınca sağa doğru dönen zanlıyı takip etmeye başladılar. Adam sanki gece yürüyüşüne çıkmış gibi sakindi, hafif adımlarla kaldırım boyunca ilerliyordu. Kilise binasının sona erdiği köşeye gelince durdu, önce karşıya baktı, ardından sağa yöneldi ve birden ekranda kayboldu. Kısa bir şaşkınlıktan sonra, "Ne oluyor Pepe?" diye çıkıştı Carlo. "Nereye gitti bu adam?"

Gecenin bir saatinde gelip başına dikilen bu başmüfettiş ve iki arkadaşından hiç hazzetmemişti Pepe ama ne çare ki görevi buydu ve işini en iyi şekilde yapmak zorundaydı.

"Şimdi, şimdi bulacağım efendim" diyerek parmaklarıyla sertçe tuşlara bastı ama yeni bir görüntü yakalayamadı. Vazgeçmedi, fareye art arda dokundu, sonunda caddenin öteki tarafındaki bir kamerada yakaladı zanlıyı. "Evet, evet, işte orada" dedi sevinçle ama erken davranmıştı, çünkü bu görüntüde de zanlı köşeyi dönerek yandaki sokakta sırlara karışıyordu.

Carlo panik içinde bağırdı.

"Aynı görüntü bu yahu! Adam gözümüzün önünde kayboldu. Yok mu o sokağın içinden bir kamera?"

Pepe ensesine kadar kızarmıştı ama sükûnetini yitirmedi.

"Anlayacağız, anlayacağız efendim." Yine klavyeye dokundu yine fareye tıkladı, hatta iyimser bir tavırla söylendi. "Çıkmaz bir sokak burası. Yani zanlı mecburen girdiği yerden çıkacak, başka kaçış yeri yok." Böyle söylemesine rağmen yeni bir görüntü elde edemiyordu, ne yaparsa yapsın başka bir kayda ulaşamamıştı. Döndü, ölgün gözlerle başmüfettişe baktı. "Yokmuş efendim, gördüğüm kadarıyla orada kameramız yokmuş."

Sanki atlayıp sokağın içinde kaybolan zanlının peşine düşecekmiş gibi hışımla yaklaştı ekrana Carlo.

"Peki ne var o sokakta? Bar, restoran, pasaj, bir dükkân, ne bileyim bir bina olmalı. Onların da mutlaka bir kamerası vardır. Onlara bağlanamıyor muyuz?"

Umutsuzca başını salladı Pepe.

"Muhtemelen vardır efendim, vardır ama buradan bağlanamayız. Oraya gitmek lazım. Binalarda kamera varsa, ancak orada izleyebiliriz görüntüleri." Bunları söylerken yeniden ekrana dönmüş, çıkmaz sokağı incelemeyi sürdürüyordu. "Galiba bir

tapınak var... Eski bir tapınak. Evet, evet, işte burada yazıyor. Mitreo del Circo Massimo..."

"Mitreo del Circo Massimo" diye heyecanla sokağın görüntüsünün üzerine düşen yazıyı okudu Yıldız. "Yoksa Mithra tapınağı mı bu?"

Aksanlı bir İngilizceyle yanıtladı Pepe.

"Doğrudur Signora Karasu, burası Mithra tapınağı."

"Evet, evet, ben de şimdi hatırladım" diyerek onayladı Carlo. "Orada bir Mithra tapınağı var. Çıkmaz sokağın içinde yeraltında, merdivenlerle iniliyor."

Yıldız gergin bir sesle mırıldandı:

"Bu kadarı da rastlantı olamaz artık."

"Vay be, Mithra tapınağı ha!" diye hayretle söylendi Tobias. "Yani zanlı tapınakta mı saklanıyor şimdi?" Bir an sustu, sonra telaşla sürdürdü sözlerini. "Yoksa adamın elini de tapınakta mı kestiler? Belki de parça parça etmişlerdir kurbanı."

Carlo anında parladı.

"Hayır Toby, Mithra ayininde kimsenin elini, kolunu kesmezler. Öyle bir ritüel yok."

İkide bir bu başmüfettişin çemkirmesinden sıkılmıştı Alman polis.

"İyi de daha bu akşam, konunun uzmanı olan baban 'Mithracılara göre hayat boğanın kanından doğacaktır' diye anlatmadı mı? Mithra'ya inananlar bu kandan güç alır, bu kanla temizlenirlermiş demedi mi? Kurbanın elini niye orada kesmesinler?"

Carlo "yeterince derdimiz yokmuş gibi bir de seninle mi uğraşacağız" dercesine yüzünü buruşturdu, tam yanıtlamaya hazırlanıyordu ki Yıldız araya girdi.

"Gerçekten de kurbanın elini tapınakta kesmiş olamazlar mı? Mithra'ya inananların mührü kanmış. Kendi kanları kadar başkalarının da kanı. Baban aynen böyle söyledi. Eğer kesik el tarikat üyelerinden birininse, ki üzerinde Mithra'nın dövmesi var, günah işlediği için cezalandırılmış olamaz mı?"

Carlo derinden bir iç geçirdi.

"Olamaz Yıldız, olamaz." Pepe'ye dönerek sertçe seslendi. "Şu kameranın görüntülerine girebilir miyiz yeniden? Sokağı karşıdan gören kameradan bahsediyorum. Bak, Triton Çeş-

mesi'nin önündeki kamera. Evet, evet, tamam işte bu. En son kayıtlar... Zanlının kaybolduğu an. Tamam, şimdi ileri saralım." Genç polis anlamamıştı, duraksıyordu.

"Ne bekliyorsun Pepe, ileri sarsana. Yahu sen demedin mi, 'Burası çıkmaz sokak. Zanlı girdiği yerden çıkacak' diye. Adam çıktı mı çıkmadı mı, onu anlamak istiyorum."

"Tamam efendim, tamam, hemen sarıyorum." Yeniden aceleyle tuşlara dokundu Pepe, fareyle oynadı. Ekrandaki görüntü hızla akmaya başladı ama manzara nerdeyse hiç değişmiyordu. Dakikalar hızla akarken ekranda bir ya da iki kişi beliriyor ama onlar da sokağa bakmadan kaldırımdan yürüyüp gidiyorlardı. Ta ki zanlının sokağın girişinde kayboluşundan sonra geçen on yedinci dakikaya kadar. On yedinci dakikada ekranda bir topluluk belirdi. Cosmedin Kilisesi'nin önünden geçerek sokağın girişine doğru yürüyorlardı. Birbirlerine o kadar yakınlardı ki kesin sayıyı saptamak çok zordu ama kırk beş elli kişi kadardılar. Sanki hep birlikte bir yerden çıkmış gibiydiler. Kendi aralarında tartışıyor, gülüşüp şakalaşıyorlardı. Tam sokağın önünden geçerlerken, "Dur, dur!" diye bağırdı Carlo. "Biri katıldı aralarına. Biri sokaktan çıktı, kalabalığa girdi." Ekrana yaklaştı, işaretparmağıyla kalabalığın arasında başında siyah kapüşon olan birini gösterdi. "Bu şahıs daha önce yoktu."

Hepsi kapüşonlu adama baktılar. Carlo onların ne diyeceğini beklemeden yeni bir emir verdi.

"Pepe az geriye sarar mısın? Evet, evet, kalabalığın ekranda belirdiği yere kadar gel... Tamam, tamam, burada dur. Şimdi akışı iyice ağırlaştır ki kalabalıktakileri seçebilelim."

Görüntüler iyice yavaşlamıştı, orta yaşlı bir kadın ile genç bir adam belirdi ekranda, yarım adım kadar gerisinde, sarışın bir gençle, onun elinden tutmuş kısa saçlı bir kız, yüzü tam görünmediği için yaşı belli olmayan kırmızı kasketli bir adam, hafif kamburu çıkmış gözlüklü esmer bir ergen, rengârenk bir insan kalabalığı akmaya başladı gözlerinin önünden. Hepsi ekrana girdiğinde, anlaşıldı ki gerçekten de aralarında siyah kapüşonlu biri yoktu.

"Haklısın galiba Carlo" diye destekledi Yıldız. "Bu kapüşonlu, muhtemelen bizim aradığımız şahıs."

Bakışları ekrana kilitlenmiş olan başmüfettiş kendinden emin bir sesle bir kez daha kapüşonluyu gösterdi.

"Galiba değil, kesinlikle o."

Fakat kapüşonlu adam hiçbir zaman tam olarak ortaya çıkmıyordu, hep birilerinin arkasında, hep birilerinin arasındaydı. Hiçbiri onu rahatlıkla göremedi. Zaten kalabalık da az sonra kameranın görüntü alanından çıkıp gitti.

"Başka kamera bulalım" diye bağırdı Carlo. "Hadi Pepe, ileride mutlaka bir kamera vardır. Adamın nereye gittiğini anlamamız lazım."

Pepe de heveslenmişti, daha bir şevkle dokundu tuşlara, hırsla tıkladı fareyi. Belediyenin ek hizmetler binasının karşısında bir kamera buldu. Kalabalık yeniden ekranda belirmişti. İnsanların bir kısmı binanın karşısındaki otoparka yöneldi, bir kısmı ise belediye binasının yanından yukarı döndü. Ama kapüşonlu şahıs aralarında yoktu.

"Nereye gitti yine bu herif" diye kıvranmaya başladı Carlo. "Kaşla göz arasında nasıl kaybolur? Durdur, durdur şu görüntüyü."

Dördü de ikiye ayrılan kalabalığın arasında kapüşonluyu aramaya başladı ama öyle biri yoktu. Kırmızı şapkalı adam, biri sarı biri mavi bereli iki genç, biri yeşil, öteki kahverengi eşarplı iki kadın vardı ama aradıkları şahıs sırra kadem basmıştı.

"Adam hâlâ orada" dedi kendinden emin bir tavırla Yıldız. "Kameraların nerede olduğunu biliyor, karanlık noktaya gelince başlığını, gözlüğünü, cüppesini çıkarıp çantasına koydu. Muhtemelen bu kalabalığın o saatte oradan geçeceğini de biliyordu."

Sabırsızlıkla araya girdi Tobias.

"Çanta, çanta Şef, kukuletalı birini değil sırtında siyah çanta olan birini aramamız lazım."

"Ne yazık ki öyle biri de yok" diye Tobias'ın ümitlerini kırdı Carlo. "Deminden beri ona bakıyorum ama sırtında ya da elinde siyah çanta olan biri yok. Kadınların çantaları var ama erkeklerde öyle büyük bir çanta yok. Bir tek şu yeşil şapkalının sırtında mavi bir çanta var ama o da küçük. Muhtemelen kameranın görmediği yerde bıraktı çantasını." Hemen telefonunu çıkardı, birini aradı.

"Alo Fabio, Cosmedin Kilisesi'nin oradasınız değil mi? Yok, yok, ayrılmayın. Başka bir şey söyleyeceğim sana. Kaç kişisiniz? Beş mi? Tamam, iki kişi olay yerinde kalsın. Evet, *Gerçeğin Ağzı*'nda. Üç kişilik bir ekip oluşturun, kilisenin kapısından çıktıktan sonra sağa doğru yürüyün, çıkmaz bir sokak göreceksiniz, orayı bir araştırın, kimse var mı iyice bir bakın? Özellikle Mithra tapınağını kontrol edin, kapısı açık mı, değil mi emin olun. Sonra sokaktan çıkın, yeniden sağa dönün, bina blokunun bitimine kadar etrafı kontrol edin. Siyah bir sırt çantası arayacaksınız. Göze çarpmayacak kuytuluklara, karanlık köşelere, gölgede kalan yerlere bakın... Nasıl? Adam tabii tehlikeli, söylememe gerek var mı Fabio? Muhtemelen silahlı. Evet, hâlâ oralarda olabilir. Belki başkaları da vardır. Arkanızı kollayın, zanlıyı kıstırırsanız, yardım isteyin. Hadi, rapor bekliyorum sizden."

Telefonu kapatırken arkadaşlarına döndü.

"Birazdan anlarız ne olduğunu ama bir şey bulacaklarını zannetmiyorum. Gerçekten dişli bir adam var karşımızda."

"Bence de bir şey bulamayacaklar" dedi umutsuz bir sesle Yıldız. "Muhtemelen başka birileri çoktan gelip almıştır çantayı. Evet, başkaları da olmalı işin içinde. Toby'e katılıyorum, galiba bu cinayetler bir seri katilin değil, bir çetenin işi. İşini çok iyi yapan profesyonel bir çetenin."

Kara kaşları çatıldı Carlo'nun.

"Peki tarihi göndermeler neden? Mithra'yla ne ilgisi var bütün bunların? Niye sürekli Roma İmparatorluğu'na gönderme yapılıyor? Ne söylemek istiyor bu adamlar?"

Yıldız'ın buna verecek bir yanıtı yoktu ama Tobias "Arazi meselesi olabilir mi?" diye bir tahminde bulundu. "Belki birilerinin arsasını gasp ettiler. Yetkililere de rüşvet verdiler. Belki de bizzat yetkililer bu işin içindedir. Olamaz mı, dünyanın her yerinde böyle yolsuzluklar var. Berlin'de de var, İstanbul'da da var, Roma'da niye olmasın? İnsanlar bunun için birbirlerini öldürüyor. Dediğim gibi belki Roma'nın merkezinde çok değerli bir yer var, üzerine de bina yapmak istiyorlar. Elbette tarihi bir yer. Punduna getirmişler, rüşvet vermişler, yalanla dolanla araziye çökmüşler. Belki arazinin gerçek sahiplerine de

kazık atmışlardır. Onlar da şimdi bunun intikamını alıyorlardır. Ama cezalandırmakla yetinmiyor aynı zamanda teşhir de etmek istiyorlar. Tarihi göndermelerin nedeni bu olabilir." Meslektaşlarının karşı çıkmadıklarını görünce senaryoyu biraz daha ayrıntılı hale getirmek istedi. "Mesela bahsettiğim arazi Palatino Tepesi'nin yakınlarında bulunabilir. O yüzden ilk cesetleri Romulus ile Remus'a benzettiler, kesik el ise bildiğiniz gibi doğrudan Mithra'ya gönderme yapıyor." Duraksadı, gözleri zekice parladı. "Belki de söz konusu arazi bu tapınağın olduğu yerdedir. Neden olmasın, burası çok kıymetli bir yer olmalı."

Başmüfettişin yüzünde bıkkın bir ifade belirmişti.

"İşte o mümkün değil Toby. Bırak bina yapmayı buraya kimse çivi bile çakamaz. Burası şehrin kalbi. Hem şehrin, hem Roma Cumhuriyeti'nin hem de imparatorluğun." Eliyle ekranın ucunda görünmeyen bir yerleri işaret etti. "Bak Cosmedin Kilisesi'nin bu tarafında Circus Maximus var. Antik Roma'nın en önemli eğlence merkezi. Halk oyunları, festivaller, yarışlar düzenlenirmiş orada. Hâlâ da düzenleniyor. Bugün şehrin kuruluşunun kutlama törenlerinin bir kısmı burada yapıldı mesela." Yıldız'a döndü. "İstanbul'da da var aynı meydandan. Hani Ayasofya'nın önündeki..."

"At Meydanı mı?"

"At Meydanı. Evet, At Meydanı, çünkü orada da burada olduğu gibi at yarışları yapılıyordu. Yani Toby, bu araziye kimse bina yapamaz. Yalnız yerin üzerinde değil, yerin altında da bir Roma var. Sadece Mithra tapınağı değil, Cosmedin Kilisesi'nin yanında bir yeraltı mezarlığı bulunuyor. Tarihi bir mezarlık. Papa I. Hadrianus yaptırmış."

Canı sıkılan Tobias isyan edercesine sordu:

"Ne yani, katilimiz ölüler ülkesinden mi geldi?"

Etrafındakilere bağırmanın işe yaramadığını anlamıştı Carlo.

"Elbette öyle olmadı ama bu şehrin altında altmışa yakın mezarlık var. Yahudi mezarlıkları, ilk Hıristiyanların ölülerini gömdüğü yerler... Roma ölülerin omuzlarında yükselir. Sadece yeraltı mezarları değil, gizli geçitler, saklı tapınaklar, hatta bir stadyum bile var. Evet, öyle şaşkınlıkla bakma yüzüme, Yıldız'ın kaldığı evin bulunduğu Navona Meydanı'nın altında bir

stadyum yer alıyor. Yaklaşık iki bin yıl önce yapılmış. Yani öyle kolay kolay kimse bina yapamaz burada..." Daha sürdürecekti ki çalmaya başlayan telefonu engel oldu. Duraksadı. "Pardon" diyerek telefonunu çıkardı. Telefonun ekranına bakınca yüzü gerildi. "Salvatore" diye söylendi dişlerinin arasından. "Niye arıyor ki bu adam beni?" Böyle söylemesine rağmen sanki gizli bir konuşma yapacakmış gibi aceleyle masadan uzaklaşarak açtı telefonunu. Sadece "Alo" sözlerini duydu meslektaşları.

Carlo'nun davranışına bir anlam verememişti Tobias.

"Salvatore, bu adam şey değil miydi Şef? Şu Carabinieri subayı."

Yıldız'dan önce Pepe araya girdi.

"Salvatore Fortunato'dan mı bahsediyorsunuz?"

Kısa bir şaşkınlıktan sonra.

"Onu tanıyor musunuz?" diye sordu Yıldız.

Hayranlık dolu bir ifade belirmişti Pepe'nin yüzünde.

"Onu kim tanımaz Signora Karasu? Salvatore Fortunato bir... bir..." İngilizce sözcüğü bulamıyordu. İtalyanca "*Legenda... Legenda*" deyince, "Efsane" diye tanımladı Yıldız. "Çok sevilen biri anlaşılan."

"Evet, evet, kesinlikle çok iyi biridir. Sadece Carabinieri'ler değil, bütün polis teşkilatı hayranlık duyar ona. Suçluların korkulu rüyasıdır. Casamonica Çetesi bile çekinir ondan. Bir sürü üyesini tutukladı onların. Hem çok cesur hem de dürüsttür." Nedense Carlo'nun gittiği yöne hızlı bir bakış attı. "O yüzden Salvatore'yi kıskanan çoktur. Hem polis teşkilatında hem de Carabinieri içinde."

Pepe'nin tedirginliği Yıldız'ın gözünden kaçmamıştı, belki Carlo'dan alamayacağı bilgileri bu genç polisten edinebilirdi.

"Peki, sen ne diyorsun Pepe, bu Mithra meselesi nedir?" diye ağzını aradı polisin. "Hâlâ inanan var mı bu dine?"

Gözleri iri iri açıldı genç polisin.

"Mithra dinine mi? Hayır, kimse böyle bir dine inanmaz. Biz her şeye hâkim olan kudretli Baba'ya, yani göklerin ve yerin yaratıcısına ve oğlu İsa Mesih'e inanırız. Roma'da kimse putlara tapmaz. O çok eskidendi. Dine inanmayanlar var ama Mithra'ya tapanlar yok."

Elbette kolay ikna olmadı Yıldız.

"Eskisi gibi değil belki ama folklorik olarak sürdürenler olamaz mı? Mesela kulüp olarak, mesela bir spor kulübü, ne bileyim bir futbol takımı gibi..."

Pepe çok emindi.

"Yok, öyle bir takım yok. Ben futbola çok meraklıyım, sadece profesyonel lig takımlarını değil, Roma'daki yerel kulüpleri de iyi bilirim. Ama öyle Mithra adını taşıyan bir takım hiç duymadım. Olsaydı mutlaka duyardım."

"Belki adı Mithra değildir de simgelerini filan kullanıyorlardır..."

Başını iki yana salladı Pepe.

"Kesinlikle öyle bir takım yok. Mesela Lupa Roma diye bir takım var, onların simgesi kurt ile kartal ama Mithra simgesini kullanan bir takım yok."

"Ne takımıymış o?" diyen Carlo'nun sorusuyla kesildi konuşma. "Zanlıyı bulduk da futbol mu anlatıyorsun Pepe?"

Deminden beri art arda yediği fırçalardan gına gelen genç polis nerdeyse isyan noktasına gelmişti.

"Signora Karasu'nun sorusunu cevaplıyordum efendim."

Yanıtı duymazdan gelen Carlo aynı buyurgan tavırla azarladı Pepe'yi.

"Hadi, hadi, bırak bu işleri de araştırmaya dön. En son ikiye ayrılmıştı kalabalık. Her iki grubu da ayrı ayrı izlemeni istiyorum. Ne yapıp edeceksin zanlının nereye gittiğini bulacaksın..."

Genç polis yine klavyenin tuşlarına dokunmaya başlarken, "Ne istiyormuş Carabinieri Binbaşısı" diye sordu Yıldız kuşku dolu sesle. "Kesik eli mi soruyor?"

"Ne?" Aslında soruyu gayet açık bir şekilde duymuştu Carlo ama zaman kazanmak istiyormuş gibi lafı ağzında dolandırdı. "Ha, Salvatore mi? Evet, evet, kesik eli duymuş. Benden bilgi istiyor. Veremeyeceğimi, müdürümüzle görüşmesini söyledim. Biraz ısrar etti ama sonunda kabul etti. Çok acayip bir adam, aslında başarılı bir asker ama başına buyruk. Kafasına göre hareket etmekten hoşlanıyor. Ne mevzuatı takıyor ne yönetmeliği. Sergio'yu da oğlu gibi severmiş. Şu öldürülen Carabinieri yüzbaşısını..." Telefonu yeniden çalmaya başlamıştı. "Hah, nihayet,

bizimkiler arıyor" diyerek açtı. "Alo, alo Fabio, anlat bakalım... Ne dedin? Hımmm... Çıkmaz sokakta kimse yok. İyice baktınız değil mi? Mithra tapınağı kapalı... Yerde kan izleri yok muydu? Hımmm. Peki sırt çantası, siyah bir başlık, cüppe? Hımmm, anlaşıldı, anlaşıldı. Tamam, tamam, acele etmeyin, yok henüz değil, savcıyla konuştuktan sonra belli olacak. Tamam, şimdilik olay yerini terk etmeyin."

Carlo'nun İtalyanca konuşmasına rağmen aldığı yanıtların olumsuz olduğunu tahmin etmişti Yıldız. Yine de sormadan edemedi:

"Bir şey bulamamışlar değil mi?"

"Bulamamışlar, ne çanta, ne cüppe, ne başlık ne de başka bir ipucu... Mithra tapınağı da kapalıymış. Ne kapısının önünde ne de sokakta kan izleri varmış. Yani kurbanın elini Mithra tapınağında kesmemişler."

Son cümleyi Tobias'a bakarak söylemişti.

"Olabilir" dedi sakin bir sesle Tobias. "Oradaki tapınakta kesmemiş olabilirler ama belki de başka bir Mithra tapınağında kesmişlerdir. Adamın cansız gövdesini bir Mithra tapınağında bulursak şaşırmam. Bence hiç vakit kaybetmeden bütün Mithra tapınaklarına bakmalıyız."

Başmüfettiş kestirip attı.

"Hayır Tobias, bu gecelik bu kadar yeter." Genç polise baktı. "Elbette Pepe zanlıyı araştırmaya devam edecek, bir sokak, bir bina, bir araba, artık ne bulursa... Unutma, yarın sabah ayrıntılı raporunu istiyorum." Yorgun bir tavırla Alman polislere döndü yeniden. "Benim savcıyla konuşmam lazım. Sabah ilk iş şu kayıp arkeoloğun evine girmeliyiz. İzzet Duruca'nın diyorum. Belki işe yarar bir şeyler buluruz. Siz de gidip dinlenin biraz. Çünkü yarın bugünden daha zor olacak."

Neden araştırmayı yarıda kesiyorlardı, Tobias gibi Yıldız da anlam verememişti bu davranışa. Nöbetçi savcı filan yok muydu, ondan arama izni çıkartıp arkeolog İzzet Duruca'nın evine gidemezler miydi? İtiraz etmeyi düşündü ama Carlo'nun gergin suratına bakınca vazgeçti. Uzatmanın manası yoktu.

"Tamam o zaman Carlo" dedi toparlanarak. "Biz gidiyoruz, sana kolay gelsin."

MADAMA LUCREZIA

Venedik Sarayı'nın önüne arkadaşlarından sonra geldi Ruben. Motosikletini devasa meşe ağacının altına, siyah minibüsün birkaç metre önüne çekti. Motoru durdurdu, başındaki kaskı çıkarmadan dönüp minibüsün içinden kendisini izleyen arkadaşlarını usulca selamladı. Angelo direksiyonu tutan sağ elini kaldırarak aldı selamı, sonra minibüsün müzikçalarından yükselen Tomasso Albinoni'nin *Adagio*'sunun sesini kıstı. Miran sadece gülümsemekle yetinmişti. Elbette karanlıkta bunların hiçbirini göremedi Ruben, çok da umursamadı zaten, gözlerini *Madama Lucrezia*'ya dikerek çevik adımlarla bu mermerden kadına doğru yürümeye başladı. Birkaç metre gitmişti ki birden durdu, şaşkınlıkla baktı; gündüz gördüğü heykel bu muydu? Şaşırmakta haklıydı Ruben, karanlık, kadının yüzündeki silinmiş mimiklerini, saçlarının düzleşmiş kıvrımlarını, erimiş burnunu, küçük bir çukura dönüşmüş dudaklarını, feri sönmüş gözlerini, usta bir makyöz gibi özenle kapatarak, birazcık hayal dünyası olan her insan için iki bin küsur yaşındaki bu heykeli adeta yeniden yaratmıştı. Her iyi sanat eseri, izleyicisinin hayal kurmasına izin vermelidir. Kimden duymuştu bu lafı hatırlamıyordu ama şimdi bu tür düşüncelere ayıracak vakti yoktu. Elini montunun cebine soktu, naylon bir poşet çıkardı. Poşetin içinde küçük deri bir cüzdan ve dörde katlanmış bir kâğıt vardı. Eldivenlerden dolayı biraz zorlansa da kâğıdı açtı, bakışları ister istemez alt alta yazılmış üç dizeye kaydı.

"Bağlı değilim artık hiçbir kanunla vatanıma
Eğer gerçeği söyleyerek faydam dokunursa sana
Sen de sözünde dur, koru seni koruyanı Ey Troya..."

Karanlıkta bu satırları okuması mümkün değildi elbette ama belleğine kazınacak kadar çok okuduğu için biliyordu kâğıtta yazılanları. Tıpkı *Madama Lucrezia* gibi, iki bin küsur yıllık dizelerdi bunlar. Bu şehrin en eski sakinlerinden birinin kaleme aldığı sözcükler. Aslında bu sözleri mesaj olarak bırakmanın manasını hâlâ kavrayabilmiş değildi ama Angelo yapalım dediyse bir bildiği vardı.

Madama Lucrezia'ya iyice yaklaştı, mesajı kaidenin önüne

koyması gerekiyordu ama aniden çıkan bir rüzgâr kâğıdı sürükledi, atik davranıp yakalamasa uçup gidecekti Roma'nın karanlık sokaklarında. Rüzgârın katladığı kâğıdı iki eliyle yeniden açıp kaideye yerleştirdi, üzerine de maktulün deri cüzdanını koydu. İşi bitmişti, dönüp gidecekken cüzdanın içinden ucu fırlamış bir fotoğraf gördü. Yapmaması gerekiyordu ama merakına yenildi, fotoğrafı çekip, çıkardı. Beyaz başörtülü, yüzü kırışıklarla kaplı esmer bir kadın yorgun bir gülümsemeyle bakıyordu ona. Pireneler'deki köyünün gösterişsiz mezarlığında çoktan sonsuz uykusuna dalmış olan annesini hatırladı. Anadolulu bir kadınla annesinin bu kadar benzemesine şaşırmak yerine derin bir utanç hissetti içinde, acıya benzer bir pişmanlık. Angelo'nun anlattıklarını ne kadar mantıklı bulursa bulsun, onun gibi katı olamıyordu işte. Hayır, ihtiyarı suçlamıyordu, minnet borçluydu ona, fakat şu anda olduğu gibi bazen kafası karışıyor, en olmayacak yerde vicdanı aklını ele geçiriyordu. Daha da kötüsü bunu arkadaşlarına itiraf edemeyişiydi. Bu kesinlikle bir zayıflıktı, bütün ekibi riske atacak bir tehlike. Kendini derhal toparlaması gerekiyordu, sonra da ilk fırsatta bu haletiruhiyesini arkadaşlarıyla paylaşmalıydı. Anadolulu kadının fotoğrafını cüzdana geri koydu, başını kaldırırken *Madama Lucrezia*'ya takıldı bakışları; heykeli görünce yeniden bir şaşkınlık dalgası kapladı zihnini. *Madama Lucrezia*'nın yüzündeki mimikler acımasızca silinmiş, saçlarının kıvrımları kaybolmuş, burnu olduğu gibi erimiş, ağzı bir oyuğa dönüşmüş, gözleri iki küçük çukur haline gelmiş, kadın bir anda yaşlanıvermişti.

Görmenin nasıl baktığımızla yakından bir ilgisi var diye geçirdi aklından. Tıpkı karanlık gibi uzaklık da estetik algımızı değiştirebiliyordu. Birkaç adım geriledi, yeniden baktı heykele, gölgeler içinde kalan *Madama Lucrezia* yeniden çekici bir kadın haline gelivermişti. "Karanlık ve uzaklık" diye mırıldandı. "Hepsinin güzellikle bir ilgisi var." Ama birden gerektiğinden fazla zaman kaybettiğini fark etti. Bu kadar sanat felsefesi yeterdi, dönüp minibüse doğru birkaç adım attı ama bakışları San Marco Meydanı'nı tarıyordu. Ağaçların altındaki banklara, gölgeler içinde yüzen kuytuluklara, kırmızı tuğla duvarların diplerine baktı, kimsecikler yoktu. Yetinmedi, arkadaşlarının içinde olduğu minibüsün önünü, yanlarını gözden geçirdi, arkaya yürüdü, hayır

bir tek canlı bile görünmüyordu. Arada bir ilerideki caddeden geçen araçların ışıkları yalıyordu küçük meydanı ama onlar da hızla kaybolup gidiyorlardı gecenin içinde.

Minibüsün arka kapısına usulca üç kere vurdu. Aynı anda aracın ön kapıları açıldı, tıpkı kendisi gibi başlarında siyah kaskları, üzerlerinde tepeden tırnağa siyah giysileriyle Angelo ile Miran sakince indiler aşağıya. Onlar da ayrı ayrı süzdüler San Marco Meydanı'nı, onlar da gölgeleri incelediler dikkatli gözlerle, davetsiz birilerini aradılar etrafta, fakat onlar da kimseyi göremediler, bunun üzerine kararlı adımlarla arkadaşlarının yanına geldiler. Angelo hiç konuşmadan minibüsün arka kapısını açtı. Minibüsün içi otomatik bir ışıkla bir anda aydınlanıverdi, burası küçük bir müzik dükkânı gibiydi. Keman kutuları, gitar kılıfları, klarnet çantaları güvenle yerleştirilmişti içeriye ama üçünün de bakışları zemindeki kontrbas kutusuna kilitlenmişti. Çok sürmedi, önce Miran, ardından Ruben minibüse çıktılar. Angelo arka kapının önünde onları izliyordu. Miran diz çökerek kontrbas kutusunun mandallarını ve çengellerini açtı, sonra kapağını kaldırdı. Kapağın altından kutunun kırmızı kadifelerinin içinden belli belirsiz gülümseyen solgun yüzlü, kısa boylu ufak tefek bir adam belirdi. Sabitleşmiş gözleri tavandan yansıyan ışığın altında solgun solgun parıldıyordu. Adamın kolları yanına uzatılmıştı ve sağ elinin olması gereken yerde bir boşluk vardı. Hiç rahatsızlık duymadı Miran bu alışılmadık boşluktan, ne yaptığını bilen birinin kararlılığıyla adamın baş tarafına geçti ve omuzlarından tuttu, Ruben ise ayaklarına doğru uzanmıştı. Arkadaşları aynı anda hareketsiz bedeni kutudan çıkardılar. Ruben adım adım gerileyerek minibüsün kapısına doğru yaklaşırken Miran bütün gücüyle kurbanı kaldırarak arkadaşının işini kolaylaştırmaya çalışıyordu. Ruben geriye doğru üç adım atmıştı ki minibüsün zeminindeki bir çıkıntıya takıldı, düşecek gibi oldu ama son anda toparlayarak ayakta kalmayı başardı. İki arkadaş, ellerinde hafifçe sarsılan cesetle öylece kaldılar minibüsün ortasında. Zamanla yarıştıklarının farkında olan Angelo eliyle minibüsün zeminine art arda vurdu. Kurbanlarını ellerinde taşıyan arkadaşları yeniden ilerlemeye başladı. Ruben kapıya gelince durup diz çöktü, aşağıdaki Angelo ona yaklaştı, eğilip iki eliyle maktulün kalçalarından

tuttu. Yükünü arkadaşına devreden Ruben aşağıya atlamıştı. Angelo adım adım gerilerken, hâlâ minibüsün içinde olan Miran da kapıya doğru yaklaşıyordu. Ama minibüsten inebilmesi için onun da yükünü geçici olarak başkasına devretmesi gerekecekti; çünkü Angelo'ya yardıma gelen Ruben yeniden kurbanın ayaklarını yakalamıştı bile. Serbest kalan Angelo, bu kez alttan cesedin sırtını kaldırarak Miran'ın yükünü almış oldu. Böylece cesetten kurtulan Miran çevik bir hareketle yere indi. Ayakları arnavutkaldırımına basar basmaz da yeniden etrafa bakındı, ortalık sessizdi, etrafta hâlâ kimsecikler görünmüyordu. Hızla Angelo'nun yanına geçerek, cesedi omuzlarından yakalayıp geri geri yürümeye başladı. Alacakaranlıkta siyahlar giymiş, başları kasklı üç adam taşıdıkları cesetle *Madama Lucrezia*'ya doğru adım adım ilerlerken tuhaf bir görünüm ortaya çıkmıştı. Dışarıdan birileri onları fark etse film çektiklerini varsayabilirdi.

Mesafeyi her zamanki gibi Angelo ayarlıyordu, *Madama Lucrezia*'ya birkaç metre kalmıştı ki, durdurdu arkadaşlarını. Eliyle kurbanı ters çevirmelerini işaret ettikten sonra zemini gösterdi. Ama arkadaşları kurbanı döndürürken zorlandılar, bunun üzerine Angelo da bir kez daha cansız bedenin altına girerek yardım etti onlara. Sonunda cesedi yüzükoyun olarak *Madama Lucrezia*'nın önüne yatırmayı başardılar. Angelo soluk soluğa kalmıştı, son zamanlarda hep böyle oluyordu. "Akşam yemeklerinden sonra puro içmeyi bırakmalıyım" diye geçirdi aklından. Sonra sağlığı için endişelenmeyi başka zamana erteleyerek birkaç adım gerileyip eserlerine baktı. Kurbanın yerini beğenmemişti, ceset tam olarak antik heykeli ortalamıyordu. Cesedi biraz sağa çekmelerini işaret etti. Anında yerine getirdi arkadaşları talimatı. Yine içine sinmedi, cesedin ayaklarının oraya geçti, bir kez de oradan baktı, azıcık öne alınması gerekiyordu. Arkadaşları ikinci emrini de yerine getirdiler. Tamam, şimdi olmuştu, kaskın içindeki bal rengi gözleri ışıldı. Miran ile Ruben'e iki elinin başparmağını göstererek görevin tamamlandığını işaret ederken içinden heykele seslendi.

"Lütfen onlara mesajımızı ilet *Madama Lucrezia*, lütfen onlara dehşeti hissettir, lütfen onlara her davranışın bir bedeli olduğunu, hiçbir ihanetin cezasız kalmayacağını anlat."

14

Çünkü acıdan bilgelik, ölümden hayat doğar

"Ağır bir kan kokusu vardı. Küfle birleşen koku çok da derin olmayan mağarada iyice yoğunlaşıyor, her nefes aldığında soluk borusunu yakarak bütün bedenine yayılıyordu. Hareketsiz kaldığında bir nebze katlanılır hale gelse de adım atar atmaz o boğucu hava iyice ağırlaşıyor, yürümeyi neredeyse imkânsız hale getiriyordu. Ama yürümek zorundaydı, duramazdı. Çare olurmuş gibi ağzından nefes almayı denedi. Ancak koku azalmak şöyle dursun adeta katılaşmaya başladı, öyle ki damaklarında kanın tadını duyar gibi oldu. Çaresi yok, öteki eziyetler gibi buna da katlanacaktı, yeniden ilerlemeye başladı. Elleri arkadan bağlı olduğu için sık sık dengesini yitirip düşecekmiş gibi oluyor ama yere sağlam basarak güçbela da olsa ayakta kalmayı başarıyordu. Vakit gece yarısıydı, üstelik mağara yerin metrelerce altındaydı ama sanki tepesinde öğle güneşi varmış gibi ateşler içinde yanıyor, sadece çıplak tabanından bütün bedenine yayılan kaya zeminin serinliği birazcık olsun ferahlık veriyordu ona.

Bakışları birkaç metre ötedeki havuza takıldı, beyaz boğanın kalın damarlarından boşalmış olan kan bu çukurda toplanmıştı. Büyülü kandillerin ışığında parıldayan sıvı, kırmızıdan siyaha dönüşerek anbean koyulaşıyordu.

'Bal gibi' diye geçirdi aklından. 'Bal gibi koyulaşıncaya dek havuzda kalacak.'

Bal deyince üzerindeki ağırlık kalkar gibi oldu, içine belli belirsiz bir ferahlık yayıldı. Çünkü bal kutsaldı, çünkü bal arındırıcıydı, çünkü bal tanrıların yiyeceğiydi, çünkü bu lezzetli

yiyeceği tadanlar tanrı gibi olurdu. Çünkü bala ulaştığında bu zorlu aşama da sona ermiş olacaktı. Ellerini bu kutsal yiyecekle yıkayacaklar, dilini bu kutsal yiyecekle tatlandıracaklardı. Sadece bal mı, menzile ulaştığında, has ekmekle, boğanın etiyle, şarapla ona büyük bir ziyafet çekeceklerdi. Yüreği yeniden umutla doldu, buraya kadar gelmişken vazgeçmek olmazdı, ne olursa olsun başaracaktı. Günlerdir dayanıyordu, yememiş, içmemiş, uyumamış, buzlu sulara dalmış, ateşle imtihan edilmiş, rahip ne söylediyse hepsini yerine getirmişti. Bir an duraksamamış, bir an yılgınlığa kapılmamış, ruhunun yüceliği bedeninin isteklerine galip gelmişti, bundan sonra da öyle olacaktı, öyle olmalıydı. Gözleri kan havuzunun derinliklerine daldı. Yeni hayatın büyük sırrı işte bu derinliklerde saklıydı. Bu derinliklerde saklı olan sır önce bedenine, sonra ruhuna geçecek, ona yepyeni bir hayat bahşedecekti. Bahşedecekti bahşetmesine de keşke şu durmadan yoğunlaşan iğrenç koku olmasaydı, bir de bu cehennemi sıcak, bir de yapış yapış nem. Dışarıdaki temiz havayı hatırladı, dolunayın altında usulca esen serin rüzgârı, ağaçların tatlı hışırtısını, gecenin huzur veren sessizliğini. Bir an her şeyi, hepsini bırakıp kendini dışarı atmayı geçirdi içinden. O rüzgârı teninde hissetti, güzel kokuyu içine çekti, sallanan ağaçların dallarına dokundu, yüreği gecenin huzuruyla doldu. Evet, dışarıda karanlık bir cennet onu bekliyordu. Yapması gereken bu işkenceye hemen son verip merdivenlere yönelmek, basamakları hızla tırmanarak kendini huzurlu gecenin kollarına atmaktı. Ama yapmadı, yapamazdı, çekilen onca çileden, katlanılan bunca acıdan, göğüs gerilen bu kadar zorluktan sonra olmazdı. Artık duramazdı, çaresiz, bu yolculuğu tamamlamak zorundaydı. Durmamak bir yana, aksine hızlanıp bu kutsal yürüyüşü zaferle taçlandırmalı, ışığın huzuruna vararak onun hizmetine girmeliydi.

Gücünü toparladı, iki büklüm halde de olsa adımlarını hızlandırmaya çalıştı, başardı da. Bir adım, bir tane daha, bir tane daha derken havuza yaklaşmaya başladı. Fakat aksilik bu ya, sağ ayağı küçük bir çukura bastı; dengesi bozuldu, nerdeyse yere yıkılacaktı ki son anda toparladı, dizini sert zemine dayayarak düşmekten kurtuldu. Canı acımıştı ama ağzından bir

inilti bile çıkmadı. Çünkü tanrı uğruna çekilen eziyetten şikâyet etmek, zayıfların harcıydı, tanrı için çekilen eziyet, acı değil mutluluk verirdi. Ne var ki mutluluk değil ıstırap duyuyordu. Canı o kadar yanmıştı ki, hiç kıpırdamadan öylece kaldı. Bütün bedeninden ter boşandı, o ağır koku yine çöktü ciğerlerinin üzerine, başı döndü, yere yığılacakmış gibi hissetti ama bir kez daha toparladı. Fakat kalkacak gücü kendinde bulamıyordu, doğrulmak, iki ayağının üzerinde durmak, yeniden yürümeye başlamak imkânsız gibi geliyordu. Yorgunluk bütün kaslarını ele geçirmişti, bütün kemikleri sızım sızım sızlıyor, eklem yerleri acı içinde yanıyordu. Ne ki, böyle kalamazdı, kalkması lazımdı, tanrı onu bekliyordu. 'Ne yapıyorum ben böyle?' diye isyan etti içinden. 'Ne yapıyorum ben! Bu işkenceye, bu zulme değer mi?' Kendini şöyle usulca yere bıraksa, ateşler içinde kavrulan bedenini soğuk zemine yapıştırsa... Evet, bunu yapmak istiyordu. Evet, artık hakikati kabul etmeliydi; bu yolun adamı değildi o. Rahibin bahsettiği ateş onda yoktu. Başarabilirim diyerek hem kendini hem de yoldaşlarını kandırmıştı. Artık bu aldatmacaya bir son vermeli, kendi basit hayatına dönmeliydi. Bu yalanı sürdürmenin manası yoktu. Olmuyordu işte, yapamıyordu. Bedeni de iradesi de tükenmişti. Mağaraya yayılan o iğrenç koku gibi bu yapış yapış yılgınlık da onu tümüyle ele geçirmek üzereydi ki, bir bakışın ağırlığını hissetti yüzünde. Korkuyla başını kaldırdı, kırmızı giysiler içindeki tanrıyla göz göze geldi. Tanrı, havuzun arkasındaki yekpare kayaya oyulmuş bir kabartmadan ona bakıyordu. Bembeyaz bir boğanın sırtına binmişti, dalgalı saçlarının üzerinde bir başlık vardı, yıldızlarla bezeli geniş pelerini rüzgârda uçuyordu; bir eliyle boğanın burnundan yakalayarak başını geriye çekmiş, öteki elindeki iri hançeri hayvanın sağ gerdanına saplamıştı. Açılan yaradan kırmızı kan akıyordu. Yerde iki ayağının üzerinde dikilen köpekle, boğanın sağ bacağından tırmanan yılan anbean yaraya yaklaşıyorlardı. Boğanın altında kocaman bir akrep görülüyordu, kıskaçlarıyla hayvanın testislerini sıkıştırıyor, dökülen tohumlar toprağa karışıyordu. Boğanın kuyruğunda buğday başakları fışkırıyordu. Kurbanlık hayvanın iki yanında tanrı gibi giyinmiş iki kişi duruyordu, sadece birinin giysisinin rengi maviydi, fakat onun

da pelerini kırmızıydı. İkisi de ellerinde birer meşale tutuyordu ama biri meşalesini yukarı kaldırmış, öteki ise aşağı indirmişti. Tanrının pelerinin üzerine iri bir kuzgun konmuştu. Kuzgunun hemen ardında ise parlak renkleriyle kâinatın en büyük efendisi güneş bütün görkemiyle ışıldıyordu. Güneşin tam karşısında ay vardı, solgun ışığıyla o da tanrıyı aydınlatmaya çalışıyordu. Utandı adam, yüzü kıpkırmızı oldu.

'Yüce tanrı' diye fısıldadı. 'Ey ışığın tanrısı, ellerimden tut. Yorgun bedenimi güçlendir, yılgın ruhumu canlandır, umudumu tazele. Çıktığım bu zorlu yolculukta, sana ulaşmamı sağla. Bana merhamet et kudretli tanrı, yoksa başaramayacağım.'

Ama yanıt kayadaki tanrıdan değil bir canlıdan geldi.

'Sana, senden başka kimse yardım edemez. Tanrıyla buluşacaksan, onun gibi olmalısın. Onun gibi yapayalnız, kimsesiz ve benzersiz. Başkalarının yardımına ihtiyaç duyanlar tanrının katına çıkamaz. Yorulduysan, yıldıysan, tükendiysen direnme. Bırak kendini, boş yere bedenine acı çektirme, ruhuna eziyet etme. Yol yakınken dön geri.'

Adam sesin geldiği yöne döndü. Aylardır ona yol gösteren rahibi gördü. Rahibin sesinde ne bir hayal kırıklığı vardı, ne bir kızgınlık ne de hor görme, buna rağmen kendini çok kötü hissetti. Bedeni titredi, başı omuzlarının arasında kayboldu, gözlerinden yaşlar boşaldı. Rahip, tanrı, boğa, köpek, yılan, akrep, iki meşaleci, kuzgun, güneş, ay ve törene katılanların hepsi onu izliyorlardı. Başaramamıştı, rezil olmuştu ama birden içindeki utanç hırsa, kararsızlık inada dönüştü. Hayır, bu kadar zayıf değildi, çekilen onca çileden sonra tam da amacına ulaşacakken vazgeçemezdi. 'Hayır' diye mırıldandı. 'Hayır, teslim olmayacağım.' Bu kudreti nereden bulduğuna kendi de şaşırarak toparlandı, ayaklarının üzerinde doğruldu. 'Tanrıyla buluşmamı kendi bedenim bile engelleyemeyecek.'

Elleri arkadan bağlı, nerdeyse alnı yere değecek kadar eğilerek ilerlemeye çalıştı. Dizleri titriyor, bedeni sarsılıyor ama yalpalayarak da olsa tanrıya doğru yürüyordu. İşte o anda rahibin sesi yeniden duyuldu.

'Ey acılar erbabı, ey çileler yoldaşı, ey zorluklar savaşçısı.' Ses artık umut doluydu. 'Ey ölümsüz ruhun peşine düşen, ölümlü

beden. Acıdan kurtul, korkudan sıyrıl, ateşle yıka ruhunu. Işığa inan, ışığın efendisi güneşe, güneşin prensi Mithra'ya. Çünkü Mithra, karanlığın ak boğasını öldürdü. Kutsal havuza bak, ak boğanın kara kanı yeni bir hayatı müjdeliyor sana. Birazdan yeryüzü yeniden doğacak güneşin altında. Birazdan güneş bir kez daha ışığa boğacak yeryüzünü ve ateş bir kez daha kutsayacak havayı, suyu, toprağı. Ve hayat bir kez daha başlayacak, eskisinden daha aydınlık, daha özgür ve daha adil... Ve bizler bir kez daha kurtulacağız kendimizden, bir kez daha doğacağız kendi kanımızdan.'

Rahibin ağzından çıkan her hece, her sözcük, tamamlanan her cümle sanki büyülü bir dua gibi taze bir güç katıyordu benliğine. Artık durmayı aklına getirmeden kararlılıkla yürümeye başladı. Ne o iğrenç kokuyu, ne o cehennemi sıcaklığı ne de yapış yapış nemi umursuyordu. Bir an bile duraksamadan, acı içinde kıvranan bedeninin çağrısına aldırmadan ilerledi. Artık hiç kimse, hiçbir güç ona engel olamayacaktı. Ancak rahibin görkemli sesi yeniden çınladı mağaranın nemli duvarlarında:

'Dur!'

Rahibin komutunu duyunca öylece kaldı.

'Tamam!' dedi tutkulu ses. 'Tamam, dur artık, gelmen gereken yere geldin. Tamam, varman gereken yere vardın, menzile eriştin, kendini kanıtladın. Şimdi tanrının huzurundasın. Dur ve diz çök.'

Demek varması gereken yere varmıştı, demek tanrının huzuruna erişmişti, iyi de neden öyle hissetmiyordu? Neden en küçük bir mutluluk, bir sevinç, bir coşku yoktu içinde. Fakat, rahibin hükmü kesindi, onun sözünün üstüne söz söylenmezdi. O dediyse doğruydu. Demek ki tanrının huzurundaydı. İnandı buna, durdu ve diz çöktü.

'Mademki iraden zincirlerinden kurtuldu' diye sürdürdü rahip. 'Mademki tanrının emrindesin, mademki artık kutsal vazife için hazırsın, o zaman ben de bedenini özgür bırakacağım.' Bir adım geri çekildi, pelerininin altından bir kılıç çıkardı. Kılıcın parıltısı kandillerin ışığında yandı söndü. 'Eğer Mithra için savaşacaksan, ruhun kadar bedeninin de özgür olması lazım.' Böyle diyerek adamın arkasına yürüdü, ustaca bir kılıç darbe-

siyle bağları kesti. Elleri serbest kalan adam, kollarını öne çekti, bileklerindeki ip yerlerini ovuşturdu, rahatlamıştı ama hâlâ ne yapacağını bilmiyordu. Şaşkınlıkla etrafına bakındı. Rahip yeniden karşısına geçti, elindeki kılıcın enli kısmıyla adamın sağ omzuna dokundu.

'Zor olanı seçtin' dedi nerdeyse şefkatli bir sesle. 'Zor olandan geçtin, zor olanı başardın. Savaşların en çetininden zaferle çıktın. Kendini yendin. O yüzden kutsal armağan senindir.' Rahip kılıcı kaldırdı, tanrı kabartmasına döndü. Tanrının boğayı öldürdüğü anıtsal kabartmanın önünde bir sehpa gibi yontulmuş kayanın üzerinde altından bir taç duruyordu. Kılıcının ucuyla tacı aldı. 'Bu taç güneşin armağanıdır, bu taç ışığın nişanesidir, bu taç tanrılardan bize emanettir.' Kılıcın ucundaki tacı dizlerinin üzerine çökmüş olan adama uzattı. 'Bu kutsal emanet artık senindir. Senin olanı al ve kendini onurlandır.'

Adamın yüzündeki anlamsızlık dağıldı, gözlerine muzaffer bir ışıltı yayıldı, uzatılan tacı elleri titreyerek aldı ama başına takmak yerine omzuna koydu.

'Benim bir tek tacım var' dedi yorgun ama kendinden emin bir sesle. 'O da Işığın Tanrısı'dır. Benim bir tek onurum var, o da Mithra'ya kulluk etmektir. Benim bir tek amacım var, o da Tanrı'yı korumaktır. Çünkü bu gece burada yeniden doğdum. Çünkü acıdan bilgelik, ölümden hayat doğar. Ne mutlu bana ki, siz kardeşlerim gibi ben de bu yoldan geçtim, ben de yeni hayatın bir parçası, bir savunucusu, sürdürücüsü oldum. Bu onur bana yeter, taç tanrınındır; siz bana beni verdiniz, bu bana yeter.'

Adam sözlerini tamamlayınca mağarayı dolduran kalabalık hep bir ağzından mırıldanmaya başladı: 'Güneşin prensi, karanlığın ak boğasını öldürdü. Ak boğanın kara kanı yeni bir hayatı müjdeliyor. Yeryüzü yeniden doğacak ışığın altında, ateş bir kez daha dölleyecek toprağı. Hayat bir kez daha başlayacak alevlerin arasından, daha aydınlık, daha özgür ve daha güzel. Ve bizler bir kez daha doğacağız kendimizden, daha cesur, daha akıllı, daha güçlü.'

Mağaranın içindeki kalabalık, ağır kan kokusuyla, cehennemi sıcakla, yapış yapış terle ve bu ilahi sözlerle kendilerinden

geçerken, dışarıda rüzgâr servi ağaçlarının üzerini örten karanlığı önüne katmış usulca sürüklüyor, ufuktaki kızıllık yeni bir günün doğumunu müjdeliyordu."

Nino'nun verdiği metin böyle sona eriyordu. Ne yazarının adı ne de bir başlığı vardı. Metnin orijinali İngilizce miydi yoksa İtalyancadan mı çevrilmişti onu bile bilmiyordu Yıldız. Belki de aslı Latinceydi ama birileri günümüz İngilizcesine çevirmişti. Belki de Mithra dini üzerine yazılmış bir hikâye ya da romandan alınmıştı. Yani metinde çileler çeken kişi gerçek biri değil, bir yazarın hayal ürünüydü. Anlaşılan bu metin de kitap olarak basılmamıştı, "Mithraizmi ayrıntılı olarak anlatan metinler yok" demişti Nino, demek ki bu da normaldi; çünkü o bir sır diniydi. Halka değil, hak edenlere açık bir dindi. Hak edenler, yani güçlü, cesur, kararlı olanlar. Zor olanı seçenler, zor yoldan geçenler ve zor olanı başaranlar. Savaşların en çetininden, kendisiyle yaptığı mücadelesinden zaferle çıkanlar, kendini yenenler. Ve bir kez daha kendinden doğanlar. Evet, metinde bunlar söyleniyordu ama Yıldız'ın aklı başka bir konuya takılmıştı. Mithra bireysel bir kurtuluş olduğu kadar, toplumsal bir dayanışmaydı da. Ama kendileri gibi olanlar için. Birbirine kanla bağlı gizli bir kardeşlik tarikatı. Yani birbirini ölümüne kollayan askerler, tüccarlar, gladyatörler, hatta imparatorlardan oluşan antik bir organizasyon. Evet, Roma yeryüzünün en büyük imparatorluğuydu ama muhtemelen aynı zamanda dünyanın en tehlikeli ülkesiydi. İmparatorluk içindeki entrikalar, ganimet savaşları, işgal edilen ülkelerdeki isyancıların saldırıları, salgın hastalıklar, doğal felaketler, kim bilir başka hangi tehditler. İmparator da olsa herkesin arkasını kollayacak, güçlü, sadık, becerikli insanlara ihtiyacı olmalıydı. Boğayı öldürerek yeryüzüne bereket getirdiği söylenen Mithra aslında bu işe yarıyordu; Roma İmparatorluğu'ndaki bazı insanların hem maddi hem de manevi olarak kendilerini korumalarına. Peki, bin altı yüz küsur yıl önce insanlığın zihninden silinen bu din ne olmuştu da bir cinayet davasında çıkmıştı karşılarına? Aklından bunlar geçerken bir şey dikkatini çekti, başını usulca kaldırdı, Golyat'ın dehşetle çarpılmış yüzüyle karşılaştı. Boş bulunmuştu, irkildi. Oysa bu eve girdiğinden beri defalarca gördüğü, Davut'un saçlarından tuttuğu Golyat'ın ke-

sik başının önünde durup dakikalarca dev savaşçının gözlerine baktığı bir resimdi bu: *Davut, Golyat'ın Kesik Başıyla* adlı tablo. Elbette evdeki bütün tablolar gibi Caravaggio'nun reprodüksiyonlarından biriydi. Ama nedense Yıldız, çalışma odasının penceresiz tek duvarına asılmış bu resimden çok etkilenmişti. Hatta merak etmiş, resim hakkında okumalar yapmıştı. Golyat'ı çizerken Caravaggio model olarak kendi yüzünü kullanmıştı. Yetişkin Caravaggio sorunlu bir adamdı, gerçek hayatta bir cinayet işlemişti, suça eğilimli, günahkâr biri olarak görülüyordu ama daha önemlisi Golyat gibi çok kibirli biriydi. Ressam, kan dökmekten çekinmeyen, kıyıcı bir askerin yüzüne kendi simasını verirken günah çıkartıyor, bağışlanmayı diliyor, tıpkı Yıldız'ın az önce okuduğu metindeki Mithra dinine girmek için kendiyle mücadele eden adam gibi ruhunu arındırmaya çalışıyordu. Olabilirdi, hatta çoğu sanat tarihçisi buna inanıyordu ama belki de alakası yoktu. Belki de ressam kaybettiği saygınlığını yeniden kazanmak için göstermelik bir af dileme resmi yapmıştı. Belki de sanatında ne kadar cüretkâr olduğunu göstermek için kendini kötülüğün temsilcisi olarak çizmekten çekinmemişti. Dahası, belki az önce okuduğu hikâyedeki Mithra dinine kabul edilmek isteyen kişinin de kendi ruhuyla bir derdi yoktu. Belki o da önemli şahsiyetlerin yer aldığı dinsel bir tarikata katılarak zor yaşam koşullarında kendini garantiye almak istiyordu. Çünkü bütün dinler sadece ruhani meselelerle ilgilenmez, aynı zamanda mensuplarının çıkarlarını da korurlardı. Sadece dinler mi? İnanç temelli olmasa bile günümüzde iyilik, yardım, dayanışma amaçlı birçok organizasyon aynı şekilde hareket etmiyor muydu? Kimsesizlere sahip çıkalım ama en çok da birbirimizin arkasını kollayalım. Üstelik bu yapılanmaların büyük kısmı uluslararası düzeyde örgütlenmişti. Evet, belki artık kanla bağlı değillerdi birbirlerine, daha insani değerler etrafında toplanıyorlardı ama sahip oldukları bu yeni anlayış, çıkarları zarar gördüğünde onları kan dökmekten alıkoyar mıydı, orası belli değildi.

Bakışları yeniden Golyat'a takıldı. Golyat'ın sararmış yüzünde sanki henüz ölmemiş gibi bir ifade vardı; bir gözü ferini yitirmişken, öteki gözü nefretle bakmayı sürdürmekteydi. Belki de cinayetleri işleyenler ya da işletenler böyle acımasız

müritlere sahip bir tarikattı. Mithra inancının mirasına sahip çıkıp ayinlerini sürdürerek tarikatlarına kutsal bir anlam kazandırmak istiyorlardı. Olamaz mıydı? Elbette olabilirdi ama niye kendi müritlerini öldürsünlerdi ki? Sergio Gatti ile Enzo Costa adındaki maktuller Mithra boğa kurbanı törenini simgeleyen madalyonlar taşıyorlardı, muhtemelen ölmüş olan üçüncü kurbanın kesik elinde bizzat Mithra'nın dövmesi vardı. Eğer böyle bir tarikat varsa, şüphesiz ki bu üç kişi bir şekilde onunla ilişki içindeydi. Öldürülmelerine gelince, aslında bunun son derece basit bir nedeni olabilirdi. Bir yeraltı inancı olan Mithra'nın sırlarını ifşa etmek. Yani gizli organizasyonun ana kuralına uymamak, böylece kutsal inanca ve inananlara ihanet etmek.

Sağ elinin işaretparmağıyla az önce okuduğu kâğıda vurdu. Evet, kurduğu senaryo mantıklıydı ama hâlâ karanlıkta kalan noktalar vardı. Şu Zoilos meselesi kafasını karıştırıyordu. Afrodisiaslı ünlü kölenin Mithra'yla hiçbir ilgisi yoktu, onların aksine bir dişiye, tanrıça Afrodit'e tapıyordu. O zaman Mithracılar, Afrodit'e tapan Zoilos'un mezar kabartmalarıyla neden ilgileniyorlardı? Tarihi eser kaçakçılığı denilse, Zoilos'un kabartmalarından hiçbiri çalınmamıştı. Çalınmamıştı ama eserlerin taşınması sırasında orada bulunan Sergio Gatti ile Enzo Costa öldürülmüştü, arkeolog İzzet Duruca ile elçilik görevlisi Sami İlhan ise kayıptı. Hayır, bütün bunlara rastlantı demek artık aptallık olurdu. Belli ki davanın düğüm noktası Zoilos mezar kabartmalarıydı. Ama şu ana kadar bu tarihi eserin taşınmasıyla ilgili bilgileri dolaylı olarak öğrenmişlerdi. Yarın Kolezyum'a gitmeli, eserleri teslim alan yetkililerle yüz yüze konuşmalılardı. Tabii, asıl konuşmaları gereken kişiler İzzet Duruca ile Sami İlhan adındaki Türklerdi. Fakat işin kötü tarafı onlardan da biri çoktan ölmüş olabilirdi, ötekinin ise akıbeti meçhuldü. Aklından bu tür olasılıklar geçiyor ama bir türlü gerçeğe yaklaşamıyordu. Esnemeye başlamıştı, artık yatağa gitse iyi olacaktı. Masanın üzerindeki kâğıtları toplarken çalmaya başladı telefonu. Arayan Carlo'ydu.

"Alo Yıldız, arkeoloğu bulduk" dedi soluk soluğa. "Cesedini *Madama Lucrezia*'nın önüne bırakmışlar, şu konuşan heykellerden birine."

Uykuya hazırlanan Yıldız'ın dalgın zihni art arda sıralanan sözlerden sadece arkeolog ve ceset kelimelerini seçebilmişti.

"İzzet Duruca'dan mı bahsediyorsun?"

"Evet, onu bulduk. Rosa ve ekibi olay mahallinde, ben de seni almaya geliyorum, arabada konuşuruz."

Bu oldu bittiyi yadırgar gibi oldu Yıldız.

"Tobias'a haber verdin mi?"

"Tobias olay yerine gelecek. Ben sana daha yakınım. Birazdan alırım seni. Toparlansan iyi olur."

Telefonu kapatan Yıldız, böyle olacağı belliydi diye düşündü. Sanki masa başı memurlarıymış gibi onları eve göndermişti. Katiller ise daha yirmi dört saat dolmadan kentin üç ayrı yerinde marifetlerini sergilemişlerdi. Açıkça meydan okuyordu adamlar, onlar ise kaplumbağa hızıyla yol almaya çalışıyorlardı. Müdahale bile edemiyordu Yıldız, çünkü soruşturmanın patronu kendisi değildi. Carlo "birlikte yapıyoruz" filan diyordu ama palavra, ne düşündüğünü bile söylemiyordu, yüzünde hep bir maske vardı, davranışlarında ise hep bir tutarsızlık. Üstelik ağırdan alıyordu, çok ağırdan, bu bilinçli bir tercih miydi yoksa derhal harekete geçecek bir iradeye sahip mi değildi, onu bile anlayamamıştı Yıldız. Hangi nedenle olursa olsun, böyle davranarak sonuç almak zordu, çok zordu. Sıkıntıyla iç çekerek kalktı masadan. Bir kez daha esnedi. "Keşke kahve içecek zaman olsaydı, en azından yüzümü yıkayayım, belki ayılırım" diyerek banyoya gidiyordu ki, bir kez daha duvardaki resim çekti dikkatini ama bu defa Golyat'a değil, kesik başı elinde tutan Davut'a takılmıştı bakışları; resimdeki genç adam Michelangelo'nun başyapıtı olan yontudaki o erkek güzeli, muhteşem bedenli, kendinden emin Davut'a hiç mi hiç benzemiyordu, çelimsiz, sıradan biriydi, üstelik yüzünde nefretten çok keder vardı, neredeyse pişmanlık. Sanki kafasını kestiği adama "neden beni katil yaptın, neden elimi kana buladın?" der gibi çaresizce bakıyordu.

15

Roma'yı Troya Prensi Aeneas'ın kurduğuna inanırlar

Madama Lucrezia gecenin karanlığında fildişi renginde yekpare bir kaya gibi parlıyordu Venedik Sarayı'nın köşesinde. Araçtan inen Yıldız, bembeyaz giysileri içinde olay yerini inceleyen Rosa'nın adamlarının arasından kurbanı bulmaya çalıştı. Önce göremedi, daha dikkatli bakınca, tanrıçaya saygısını sunan bir mürit gibi *Madama Lucrezia*'nın önünde yüzüstü yatan bir karaltı fark etti. İşte oradaydı arkeolog İzzet Duruca. Kurbanın önüne bırakıldığı *Madama Lucrezia*'yı tanrıçaya benzetmesinin nedeni Carlo'nun arabada anlattıklarıydı. Bu görkemli heykelin Mısır'daki bir tapınaktan getirildiği, Tanrıça İsis'i simgelediği düşünülüyormuş. Madama Lucrezia ismi sonradan uydurulmuş. Napoli Kralı'nın sevgilisiymiş Lucrezia, bu heykelle de uzaktan yakından alakası yokmuş. Fakat Roma'da hızla ünlenen heykele artık her nedense halk Madama Lucrezia adını layık görmüş. Roma'daki konuşan altı heykelden tek kadın olanıymış *Madama Lucrezia.* Evet, yolsuzluk yapan yöneticilere, dürüst olmayan din adamlarına, açgözlü zenginlere karşı şiirsel notların bırakıldığı beş konuşan heykel daha varmış. Kadim Roma halkının şikâyetlerini dile getirmek için bulduğu zekice muhalefet yöntemlerinden biriymiş bu. Eskisi kadar yaygın olmasa bile bu gelenek hâlâ devam ediyormuş. Yol boyunca gergin bir tavırla işte bunları anlatmıştı Carlo.

Arabadan indikten sonra ikisi birlikte *Madama Lucrezia*'ya doğru yürüdüler, polisin güvenlik bandını aşarken Yıldız'ın aklında endişe verici bir soru belirdi. Son kurbanlarını buraya

bıraktıklarına göre, katiller, bundan sonra maktulleri diğer konuşan heykellerin yanına mı bırakacaklardı? Eğer öyleyse en az beş kurban daha olmalıydı listelerinde. Yani en az beş kişi daha öldürülecek demekti. Öte yandan, bu durum katilleri yakalamak için bir fırsat da olabilirdi. Konuşan heykellerin etrafında tertibat alırlarsa failleri ele geçirebilirlerdi. Ama biraz düşününce bu olasılığın hiçbir zaman gerçekleşmeyeceğini anladı; hayır, katiller yeni kurbanlarını Roma'nın konuşan heykellerinin yanına bırakamazlardı, çünkü polisin bu önlemi alacağını bilirlerdi. Adamlar, şu âna kadar onların hep önündeydi. Bundan sonra da bu üstünlüklerini kolay kolay kaptırmayacaklardı.

Artık İzzet Duruca'nın cesedine iyice yaklaşmışlardı ki, bir kez daha heykele baktı Yıldız; *Madama Lucrezia*'nın yüzü nerdeyse tümüyle silinmişti. İki yıl önce Berlin'de buldukları mumyalaşmış cesede benziyordu; ne burnu ne ağzı ne gözleri kalmıştı maktulün. Tıpkı o zavallı ceset gibi bu tarihi heykel de zamanın acımasızlığına uğramış, kim bilir hangi sanatçının büyük bir maharetle yonttuğu bedensel ayrıntıları yok olup gitmişti. Ama tuhaftır hiç de ürkütücü bir görüntüsü yoktu, nedeni anlaşılabilen bir bozulmaydı bu. İnsanı korkutmuyordu fakat aynı yorumu kurban için yapmak zordu. Cesedin sağ kolunda, elin olması gereken yerdeki boşluk derin bir dehşet duygusu uyandırıyordu insanda.

"Ben bu soruşturmayı yürüten cinayet masasındanım" diyen tanıdık bir sesle bölündü düşünceleri Yıldız'ın. "Sizin burada yetkiniz yok."

Sesin geldiği yöne bakınca, bazilikanın kapısında iri yarı, kel kafalı bir Carabinieri subayının karşısında dikilen Tobias'ı gördü. Subay sağ elini Alman polisin göğsüne koyarak aksanlı bir İngilizceyle çıkıştı.

"Ne demek yetkiniz yok, olay mahalline ilk biz geldik. Cesedi ilk biz bulduk, soruşturmayı da biz yürüteceğiz."

"Eyvah, Salvatore gelmiş" diye homurdandı Carlo. "Bir türlü düşmedi yakamızdan. Daha birkaç saat önce konuştum bu herifle." Yardım dilercesine Yıldız'a baktı. "Tobias'ı çağırır mısın lütfen? Bir de ekipler arası çatışma yaşamayalım. Ben hallederim Salvatore'yi."

Demek Salvatore buymuş diye geçirdi içinden Yıldız, adamla konuşsalardı iyi olurdu ama Carlo'nun isteğini de geri çeviremezdi.

"Tamam, tamam, hemen çağırıyorum" diyerek ayak parmaklarının üzerinde yükseldi. "Toby, hey Toby, baksana..."

Yıldız'ı görünce gergin yüzü gevşedi ama yerinden kıpırdamadı Tobias.

"Buradayım Şef, çözmemiz gereken önemli bir mesele var."

Tobias'ın seslendiği yöne bakan Salvatore önce Yıldız'ı gördü, sonra hemen yanındaki Carlo'yu fark etti, elini kaldırarak onlara yöneldi.

"Carlo, hey Carlo, şu Alman polise söyle çekilsin olay yerinden."

Artık İtalyanca konuşuyordu, üslubu sert ve kabaydı ama başmüfettiş hiç istifini bozmadı.

"İyi geceler Binbaşım" diyerek İngilizce selamladı nobran adamı. "Tobias Becker şu anda Roma Cinayet Büro'nun bir komiseri olarak görev yapıyor. Bu akşam telefonda da söylediğim gibi, bu dava tümüyle bizim sorumluluğumuzda. Bildiğiniz üzere maktul İzzet Duruca'nın kesik eli bu akşam tarafımızca bulunmuş olup yerdeki bedeni bu soruşturmanın kapsamı içinde değerlendirilecektir. Eğer ısrar edersiniz, ne yazık ki savcılık makamını aramak zorunda kalacağım. Takdir edersiniz ki bu kadar kritik bir vakada devletin gözbebeği iki güvenlik teşkilatının birbirine düşmesi hiç de uygun kaçmayacaktır. O yüzden, sizden olay mahallini ivedilikle terk etmenizi rica ediyorum."

Carlo'nun kullandığı dile hayran kalmıştı Yıldız, diplomatik yolla açıkça kovmuştu binbaşıyı. Zaten Salvatore de afallamış, bir an ne diyeceğini bilememişti.

"Ama benim en yakın adamım öldürüldü" diye mızıklandı neden sonra. "Sergio çok iyi bir subay, çok iyi bir insandı. Benim evladım gibiydi. Onun katilini bulmak bize düşer."

Hiç aldırmadı Carlo:

"Olabilir ama buna karar verecek olan savcılık makamıdır. Biz savcının emriyle hareket ediyoruz. Lütfen onunla konuşun, yetkide bir değişiklik olacaksa onun bildirmesi lazım bize. O zaman seve seve size teslim ederiz dosyayı."

Başmüfettişin haklı olduğunu bilen binbaşının öfkeden kızaran yüzü alacakaranlıkta bile belli oluyordu.

"Siz bu vakayı çözemezsiniz" diye haykırdı çaresizlik içinde. "Roberto Rossi'yle olmaz bu iş. Dürüst biri değil o." Küçümseyen gözlerle şöyle bir süzdü Carlo'yu. "Seninle de olmaz, çünkü beceriksizin tekisin." Alev alev yanan bakışlarını önce Yıldız'a, sonra Tobias'a çevirdi, sinirle başını salladı. "Bu kadroyla Termini İstasyonu'ndaki yankesicileri bile yakalayamazsınız. Tamam, şimdi gidiyorum ama Rossi'ye söyle, gözüm hep üzerinizde olacak." Sağ elinin işaretparmağını tehdit edercesine salladı. "Öyle ya da böyle Sergio'nun katillerini mutlaka bulacağım."

Carlo hiç sesini çıkarmadan gergin bir gülümseyişle izliyordu iri yarı binbaşının gergin adımlarla uzaklaşmasını. Tobias ise o ünlü soğukkanlılığını çoktan yitirmişti.

"Manyak herif" diye gürledi. "Kanun adamı değil sanki kabadayı. Konuşmayı bile bilmiyor. Anladığı dilden konuşurdum ama..."

Yardımcısının zıvanadan çıkınca kolay kolay yatışmayacağını bilen Yıldız, gülümseyerek omzuna vurdu.

"Boş ver Toby, cevabını aldı, bak kuzu kuzu çekip gidiyor işte. Canını sıktığına değmez."

Ama Tobias bir türlü sakinleşemiyordu, ayaklarını sertçe yere vurdu.

"Beni olay yerine almıyorlardı Şef. Düşünebiliyor musun, beni kurbanın yanına sokmuyorlardı. Şüpheli muamelesi yaptı bana bu herif. Rosa olmasaydı güvenlik bandından geçmeme bile izin vermeyecekti."

Carlo samimi bir tavırla Alman meslektaşının dirseğine dokundu.

"Kusura bakma Toby, benim hatam. Seni tek başına yollamamalıydım buraya. Salvatore'nin geleceğini bilemedim, adam kafayı yemiş gerçekten. Neyse, geçti artık, hadi işimize bakalım."

"Tamam" dedi sonunda Alman polis iç geçirerek. "Tamam, tamam, ben iyiyim."

İyi olmadığını biliyordu Yıldız, konuyu değiştirmek için sordu:

"Peki, nedir buradaki durum?"

Hemen yanıtlayamadı Tobias.

"Şey, işte bizim adam çıktı ortaya." Başıyla yerde yatan kurbanı işaret etti. "Senin Türk arkeolog... Galiba bu işin ucu sizinkilere uzanacak Şef."

Bu ihtimali Yıldız da düşünmüştü ama Tobias dile getirince biraz tuhaf geldi.

"Sizinkiler derken, Türkleri mi kastediyorsun?"

Başka kimi olacak der gibi ellerini yana açtı yardımcısı.

"Şu köle var ya... Zolios mu neydi?"

"Zoilos" diye düzeltti Yıldız. "Ne olmuş Zoilos'a?"

Şaşkınlıkla açıldı Tobias'ın karanlıkta koyulaşan gözleri.

"Nasıl ne olmuş Şef! Adam veba gibi, mezar kabartmalarını taşıyan herkes ölüyor baksana. İşte İzzet Duruca da önceki iki kurban gibi vahşice katledildi. Bir de büyükelçilik görevlisi var."

Gün boyunca yaşadıkları olumsuzluklardan sonra karamsar sözler duymak istemiyordu Carlo.

"Herkes değil, büyükelçilik görevlisinin cesedi bulunmadı henüz."

Acı bir gülümseme belirdi Tobias'ın yüzünde.

"Henüz ama adam on beş gündür ortalıkta yok. Güya Türkiye'ye gitmiş... Bence Sami İlhan da şu yerdeki zavallı gibi çoktan ebedi huzura kavuşmuştur. Bugün değilse yarın onun da cesedini toplarız bir yerlerden." Sinirli sinirli güldü. "Fıkra gibi ya, adamlar, cinayetlerle şehrin tarihini anlatıyorlar sanki." Yıldız'a döndü yine. "Ne dersin Şef, bütün bu kanlı gösteri bizim için olmasın? Berlin'den kalkıp buralara kadar geldiniz, biz de bu zahmetinize karşılık cinayetlerle size tarihimizi anlatalım mı demek istiyor bu herifler?" Durdu, cebinden sigara paketini çıkardı, içinden bir dal çekmeden önce sözlerini sürdürdü. "Daha da beteri, belki de hedef sensin Şef. İşin içinde Türkiye olduğuna göre, katiller seninle uğraşıyor olmasınlar? Ha, var mı öyle Türkiye'de sana düşmanlık besleyen birileri?"

Tobias'ın ironi dolu sözlerine aniden yanlarında beliren Rosa karşılık verdi.

"Yıldız Başkomiser'e düşmanlık beslediklerini zannetmiyorum." Son derece ciddi, neredeyse gergin bir sesle konuşuyordu. "Şaka yapıyorsun ama söylediklerinde bir gerçeklik payı

var. Adamlar polise haddini bildirmek istiyor, bu doğru. Ama bu gösteri sizin için değil, bizim için." Alnına kadar inen beyaz kapüşonun altındaki yeşil gözlerini Carlo'ya dikti. "Evet, bence katiller İtalyan polisiyle uğraşıyorlar. Belki de sadece cinayet masasıyla. Bu kanlı gösterinin amacı kimseye tarih öğretmek filan değil, Roma halkının gözü önünde bizi küçük düşürmek. Nedenini, niçinini bilmiyorum ama adamlar sanki bir cinayet atölyesi kurmuşlar, birer ikişer insan öldürerek bizi rezil etmeye çalışıyorlar. Bir günde üç kişiyi katlettiler, üç ayrı olay yeri düzenlediler. Bu açıkça bir meydan okuma değil mi?"

Morali iyice bozulan Carlo soruyu yanıtlamak yerine kurbana baktı.

"Hiç ipucu bırakmamışlar mı? İşimize yarayacak bir şey yok mu?"

"Yok, şu ana kadar önemli bir kanıt bulamadık" dedi umutsuz bir sesle Rosa. "Evsiz bir kadın var, şu meşe ağacının altında yatıyormuş geceleri, siyah bir minibüsten bahsetti. Yemek bulmak için alt caddeye inmiş, geri döndüğünde siyah bir minibüsün olay yerinden ayrıldığını görmüş. Ama aracın ne markasını biliyor ne de plaka numarasını." Altında durdukları sokak lambasının direğine monte edilmiş kamerayı işaret etti. "Güvenlik kamerası minibüsü çekmiştir muhtemelen ama eminim bizi sonuca götürecek bir şeyler bulamayacağız. Karşımızdakiler bu oyunu çok iyi oynuyorlar. Hiç öyle bakmayın yüzüme, kontrol kesinlikle onların elinde. Ancak bilmemizi istedikleri kadar ipucu veriyorlar. Başka en küçük bir iz bile bırakmıyorlar. Açıkça bizi yönlendirmek istiyorlar. Belli ki yaratmak istedikleri bir algı, dikte ettikleri bir senaryo var. Bizi ona inandırmaya çalışıyorlar. Mesela buraya bir mesaj bırakmışlar."

Son cümleden sonra herkes dikkat kesilmişti.

"Mesaj mı?" diye yüksek sesle sordu Carlo. "Nasıl bir mesaj?"

Rosa beyaz giysisinin geniş cebinden saydam bir delil poşeti çıkardı.

"İşte burada, kendiniz okuyun." Poşeti içindeki kâğıtla birlikte Carlo'ya uzattı. "*Madama Lucrezia*'nın önünde bulduk, kaidenin orada, uçmasın diye üzerine kurbanın cüzdanını koymuşlar. İçinde İzzet Duruca adına bir kimlik, kredi kartları filan var."

O konuşmasını sürdürürken, Carlo delil torbasını almış, sokak lambasının ışığında okumaya çalışmış ama becerememişti, gergin gergin söylendi:

"Ne yazıyor burada, şiire benziyor ama hiçbir şey anlamadım ben bundan."

Rosa uzanıp aldı poşeti, gözlerine yaklaştırarak İngilizce olarak okumaya başladı.

"Bağlı değilim artık hiçbir kanunla vatanıma / Eğer gerçeği söyleyerek faydam dokunursa sana / Sen de sözünde dur, koru seni koruyanı Ey Troya..."

Gözleri iri iri açıldı Yıldız'ın.

"Troya mı?"

Rosa metne bakmadı bile.

"Evet, Troya... Bir şiire benziyor bu. Belki de bir destandan alınmış dizeler."

Açıklama ikna etmemişti Yıldız'ı.

"Troya, yani şu Anadolu'daki Troya'dan bahsediyor değil mi? Çanakkale'deki antik kentten..."

Haklı çıkmanın verdiği cüretkârlıkla araya girdi Tobias.

"Görüyorsun işte Şef, dedim sana, işin ucu Türklere dayanıyor."

Kimse onun sözlerini ciddiye almamıştı, Yıldız'ın sorusunu Carlo yanıtladı:

"Evet, Troya'dan bahsediyor. Dizeler *İlyada*'dan alınmış olmalı. Homeros'un destanından. Yunanların Troya şehrini ele geçirmek için giriştikleri on yıllık savaşı anlatan metinden. Şu notu bir daha okur musun Rosa ama ağır ağır..."

Yeniden notu gözlerine yaklaştırdı Olay Yeri İnceleme'nin komiseri.

"'Bağlı değilim artık hiçbir kanunla vatanıma.'"

Dayanamayıp kesti Carlo.

"Yani adam ülkesinden kopmuş, vatanına karşı hiçbir aidiyet hissetmiyor."

Usulca başını öne salladı Rosa.

"Ama ikinci dize daha ilginç. 'Eğer gerçeği söyleyerek bir faydam dokunursa sana' diyor. Burada gizli bir gerçekten bahsediyor, demek ki bir karışıklık söz konusu. En azından

bir konu hakkında gerçek mi değil mi tartışması sürüyor olmalı."

"Başka bir ayrıntı daha var" dedi Yıldız tartışmaya katılarak. "Dizede 'Bir faydam dokunursa sana' dediği kişi ya da kişiler, kendi ülkesinden insanlar değil. Muhtemelen onları ikna etmek için ilk dizede 'Bağlı değilim artık hiçbir kanunla vatanıma' demek gereğini duyuyor."

Rosa elindeki delil poşetini salladı.

"Aynen öyle, çünkü bu sözleri Troyalılara söylüyor. Üçüncü dizede açıkça anlaşılıyor bu: 'sen de sözünde dur, koru seni koruyanı Ey Troya.' Bunu söylerken de beni koruyun diye bir talepte bulunuyor. Demek ki kendini tehlike altında hissediyor. Size hakikati söyleyerek iyilik ettim, bu iyiliğime karşılık siz de bana yardım edin diyor."

Çözümlemeleri mantıklıydı ama şu anda hiçbir işlerine yaramayacaktı.

"Peki ama kim bu konuşan?" diye sordu Carlo. "*İlyada* destanındaki hangi karakter? Prens Hektor mu? Yenilmez Akhilleus mu? Kurnaz Odysseus mu? Troya Kralı zavallı Priamos mu? Yakışıklı Paris mi? Kim?"

"Troyalı olmadığı kesin" diye belirtti Rosa. "Troya için kendi vatanına ihanet eden biri bu adam."

Yaktığı sigaranın acı dumanını havaya savuran Tobias kendi tahminini dile getirdi.

"Akhilleus, bence Akhilleus bu eleman. *Troy* filminde izledik ya, şu yakışıklı savaşçı. Adam Apollon gibi dolaşıyordu ortalıkta. Hani Yunanların kralıyla sorun yaşamıştı, savaşı bırakıp Yunanistan'a dönmeyi düşünüyordu. Hatırladınız değil mi?"

Carlo'nun gergin yüzünde küçümseyen bir bakış belirdi.

"Akhilleus savaşı hiç bırakmadı ki Tobias. Adam Troya Prensi Hektor'u öldürdü, hem de iki ordunun askerlerinin gözleri önünde. Hem de aşağılayarak, böylece Troyalıların moralini yerle bir etti. Ne Yunanistan'a dönmesi!"

Bozulmuştu Alman polis.

"Ne bileyim yani, Yunanistan'a dönmemiş olabilir ama, belki krala küstüğü zaman söylemiştir bunları."

"Olmayacak şey değil aslında" diye destekledi Rosa. "Troya savaşının bir yerinde Akhilleus, Yunan Kralı Agamemnon'a kızıyor. Savaş ganimeti olarak alınan bir kızı paylaşma meselesinden aralarında tartışma çıkıyor. Akhilleus bütün yiğitliği kendisinin gösterdiğini, en büyük zaferleri kendisinin kazandığını ama bütün ganimeti Agamemnon'un aldığını söyleyerek bu duruma isyan ediyor. Zaten dik başlı bir adam. Belki o sıra böyle bir şey söylemiş olabilir. *İlyada*'ya bir kere daha göz atsak fena olmayacak."

Sıkıntıyla ofladı Carlo.

"Tamam, destana bir bakalım ama bu notu bırakan katiller bize ne söylemek istiyor, asıl onu anlamamız lazım. Bu dizelerle, öldürdükleri şahsın durumunu mu anlatmaya çalışıyorlar? Yani İzzet Duruca'nın ülkesine ihanet eden bir hain olduğunu mu ima ediyorlar?"

Tobias'ın geniş alnı kırıştı.

"Yani bu adamı Türkler mi öldürdü diyorsun?"

Yorgunluktan tahammülü iyice azalan Carlo, "Bilmiyorum ama bu notu kurbanın yanına koyduklarına göre bir şey ima ediyorlar. Üstelik elini de kesmişler. Demek ki adam hırsız. Belki de kurbanın hem hırsız hem de hain olduğunu söylemek istiyorlar. Bu cinayetlerin Türkiye ile bağlantılı olacağını sen söylemedin mi Tobias? Belki de İzzet Duruca, Zoilos'un eserlerinden bazılarını çalarak ülkesine ihanet etti. Olamaz mı?"

Sigarasının uzayan külünü yere silkeleyen Tobias kolayca yanıtladı bu soruyu:

"Olamaz, çünkü çalınan bir tarihi eser yok. Zoilos mezar kabartmalarının hepsi tamammış. Bizzat emniyet müdürü Rossi söylemedi mi bu öğleden sonra? Bir tek heykel parçası bile kayıp değilmiş."

Carlo kendisiyle dik dik konuşan Tobias'ı kalaylamaya hazırlanıyordu ki, "O dizeler *İlyada*'dan değil" diyen Yıldız tartışmayı başka bir yöne çekti. Sağ elindeki cep telefonunu havaya kaldırmıştı. "Yapay zekâya sordum. O dizeler *Aeneis Destanı*'nda geçiyor, sözleri söyleyen kişi de Sinon adında bir Yunan savaşçı. Ama Sinon ülkesine ihanet etmemiş, aksine Troyalıları kandırmak için, 'Bağlı değilim artık hiçbir kanunla vatanıma' diyerek

Yunanistan'a düşman olduğunu söylüyormuş. Bildiğiniz casus yani. Asıl amacı ise Yunanların sahile bıraktıkları, içinde seçme savaşçıların gizlendiği tahta atı kente sokmakmış. O yüzden Troyalılara 'Bizim ordu, zor durumdaydı, savaşı kazanmaları için tanrılara bir insan kurban etmeleri gerekiyordu. Kurban olarak da beni seçtiler. O yüzden ordudan kaçtım. Onlar da kimseyi kurban edemeyince, yenildiklerini anlayarak Yunanistan'a döndüler. Tanrılara şükran sunmak için yaptıkları tahta atı da burada, deniz kıyısında bıraktılar. İşte gerçek budur, artık savaş bitti. Bu tanrılara sunulacak Tahta At'ı gönül rahatlığıyla Troya'ya alabilirsiniz' demiş. Önce kuşkulanan Troyalılar sonunda bu casusun sözlerine inanmışlar, tahta atı kentin surlarından içeriye almışlar. Tahta at şehre sokulunca, en uygun zamanda içindeki savaşçılar çıkıp kapıyı dışarıdaki askerlerine açmış, böylece on yıldır süren savaşla ele geçiremedikleri kenti kurnazca hazırlanmış bir entrikayla ele geçirmişler." Duraksadı Yıldız. "Ama doğru mu bunlar? Ben de sizin gibi Homeros'un *İlyada ile Odysseia*'sını biliyorum sadece, gerçekten *Aeneis Destanı* var mı? O da Troya savaşını mı anlatıyor?"

Rosa konuşma hakkını Carlo'ya bıraktığını göstermek istercesine bakışlarını kaçırdı.

"Var tabii, *Aeneis* Roma'nın kuruluş destanıdır" diye açıkladı başmüfettiş. "İmparator Augustus'un emriyle, şair Vergilius tarafından kaleme alındı. Troya'nın düşüşünden sonra yaşanan olayları anlatır. Troya savaşından da bahseder tabii. Çünkü destanın başkahramanı Aeneas bir Troya prensidir. Ama daha önemlisi tanrıça Afrodit'in oğludur. Roma İmparatorluğu'nun kurucuları köklerinin bu prense kadar uzandığını söylerler. Roma'yı Troya Prensi Aeneas'ın kurduğuna inanırlar."

Kafası karışmıştı Tobias'ın, ağzından burnundan yükselen dumanlara aldırmadan "Nasıl yani, Roma'yı Romulus ile Remus kurmadı mı?" diye sordu kuşkuyla. Bakışlarını Rosa'ya çevirmişti. "Daha bu sabah öyle anlatmadınız mı? Sonra toprak yüzünden biri ötekini öldürmüş. Öyle olmamış mı?"

"Öyle oldu. Yani efsaneye göre öyle anlatılır. Ama burada bir çelişki yok. Çünkü Aeneas da Romulus ile Remus'un ataları olarak kabul edilir."

"Bu kadar tarih yeter" diye hareketlendi Carlo. "Biraz da günümüzle uğraşalım, hadi artık şu olay mahalline göz atalım."

Rosa anında çıkardı tırnaklarını.

"Ama hiçbir şeye dokunmayacaksınız, hiçbir şeyi bozmayacaksınız, mümkün olduğu kadar uzaktan bakın. Zaten elimizde pek bir şey yok, olanı da bozmayalım."

Carlo yanıt vermeye bile gerek duymadan, *Madama Lucrezia*'nın önünde yatan kurbana doğru yürüdü. Rosa'nın söylediklerine inanıyordu Yıldız, muhtemelen en küçük bir ipucu bile bulamayacaklardı. Böyle düşünmesine rağmen o da başmüfettiş gibi İzzet Duruca'nın cansız bedenine doğru ilerledi. Çünkü katillerin bir hata yapıp küçücük de olsa bir kanıt bırakmış olmaları dışında tutunacakları hiçbir umut yoktu.

16

Öyle bir aileden faşist çıkmaz

İzzet Duruca'nın evinin bulunduğu Pigneto mahallesine geldiklerinde vakit gece yarısını çoktan geçmişti. Caddeler, sokaklar iyice ıssızlaşmıştı ama ilginçtir ki bu semtte hâlâ açık barlar, restoranlar bulmak mümkündü. Bu mekânlarda bilhassa gençlerden oluşan müşteriler içkilerini yudumlayarak bitmek tükenmek bilmez sohbetlerine devam ediyorlardı. Kurbanın cebinden çıkmıştı anahtarlar, aslına bakılırsa İzzet Duruca'nın evine ait oldukları bile belli değildi. Üstelik Carlo da hiç sıcak bakmıyordu gecenin bir yarısı maktulün evine girmeye. Ona göre sabah mesainin başlamasını bekleyip savcılıktan izin aldıktan sonra gitmeliydiler. Ama Yıldız bu defa işi oluruna bırakmamış, zamana karşı yarıştıklarını ileri sürerek o eve gitmeleri için ısrar etmişti. Savcılıktan izni sonra alsalar da olurdu ama kurbanın evinde bulabilecekleri bir ipucu başka insanların öldürülmesini engelleyebilirdi. Tobias ve Rosa'nın da aynı yönde tavır almaları sonucu bu öneriyi kabul etmek zorunda kalmıştı Carlo. Zaten Türk arkeoloğun cebinden çıkan bu anahtarlardan başka dişe dokunur bir ipucu da bulamamışlardı olay yerinde. Ellerindeki tek tanık olan evsiz kadın, koyu renk bir minibüs gördüğünü yinelemişti ama ne markasını biliyordu ne de plakasını. Üstelik *Madama Lucrezia*'nın önünden ayrılırken görmüştü minibüsü. Yani aracı kim kullanıyordu, içinde kaç kişi vardı en küçük bir fikri yoktu. Venedik Sarayı'nın kamera kayıtlarına bakmak içinse sabah görevlilerin gelmesini beklemeleri gerekiyordu. Böylece İzzet Duruca'nın evinin yolunu tutmuşlardı. Bu defa Tobias'ın kullandığı araca binmişti Yıldız, sanki biraz

bozulur gibi olmuştu Carlo ama itiraz etmemiş, kendi arabasına atlayarak Alman polislere rehberlik etmeyi kabul etmişti.

Roma'nın ayrıksı semti Pigneto'nun çok da geniş olmayan sokaklarında ilerlerken burayı daha önce görmüş olduğu duygusuna kapıldı Yıldız.

"Kreuzberg'e benzemiyor mu Tobias?" diye mırıldandı. "Şu binalar, duvardaki grafitiler..."

Başını eğip ön camdan etrafa baktı yardımcısı.

"Bu binalar daha kısa Şef, iki üç katlı. Kreuzberg'dekiler daha yüksek. Ama haklısın, öyle bir havası var. Barlar, restoranlar, kafeler bizim orayı andırıyor. Duvar resimleri de acayip gerçekten, baksana şu karşıya..." Gösterdiği duvarda devasa bir Che Guevara resmi vardı. "Bizim Orenia Caddesi gibi burada da sanatçılar, solcular oturuyor galiba." Birden sustu, Yıldız'a baktı. "Şu Türk arkeolog da solcu olmasın Şef? Terör örgütleriyle filan bağlantılı olmasın bu herif?"

Nazi dedenin solcu alerjisi olan torununun saçma fikri diye geçirdi içinden Yıldız ama bu ihtimali yine de reddetmedi.

"Anlarız Toby, anlarız" diye geçiştirdi. "Şu eve bir girelim önce de..."

Önlerindeki Carlo'nun aracı iki katlı binaların yan yana sıralandığı bir sokağa girince yavaşladı, park edecek yer arıyordu, bulamayınca yeniden hızlanıp ilerdeki kaldırıma yöneldi. Hiç tereddüt etmeden alçak kaldırımın üzerine çıktı, oraya öylece park etti. Tobias durur mu, o da aracını derhal Carlo'nunkinin arkasına çekti. Arabadan ilk Yıldız indi, ürperir gibi oldu, deri ceketinin fermuarını boynuna kadar çekti. Yaka bağır açık Tobias'ın hiç de üşümüş gibi bir hali yoktu, arabadan çıkınca ilk iş elini cebine sokmuş, sigara paketini çıkarmaya çalışıyordu. Yine mi içeceksin şu zıkkımı demek geçti Yıldız'ın içinden ama bir işe yaramayacağını bildiğinden, boş yere çenesini yormak istemedi. Uzaklardan hafif bir melodi çalındı kulağına, döndü baktı, sokağın sonunda bir restoran gördü; ışıklı mekânın önündeki masalarda yedi sekiz kişi sohbet ediyordu.

"Sevimli bir mahalle, değil mi?" dedi yanlarına gelen Carlo. "Burada gece kolay kolay bitmez." Eliyle ilerdeki yeşil binayı gösterdi. "Şuraya gideceğiz, şu tek katlı evde oturuyor İzzet

Duruca. Güzel yer aslında, arkada bir bahçesi bile varmış." Tıpkı az önce arabada Tobias'ın yaptığı gibi o da bir an sustu. "Sanatçı filan olmasın bu adam? Burada genellikle sanatçılar, marjinaller filan oturur. Bir de Sapienza Üniversitesi'nin öğrencileri..."

Sigarasını dudaklarının arasına yerleştiren Tobias "ben demiştim" gibilerden bir bakış attı Yıldız'a ama şefi onun bu hareketini görmezden geldi.

"Pahalı bir semt mi?" diye sordu sadece. "Yani memur maaşıyla çalışan bir arkeolog oturabilir mi burada?"

Yeşil binaya doğru yürümeye başlayan Carlo dalgın dalgın yanıtladı.

"Eskiden gözde bir yer değildi burası, o zaman kiralar çok ucuzdu ama sonra sanatçılar gelince evlerin kirası arttı. Yine de çok pahalı sayılmaz. Adamın aldığı maaşa bağlı tabii. Türkiye'de maaşlar nasıl?"

Ona ayak uydurmaya çalışan Yıldız, "O kadar yüksek olduğunu zannetmiyorum" diyerek dudak büktü. "Yani tek başına bir kişinin burada böyle büyük bir ev kiralaması zor olabilir."

"Belki de bu İzzet Duruca aileden zengindir." Sigarasını yakarken geride kalan Tobias da laf yetiştirmişti arkalarından. "Belki de arkeolojiyle hobi olarak ilgileniyordur. Para getiren bir meslek olduğunu sanmıyorum bu işin." Sigarasını parmaklarının arasına alırken sesine manidar bir anlam yükleyerek ekledi. "Tabii, tarihi eser kaçakçılığı yapmıyorsan."

Şöyle bir dönüp baktı Yıldız.

"Sen de artık bir karar ver Tobias, adam solcu mu, zengin mi, tarihi eser kaçakçısı mı?"

Kendini tutamayan Carlo gülmeye başladı, zerre alınmadı Tobias, keyifle sigarasının dumanını savurduktan sonra, "Ne bileyim Şef" dedi gülümseyerek. "Akıl yürütmeye çalışıyorum işte."

Yıldız da gülmeye başlamıştı ama birden bakışları önünden geçtikleri duvardaki resme kaydı.

"Şu adam kimdi Carlo? Bir şair, yoksa bir yazar mıydı?"

Carlo duvardan kendilerine gülümseyen kırmızı gömlekli adama baktı.

"Şairliği de vardı ama asıl film yönetmeniydi. Hem de İtalya'nın en önemli yönetmenlerinden biriydi. Pasolini, Pier Pasolini..."

Yıldız'ın zihninde görüntüler belirdi.

"Tamam, çok acayip bir filmi vardı. Bir kasabada zengin adamlar, kızlı erkekli gençleri bir şatoda topluyor, türlü türü işkencelerden geçiriyorlardı. Korkunçtu, çok korkunçtu, filmi yarıda bırakıp sinemadan çıkmıştım..."

"*Salò veya Sodom'un 120 Günü*" dedi Carlo yüzünü ekşiterek. "Gerçekten korkunç bir film. Ama ben inat ettim, sonuna kadar izledim. Korku filmi gibiydi..."

"Korku filmi mi? Ben politik bir film olarak hatırlıyorum. Faşizmi anlatmıyor muydu?"

Bu soru ağzından çıktıktan sonra bir an kararsız kaldı Yıldız. Şu ana kadar başmüfettiş ile politik konuları hiç konuşmamışlardı, adamın dünya görüşünü bilmiyordu. Belki de adam sağ görüşlüydü, belki de faşistti. "Yok" diye geçirdi hızla zihninden "Yok, öyle bir aileden faşist çıkmaz." Ama emin olmak zordu, Carlo'nun yanıtını duyana kadar tedirginliği sürdü.

"Doğru, faşizmi anlatır" dedi başmüfettiş doğal bir sesle. "İkinci Dünya Savaşı'nda, Salò Cumhuriyeti olarak kurulan faşist yönetimin hüküm sürdüğü bir dönem vardır. Salò Hükümeti sadece iki yıl kadar ayakta kaldı ama İtalyan tarihinin en utanç verici zamanları olarak anılır. Pasolini'nin filmi o dönemi konu alır. *Salò veya Sodom'un 120 Günü*'nün sadece politik bir film olmadığı, derin felsefi anlamları olduğu da söylenir. Gerçi ben pek felsefi bir şey göremedim..."

Filmde yaşlı bir baronun genç bir çocuğun dilini kestiği sahne canlandı Yıldız'ın gözünde, içi acır gibi oldu, işte o sahneyi izlerken bırakıp çıkmıştı filmi zaten.

"Ben de pek bir şey anladığımı söyleyemem" dedi yüzünde tatsız bir ifadeyle. "Ama babam çok övmüştü. 'Faşizm tam da böyle bir şeydir kızım' demişti. Bilemiyorum, sert bir filmdi, çok sert..."

Duvardan gülümseyerek onları süzmekte olan yönetmene baktı yeniden Carlo.

"İşin acı tarafı Pasolini kendi filminin gösterime girdiğini

göremeden öldürüldü. Hem de filmindeki gibi işkence edildikten sonra..."

O âna kadar konuşmaları ilgisizce dinleyen Tobias dikkat kesildi.

"Niye? Neden öldürdüler ki adamı?"

"Olay hâlâ çözülemedi" dedi Carlo hoşnutsuz bir sesle. "Güya katil yakalandı, adamın eşcinsel olduğu filan söylendi, cinayeti para için işlediği ileri sürüldü. Ama bana sorarsanız daha karanlık bir şey var. Geçen yıllarda yeniden soruşturma açılması talep edildi ama yetkililer izin vermedi. Birileri bu davanın kurcalanmasını istemiyor." Derin bir iç çekti. "Muhtemelen Pasolini'nin filminde anlattığı faşistlerin torunları." Buruk bir ifade belirdi yüzünde. "Ne yazık ki Spaghetti alla Carbonara'mız kadar faşizmimiz de meşhurdur bizim."

Carlo'yu anlıyordu Tobias, belki de bu yüzden artık üstelemedi, ancak Yıldız bir zamanlar öğrendiği ama şimdi hayal meyal hatırladığı bir konuyu doğrulatmak istedi.

"Faşizmin kelime kökeni antik Roma'dan geliyormuş, değil mi? Bir balta mı ne varmış?"

Tuhaf bir ifade belirmişti Carlo'nun bitkin yüzünde.

"*Fasces*, o baltanın adı *fasces*'tir. Faşizmin kökeni bu kelimeden gelir. *Fasces* çubuk ya da sopa demeti demektir. Sopa demetinin ucunda da keskin uçlu bir cellat baltası yer alır. Bu kadar çok sopanın bir arada olması birlikten kuvvet doğar anlamına gelir. En azından öyle söylüyorlardı."

Mithraizm de aynı felsefeyi paylaşıyor diye düşündü Yıldız. Güçlerini birleştiren gizli bir erkekler topluluğu. Cesaret, fedakârlık, adanmışlık idealleri etrafında birleşiyorlar. Mithra örgütlenmesi günümüzde bu türden faşist bir yapıya dönüşmüş olabilir miydi? Sonra acele karar verdiğini fark etti. Az önce Tobias hakkındaki düşüncelerini hatırladı. Yardımcısını faşist dedenin solcu alerjisi olan torunu olarak nitelemişti ama kendisi de solcu babanın sağcı alerjisi olan kızı gibi davranmıyor muydu şimdi? Soruşturmalarda önyargılardan kurtulmak gerekiyordu, onlara gereken gerçekti, yalın, çırılçıplak gerçek. Aklından bunlar geçerken Carlo anlatmayı sürdürüyordu.

"*Fasces* iri yarı görevliler tarafından diktatörün, konsülün, yüksek görevli devlet adamlarının önünde taşınırdı. Bir başka amacı Roma'da halka korku salmaktı. Çünkü korku insanın en önemli duygularından biridir. Faşizm de bu korkunun üzerinde yükselir zaten. Bildiğiniz gibi Mussolini de korkuyu kullanarak dünyanın başına faşizmi bela etti. Biz İtalyanlar bununla gurur duymuyoruz elbette ama gerçek gerçektir." Sıkıntıyla elini cebine soktu "Bu kadar tarih geyiği yeter, zaten geldik" diyerek üç anahtarın takılı olduğu antik sikke şeklindeki metal anahtarlığı çıkarıp boşlukta salladı. "Umarım bunlar kapıyı açar, yoksa bu kadar yolu boş yere tepmiş oluruz."

Sigarasını yere atıp ayağının ucuyla ezen Tobias uykusuzluğuna rağmen yitirmediği neşesiyle takıldı.

"Niye boşa gelmiş olalım canım, eve giremezsek, şu meyhaneye gidip iki tek atar, açılırız."

Yanıt vermek yerine gülümseyerek binanın giriş kapısına yöneldi Carlo. Anahtarı kilide sokarken, "Eve hem binanın içinden hem de arkadaki küçük bahçeden giriliyormuş" diye açıklamaya başladı. "Dün akşamüzeri konuştuğum komşuları söylemişti. Belki anahtar açmazsa..." Art arda duyulan iki klik sesi endişesinin yersiz olduğunu gösterdi. "Açtı" dedi sevinçle. "Açtı, sıra daire kapısında."

İçeri girer girmez yanıveren sensörlü lambaların ışıkları gözlerini almıştı. Kapının iç tarafına monte edilmiş lambanın çıkardığı belli belirsiz cızırtı dışında hiçbir ses yoktu tek katlı binada. Onları gözleri sürmeli, dudakları kan kırmızısı bir rujla boyanmış sert plastikten dökülmüş bir Caesar büstü karşıladı. Caesar'a pek yüz vermeyip küçük holün sonundaki kahverengi ahşap kapıya yöneldiler. Carlo elindeki anahtarla en önde yürüyordu, Yıldız bir metre kadar geriden aynı sessiz adımlarla onu takip ediyordu, Tobias ise boş gözlerle etrafa bakınıyordu. Başmüfettiş sakince öteki anahtarı kilide soktu. Kilidin içine giren anahtar bu kez biraz zorlanır gibi oldu, Carlo eliyle tokmaktan tutarak kapıyı şöyle bir sarsmak zorunda kaldı, belli belirsiz bir gürültü duyuldu, ardından üçünün de beklediği klik sesi geldi. Rahatlamıştı Carlo, "Bingo" dedi fısıldayarak. "Doğru anahtarmış." İkinci çevrilişinde sessizce içeri doğru

açıldı kapı. Önce başmüfettiş girdi içeriye, ardından Yıldız, en son da Tobias. Kapı hiç de uzun olmayan bir sofaya açılıyordu, iki metre kadar sonra dışarıdan yansıyan ışıkla belli belirsiz aydınlanan bir salon görünüyordu. Tobias kapıyı kapatırken Carlo salonun girişine ulaşmıştı bile. Sağ eli duvarda elektrik düğmesini arıyordu ki birden bir cayırtı koptu.

"Ateş ediyorlar" diyerek kendini yere atan Carlo aceleyle tabancasını çıkarıp üstünkörü tetiğe basmaya başladı. Yıldız ve Tobias da silahlarını çekerek çatışmaya katıldılar. Ancak kimseyi göremedikleri için onlar da gelişigüzel ateş ediyorlardı. Şarjörlerinin yarısı boşalana kadar çatışmayı sürdürdüler ama sonra içerdekilerin karşılık vermediğini fark ettiler. Hepsi de aynı anda kesti ateşi. Kesif bir barut kokusuna boğulan holde sessizce etrafı dinlediler. İçeriden telaşlı ayak sesleri geldi; bir kapının kapandığını, bir camın şangırdadığını duydular.

"Kaçıyorlar!" diye bağırdı Carlo uzandığı yerden doğrularak. "Kaçıyorlar, hadi yakalayalım şunları!"

Tobias iki eliyle kavradığı tabancayı ileri doğru uzatarak salona girmişti bile, Yıldız da arkasından. Ama küçük salonda hiç kimse yoktu, sadece arka bahçeye açılan kapının sallandığını gördüler. Temkinli adımlarla ilerlerken ayaklarının altında cam kırıklarının ezildiğini fark ettiler. Yere ne düşmüştü acaba? Anlamaya çalışırken birden aydınlandı ortalık, Yıldız elektrik düğmesine basmıştı. Ayakkabılarının altındaki cam kırıklarının yeşil bir vazonun parçaları olduğunu gördüler. Işıklar yanınca da salonda kendilerinden başka kimse olmadığını bir kez daha anladılar. Hiç zaman yitirmeden arka bahçeye çıktılar. Bahçe denilen yer, salondan daha küçük bir alandı, ortalıkta ancak iki iskemlenin sığabileceği ahşap bir masa duruyordu, çiçekleri çoktan kurumuş tarhların arasından geçtiler, ortalığa saçılmış, kazma, tırmık, su kovası gibi alet edevata basmamaya dikkat ederek karanlık sokağa attılar kendilerini. Ama az ilerde geniş bir cadde tarafından kesilen uzun sokak bomboştu. Ne bir insan silueti, ne bir ayak sesi ne de motor gürültüsü. Adamlar çoktan sırra kadem basmışlardı. Takibin sonuçsuz kalacağını anlayan Yıldız, "Ben, içeri geçiyorum" dedi tabancasıyla binayı işaret ederek. "Evi kolaçan etmekte fayda var."

Carlo başıyla onayladı.

"Tamam, biz de caddeye bir göz atalım."

Yıldız bahçe kapısından eve girerken onlar da sokağın sonuna doğru koşmaya başladılar. Caddeye ulaştıklarında nefes nefese kalmışlardı, meyve yüklü, erkenci bir hal kamyoneti geçti önlerinden, nerdeyse ezileceklerdi. Sürücü kallavi bir küfür salladı kamyonetin içinden. Şaşkınlıkla etraflarına bakınırken, birden karşı taraftan uzun farlarını yakmış lüks bir otomobilin üzerlerine geldiğini gördüler. Silahlarını doğrultarak sürücüye dur ihtarında bulundular. Biraz zorlanarak da olsa durdu gece mavisi araba. Elleri tabancalarının tetiklerinde temkinli adımlarla araca yaklaşınca sürücü koltuğunda korkudan donup kalmış orta yaşlı, kızıl saçlı bir kadın gördüler. Carlo polis rozetini göstererek arabadan inmesini işaret etti; hiç duraksamadan indi kadın, ellerini havaya kaldırarak dikildi karşılarında. Başmüfettiş aracın içine göz attı. Şüphe çekecek hiçbir şey yoktu, gerginlik içinde ayakta dikilen kadına döndü.

"Nereden geliyorsunuz?"

Kadıncağızın dehşetle büyüyen gözleri Carlo'nun elindeki silaha takılı kalmıştı. Bunu fark eden Carlo tabancasının namlusunu hemen yere çevirdi.

"Ellerinizi indirebilirsiniz" dedi kadına.

Kadıncağız denileni yaptı ama bir türlü rahatlayamıyordu.

"Şimdi sorumu yanıtlar mısınız lütfen" diye üsteledi Carlo. "Gecenin bu saatinde nereden geliyorsunuz?"

"Doğum, doğum günü" diye kekeledi kızıl saçlı kadın. "Arkadaşımın doğum günü partisi vardı, Gloria'nın... Evleri şu arka sokakta... Oradan geliyorum..."

Kadının duruşu, bakışı, ses tonu o kadar sahiciydi ki boşa kürek çektiklerini çoktan anlamıştı başmüfettiş, bakışlarını nefes nefese kalan Tobias'a çevirdi, o da aynı fikirde olmalıydı ki silahını çoktan kılıfına sokmuştu. Yine de kadının kimliğini öğrendiler, arabanın bagajına baktılar, elbette hiçbir şey bulamadılar.

"Tamam hanımefendi" dedi Carlo mahcup bir tavırla. "Artık gidebilirsiniz. Kusura bakmayın, vaktinizi aldık."

Kadın başından beri hep uzak duruyordu onlardan, çünkü ağzını her açtığında buram buram alkol kokusu yayılıyordu

geceye. Her iki polis de farkındaydı bunun ama hiç oralı olmadılar. Aksine, bu kadar çok içmiş olmasını onun masumiyetinin kanıtı saydılar. Kadın arabaya binerken "Lütfen dikkatli kullanın" dedi Carlo ciddi bir sesle. "Yollar sakin ama siz yükünüzü epeyce tutmuşsunuz."

Kadın minnetle gülümsedi, aracın kapısını kapattı, sonra yavaşça hareket ettirdi arabasını. Kadın uzaklaşırken nefesini bir türlü düzenleyemeyen Tobias öksürmeye başlamıştı, bir yandan öksürüyor bir yandan söyleniyordu.

"Bırakacağım bu sigarayı, elli metre koştum koşmadım iflahım kesildi şurada. Bırakacağım, önünde sonunda bırakacağım bu mereti."

Carlo kovaladıkları adamlar sanki bir yerlerden çıkıp gelecekmiş gibi hâlâ tabancasını sağ elinde tutarak caddenin ortasında durmuş etrafa bakıyordu. Ama ortalıkta tek bir canlı görünmüyordu. Neler oluyordu böyle? Ne yapıyordu bu adamlar? Öldürdükleri adamın cesedini sokağa bıraktıkları gece hangi cüretle evine geliyorlardı? Acaba şu anda da bir yere sinmiş onları mı izliyorlardı? Hayır, o kadar akılsız insanlar değillerdi katiller, çoktan kaçmış olmalılardı. Böyle düşünmesine rağmen yine de caddeye açılan karanlık sokak ağızlarını birkaç kez gözden geçirdi. Sonunda vazgeçti, silahını kılıfına koyarken öksürük krizi bir türlü geçmeyen Alman meslektaşına bakarak söylendi.

"Toby gerçekten bırakman lazım sigarayı, zaten sen onu bırakmazsan o seni bırakacak."

Tobias birden gülmeye başladı, neler olup bittiğini anlamayan Carlo kaşlarını çatarak sordu:

"Ne oldu, komik bir şey mi söyledim?"

"Yok, sana gülmüyorum." Eliyle Carlo'nun arkasındaki duvarı gösterdi. "Şu resme gülüyorum. Çok komik değil mi yahu?"

Başmüfettiş döndü arkasındaki duvara baktı. Duvarda devasa bir resim vardı, belki de buna karikatür demek daha doğru olurdu. Çünkü çizimler abartılıydı, figürler gerçeklikten uzaktı. Zayıflıktan kemikleri çıkmış bir dişi kurdun altında üç adam zavallı hayvanın dolgun memelerinden süt emiyorlardı. Hiç

şaşırmamıştı Carlo, bu çizimi önceden görmüştü ama o da gülmeye başladı.

"Bir televizyon dizisinden yola çıkarak yaptılar bu eseri" diye açıkladı. "Kurt Roma'yı temsil ediyor, peki altındaki üç kişinin neyi simgelediğini anladın mı?"

Öksürüğü biraz olsun azalmaya başlamıştı Tobias'ın ama sırıtmayı sürdürüyordu.

"Sadece ortadakinin din adamı olduğunu anladım. Rahip değil mi o?"

Resme bakarak başını salladı Carlo.

"Rahip, belki de daha önemli biri, ama doğru anlamışsın dini simgeliyor. Başta, elinde SPQR harflerinin olduğu kitabı tutan adam, resmi kurumları, yani devleti temsil ediyor; öteki uçta elinde zincir, belinde kılıç olan ise suçluları. Yani bizim çelimsiz Roma'mız her üçünü de beslemeye devam ediyor."

Gıptayla mırıldandı Tobias.

"Roma'yı sevdim ben ya, esprili insanlarsınız. Kendinizle dalga geçmekten korkmuyorsunuz. Bence çok önemli bir meziyet." Yeniden resme döndü ve gülerek ekledi. "Bence bu eserin adı Romulus ile Remus'tan Bugüne Roma olmalı."

Alaycı bir ifade belirdi Carlo'nun yorgun yüzünde.

"Tamam, tamam söyleriz sanatçılara, ismini değiştirirler." Eliyle meslektaşının sırtına vurdu. "Hadi Toby, hadi biz de dönelim artık, bakalım Yıldız ne bulmuş evde?"

17

Ne olabilir bu şifre?

Issız sokak ana baba günüydü; silah seslerini duyup pencerelere çıkanlar, telaşla aşağıya inenler, restorandaki masalarında keyifli sohbetlerini yarıda kesip lezzetli şaraplarını kadehlerde bırakarak kurbanın binasının önüne koşturanlar, adeta bütün mahalle olanı biteni öğrenmek için bir araya gelmişti. Kalabalığı gören Tobias şöyle bir duraksadı.

"Bunlar da kim ya?"

"Kim olacak!" diye homurdandı Carlo. "Mahallenin meraklıları. İşin yoksa bir de bunlara dert anlat şimdi."

Neyse ki onlar kalabalığa yaklaşmadan, çakar lambaları yanan bir polis arabası sireni çalarak sokağa daldı. Carlo sevinmişti, kalabalıkla aralarında duran polis aracına yöneldi. Araçtan inen üç memura rozetini göstererek,

"Ben Başmüfettiş Carlo Benetti" dedi sakin ama otoriter bir sesle. "Az önce üzerimize ateş açıldı, ölen ya da yaralanan yok. Zanlılar kaçtı. Olan biten bundan ibaret. Sizden ricam, şu insanları bir an önce buradan uzaklaştırmanız."

Daha fazla açıklama beklemeyen üç polis, emri uygulamak için kalabalığa doğru yürüdü.

"Lütfen burayı boşaltın!" diye bağırdı iri yarı, gür saçlı olanı. "Lütfen artık evlerinize gidin."

Kalabalık şöyle bir dalgalandı, ardından sesler yükselmeye başladı:

"Mahallemizde ne olduğunu öğrenmek hakkımız!" diye çıkıştı saçını kazıtmış, deri ceketli bir kız. "Silah seslerini duyan

küçük kardeşim korkudan deliye döndü. Dakikalarca ateş edildi burada. Hepimiz vurulabilirdik."

Uzun beyaz saçları omuzlarına kadar dökülmüş, en az yetmişinde bir adam destekledi komşusunu.

"Niye silah kullanıyorsunuz sokağımızda? Neler oluyor burada? Bilmek hakkımız."

"Kaç kişiyi yaraladınız?" diye bağırdı tombul bir kadın. "Neyi saklıyorsunuz bizden?"

"Hiçbir şey saklamıyoruz!" diye karşılık verdi kısa boylu ama atletik yapılı öteki polis. "Yaralanan filan da yok. Hadi, artık evlerinize..." Sesi tehditkâr çıkmıştı.

Kolsuz rengârenk tişörtü ve kırmızı şortuyla sokağa fırlamış iri yarı siyahi bir öğrenci karşısına dikildi kısa boylu polisin.

"Kimi kimin sokağından kovuyorsunuz ya! Burası bizim mahallemiz. Asıl siz çekip gidin evlerinize."

"Evet, siz çekip gidin, biz niye gidelim."

"Mahallemizde çatışma istemiyoruz."

"Sokağımızda polis istemiyoruz."

Bir anda hareketlenen kalabalıkta tansiyon anbean yükseliyordu. Carlo'ya şöyle bir göz attı Tobias, "Müdahale etmek gerekiyor sanırım" dedi gergin bir gülümsemeyle. "Bu çaylak polisler bir çuval inciri berbat edecekler."

"Hay sikeyim böyle işi" diye küfreden başmüfettiş kalabalığa yaklaştı. "Bir dakika, bir dakika dinler misiniz?" diyerek ellerini havaya kaldırdı. "Lütfen, sadece bir dakikanızı almak istiyorum." Kalabalık sessizleşir gibi oldu. "Evet, teşekkür ederim, ben Başmüfettiş Benetti. Size neler olduğunu anlatmak istiyorum. Bir hırsızlık ihbarı aldık ve bu eve geldik. Kapı aralıktı, içeri adım atar atmaz üzerimize ateş açıldı. Kendimizi korumak için biz de karşılık vermek zorunda kaldık. Elbette bu mahallede korkuya neden oldu. Bunun için sizlerden özür dileriz ama karşılık vermeseydik bizi öldürebilirlerdi. Biz ateş açınca hırsızlar kaçtılar. Yani şu anda endişe edecek bir durum yok, hepimiz güvendeyiz. Zaten evin içindeki araştırmamız sona erince biz de bu güzel mahalleyi terk edeceğiz. Yaşananlar için hepinizden tekrar tekrar özür dilerim."

"Hırsızlık olduğuna inanmıyorum" diyecek oldu deri ceketli

kız ama tombul kadın ona engel oldu. "Öyle deme Melina, daha geçen hafta benim evime de girmeye çalıştılar."

"Ama hırsızlığı önlemek de polisin görevi değil mi?" diye tersledi siyahi öğrenci. "Bizim can güvenliğimizi niye tehlikeye atıyorsunuz?"

Bu defa uzun beyaz saçlı ihtiyardan geldi itiraz.

"Yapma ama Dino, başka çaremiz yok diyor adam işte. Ne yani, hırsızların kendilerini öldürmelerini mi bekleyeceklerdi?"

Böylece kalabalık kendi içinde tartışmaya tutuştu, eğer Carlo yeniden konuşmasa belki de gün ışıyıncaya kadar sürecekti bu kargaşa.

"Beyefendi doğru söylüyor" diye bağırdı. Artık sesi daha güvenli çıkıyordu, daha kendinden emin. "Hırsızlığı önlemek de bizim görevimiz. Merkeze döner dönmez emir vereceğim zaten. Daha etkili tedbirler alacağız. Ama merak etmeyin, sivil görevliler çalışacak, yani üniformalı kimseyi görmeyeceksiniz sokakta. Eminim hırsızları da en kısa sürede yakalarız. Bu konuda şüpheniz olmasın. Şimdi sizden ricam, gecenizi daha fazla ziyan etmeden evlerinize dönmeniz. Fakat istemiyorsanız yahut bu sohbeti sevdiyseniz sokakta da kalabilirsiniz. Olan biteni anlattım, gerisi size kalmış. Ama sokakta kalacaklardan ricam, biraz daha sessiz olmaları. Komşularımızı rahatsız etmeyi istemeyiz, değil mi? Evet, yaşanan tatsızlıklar için bir kez daha özür dilerim, şimdi bizim işimize dönmemiz lazım. Herkese iyi geceler." Böyle söyledikten sonra üniformalı polislere geri çekilmelerini işaret etti. Hiddetlenmiş kalabalıkla karşı karşıya gelmekten pek de memnun olmayan polislerin hoşuna gitti bu durum. Derhal İzzet Duruca'nın bahçesinin önüne kadar çekildiler.

"Burada bekleyin" diye uyardı onları. "Sakın kimseyle tartışmaya girmeyin. Özellikle de o siyahi gençle. Milleti kışkırtmak için fırsat kolluyor. Oyununa gelmeyin. Bir terslik olursa, içeriden beni çağırın, sakın müdahale etmeyin."

Polisler sessizce uydular söylenenlere, böylece Carlo ile Tobias da az önce telaş içinde çıktıkları bahçe kapısından nihayet eve girebildiler.

Yıldız salondaydı, eldivenlerini giymiş, ahşap bir masanın çekmecesinin en alttaki gözüyle uğraşıyordu.

"Bir şey mi var orada?" diye sordu yerdeki cam parçacıklarına basmamaya özen gösteren Carlo. "İşe yarar bir şey bulabildin mi?"

Yıldız kendini öyle kaptırmıştı ki, başını bile çevirmeden "Bu çekmecede bir terslik var" dedi sıkıntıyla. "Üstteki iki göz rahatça yerine oturuyor ama bu kapanmıyor. Sanki arkasında bir çıkıntı var."

Kafasını merakla uzatan Tobias, "Masayı çek Şef" diye akıl verdi. "Masayı çekince arkasında ne var görürsün."

Yine yardımcısına bakmadan yanıtladı Yıldız.

"Duvara monte etmişler, yerinden kıpırdamıyor."

"Bana bırak" diye usulca yaklaştı Tobias. "Ben hallederim."

"Eldivenler" diye uyardı Yıldız. "Parmakizlerini silersek Rosa canımıza okur."

Lateks eldivenleri eline geçirirken sıkıntıyla homurdandı Carlo.

"Ondan önce Bay Rossi bizi görevden almazsa tabii."

Her iki erkek polis de eldivenlerini giydikten sonra masanın başına geçti. Yıldız geri çekildi, Tobias eğilip iki eliyle masayı kenarından kavradı, şöyle bir iteledi ama bir milim bile oynatamadı, kendine doğru çekmeye çalıştı, yine olmadı.

"Ben de yardım edeyim" diyerek Carlo da eğildi masaya doğru. "Hadi ikimiz birlikte itelim."

İki erkek olanca güçleriyle yüklenince masa kıpırdar gibi oldu. Bundan cesaret alan Tobias dizlerinin üzerine çöktü, sağ omzuyla masaya dayandı.

"Hadi bir daha deneyelim." Denediler ama olmadı. "Hadi bir daha..." İkinci denemelerinde önce bir çatırtı duyuldu, sonra masa zeminde gürültüyle kayarak beş santim kadar ileri gitti.

"Oldu" dedi Yıldız sevinçle. "Bravo beyler, oldu işte." Kendisi de masanın kenarına geçti. "Ama biraz daha itelim şunu."

İttiler, önce duvara monte edilen vidalar döküldü yere, sonra duvardaki delikleri ortaya çıktı, ardından çıkıntı yapan çekmecenin hizasında ahşap bir kapak belirdi. Duvarda nemden kaynaklanan sarı bir leke vardı.

"Rutubet ahşabı şişirmiş şef, o yüzden kapanmıyormuş. Yine aynı şekilde, kapak çekmecenin kenarına takıldığı için de açılmıyormuş."

Karşılık vermek yerine ahşap kapağı açmak istedi Yıldız ama bunu nasıl yapacağını bilmiyordu, çünkü tutabileceği bir kulp yoktu.

"Üzerine bastır" diye uyardı Carlo. "Bas-aç sistemini kullanmışlar galiba. Evet, evet, işte öyle, sertçe bastır üstüne ve çek elini."

Yıldız söyleneni yapınca bir tık sesi duyuldu, kapak gerçekten de geriye doğru açıldı. Bu defa karşılarına bir kasa çıktı, elbette kapalıydı, kapağında da dijital bir kilit vardı. Yıldız hayal kırıklığı içinde önce dijital kilide, sonra Carlo'ya baktı.

"Eee, nasıl açacağız şimdi bunu?"

Üçü de çaresizlik içinde bir süre sustu.

"Doğum günü filan mı acaba?" diye tahminde bulundu Tobias ama söylediğine kendisi de pek inanmıyor olacak ki sesi cılız çıkmıştı. Yine de denemek istedi Yıldız. Cep telefonunu çıkardı, İzzet Duruca'nın Instagram sayfasında "Doğum Yeri Muş" yazısının yanında yer alan 6.2.1980 tarihini tuşlara basarak dijital kilide girdi. Bir süre bekledi, olmamıştı, kasanın kapağı kıpırdamamıştı bile

"Hayır, bu değilmiş."

Tobias'ın bakışları yeniden Yıldız'ın telefonuna kaydı.

"Türkiye filan olmasın, adam ülkesinden uzak, belki özlemle ülkesinin adını yazmıştır."

Anında itiraz etti Yıldız.

"Rakam yazmamız lazım, harf değil. Dijital kilidin üzerinde sadece rakamlar var. Üstelik sadece altı rakam yazmak zorundayız, ne daha az, ne daha çok."

"Haa, anladım" dedi ensesini kaşıyan Tobias. "Peki adamın doğduğu şehri girsek. Az önce Instagram hesabında gördüm. Muş yazıyordu."

Yıldız ters ters baktı.

"Tobias beni dinlemiyor musun? Sadece sayı girebiliriz diyorum."

Kendini anlatamamanın verdiği çaresizlikle ellerini iki yana açtı Alman Polis.

"Ben de harfleri girelim demiyorum Şef, üç harfin alfabeye göre sıralandıkları rakamları şifre olarak girmekten söz ediyorum. Mesela A harfi için 1 sayısı, B için 2 sayısı, C için 3 gibi."

Gergin yüzü yumuşadı Yıldız'ın.

"Anladım, anladım, haklısın, kusura bakma. Ama hangi alfabeye göre yapacağız bunu, Latin alfabesinde 26 harf var, Türkçede ise 29 harf..."

Tartışmayı ilgiyle izleyen Carlo, "Ben olsam kendi dilimdeki alfabeyi seçerdim" diyerek araya girdi. "Eğer şifre olarak doğduğum şehri kullanacaksam, Türk alfabesini kullanırdım, bence İzzet Duruca da öyle yapmıştır."

"O zaman söyleyeceğim sayıları yazın" diyen Yıldız, yapay zekâya şu soruyu sordu: "Türkçede M harfi kaçıncı sırada yer alır?" Gelen yanıtları da meslektaşlarına sesli olarak okumaya başladı. "*M* harfi 16. sırada, evet, *U* harfi 25. sırada, *Ş* ise 23. sırada." Masanın üzerindeki kâğıtlardan birini aceleyle önüne çekmiş Yıldız'dan duyduğu sayıları not eden Tobias tekrarladı.

"Tamam Şef, söylüyorum. *M* 16, *U* 25, *Ş* ise 23. Yani 16 25 23. Şifremiz bu."

Yıldız telefonunu masanın üzerine bırakıp sayıları dijital kilide yazmaya başladı. Üçü de nefeslerini tutmuş, kilidin açılmasını bekliyordu, ancak hiçbir değişiklik olmadı, kasa açılmadı. Fakat Yıldız vazgeçmedi.

"Bir de Latin alfabesine göre deneyelim" diyerek yeniden yapay zekâya döndü.

"Latin alfabesine göre M, U ve Ş harflerinin sıralaması nasıldır?"

Yapay zekâ çalışmaya başladı. "*M* harfi 13. sırada, *U* 21. sırada, ama Latin alfabesinde *Ş* diye bir harf yoktur, *S* harfi ise 19. sıradadır."

"Doğru söylüyor" diye tısladı Carlo. "Bizde Ş diye bir harf yok. S olarak gir."

Talimata uydu Yıldız ama harflerin sırasını unutmuştu, Tobias tekrar söylemeye başladı.

"*M* harfi 13, *U* 21, *S* harfi ise 19. sırada. Yani Latin alfabesine göre şifremiz: 13 21 19."

Yıldız sayıları dijital kilide bir kez daha yazdı ama sonuç yine aynıydı, kasa onlara teslim olmuyordu. Çok sinir bozucuydu. Belki de davayı çözecek bütün bilgilerin yer aldığı kasayı bir türlü açamıyorlardı.

"Ne olabilir bu şifre?" diye köpürdü Yıldız. "Nedir İzzet Duruca için önemli olan bu rakam?"

Kasanın açılacağından artık umudunu kesmeye başlayan Carlo, bakışlarını salonun duvarlarına çevirdi.

"Bu böyle olmayacak, biz evi bir araştıralım, belki başka bir ipucu buluruz." Kimse itiraz etmedi, üçü de duvara gömülü kasanın başından kalktı. Carlo duvarlarda asılı duran fotoğrafları incelemeye başladı, Tobias içerdeki odaya yöneldi, Yıldız da masanın üzerindeki küçük kitaplığı karıştırmaya başladı. Küçük kitaplıkta kırmızı sırtlı bir kitap dikkatini çekti. Kitabın üst başlığında "Eneide" yazıyordu, altta ise "Virgilio" kelimesi okunuyordu, bu yazılar, yaşlı babasını sırtına almış, oğluyla birlikte kaçmakta olan bir savaşçının resminin içine gömülmüştü.

"*Eneide* ne demek?" diye seslendi Carlo'ya elindeki kitabın kapağını göstererek. "Bu İtalyanca, değil mi?"

Duvarda yan yana asılı üç fotoğrafı incelemekte olan başmüfettiş başını çevirip Yıldız'ın elindeki kitaba baktı.

"İtalyanca tabii. *Eneide*, Aeneas demek. O kitap *Aeneas Destanı*, bu akşam konuştuğumuz destan. Hani şu 'Sen de sözünde dur, koru seni koruyanı Ey Troya' dizelerinin yer aldığı eser."

Elindeki kitabın kapağına bir kez daha baktı Yıldız.

"Virgilio da yazarı Vergilius mu oluyor?"

"Aynen öyle..." Gözlerinden bir parıltı geçti Carlo'nun. "Oradaki kitapların hepsi İtalyanca mı?"

Kitaplığa döndü Yıldız.

"Çoğu İtalyanca, iki tane Türkçe var." Birden Carlo'nun ne demek istediğini anladı. "Yani İzzet Duruca bu kitapları okuyabilecek kadar İtalyanca biliyormuş. Ama bu da normal zaten, İtalyanca bilmeyen birini niye Roma'ya yollasınlar."

Carlo yeniden karşısındaki fotoğrafa dönmüştü.

"Üstelik burada okumuş, Sapienza Üniversitesi'nde. Bunlar üniversitenin bahçesinde çekilmiş."

Hiç yadırgamadı Yıldız.

"Neden olmasın, adam arkeologmuş, belki lisansüstü eğitimini burada almıştır." Duraksadı, başını hafifçe geriye attı. "Sapienza Üniversitesi, babanın görev yaptığı okul değil mi bu?"

Sakince yanıtladı başmüfettiş:

"Evet, emekli olmadan önce orada çalışıyordu. Şimdi de zaman zaman ders verdiği olur." Birden sorunun altında yatan gizli anlamı fark etti. "Yani İzzet Duruca babamın öğrencisi olabilir mi demek istiyorsun?"

Sorusunun suçlayıcı bir ifadeye dönüşmüş olabileceğini anlayan Yıldız düzeltmeye çalıştı.

"Eğer öyleyse, baban bize yardımcı olabilir diyorum. Kurbanı tanıyorsa tabii..."

"Olabilir" dedi Carlo hiç duraksamadan. "Sorarız, hafızası fil gibi güçlüdür, eğer İzzet Duruca öğrencisi olduysa mutlaka hatırlar. Sabah konuşurum. Eğer öyleyse..."

"Şef, Şef buraya gelin" diye seslenen Tobias'ın heyecanlı sesiyle bölündü konuşmaları. "Burada görmeniz gereken bir şey var."

Tobias'ın bulunduğu odaya girdiklerinde, sanki bir gece kulübüne girmiş gibi hissettiler kendilerini, tam karşılarındaki duvarda lambalarla yapılmış bir resim gözlerini almıştı. Önce anlayamadılar.

"Bu ne Toby?" diye mırıldandı başmüfettiş. "Las Vegas kumarhaneleri gibi."

Tobias eliyle ışıktan yapılmış resmi göstererek, "Şey işte Carlo, şu kurban töreni" diye açıklamaya çalıştı. "Boğayı öldürüyorlar ya..."

Sonunda anladı Carlo.

"Evet, evet Tauroktoni Töreni." Gözlerini kısarak baktı ışıklı resme. "Haklısın Toby, ışıklarla Mithra'nın boğayı kurban edişini canlandırmışlar." Suratını buruşturdu. "Ama olmamış."

Yanılmadığı için memnun olmuştu Alman polis.

"Odaya ilk girdiğimde fark etmemiştim, tesadüfen şu düğmeye basınca..."

"Nasıl yani, burada mı ayin yapıyorlarmış?" diye kesti sözünü Yıldız. "Bu odayı Mithra ibadethanesi gibi mi kullanıyorlarmış?"

Sinirli bir tavırla karşılık verdi Carlo.

"Ne ibadethanesi Yıldız! Bu sadece bir süs, bir dekor. Zaten olmamış, hiç olmamış. Şu Mithra'ya bak, palyaço gibi görünüyor. Bir tür soytarılık. Mithra ayinleri yeraltındaki Mithraeumlarda yapılır. Söyledim ya, zaten böyle bir din de yok."

Başmüfettişin gerginliği Yıldız'ın da canını sıkmıştı.

"Böyle bir din yok diyorsun ama birileri bu sembolleri kullanan insanları öldürüyor. Üç kurbanın üçü de yok dediğin bu dinle alakalı insanlar. Bu kadar açık bir bağlantıyı nasıl görmezden geliriz?"

"Görmezden gelelim diyen kim?" diye köpürdü Carlo "Ben sadece böyle bir din yok diyorum ama üç kurbanın üçünün de üzerlerinde Mithra sembolleri olmasını elbette araştıracağız."

"Belki de şifre bu resimden alınmıştır" diye araya girdi Tobias. "Kasanın şifresi Mithra olmasın? İzzet Duruca için bu din o kadar önemliyse belki şifre olarak da tanrısının adını seçmiştir."

Zaten heyheyleri üzerinde olan Yıldız, "Sadece altı sayı girebiliyoruz Toby" diye payladı. "Daha kaç kere söyleyeceğim. Mithra harfleri altı sayıya sığar mı sence?"

Niye bağırıyorsun demek geçti Tobias'ın içinden, belki yalnız olsalar söylerdi de Carlo'nun yanında amiriyle tartışmak istemedi, sadece küskün bir bakış atmakla yetindi. Yıldız da siniri geçsin diye yan duvardaki Nemrut Dağı'ndaki heykellerin yer aldığı afişe bakmaya başlamıştı. Kendini tutamayıp söylenmeyi sürdürdü. "Al işte, Mithra da dağın doruğundan bize bakıyor zaten."

"Mithra çok kolay bir şifre olurdu" dedi sakin bir sesle Carlo. Aralarındaki anlamsız tartışmaya son vermek gerektiğini anlamış olmalıydı. "Evet, herkesin ilk aklına gelen Mithra olurdu. Bence İzzet Duruca, boğa kurbanı töreniyle ilgili başka bir kavram da seçmiş olabilir. Mesela boğa..."

Kafasında birtakım hesaplar yapan Yıldız dalgın bir tavırla homurdandı.

"Boğa da olmaz, harflerin sıralaması 5 sayı veriyor, şifre altı sayıdan oluşmalı." Bakışları Nemrut dağındaki tanrılar afişine takılmıştı, heykellerin arkasındaki tümülüsün üzerinden batmakta olan kırmızı güneşi izledi bir süre, sonra birden döndü ve duvardaki ışıklı boğa ayini resminde altın gibi parıldayan sarı küreye baktı.

"Güneş" diye bağırdı. "Şifre güneş olabilir."

Tobias duymazdan geldi ama Carlo'ya ilginç gelmişti bu ihtimal.

"Hangi dilde peki?"

"Elbette Latince Carlo. Güneş Tanrısı *Sol*'dan bahsediyorum. Çünkü güneş yoksa ne Mithra vardır ne de boğa. Eğer İzzet Duruca Mithra'yla ilgili bir şifre seçtiyse, en anlamlı sözcük Sol'dur."

"Olabilir" diye destekledi Carlo. "Ama güneş tanrısının adı *Sol Invictus*'tur. Sadece *Sol*'u aldıysa olur."

Kapıya yönelmeden önce, "Denemeden bilemeyiz" dedi Yıldız heyecanla. "Hadi bir de güneşi deneyelim."

Yeniden salona geçip hep birlikte kasanın başına üşüştüler. Yine yapay zekâya sordular, kısa bir hesap yaptılar, derken Yıldız, *Sol* kelimesindeki harflerin Latin alfabesinin sayısal sıralanışına göre tuşlara basmaya başladı:

"*S* harfi 19, *O* 15, *L* 12..." Son tuşa basarken, çocukken babasından duyduğu tekerlemeyi söylemeden edemedi. "Açıl susam açıl."

Ama kasa yine açılmadı. Derin bir hayal kırıklığı çökmüştü hepsinin üzerine; Tobias'ın suratı kararmış, Carlo sinirden gülmeye başlamıştı. İki erkek polis de bu işten bir sonuç alamayız diye geçiriyordu zihninden ama Yıldız pes etmedi.

"Durun, durun! Bir de Türk alfabesine göre girelim."

Yine küçük bir hesap yapıldı, yeni bir rakam bulundu: 22 18 15.

"Tabii sayılar değişti" diye mırıldandı Yıldız. "Evet, hadi girelim şu sayıları bakalım. *S* harfi için 22, *O* için 18 ve *L* için 15..." 5'in üzerine biraz da hırsla basmıştı. Elini tuştan çeker çekmez belli belirsiz bir klik sesi duyuldu ve kasanın kapağı usulca aralandı.

"İşte bu" diye haykırdı Yıldız. "İşte bu! Sonunda başardık."

Aralanan kapağı ardına kadar açtı, üçü birden eğilip içine baktı. Üçünün de kafasında aynı soru vardı: Kurbanın özenle sakladığı bu kasadan ne çıkacaktı acaba? Tobias ve Carlo'dan önce Yıldız gördü kasanın içindekileri, bunlar ne paraydı, ne silah ne de evrak, bir cep telefonuyla bir madalyondu. Evet, şu son model cep telefonlarından biri ve iki kurbanın boğazından çıkartılanların tıpatıp aynısı bir madalyon.

18

Ölüm, hayatı yeniden düşünmemizi sağlıyor

Kamburlaşmış siluetini görür görmez anlamıştı Yıldız, morgun önündeki ıhlamur ağacının altındaki adamın Doktor Cavalli olduğunu. Yaşlı adam onlardan önce gelmişti demek. Cavalli'ye doğru yürürken belli belirsiz bir şaşkınlıkla derin bir mahcubiyet duymaktan kendini alamadı. Kim bilir ne kadar zorlanmıştı yaşlı adam sabahın bu saatinde kalkıp buraya gelirken? İyi de neden içeri girmemişti de ağacın altında bekliyordu? Biraz yaklaşınca alacakaranlıkta doktorun sağ elinde bir ateşböceğinin yanıp söndüğünü gördü. Ateşböceği mi? Hayır, uykusuzluktan gördüklerini doğru yorumlayamıyordu, doktorun elindeki ateşböceği filan değil, içmekte olduğu sigarasıydı.

"*Buongiorno* Doktor" diye seslendi Carlo. "Erkencisiniz."

Polisleri görünce, onlara yöneldi yaşlı adam.

"*Buongiorno*, *Buongiorno* Carlo. Tabii erkenden geleceğim, ölüleri bekletmek olmaz." Küçük bir kahkaha attıktan sonra Yıldız'a baktı. "*Buongiorno* Signora Karasu. Haklıymışsınız, bakın yine görüştük işte."

Yaşlı adamın sesinde ne bir yorgunluk ne de bir şikâyet seziliyordu, sanki böyle erkenden çağrılmasına sevinmiş gibiydi. Memnun oldu buna Yıldız, meslektaşlarının arasından öne çıkarak elini doktora uzattı.

"*Buongiorno* Bay Cavalli. Sizi sabahın bu vaktinde..."

Sözünü tamamlamasına izin vermedi doktor, "Hiç önemli değil" diyerek Yıldız'ın elini içtenlikle sıktı. "Aksine çağırdığınız için teşekkür ederim. Zaten sabahın beşinde zıp diye açıyorum gözlerimi. Ondan sonra uyuyabilene aşk olsun. İyi oldu, erkenden çıktım evden. Monica biraz homurdandı ama olur o

kadar. Zaten evde kalsaydım da mızmızlanacaktı. Şaka bir yana, sayenizde heyecanlı günler geçiriyor emekliliğin eşiğindeki bu adam." Başını kaldırdı yeniden, öteki iki polise gülümsedi. "Carlo, Bay Becker..." Şöyle bir tepeden tırnağa süzdü üçünü de. "Adımlar yavaşlamış, omuzlar düşmüş, zor bir gece geçirilmiş anlaşılan."

Alaycı bir tavırla karşılık verdi Tobias.

"Ama acayip bir geceydi Doktor, çok heyecanlıydı."

"Heyecanlıysa mesele yok" dedi yaşlı adam yeniden şakacı tavrına bürünerek. "Ee söyle bakalım Carlo, telefonda anlatmadın, ne yapıyoruz burada sabahın bu vaktinde?"

Sanki bu soruyu bekliyormuş gibi Carlo usulca yaklaştı ve fısıldarcasına açıkladı:

"Bir cep telefonu var Doktor, Face ID ile açılıyor. Yani sahibinin yüzüne ihtiyacımız var. Bu gece yarısı getirilen İzzet Duruca'nın yüzüne."

"Haa, evet anladım, tamam, hallederiz ama ben de görmedim maktulü henüz." Bunu söyledikten sonra, yeni içmeye başladığı sigarasını gösterdi. "Şu zıkkımı bitireyim de geçeriz içeri. Zaten size anlatacaklarım var. Raporumda da yazdım fakat sözlü olarak anlatırsam daha iyi olur." Ama lafa başlamak yerine sigarasından derin bir nefes çekti, dumanları üfledikten sonra anlatmaya başladı.

"Önceki iki maktulde, yani Enzo Costa ile Sergio Gatti'nin kanında kloroform ve etorfin bulundu."

Yıldız bu maddelerin adını duymuştu ama ikisinin birden kullanılmış olması kafasını karıştırmıştı, öteki meslektaşlarının durumu da ondan pek farklı değildi.

"Yani adamları kloroformla mı kaçırmışlar?"

Sigarasının uzayan külünü silkelerken yanıtladı Yıldız'ın sorusunu.

"Evet, evet, her iki kurbanı da kloroform kullanarak etkisiz hale getirmişler. Yani maktulleri böyle kaçırmış olmaları büyük ihtimal."

"İşkence meselesi ne oldu?" diye soran Carlo sabah konuştukları meseleyi yeniden gündeme getirdi. "Kurbanların işkence gördüğü kesinleşti mi?"

Sanki önemli bir hata yapmış gibi duraksadı yaşlı adam.

"O mesele biraz karışık Carlo. Ben tam anlayamadım, belki siz çözersiniz."

Üç polis de dikkat kesilerek doktora çevirdi bakışlarını.

"Şöyle ki, hayalarının derisi yüzülürken Sergio Gatti hayatta değilmiş."

Her zamanki ivecenliğiyle atıldı Tobias.

"Yani adam acıdan ölmemiş mi?"

Doktor kati bir tavırla başını iki yana salladı.

"Hayır, hayır, işkence yapılmadan önce ölmüş." Gözlerini açarak omuzlarını silkti. "Bir ölüye işkence yapmak! Bu da anlaşılır bir şey değil aslında."

Yıldız'ın ela gözlerinden tuhaf bir ışık geçti.

"Bir açıklaması var" dedi gizemli bir sesle. "Ama önce bir soru soracağım. İki kurbanın ölüm saatleri aynı mı?"

Yaşlı zihni hâlâ tıkır tıkır işliyordu doktorun.

"Hayır, önce Sergio Gatti ölmüş" dedi kendinden emin bir tavırla. "Yaklaşık on saat sonra da Enzo Costa. Niye?"

"Sanırım katiller Enzo'ya bir oyun oynamışlar. Buna bir tür psikolojik işkence de diyebiliriz. Öldürdükten sonra derisi yüzülen Sergio'nun hayalarını göstermişler ona. Muhtemelen öncesinde de acı içinde bağıran, korkuyla haykıran sesler dinlettiler. Çoğu zaman gerçek işkenceden daha etkilidir bu yöntem. Sonunda da arkadaşının bedenini serdiler gözlerinin önüne."

Carlo'nun aklına yatmamıştı bu varsayım.

"Yani katillerimiz işkence yapamayacak kadar yufka yürekli mi diyorsun?"

"Orasını bilemem ama ölmüş bir adama işkence yapmanın başka manası olamaz. Tek mantıklı açıklama bu."

"Şef haklı" diyerek konuşmaya katıldı Tobias. "Anlaşılan adamlar farklı bir sorgu tekniği kullanmışlar. Bu yüzden önce Sergio Gatti'yi öldürmüşler, çünkü sorgu tekniklerinden haberdar olan yüzbaşı hilelerini anlayabilirdi, oysa nakliyatçı Enzo Costa nereden bilecek bu işleri."

Yıldız önemli bir ipucu yakalamış gibi araya girdi.

"Aslında, bu olay bize çok önemli bir fırsat tanıyor. Evet, artık katiller hakkında somut bir saptama yapabiliriz. Şunu ra-

hatlıkla söyleyebilirim ki, bu adamların sadistik eğilimleri yok."

"Ne? Ne diyorsun sen Yıldız?" diye çıkıştı Carlo. "Herifler üç insan öldürmüş, üstelik İzzet Duruca'nın sağ elini bileğinden kesmiş ama sadistik eğilimleri yok, öyle mi?"

Geri adım atmadı Yıldız.

"Evet, bence yok. Sakince dinlersen anlayacaksın ne demek istediğimi. Tamam, adamlar kurbanlarını sorguluyorlar ama işkence yapmaktan kaçınıyorlar. Acı çektirmekten mutluluk duymuyorlar. Önemli olan amaçlarına ulaşmak, acı vermekten zevk almak değil. Amaçlarına ulaşmak için öldürmekten de çekinmiyorlar ama bunu gerektiği zaman yapıyorlar."

"Bence mantıklı" dedi yaşlı doktor. "Maktullerin öldürülme biçimleri de Bayan Karasu'nun varsayımını doğruluyor."

Carlo sabırsızca sordu:

"Bıçakla öldürülmemişler mi? Yahut kılıç gibi bir silahla? Bedenlerinde yara izi vardı ya!"

"Hayır, kurbanların bedenlerinde gördüğümüz yaralar onlar öldükten sonra oluşmuş. Katillerin olay yerini düzenlemek için yaptıkları dekor amaçlı yaralamalar. Antik Roma usulü ölüm. Oysa gerçekte kurbanları az önce sözünü ettiğim ikinci maddeyi, yani etorfini kullanarak öldürmüşler. Her iki kurbana da yüksek miktarda etorfin zerk etmişler." Anlaşılmamış olmaktan çekinerek yeniden ayrıntıya girdi. "Baştaki senaryomuza dönersek, katiller iki kurbanı da kloroform kullanarak kaçırıyorlar. Kurbanlar ayılınca da sorguya başlıyorlar. Elbette hemen konuşturamıyorlar, bunun üzerine Sergio Gatti'yi etorfin kullanarak öldürüyorlar. Ardından ölü adamın hayalarının derisini yüzüyorlar. Bu arada Enzo Costa'ya işkence feryatları dinletiyorlar. Sonunda arkadaşının işkenceye dayanamayıp öldüğünü söylüyorlar, cesedi ve hayalarını gösteriyorlar. Gördükleri karşısında ödü kopan Enzo da konuşmaya karar veriyor. Yani katiller amaçlarına ulaşıyorlar, istedikleri bilgileri alıyorlar ama elbette tutsaklarını bırakmıyorlar. Belki kendilerini tanıdığı için yahut şu anda bilmediğimiz bir nedenle Enzo'yu da öldürüyorlar. İşte burada Signora Karasu'nun söylediklerini haklı çıkaracak bir yol deniyorlar. Kurbanlarını bıçakla, sopayla, hatta tabancayla değil, daha az acılı bir yöntemle, her ikisine de yüksek mik-

tarda etorfin zerk ederek öldürmüş oluyorlar. Sonra da Antik Roma dönemine uygun bir cinayet görünümü vermek için bedenlerinde bıçak yaraları açıyorlar. Başka bir açıklaması yok. Şunu da hemen belirtmeliyim ki, aslında etorfini veterinerler kullanır büyükbaş hayvanlarda. Küçük bir dozu bile insanı hiç acı çektirmeden öldürebilir. Bu da gösteriyor ki, karşımızdaki adamlar gerçekten de öldürmekten zevk alan sadistler değiller. Daha çok işlerini beceriyle yapan profesyoneller."

Carlo dalgınca söylendi:

"Bu da onları çok daha tehlikeli birer katil haline getiriyor."

Sonunda ortak bir noktada buluştuklarına sevinmişti Yıldız, büyük bir memnuniyetle destekledi başmüfettişi.

"Bunda haklısın işte Carlo, gerçekten de bu katiller çok daha tehlikeli olabilirler. Benim böylesi bir analizi yapmamın amacı da adamları mazur göstermek değil, daha iyi tanımak. Tanımadığın düşmanın gücünü, zayıflığını, becerisini bilemezsin. Daha da önemlisi nasıl hareket edeceklerini kestiremezsin. Şu âna kadar da kestiremedik zaten. Adamlar hep bir adım önümüzde. Bizim sıkıntımız, katillerin nasıl insanlar olduğu hakkında hiçbir fikrimizin olmaması. O yüzden suçluların profilini çıkartmak çok önemli. Kim bu şahıslar? Neden öldürüyorlar? Daha kimleri öldürecekler? Doktor Cavalli'nin işkenceyle ilgili bulduğu ayrıntılar bu soruları yanıtlamamız için çok kıymetli ipuçları sunuyor."

"Doğru söylüyorsun Şef" diye arka çıktı Tobias. "Artık bu cinayetlerin bir seri katilin işi olmadığını biliyoruz. Doktorun son anlattıkları da bunu destekliyor zaten. Karşımızda profesyonel bir suç çetesi var. Asıl mesele, bu cinayetleri neden işliyorlar? İşte ondan emin olmamız lazım."

Polislerin aralarındaki tartışmada taraf olmak istemeyen doktor sigarasını yere atıp ayakkabısının ucuyla ezdi.

"Anlayacağız Bay Becker, anlayacağız. Önceki iki kurban görevlerini yapıp bize katilleriyle ilgili bir şeyler anlattılar, şimdi gidip şu üçüncü maktulle konuşalım, eminim o da katillerini yakalatmak için elinden geleni yapacaktır."

Meslektaşlarıyla birlikte doktora ayak uyduran Tobias'ın ablak yüzüne az önceki neşeli ifade gelmişti yeniden.

"Ölülerin konuşması ha, güzel benzetme doktor. Ama bu mucizeyi gözlerimle görmek isterim."

Morgun dış kapısını şifreyi yazarak açtı doktor. Kısa bir koridordan geçerek binaya girdiler. İçeride uzun boylu, sert bakışlı bir adam karşıladı onları. Erkenden uyandırıldığı için suratı sirke satıyordu. Ama doktoru görünce sırıtmaya başladı.

"*Buongiorno* Doktor, nasılsınız efendim?"

Doktorun yüzü de yakın bir akrabasını görmüş gibi ışımıştı.

"*Buongiorno* Luca, iyiyim." Başıyla kapının arkasındaki salonu işaret ederek sordu. "Nasıl, misafirlerimize iyi baktın mı bu gece?"

Bembeyaz dişlerini göstererek güldü Luca.

"Çok iyi baktım Doktor, şikâyet eden kimse yok."

"Güzeeel. Senden bir ricam var, biz içeride çalışırken sen de şu Lola'nın fırınına bir uzan. Çoktan açılmıştır ama sadece kornetto istemiyorum, bak bu hanımla bu bey, Almanya'dan geldiler. Signora Karasu Türk, onların çok güzel kahvaltıları vardır. Mahcup olmayalım, güzel sandviçler yaptır. 'Roma'ya gittik, aç kaldık' demesinler sonra." Cebinden çıkardığı kâğıt parayı Luca'nın avcuna tutuşturdu. "Kahvelerimizi de unutma." Birden durdu, yanındakilere İngilizce olarak sordu: "Kapuçino içiyorsunuz değil mi?" Herkesten onay alınca yeniden İtalyancaya döndü. "Herkese kapuçino alıyorsun, kendini de unutma. Ama elini çabuk tut, yarım saat sonra kahvelerimizi içiyor olalım."

Daha sözü bitmeden Luca o leylek gibi uzun bacaklarıyla dış kapının yolunu yarılamıştı bile. Arkasından bakan Doktor, "Çok hamarattır" diye mırıldandı hayranlıkla. "Bakmayın böyle göründüğüne, burayı çekip çeviren odur." Sonra uzanıp salonun kapısını açtı. "Buyurun, buyurun geçelim."

İçeri girdiklerinde dünkünden daha ağır bir koku çarptı yüzlerine. Üstelik daha cesedi soğutucudan çıkarmamışlardı bile. Yıldız'ın yüzünün buruşturduğunu gören doktor, masasına yöneldi, üst çekmeceden üzerinde çiçek resimleri olan bir krem tüpünü alıp Yıldız'a uzattı.

"Bunu kullanın, işe yarar."

Yıldız minnetle gülümseyerek aldı kremi.

"Teşekkür ederim."

Tüpün kapağını açtı, işaretparmağına biraz sıktıktan sonra kremi burun deliklerine sürdü.

Doktor ceketini çıkarmış, önlüğünü giymeye başlamıştı bile.

"Nedense sabahları daha çekilmez oluyor burası" dedi, sanki bu ağır koku kendisinin suçuymuş gibi mahcup bir sesle. "Ama sonra alışıyorsunuz. Hatta bir tür bilgelik de kazanıyorsunuz. Evet, bu koku, bu sevimsiz salon, sonsuzluğa karışmadan önce kendileriyle ilgilenmenizi bekleyen bu ölüler, ister istemez hayatı düşündürüyor insana. Hele benim gibi hayatınızı bu işe verdiyseniz." Fayans kaplı duvarın önündeki lavaboya yürürken anlatmayı sürdürdü. "Burası Dante'nin *İlahi Komedyası*'ndaki Araf'a benziyor. Cennet ya da cehenneme gitmeden önceki bekleme yeri. Bir ara durak. Dante'yi çok severim ama onun inandıklarına inanmıyorum. Cennetin de cehennemin de var olduğunu sanmıyorum, sonsuz bir huzur bekliyor ölümden sonra bizi, ne yazık ki hiçbir zaman farkına varamayacağımız bir huzur." Herkesin kendisini dinlediğinden o kadar emindi ki dönüp onlara bakmıyordu bile. "İşte böyle şeyler düşündürüyor burası. Belki bütün bunlar ucuz felsefe diyeceksiniz ama bu salonun böyle bir etkisi var." Lavabodaki musluğu açarken noktaladı sözlerini. "Dediğim gibi ölüm, hayatı yeniden düşünmemizi sağlıyor."

Doktor ellerini yıkarken, Carlo morg dolaplarının önüne gelmiş, merakla etiketlere bakarak kurbanın konulduğu dolabı bulmaya çalışıyordu.

"İzzet Duruca, evet İzzet Duruca, işte buradaymış" diye seslendi, sonra yaşlı adama baktı. "Cesedi çıkartayım mı doktor?"

Hayır, bu ânın vereceği o duyguyu kaçırmak istemiyordu yaşlı adam; bekle dercesine sağ elini havaya kaldırarak sakin adımlarla Carlo'ya doğru yürüdü. Polislerin üçü de dolabın önünde yerlerini almıştı çoktan. Doktor yaklaşınca, başını usulca öne doğru sallayarak Carlo'ya dolabı açabileceğini işaret etti.

Başmüfettiş kapağı açıp dolabı kendine doğru çekti. Önce ayaklar göründü, sonra kafasına kadar bütün bedeni beyaz bir örtüyle kapatılmış ceset çıktı ortaya. Örtünün beyazlığı Yıldız'ın dikkatini çekti.

"Kesik bilekten kan sızması gerekmez miydi?" diye mırıldandı. "Örtüde tek bir leke bile yok."

Cesedin yüzünü kapatan örtüyü çekmeden önce Yıldız'a bir bakış attı doktor.

"Sabırlı olalım, birazdan anlarız."

Uzandı, örtüyü usulca kaldırdı, kırk yaşlarında, kalın kaşlı, uzun burunlu, ince dudaklı, ufak tefek bir adamın solgun yüzü çıktı karşılarına. Doktor Cavalli örtüyü maktulün beline kadar çekti. Böylece bileğinden kesilmiş kolu da çıktı ortaya. Doktor, önlüğünün cebinden yakın gözlüklerini çıkardı, eğilip kesik bileği avcunun içine aldı, baktı. Tahmin ettiği sonuçla karşılaşmış gibi sakince mırıldandı:

"Dağlamışlar, o yüzden kanamıyor. Yakmışlar yani ama sanırım zaten öldükten sonra kesmişler elini. Otopsiden sonra daha kesin konuşurum ama muhtemelen bu kurbanın kanında da kloroform ve etorfin bulacağız."

"Pudra" diye söylendi Tobias. "Görüyor musun Şef, gözkapaklarının üzerinde pudra tozları var."

Kurbanın yüzünü incelemekte olan Yıldız, yardımcısını onayladı.

"Haklısın, gül kokusu da var belli belirsiz." İyice cesedin yüzüne yaklaştı. "Fondöten de kullanmışlar. Bakın sol gözün altındaki morluk fondötenle kapatılmış."

Bir çocuğun dizginsiz merakıyla sordu Tobias:

"Neden? Neden yapıyorlar bunu? Öldürdüğü birini neden güzelleştirmeye çalışır ki insan?"

Bu konuşmaları çok da umursamayan Carlo, kasada buldukları cep telefonunu elinde salladı.

"Şunu deneyelim mi artık?"

Kurbanın kesik bileğini incelemeye dalmış olan doktor, "Ne? Neyi deneyelim?" diye doğruldu. Carlo'nun elindeki telefonu görünce bakışlarını maktulün yüzüne çevirdi. "Önce gözlerini açmamız gerekecek." Yeniden cesedin başına geldi. "Evet, hazır mısınız, açıyorum."

Carlo cep telefonunu avcunun içine almıştı, doktor eğrilmiş parmaklarıyla önce sağ gözün sonra da sol gözün gözkapaklarını kaldırdı. Maktulün ışığını yitirmiş ela gözleri donuk donuk bak-

tı karşıda bir noktaya. Kapakların yeniden kapanmayacağından emin olan doktor, kenara çekilerek yerini Carlo'ya bıraktı.

"Tamam, maktul senin."

Başmüfettiş avcundaki cep telefonunun kamerasını cesedin yüzüne yaklaştırdı.

"Biraz aşağı" diye yönlendirdi Yıldız. "İyice çenesine yaklaştır."

Carlo telefonu biraz indirerek kurbanın yüzünü ortaladı ve hepsinin duymak istedikleri o cılız ses yankılandı soğuk salonda.

"Açıldı" diye söylendi Carlo sevinçle. "Telefon açıldı."

Hemen telefonu kendine doğru çevirdi, rehberden arayan ve aranılan numaralara baktı. Ama sadece tek bir numara ve tek bir isim vardı telefonda. Türkiye'deki bu numara avukat Tekin Dirlik'e aitti.

Gizemli bir sesle mırıldandı başmüfettiş.

"Maktul sadece Türkiye'deki bu avukatla konuşmuş. Belki mesajlaşmıştır da. Eğer öyleyse silmiş olmalı, çünkü hiçbir yazışma görünmüyor. Başka kimseyle de iletişime geçmemiş."

Yıldız da başını uzatmış telefonun ekranına bakıyordu.

"Fotoğraflara bir baksana Carlo. Belki bir görüntü yakalarız."

Söyleneni yaptı başmüfettiş ama tek bir kare bile fotoğraf yoktu.

"Telefonda ne konuştuklarını öğrenemeyiz ama eğer yazışma yaptılarsa belki silinmiş mesajları kurtarabiliriz. Bizim çılgın Rosa bu konuda gerçek bir dâhidir. Benim diyen hacker su dökemez eline."

19

Troyalı Prens Aeneas'ın annesi Afrodit

"O evde ne işiniz vardı?" diye höykürdü emniyet müdürü. "Savcılık izni olmadan bunu yapamayacağınızı bilmiyor musunuz?"

Daha morgdan ayrılmadan, Doktor Cavalli'nin ikinci kattaki küçük odasında kahvaltılarını yaparlarken aramıştı, güneş Roma'daki kiliselerin çatılarını yeni yeni aydınlatırken. "Hepinizi emniyete bekliyorum" demişti telefonun öteki ucundan çın çın öten bir sesle. "Evet, hepinizi diyorum Carlo, İtalyanca bilmiyor musun?"

Kalayı yiyen başmüfettişin beti benzi atmış, eli ayağı titremeye başlamıştı. Hiç şüphe yoktu, bütün faturayı ona kesecekti. Kötüydü bu, hem de çok kötü. Berlin'de üstleriyle dalaşmaya alışkın olan Yıldız oldukça rahattı, jambonlu sandviçini mideye indirmekte olan Tobias'ın ise umurunda bile değildi emniyet müdürünün telefonda esip gürlemesi. Ama yediği kornettonun son lokmasını kapuçinosunun yardımıyla yutabilen Carlo aceleyle ayağa fırlamıştı bile. O böyle telaş içinde çırpınırken, Tobias'ın hiç oralı olmadığını görünce de dayanamayıp parlamıştı.

"Pes ama Toby, emniyet müdürü kıyameti koparıyor, sen hâlâ tıkınmayı sürdürüyorsun."

Alman polis bir an sandviçini çiğnemeyi bırakıp, gözlerini belerterek şöyle bir bakmış, ardından masum bir ifadeyle sormuştu:

"Ben yemeğimi yarıda bırakırsam Bay Rossi fırçalamayacak mı bizi? Bundan kurtuluş yok Carlo, hiç değilse karnımızı doyurup öyle gidelim."

Böylece öfkesinin son sınırına varan başmüfettiş, "Ne? Ne diyorsun sen ya?" diye bağırmıştı. "Adam belki beni görevden alacak, sen hâlâ yemek derdindesin."

Müdahale etmezse işin çirkinleşebileceğini anlayan Yıldız da toparlanmış, "Hadi Toby, hadi gidelim" diye uyarmıştı yardımcısını. "Carlo haklı, üstelik onu biz sürükledik maktulün evine. Gidip şu durumu düzeltelim bari."

Böylece Tobias nihayet ayaklanmış, fakat soğukkanlılığını hâlâ sürdürerek "Merak etme Carlo, emniyet müdürü hiçbir şey yapamaz sana, yanında biz vardık" diye adamı yatıştırmaya çalışmıştı. Ancak daha fazla bir şey duymak istemeyen Carlo hışımla odadan çıkıp arabasına binmişti bile. Yolda sağduyuyla düşünme fırsatı bulmuş olmalı ki, Alman polisler emniyetin önüne geldiklerinde onu sakinleşmiş bir halde kendilerini beklerken bulmuşlardı. Hatta onlara yardım dilercesine bakarak "Bu beladan nasıl kurtulacağız?" diye sormuştu.

Yıldız çok iyi anlıyordu onu; yükselmek istiyordu, bu da doğaldı, her polis daha iyi bir konuma gelmeyi hayal ederdi ama kullandığı yöntem doğru muydu ondan hiç emin değildi. Elbette ona yardım edeceklerdi, arabadayken Tobias'a da nasıl konuşacaklarını anlatmıştı zaten. Olayların kendiliğinden geliştiği yönünde bir senaryo yazacaklardı. İzzet Duruca'nın evine izinsiz girmemişler, birtakım sesler duymuşlar, kapının açık olduğunu fark edince de mecburen dalmışlardı içeri. Carlo da başka çaresi kalmadığından bu öneriyi kabul etmişti. İşte bu endişelerle çıkmışlardı emniyet müdürünün huzuruna. Daha kapıdan girer girmez, "O evde ne işiniz vardı?" diye başlamıştı Roberto Rossi. "Savcılık izni olmadan bunu yapamayacağınızı bilmiyor musunuz?"

Ateş yutup alev püskürüyordu adeta adam. Yüzü o kadar gerilmişti ki nerdeyse alnındaki yara bandı açılacaktı. Yıldız bile bu kadarını beklemiyordu ama ne tuhaf ki, buraya gelene kadar endişe içinde kıvranan, korkudan renkten renge giren Carlo, emniyet müdürünün karşısında birden usta bir aktör gibi rol kesmeye başladı.

"Kendiliğinden oldu efendim" dedi sakin bir tavırla. "Evet, kendiliğinden oldu. Maktulün evine girmek için gitmemiştik. Kesinlikle öyle bir niyetimiz yoktu."

Elbette inanmadı Roberto.

"Ama girmişsiniz, hatta içeride çatışma çıkmış."

"Mecbur kaldık" diyerek Yıldız da katıldı konuşmaya. "Adamlar üzerimize ateş açtılar. Carlo'nun da söylediği gibi, aslında komşularla konuşmak için gitmiştik oraya. Çünkü zamana karşı yarışıyorduk. Bir günde üç ceset Bay Rossi! Şaka değil, katiller bizimle alay eder gibi şehrin merkezi yerlerine üç ceset bıraktılar. Bizimse elimizde en küçük bir ipucu, tek bir kanıt, işe yarar tek bir tanık yoktu. Hızlanmak gerektiğine karar verdik. Aslına bakarsanız, başmüfettiş sabahı beklememizi önerdi. 'Savcılıktan izin alır, hem komşularla konuşur hem de maktulün evini araştırırız' dedi. Biz ısrarcı olduk."

Carlo anında destekledi.

"Ama haklılardı efendim. Zaten haklılıkları da kanıtlandı. İyi ki gitmişiz o mahalleye, gitmeseydik bu ipuçlarına da ulaşamayacaktık."

Emniyet müdürünün yüzünde bir kararsızlık belirmişti.

"İpuçları mı? Neymiş onlar?"

Sözlerinin işe yaradığını anlayan Carlo iyice yaklaştı.

"Öncelikle karşımızdakilerin tek kişi değil bir çete olduğunu anladık. Böylece seri katil ihtimalini elemiş olduk. Evde öteki kurbanlarınkiyle tıpatıp aynı şu Mithra madalyonundan bulduk, daha da önemlisi evde bir cep telefonu vardı."

Küçümsedi Roberto.

"Herkesin cep telefonu olabilir. Ne var bunda?"

"Hayır, öyle sıradan bir telefon değil efendim. Madalyonla birlikte gizli bir kasaya saklanmıştı. Üstelik bu telefonla tek bir kişiyle iletişim kurulmuştu. Evet, Türkiye'den bir avukatla... Avukat Tekin Dirlik'le."

"Başka kimseyle konuşmamış mı yani?"

"Hayır, sadece bu avukatla iletişime geçmiş, belki mesajlaşmıştır da, henüz ondan emin değiliz."

Gözlerinden keskin bir ışık geçti emniyet müdürünün.

"O zaman maktulün İtalya'da kullandığı telefon değil bu."

"Değil efendim, maktulün İtalya'da kullandığı başka bir telefon numarası var. Ama o numaranın kullanıldığı cihaz

kayıp. Ben de İtalya'daki numarasından aradım, ulaşılamıyor. Muhtemelen katillerin elindedir."

Roberto'nun bakışları yumuşar gibi oldu, masanın üzerine yaydığı ellerini toparlayıp koltukları gösterdi.

"Gelin, gelin, oturun şöyle. Oturun da en başından anlatın şu meseleyi."

Üçü de gerginliklerini gizlemeye çalışarak yayıldılar rahat koltuklara.

"Söylediğim gibi efendim" diyerek anlatmaya başladı başmüfettiş. "Aslında komşularla konuşmaya gittik. Zaten akşamüzeri konuşmuştum onlarla, İzzet Duruca'nın cesedi bulunmadan önce. Bir haftadır görmediklerini söylemişlerdi, ben de çok sıkıştırmamıştım. Ama ceset bulunduktan sonra..."

Sabırsızlanmaya başlayan emniyet müdürü sözünü kesti.

"Tamam, tamam, orasını anladık, komşularla görüşürken ne oldu?"

"Konuşmaya fırsat kalmadı ki, maktulün evinden sesler duyduk. Evde birileri vardı. Yaklaşınca kapının aralık olduğunu gördük."

Roberto kuşkuyla bakıyordu.

"Bir dakika bir dakika, yani başkasının evine gizlice girmişler ama kapıyı kapatmayı akıl edememişler, öyle mi?"

Birazcık aklı olan her polis gibi elbette emniyet müdürü de çelişkiyi yakalamıştı. Ancak bizim takımın yalanı sürdürmekten başka çareleri yoktu.

"Acemiliklerine gelmiş olabilir" diye güya bir tahminde bulundu Yıldız. "Yahut her biri ötekinin kapattığını düşünmüş de olabilir. Bence asıl mesele bu adamların kim olduğu? Mahallenin uyanık hırsızları mı yoksa bizim katiller mi yahut başka birileri mi?"

Roberto'nun aklını çelmeyi başarmıştı.

"Siz ne düşünüyorsunuz peki?"

"Kapıların kilidi zorlanmamış" diye akıl yürüttü Yıldız. "Evin iki kapısı vardı. Binanın girişinden ulaşılan bir kapıyla bahçe kapısı. İkisinde de bir hasar, bir kanırtma, bir zorlama yoktu. Muhtemelen evin anahtarlarını kullanarak girdiler içeri."

En küçük bir ayrıntıyı kaçırmamak için kocaman kafasındaki küçük kulaklarını dikmiş ilgiyle dinliyordu Roberto.

"Normal değil mi?" diye sordu. "İzzet Duruca'yı kaçırdıklarına göre anahtarlarına da el koymuşlardır. O anahtarlarla da..."

Sanki çok gerekliymiş gibi "Anahtarlar maktulün üzerindeydi efendim" dedi Carlo. "Katiller almamıştı."

Emniyet müdürünün yüzünü yeniden bir kuşku dalgası kapladı. "Eyvah, anladı" diye geçirdi içinden Yıldız. "Adam canımıza okuyacak şimdi."

Ama köpürmedi Roberto.

"Nereden biliyorsun?" diye sordu sadece.

"Gözlerimizle gördük, cesedin cebinden çıkanların arasındaydı. Antik sikke şeklindeki bir anahtarlığa takılı üç anahtar vardı."

Toparlamaya çalışan Yıldız "Yani evin anahtarları olduğunu sanıyoruz" dedi içten bir tavırla. "Başka nerenin olabilirler ki? Maktulün Roma'da ikinci bir evi olduğunu sanmıyorum."

İkircim içindeydi Roberto.

"Yani anahtarları denemedik diyorsunuz."

Adamın gözünün içine baka baka yalan söyledi Yıldız.

"Yok, denemedik, zaten oradan morga gittik, cep telefonunu açmak için..."

Birden yumuşadı emniyet müdürü, kahkahalarla gülmeye başladı.

"Cep telefonu açmak için morga mı gittiniz? Niye teknik büro değil de morg?"

Yıldız da gülmemek için kendini zor tutuyordu.

"Çünkü maktulün yüzüne ihtiyacımız vardı efendim. Telefon Face ID ile açılıyordu."

Gizli bir vakarla onayladı Carlo.

"Yani başka çaremiz yoktu."

Roberto gülmeyi sürdürüyordu.

"Gecenin bir yarısı ha..."

Odaya girdiklerinden beri konuşmayan Tobias ciddi bir sesle düzeltti.

"Sabahın körü desek daha doğru Bay Rossi. Yıldız Başkomiserimin belirtiği gibi biraz hızlanmamız gerekiyordu."

Derin bir iç çekti emniyet müdürü.

"İşte bunda haklısınız. Siz morgdayken, yani sabahın kö-ründe iki kişi aradı beni. Biri savcı, öteki de şu Salvatore manyağı. Savcıyı anlıyorum, bir günde üç kişinin öldürülmüş olması telaşlandırmış adamı. Dahası son kurban Türk bakanlığında çalışıyor, üstelik burada bir görevle bulunuyor. Ama bu Salvatore'ye ne oluyor, onu anlamıyorum. Niye bu ısrar? *Madama Lucrezia*'nın oraya da gelmiş."

Yıldız bu akşam güvenlik kameralarının bulunduğu merkezde Salvatore'nin Carlo'yu aradığını hatırladı. Sanki gizli saklısı varmış gibi uzaklaşarak konuşmuştu onunla. Başmüfettişin 'Salvatore beni de aradı' demesini bekledi ancak yapmadı.

"Evet efendim, *Madama Lucrezia*'nın oraya da gelmişti" diye onayladı sadece. "Sepetledik tabii, bu kez avcunu yalayacak, davamızı kaptırmayacağız ona... Şu telefondaki avukatın vereceği bilgilerin davanın çözümünde..."

Roberto sağ elini kaldırarak durdurdu onu.

"Bekle, bekle, o kadar hızlanma Carlo! Yeniden maktulün evine dönelim, çatışma ânına. Şu size ateş eden adamları görebildiniz mi? Onları teşhis edebilir misiniz?"

Derin bir sessizlik çöktü gün ışığının usulca süzülmeye başladığı büyük odaya.

"Hayır efendim, ne yazık ki teşhis edemeyiz. Adamların yüzünü görecek fırsatımız olmadı. İçeri girdiğimizi fark eder etmez ateş açtılar. Burnumuzu çıkarmamıza bile izin vermediler. Çok iyi silah kullanıyorlardı. Tobias'la peşlerine düştük ancak evden çıkar çıkmaz kaybettik. Ne onları görebildik ne de araçlarını. Ama iki kişi olduklarını sanıyoruz." Alman meslektaşına döndü. "Sen de aynı fikirdesin, değil mi Toby?"

"Dışarıda bekleyen bir kişi daha olabilir" dedi Alman polis. "Belki arabayı çalışır vaziyette tutan bir sürücü. O yüzden biz daha sokağa çıkmadan kolayca sırra kadem basmış olabilirler. Şunu söyleyebilirim ki, adamlar kesinlikle profesyonel. Tıpkı katillerimiz gibi."

Roberto önemli bir sorunu çözmek istercesine merakla sordu:

"Sence size ateş açanlar hırsız değil miydi?"

Düşünmeye bile gerek duymadı Tobias:

"Hırsızların bu kadar iyi silah kullanabileceklerini sanmıyorum. Bence bize ateş açanlar katillerdi."

"Eyvah" diye geçirdi içinden bir kez daha Yıldız. "Ne yaptın Toby!" Şimdi yeniden soracaktı Roberto. "Adamlar bu kadar profesyonelse gizlice girdikleri evin kapısını nasıl açık bıraktılar?" diye. İlginçtir, emniyet müdürü bunu es geçti ama sanki bela arıyormuş gibi Tobias lafı yine netameli konuya getirdi.

"Tabii bu kadar usta katillerin nasıl olup da kapıyı açık bıraktıkları hiç mantıklı gelmiyor."

Bunları duyan Roberto da fark etmişti çelişkiyi.

"Evet, ben de onu düşünüyordum şimdi" dedi boğuk bir sesle. "Yoksa bilinçli olarak mı açık bıraktılar? Belki de senin de söylediğin gibi, üçüncü bir kişi daha vardı, o girsin diye kapıyı kapatmamışlardır."

Roberto'nun adeta onların yalanlarına kılıf bulmaya çalışır gibi konuşması Yıldız'ı şaşırtmıştı ama tecrübeli emniyet müdürünün belki de onlara zarf attığını düşünerek bu ihtimali onaylamadı.

"Üçüncü adamın olduğundan emin değiliz efendim. Bana sorarsanız, kapının açık kalması tamamen unutkanlık. Evet, kusursuz olmaya çalışanlar çok daha önemli hatalar yapar. On beş yıllık polislik hayatımdan çıkardığım en önemli ders budur. Bütün ayrıntıları göz önünde bulundurayım, her şeyi kontrol edeyim derken en basit meselelerde çuvallar insanlar. Bu da öyle bir hataydı bence."

Çok üstünde durmadı Roberto.

"Evet, evet, mümkün tabii, üstelik cinayet sırasında planların aksaması büyük ihtimaldir. Ama ben yanıtlayamadığımız soruya dönmek istiyorum yeniden. Evin anahtarları maktulün cebinden çıktığına, kapılar zorlanmadığına göre adamlar içeri nasıl girdiler?"

İlk tahmin Carlo'dan geldi.

"Maymuncukla ya da benzeri bir aletle. Hiç de zorlandıklarını zannetmiyorum. Adamların çok becerikli olduğunu biliyoruz. Sadece cinayet işlerken değil, kurbanlarını kaçırırken, olay yerlerini düzenlerken ne kadar ustalıkla çalıştıklarını gördük.

Bu adamların bir dairenin kapısını açamayacaklarını düşünmek saflık olur. Ama bana sorarsanız, cevabını bulmamız gereken daha önemli bir soru var: Katiller öldürdükleri birinin evine niye gittiler? Üstelik *Madama Lucrezia*'nın önüne cesedi bıraktıktan sonra. Cesedi bulduğumuzu yahut bulacağımızı bile bile. Çok riskli değil mi bu?"

"Kesinlikle haklısın" diye onayladı Yıldız. "Çok tehlikeli bir davranış."

İtiraz abanoz rengi sakallarını sağ eliyle çekiştiren Roberto'dan geldi.

"Niye öyle diyorsunuz? Belki İzzet Duruca onlara çok önemli bir bilgi verdi. Mesela evdeki gizli kasanın içinde bir telefon olduğunu öyle öğrenmiş olabilirler. Telefonu almak için de eve girdiler."

"Ama efendim" dedi Carlo kaşlarını çatarak. "O zaman eve girdikten, alacaklarını aldıktan sonra cesedi bırakırlardı. Böylesi çok daha güvenli olmaz mıydı? Neden kendilerini tehlikeye atsınlar?"

Israrından vazgeçmedi Roberto.

"Belki kurbanı *Madama Lucrezia*'nın oraya bıraktıktan sonra önemli bir şey fark ettiler. Belki kasadaki telefonun peşinde değillerdi, belki İzzet Duruca'yı kaçırırken evde bir kanıt bırakmış olabileceklerini anladılar. Riskli de olsa o kanıtı almaya geldiler. Öyle değil mi, başka bir açıklaması yok bunun."

"Var aslında" dedi Yıldız sıkıntıyla. "Gelenler İzzet Duruca'nın arkadaşları olabilir." Benzetmesini beğenmemiş olacak ki yüzünü buruşturdu. "Arkadaşları değil de yandaşları diyelim. Yahut katillerin ölüm listesindeki diğer kişiler. Katillerin ellerinde bir liste olduğunu biliyoruz, onlardan üçünü öldürdüler. Ama listelerinde sadece bu üçü mü vardı? Eğer öyleyse niye hâlâ birilerine mesaj vermeye çalışıyorlar? Cesetleri bulduğumuz her yerde bir mesaj vardı. İlk iki kurban, nakliyeci Enzo Costa ile Carabinieri yüzbaşısı Sergio Gatti, Roma'nın kurucularına benzetilmişti, İzzet Duruca'nın kesik eli *Gerçeğin Ağzı*'na konulmuş, bedeni ise *Madama Lucrezia*'nın önüne bırakılmıştı ve bulduğumuz şu not..."

"Ne notuymuş o?" diye huysuzlandı emniyet müdürü. "Neden bahsediyorsunuz?"

Carlo derhal izah etmeye koyuldu.

"Anlatacaktık müdürüm, yeri gelmedi o yüzden... Evet, *Madama Lucrezia*'nın kaidesinin önünde bir not bulduk. *Aeneis Destanı*'ndan üç dize..."

Hayretle mırıldandı Roberto:

"Vergilius'un yazdığı destandan mı? Roma'nın kuruluş destanından..."

"Evet efendim, notta şu dizeler yer alıyordu." Hatırlamaya çalıştı. "Şöyleydi galiba, 'Sadık değilim artık hiçbir bağla vatanıma..."

"Öyle değil Carlo" diyen Yıldız telefonunu çıkardı, okumaya başladı. "Bağlı değilim artık hiçbir kanunla vatanıma / Eğer gerçeği söyleyerek faydam dokunursa sana / Sen de sözünde dur, koru seni koruyanı Ey Troya..."

Zihni allak bullak olan Roberto hiddetle söylendi:

"Troya da nereden çıktı yahu? Hani Mithra'yla uğraşıyorduk biz... Bir de şu Anadolulu köleyle..."

"Zoilos, efendim" diye tamamladı Carlo. "Afrodisias'ı yeniden kuran adam."

"Evet, her şey onun mezar kabartmalarının taşınmasıyla başladı zaten." Duraksadı, sanki önemli bir meselenin ayırdına varmış gibi başını geriye attı. "Belki de yanılıyoruz, belki de araştırmamız gereken konu Zoilos mezar kabartmaları değil, Troya'dır. Baksanıza katiller bıraktıkları notta ne Zoilos'tan bahsediyorlar, ne Afrodisias'tan ne de Mithra'dan. Şiirde adı geçen tek yer Troya. İlk kurban da Romulus ile Remus'a benzetildiğine göre, katiller Troya'dan gelenlerin Roma'yı kurmasına atıfta bulunuyor olabilirler. Belki Zoilos ve Mithra meselesini kaşıyarak hedef şaşırtmak istiyorlardır."

"Zannetmem" dedi Yıldız kendinden emin bir tavırla. "Katiller hiçbir zaman doğrudan Mithra'ya göndermede bulunmadılar ki. Sadece Mithra'yla bağlantısı olan şahısları öldürdüler. Nakliyeci Enzo Costa ile Carabinieri yüzbaşısı Sergio Gatti'nin ve son kurban İzzet Duruca'nın Mithra madalyonları vardı. Dahası İzzet Duruca'nın elinde aynı tanrının bir dövmesi ve evindeki bir odanın duvarında Mithra'daki boğa töreninin ışıklı bir resmi yer alıyordu. Oda sanki ibadet mekânı olarak

düzenlenmişti. Ortodoks Hristiyanların evinde bulunan Azize Meryem ikonasının bulunduğu köşe gibi. Cinayetlerle Mithra dini arasında bir bağ olduğu kesin ama Zoilos ile bu sır din arasında nasıl bir bağ var, onu anlayamıyorum. Çünkü Afrodisias'tan Roma'ya getirilen mezar kabartmalarını yaptıran Zoilos, Mithra inancından biri değil. Adam Afrodit'e tapıyor ama ne tapınma, kendini adeta tanrıçaya adamış. Oysa Mithra dininde kadınlar yok. Öyle değil mi Carlo, Mithra bir erkek dini..."

"Ben de öyle biliyorum" dedi bıkkın bir tavırla Başmüfettiş. "Mithra ile Afrodit'in bir alakası yok. Ama Afrodit ile *Aeneis Destanı*'nın alakası var. Destanın kahramanı olan Troyalı Prens Aeneas'ın annesi Afrodit. Yani Troya'dan kaçan Aeneas Roma'yı kurarken, annesi Afrodit hep onun yanındaydı. Bence Troya bağlantısı buradan geliyor."

Sıkıntıyla puflayan emniyet müdürü koltuğunda geriye yaslandı.

"Ama Troya hep var... Karışık iş, çok karışık... Peki ne yapıyoruz şimdi?"

Sanki vaziyet kontrolü altındaymış, sanki mükemmel bir plan yapmış gibi kendinden emin sıralamaya başladı Carlo:

"Yıldız işin Türkiye ayağını yürütecek, yani şu telefondaki şahısla konuşacak, Tekin Dirlik adındaki avukatla. Maktul İzzet Duruca hakkında ayrıntılı bilgi toplayacak. Türk emniyetinde tanıdıkları var."

"Hayır, öyle yapmayın" diyerek çıkıştı Roberto. "Sakın öyle yapmayın. Soruşturmayı Interpol üzerinden yürütmek zorundayız. Yoksa bulduklarımızın hukuki bir geçerliliği olmaz." Yıldız'a bakarak sürdürdü sözlerini. "Ama Interpol aracılığıyla soruşturma başladığında tanıklarla sizin konuşmanız iyi olur. Ne de olsa Türkleri daha yakından tanıyorsunuz."

"Tabii Bay Rossi" dedi Yıldız hiç tartışmaya girmeden ama elbette bildiğini okuyacak ve emniyet müdürünün makamından çıkar çıkmaz Başkomiser Nevzat'ı arayacaktı. "Tabii, efendim" diye yineledi. "Tabii, bir an önce Türkiye'deki Interpol'le yazışmaya başlarız."

Carlo yapacaklarını anlatmaya kaldığı yerden devam etti.

"*Madama Lucrezia* heykelinin bulunduğu Venedik Sarayı'nın güvenlik kameralarını inceliyor bizim çocuklar. Bakalım, oradan ne sonuç çıkacak. Ayrıca bugün Kolezyum'a gideceğiz, Zoilos mezar kabartmalarının taşınmasıyla ilgili ayrıntıları öğreneceğiz. Bir de şu Türkiye'ye izne giden elçilik görevlisi var, Sami İlhan. Mezar kabartmaları taşınırken İzzet Duruca'nın yanında olan görevli. Gelmişse bugün onunla da görüşeceğiz."

"Tabii onu da öldürmedilerse" dedi deminden beri sessizce oturan Tobias. "Bu kadar süre ortalıkta görünmemesi hiç hayra alamet değil."

Sanki sohbetin tamamlandığını belirtmek ister gibi ellerini önündeki sümenin üzerinde kavuşturdu emniyet müdürü.

"Umarım başına bir iş gelmemiştir. İzinden dönerse onu da koruma altına almamız gerekebilir." Birden yüzüne babacan bir ifade yerleştirdi. "Eh, kahvaltı da yapmamışsınızdır siz şimdi. Hadi gelin, size bir şeyler ısmarlayayım."

Hiç kimse biz tokuz filan demedi; Carlo zaten doğru dürüst bir şey yememişti, hafiften başı dönen Yıldız sert bir kahveye hayır demezdi, Tobias ise sağlam bir kahvaltıyı asla reddetmezdi. Zaten hemen de toparlanmıştı.

"Çok iyi olur efendim" dedi nerdeyse ağzı sulanarak. "Ama affınıza sığınarak söylüyorum, sadece kapuçino, kornetto değil de şöyle peynirli jambonlu bir sandviç şahane olmaz mıydı?"

GARAJDA

Geniş garajın ön tarafına park edilmiş kırmızı kamyonet, pembe dondurma satış pikabı ve ambulanstan oluşan üç aracın biraz gerisinde duruyordu siyah minibüs. Miran'ın tuttuğu hortumdan fışkıran tazyikli su, karanlık bulutları dağıtan öfkeli bir kasırga gibi minibüsün boyasını çözüp atıyordu. Kaportanın siyah boyasının altından Roma'nın altın rengine benzer koyu renk bir turuncu çıkıyordu. Turuncu zeminin üzerine kırmızı harflerle yazılmış Kapriçyo Müzik Dükkânı'nın harfleri de birer ikişer görünmeye başlamıştı; az sonra, Çaykovski'nin *İtalyan Kapriçyosu*'nun ilk notalarının kahverengi renkli çizimleri de çıkacaktı karşılarına.

"Dikkat etsene" diye homurdandı, minibüsün plakasını sökmekte olan Ruben. "Her yerimi ıslattın!"

Arkadaşını ıslattığının farkında değildi Miran, elindeki tazyikli suyla siyah boyayı çözmeye çalışıyordu sadece. Ruben'in uyarısıyla anladı durumu ama hiç oralı olmadı. Sanki söyleneni duymamış gibi "Ne, ne dedin?" diyerek elindeki hortumla birlikte döndü, böylece tazyikli su olduğu gibi Ruben'in güçlü bedenine çarpmaya başladı. Bask öfkeyle haykırdı:

"Manyak mısın ya, ne yapıyorsun sen?"

"Ne, ne dedin?" diye yineleyen Miran, iki adım atarak suyu onun üzerine tutmaya devam etti. O anda anladı Ruben, genç arkadaşının kendisiyle şakalaştığını. Yorgun yüzündeki öfke yerini haylaz bir ifadeye bıraktı.

"Demek oyun istiyorsun ha! Tamam, madem öyle, kaçma o zaman!"

Böyle söyledikten sonra bütün gücüyle atıldı arkadaşının üzerine. Miran kaçmadı, aksine birkaç adım daha yaklaşarak hortumu tümüyle ona doğrulttu. Su şimdi çok daha sert bir şekilde çarpıyordu Bask'ın geniş göğsüne. Ama Ruben bir dağ keçisi gibi dayanıklıydı, tazyikli suya aldırmadan adım adım yaklaşıyordu hortuma. Bir adım gerilese de moralini bozmuyor,

aksine büyük bir hırsla hemen iki adım daha atarak aradaki mesafeyi kapatmaya çalışıyordu. Aralarında sadece yarım metre kalıncaya kadar böyle devam etti bu güç mücadelesi; sonunda kaybedeceğini anlayan Miran hortumu atarak minibüsün arkasına doğru tabanları yağladı. Miran'ın elinden kurtulan hortum yere düşerken delirmiş bir yılan gibi kıvrılıp dönerek garajın içinde zıplamaya başladı. Kendini çılgın sulardan korumaya çalışan Ruben birtakım tuhaf hareketlerle hortuma yaklaştı. Sonunda üzerine atlayarak hortumu yakalamayı başardı. Hortumu eline alınca da minibüsün arkasından haylaz bir çocuk gibi onu gözleyen Miran'a döndü, parlak dişlerini göstererek vahşice güldü.

"İşte şimdi yandın oğlum!"

Yerden kalkan Ruben hortumu bir tabanca gibi arkadaşına doğrultarak minibüsün arkasına doğru yürürken, Miran garajın eve açılan kapısına doğru atıldı ama ıslak vücudu kaya gibi bir engele çarptı. Karşısında dev gövdesiyle Angelo duruyordu. Uzun boyu ve geniş omuzlarıyla kapının önünü tümüyle kapatmıştı. Eğlenceli bir ifadeyle başını usulca öne sallayarak, "İnsan yaptığı eylemin sonuçlarını kaldırabilmeli genç dostum" dedi manidar bir sesle. "Kılıçla yaşayan kılıçla ölür, hortumla ıslatan hortumla ıslanır."

Ne yapacağını bilemeden öylece kalan Miran, kapıdan çekilmesi için yalvarmaya hazırlanıyordu ki arkasından gelen sert bir darbeyle Angelo'ya doğru savruldu. Evet, hortumla ıslatan hortumla ıslanıyordu ama sular kontrolden çıktığında önünde kim varsa onu da silip süpürüyordu. Miran'ı aşan tazyikli sular bir anda Angelo'yu da sırılsıklam yapmıştı. Ama kırçıl sakallı İtalyan'ın bu durumdan hiç de şikâyet eder gibi bir hali yoktu, aksine Miran'ı sağ eliyle kenara çekerek Ruben'in üzerine yürüdü.

"Kutsal kitap suçsuz insanlara dokunmayacaksın, der."

Angelo'nun üzerine geldiğini gören Ruben, pabucun pahalı olduğunu anlayınca elindeki hortumu atarak ambulansla pembe dondurma pikabının arasından bahçeye doğru koşmaya başladı. Ama garajın kepenkleri kapalı olduğu için kaçacak bir yer yoktu. Bunu bilen Angelo, yüzüne, bedenine çarpan

sulara aldırmadan hortumu yerden aldı ve çaresizce minibüsü kendine siper eden Ruben'e yöneldi. Angelo çekilince kapı açıkta kalmıştı, Miran da bunu bekliyordu, iki arkadaşının kapışmasını fırsat bilerek hızla çıkışa yöneldi. Ama Angelo'nun sanki ensesinde de gözleri vardı, arkadaşının ne yaptığını görmüştü, hızla geri döndü ve hortumu Hırvat arkadaşına çevirdi.

"Yok öyle kavga çıkartıp sonra tüymek. Al bakalım, sinsi provokatör, bak bakalım nasıl oluyormuş tazyikli suyun tadı."

Miran'ın hortumun önünde şekilden şekle girmesini kahkahalarla izlerken birden arkasından bir çift kolun mengene gibi omuzlarını sardığını fark etti. Ruben'di bu, en iyi savunma saldırıdır kuralı uyarınca, saklanmayı bırakıp karşı atağa geçmişti. Dengesi bozulan Angelo'nun elinden kurtulan hortum bir kez daha yere düşecek oldu ama Miran nefis bir hareketle havada yakaladı onu ve vahşi bir çığlık atarak derhal arkadaşlarına çevirdi ucunu. Zaten birbirleriyle boğuştukları için ayakta durmakta zorluk çeken Angelo ile Ruben tazyikli suyun darbesiyle art arda yere yığıldılar. Bunu fırsat bilen Miran sudan çıkmış balığa dönünceye kadar ıslattı onları. Ötekiler de zaten artık direnmiyorlar, yerde hâlâ birbirlerini iterek çılgınca gülüyorlardı. Sonunda Angelo sağ elini kaldırdı.

"Yeter, tamam, teslim oluyoruz."

Miran hortumun ucunu Ruben'e döndürdü.

"Ya sen?"

Dizlerinin üzerinde doğrulmaya çalışan Ruben de elini kaldırdı.

"Tamam, tamam, ben de teslim oluyorum."

Ama Miran işi sağlama almak istedi, mavi hortumu elinden bırakmadan ağır ağır su vanasına kadar geriledi. Üç motosikletin arkasında duran büyük vanayı kapattıktan ve su tamamen kesildikten sonra hortumu yere bıraktı. Yeniden minibüsün yanına döndüğünde arkadaşlarının birbirlerine dayanarak doğrulmaya çalıştıklarını gördü ama kahkahaları hâlâ sürüyordu.

"İyi oldu ya" dedi çocuksu bir sevinçle Ruben. "Ancak ayılabildim valla. Çok yaşa Miran!"

Ellerini silkeleyerek üzerindeki sulardan kurtulmaya çalışan Angelo'nun da suratında aptal bir mutluluk ifadesi belirmişti.

"İyi oldu, gerçekten iyi oldu. Arada bir böyle neşelenmeye ihtiyacımız var."

Oyunun gerçek galibi olan Miran yanıt vermek yerine, sanki arkadaşlarını kucaklayacakmış gibi ellerini iki yana açtı ve sesine yalancı bir huşu vererek Beethoven'ın Schiller'in şiirinden bestelediği *Neşe'ye Övgüsü*'nü Almanca söylemeye başladı.

"Kardeş olun ey insanlar / Bunu ister tanrımız / Bu dünyada her şey geçer / Yalnız sana dost kalır / İnsanlığa doğruluğa / Göğsünü aç, korkma sakın / Hür doğmuştur insanoğlu, / Hür yaşamak hakkıdır."

Angelo ve Ruben durur mu, onlar da katıldılar koroya.

"Hür doğmuştur insanoğlu, / Hür yaşamak hakkıdır."

Şarkı bitince aşka gelen Miran bağırdı:

"Yaşasın Schiller, yaşasın Beethoven. Sanat olmasa bu dünya yaşamaya değmezdi."

Öyle bir an geldi ki, dostça, kardeşçe yakaladılar birbirlerini omuzlarından. Bir süre öylece kaldılar. Günlerdir yaşadıkları ve yaşattıkları korkunç olaylardan sonra gerginleşen ruhları hiç değilse bir anlığına rahatlamıştı sanki. Ne kadar hazırlanırsa hazırlansın, kendini ne kadar ikna ederse etsin, öldürmek eylemine bir türlü alışamıyordu insan.

"Eh, bu kadar yeter" diyerek ilk Angelo koptu gruptan, başıyla minibüsü gösterdi. "Boyalar hâlâ duruyor, arka plaka da değişmedi. Sonra birimiz dükkânı açmalı, Miran bu senin işin." Ruben'e döndü. "Sen de içeridekine bir bak bakalım, adamcağız dünden beri bekliyor buzhanede. Çözülmesi lazım. Benim halletmem gereken bir mesele var." Sanki birazdan cepheye gideceklermiş, sanki oradan hiç dönmeyeceklermiş gibi gururla baktı arkadaşlarına ama uyarmadan da edemedi: "Bu kadar eğlence yeter, hadi bakalım, işbaşına!"

20

Artık dünyanın her yerinde çürümüş bir şey var

Serin bahar rüzgârının usulca titrettiği pembe çiçekli kiraz ağacının altındaki bankta oturuyordu Yıldız, az önce Deniz'le konuşmuştu. İyiydi oğlu, keyfi yerindeydi, hiç dünkü gibi özlem serzenişlerinde bulunmamıştı, tatlı tatlı şakalaşmışlardı güzelce. Hâlâ kucağında duran telefona baktı. Başkomiser Nevzat'ı araması gerekiyordu ama bir türlü eli telefonun arama butonuna gitmiyordu. Şefin azarlamasından çekinen Tobias az ilerde tüttürüyordu sigarasını, bir yandan da yüzüne vuran sabah güneşinin tadını çıkartıyordu. Carlo ise kahvaltıdan sonra emniyet müdürünün isteği üzerine içeride kalmıştı. Artık aralarında ne konuşacaklarsa... Nevzat'ı aramak için ideal zaman diye düşünüyordu Yıldız ama bakalım Türk Başkomiser telefonu açacak mıydı, onu hatırlayacak mıydı, daha da önemlisi yardım isteğini kabul edecek miydi? Bu ikircim içerisinde Nevzat Başkomiser yazan numaranın altındaki arama düğmesine dokundu. Daha ikinci çalışında açıldı telefon; Nevzat'ın o babacan sesi çınladı kulağında.

"Alo Yıldız, bu ne güzel bir sürpriz! Nasılsın bakalım?"

Bütün tedirginliği bir anda kayboldu.

"Merhaba Başkomiserim, iyiyim, iyiyim. Demek telefonum hâlâ kayıtlı sizde."

Belli belirsiz bir gülüş yuvarlandı telefonun öteki ucundan.

"Aşk olsun, başka nasıl olacaktı, biz insanlarımızdan öyle kolay kolay vazgeçmeyiz."

Aslında o kadar da sıcakkanlı biri olmamasına rağmen duygulanmıştı Yıldız.

"Teşekkür ederim, ben de öyle. Nasılsınız, iyi misiniz Başkomiserim?"

"Bu dünyada ne kadar iyi olunabilirse o kadar iyiyiz ancak. Ne olacak Yıldız, yaşayıp gidiyoruz işte."

O kederli havaya girmek istemedi Yıldız.

"Ali Komiserim ne yapıyor?"

"İyi, bugünlerde o çok iyi, son anda karar değiştirmezse yakında nişanı olacak, onun telaşesinde."

Yeniden eski neşesine kavuşmuştu Nevzat'ın sesi.

"Tebrik ederim, Zeynep'ti değil mi kız arkadaşı?"

"Evet, evet, bizim Zeynep, sen onunla karşılaşmadın. Tabii İstanbul'a gelmedin ki. Ama tanısan seversin. Çok iyi bir kriminologdur, daha da önemlisi şahane bir insan. Ali'yi biliyorsun zaten. İkisi de evladım gibidir, o yüzden bizi de bir heyecan sardı. Evgenia'yla ben... Sahi sen Evgenia ile de tanışmadın. Bak İstanbul'a geldiğinde mutlaka uğrayacaksın bize. Belki bizimkilerin düğününe gelirsin, Tatavla'da olur zaten tören. Umarım son anda bizim hayırsız bir maraz çıkarmaz da takarız yüzükleri. Evet, bizdeki havadisler böyle işte..."

Sustu, sanki artık aranma nedenini duymak ister gibiydi.

"Kusura bakmayın Başkomiserim" diyerek girizgâh yaptı Yıldız. "Sizi de rahatsız ediyorum ama, önemli olmasa aramazdım. Bir konuda yardımınızı isteyecektim. Böyle apar topar girdim söze ama uygun muydunuz, vaktiniz var mıydı?"

"Var, var Yıldız'cım, ben de yeni gelmiştim zaten. Kimse yok yanımda, rahatça konuşabiliriz."

Böyle söylemesine rağmen Nevzat'ın sesi biraz ciddileşmişti. Aramasa mıydım diye düşünmekten kendini alamadı Yıldız ama artık çok geçti.

"Tamam o zaman" diyerek sürdürdü sözlerini. "Aslında biraz karmaşık bir mesele, ne yazık ki çok da acil. İki gündür tuhaf olaylar yaşıyoruz, art arda üç cinayet işlendi burada. Öldürülenlerden biri de Türk vatandaşı."

"Berlin'de mi?"

Artık sesi daha sert çıkıyordu Nevzat'ın.

"Yok, yok, ben İtalya'dayım. Emniyet Güçleri'nin Koordineli Çalışma Yeteneklerini Geliştirme Projesi için bir aydır

Roma'da yaşıyorum. Bahsettiğim cinayet burada işlendi, daha önce de iki İtalyan vatandaşı katledilmişti. Üç cinayetin birbiriyle bağlantılı olduğunu düşünüyoruz. Yani muhtemelen katiller aynı kişiler. Daha da kötüsü, cinayetlerin arkası gelecek gibi görünüyor."

Hemen tahminde bulundu Nevzat.

"Mafya meselesi mi?"

Çok fazla açılmak istemiyordu Yıldız.

"Emin değiliz, biraz sofistike cinayetler, kurbanlarını süslüyorlar, cesetleri tarihi yerlere bırakıyorlar, Roma İmparatorluğu'na göndermeler filan var, antik destanlardan alıntı mesajlar yazıyorlar."

Bir kez daha aklındakini dile getirdi Nevzat.

"Seri katil vakası olmasın?"

"Önce biz de öyle düşündük ama artık seri katil olmadığını biliyoruz. Birkaç kişiler, birlikte hareket ediyorlar, çok tecrübeliler, çok ustaca davranıyorlar. Bildiğiniz profesyonel tetikçi profili. Mafya gruplarından söz ediliyor ama ondan da emin değiliz."

"Çok kötü bu Yıldız. Umarım öyle değildir, çok acımasızdır bu herifler. Geçenlerde İstanbul'da bir şahıs yakaladık. Napoli uyuşturucu mafyasının şeflerinden biriymiş. İtalya'da suçu sabitlenince Türkiye'ye kaçmış. İtalyan İnterpolü de iade etmemizi istedi. Adamı gözaltına aldık, fakat iade edemedik, çünkü parayı bastırıp Türk vatandaşlığına geçmiş. Elimiz kolumuz bağlandı, hiçbir şey yapamadık. Herif bir de kendi ülkemizde bizi tehdit etmeye kalkmasın mı? Ali ağzının payını verdi ama sonunda serbest kaldı herif. Bırakmadık tabii peşini, bizim tespit ettiğimiz ama kanıtlayamadığımız iki cinayeti var. Burada da durmayacak, rakiplerini temizlemeye devam edecek. Demem o ki, senin katiller mafyadan birileriyse çok dikkatli olmalısın, bunlar gerçekten korkunç herifler."

Bütün bunların farkındaydı Yıldız ama kendisine yönelik bir tehdit olduğunu sanmıyordu, en azından şimdilik.

"Merak etmeyin, olurum" diyerek asıl konuya geçti. "Sizinle açık konuşmak istiyorum Başkomiserim, bu meseleleri bilirsiniz, prosedüre uygun davranmaya kalkarsak, yazışmaydı,

evraktı, geldiydi gittiydi derken iş uzayacak, oysa bizim hiç zamanımız yok. Anlattığım gibi son derece becerikli, son derece hızlı, son derece acımasız bir çeteyle karşı karşıyayız. İşin kötü tarafı adamlar hakkında hiçbir şey bilmiyoruz. Cinayetleri neden işlediklerini bile anlayamadık. Elimizde ne somut bir delil, ne işe yarar bir ipucu ne de sağlam bir tanık var. O yüzden İnterpol'den önce sizden yardım istedim. Şu kâğıt-evrak işine girmeden acil bilgi toplayayım diye. Tabii yardım etmek zorunda değilsiniz, hayır derseniz kırılmam, gücenmem. Bu yüzden başınızın belaya girebileceğini biliyorum, çünkü daha önce böyle bir meseleden dolayı ben de uzaklaştırma aldım. Ama yardım ederseniz katilleri daha çabuk yakalarız, böylece başka kimse ölmemiş olur."

Kısa, çok kısa bir sessizlik oldu.

"Benden tam olarak ne istiyorsun Yıldız'cım?" Hayır, canı sıkılmamıştı, telefonu ilk açtığındaki gibi içtendi sesi. "Çekinme, aklında ne varsa söyle, bütün detayıyla anlat ki, ben de neler yapabileceğime bir bakayım."

Bu sözler yardım edecek anlamına geliyordu.

"Teşekkür ederim Başkomiserim, çok teşekkür ederim. Bu iyiliğinizi unutmayacağım. Öncelikle şu öldürülen Türk hakkında bilgi lazım. Adı İzzet Duruca, Afrodisias'tan Roma'ya getirilen antik eserlere nezaret ediyordu."

"Şu bizim Afrodisias'tan mı söz ediyorsun?" diye heyecanla atıldı Nevzat. "Karacasu'daki antik kentten..."

Bir mahcubiyet duygusu sardı Yıldız'ı.

"Biliyor muydunuz Afrodisias'ı? Utandım şimdi, herkes görmüş, bir tek ben gitmemişim."

Nevzat sormadan edemedi:

"Herkes kim? İtalyan polisler de mi gelmiş Afrodisias'a?"

"Yok, İtalyan meslektaşlarım gitmemişler ama babam gitmiş oraya. O da hayran kalmış, öve öve bitiremedi."

"Ama gerçekten öyle Yıldız" diye onayladı Nevzat. "Afrodisias'ı mutlaka görmelisin. Muhteşem bir yer. Yekpare mermer kabartmalar var. Yunan mitolojisindeki hikâyeleri mermerlere kazımışlar. Afrodit'in Doğuşu, Üç Güzeller, Zincirlenmiş Prometheus, hepsini hatırlamıyorum tabii. Çok etkileyiciydi, ağzım

açık gezmiştim müzeyi. Yoksa o kabartmaları mı götürmüşler Roma'ya?"

"Evet, Zoilos mezar kabartmalarını" diye açıkladı Yıldız. "Ama tümüyle yasal yollardan getirmişler, geçici olarak Kolezyum'da sergileniyor. Her iki ülkenin kültür anlaşmaları uyarınca yapılan bir etkinlik. Kabartmaları götürürken de İzzet Duruca nezaret etmiş onlara. Yani bizim Türk maktul. İşte bu adam hakkında her türlü bilgiye ihtiyacımız var. İzzet Duruca gerçekte kimdir, kimlerle ilişkisi vardır, hepsini öğrenmemiz lazım. Bir de telefon bulduk gizli kasasında, Türkiye'ye kayıtlı bir telefon. O telefonla sadece bir kişiyle konuşmuş, bir avukatla: Avukat Tekin Dirlik'le."

"Bir dakika, bir dakika Yıldız" dedi aceleyle Nevzat. "Dur, şu isimleri bir not alayım. Şu kâğıdı da önüme çektim mi tamam. Evet, ne dedin, Tekin miydi, avukatın adı?"

"Tekin, Tekin Dirlik, kurbanın ismi ise İzzet Duruca. 6 Şubat 1980'de Muş'ta doğmuş. Roma'da Sapienza Üniversitesi'nde okumuş ama Türkiye'de hangi okulu bitirdiğini bilmiyoruz. Sizden ricam İzzet Duruca ve avukat hakkında ne bulabilirseniz, bana bildirmeniz. Ha, bir konu daha var. Zoilos mezar kabartmaları 18 Kasım'da bir gemiyle getirilmiş buraya İzmir'den. Aslında çalınan eser yok ama gemi oradan kalkarken sıra dışı bir şey olmuş mu onu merak ediyorum. Eserlerin bulunduğu konteyneri taşıyan geminin adı *Batmaz-2*. Türk bandıralı bir gemi. Onu da araştırabilir misiniz?"

Nevzat'ın yazdığı kalemin kâğıdın üzerinde çıkardığı sesler geliyordu telefonun öteki ucundan, birden kesildi.

"Tamam Yıldız, elimden geleni yapacağım. Aslında şanslısın, şu sıralar biraz sakiniz. Şaşılacak şey, bir haftadır kimse kimseyi öldürmüyor İstanbul'da. Yahut öldürüyor da henüz bizim haberimiz yok. Neyse, hepsi aynı kapıya çıkar zaten. Zamanımız var yani. Lütfen kendine iyi bak, dediklerimi de unutma, İtalyan mafyası acımasızdır, çok ama çok dikkatli ol."

"Teşekkür ederim Başkomiserim, hiç merak etmeyin, olacağım. Ama siz de dikkat edin lütfen, Türk mafyası İtalyanlardan çok daha tehlikelidir. Hoşça kalın, Ali'yle Zeynep'e de tebriklerimi iletin. En kısa sürede görüşmek üzere."

Telefonu kapatırken Tobias'ın uzaktan kendisine baktığını gördü. Banktan kalktı, yanına gitti.

"Nevzat Başkomiser kabul etti" dedi sevinçle. "Yarına kalmaz İzzet Duruca hakkında epeyce bilgi sahibi oluruz."

Tobias eğildi, Yıldız'ın saçlarına düşmüş pembe kiraz çiçeklerinden birini aldı. Narin çiçeği iri parmaklarının arasında tutarken sordu:

"Bu Nevzat, arkadaşın filan mı Şef? Çok neşeli görünüyorsun, bir telefon konuşması bütün yorgunluğunu aldı sanki."

Bu işe kendi de bir anlam veremiyormuş gibiydi Yıldız.

"Evet, arkadaşım gibi, hatta daha da ileri, abim gibi hissediyorum. Aslında çok az görüştük. Biliyorsun işte şu Pergamon vakasında karşılaşmıştık. Ama adamda öyle bir hava var ki, hemen yakınlık hissediyorsun. Güvenilir bir arkadaş, sağlam bir dost, koruyucu bir abi gibi. Bir gün tanıştırırım seni, İstanbul'a gittiğimizde."

İnanmayan gözlerle bakıyordu Tobias.

"Kaç keredir söylüyorsun Şef ama bir türlü gidemedik şu İstanbul'a."

Aldırmaz göründü Yıldız.

"Gideriz, gideriz." Kapıya doğru baktı. "Bu Carlo da çıkamadı bir türlü, ne konuşuyorlarsa artık içeride."

Tobias da kuşkuyla o yöne baktı.

"Sen de aynı şeyleri hissediyorsun değil mi Şef? Sanki gizli saklı bir şeyler dönüyor burada. Carlo iyice tuhaflaştı, emniyet müdürü de bir öyle diyor bir böyle. Ben bu işten bir şey anlamadım. Shakespeare'in dediği gibi "Çürümüş bir şey var Roma Krallığı'nda."

Gülerek yardımcısının omzuna sertçe vurdu Yıldız.

"Roma Krallığı değil cahil, Danimarka Krallığı..." Sonra ciddileşti, buruk bir sesle tamamladı sözlerini. "Ama ne fark eder, ister Danimarka olsun, ister İtalya, ister Almanya isterse Türkiye, artık dünyanın her yerinde çürümüş bir şey var Toby. Her yer kepazelik içinde..."

21

Roma hükümdarları halkı iki şeyle yönettiler: Ekmek ve eğlence

"Muhteşem, muhteşem ya! Roma'ya geldiğimizden beri bir türlü fırsat bulup ziyaret edememiştik" diye art arda hayranlıkla mırıldanıyordu Tobias. Carlo'nun arabasından iner inmez karşılarında beliren Kolezyum'u gördüğünden beri sigara içmeyi bile unutmuş, gözlerini bu anıtsal binadan alamaz olmuştu. Tarihi yapının önüne gelince de heyecanı iyice artmış, hiç durmadan söylenmeyi sürdürmüştü. "Yakından daha etkileyici, değil mi Şef? Şuna bak, nasıl yapmış adamlar ya?"

Yıldız dudaklarında hafif bir gülümsemeyle izliyordu, ilk kez lunaparka gelmiş bir çocuk gibi önüne çıkan her şeyi sorup duran yardımcısını.

"Seksen kapısı varmış ha! Vay be! Sahiden elli bin kişi mi alıyormuş Carlo?"

Yaklaşık iki bin yıldır ayakta kalan, bu kırk küsur metre yükseklikteki, dört katlı oval yapının girişinde duruyorlardı. Az ilerde neredeyse her milletten insan kalabalığı, bağrış çağrış içinde çalkalanıp duruyordu. Yaşları çoktan kemale ermiş Fransızlar, çoğunun ellerinde fotoğraf makineleri olan Japonlar, gürültüyle konuşan İspanyollar, yüzlerinde rahat bir ifadeyle etrafı süzen Araplar, velhasıl dünyanın bellibaşlı milletlerinden turistler antik yapının önünde toplanmış, sabırsızlıkla içeri girmeyi bekliyorlardı. İşte bu kalabalıktan yükselen uğultu yüzünden Tobias'ın sorusunu anlamamıştı başmüfettiş.

"Ne, ne dedin?"

Sesini biraz yükselterek yineledi Alman polis.

"Elli bin seyirci mi alıyormuş diyordum."

Carlo "ne var bunda" dercesine önemsemeyen bir tavır takındı.

"Öyle, seksen bin kişi aldığını söyleyenler de var. Ama Circus Maximus iki yüz bin kişi alıyormuş."

İkinci cümleyi duymamıştı bile Tobias.

"Vay be, seksen bin kişi ha!" diye söylendi. "Müthiş! Bizim Hertha Berlin'in stadyumu yetmiş dört bin kişi alıyor. Hem de kaç yıl sonra inşa edilmiş..."

İlgisini çekmişti Carlo'nun.

"2006 Dünya Kupası orada oynanmıştı değil mi? O zaman mı yapılmış?"

Bir anlığına gözlerini tarihi binadan ayırdı Tobias.

"Yok ya, 2006 olur mu, 1936 Yaz Olimpiyatları için yapıldı."

"Hitler zamanından bahsediyor" diyerek Yıldız da katıldı muhabbete. "Hitler olimpiyatları bir Nazizm gösterisine dönüştürmeyi amaçlıyordu. O yüzden yaptırmıştı stadyumu. Diktatörler bayılır böyle görkemli yapılara. Hele işin ucunda halkı oyalayacak devasa spor gösterileri varsa..."

Carlo'nun yüzünde manidar bir ifade belirmişti.

"Buranın yapılma amacı da oydu zaten. Halkın beğenisini kazanmak. Roma hükümdarları halkı iki şeyle yönettiler: Ekmek ve eğlence."

Gözleri iri iri açılmıştı Tobias'ın.

"Ekmek mi?"

"Evet, hiç şaşırma, bildiğin ekmek, hükümdarlar halka doğrudan ekmek dağıtıyorlardı. Ama bu da yetmiyordu, onlara kıran kırana yarışlar, kanlı dövüşler, gün boyu süren eğlenceler de sunuyorlardı. İnsanların içlerindeki yıkıcılığı bir yerlere yönlendirmek, öfkelerini boşaltmak, heyecanlarını ehlileştirmek gerekiyordu. Halk da bayılıyordu buna. Şu *Gerçeğin Ağzı* kabartması var ya, hani, akşam İzzet Duruca'nın kesilmiş elini koydukları yer. İşte onun hemen arkasında Circus Maximus bulunuyor. Roma'nın gelmiş geçmiş en büyük eğlence arenası. Hâlâ kullanıyoruz. Kolezyum'dan altı yüz yıl önce yapılmıştı. Ama altın çağını Caesar'dan sonra yaşamaya başladı. Caesar acayip bir adamdı. Halkını çok iyi tanıyordu, aslında bir soy-

luydu ama onların arasından geliyordu." Eliyle Kolezyum'un yıpranmış taşlarının arkasında bir yerleri işaret etti. "Şu arkadaki mahallede, Suburra'da doğmuştu. Romalıların kalbini kazanmak için onların karınlarını doyurmanın yetmeyeceğini, onları eğlendirmek gerektiğini ilk fark eden hükümdarlardan biriydi. O yüzden Circus Maximus'u devasa bir stadyum haline getirdi. Savaş arabalarının katıldığı yarışlar düzenledi, geleneksel Roma oyunlarının burada oynanması kararını aldı. Halkın kalbini kazanmakta da zorlanmadı. Caesar'dan yaklaşık yüz küsur yıl sonra imparator olan Vespasianus da halkın gönlünde taht kurmak için işte bu Kolezyum'u yaptırdı. Hem de Yahudilerden aldığı savaş ganimetiyle... Hatta savaşta ele geçirdiği esirlerin bir kısmını da burada öldürttüğü anlatılır..."

"Hıristiyan şehitlerden mi bahsediyorsunuz?"

Üçü de başlarını sesin geldiği yöne çevirdi, karşılarında lacivert bir takım elbisenin içinde mine mavisi gömleğiyle son derece şık bir adam duruyordu. Polislerin yadırgayan bakışlarını görünce elini uzattı.

"Pardon, ben Antonio Parrini, Kolezyum'da yapılan sergilerden sorumluyum."

Geriye taranmış kırçıl saçları, geniş alnına ciddi bir ifade kazandıran kaşlarının altındaki çekik yeşil gözleri, biraz küt ama biçimli burnu ve güçlü çenesiyle oldukça yakışıklı bir adamdı Antonio, uzattığı eli önce Carlo sıktı.

"*Buongiorno* Signor Parrini, bize vakit ayırdığınız için teşekkür ederim. Ama rica etsem İngilizce konuşabilir miyiz? Meslektaşlarım İtalyanca bilmiyor da." Ardından İngilizce olarak kendini takdim etti. "Ben Cinayet Masası'ndan Başmüfettiş Carlo Benetti, meslektaşlarım Almanya'dan Başkomiser Yıldız Karasu, Komiser Tobias Becker."

Önce Yıldız'la, sonra Tobias'la tokalaşan Antonio da İngilizce konuşmaya başlamıştı.

"Çok memnun oldum. Hoş geldiniz Kolezyum'a." Gülümseyerek yeşil gözlerini Yıldız'a çevirdi. "Özür dilerim ama isminiz pek Alman..."

"Değil" diye onayladı Yıldız. "Alman değilim, Almanya vatandaşı bir Türk'üm..."

Antonio'nun gülümsemesi bütün yüzüne yayıldı.

"Hoş geldiniz" dedi bu kez Türkçe olarak ama sürdüremedi, yeniden İngilizceye döndü. "Türkiye'de çok bulundum. Ne yazık ki Türkçeyi pek iyi konuşamıyorum. Çok tanıdığım vardır orada. Zeugma kazı başkanı Kutalmış Görkay'ı tanırım, Pergamon kazı başkanı Felix Pirson ile Gülay Ateş de dostlarımdır. Tabii Afrodisias'ta da çok tanıdıklarım var. Mesela rakı içtiğimiz arkeolog Murat Ağır. Ah Türk rakısı, ne diyorlardı, hatırladım aslan sütü... Ya o mezeler, tabii o yemekler, bayılıyorum Türk yemeklerine." Bir an sustu, mahcup bir gülümseme belirdi yüzünde. "Ama üzülerek söylemeliyim ki makarna hariç. Sizinkiler çok kaynatıyorlar, iyice hamur oluyor canım makarna..."

Türk yemeklerini kendisi de çok sevmesine rağmen zihni deminki konuşmaya takılmış olan Tobias sormadan edemedi.

"Şu Hıristiyan şehitleri meselesi nedir Signor Parrini?"

"Burada Hıristiyanlar da öldürüldü" dedi yüzünü üzüntüyle buruşturan yakışıklı adam. "Evet, pek çok inançlı Hıristiyan katledildi Kolezyum'da. Bu infazlar, özellikle öğle yemeği molasında, izleyiciler arenadan ayrıldıklarında gerçekleştirilirdi. Roma o zamanlar pagan dinlere inandığı için Hıristiyanlar günahkâr sayılıyordu, acımasızca hapse atılıyor, zalimce öldürülüyordu. Kullanılan yöntemler gerçekten korkunçtu; insanlar aslanlara yem ediliyordu, oklanıyordu, diri diri yakılıyordu. O yüzden arenada bir haç vardır, Papalık zaman zaman burada Hıristiyan şehitlerinin anısına dini törenler düzenler." Başını hafifçe geriye attı. "Siz de ondan bahsetmiyor muydunuz?"

Asıl konuya girmek için sabırsızlanan Carlo aceleyle yanıtladı.

"Hayır, arenada öldürülen Yahudilerden bahsediyorduk..."

Ama Antonio sözünü tamamlamasına izin vermedi.

"Evet, evet, doğrudur. Yahudiye'de esir alınanların da Kolezyum'un açılışında öldürüldüğü söylenir."

Başmüfettişin bir an önce soruşturmaya başlamak isteğinin farkında olmayan Tobias yeniden döndü konuya.

"Daha önce ne vardı bu Kolezyum'un yerinde, saray filan mı?"

Sanki bu soruyu bekliyormuş gibi etrafı göstererek hevesle anlatmaya koyuldu Antonio.

"Evet, bu bölgede Nero'nun Altın Ev dediğimiz sarayı bulunuyordu. Kolezyum'un olduğu yerde ise yapay bir göl vardı. Tam burada, sarayının içinde Nero'nun kendi keyfi için yaptırdığı bir göl. İşte o göl kurutularak, üzerine inşa edildi Kolezyum. Nero'nun ülkeye yaptığı yıkımı düzeltmek için. Buranın yapımı 'Yeniden Dirilen Roma' sloganıyla başlatılan büyük inşaat hamlesinin en önemli parçasıydı. Kolezyum'un, o zamanki adıyla Flavio Amfiteatrı'nın yapımı sekiz yıl sürdü. Vespasianus döneminde başladı, oğlu Domitianus'un döneminde tamamlandı."

Tobias yeni bir soruya hazırlanıyordu ki, "Çok güzel Signor Parrini" diyerek araya girdi Carlo. "Telefonda da anlattığım gibi, aslında biz şu Zoilos mezar kabartmalarını konuşmak istiyoruz. Daha doğrusu kabartmaların taşınmasını... Sergi devam ediyor, değil mi?"

Başmüfettişin buyurgan ses tonu işe yaramıştı.

"Tabii, tabii devam ediyor" diyerek toparlandı Antonio. Yüzünde sıkıntılı bir ifade belirmişti. "Ama anlamadığım bir mesele var. Sizin Zoilos mezar kabartmalarıyla ne işiniz olabilir? Sadece siz değil, dünden beri Carabinieri teşkilatı da arayıp duruyor. Anlamıyorum, neler oluyor?"

Ketum bir ifadeyle kapıyı işaret etti Carlo.

"İçeri geçelim isterseniz. Hem yürür hem konuşuruz."

Derin bir iç geçirdi Antonio.

"Tamam, olur, içeri geçelim. Benim ofisime mi yoksa sergi katına mı çıkalım? Zoilos mezar kabartmaları orada."

Carlo, ne yapalım dercesine meslektaşlarına baktı.

"Sergi alanına çıkalım" dedi Yıldız kesin bir tavırla. "Eserleri görmekte yarar var." Duraksadı, Kolezyum'un içine akan gürültücü kalabalığı işaret etti. "Ama bu kadar insanın arasından nasıl geçeceğiz?"

İşbilir birinin güveniyle karşılık verdi Antonio.

"Orasını hiç merak etmeyin Signora Karasu, halka kapalı olan merdivenlerden çıkaracağım sizi, kimseyle karşılaşmayacağız. Buyurun, buyurun şöyle geçelim."

Hep birlikte, gösterdiği kapıya doğru ilerlediler. Antonio'yu fark eden görevliler anında açtılar yolu. Kuyrukta bekleyen insanların kınayan bakışlarına, gürültülü homurdanmalarına aldırmadan yürüdüler. İçeri girince Yıldız'ın yüzüne ağır bir koku çarptı, rutubetle karışmış nemli bir koku. Bedeninde bir ürperti hissetti. Daha önce geldiğinde hiç böyle olmamıştı. Yorgunluktan diye düşündü, uykusuzluktan. Nasıl olsa alışırdı birazdan. Ama alışamıyordu, sahi neydi bütün bedenini, bütün ruhunu kaplayan bu koku? Zihni kendiliğinden yanıtladı: Çürüyen taşların, paslanmış metalin, erimiş ahşabın, yıpranmış mermerin, sıra dışı bir hayatın ağırlığını taşıyan bu kadim mekânın yıllanmış kokusuydu bu. Belki gladyatörlerin terinin, belki dökülen kanların, belki imparatorluk locasındaki soyluların hoş parfümlerinin, belki de bu devasa arenayı dolduran Roma halkının derin yoksulluğunun kokusuydu, belki de hepsinin bir karışımıydı.

"Buradan, buradan" diyen Antonio'nun sesiyle dağıldı düşünceleri. O çılgın insan selinin aktığı yönün tam tersini gösteriyordu. "Şu ilerdeki merdivenden çıkacağız." Az sonra tümüyle uzaklaşmışlardı gürültücü kalabalıktan. Yine de merdivenin başına gelinceye kadar kimse soru sormadı. Bu büyülü mekâna girmenin şaşkınlığını yaşıyor gibiydi polisler. Ama merdivenlerin önüne gelince, "Zoilos mezar kabartmaları teslim alınırken burada mıydınız?" diyerek birden durdu Carlo. Sakin bir tonda sormuştu ama sözlerinin basamakları çıkarken etkisini yitirmesinden çekindiği için burada konuşmayı seçmişti. Merdivenlere çıkıp çıkmama konusunda kısa bir kararsızlık yaşayan Antonio da sonunda misafirlerine uymak zorunda kaldı.

"Tabii, tabii buradaydım. Geçen yılın kasım ayıydı, beş ay kadar önce. Eserleri ben teslim aldım zaten. Evraklarda da benim imzam var." Sesinde belli belirsiz bir endişe seziliyordu. "Niye, ne oldu ki?"

Adamın sorusunu duymamış gibi davrandı başmüfettiş.

"Bir aksama olmuş galiba..."

Antonio yanıtlamakta gecikmedi.

"Evet, öyle oldu, gece yarısına kadar eserlerin gelmesini beklemiştik. Tırın lastikleri patlamış... İkisi birden..."

"O gece tam olarak neler olduğunu anlatır mısınız bize?" diyerek Yıldız da katıldı konuşmaya.

Kolezyum görevlisinin yeşil gözleri tedirginlikle kıpırdandı.

"Anlatırım tabii, öteki polislere de anlattım ama neler olduğunu söylemeyecek misiniz bana?"

Artık ketum davranmanın anlamı kalmamıştı.

"Cinayet" diye mırıldandı Carlo. "Lastikleri patlayan tırın şoförü Enzo Costa ile Carabinieri yüzbaşısı öldürüldü, Sergio Gatti..."

Başmüfettiş bu açıklamayı yaparken Yıldız gözlerini dikmiş Antonio'yu izliyordu. Önce kederlenir gibi oldu adam, şaşkınlığa benzer bir ifade belirdi yakışıklı yüzünde, sonra ağır ağır konuştu.

"Çok üzüldüm, aslında Yüzbaşı Gatti'yle konuşmuştuk, neşeli, cana yakın biriydi, şoförü pek hatırlamıyorum. Yazık olmuş. Peki kim, kim öldürmüş onları?"

Cinayet haberi her zaman sarsıcı bir etki yaratır, bu etki de zihni sınırlardı, bu durumdan yararlanmak isteyen Carlo geçmişi didiklemeye başladı.

"Biz de onu araştırıyoruz. 18 Kasım'dı, değil mi?"

Gözleri zekice kıpırdandı Antonio'nun.

"Hayır, eserler bize teslim edildiğinde 19 Kasım olmuştu, saat 01:00'i geçiyordu. Ama tır 18 Kasım'da çıkmıştı Civitavecchia Limanı'ndan."

Uzatmasına izin vermedi Carlo, asıl sorusunu dile getirdi:

"Anladım, 18 Kasım'ın son, 19 Kasım'ın ilk saatleri diyelim. O sırada şüphe çekecek bir durum oldu mu? Yahut dikkatinizi çeken olağandışı bir şey?"

Şöyle bir düşündü Parrini, sonra başını iki yana salladı.

"Yok, hayır, gecikme dışında bir terslik olmadı, her şey normaldi."

Yıldız yine müdahale etme gereği duydu.

"Peki, gecikme olunca siz endişelenmediniz mi? Eserler çalınmış olabilir diye düşünmediniz mi?"

Sanki bu sorunun sorulmasını bekliyor gibiydi Antonio.

"Düşündük tabii" diye yanıtladı kararlı bir sesle. "Bu yüzden eserlerin hepsini kontrol ettik. Akşama kadar tek tek uğraştık

hepsiyle. Sadece Kolezyum görevlileri değil, Türk meslektaşlarımız da buradaydı. Türkiye Kültür Bakanlığı Görevlisi İzzet Duruca ile Büyükelçilikten Sami İlhan. Ancak eserler eksiksizdi, bütün parçalar tamamdı. Zaten kutular mühürlüydü, birileri eserleri almak istese o mührü parçalamak zorunda kalırdı ama hepsi sapasağlamdı. Mühürleri İzzet Duruca ve Sami İlhan'la birlikte açtık."

Bu sözler, o gece hakkında bildiklerini doğruluyordu.

"Yani her konuda görüş birliği vardı aranızda" dedi nerdeyse umutsuz bir sesle Carlo. "Olanlar hakkında Türkler ve siz mutabıktınız."

Niye bu kadar ısrar ediyorsunuz dercesine suratını ekşitmişti Antonio.

"Tartışacak bir konu yoktu ki, Zoilos mezar kabartmalarının bütün parçaları oradaydı..." Cümlesinin sonuna doğru sesi cılızlaşmıştı. "Durun, durun, bir konuda tartışma çıkmıştı... Türklerle bizim aramızda değil, Sami İlhan'la İzzet Duruca arasında. Evet, ne kadar önemli bilmiyorum ama Sami İlhan, tırın lastiklerinin patlaması sonucu gecikme olduğunu kayıt altına alan tutanağı imzalamadı."

İlk tepki Tobias'tan geldi.

"Niye?"

"Sami İlhan lastiklerin patladığını görmediğini söylüyordu."

"Nasıl yani?" diye adeta çıkıştı Carlo. "Bu iki Türk görevli tıra refakat etmemişler mi?"

Başmüfettişin sesini yükseltmesi tedirgin etmişti Kolezyum yöneticisini, daha uysal bir tonda yanıtladı:

"İzzet Duruca ile Sami İlhan Civitavecchia Limanı'nda buluşmuşlar. Konteynerin *Batmaz-2* adlı gemiden indirilmesini beklemişler. İşlemler tamamlanınca onlara Carabinieri eşlik etmiş... Yüzbaşı Sergio Gatti refakatinde ayrılmış tır limandan. Türkler büyükelçiliğin arabasıyla takip ediyorlarmış tırı. Fakat yarım saat sonra bir Carabinieri devriyesi durdurmuş onları."

Kafası karışmıştı Yıldız'ın.

"Neden? Zaten yanlarında Carabinieri yüzbaşısı Sergio Gatti yok muydu?"

"Sergio Gatti tırın önündeki resmi araçtaymış, bunlar arkadan geliyorlarmış, sanırım biraz geride kalmışlar. Neyse işte, Carabinieri devriyesi Türkleri durdurmuş, ihbar var diyerek kimliklerini istemiş..."

"Çok saçma değil mi?" diye söylendi Carlo. "Adamlardan biri elçilik görevlisi, öteki bakanlık görevlisi, altlarındaki araç resmi araba, nasıl durdurabilirler?"

Lafın nereye bağlanacağını kestiremeyen Antonio gerginleşmişti.

"Orasını bilmiyorum, ben duyduklarımı anlatıyorum."

"Evet, evet, haklısınız Bay Parrini" diyerek adamı sakinleştirmeye çalıştı Yıldız. "Sonra ne olmuş?"

"Sonra Türkler tırı kaybetmiş, otoyolda epeyce aramışlar ama bulamamışlar. Telefonlar da cevap vermiyormuş. İşte o sırada beni aradılar, bunun üzerine ben de Yüzbaşı Gatti'yle iletişime geçmek istedim ama ben de ulaşamadım. Civitavecchia Limanı, Roma'nın seksen kilometre kadar uzağında. Bazen telefonda böyle aksaklıklar oluyor. Zaten eserler Carabinieri'nin koruması altındaydı, pek telaşlanmadım. Tırlar limandan buraya yaklaşık iki saatte gelir. Bir saat kadar sonra Yüzbaşı Gatti beni aradı. Telefonun çekmediğini doğrulayarak, merak etmememiz gerektiğini, tırın lastiklerinin patladığını, biraz gecikeceklerini söyledi. Ben de Türklerle iletişim kurmasını, konumunu onlara bildirmesini söyledim. Deneyeceğini ama telefonlarında sıkıntı olursa endişelenmememiz gerektiğini söyledi. Ben de İzzet Duruca'yı aradım. Ona da ulaşamadım, gerçekten de iletişimde sıkıntı vardı. Öteki yetkilinin, Sami İlhan'ın telefonunu aradım, neyse ki o açtı. Durumu anlattım, 'Yüzbaşı Gatti sizi arayacak' dedim. Ama yüzbaşı onlara ulaşamamış. Sonradan anlattığına göre telefonda yine sorun çıkmış. İzzet Duruca beni aradı, tırın nerede olduğunu bilmediklerini, eserlerin başına bir iş gelmesinden korktuklarını söyledi. Ben de yıllardır aynı yöntemle eserleri Kolezyum'a taşıdığımızı ve hiçbir sıkıntı yaşamadığımızı söyleyerek onu sakinleştirdim. 'İsterseniz doğrudan Kolezyum'da buluşalım, biraz gecikmeli olsa da sonuçta eserler mutlaka buraya gelecek' dedim. Ama teklifimi kabul etmediler, Tırın peşine düştüler. Neyse, tırı

Santa Severa'da yakalayamamışlar ama nihayetinde Cerveteri'de Ladispoli kavşağında buluşmuşlar, hep birlikte buraya geldiler. Mesele kalmadı."

"Kaç saat gecikmeli olarak?"

Yıldız'ın dinmek bilmeyen merakı, hiçbir sorun yokmuş gibi davranan Antonio'nun art arda yutkunmasına yol açtı.

"Üç... sadece üç saatlik bir gecikme yaşandı. Saat 20:00'de limandan ayrılan Tırın 18 Kasım saat 22:00 sularında burada olması gerekiyordu ama 19 Kasım saat 01:00 sularında geldi. Ama dediğim gibi eserlerde hiçbir eksik yoktu. Mühürleri de Türk görevlilerle birlikte kırdık. Bence Yüzbaşı Gatti'yle tır şoförünün ölümünün Zoilos mezar kabartmalarının taşınmasıyla bir ilgisi yok. Başka bir mesele olmalı. Çünkü her şey anlattığım gibi oldu. İsterseniz Türk yetkililerle de konuşabilirsiniz. Sami İlhan'ın bende telefon numarası var, isterseniz verebilirim. İzzet Duruca da Roma'da kalıyor, sergi boyunca Türkiye'ye dönmeyecek. Zaten her hafta uğruyor buraya, arkadaş olduk artık. Belki birazdan gelir." Kısa bir sessizlik çöktü ortalığa. Nedenini anlayamayan Antonio boş gözlerle bakıyordu polislere.

"Ne yazık ki gelemez" dedi Carlo soğuk bir sesle. "İzzet Duruca öldürüldü."

Dondu kaldı Antonio.

"Nasıl? İzzet Duruca öldürüldü mü? Yanlışınız olmasın, daha bir hafta önce gördüm."

Carlo usulca başını öne salladı.

"Yanlışlık yok, İzzet Duruca da öldürüldü. O yüzden buradayız. Cinayetlerin Zoilos mezar kabartmalarının taşınmasıyla ilgisi olabilir."

"Saçma, çok saçma! Nasıl bir ilgisi olabilir mezar kabartmalarının bu cinayetlerle?"

Sıkıntıyla iç geçirdi Carlo.

"Orası şimdilik meçhul ama öğreneceğiz elbette. Peki şu Sami İlhan, o da geliyor mu buraya?"

Antonio'nun yüzü bembeyaz oldu.

"Sami Bey de öldürüldü demeyin sakın!"

Sanki çok normal bir şeyden bahsediyormuş gibi doğal bir tavırla açıkladı başmüfettiş:

"Hayır, henüz böyle bir bilgi almadık."

Bu sözler Antonio'yu ürküttü.

"Ne demek henüz böyle bir bilgi almadık! Sami İlhan da öldürülmüş olabilir mi yani?"

"Sakin olun" diye uyarmak zorunda kaldı Carlo. "Dediğim gibi, elimizde böyle bir bilgi yok. Ama Sami İlhan'ın iki hafta önce Türkiye'ye gittiğini biliyoruz..."

"Evet, evet, Türkiye'ye gidecekti. Bana da söylemişti ama dönmüş olması gerekiyordu. Hatta buraya gelecekti. Randevumuz vardı, bir sponsorluk işi vardı, onu konuşacaktık. Türk bir işadamı bulmuş, beni onunla tanıştıracaktı. Ama gelmedi."

"Aslında Sami İlhan'dan haber alamıyoruz" diye itiraf etti Yıldız. "Büyükelçiliktekiler de dönmüş olması gerektiğini söylediler ama dönmemiş. Hemen kötü düşünmemek lazım. Belki bir aksilik çıkmıştır, birkaç gün daha ülkesinde kalmıştır."

Antonio inanmak istiyordu ama bir anda üç cinayet haberini aldıktan sonra bu oldukça zordu, birden aklına gelen başka bir ihtimal onu zıvanadan çıkarttı.

"Ben de mi tehlikedeyim yoksa? Beni de mi öldürecekler? Ben de mi katillerin hedefindeyim?"

"Bunu da nereden çıkartıyorsunuz?" diye çıkıştı Başmüfettiş. "Katillerin hedefinde olmanız için bir neden yok."

Özellikle otoriter bir sesle karşılık vermişti, panikleyen insanları yatıştırmakta etkili oluyordu bu yöntem ama hiçbir yararı olmadı.

"O üç kişinin öldürülmesi için bir neden var mıydı?" dedi korkudan çatallaşmış bir sesle. "Siz söylediniz, cinayetlerin Zoilos mezar kabartmalarının taşınmasıyla ilgisi olabilir diye. Taşınma sırasında ben de oradaydım. Manyağın biri kafayı buna taktıysa, sıradaki kurban ben olabilirim."

Yıldız acımıştı adamın haline, yumuşak bir sesle teselli etmeye çalıştı.

"Carlo sadece akıl yürütüyor, neler olduğunu biz de bilmiyoruz ama talep ederseniz size koruma sağlayabiliriz..."

"Ediyorum, koruma talep ediyorum" diye telaşla yineledi Antonio. "Şu anda doğrudan tehlike altındayım. Eğer öldürülmediyse Sami Bey de öyle. Hepimizi korumalısınız bu manyak-

lardan..." Carlo müdahale edecek oldu, Yıldız eline dokundu, bırakalım içini döksün dercesine baktı.

"Peki ama niye, niye öldürmek istiyorlar bizi?" diye sürdürdü Antonio. "Ne yaptık? Kime zarar verdik? Tarihi eser kaçakçılığı desek, Zoilos kabartmaları eksiksiz olarak burada. Kanunsuz bir iş yaptık desek, bütün yazışmalar ortada. Kişisel düşmanlık desek, kimden, hangimizden, neyin intikamını alıyorlar?" Neredeyse soluk almadan konuşuyordu. "Evet, bu bir intikam olmalı, yoksa o zavallı üç kişiyi niye öldürsünler. Daha da öldüreceklerinden başka... Herhalde sırada ben varım." Merhamet dilercesine polislere çevirdi bakışlarını. "Yardım etmelisiniz, beni korumalısınız."

"Size yardım edeceğiz Bay Parrini" dedi Yıldız adamın gözlerinin içine bakarak. "Roma Emniyet Teşkilatı size koruma sağlayacak. Bundan şüpheniz olmasın. Ama tehlikeyi tümüyle ortadan kaldırmak için katillerin yakalanması lazım. Onun için de sizin yardımınıza ihtiyacımız var. Fakat önce bir sakinleşin."

Sakinleşmek şöyle dursun, daha da heyecanlanmıştı Antonio.

"Evet, elbette o alçakların yakalanması için elimden geleni yaparım. Bütün evrakları göstereyim size isterseniz. Bu sergiyi yapmaya neden karar verdiğimizi, Türkiye ile yazışmalarımızı..."

Farkına varmadan önemli bir noktaya basmıştı, Yıldız bu fırsatı kaçırmadı.

"Sahi nasıl karar verdiniz bu sergiyi yapmaya? Siz mi talep ettiniz Zoilos mezar kabartmalarının Kolezyum'a getirilmesini?"

"Hayır, öneri Sami Bey'den geldi, Sami İlhan'dan, ona da Türkiye'deki müsteşar hanım söylemiş. Signora Ballıca, Arzu Ballıca. Geçen yıl Roma'ya da geldi, yüz yüze konuştuk. Vizyoner bir kadın, çok ilginç fikirleri var. Türkiye ile İtalya arasında bu tür ortak sergiler yapmayı kararlaştırdık. Zoilos mezar kabartmalarının Kolezyum'da olmasını önerdi. İki bin yıl önce buradaki saraydan Anadolu'daki şehrine giden bir adamın yeniden Roma'ya dönüşü. İtiraf etmeliyim ki çok cazip bir teklifti, biz de kabul ettik. Eserler buraya gelmeden önce Afrodisias'ta buluştuk, Zoilos kabartmalarını birlikte gezdik. Sami İlhan da yanımızdaydı. Serginin organizasyonunu konuştuk, açılış tarihine karar verdik. Kararlaştırdığımız tarihte de açtık sergiyi."

Ürkek gözlerle baktı polislere, yeniden paniklemeye başlıyordu. "Ama bugün sergi nedeniyle üç kişinin öldürülmüş olduğunu öğreniyorum. Dördüncü kişiden haber alınamıyor ve ben, ben de tehdit altındayım."

Adamcağız titremeye başlamıştı.

"Tamam, Bay Parrini, durun, durun, şöyle rahat bir nefes alın... Evet, evet işte böyle."

Art arda soluk alıp verdi Antonio.

"İnsan bilemiyor ki neler olacağını. Bilseydim..."

"Sizin suçunuz değil Signor Parrini" diyerek Carlo da rahatlatmak istedi adamı. "Siz sadece görevinizi yapmışsınız."

Minnettar bir ifadeyle tekrarladı Antonio.

"Evet, ben sadece görevimi yaptım. Şimdi de elimden ne geliyorsa yapmaya hazırım. Merak ettiğiniz ne varsa anlatırım, hepsini anlatırım. Evet, bütün ayrıntıları..."

"İyi olur, çok iyi olur" diye yüreklendirdi Yıldız onu. "Ama önce şu Zoilos mezar kabartmalarını görelim. Belki gözden kaçan bir şey vardır, önemli bir mesaj, aklımıza hiç gelmeyen bir ayrıntı. Belki de katilleri harekete geçiren de bu ayrıntıdır. Eğer onu bulabilirsek çözüme daha kolay ulaşırız." Sustu, adamın sağ koluna dokundu usulca. "İyisiniz değil mi Bay Parrini? İyi hissetmiyorsanız ofisinize geçelim."

Yeniden derin derin nefes aldı Kolezyum görevlisi, toparlanmaktan başka çaresi olmadığını anlamış gibiydi; sırtını düzleştirdi, omuzlarını dikleştirdi, yeşil gözlerini cesaretle açıp kapadı.

"Hayır Signora Karasu, ofise gitmeye gerek yok, iyiyim ben, iyiyim, yukarı çıkalım."

22

Eserlerin hepsi de Afrodisias'ta mı mühürlenmiş?

Kolezyum'un ikinci katı daha aydınlık, daha ferahtı, aşağıdaki o ağır koku hissedilmiyordu ama kalabalığın uğultusu bu dehlizlerde de kulakları doldurmayı sürdürüyordu. Zoilos kabartmalarının sergilendiği alanın girişindeki büyük panelin önünde durdular. Uğradığı şokun etkisinden yeni yeni kurtulmaya başlayan Antonio, eski Yunanca, İtalyanca ve İngilizce olarak yazılmış metni gösterdi.

"Önce bu tarihi mesajı okumalıyız." Kolay değildi aslında yaşadığı şok, bir anda üç kişinin öldürüldüğünü duymuş, üstelik kendisinin de tehlike altında olabileceğini öğrenmişti. Yine de çabucak toparlanmıştı, hatta biraz fazla çabuk toparlanmıştı. Endişesinde ve korkusunda samimi görünmesine rağmen, "yoksa numara mı yapıyor?" diye kuşkulanmaktan kendini alamadı Yıldız. Öldürülen üç kişiyi birbirine bağlayan ortak noktadan biri Zoilos mezar kabartmalarıydı, öteki üç kurban gibi Antonio da bu tarihi eserlerle ilgiliydi. Belki Mithra'yla da bağlantısı vardı ama şimdilik bilmiyorlardı.

"Evet, kabartmaları görmeden önce bu mesajı okumalıyız" diye yineledi Antonio. "Buradaki yazı bizzat Augustus tarafından Anadolu'da bulunan imparatorluk görevlisine yazılmıştı. Bakın ilk Roma imparatoru Augustus ne diyor Afrodisiaslı Zoilos için" diyerek metni okumaya başladı.

"Caesar'dan Stephanos'a selam olsun. Arkadaşım Zoilos ile aramdaki yakınlığı biliyorsun. Onun doğduğu şehri özgür kıldım ve orayı Antonius'a övdüm. Antonius şu anda orada

olmadığından onların sorun yaşamaması için özen göster. Tüm Asya içerisinde kendime bu şehri seçtim. Buranın halkının kendi hemşehrilerim gibi korunmasını istiyorum. Tavsiyelerimi sonuna kadar uyguladığını görmek için, gözüm üzerinde olacaktır. Roma İmparatoru, Caesar Divi Filius Augustus."

"Caesar" diye söylendi Tobias ensesini kaşıyarak. "Augustus değil miydi bu imparator, Caesar da nereden çıktı?"

Zoraki gülümsedi Antonio.

"Mesajı yollayan kişi Augustus ama Roma İmparatorları kendilerine Caesar derlerdi." Yıldız'a döndü. "Hatta şu sizin Anadolu'daki şehrin adı da oradan gelir. Hani Kapadokya'nın yanındaki şehir..."

"Kayseri'den mi bahsediyorsunuz?"

"Evet, Kayseri'den bahsediyorum. Antik dönemde Caisareia olarak anılıyordu, Araplar Kaysariya dediler, Türklerse Kayseri adını kullandılar. Caisareia imparatorlar şehri anlamına gelir." Tobias'a bakarak eliyle Caesar kelimesini gösterdi. "Yani buradaki Caesar, Julius Caesar'ı değil, onun yeğeni ve Roma'nın ilk imparatoru Augustus'un unvanını simgeliyor. Evet, bu birkaç satır aslında Anadolu'daki bir şehrin, yani Afrodisias'ın kaderini belirleyecekti." Yeniden yazıya döndü, işaretparmağıyla "Tüm Asya içerisinde kendime bu şehri seçtim" cümlesinin altını çizer gibi yaptı. "Gördüğünüz gibi imparator, 'bu şehir benim himayem altındadır' diyor. Bunu söylemesinin nedeni, Zoilos adındaki azatlısı, yani özgür bırakılmış kölesi. Bir kölenin bir imparatorun bu kadar takdirini kazanması sıra dışı bir olay. Antik Roma'da kölelerin sadece bir mal olarak kıymeti vardı, insan olarak görülmezlerdi." Kimse sözlerine itiraz etmeyince, içeri doğru yöneldi. "Buyurun, şöyle geçelim." Yürürken de anlatmayı sürdürdü. "Kimdi bu Anadolulu adam, kimdi bu Gaius Julius Zoilos? Aslında çok fazla bilgi yok hakkında. Julius Caesar zamanında..." Tobias'a bir bakış attı. "Yani gerçek Caesar'dan bahsediyorum, köleleştirildiği zannediliyor. Ama Zoilos'un nasıl esir alındığı, Roma'ya nasıl götürüldüğü bilinmiyor."

Yıldız babasının söylediklerini hatırlamıştı, ondan duyduklarını sordu:

"Caesar Anadolu'ya geldiğinde esir alınmış olabilir mi?"

Antonio'nun yeşil gözleri hayranlıkla açıldı.

"Roma tarihini biliyorsunuz, güzel, güzel. Evet, böyle bir söylence var. O dönem Caesar, Pontus Kralı'nın oğlu II. Farnakes ile savaşmak için Anadolu'ya gelmişti. Roma ordularıyla Pontus orduları bugün Zile dediğimiz Zela'da karşılaştı. Caesar kolayca kazandı savaşı. O ünlü sözünü de Zela'da söylemiştir zaten: 'Veni, vidi, vici', yani 'Geldim, gördüm, yendim'. İşte bu zaferden sonra Caesar'ın bizzat Afrodisias'a gidip tanrıçaya kıymetli armağanlar sunduğu söylenir. Orada Zoilos'u esir alarak Roma'ya götürdükleri iddia edilir. Fakat Zile ile Aydın arasındaki mesafe oldukça uzak, imparator gerçekten böyle bir yolculuk yaptı mı, kestirmek zor. Dolayısıyla bu tezin doğruluğundan emin değiliz. Ancak Zoilos'un köle olarak Roma'ya götürüldüğünü ve sarayda hizmete başladığını biliyoruz. Roma sarayına girişi de muhtemelen Julius Caesar zamanında gerçekleşir. Saraya kabul edilmiş olması Zoilos hakkında bize önemli bir ipucu veriyor. Çünkü saraya girmek hiç de kolay değildi. Bir kölenin çok üstün niteliklerinin olması gerekir ki onu hizmetlerine alsınlar. Bu da Zoilos'un daha Afrodisias'tayken iyi bir eğitim aldığını, zeki ve çalışkan biri olduğunu gösteriyor. Belli ki Caesar zamanında bu yeteneklerini daha da geliştirmiş." Durdu, polislere baktı. "Caesar'ın tahtta olduğu dönem Roma'nın en kırılgan zamanıydı. Senatoyu hiçe sayarak kendini ebedi hükümdar ilan etmişti. Dikkatinizi çekerim, bu makam, tanrı olmanın bir adım öncesiydi. Elbette soylular bunu kabul etmediler ve Caesar'ı kanlı bir suikastla tahttan indirdiler. Ardından Augustus'u imparator yapacak bir iç savaş başladı. İşte Zoilos bir köle olarak bütün bu olayların ilk elden tanığı olmuştu. Belki de o süreçte Augustus'a yardım etmiş, onun imparatorluğa uzanan yolculuğuna katkıda bulunmuştu." Geriye döndü, az önce önünde durdukları panoyu gösterdi. "Yazıtta Augustus, 'Arkadaşım Zoilos ile aramdaki yakınlığı biliyorsun' diyordu. Bir köleye bir imparatorun arkadaşım demesi için ona çok güvenmesi, saygı duyması, hatta onu sevmesi gerekirdi. Augustus da belli ki bu sıra dışı Anadolulu köleyi sevmiş. Yoksa Zoilos'u hem azat edip hem de dünya kadar servetle şehrine geri yollamazdı."

"Peki Afrodit" diye sordu Yıldız. "Afrodit'in hiç mi etkisi yok bu davranışta? Romalılar kendi kökenlerinin Afrodit'e kadar uzandığını söylüyorlarmış. Zoilos da o tanrıçanın şehrinden geliyor sonuçta."

Amacı konuşmayı Roma'nın kuruluş destanına getirmekti, İzzet Duruca'nın cesedinin yanına bırakılan dizelerden bir ipucu yakalayabilir miyiz diye düşünüyordu Yıldız.

"Doğru, Roma hükümdarları, özellikle de Augustus, kendi köklerinin Afrodit'e dayandığını iddia ederler. Vergilius bu konuda muhteşem bir destan yazdı. Roma'yı Afrodit'in Kaz Dağları'nda görüp âşık olduğu Ankhises'le sevişmesinin meyvesi olan Prens Aeneas'ın kurduğunu anlattı. Ama imparatorun azatlısına duyduğu bağlılığın Afrodit'le ilgili olduğunu zannetmiyorum, bence bu alaka tümüyle Zoilos'un kişiliği ve yetenekleriyle ilgiliydi." Aklına başka bir ayrıntı gelmiş gibi gülümsedi. Sergi alanındaki başka bir panoda yazılı olan "Bir Kölenin Sıra Dışı Yolculuğu" başlığını gösterdi. "Sadece Zoilos değil, Troya Prensi Aeneas da sıra dışı bir yolculuk yapmıştı Roma'ya. Aralarındaki fark Aeneas burada kaldı ve Roma'nın kurulmasını sağladı, Zoilos ise doğduğu yere döndü ve küçük Afrodisias'ı Anadolu'daki en önemli şehirlerden biri haline getirdi..."

Bir kez daha Yıldız'ın araya girmesiyle kesildi konuşması.

"Bağlı değilim artık hiçbir kanunla vatanıma / Eğer gerçeği söyleyerek faydam dokunursa sana / Sen de sözünde dur, koru seni koruyanı Ey Troya..."

Antonio gözlerini kısarak düşündü.

"*Aeneas Destanı*'ndan" diye mırıldandı çok geçmeden. "Sever misiniz?"

Soruyu duymazdan geldi Yıldız.

"Sizce ne anlatıyor bu dizeler?"

"Yunanların kurduğu Tahta At tuzağının bir parçası bu sözler" dedi Antonio doğal bir tavırla. "Sinon adında bir Yunan savaşçı tarafından dile getiriliyor. Niye sordunuz bu dizeleri?"

Korkusundan yeni yeni sıyrılan Antonio'ya İzzet Duruca'dan bahsederek onu tekrar tedirgin etmenin anlamı yoktu. Konuyu geçiştirmek istedi Yıldız.

"Hiç, öylesine, sözler çok dramatik geldi bana..."

Antonio da hüzünlenir gibi olmuştu.

"Hikâyenin kendisi de öyle, kadim bir şehir yıkılıyor, kadınlar, yaşlılar, çocuklar öldürülüyor, koca bir halk yerinden yurdundan oluyor. Neyse ki sonu mutlu bitiyor, yok edilen bir şehirden kaçan prens ileride yeryüzünün en büyük imparatorluğu olacak Roma'nın temellerini atıyor. Zoilos'unkinden daha büyük iş."

Deminden beri sessizce anlatılanları dinleyen başmüfettiş itiraz etti.

"Ama unutmayın ki, Aeneas Afrodit'in oğlu, oysa Zoilos Afrodit'e tapan binlerce ölümlüden biri, üstelik bir köle. Bence Zoilos'un yaptıkları da küçümsenemez. Önemsiz bir şehri bir ibadet ve sanat merkezine dönüştürüyor. Ayrıca Aeneas bir destan kahramanı, oysa Zoilos gerçek bir şahsiyet."

Tartışmaya girmedi bile Antonio,

"O zaman hadi gidelim" diyerek yürümeye başladı. "Artık şu olağanüstü şahsiyetin mezar kabartmalarını görmenin zamanı geldi."

Birkaç metre sonra Afrodisias'ın havadan çekilmiş bir fotoğrafı çıktı karşılarına.

"İşte şehir burası ama gördüklerimiz sadece kazılmış olan yerler, bir kısmı hâlâ toprağın altında. Bakın şurası Afrodit Tapınağı, burası daha önce de vardı ama Zoilos onu muhteşem bir yer haline getirdi." Eliyle büyükçe bir tiyatroyu işaret etti. "Bu tiyatro da Zoilos tarafından yaptırıldı. Muhtemelen başka kamu binaları için de yardımda bulundu. Nereden biliyoruz, çünkü Afrodisiaslılar ona birçok onur bağışlamanın yanında yaşam boyu Afrodit rahibi olarak da adlandırdılar. Ve muhteşem bir anıt mezarla gururlandırdılar. Ama bence verilen bütün o unvanlar, bu yapılar Zoilos'un umurunda değildi, çünkü o bütün bunları sevdiği dişi için yaptı. Evet, Zoilos muhteşem bir âşıktı. İmparatorun ısrarlarına rağmen sarayı bırakıp Afrodisias'a dönme nedeni de sevdiği kadındı."

Muzip bir tavırla sordu Yıldız:

"Roma imparatoriçesine demeyin sakın?"

"Hayır, hayır" diye güldü Antonio. "İmparatoriçeden çok daha muhteşem birine âşıktı, yeryüzünün en güzel dişisine, Afrodit'e."

"Tanrıça Afrodit'e" diye takrarladı Yıldız.

"Evet Signora Karasu, aşk ve güzellik tanrıçası Afrodit. Evet, Zoilos, Afrodit'i seviyordu ama öyle yalandan filan değil, onun adına bir kenti yeniden yaratacak kadar büyük bir aşkla bağlıydı tanrıçaya."

Yeniden yürümeye başladılar, birkaç metre ilerledikten sonra Antonio başını kaldırarak hayranlıkla söylendi. "Evet, işte Signor Zoilos'un mezar kabartmaları."

Yaklaşık iki metre boyunda yan yana sıralanan beş mermer levha çıktı karşılarına, yanlarında daha küçük parçalar vardı. Kabartmalar yer yer kırılmış, erimiş, bazı bölümleri yok olmuştu. Ama her kabartmanın altında eserin tamamının nasıl göründüğünü anlatan çizimler göze çarpıyordu.

"Zoilos'un anıt mezarı kare biçimindeydi" diye alttaki çizimi gösterdi Antonio. "Tepesinde mermer sütunların taşıdığı küçük bir piramit vardı. Bu kabartmalar zemin duvarlarının üzerini süslüyordu. Elbette burada gördüklerimizden daha fazlası vardı, ancak beş tanesi büyük, on iki tanesi küçük olmak üzere on yedi parça bulunabildi, belki bir gün ötekiler de bir yerlerden çıkar. Şu beş levhadaki kabartmalar aslında Zoilos'un kimliğine dair çok önemli ipuçları veriyor bize. Bakın, şu iki kabartmada üç figür görüyoruz. Sağda 'Cesaret'i simgeleyen 'Andreia', ortada Zoilos, solda ise 'Onur'u simgeleyen 'Time'. 'Cesaret', Zoilos'a bir kalkan takdim ediyor, 'Onur' ise bir taç giydiriyor. Demek ki Zoilos askeri başarıları da olan bir adam." Birkaç adım sağa yürüdü Antonio. "Buradaki üç kabartmada da yine üç figür var." Eliyle ortadaki sakallı adamı gösterdi. "Zoilos yine ikisinin arasında duruyor, sağ tarafındaki sakallı figür 'Halk'ı simgeleyen Demos, sol tarafındaki kadın ise 'Şehir'i simgeleyen Polis. Zoilos'un üzerinde yol giysileri var, demek ki uzun bir yolculuktan şehre dönmüş. Bakın 'Halk', Zoilos'u sevgiyle karşılıyor, 'Şehir' ise yine ona bir taç giydiriyor. Yani Roma'dan Afrodisias'a dönen cesur ve onurlu Zoilos şehir halkı tarafından büyük bir hayranlık ve saygıyla karşılanıyor."

Olay hakkında bildiklerinden daha fazlasını anlatmıyordu kabartmalar; gördükleri, duydukları, cinayetler hakkında hiçbir ipucu vermiyordu onlara. Çözümü zor bir problemin karşısında bocalayan bir öğrencinin merakıyla sordu Yıldız:

"Tırdaki bütün eserler bunlar mı?"

"Bunlar ama bütün bu eserler tek tek kutulanmış, ambalajlanmış ve mühürlenmişti. Yani biz bu eserleri, İzzet Duruca ve Sami İlhan'ın huzurlarında mühürleri açarak teslim aldık. Mühürler bozulmamış olmasına rağmen, gecikmeden dolayı eserleri tek tek inceledik. Yine Türk yetkililerin onayıyla ki evraklarda ikisinin de imzası vardır, kabartmaların eksiksiz ve gerçek olduğunu teyit ettik."

Üç polis de kabartmaların karşısında durmuş, iki bin küsur yıl önce yaşamış Zoilos adındaki bu tuhaf adamın günümüzde işlenen üç cinayetle alakasını anlamaya çalışıyordu.

"Mühürler" dedi düşünceli bir tavırla başmüfettiş, "Eserlerin hepsi de Afrodisias'ta mı mühürlenmiş?"

"Kesinlikle, oradaki müzede mühürlenmiş. Ama bunun ne önemi var ki, eserlerden hiçbiri kayıp değil."

Bir şeyler söyleyecek oldu Carlo ama düşüncelerini toparlayamadı, boş ver dercesine sağ elini havada salladı.

"Peki Mithra" diye sonunda konuşmaya dahil oldu Tobias. "Mithra diniyle bir ilgisi var mı bu Zoilos'un?"

Hiç heyecanlanmadı Kolezyum yetkilisi, sadece yadırgayan bir ifade belirdi yüzünde.

"Mithraizmle Zoilos'un hiçbir ilgisi yoktur. Mithra dininde Afrodit diye bir tanrıça yok ki. Niye? Niye bu soruyu..." Birden yüzü aydınlandı. "Ha, şu İzzet Duruca'nın elindeki dövme. İzzet Duruca, Nemrut Dağı'ndaki heykellere hayrandı. Ona göre antik dünyanın yedinci harikası o heykellerdi, o yüzden Mithra'nın dövmesini yaptırmıştı eline."

"Neden sadece Mithra?" diye karşı çıktı Yıldız. "Orada başka tanrıların heykelleri de var, İzzet Duruca neden ışığın tanrısını seçmiş?"

"Çünkü İzzet'in mastır tezi Mithra ve Mithraizm kültürüydü." Yanıt Antonio'dan gelmemişti, hemen arkalarında duran, saçı kazınmış, lacivert takım elbiseli, ufak tefek, tombulca bir

adam izin almadan dalmıştı konuşmaya. "Roma'daki bütün Mithra tapınaklarını ezbere bilirdi."

"Signor İlhan" diye sevinçle söylendi Antonio. "Sizi görmek ne güzel, demek döndünüz."

"Döndüm, annemin hastalığı nedeniyle biraz geciktim, kemoterapi biraz sıkıntılı geçti. Neyse sonunda döndüm işte."

Başmüfettiş de en az Antonio kadar memnun olmuştu ama yine doğrulatmak gereğini hissetti.

"Sami İlhan... Siz Sami İlhan mısınız?"

Kendinden emin bir tavırla elini uzattı şık giyimli adam.

"Evet, ben Sami İlhan, siz de polis olmalısınız. Duydum, İzzet Bey öldürülmüş, korkunç, çok korkunç bir olay."

"Öyle, ne yazık ki öyle" dedi adamın elini sertçe sıkarken. "Ben Başmüfettiş Carlo Benetti, meslektaşlarım Başkomiser Yıldız Karasu, Komiser Tobias Becker."

Sami İlhan gülümsedi, bir şeyler söyleyecekti ki, "İzzet Duruca Mithra dinine mi inanıyordu?" diye bodoslamadan daldı Yıldız.

Hazırlıksız yakalanmıştı Sami, geniş alnı gerildi, koyu renk gözleri iri iri açıldı.

"İnanmak mı? Öyle bir din yok ki. Hayır, İzzet sadece kültürel olarak ilgileniyordu bu dinle. Kişisel olarak böyle bir inancı olduğunu sanmıyorum. Çok inançlı bir Müslüman sayılmazdı ama oruç tuttuğunu biliyorum. Hayır, İzzet'in Mithra gibi ömrünü çoktan tamamlamış bir dine inandığını sanmıyorum. Ama Türkiye'deki Mithra tapınaklarına geziler yaptırdığını söylemişti bana. Antep'e, Tarsus'a, Diyarbakır'a götürmüş insanları." Duraksadı, sanki yeni tanımış gibi aşina gözlerle Yıldız'a baktı. "Siz Türk'sünüz, değil mi?"

Yıldız ağırbaşlı bir tavırla onayladı.

"Türk'üm ama Almanya vatandaşıyım, bir proje nedeniyle İtalyan emniyetinde çalışıyoruz, meslektaşım Tobias Becker'le birlikte. Bizi aramanızı bekliyorduk. Elçiliğe haber bırakmıştık."

Yıldız'ın elini dostça sıktıktan sonra, "Kusura bakmayın" diye mırıldandı. "Roma'ya yeni gelmiştim, dün akşam uçağıyla. Bir sonraki Göbekli Tepe sergisinin tanıtımıyla ilgili acil bir toplantı yapmamız gerekiyordu. Sizi gün içerisinde arayacak-

tım." Döndü, iki adım gerisinde duran, orta boylu, sevimli, son derece şık giyinmiş bir adamı gösterdi. "Mesut Kani'yle tanıştırayım sizi. Kendisi İtalya'da yatırım yapan bir işadamıdır. Göbekli Tepe sergisinin tanıtımı için sponsor olmak istiyordu. Aslında dün randevumuz vardı ama gelemedim. O yüzden öncelikle Mesut Bey'le Signor Parrini'yi görüştürmek istedim."

Mesut nazikçe, hatta biraz çekingen bir tavırla önce Yıldız'ın, sonra sırayla ötekilerin elini sıktı.

"İyi günler" dedi aksansız bir İngilizceyle ama sesi biraz mahcup çıkıyordu. "Türkiye'nin tanıtımı için biz de destek olmak istiyoruz. Aslında Zoilos mezar kabartmaları sergisi için katkıda bulunmak istiyorduk, kısmet olmadı. En azından Göbekli Tepe sergisinin tanıtımı için bir şeyler yapalım diyoruz."

Adamın bu engin gönüllü hali hoşuna gitmişti Yıldız'ın, daha önce Türkiye'de karşılaştığı insanları hatırlatıyordu.

"Siz de tanır mıydınız maktulü?" diye sordu samimi bir tavırla. "İzzet Duruca'yı diyorum, karşılaşmış mıydınız onunla?"

Üzgün bir tavırla yanıtladı:

"Hayır, tanımazdım. Ama korkunç bir olay. İnsanlar ne kadar acımasız..." Türkçe konuşmaya başlamıştı, birden duraksadı, özür dilercesine gülümsedi. "Kusura bakmayın bir cinayet soruşturmasının ortasında olduğumu unuttum. Türklerle karşılaşınca dilim hemen Türkçeye kayıyor."

İtalyanlar önemsemez göründüler ama arabulucu rolüne soyunan Sami İlhan "Bende de öyle oluyor" diye sırıttı. "Anadilin dayanılmaz çekiciliği..." Polislere baktı. "Peki, nasıl yapalım, önce biz mi konuşalım, yoksa..."

O anda Carlo'nun telefonu çalmaya başladı, arayan Emniyet Müdürü Rossi'ydi. Hemen toparlandı Carlo, "Bir saniye" diyerek uzaklaştı. "Efendim, buyurun..." diye açtı telefonu, ondan sonrasını duymadılar.

Bunu fırsat bilen Yıldız bakışlarını işadamına çevirdi yeniden:

"Siz tam olarak ne iş yapıyorsunuz Mesut Bey?"

"Halı ve deri mağazalarım var İtalya'da. Roma, Milano ve Torino'da birer mağazam." Sanki söylediklerinden utanıyormuş gibiydi. İtalyanlara bakarak belli belirsiz gülümsedi. "Tereciye

tere satmak gibi oluyor ama burada bir de lokantam var. Ristorante Sultan Sofrası."

"Duydum, duydum" dedi ölçülü bir gülümsemeyle Antonio. "Sami Bey anlata anlata bitiremiyor."

Gurura benzer bir ışıltı geçti Mesut'un kirpiksiz kehribar gözlerinden.

"Sadece kebap değil, tencere yemeklerimiz de güzeldir." Sanki şimdi aklına gelmiş gibi ellerini iki yana açtı. "Neden buradaki işimiz bitince benim restorana gitmiyoruz. Gelirseniz çok memnun olurum." Yıldız'a baktı. "Eminim Berlin'de nefis Türk yemekleri yiyorsunuzdur ama bizim restoran da hiç fena değildir."

Tipik Türk diye geçirdi aklından Yıldız, hemen herkesle cancığer kuzu sarması olacak. Öte yandan restorana gitmek iyi bir fikir olabilirdi. İnsanların dillerinin rahat bir ortamda kolayca çözüldüğünü görmüştü. Bakalım Carlo ne diyecekti bu davete ama yemek lafını duyan Tobias dayanamayıp sordu:

"Adana kebap da yapıyor musunuz?"

Alınmış gibi baktı Mesut.

"Rica ederim Bay Becker, aşçımızı Gaziantep'ten getirdim. Her türlü kebabı yapıyoruz. Ama Adana kebabı acıdır, size Urfa yaptırırız."

Sanki hakaret edilmiş gibi yüzü asıldı Tobias'ın.

"Hayır, hayır, ben acı seviyorum, Urfa kebabı da yedim ama ben Adana'yı tercih ederim."

"O zaman bizim restoran tam zevkinize göre demektir. Size şöyle güzel bir Adana yaptırırız, inanın bana parmaklarınızı yersiniz." Kolezyum yetkilisine döndü. "Siz kebabı nasıl seversiniz Signor Parrini?"

Mahcup gözlerle baktı Antonio.

"Ne yazık ki ben gelemem, görevdeyim. Ama bir gün restoranınızı mutlaka ziyaret edeceğim."

Mesut geleneksel Türk ısrarını yapmadan duramadı.

"Unutmayın, söz verdiniz... Ama siz geliyorsunuz, değil mi Yıldız Hanım?"

O anda sağ bacağına yumuşak bir şeyin sürtündüğünü hissetti Yıldız, başını eğip aşağıya baktı; bacaklarının arasında bir sarman kedinin iri yeşil gözleriyle ona bakarak miyavladığını gördü.

Neşeyle açıkladı Antonio.

"Bizim Spartaküs, bakın o da anladı sizin Türk olduğunuzu. Hoş geldiniz diyor."

Yıldız'ın yüzüne tatlı bir gülümseme yayıldı, diz çökerek kedinin tüylerine dokundu.

"Merhaba Spartaküs, merhaba büyük isyancı, nasılsın bakalım yakışıklı?"

Gözlerini samimiyetle kısmıştı kedi, uysal bir tavırla okşaması için başını Yıldız'a uzattı.

"Spartaküs şu ayaklanan gladyatör değil miydi?" diye sordu Tobias. "Türkiye'yle ne ilgisi var?"

Hiç düşünmeden yanıtladı Antonio.

"Spartaküs'ün Trakyalı olduğu söylenir." Emin olamamış gibi Yıldız'a döndü. "Siz de öyle biliyorsunuz, değil mi Signora Karasu?"

Kediyi hâlâ sevmekte olan Yıldız başını salladı.

"Spartaküs Trakyalıdır. Ben de öyle okumuştum. Galiba Roma ordusuna esir düşmüş, bir gladyatör okuluna satılmış."

Sami İlhan yorum yapmaktan kaçınmıştı, anlaşılan bir devlet görevlisi olarak isyancı biri hakkında konuşmayı pek uygun bulmuyordu. Hâlâ Yıldız'la oynaşan Spartaküs'e de muhabbetle baktığı söylenemezdi, belli ki kedilerden hoşlanmayan, belki de onlardan korkan insanlardan biriydi. Zaten Spartaküs de sıkılmış olmalı ki hoşça kal dercesine yumuşak bir sesle miyavladıktan sonra Yıldız'ın eline sürtünerek ağır adamlarla uzaklaştı. Arenaya doğru yürüyen kedinin arkasından sevgiyle baktı Yıldız.

"Spartaküs de dövüştü mü burada?" diye sordu doğrulurken.

Zihni karışmış gibiydi Antonio'nun.

"Kolezyum'da mı? Hayır, hayır, o zaman burası henüz yapılmamıştı. Spartaküs ayaklanması milattan önce 71 yılında bastırıldı, burasının yapımı ise milattan sonra 72'de başladı. Kolezyum tamamlandığında Spartaküs çoktan öldürülmüştü. Gerçi cesedi hiç bulunamadı ama..."

Apar topar geri dönen Carlo'nun müdahalesiyle sözleri yarıda kaldı.

"Benim emniyete gitmem gerekiyor, bakanlık yetkilisi gelecekmiş." Yıldız'la Tobias da toparlanacak oldu. "Sizin gelmenize gerek yok, emniyet müdürü sadece beni istiyor. Siz Signor İlhan'la konuşun." Elçilik görevlisine sert bir bakış attı. "Eminim size anlatacağı çok önemli şeyler vardır, değil mi Signor İlhan?"

Hiç istifini bozmadı elçilik görevlisi.

"Elbette, ne biliyorsam hepsini anlatırım, umarım yardımım dokunur."

"Bu adam maktulden pek hoşlanmıyor" diye düşündü Yıldız, "hiç de üzülmüş bir hali yok. Üzülmemesi bir yana, adam doğru dürüst şaşırmamış bile. Birlikte çalıştığı adam öldürülüyor, Sami Beyimiz polisle konuşmak yerine, sponsorluk anlaşmasının peşinde koşuyor. Ama cinayetin nedenini bilmediği için olabilirdi tabii. Belki cinayetin Zoilos mezar kabartmalarıyla bağlantısını öğrenirse tavrı değişebilirdi."

Carlo tam ayrılmak üzereyken Antonio telaşla yaklaştı.

"Bir dakika, bir dakika Başmüfettiş, beni unutmadınız değil mi? Şu koruma meselesi..."

Carlo güven verircesine baktı adamın gözlerine ve "Hiç merak etmeyin Signor Parrini" dedi elini güçlü bir şekilde sıkarak. "Merkeze gider gitmez ilk o işi çözeceğim. Birkaç saate kalmaz bir ekip yollarım buraya." Merdivene yönelmeden önce Yıldız'a döndü. "Arabayı ben alıyorum. İşiniz bitince konuşuruz. *Ciao*!"

23

Ben de mi tehlike altındayım?

Roma'nın en büyük meydanı olan Piazza del Popolo'dan Birleşmiş İtalya'nın ilk Kralı Vittorio Emanuelle onuruna dikilen ulusal anıta kadar uzanan Via del Corso'nun ortalarında küçük bir meydanda, tarihi bir apartmanın terasında yer alıyordu Ristorante Sultan Sofrası. Restoranın özel konuklara ayrılmış bölümünde, devasa bir aynanın önündeki masada oturuyorlardı. Aynanın üzerine incecik minareleri, kurşuni kubbeleri, uzaklarda batmakta olan bal rengi güneşiyle o bilindik İstanbul silueti çizilmişti. Masada oturanların görüntüleri bu şahane siluetin üzerine yansıyordu. Yumuşak bir ışıkla aydınlatılan salonda segâh bir şarkının belli belirsiz ezgileri duyuluyordu. Ristorante Sultan Sofrası'nın sahibi Mesut Kani kusursuz bir ziyafet sunmuştu onlara. Yenilmiş, içilmiş, yemeğin sonuna gelinmişti, Yıldız asıl konuyu açmak için sabırsızlanırken, "Aslında İzzet Duruca benim arkadaşım değildi" diyen Sami İlhan'ın sözleriyle aradığı fırsat ayağına gelmişti. "Evet, sergi sebebiyle tanıştık, daha önceden hiç görmemiştim onu. Yazışmalarımız olmuştu ama ilk kez 18 Kasım'da Civitavecchia Limanı'nda karşılaştık. Eserlerin geldiği akşam..." Durdu, önündeki nar kırmızısı şalgam bardağına uzandı. Meslektaşının ölümünün verdiği keder değil, az önce mideye indirdiği acılı kebabın verdiği haz okunuyordu kısılmış gözlerinde. Bardağı eline alırken sürdürdü sözlerini. "Allah rahmet eylesin, günahını almayayım ama bende hiç güven uyandırmamıştı." Sözlerini tamamlayınca çok susamışçasına soğuk şalgamı iştahla içmeye başladı.

Sami'nin söyledikleri ilginçti, belli ki arkası da gelecekti ama Yıldız bekleyemedi.

"Neden, neden güven uyandırmadı sizde? Yanlış bir davranışını mı gördünüz? Bir hatasını mı yakaladınız?"

Sami sakin bir tavırla bardağı masaya bıraktı, sizi çok da önemsemiyorum dercesine Yıldız'a değil restoran sahibine döndü.

"Valla enfes Mesut Kardeşim. Adana'da bile içmedim bu kadar lezzetli şalgam. Acısı, ekşisi, kıvamı müthiş."

Restoran sahibi memnuniyetle gülümsedi.

"Afiyet olsun Sami Bey, özel yaptırıyorum. Tuzunu, acısını, şalgamın kalitesini bizzat kendim kontrol ediyorum."

"Belli, belli kardeşim, başka türlü olmaz ki, gerçekten enfes..." Sami ince dudaklarını iri pembe diliyle yaladıktan sonra Yıldız'a baktı. "Sizin sorunuza gelirsek, yok, doğrudan bir yanlışını görmedim İzzet Bey'in, bir hatasını da yakalamadım ama bir terslik vardı. Sanki burada kültür bakanlığının bir memuru olarak değil de daha başka işler için bulunuyormuş gibiydi." Uzandı, ıslak mendillerden birini aldı. "Çok başına buyruk davranıyordu. Kolezyum'daki sergide bulunması gerekirken ortalıkta görünmüyor, protokolden ziyaretçilerin karşılanmasına kadar her şeyi bana bırakıyordu. İşte böyle bir sürü uygunsuz davranış. Zoilos mezar kabartmaları Roma'daki ilk sergimiz değil. Daha önceden de pek çok tarihi eser sergiledik burada, pek çok arkeolog ya da sanat tarihçisi geldi Türkiye'den. Onlar bizimle tam bir işbirliği içindeydiler. Nerdeyse gece gündüz birlikte çalışırdık, serginin başından hiç ayrılmazlardı. Çoğuyla da arkadaş olduk zaten. Rahmetli hiç öyle değildi. Birkaç kez uyardım ama dinlemedi. Tamam, Roma'da okumuş, belki burada tanıdığı insanlarla görüşüyordu, onlarla vakit geçiriyordu anlıyordum ama..."

İkinci Adana kebabını da az önce mideye indirmiş olan Tobias kesti sözünü.

"Kimdi o insanlar, biliyor musunuz? Hiç karşılaştınız mı?"

Islak mendille elini silmekte olan Sami, "Hiç karşılaşmadım" dedi kesin bir tavırla. "Ama defalarca telefonla konuşmalarına tanık oldum." Bakışlarını mendille temizlediği parmaklarından kaldırıp Yıldız'a çevirdi. "Ha belki bu bilgi işinize yarar,

İtalyanca konuşuyorlardı. İzzet Bey'in İtalyancası çok iyiydi... Gerçekten çok iyiydi. Türkiye'den de sık sık biriyle konuşuyordu, bir avukatla..." Yapmacık bir şekilde güldü. "Onunla Türkçe konuşuyordu tabii."

"Efendim izin verirseniz, ben size tatlı hazırlatayım" diyen Mesut'un ayağa kalkmasıyla yine yarıda kaldı Sami'nin konuşması. "Antep usulü katmerimiz var, Hatay usulü künefe yaptırabilirim..."

Tatlı konusu açılınca soruşturmayı anında unutuvermişti Tobias.

"Havuç dilimi baklavanız var mı?"

"Yok artık, havuç dilimi mi?" diye söylendi Yıldız.

Tobias hiç istifini bozmadı.

"Tabii havuç dilimi Şef, kebapçıda tiramisu mu isteyecektim?"

Kahkahayla güldü Mesut, eğilip dostça dokundu konuğunun omzuna.

"Olmaz mı Herr Becker? Havuç diliminin en iyisi bizde. Kaymak da ister misiniz yanında?"

Obur bir çocuğun sevimli yüz ifadesiyle gözleri ışıdı Tobias'ın.

"Bayılırım, çok teşekkürler..."

Mesut'un soru dolu bakışlarını kendisine çevirdiğini gören Yıldız, "Teşekkür ederim, hepsi çok güzeldi" dedi minnet dolu bir sesle. "Kebaplar, lahmacun, kaşık salatası, içliköfte, ellerinize sağlık, hepsi gerçekten nefisti. Türkiye'ye gitmiş kadar oldum ama benim tatlıyla pek aram yok. Hadi sizi kırmayayım, şöyle tek dilim bir baklava yeter."

Mesut'un konuşmasına fırsat vermeden, sanki kırk yıllık ahbaplarmış gibi teklifsizce araya girdi Sami.

"Şöyle ortaya güzel bir şeyler yapın üstadım. Siz ne getireceğinizi bizden daha iyi bilirsiniz ama çayı unutmayın. Roma'da tavşankanı çay içmek gerçek bir lüks."

Mesut o iş bende dercesine zarifçe sağ elini kalbinin üzerine koyarak ayrıldı masadan.

"İşini zevkle yapan insanlara bayılıyorum" diye takdirle söylendi arkasından Sami. "Bakın şu adama, Roma'nın en güzel

caddelerinden birinde, Via del Corso'da bu restoranı açmış. Hiçbir şey tesadüfi olmuyor aslında. Mesut Bey'in sıradan biri gibi göründüğüne aldanmayın, eğitimli biridir, Roma'daki Amerikan Üniversitesi'nde Gıda İşletmeciliği okumuş. İşine aşkla bağlı. Sonucu görüyorsunuz işte, içerisi tıklım tıklım. Herkesin yüzünde bir memnuniyet. Dekorundan müziğine, yemeğinden personeline her şey on numara. Yanlış anlamayın, adamın milyonlarca avroluk yatırımları var burada. Ama bakın, sizin Türk olduğunuzu öğrenince işi gücü bıraktı bizimle ilgileniyor, ülkemizden gelen eserlerin sergilenmesi için sponsor olmak istiyor, ülkesinin tanıtımına katkıda bulunuyor. Çünkü milli bir şuura sahip. İşte böyle insanlar lazım bize. Türkiye'nin yüzünü her yerde ağartacak, vizyon sahibi işadamları..."

Artık kendisinin Türkiye'den biri sayılmasına alışmıştı Yıldız, bundan hoşlanmıyor da değildi ama şu anda çözmesi gereken önemli bir vaka vardı.

"Avukattan bahsediyordunuz. Adı neydi bu adamın?" diye konuya döndü. "Adam dedim ama kadın mıydı yoksa?"

Sami elini sildiği ıslak mendili tabağına bıraktıktan sonra yanıtladı:

"Yok, yok, erkekti. Ben de tanıştım, bir keresinde Roma'ya gelmişti. Adı da şeydi..." Sağ elinin işaretparmağını ritmik olarak masaya vurmaya başladı. "Durun, durun, söyleyeceğim şimdi... Tekin, Tekin Diri..."

Tahmin ettiği kişiden bahsettiğini anlamıştı Yıldız.

"Tekin Dirlik mi?"

Masaya vurduğu işaretparmağını Yıldız'a doğrulttu.

"Evet, Tekin Dirlik" diye onayladı Sami. "Laf aramızda o adamı da gözüm tutmamıştı zaten. Niye derseniz, hep böyle bir kaçamak haller, hep böyle konuşurken insanın yüzüne bakmamalar. Mesela ilginçtir, bana telefonunu vermedi. Oysa tanıdığım bütün avukatlar hemen kartvizitlerini uzatırlar. Bilmiyorum tabii, belki de haksızlık ediyorum, belki de İzzet Duruca'dan pek hazzetmediğim için arkadaşı hakkında da önyargılı davranıyorum."

Yıldız adamın böyle ayrıntılı ve rahat konuşmasından memnundu.

"Haksızlık yapmıyorsunuz Sami Bey" diye cesaretlendirdi. "İlk izlenim her zaman önemlidir. Peki, şu lastiklerin patlama meselesi, eserleri taşıyan tırdan bahsediyorum. Siz tutanağı imzalamamışsınız..."

Sorunun önemini pek kavrayamadığı için yine rahatça yanıtladı Sami.

"Evet, imzalamadım, çünkü işler planlandığı gibi gitmedi. Eserlerin bulunduğu konteyner tıra yüklendikten sonra Civitavecchia Limanı'ndan ayrılmıştık. Biz tırı elçiliğin arabasıyla takip ediyorduk, yolda bir Carabinieri devriyesi bizi durdurdu. Araçtan üniformalı iki Carabinieri indi. Kimlik kontrolü yapıyorlardı, elçilik aracı diyerek kendimizi anlatmaya çalıştık ama ikna olmadılar. Sonunda bıraktılar, ancak tır çok uzaklaşmıştı. Telefonlar da çekmiyordu. Kaygılandık tabii, o kadar kıymetli eserlerin bulunduğu tır resmen kayıplara karışmıştı. Neyse ki iş tatlıya bağlandı, tır Santa Severa'dan çıktıktan sonra Cerveteri yakınlarındaki Ladispoli sapağında buluştuk. Etrüsk mezarlıklarına giden yolun kenarında bizi bekliyorlardı. Kolezyum'a gelince mühürler kırıldı, ambalajlar açıldı, eserlerde de hiçbir eksik olmadığını anlayınca rahatladık."

"Ama yine de evrakları imzalamamışsınız" diye tekrarladı Yıldız. "Sizi kuşkulandıran bir şey mi oldu? Bir terslik mi hissettiniz?"

Yediği ağır yemeğin rehavetinden kurtulur gibi oldu Sami.

"Hayır, bir terslik olsa asla onaylamazdım teslimatı ama gözlerimle görmediğim bir olaya da şahitlik edemezdim. Lakin şüphe uyandıracak bir durum yoktu. Yine de kutularındaki mühürler kırılıp eserlerin eksiksiz olduğunu görünceye kadar ikna olmadım. Signor Antonio Parrini'nin hali de benden farklı değildi. İkimiz de ince eleyip sık dokuduk, o yüzden teslimat saatlerce sürdü. Ama sonunda eserlerin hepsinin ambalajlarının içinde olduğunu anladık. Böylece de konu kapanmış oldu."

Yıldız gözlerini bir an bile adamın yüzünden ayırmadan, üçüncü kez tekrarladı:

"Ama yine de gecikmenin tırın lastiklerinin patlaması sonucu olduğuna dair belgeyi imzalamadınız. Niye?"

Sami gerginleşmeye başlamıştı.

"Kusura bakmayın ama sizi anlayamıyorum Yıldız Hanım" diye homurdandı. "Niye bu meseleye takılıp kaldınız böyle? Eserlerde bir eksik mi var? Benim bilmediğim bir gelişme mi oldu? Niye bu kadar ısrar ediyorsunuz?"

İlk darbeyi indirmenin tam sırasıydı, bu fırsatı kaçırmadı Yıldız.

"İzzet Duruca'nın öldürülmesinin Zoilos mezar kabartmalarıyla ilgili olduğunu düşünüyoruz."

Gözlerini Sami'nin yüzüne dikmiş, vereceği tepkiyi bekliyordu.

"Saçma!" diye söylendi adam. "Çok saçma, İzzet'in ölümüyle eserlerin ne ilgisi olabilir?" Ne Yıldız ne de Tobias'tan ses çıkınca, biraz sakinleşir gibi oldu. "Tarihi eser kaçakçılığı mı diyorsunuz yani? Ama çalınan eser yok ki! Sahtesini mi koydular yerine? İmkânsız, hepsi tek tek kontrol edildi. Hayır, yanılıyorsunuz, Zoilos kabartmalarıyla İzzet Duruca'nın ölümü arasında hiçbir bağlantı olamaz."

Bakışlarını adamın yüzünden ayırmadan kendinden emin bir şekilde başını usulca öne sallayarak ikinci darbeyi indirdi Yıldız.

"Tır şoförüyle Carabinieri yüzbaşısı da öldürüldü desem... Enzo Costa ile Yüzbaşı Sergio Gatti..."

Bir an donup kaldı Sami İlhan, ne bedeninde bir hareketlenme ne yüzünde bir kıpırdanma vardı, sonra kaygılı bir ifadeyle sordu:

"Yani üç cinayet birbiriyle bağlantılı mı diyorsunuz?"

Sesi boğuk ve dalgındı.

"Siz olsanız ne düşünürdünüz?"

Deminden beri Sami İlhan'ı izlemekte olan Tobias bir ayrıntıyı hatırlattı.

"Mithra bağlantısını unutmayalım Şef."

Yıldız ağırdan alıp adamın vereceği tepkiyi görmek istedi.

"Mithra mı?" diye söylendi elçilik görevlisi. "Öteki kurbanlar da mı Mithra'ya hayranlık duyuyorlarmış?"

Adeta umursamaz bir tavırla gözlerini açtı kapadı Tobias.

"İkisinin de boynunda şu boğa kurban töreninin resmedildiği birer madalyon vardı. İzzet Duruca'nın madalyonunun

tıpatıp aynıları. Katiller madalyonları iki kurbanın boğazlarına sokmuşlardı."

Yüzü çarpıldı Sami'nin.

"Boğazlarına mı!"

Bürokratın telaşa kapılmasını keyifle izleyen Yıldız "Daha da kötüsü var" dedi sakince. "Kurbanları öldürmeden önce psikolojik işkence yapmışlar. Anlaşılan bir bilginin peşindelermiş." Su bardağına uzanırken çok da önemi değilmiş gibi sordu: "Ne dersiniz, sizce katiller neyin peşinde olabilirler?"

Oturduğu rahat koltukta adeta zıpladı Sami.

"Nereden bileyim, ben öyle karışık işlere bulaşmam. İsterseniz sicilime bakın, bir tek ihtar bile bulamazsınız. Türkiye'de dahi tek bir trafik cezam bile yoktur. İzzet Duruca'yı da burada tanıdım, daha önce ne yapar ederdi hiçbir bilgim yok ama..."

Bardağını dudaklarına götürmekte olan Yıldız durdu.

"Ama..."

"Bazı duyumlar aldım. Türkiye'den kaçak olarak Amerika'ya götürülen mozaikler davasında adı geçmiş. Gerçi ceza almamış, sadece idari soruşturma açılmış."

Sustu, dilinin altında bir şey daha vardı ancak söyleyip söylememe konusunda kararsızdı.

Hâlâ su bardağını elinde tutan Yıldız, "Lütfen bildiklerinizi anlatın Sami Bey" diye uyardı. "Söyleyecekleriniz bizim için önemli olabilir..."

Sıkıntıyla iç geçirdi elçilik görevlisi.

"Bildiğim bir şey yok aslında ama ateş olmayan yerden de duman çıkmaz. O yüzden başından beri tereddüt içindeydim. Açıkçası kafam da biraz karışmıştı..."

Sözlerini sürdüremedi.

"Niye?" diye üsteledi Yıldız. "Neden kafanız karıştı?"

"Müsteşarlık neden soruşturma geçirmiş bir adamı görevlendirir diye. Aslında Afrodisias Müzesi'nden bir arkeoloğun nezaret etmesi gerekiyordu Zoilos kabartmalarına ama müsteşar hanım İzzet Duruca'yı görevlendirmiş, ben ne yapabilirim?"

Kolezyum'da Antonio Parrini'nin bahsettiği kadını hatırladı Yıldız.

"Arzu Ballıca'dan mı söz ediyorsunuz?"

"Şahıslar önemli değil ki Yıldız Hanım, koca bakanlık var arkada. Bunlar yılların tecrübesine sahip kurumlar. Sonuçta devlet İzzet Duruca'yı buraya yolladığına göre kuşku duymam için bir neden yoktu."

Hiç eveleyip gevelemeden sordu Yıldız:

"Peki bakanlığa gerçekten güveniyor musunuz? Tarihi eser kaçakçılığı soruşturmasında adı geçen bir şüphelinin hâlâ görevde tutulması, hatta böyle önemli bir sergi organizasyonunda yer alması doğru geliyor mu size?"

Sami'nin gözleri çaresizce açıldı.

"Ne diyebilirim ki Yıldız Hanım, ben sadece bir devlet memuruyum. İzzet Duruca hakkındaki soruşturmanın ayrıntıları hakkında hiçbir fikrim yok."

Böyle diyordu ama sesi tereddüt içindeydi. Adamın çözülmek üzere olduğunu anlayan Yıldız işin peşini bırakmadı.

"Siz olsaydınız böyle bir görev verir miydiniz?"

"Dürüst olmak gerekirse, vermezdim. Riskli bir iş. Tamam, İzzet Duruca gerçekten suçsuz olabilir, yine de böyle bir iş için hakkında tarihi eser kaçakçılığı soruşturması yapılmış bir şahsı görevlendirmek doğru olmaz. Fakat benim bu kararı sorgulama yetkim yok. Birlikte yaptığımız bu organizasyonda ondan şüphe duymamı gerektirecek bir durum da olmadı, çünkü ortalıkta kaybolan eser yok..."

"Ama üç ceset var" dedi buz gibi bir sesle Tobias. "Korkunç bir şekilde öldürülmüş üç kurban. Başka olacak mı bilmiyoruz. Sahi siz hiç korkmuyor musunuz Sami Bey? Zoilos mezar kabartmaları taşınırken siz de oradaydınız."

Adamın alnı kırıştı, kaşları çatıldı.

"Niye korkayım canım, ben bir yanlış yapmadım ki. Benim her icraatım yönetmelikler ve talimatlarla belirlenmiştir, mevzuatın dışına asla çıkmam. Meslek hayatım boyunca en küçük bir kanunsuzluğa bulaşmadım, bundan sonra da bulaşmam. Kimseden korkmam ben."

"Şaşırdım şimdi" diye mırıldandı Tobias. "Çünkü Antonio Parrini çok korktu. Anladığımız kadarıyla o da sizin gibi dürüst bir adam." Birden sustu, gri gözlerine kuşku yüklü bir anlam

yükledi. "Öyle değil mi? Siz ne diyorsunuz, namuslu biri değil mi Antonio Parrini?"

Sami aceleyle yanıtladı.

"Evet, kesinlikle öyle." Fazla ileri gittiğini düşünmüş olacak ki düzeltme gereği duydu. "Yani tanıdığım kadarıyla öyle, burada herkes çok değer veriyor ona, saygın bir adam, sevmeyen kimseye rastlamadım. Düşmanı olduğunu sanmıyorum."

Duyması gerekeni duymuştu Tobias, sözlerine kaldığı yerden devam etti.

"Ama bizden koruma istedi, hem de derhal. Açıkçası onun yerinde olsam ben de isterdim, çünkü karşımızda son derece acımasız katiller var."

Sami İlhan'ın beti benzi attı.

"Yani, yani ben de mi tehlike altındayım?"

Sözleri istediği etkiyi yaratan Tobias, ortadaki küçük metal kutudan çektiği kürdanı dişlerine götürmeden önce adeta safça sordu:

"Bilmiyorum ki Sami Bey, siz söyleyin, tehlike altında mısınız?"

Neden bana bu soruyu soruyorsunuz dercesine kızgınlıkla baktı adam.

"Ben, ben yanlış bir şey yapmadım" diyecekti ki, "Bunun bir önemi olmayabilir" diye müdahale etti Yıldız. "Ölenler de yanlış bir şey yapmamış olabilirler. En azından henüz yanlış bir şey yaptıklarını bilmiyoruz. Zoilos'u kutsal kabul eden birtakım manyaklar yahut Afrodit'e tapmayı sürdüren meczuplar ya da Mithra ayinleri yapan birileri size öfkelenmiş olabilir. Üç kurbanı da bu yüzden öldürmüş olabilirler. Belki de Kolezyum'da sergi yapılmasına karşı olan bir seri katil vardır karşımızda."

Sami panikle atıldı.

"O zaman ben de tehlike altındayım demektir, bana da koruma vermelisiniz."

Güven veren bir ifade takındı Yıldız.

"Her durumda bunu yapacağız zaten ama tümüyle güvende olmanız için katilleri yakalamamız lazım. Ancak o zaman bu beladan kurtulursunuz..."

Kafası karışan Sami lafın nereye gideceğini anlamamıştı.

"Ben katilleri nasıl yakalayabilirim ki, bu sizin işiniz."

Yıldız yumuşak ama kararlı bir ses tonuyla açıkladı.

"Elbette bizim işimiz ama yardım etmezseniz onları yakalayamayız. Gerçekte maktul İzzet Duruca kim, öldürülen öteki iki kurbanla, yani Enzo Costa ve Yüzbaşı Sergio Gatti ile aralarında nasıl bir bağ var? Neden üçü de Mithra'yla ilgileniyordu? Daha da önemlisi Türkiye'den Roma'ya getirilen eserler sadece Zoilos mezar kabartmaları mıydı yoksa kayda geçmeyen başka eserler de var mıydı? Sizden bu konularda bize yardım etmenizi bekliyoruz. Tabii biz de hem bakanlıklar hem de İnterpol düzeyinde girişimlerde bulunacağız ama nasıl derler, siz bu bilgilere çok daha kolay ulaşabilirsiniz. Söylenti, dedikodu, ne tür bilgi olursa hepsini duymaya hazırız. Elemeyi sonra yaparız. Bize bu konuda yardımcı olur musunuz?"

Gözlerimi kaparım vazifemi yaparım ilkesini benimsemiş olan Sami İlhan ne diyeceğini bilemiyordu.

"Yani gerekirse gayriresmi olarak size bilgi vermemi istiyorsunuz, öyle mi?"

"Hadi ama Sami Bey" diyerek elindeki kürdanı önündeki yemek artıkları bulunan tabağa bıraktı Tobias. "Sizden ülkenizin askeri sırlarını açıklamanızı istemiyoruz. Türk emniyetinden yasal olarak alabileceğimiz bilgilere bir an önce ulaşmanızı istiyoruz hepsi bu. Siz akıllı adamsınız, yıllardır bürokraside çalışıyorsunuz, ne demek istediğimizi anlarsınız. Bu yolla katilleri bir an önce yakalayabiliriz. Böylece hem size yönelik tehdit son bulur, hem meslektaşınız İzzet Duruca'nın kanı yerde kalmaz hem de yeni insanların öldürülmesine engel oluruz."

Hemen karar vermedi Sami ama itiraz da etmedi, bir süre düşündükten sonra kaşlarının altından bakarak sordu:

"Ama bu mesele aramızda kalacak, değil mi? En azından olay çözülene kadar."

"Kesinlikle" dedi Yıldız Türkçe olarak. "Sizden bahsetmemiz için hiçbir neden yok. Tabii siz istemediğiniz sürece..."

"Tamam o zaman." Elini cebine soktu, kartvizitini çıkardı. "Burada hem İtalya hem Türkiye numaram var, istediğiniz zaman arayabilirsiniz."

Yıldız minnettar bir ifadeyle kartı aldı.

"Teşekkür ederiz Sami Bey, doğru olanı yapıyorsunuz... Bu da benim kartım, arkadaki numara da Tobias'a ait. Siz de bizi istediğiniz zaman arayabilirsiniz. Hatta aramanızı sabırsızlıkla bekleyeceğiz."

Endişelerinden tümüyle kurtulmasa da artık biraz rahatlamış görünüyordu elçilik görevlisi, derin bir nefes alarak sordu:

"Peki sizin tahmininiz ne? Kim öldürmüş olabilir bu insanları?"

Duraksadı Yıldız, nereden çıkmıştı şimdi bu soru? Yoksa çaktırmadan onların ağzından laf mı almaya çalışıyordu? Bir kez daha alıcı gözle baktı Sami İlhan'a. Türkiye Büyükelçiliği görevlisi olan bu adam peşinde oldukları çetenin elemanlarından biri olabilir miydi? Neden olmasın? Ama cinayetler işlenirken Türkiye'deydi. İyi ya, kurbanlar öldürülürken Roma'da bulunmaması onu şüpheli olmaktan kurtarırdı. Lastiklerle ilgili evrakı imzalamaması da masumiyetinin bir kanıtı gibiydi. Belki de bu kanlı organizasyonu bizzat bu elçilik görevlisi yönetiyordu. Şimdi de karşılarına geçmiş, İzzet Duruca'yı suçlayıp tereddütler içindeymiş gibi davranarak, soruşturmayı yürüten polislerin ne düşündüğünü anlamaya çalışıyordu.

"Karar vermek için çok erken Sami Bey" dedi Yıldız hiç bozuntuya vermeden. "Ama fikrimiz belirginleşince sizinle paylaşacağız tabii." Adamın yüzüne yayılan memnuniyet ifadesini görünce konuşmasını tamamladı. "Anlaştık o zaman." Bakışlarını ileriye dikti. "Bakın, Mesut Bey de sanki kutlama yapalım diye tam zamanında gönderiyor tatlıları." Gerçekten de elinde büyükçe bir tepsiyle gençten bir garson masalarına yaklaşmaktaydı. "Ama bunu prova sayalım" diye eklemekten kendini alamadı Yıldız. "Asıl kutlama katilleri yakaladıktan sonra."

24

Halkın öfkesini dindirmek için bir kurban atmak lazım önlerine

Şehrin göbeğinde, Romalıların deyimiyle beceriksiz bir diş doktorunun elinden çıkma takma dişe benzeyen Vittorio Emanuele Anıtı'nın beyaz mermer merdivenlerinin önünde küçük kara bir leke gibi dikiliyordu Carlo. Sıkıntıyla kıpırdanışından epeydir onları beklediği belli oluyordu. Sultan Sofrası'ndan kalkarlarken aramıştı Yıldız'ı. "Babam üçüncü kurbanı hatırladı" demişti gergin bir sesle. "Evet, İzzet Duruca'yı tanıyormuş. Gerçekten de üniversitede onun öğrencisiymiş. Üstelik bağlantıyı hiç koparmamışlar. En son bir ay önce ziyaretine gelmiş İzzet Duruca. Hem de bizim eve. Öldüğünü duyunca çok üzüldü babam tabii. Çalışkan bir öğrenciymiş, galiba tez hocalığını filan da yapmış. Zaman kısıtlıydı, rahat konuşamadık, Amerikalı akademisyenlere Roma Forumu'nu gezdiriyordu. 'Ama bir saate kadar işim bitecek, gelirseniz rahatça konuşuruz' dedi. Yani Roma Forumu'unda bizi bekleyecek babam. O yüzden, siz boş yere merkeze gelmeyin, Vittorio Emanuele Anıtı'nın önünde buluşalım, oradan Roma Forumu'na geçeriz. Anıt size çok yakın, taş çatlasa on beş dakika sürer, ben de uzakta sayılmam."

Böylece Via del Corso boyunca yürüyerek gelmişlerdi buluşacakları anıtın önüne. Yürürken de üçüncü kurbanın, Carlo'nun babasının öğrencisi olması üzerine konuşmuşlardı. Yıldız yadırgamıştı bu ilişkiyi, İzzet Duruca'nın, evine gelecek kadar yaşlı profesöre yakın olması tuhaf gelmişti. Tobias ise her zamanki rahat tavrıyla bunun sadece bir rastlantı olduğunu ileri sürerek zaten dün akşam Nino'nun "Türk öğrencilerim de var"

dediğini hatırlatmıştı. Doğruydu, Nino Türkiye'den öğrencileri olduğunu söylemişti ama gerek Carlo'nun soruşturma boyunca gösterdiği tutarsızlıklar, gerek şu Mithra meselesi, bir de kurbanla bu denli içli dışlı olması Yıldız'ın kafasını karıştırıyordu. Üstelik az önce İzzet Duruca'nın Roma'da bazı İtalyanlarla sık sık telefon konuşması yaptığını da öğrenmişlerdi. O şahıslardan biri Nino olabilir miydi? Yaşlı adamın sevimli yüzü, firuze gözleri canlandı zihninde, hayır, tarihi eser kaçakçılığı yapacak birine hiç benzemiyordu ama görünüş aldatıcı olabilirdi. Belki de babasının bu pis işe bulaştığını bildiği için Carlo tutarsız davranıyordu. Bir de şu Salvatore denen adam vardı, Carabinieri binbaşısı, öldürülen Sergio Gatti'nin amiri ve yakın arkadaşı. Sahi Carlo ne konuşmuştu o adamla telefonda gizli saklı? Hiç bahsetmiyordu o konuşmadan. Arka planda birtakım tezgâhlar döndüğü belliydi. Ne yazık ki eldeki verilerle neler olup bittiğini anlamak mümkün değildi, ancak her durumda yaşlı profesörle görüşmeleri iyi olacaktı. Sadece üçüncü kurban hakkında bilgi almak için değil, aynı zamanda bir şüpheliyi gözlemlemek için de. Bu düşünceler içinde yaklaştı Yıldız, devasa anıtın önündeki başmüfettişe.

"Erken gelmişsin Carlo, bilseydik biz de acele ederdik."

Nerdeyse mahcup mahcup gülümsedi başmüfettiş.

"Pek âdetim değildir ama arabanın çakarını, sirenini açtım, öyle geldim. Çünkü babamla işimiz biter bitmez limana gitmemiz lazım."

Yıldız gibi Tobias da anlamamıştı.

"Ne limanı?"

"Ne limanı olacak Toby, Civitavecchia Limanı. Zoilos mezar kabartmalarının getirildiği liman. Her şeyin başladığı yer. Limandaki yetkililerle konuşalım, eserleri taşıyan tırın güzergâhına bakalım." Yıldız'a döndü. "Tırın hangi yollardan geçtiğini, lastikleri nerede değiştirdiklerini hepsini öğrendim."

Doğru olanı yapıyordu Carlo, sahaya inmeden öyle masa başında hiçbir suç çözülemezdi. Anlaşılan birileri onu sıkıştırmaya başlamıştı.

"Toplantı nasıl geçti?" diye kurcaladı Yıldız. "Ne istiyormuş Bay Rossi?"

Carlo yanıt verecekken Korelilerden oluşan bir grup genç anıtın önünde fotoğraf çekme yarışına girişerek şakayla birbirlerini itip kakmaya başladılar, kendilerini öyle kaptırmışlardı ki farkına bile varmadan bizimkilere çarptılar. Zaten gergin olan başmüfettiş dayanamayıp patladı.

"Stop, stop! You can't take photograph here!"

Saçlarını sarıya boyamış, gözlerine mavi lens takmış, pembe mini etekli bir kız şöyle bir baktı Carlo'ya ama hiç aldırmadan pahalı cep telefonuyla selfisini çekmeyi sürdürdü. Başmüfettiş yeniden uyarmaya hazırlanıyordu ki Yıldız koluna girdi.

"Bırak Carlo, bunlarla mı uğraşacağız. Sosyal medyada kendimi göstereceğim diye aklını yitirmiş kızcağız. Ayrıca burada fotoğraf çekmenin yasak olmadığını eminim senden daha iyi biliyordur."

Başmüfettiş diretecek gibi oldu ama "Hadi, hadi gidelim" diyerek sürükledi Yıldız. "Hem baban yolumuzu gözlüyordur, fazla bekletmeyelim adamı."

Çaresiz Yıldız'la birlikte yürümeye başladı Carlo ama söylenmeden de duramadı.

"Manyak bunlar, nerede fotoğraf çekileceğini de bilmiyorlar. Gelmiş Roma'nın en çirkin binasının önünde poz veriyor."

Öylesine sordu Tobias.

"Sahi Carlo, bu bina neden ötekilerden farklı? Bütün bu mermerler, bu görkem, bu haşmet güzel de, etrafındaki yapılarla hiçbir uyumu yok."

Bam teline basmışlar gibi şikâyet etmeye başladı Carlo:

"Bravo Toby, ne güzel söyledin, aynen öyle işte, Roma'nın, o sıcak altın rengine uyuyor mu bu soğuk beyazlık? Böyle ulusal anıt mı olur? Pastanelerin vitrinlerinde sergiledikleri plastik pastalara benziyor. Babam da nefret eder bu anıttan, mümkünse önünden geçmemeye çalışır, çünkü yapılırken etrafta ne kadar tarihi eser varsa hepsini katlettiler. Rönesans devrinden kalma sokaklar, binalar, kuleler, hepsini ortadan kaldırdılar. Roma dönemindeki eserlere de acımadılar. İnanılmaz bir kıyım, büyük barbarlık. Sadece Mussolini gibi faşistler bayılırdı bu anıta. Çünkü propaganda mitinglerini burada yapıyordu. Bu geri zekâlı gençler de önünde fotoğraf çektirmek için can atıyorlar.

Sadece Koreliler değil nerdeyse turist gruplarının hepsi burayı ziyaret ediyor. Neymiş efendim, manzarası şahaneymiş..."

Öfkesi bir türlü geçmeyen başmüfettiş dert yanmayı sürdürecekti ki, "Bay Rossi'yi anlatıyordun" diye asıl meseleyi açtı Yıldız. "Ne istiyormuş?"

Öfkeyle çıktı Yıldız'ın kolundan Carlo.

"Ne isteyecek, kendine bir kurban arıyor. Kurban olarak da beni seçti. Elbette müsteşarın ve savcının onayıyla. Sanki olan bitenin tek sorumlusu benmişim gibi canıma okudular. Vay efendim nasıl olurmuş da yirmi dört saat içinde üç ceset çıkarmış ortaya. Nasıl olurmuş da katiller hâlâ ellerini kollarını sallayarak gezebilirlermiş. Nasıl olur da tek bir delil bile bulunamazmış. Televizyonlar Roma'yı kan gölüne çeviren bir seri katilden bahsediyormuş. Sosyal medyada yapay zekânın ürettiği seri katil videoları dolaşıyormuş. Böyle giderse halkın galeyana gelmesi kaçınılmazmış. En çok da o müsteşar olacak domuzun, 'Cinayet davaları masa başında çözülmez' demesine bozuldum. Otuz küsur saattir ayaktayız, adım adım Roma'yı arşınlıyoruz, herif geçmiş karşıma 'bu iş masa başında çözülmez' diyor. Yok Yıldız, bak sana söyleyeyim, yarına kadar sağlam bir ipucu bulamazsak, faturayı bize kesecek bunlar. Bay Rossi de gözümüzün yaşına bakmadan görevden alır bizi." Sustu, adeta yalvarırcasına baktı iki meslektaşına. "O yüzden çabuk davranmalıyız. Yarına kadar somut bir şeyler vermemiz lazım basına, en azından makul bir senaryo sunmamız gerek. Ayrıca artık elle tutulur bir sonuca ulaşmadan hiçbir açıklama yapmayacağız Bay Rossi'ye. Ne nereye gittiğimizi söyleyeceğiz ne de ulaştığımız bulguları. Mademki bize güvenmiyor, biz de ona karşı temkinli olmalıyız. Haksız mıyım?" Art arda yutkundu. "Bugün neler olacağını da bilmiyoruz. Katiller yine kim bilir ne sürpriz hazırlıyor bize. Bu akşam da yeni bir kurban bırakırlarsa Roma'nın göbeğine, vay halimize!"

"Aklı başına geldi galiba bunun" diye düşündü Yıldız, "amirlerine yalakalık yaparak hiçbir yere varılamayacağını anladı sonunda." Böyle düşünmesine rağmen yine de üzülüyordu Carlo için, çünkü o da defalarca günah keçisi seçilmiş, kendi başarısızlıklarını örtmek isteyen yöneticiler tarafından başsorumlu olarak medyanın önüne atılmıştı. Nasıl kötü bir duygu olduğunu çok

iyi biliyordu bunun. İhanete uğramış gibi hissetmişti, yapayalnız bırakılmış, en güvendiği insanlar tarafından sırtından bıçaklanmış gibi. O durumda kime güveneceğini şaşırırdı insan. Carlo'nun dinmeyen öfkesinin nedeni buydu işte. Amirlerine hâlâ güvenebildiği için daha derinden sarsılmıştı, oysa Yıldız çoktan öğrenmişti, polis dayanışması, teşkilat desteği laflarına rağmen bu meslekte yapayalnız olduğunu. Üstelik kadın olduğu için iki kat yalnız hissetmişti kendini. Ama Carlo'nun moralini daha fazla bozmanın da bir manası yoktu.

"Bu davayı çözeceğiz" dedi içten bir sesle Yıldız. "Merak etme, olayın üzerindeki sis perdesi aralanıyor, ayrıntıları tam belirginleşmese de bir tablo ortaya çıkmaya başladı. Elbette elimizde henüz bir şey yok ama eminim İzzet Duruca'nın bağlantıları bizi bir yerlere götürecek. Hissediyorum bunu, katillere yaklaşıyoruz."

Başmüfettişin bozulan morali öyle kolay kolay düzeleceğe benzemiyordu.

"Hissediyorsun demek, hissetmeyle olur mu bu işler Yıldız?"

Ukalaca konuşmuyordu, inancını yitiren bir adamın hayal kırıklığı vardı sesinde ama yine de bozuldu Yıldız.

"Cesaretimizi yitirmekle de olmuyor ama. Bizi görevden almaları o kadar kolay değil. Bu tür meseleleri yaşamış biri olarak söylüyorum, en az bir hafta vaktimiz var. Öyle aklına estikçe ekip değiştirilmez cinayet soruşturmalarında. Oyun mu oynuyoruz burada? Biz işin içindeyiz, soruşturmaya dair şu ana kadar ortaya çıkan ne varsa hepsini biliyoruz. Katiller hakkında bir şeyler oluşmaya başladı kafamızda. Yeni ekip soruşturmaya sıfırdan başlayacak. Sen gönlünü ferah tut, Bay Rossi bizi görevden alamaz."

Uykusuzluk, yorgunluk, amirlerinin aşağılaması iyice direncini kırmış olmalıydı Carlo'nun.

"Emniyet müdüründen söz eden kim?" diye parladı. "En başta müsteşar rahatsız, adam kalktı merkeze geldi, benimle konuştu. Belli ki içişleri bakanına kadar uzanıyor iş; savcı da emir kulu, üsttekileri mutlu etmek için bizi harcamaktan çekinmez. Zaten Binbaşı Salvatore başarısız olalım diye ellerini ovuşturup bekliyor. Anında ona verirler dosyayı."

Paniklemenin eşiğindeki bir adamla didişmenin hiçbir yararı olmayacağını anlamıştı Yıldız, alttan almayı denedi.

"İyi ya, Signor Rossi davayı asla Salvatore'ye kaptırmaz. Görmedin mi, adam namus meselesi yapmış bu soruşturmayı. Önceki iki davayı almış olmasını bile hazmedemiyor. Bu soruşturmayı bizim çözmemizi isteyecek. Aklıselim düşünürsek, savcı da müsteşar da aynı fikirde buluşacaklar. Salvatore ne kadar ısrar ederse etsin, yürüyen bir soruşturma var, daha kırk sekiz saat geçmeden ekip mi değiştirilir?"

Kolezyum'a kadar uzanan tarihi İmparatorluk Caddesi'ne çıkmışlardı, Roma Forumu'nun girişi birkaç yüz metre ilerde sağ taraftaydı.

"Bence de değiştiremezler" diyerek Tobias da katıldı tartışmaya. "Senin üzerinde baskı kurarak işleri hızlandırmaya çalışıyorlar. Kendilerince haklı olabilirler, onları da basın sıkıştırıyor. Enseyi karartmanın manası yok, biz işimize bakalım."

Suskun kalmayı sürdürdü başmüfettiş, bu tavrı söylenenleri kabul ettiği anlamına gelmese de artık itiraz etmekten vazgeçmişti. Yıldız yüklenmeyi sürdürdü:

"Koruma meselesi ne oldu? Antonio Parrini ile Sami İlhan gerçekten tehlike altında olabilir."

"Evet, evet, o meseleyi hallettik" diyerek yeniden konuşmaya katıldı Carlo. "Hem Antonio Parrini hem Sami İlhan iki araçlı ikişer sivil polis tarafından korunacak. Bir saate kadar iletişime geçecekler onlarla." Bir an sustu. "Mithra meselesinde de bir gelişme var. Bizim Fabio bu sabah Enzo Costa adındaki kurbanın evine gitti, dul karısından futbol takımındaki arkadaşlarının telefonunu almış. Hatırlıyorsunuz değil mi? Dün kafede karısı anlatmıştı ya, Enzo Costa, ona boynundaki Mithra madalyonunun mahalledeki futbol takımlarının simgesi olduğunu söylemiş. İşte bizim Fabio da mahalle takımından iki kişiyi bulmuş, onlarla konuşacak."

Başmüfettişin de Mithra bağlantısını araştırmasına memnun olmuştu Yıldız.

"Mithra meselesi önemli olabilir Carlo. Baksana Enzo, karısına bile gerçeği anlatmamış. Din ya da cemaat, belli ki bir gizli organizasyon var."

"Öyle görünüyor ama bu cemaat kim? Daha da önemlisi bu cinayetlerle nasıl bir ilgisi var? Günümüzde Mithra'ya tapınan insan olur mu? Çok saçma değil mi? Daha ilkokulda öğreniyor çocuklar, mevsimlerin, dünyanın eksenindeki eğikliğinden ve güneşin etrafında dönüşmesinden oluştuğunu. Artık kim inanır karanlığın ak boğasının bir tanrı tarafından kurban edilmesiyle ilkbaharın geleceğine?"

Manidar bir bakış attı Yıldız.

"İnsanlığın aptallaşma seviyesini küçümseme Carlo. O kadar da akıllı bir mahluk değiliz biz. Yazıyı bulmamızın üzerinden sadece beş bin yıl geçti. Daha uygarlığın şafağında bile değiliz."

Hiç de aynı fikirde değildi başmüfettiş.

"O kadar da değil, akıl var mantık var, hangi çağda yaşıyoruz. Kim güçlü olacağım diye boğanın kanında yıkanır yahu? Kaldı mı böyle manyaklıklar?"

Yıldız dudak büktü bu laflara, "Felsefede bir laf vardır, 'insan tamamlanmamış bir varlıktır' diye. Lisedeki felsefe hocamız kullanırdı bu cümleyi sık sık. Nietzsche'nin sözüymüş galiba. 'İnsanlık hep ileri gidecek diye bir şey yok' derdi. 'İleri de gidebiliriz geri de.' Yani dijital devrim zamanında, yapay zekâ çağında bile insanlar ilkel düşüncelere kapılabilir demek istiyorum. İnançlar için gözlerini kırpmadan birbirlerini öldürebilirler, öldürüyorlar da zaten."

Nihayet kendini ifade etme fırsatı bulan Tobias, "Bence daha basit bir durum var" diye karşı çıktı. "Hiç öyle entelektüel saçmalıklara kapılmayalım. Sır dini, karanlık büyüler, karanlık ayinler filan yok. Bence Mithra inancı etrafından örgütlenmiş bir çete yapıyor bu işi. Din kısmı filan palavra, önemli olan bir araya gelmek, ortak hareket etmek, birbirlerine destek olmak..."

"İyi ama neden cinayet işliyorlar?" diye kesti sözünü Carlo. "Mithra inancında insan kurban etmek diye bir ritüel yok ki, niye arkadaşlarını öldürüyorlar?"

Üçünün de çok iyi bildiği bir gerekçeyi dile getirdi Tobias.

"Para için, evet, bu vakada muhtemelen büyük bir para var. Muhtemelen tarihi eser kaçakçılığıyla elde edilmiş büyükçe bir servet. Bu servetin paylaşımında ortaya çıkan anlaşmazlık

sonucu birbirlerine düştüler. O yüzden, birbirlerine sırlarla bağlı kardeşler birbirlerini acımasızca öldürmeye başladılar."

Bunalmış bir sesle yanıtladı başmüfettiş:

"Kolezyum yetkilisinin sözlerini duydun Tobias, çalınan eser filan yok. O zaman bu para nereden geliyor?"

Israrını sürdürdü Tobias.

"Tamam da sadece adamların anlattıkları kadarını biliyoruz. Ya bu eserlerin dışında başka bir şey varsa? Ya bizi yanlış yönlendirmek istiyorlarsa? Ya hepsi işin içindeyse? Antonio Parrini ve Sami İlhan da bu çetenin elemanlarıysa? Tanımıyoruz ki bu adamları? Tamam, görevlerini biliyoruz, konumlarını biliyoruz ama nasıl insanlar olduklarını bilmiyoruz ki." Yavaşladı, meslektaşlarına bakarak sordu: "Yanlış mı söylüyorum?"

Bunalmıştı Carlo, bezgin bir halde ellerini iki yana açtı.

"Artık neye yanlış, neye doğru diyeceğimi şaşırdım. Acayip bir bataklığın içine düştük, battıkça da batıyoruz. Fakat şundan eminim, kısa sürede sonuç alamazsak bu işin faturasını bize kesecekler."

Meslektaşının yeniden karamsarlığa kapılmasını istemeyen Yıldız biraz da abartılı bir kararlılıkla atıldı.

"Kimse bize fatura filan kesemeyecek, çünkü bu işi en kısa sürede çözeceğiz. Sahi nerede buluşacaktık babanla?"

Dalgınlığından sıyrılır gibi oldu Carlo.

"Ha, şey, Caesar'ın mezarında buluşacağız. Gezisi bitmek üzeredir." Bakışları bir zamanlar bütün dünyanın yönetildiği, şimdi ise yıkık tapınaklardan, duvarları çürümüş devlet binalarından, viran olmuş saraylardan, kırılmış mermer sütunlardan ibaret olan sağ taraftaki Roma Forumu'na kaydı. "İlerde giriş var, oradan inince hemen karşımıza çıkacak." Şaşırmış gibi duraksadı. "Caesar'ın mezarına gittiniz mi daha önce?"

Gitmemişti Yıldız ama bunun için özür dileyecek hali yoktu.

"Kusura bakma Carlo ama diktatörlerden pek hazzetmem. Bundan iki bin küsur yıl önce yaşamış olmaları da onları ilginç kılmıyor. Bu tür adamlardan uzak durmayı tercih ederim, hatta mezarlarına bile yaklaşmam."

Başmüfettiş alaycı bir bakış attı.

"Ama şu anda önünden geçiyorsun."

Anlamamıştı Yıldız.

"Geldik mi mezara?"

Carlo sağ tarafta sessizce dikilen bronz heykeli gösterdi.

"Huzurlarınızda bütün haşmetiyle Gaius Julius Caesar."

Adeta irkildi Yıldız, sanki karşısında canlı biri varmış gibi huzursuzlukla baktı yeşil heykele. Aslında hiç de korkutucu görünmüyordu Caesar, ne bir kılıç taşıyordu ne de bir mızrak; sağ elini yana indirmiş, sol elini sanki önemli bir meseleyi anlatıyormuş gibi biraz havaya kaldırmıştı, avuçları kendi bedenine dönüktü, parmakları aralıktı, yani öyle hiddetle birilerine emir verir gibi bir hali de yoktu. Fakat üzerinde komutan giysileri vardı, belki de kendi askerlerine sesleniyordu.

"Orijinal değil bu heykel" diye açıkladı başmüfettiş. "Mussolini zamanında konulmuş buraya. 1930'lar filan olmalı." Sanki neşesi yerine gelmiş gibi derinden bir iç geçirerek takıldı meslektaşına. "Gördüğün gibi Yıldız'cım, Roma'da Caesar'dan kurtuluş yok. O zaman biz de kaçmayı bırakıp üzerine gidelim. İki bin küsur yıl önce cesedinin yakıldığı yerde ziyaret edelim onu. Çünkü Caesar'ın laneti güçlüdür, onu bıçaklayanların sonu hiç iyi olmadı. Ne Brutus, ne Cassius, ne Casca ne de ötekiler. Hem kendileri hem aileleri acılar içinde ölümlerin en korkuncunu tattılar." Şakayla gülümsedi. "Zaten başımız yeterince belada, durduk yere bir de Caesar'ın kanlı lanetini çekmeyelim üzerimize."

25

Caesar yanlış bir amaç peşindeydi ama halkı kazanmıştı

Bir zamanlar dünyanın yönetildiği Roma Forumu'nun hüzünlü bir hali vardı. Muhteşem tapınaklar, ihtişamlı saraylar, heybetli anıtlar, görkemli devlet daireleri artık yıpranmış kiremitlerden, kirli mermerlerden, parçalanmış ahşaplardan, yıkılmış duvarlardan oluşan devasa bir kalıntıya dönüşmüştü. Caesar tapınağının önünde on beş kişilik Amerikalı topluluğa konuşurken buldular Nino Benetti'yi. Yaşlı profesör eliyle arkasındaki tapınak kalıntılarını göstererek heyecanla bir şeyler anlatıyordu ama Yıldız'ın dikkatini Caesar'ın mezarı çekmişti. Hayal kırıklığına uğramış gibiydi. Göçmüş bir duvarın arkasında, üzeri yapay bir çatıyla kaplı bir yıkıntı, kafasındaki tapınakla hiç ama hiç uyuşmuyordu. Zorlu savaşların galibi, tek buyruğuyla ordular bozan, İngiltere'den Mısır'a dünyanın en önemli ülkelerini fetheden, üstelik ölünce de tanrı ilan edilen Caesar'ın son istirahatgâhı bu muydu? Acaba arkalarda bir yerlerde başka bir yapı var mı diye etrafa bakındı ama ne görkemli bir tapınak ne saygı uyandıracak bir mezar çarptı gözüne. Nerdeyse eğilip Carlo'ya soracaktı ki yaşlı profesörün şu sözleri onu engelledi.

"Evet, işte tam da burasıydı Caesar'ın mezarı. Öldürüldükten sonra şu alanda yakılmıştı. Marcus Antonius o ünlü konuşmasını da burada yapmıştı. Ama asla 'Ben buraya Caesar'ı övmeye değil, gömmeye geldim' diye bir cümle kurmamıştı tabii. Bu cümle, tümüyle Shakespeare'in yaratıcı zihninden dökülen sözcüklerdir. Fakat Marcus Antonius'un çok etkili bir konuşma yaptığı da bir gerçek. Zaten o ateşli konuşmanın sonucunda Caesar'ı öldüren

soylular inandırıcılıklarını yitirmiş, ardından da Roma'yı terk etmek zorunda kalmışlardı." Birden duraksadı; mavi gözleri oğluna takılmıştı, Yıldız ile Tobias'ı da fark etmekte gecikmedi. Güneşten korunmak için taktığı hasır şapkalı başını usulca eğerek selamladı onları, sonra konuşmasına devam etti. "Ama Caesar'ın küllerinin bulunduğu bu tapınağın yapılması için aradan on beş yıl geçmesi gerekecekti. Çünkü katilleri Caesar'ın tüm izlerini silmek istediler, o yüzden bir mezarı bile çok gördüler. Şöyle ki Caesar MÖ 44 yılının 15 Mart'ında öldürülmüştü, ancak Augustus, imparator olduktan iki yıl sonra, yani MÖ 29'da bu tapınağı yaptırdı. Elbette yapıldığında böyle değildi ama zaman öteki yapılar gibi bu tapınağa da acımadı. Gördüğünüz gibi mermerler eridi, demirler çürüdü, duvarlar yıkıldı." Eliyle mezarı işaret etti. "Duvarın arkasına şu aralıktan geçebilirsiniz. Tuhaf ama Caesar'ın mezarına hâlâ çiçek bırakanlar var. Demek ki hâlâ Caesar'ı seviyor insanlar."

Kıvırcık saçları kırçıllaşmaya başlamış, ince yüzü çillerle kaplı, uzun boylu bir kadın sağ elini kaldırarak söz aldı.

"Peki siz ne düşünüyorsunuz Bay Benetti? Caesar hakkında diyorum, bir tarihçi olarak görüşünüz nedir?"

Nino şapkasını usulca kaldırarak kadına baktı.

"Profesör Garner'dı, değil mi? Yanılmıyorsam Stanford Üniversitesi'nden..."

Saygıyla başını öne sallayarak onayladı kadın.

"Emily deyin lütfen..."

"Evet Emily, azıcık demokrasi bilinci olan hiçbir tarihçi Caesar'ı savunamaz. Çünkü o gerçek anlamda bir diktatördü ve sonsuza kadar da öyle kalmak istiyordu." Bakışlarını onu ilgiyle dinleyen on beş kişilik kalabalığın üzerinde gezdirdi. "Sizin de bildiğiniz gibi büyük bir yasayı çiğnedi, Rubicon Irmağı'nı geçti, yasak olmasına rağmen ordusuyla Roma'ya girdi. Bu zorbalıkla iktidara el koymak demekti. Aldırmadı, askeri dehası sayesinde rakiplerini yendi. Böylece önünde hiçbir engel kalmadı. Önce kısa süreliğine diktatör oldu, ardından bu süreyi on yıla çıkardı, sonra da ömür boyuna uzattı. O yüzden yaptıklarını onaylamak mümkün değil, ancak tarihin çok tuhaf bir mantığı vardır. Bu mantık kralların, siyasetçilerin, soyluların, hatta devletlerin

isteği dışında oluşur. Nitekim Caesar'ı öldürerek Roma'yı bir diktatörden kurtarmak isteyen senatörler, şeklen olmasa bile işlevi öyle olan bir siyasal rejimin kurulmasına neden oldular."

"Desene, suikast bir işe yaramadı?" diye teklifsizce atıldı yanakları güneşten elma gibi kızarmış tombul bir adam. "Yani Caesar'ı boşuna mı öldürdüler Nino?"

Profesörün yüzünde kararsız bir ifade belirmişti.

"Pek öyle denemez Philip, sen de çok iyi bilirsin ki, bu tür sorulara evet ya da hayır diye yanıt vermek yeterli olmaz. Aslında Caesar'ın öldürülmesini bir kırılma noktası olarak değerlendirebiliriz. Cumhuriyetin imparatorluğa evrilmesini sağlayan bir kırılma. Örneğin Augustus iktidarı alınca 'ben diktatörüm' diyemedi, aksine 'cumhuriyeti savunuyorum' demek zorunda kaldı. Elbette Caesar'ın ölümü Roma'yı senatoyla yönetilen bir cumhuriyet haline de getiremedi. Caesar'ı tanrı ilan eden ve onun için bu tapınağı yaptıran ilk Roma imparatoru Augustus görünüşte diktatör değildi, hatta cumhuriyeti yenilediğini söylüyordu ama senatoyu da kullanarak bütün yetkileri elinde topladı. Ordu da din de, halk tribünü de ekonomi de, hepsi onun emrindeydi. Pratik olarak herhangi bir diktatörden farklı değildi. Ama akıllı bir adamdı, o yüzden her şeyi kitabına göre yaptı. Kırk yıl iktidarda kalmasının nedenini de bu davranışında bulabiliriz. Evet, Augustus döneminde kırk yıllık bir barış ve genişleme dönemi yaşadı Roma. Buradan bir sonuç çıkartmamız gerekirse, belki o ünlü klişeyi tekrarlayabiliriz: Halkı yanına almayan iktidarlar, doğruyu temsil etse bile ayakta kalamaz. Caesar'ı öldüren senatörler doğru bir amaç peşindeydiler ama halktan kopuktular. Caesar yanlış bir amaç peşindeydi ama halkı kazanmıştı. O yüzden Caesar'ın ölümü iktidar değişimini sağlayamadı. Aksine, halkı yanına alan bir başka hükümdar kendi iktidarını kurmakta zorlanmadı." Toparlanarak, kendisini dinleyen akademisyenlere baktı. "Başka sorusu olan var mı?" Küçük topluluktan ses çıkmadı. Nino da hiç ısrar etmedi, belli ki onun da aklı cinayet soruşturmasındaydı. "Evet, ilginiz için hepinize çok teşekkür ederim ama bu, gezimizin burada bittiği anlamına gelmiyor, Forum'un keyfini çıkartmaya devam edebilirsiniz. Palatino Tepesi'ni yeterince gezemedik, oradaki sarayları görmenizi, Augustus ve karısı Livia'nın evlerini ziyaret

etmenizi öneririm. Çok ilginç sonuçlar çıkartacağınıza eminim. Ama ne yazık ki, ben burada ayrılmak zorundayım, çünkü oğlum Carlo ve arkadaşları geldi, onlarla konuşmam lazım."

Böyle söylemesine rağmen öyle kolayca ayrılamadı Amerikalı akademisyenlerin yanından, etrafını saran arkadaşları ellerini sıktılar, tekrar tekrar teşekkür ettiler, dakikalar sonra gruptan kopabildi Nino.

"Çok özür dilerim çocuklar" dedi polislere yaklaşarak. "Bu kadar uzun süreceğini sanmıyordum. Aslında benim konum bile değil, bizim Vittorio yaptıracaktı geziyi. Profesör Vittorio Caprile, Caesar dönemi uzmanlarından biridir. Ama dün apar topar ameliyata aldılar adamcağızı, apandisi patlamış, çaresiz iş bana kaldı. Neyse, hadi gidelim, hem yürür hem konuşuruz."

Deminden beri Nino'nun anlattıklarını şaşırtıcı bir merakla dinleyen Tobias, cinayet konusu açılmadan önce aklındaki soruyu dile getirmek istedi.

"Niye adamın tapınağını yeniden yapmıyorsunuz?"

Nino anlayamamıştı, şapkasının altında koyulaşan mavi gözlerini kısarak Tobias'a baktı.

"Caesar'ın mezarını diyorum Nino. Niye eski haline getirmiyorsunuz? Kusura bakmayın ama adeta bir mezbeleliğe dönüşmüş. Bir de tapınak yani burası..."

Dudaklarında anlayışlı bir gülümseme belirdi Nino'nun.

"Hiç âşık oldun mu evlat?" diye sordu sakince.

Ne alakası var gibilerden baktı Tobias ama yanıtlamaktan geri durmadı.

"Evet, tabii, birkaç kez. İlki ortaokuldaydı. On üç yaşında filandım."

Usulca başını salladı profesör.

"Adı neydi?"

Tobias'ın gözleri tatlı bir ışıkla yumuşadı.

"Hermine... Hermine Brück... Âşık olduğum ilk kızdı..."

Hayretle mırıldandı Yıldız.

"Aaa bunu bilmiyordum, Türklerden önce bir Alman'a âşık oldun, öyle mi?"

Hiç gocunmadan açıkladı Tobias.

"Evet, ilk aşkım bir Alman'dı. Çok da tatlı bir kızdı..."

"İşte o tatlı kız, şimdi nasıldır sence?" diye sordu Nino. "Ne kadar değişmiştir mesela?"

Tobias'ın yüzünde hoşnutsuz bir ifade belirdi.

"Hiç sorma Nino, ne kadar değiştiğini gördüm. İki yıl önce karşılaştık, Leipzig'de. Aslında güzel bir kadın olmuştu, olgun, çekici ama ne bileyim, o eski saflık, o masumiyet yoktu... Yani benim Hermine'm değildi o kadın."

Yıldız dayanamadı.

"Eh, sen de on üç yaşındaki Tobias değilsin herhalde..."

Profesör araya girdi.

"Evet, işte demek istediğim buydu. On üç yaşındaki Hermine yok artık, Tobias da yok. O eski duygular da yok, geçmişte kaldı. Onların kıymeti sadece anılarda yaşıyor. Caesar'ın o görkemli tapınağı da yok, onu eski haline getirmeye çalışmak abesle iştigal olur. Tıpkı senin tatlı Hermine'yi bugün eski haline getirmeye çalışman gibi. O zamanlar bu tapınağı yaptıkları malzeme ile bugün kullandıklarımız arasında iki bin küsur yıllık bir zaman var. Asla eskisi gibi olamaz. Yapay kaçar, sahiciliğini yitirir, anlamsızlaşır. Tapınağın eski halini gösteren bir çizim koyabiliriz belki buraya yahut bir maket ama bire bir eski halini yapmak olmaz." Bunları söylerken de yürümeye başlamıştı, ancak nereye gittiğini bilmiyormuş gibi birden durdu, etrafına bakındı. "Gelin, gelin şöyle gidelim, meclisin yanından geçip caddenin altındaki tünele gireriz." Yeniden yürümeye başladı, ötekiler de onu izlediler. Birkaç adım attıktan sonra yanında ilerleyen Carlo'ya dönerek sordu: "Öldürülen kişinin İzzet olduğundan emin misiniz?" Kederlenmişti, sesinde telefonda duyduklarının yanlış çıkmasını isteyen bir beklenti vardı. "İsim benzerliği filan olmasın?"

"Yok babacığım, ne yazık ki öldürülen şahıs İzzet Duruca..."

Derin bir iç geçirdi yaşlı adam.

"İnanılır gibi değil, gerçekten inanılır gibi değil. Çok başarılı bir öğrenciydi, çok da iyi biriydi. İstanbul'dan her gelişinde bana uğrardı. Evet, hiç unutmaz, bazen üniversiteye bazen eve gelirdi." Oğluna baktı yeniden. "Hatırlamıyor olman tuhaf. Karşılaşmış olmanız gerekirdi. Roma'da okurken de sık sık ziyaret ederdi bizi."

Ellerini yana açtı Carlo.

"Bilmiyorum, çıkaramadım işte. O kadar çok öğrenci gelip gidiyordu ki eve. Annem hatırlıyor mu?"

"Tabii, hatırlamaz mı? Daha bir ay önce bizdeydi İzzet. Bir ay önce akşam yemeğine gelmişti. Duyunca çok üzüldü annen. O da benim gibi inanamadı." Hüzünlü bir gülümseme belirdi yaşlı yüzünde. "Don İzetti derdi ona. Bilirsin annen sever böyle sözcük oyunlarını. Ünlü opera bestecisi Gaetano Donizetti'den ilhamla böyle söylüyordu. İzzet henüz öğrenciyken bir gün bize Gaetano Donizetti'nin abisi olan Giuseppe Donizetti'den bahsetti. Giuseppe Donizetti'nin ilk Türk bandosu olan Muzika-i Hümâyun'un kurulmasına çok emeği geçmiş. O yüzden ona Donizetti Paşa derlermiş. Annen bunu duyunca İzzet'i Don İzetti Paşa diye çağırmaya başladı."

Carlo'nun kara gözleri belli belirsiz ışıldadı.

"Evet, evet, böyle bir muhabbeti hatırlıyorum. Bir öğrencinize Donizetti Paşa diyordunuz... Demek o bahsettiğiniz kişi İzzet Duruca'ydı. Vay be, adam bizim eve girip çıkıyormuş da benim haberim yokmuş. Ama yüzünü hiç hatırlamıyorum, öyle olsaydı bu sabah görür görmez çıkarırdım. Hiç tanıdık gelmedi... Gerçi insan ölünce..."

Nino irkildi.

"Kötü mü görünüyordu?"

"Hayır, hayır baba, öyle değil... Yani tabii..." Bir an kesik elden söz edecek gibi oldu ama yaşlı babasını daha fazla üzmek istemediğinden lafı değiştirdi. "Aksine, son derece huzurlu görünüyordu."

Ama yaşlı adamın endişesi geçmiyordu

"Türkiye'yle ilgili bir mesele mi?" diye sordu bu kez gözlerini Yıldız'a dikerek. "O yüzden mi öldürmüşler İzzet'i?"

Hazırlıksız yakalanmıştı Yıldız.

"Tam olarak bilmiyoruz. Olabilir tabii. Arkeologdu, değil mi İzzet Duruca? Yani sizde arkeoloji mi okuyordu?"

Nino dalgın dalgın onayladı.

"Arkeologdu, Türkiye'de arkeoloji okumuştu, burada da yüksek lisans yapıyordu. Benim Antik Roma'da Dinler ve İnanç Sistemleri dersime girmişti. Özellikle Mithra..." Birden durdu,

gözleri kuşkuyla kısıldı. "İzzet'in ölümünün Mithra'yla ilgili olduğunu mu düşünüyorsunuz?"

Soruya soruyla karşılık verdi Yıldız:

"İzzet Duruca niye Mithra'yla ilgileniyordu? Anladığım kadarıyla eski Roma çok tanrılı bir toplum. Jüpiter, Juno, Mars, Venüs, ne bileyim bir sürü tanrı var, İzzet neden Mithra'yı seçmişti?"

Ama ihtiyar kendi sorusunun yanıtını bekliyordu hâlâ, kaşlarının üzerine düşen şapkasını gergin bir tavırla geriye iterek tekrarladı.

"İzzet'i öldürenlerin Mithra'yla bir bağlantısı mı var?" Sesindeki gerginliği gizlemeye gerek duymamıştı.

"Anlamaya çalışıyoruz babacığım" diyerek ortamı yumuşatmaya çalıştı Carlo. "Henüz emin değiliz ama bu yönde bazı bulgular var. Sahi neydi İzzet Duruca'yı Mithra inancına çeken?"

Nino sinirlenmeye başlamıştı.

"Nasıl bulgular var? Benden ne gizliyorsunuz Carlo?"

Babasından böyle bir çıkış beklemeyen başmüfettiş şaşırmıştı, yine de alttan almayı denedi.

"Senden bir şey gizlemiyoruz baba. Niye gizleyelim? Biz sadece İzzet Duruca'nın katillerini bulmaya çalışıyoruz. Bunun için de senden yardım istiyoruz."

Başını sertçe iki yana salladı Nino.

"Ama bana her şeyi anlatmıyorsunuz. Dünden beri bir sürü soru sordunuz, neler olup bittiğini ancak şimdi öğreniyorum. Bana yeterli bilgi vermezseniz, benden de bilgi alamazsınız." Çöküк göğsü hızla inip kalkıyordu. "Evet, anlatın bakalım, neler oluyor? İzzet'in ölümünün Mithra'yla alakalı olduğunu nereden anladınız? Sakın bir şey yok filan deme Carlo, yüzündeki o bakışı biliyorum, belli ki bir şeyler buldunuz, belli ki bir şeyler var. Anlamadığım, niye benden saklıyorsunuz?"

Babasıyla meslektaşlarının arasında kalan Carlo tek başına karar vermek istemiyordu, bakışları çaresizce Yıldız'a kaydı. Fakat Yıldız'ın hali de ondan çok farklı değildi. Nino'nun ne yapmak istediğini anlamıyordu, yaşlı profesör ağızlarından laf mı almaya çalışıyordu yoksa gerçekten öğrencisine neler olduğunu mu merak ediyordu? Uzayan sessizliği Tobias'ın sesi bozdu.

"İzzet Duruca tek kurban değildi. Evet Nino, Duruca'dan önce iki kişi daha öldürüldü. İkisinin de boynunda Mithra'nın kurban törenini anlatan madalyonlar vardı... Hani şu boğayı öldürdükleri ayin... Taur... bir şeydi..."

"Tauroktoni" diye tamamladı profesör. "Tauroktoni ayini."

Tobias söyleyemediği kelimenin anlaşılmasının verdiği güvenle sürdürdü sözlerini.

"Hah tamam, Tauroktoni ayini... Yani anlayacağın, bu üç cinayet de bir şekilde Mithra'ya bağlanıyor..."

"Demek iki kişi daha öldürüldü" dedi Nino boğuk bir sesle. "Demek İzzet üçüncü..."

Artık ketum davranmanın bir anlamı kalmadığını fark eden Carlo'nun da dili çözüldü.

"Evet baba, üç kişi öldürüldü, durum aynen bu. Ama bu üç cinayetin Mithra'yla bir ilgisi olup olmadığı kesinlik kazanmadı. Çünkü Roma'da bu dine inanan kimse yok ki..." Emin olmak istercesine baktı. "Öyle değil mi?"

Düşüncesinin dağıtılmasından rahatsız olmuş gibi sağ elini usulca kaldırdı Nino.

"Yok, yok öyle bir şey tabii... Sadece Roma'da değil, dünyanın hiçbir yerinde yok..." Alt dudağı hafifçe sarktı. "Sadece... Sadece..."

Aklını toparlayamıyordu.

"Sadece ne?" diye araya girdi Yıldız. "Lütfen Nino, sadece ne? En küçük bir ayrıntı bile işimize yarayabilir."

Yaşlı adam sanki zihnine üşüşen kötü düşüncelerden korunacakmış gibi yine elini kaldırdı.

"Emin değilim, hiç emin değilim... Ama... Ama Mithra inancını ilginç bulan topluluklar olabilir tabii. Folklorik bir şey, belki sadece kültürel aidiyet için toplanan kişiler. Hepimiz birimiz, birimiz hepimiz için anlayışından daha sofistike bir dayanışma biçimi isteyenler. Günümüzün Masonik yapılanmalarından daha farklı örgütlenmelerin peşinde olanlar. Daha derin, daha köklü, daha gizemli bir anlam arayanlar..."

Nino'nun cümlesini bitirmesine izin vermedi Yıldız.

"Bir ihtimalden mi söz ediyorsun yoksa böyle bir topluluk var mı?"

"Yolu kapatıyorsunuz" diyen bir sesle havada kaldı Yıldız'ın sorusu. İri yarı bir Rus turist aksanlı bir İngilizceyle açıkça azarlıyordu onları. Ama hiç de haksız sayılmazdı, gerçekten de dar yolun ortasında durmuş, geçişi tamamen kapatmışlardı. Hemen toparlanarak yol verdiler, Rus turist yanındaki tombulca karısı ve birbirinden sevimli iki küçük oğluyla homurdanarak geçti aralarından.

"Gelin şöyle geçelim" dedi Nino yandaki antik Roma Senatosu'nu işaret ederek. "Burada kimse rahatsız etmez bizi." Tarihi binanın köşesine doğru yürürken de Yıldız'ın sorusunu yanıtladı. "Böyle bir topluluğun varlığından haberdar değilim. Mithra'ya inanmış yahut böyle bir topluluğa katılmış kimseyle de tanışmadım. Ama İzzet'in bu yönde bir imada bulunduğunu çok iyi hatırlıyorum. Roma'da Mithra'ya ilgi duyan kimseler olduğunu söylemişti."

Çok önemli bir ipucu bulmuş olabilirlerdi, Yıldız merakla atıldı.

"Tek tek bireylerden mi yoksa bir topluluktan mı söz ediyordu?"

Mavi gözlerini kaçırdı Nino.

"Orasını bilmiyorum, sadece bunları anlattı işte..."

Ama kurtuluş yoktu, bu defa oğlu girdi araya.

"Peki, İzzet bu şahıslarla görüşüyor muymuş? Yani nereden biliyormuş böyle insanlar olduğunu?"

Senato Binası'nın önüne gelmişlerdi.

"Girişi kapatmayalım" dedi Nino iki kanatlı tunç kapıyı göstererek. "Yoksa yine yeriz paparayı." Böyle söyledikten sonra oğluna döndü. "O kadarını sormadım Carlo ama böyle insanlar varsa, İzzet onlarla Anadolu'ya düzenlediği Mithra turları sırasında tanışmıştır."

"Sadece İtalya'dan Anadolu'ya mı turlar düzenliyormuş?" diye konuyu eşeledi Yıldız. "Türkiye'den buraya Mithra meraklılarını getirmiyor muymuş?

"Getirmez mi, elbette getiriyordu. Özellikle açığa alındığı iki yıl boyunca en az yedi sekiz tur düzenlemişti iki ülke arasında. Hatta ben de katıldım turlardan birine. Çok ilginç bir geziydi. Tarsus'a gittik, Gaziantep'te Mithra ayinlerinin yapıl-

dığı bir mağaraya indik, Nemrut Dağı'na çıktık, Diyarbakır'da Zerzavan Kalesi'ni ziyaret ettik."

Bütün bu bilgiler çok işlerine yarayacaktı ama Yıldız konudan ayrılma pahasına da olsa başka bir ayrıntıya geçti.

"İzzet Duruca neden açığa alınmıştı? Başına neler geldiğini anlattı mı sana?"

Art arda gelen sorular yaşlı adamı bunaltmıştı ama soruyu yanıtsız bırakmadı.

"Bakanlıktaki çekişmeler yüzünden açığa alındığını söyledi. Bürokratlar arasında gruplaşmalar varmış. İzzet'in ayağını kaydırmak istemişler. Hakkında yalanlar uydurmuşlar."

Sami İlhan'ın anlattıklarını hatırlamıştı Yıldız.

"Tarihi eser kaçakçılığı yaptığını mı söylemişler?"

Nino'nun bakışları ürkekleşti.

"Konuyu biliyorsun yani. Evet, öyle demişler. İftira olduğunu söyledi İzzet, bilemiyorum tabii. Ama sonra aklanmış, yoksa göreve iade ederler miydi?"

Türkiye'yle ilgili o kadar çok yolsuzluk haberleri duymuştu ki Yıldız, suça bulaşan kişilerin bırakın göreve iade edilmesini, çalıştığı kuruma müdür olarak atandığını bile okumuştu ama daha fazla konunun üzerine gitmek istemedi.

"Etmezler tabii, peki sen ne diyorsun, İzzet Duruca bu işleri yapabilecek biri miydi? Tarihi eser kaçırmaktan bahsediyorum."

Hemen yanıt veremedi profesör.

"Keşke, imkânsız, benim tanıdığım İzzet böyle bir şeyi yapmaz diyebilseydim" sözcükleri döküldü ağzından, bir an sustu, ardından manidar bir sesle şöyle dedi: "Ama bu yaşıma dek o kadar yalan işittim, o kadar çok kötülükle karşılaştım ki, artık benim için imkânsız diyebileceğim bir şey yok. O yüzden hiç kimseye kefil olamam. Fakat somut olarak İzzet'in böyle bir şey yaptığına tanık olmadım, güvendiğim kişilerden bu yönde bir şey duymadım." Yüzüne kuşkulu bir ifade yerleştirerek başını usulca öne doğru salladı. "Ancak dediğim gibi, artık hiçbir şeyden, hiç kimseden emin değilim."

"Solcu muydu bu İzzet?" damdan düşer gibi sordu Tobias. "Yani böyle siyasi bir örgüte üyeliği filan var mıydı?"

Soruyu yadırgamıştı Nino, gözlerini kırptı.

"Hayır, zannetmiyorum, hiç öyle konulara girmezdi. Niye? Nerden çıkardın solcu olduğunu?"

"Kaldığı mahalle, şu Pigneto denilen yer. Hep radikal tiplerin kaldığı bir semte benziyor. Belki de..."

"Hayır, hayır, alakası yok. O evi ben ayarladım. Daha önce Brezilyalı bir öğrencim kalıyordu, Rodrigo Alves. Rodrigo, São Paulo'ya dönecekti, İzzet de kalacak ev arıyordu, araya girdim. Hatta ev sahibiyle bile ben konuştum. İzzet'i o eve ben soktum." Pişman olmuş gibi duraksadı. "Umarım kötü bir şey yapmamışımdır. Nasıl berbat bir yer oldu bu dünya! Artık kimseye güvenemeyeceğiz mi?"

"Ne yazık ki öyle" dedi Yıldız ciddi bir tavırla. "Yine de aksi kanıtlanana kadar İzzet'i suçlamak doğru olmaz. Ben şu geziyi merak ediyorum. Şu Anadolu'daki Mithra gezisini. Tura katılanlar içinde Mithra'yla ilgilenen kimseler var mıydı? Yani bu sır dinini merak eden, aklını Mithra'ya takmış birileri..."

Sıkıntıyla güldü ihtiyar.

"Hayır Yıldız, ne gezer, çoğu Mithra'nın kim olduğunu bile bilmiyordu. En meraklıları bendim, ötekiler egzotik Anadolu gezisinin tadını çıkarıyorlardı." Yine derin bir iç çekti. Gerçekten de yorulmuştu. "İşte böyle, o gezide gizli Mithra örgütünden kimseyle karşılaşmadım. Ama öteki gezilerde neler olup bittiği hakkında hiçbir fikrim yok. Keşke İzzet'e sorsaydım da diyemiyorum, çünkü böyle cinayetler işleneceğini nereden bilebilirdim?" Sözünü tamamlayınca artık bu sohbete bir son verelim dercesine yüzüne sıkıntılı bir ifade yerleştirerek kollarını kavuşturdu.

Ama Yıldız'ın bu son derece yararlı konuşmayı bitirmeye hiç niyeti yoktu.

"İzzet Duruca'nın turizm şirketi mi vardı?"

İhtiyarın ağarmış kaşları çatıldı.

"Nasıl?"

"Bu turizm gezilerini tek başına yapmıyordu herhalde? Bir şirket olması gerekmez mi?"

"Evet, evet Mithras adında bir turizm şirketi vardı. İstanbul'daydı galiba... Çünkü bizi orada karşıladılar."

"Mithras ha!" diye söylendi Tobias. "Tamam işte bulduk,

aradığımız topluluk bu. Hem de adıya sanıyla... Mithras Turizm."

Nino yadırgadı bu tavrı.

"Yapma Toby, Mithra adını kullanan herkes katil değildir."

Hiç geri adım atmadı Tobias.

"Mithra ve İzzet'le alakalı olan herkes zanlıdır."

Alıngan bir ifade belirdi Nino'nun bitkin yüzünde.

"O zaman ilk sıraya beni yazmalısın. Hem bu dinin dersini veriyorum hem de İzzet Duruca öğrencimdi."

Çam devirdiğini anlayan Tobias panikledi.

"Seni kastetmedim Nino. Seni suçlamak aklımın ucundan bile geçmedi. Sen bize yardım ediyorsun. Anlattıkların o kadar kıymetli ki, senin için nasıl öyle düşünebilirim?" Ne derse desin sözleri yetersiz kalıyordu, işin içinden çıkamayacağını anlayınca Yıldız'a baktı. "Öyle değil mi Şef, haksız mıyım?"

"Toby doğru söylüyor" dedi Yıldız minnettar bir sesle. "Anlattıkların çok işimize yarayacak Nino, belki de bizi çözüme götürecek ipucunu vermiş olabilirsin."

Yaşlı adam ne diyeceğini bilemiyordu, Carlo da katıldı öteki polislere.

"Gerçekten de öyle baba, çok teşekkür ederiz, katilleri bulursak bu biraz da senin sayende olacak."

"Öyle mi diyorsun Carlo?" dedi Nino kararsız bir sesle. "Ama ben sizin kadar rahat değilim. Korkarım böyle şeylerden. Çünkü cinayet var işin içinde, kan dökülmüş, insanlar öldürülmüş. Ölen insanların yakınları var. Zanlı dediğimiz kişiler, bakalım gerçekten de suçlu mu? Sözlerimizin sonuçları çok ağır olabilir. Bunun sorumluluğu çok büyük. Böyle bir vebalin altına girmek istemem. Bu çok yanlış olur, çok yanlış..."

Yaşlı adamın rengi belirgin bir şekilde solmuştu, sesi de artık eskisi kadar güçlü çıkmıyordu.

"Merak etme baba, kimseyi haksız yere suçlamayacağız, suçluluğu kesinleşmedikçe kimseyi gözaltına almayacağız. Rahat ol lütfen." Yıldız'a bakarak başını salladı. "Zaten bu kadar sohbet de yeter. Çok yardımcı oldun, teşekkür ederiz. Bizim başka bir yere gitmemiz gerekiyor."

Fakat Yıldız yeniden araya girdi.

"Son bir soru Nino, biliyorum yoruldun ama son bir soru. Tekin Dirlik diye bir avukattan bahsetti mi İzzet? Ya da konuşma sırasında böyle bir isim duydun mu?"

Anlamsızca bakıyordu Nino.

"Avukat mı, hayır, hiç böyle bir isim duymadım. Duymam mı gerekiyordu?"

"Hayır, hayır, sadece sordum" dedi Yıldız daha fazla zorlamadan. "İzzet'in Türkiye'den görüştüğü böyle bir avukat varmış, belki sana bahsetmiştir dedim."

"Yok, bahsetmedi, Tekin Dirlik diye birini hiç duymadım." Artık bıkmıştı ihtiyar adam, ama nezaketi elden bırakmadı. "Yine de bilgisayarımı bir kurcalayayım, belki İzzet'in yazdıkları arasında geçiyordur bu isim."

Yıldız minnetle gülümsedi.

"Çok teşekkür ederiz Nino, zahmet olacak."

"Zahmet filan olmaz, o çocuğun katilini bulmanız için elimden gelen her şeyi yaparım. Siz de kendinize dikkat edin, cinayet bu, şaka değil." Kurumuş dudaklarında zoraki bir gülümseme belirdi. "Ha bu arada, şu yarıda kalan yemeği tamamlamamız lazım. Sizinle buluşacağımı öğrenince Camilla defalarca tembih etti. 'Çocukları yeniden yemeğe çağır' diye. En kısa zamanda gelmelisiniz. Yoksa Camilla canıma okur benim."

BANKADA

Rahmaninov'un *2 No.'lu Senfoni*'sinin ezgileri, bankanın ruhsuz odasını huzurla doldururken Angelo'nun bakışları masanın üzerinde duran balerine takılmıştı. Sağ ayak parmakları üzerinde yükselen bu incecik kadın bir kuğu gibi kollarını zarafetle yana açmış, görünmeyen bir yerlere bakıyordu. Buruk bir gülümseme belirdi Angelo'nun dudaklarında; yıllar önce Paris'ten almıştı bu bibloyu, ancak talihsizlik işte, havaalanında valizini düşürdüğünde balerinin kolu dirseğinden kırılmıştı. Çok üzülmüştü Angelo ama bibloyu çöpe atmamış, büyük bir titizlikle yapıştırmıştı. Ne yazık ki yapıştırıcının rengi hiçbir zaman fildişi rengindeki bibloyla uyum sağlayamamıştı. Uzanıp parmağıyla balerinin sol dirseğindeki o lekeye dokundu. Isabella'nın bu küçük hediyeyi çalışma ofisinde gözünün önünde tutmasından büyük bir mutluluk duyuyordu. Aslına bakarsanız, Isabella'ya değil annesi Sofia'ya almıştı bu küçük balerini. Her ne kadar her fırsatta küçük burjuva aile yaşamından nefret ettiğini dile getirse de böyle güzel bibloları sevmek gibi bir "kusuru" vardı Sofia'nın. İşte onun sevimli "zaafını" bilen Angelo bu porselen balerini almak için öğrenci maaşından kuruş kuruş biriktirdiği küçük servetine kıymak zorunda kalmıştı. Sofia'nın aksine, o sıralar daha umudunu yitirmemişti Angelo, dünyanın daha güzel bir yer, insanın daha iyi bir mahluk olabileceğine bütün kalbiyle inanıyordu. Isabella iki yaşındaydı, Sofia üç yıldır hapisteydi ve akciğer kanseri teşhisi henüz konulmamıştı. Görüş gününde hediyesini alan Sofia gerçekten de çok mutlu olmuştu. "Her zaman saklayacağım bu balerini" demişti gözleri dolarak. "Hem içeride hem dışarıda." Ama ne yazık ki dışarıya bir tabutun içinde çıkacaktı Sofia. Angelo o sıralar deli gibi âşıktı üniversiteden hocası olan bu sıra dışı kadına. Onun sayesinde solcularla tanışmış, dünyayı bambaşka gözlerle görmeye başlamış, Kızıl Tugaylar'a sempati duymuştu. Sanki birden büyümüş, çocukluktan delikanlılığa

geçivermişti. Sofia bir öğretmen olduğu kadar, bir yol gösterici, bir kahraman, isyankâr bir tanrıçaydı onun için. Bu, aşktan da sevgiden de daha büyük bir duyguydu. Hiç kimseye söyleyemediği bir bağımlılık, önüne geçemediği bir saplantı, kendisine bile itiraf edemediği bir tutkuydu. Elbette Sofia farkındaydı bu tutkunun. Ama hiçbir zaman Angelo'nun yüzüne vurmadı, onu küçümsemedi, onun bu karşılıksız bağlılığını kullanmadı, onu bir yoldaş gibi içtenlikle sevmeyi sürdürdü. Oysa, Aldo Moro'nun öldürülmesinden sonra Angelo ayrılmıştı Kızıl Tugaylar'dan. İtalyan Başbakanı'nın öldürülmesinin CIA'in bir operasyonu olduğunu ileri sürerek bir grup arkadaşıyla birlikte uzaklaşmıştı bu örgütten. Ardından kendini tümüyle müziğe verecek, Paris Konservatuarı'nda öğretmen olacak, Ruben ve Miran'la da orada tanışacaktı.

Kızıl Tugaylar'dan ayrılmasına rağmen Sofia'yla bağını hiç koparmadı. Tuhaftır ki Sofia da ondan vazgeçmedi. "Sen pasifist oldun, artık bizden değilsin, beni görmeye gelme" diyerek reddetmedi onu. Sadece "Büyük kayıp" dedi üzüntüyle. "Senden çok iyi bir şehir gerillası olurdu. Cesursun, sakinsin, zekisin, elin silahlara yatkın, hızlı düşünüp hızlı karar veriyorsun. Örgütte tanıdığım birçok insandan daha yeteneklisin." Ve Angelo her görüşe geldiğinde bir genç kız gibi sevindi, sahici bir neşeyle doldu içi, mutlu oldu. Kim bilir belki o da Angelo'yu seviyordu, belki sorsalar, "Hayatta en çok sevdiğim erkek bu uzun boylu çelimsiz delikanlı" diyecekti ama kimse sormadı. O da kimseye söylemedi. Ve hapishane hastanesinde ölmeden önce feri kaçmış iri kara gözlerini Angelo'ya dikerek, "Isabella sana emanet" diye mırıldandı. "Artık örgüt yok, belli ki babası da benim gibi hapishanede ölecek. Senden başka kimse sahip çıkmaz ona." Dediği gibi de oldu, Kızıl Tugaylar dağıldı, Sofia'nın bir zamanlar deli gibi âşık olduğu örgüt liderlerinden Giovanni hapishanede kalp krizinden öldü. Böylece Isabella imkânsız bir aşkın mirası olarak Angelo'ya kaldı.

"Kararıyor" diyen Isabella'nın sesiyle dağıldı düşünceleri. "Ağır ağır beyazlığını yitiriyor balerin. Bak, vücudunda da lekeler oluşmaya başladı. Bizim gibi o da yaşlanıyor."

Kucağında kâğıtlarla karşısında dikilen Isabella'nın üzerinde

siyah bir takım elbise, fildişi rengi bir bluz vardı, ayağındaki topuklu ayakkabılar onu olduğundan daha uzun gösteriyordu. Kısa kesilmiş kızıl saçlarının döküldüğü geniş alnını nakışlayan kumral kaşlarının altındaki kadifemsi kara gözlerini Angelo'ya dikmişti. "Ne diyelim, hayat işte!"

Oturduğu deri koltukta toparlandı Angelo, sanki onun sözlerini duymamış gibi mırıldandı:

"Biliyor musun, giderek annene daha çok benziyorsun Bella. Bakışın, gülüşün, boynunu eğişin, konuşma biçimin bile aynı."

Masanın arkasındaki iskemlesine geçerken çaresizce söylendi Isabella:

"Onu hatırlamıyorum bile, sadece fotoğraflardan gördüğüm kadarıyla biliyorum."

"Ben hatırlıyorum, gözlerimi kapasam yüzü bütün canlılığıyla beliriverir zihnimde. İstersen bütün ayrıntılarıyla Sofia'yı anlatabilirim sana."

Isabella bu meseleyi konuşmak istemiyordu, geçiştirmek istedi.

"Olur, olur tabii ama başka zaman." Koltuğa oturunca da elindeki kâğıtları toparladı. "Evet, gelelim işimize... Ne yazık ki İtalyan Kapriçyo müzik dükkânınız için küçük girişimci krediniz onaylanmadı." Kapıya bir göz attıktan sonra muzipçe fısıldadı. "Merak etme, Cayman Adaları'ndaki hesabınızı görmediler, bazı evraklar eksikmiş, onları tamamlamanız gerekiyor. Basit iş, halledersiniz. Asıl önemlisi Aristoteles avansın ikinci taksitini de ödedi. Konuştuğumuz gibi yine kripto parayla, hem de bu sabah erkenden. Dürüst bir müşteri bu Aristoteles, anlaşmanın bütün koşullarını eksiksiz ve zamanında yerine getiriyor."

"Düzgün bir adam" diye göz kırptı Angelo. "Ne de olsa erdemli bir filozofun adını taşıyor."

"Keşke bütün müşterilerimiz onun gibi olsa." Boğazını temizlercesine hafifçe öksürdükten sonra yeniden normal sesle sürdürdü. "Evet, Signor Novelli, yeni dilekçeniz için şunları da imzalamanız gerekiyor."

Sakince uzatılan evrakları aldı Angelo ama az önceki Sofia konusunu kapatmaya hiç niyeti yoktu.

"Doğru söylüyorum... Bir gün anneni anlatmak isterim sana."

Artık dayanamayan Isabella ne zamandır aklını kurcalayan o meseleyi sordu:

"Ona âşıktın, değil mi?"

Angelo yanıt vermek yerine evrakları önüne çekti. Kalemini çıkartıp imzalamaya başladı. Ama Isabella vazgeçmedi.

"Keşke babam sen olsaydın... Olabilirmişsin aslında, annem biraz daha cesur davransaymış."

Angelo durdu, kalemi bırakmadan başını kaldırdı, onun da kahverengi gözleri hülyalanmıştı.

"Annen hayatta tanıdığım en cesur kadındı ama ilkeleri vardı. Babanı asla bırakmazdı... Korkak olan bendim, o değil. Çelik gibi bir iradeye sahipti, inandıklarından vazgeçmez, doğru bildiğinden asla şaşmazdı, son nefesine kadar da öyle yaşadı."

Isabella'nın gözlerindeki yumuşak ışık kayboldu.

"Peki, bu yaptıklarımızı onaylar mıydı?"

Angelo bozulur gibi oldu ama yanıtlamaktan kaçınmadı.

"Bence onaylardı, niye onaylamasın, onun için de hayatın anlamı, kötülerle mücadele etmekti, hem de sert şekilde..."

Isabella hafifçe geriye kaykıldı.

"Ama daha iyi bir toplum kurmak adına yapıyordu bunu, kendisi için değil."

Hemen yanıt vermedi Angelo, aceleyle önündeki evrakları imzaladı, işi bitip kâğıtları uzatırken, "Biz de sadece kendimiz için yapmıyoruz" dedi kırık dökük bir sesle. "Doğru, onlar gibi bütün toplumu değiştirmeyi hedeflemiyoruz. Ama kendimizce bir etiğimiz var. Kötüleri öldürüyoruz, hırsızları, ahlaksızları, rezil zenginleri; aldığımız parayla da sevdiklerimizi koruyoruz. Bildiğin gibi ihtiyacı olanlara da yardım ediyoruz. Evet, biz de şiddete başvuruyoruz ama yaptıklarımız politik hayatı olumsuz etkilemiyor. Çünkü bunu herhangi bir siyasi amaçla yapmıyoruz. Oysa annenler şiddeti siyasetin bir aracı olarak kullanmayı seçmişlerdi, bu yöntem de gericilerin işine yarıyordu."

Isabella'nın kara gözlerindeki tereddüt kaybolmamıştı.

"Ama senin yaptığın da biraz tuhaf değil mi? Şiddeti kullanıyorlar diye örgütten ayrılıyorsun, sonra aynı yöntemi kullanarak..."

"Aynı şey değil." Sesi gerektiğinden yüksek çıkmıştı Angelo'nun. "Ben bu acımasız dünyada kendi varlığımı sürdürmeye çalışıyorum sadece. Bütün o yasaların, dinlerin, ideolojilerin, ahlakın perdelemeye çalıştığı korkunç gerçeği gördüm. İnsan insanın kurdudur lafı ne yazık ki doğru. Biz birbirimizi yiyerek beslenen bir türüz. Sadece öteki canlıları yemekle kalmıyoruz asıl insanı mideye indirmekten zevk alıyoruz. Bu vahşiliğimizi gizlemek için de birtakım dinler, birtakım ideolojiler, birtakım düşünceler icat ediyoruz; sonra da bu dinler, bu ideolojiler, bu düşünceler uğruna insan kardeşlerimizi yok etmeye devam ediyoruz. Hakikat şu ki, yeryüzünün en acımasız, en vicdansız, en sahtekâr, en aptal, en bencil mahluku biziz. Sadece İtalya'da değil yeryüzündeki bütün ülkelerde böyle. İşte ben bu kanlı mezbahada birilerine yem olmayı kabul etmiyorum, avcıların keyfine göre avladığı uysal bir kurban olmayı reddediyorum. Hayat felsefemin özü budur. Ama sen beni suçluyorsan eğer..."

"Yapma Angelo" diye kesti Isabella. "Seni suçladığım filan yok. Gereksiz yere alınganlık gösteriyorsun. Bir şey de ima etmiyorum, sadece annemin ne düşüneceğini merak etmiştim. Onu tanımadığım için kendim bir kanıya varamıyorum, o yüzden sordum."

Aldığı yanıttan pek de tatmin olmamıştı Angelo.

"Kendini kandırmıyorsun değil mi Bella?"

"Çok uzattın ama, altı üstü bir soru sorduk."

Hâlâ emin değildi Angelo ama uzatmadı, ellerini usulca havaya kaldırdı.

"Tamam o zaman. Eh, hadi ben artık kalkayım."

"Dur, dur, bekle" diye atıldı Isabella. "Sana bir hediye aldım." Masanın çekmecesinden koyu mavi kâğıda sarılmış bir paket çıkardı. "Buyurunuz..."

Uzatılan paketi merak içinde aldı Angelo, kâğıdı yırtmamaya özen göstererek açtı, altından mor renkli bir kutuya ulaştı.

"Ne bu böyle?" diye sordu neşeyle. "Ne kadar da sarmışsın!"

Kollarını göğsünde kavuşturan Isabella gururla söylendi:

"Güzel şeylere kolay ulaşılmaz. Emek harcanan şeyler daha değerli olur."

"Hımmm" diyerek kapağı açtı Angelo. Kutunun içinden bir kitap ona bakıyordu. İngilizce yazılmış eski baskı bir romandı. Kapakta iki erkek, bir kadın resmi vardı. Resmin üzerindeki yazıları okudu. En üstte kırmızı harflerle Jack London yazıyordu, alttaki satırda ise kitabın adı yer alıyordu: *The Assassination Bureau, Ltd.*

Heyecanla mırıldandı Angelo.

"Jack London'ın *Cinayet Şirketi*..."

Isabella yalandan kibirli bir hava takınarak burnunu havaya kaldırdı.

"İlk baskılardan biri, seversin diye düşündüm..."

Çok sevinmişti Angelo.

"Sevmez miyim, bize ilham veren kitap bu." Bir kere daha kapağa baktı, bir kez daha resmi gözden geçirdi, bir kez daha yazıları okudu. Sonra ayağa kalktı, uzanıp kadının yanağına bir öpücük kondurdu. "Teşekkür ederim Bella, gerçekten çok teşekkür ederim, beni çok mutlu ettin."

26

Bu adamların aradığımız katiller olduğundan emin miyiz?

Akşamın süt rengi griliği Civitavecchia Limanı'nın üzerine yayılırken altın kırmızısı bir güneş Tiren Denizi'nin lacivert sularında ağır ağır kayboluyordu. Yaklaşık iki bin yıl önce İmparator Trajan'ın Roma'ya tahıl sağlamak için yaptırdığı bu liman bugün lüks yolcu gemilerini, devasa şilepleri, petrol tankerlerini, yatları ve irili ufaklı balıkçı teknelerini ağırlıyordu. Limanın kapısından çıktıklarında serin bir rüzgâr çarptı yüzlerine, ürperir gibi oldu Yıldız. Yorgunluk, uykusuzluk, bunlara bir de moral bozukluğu eklenince direnci düşmüş olmalıydı. Evet, morali bozulmuştu, çünkü Roma'dan buraya kadar boş yere geldiklerini düşünüyordu. 18 Kasım'da Zoilos mezar kabartmalarını taşıyan *Batmaz-2* adlı gemi limana yanaştığında sorumlu olan gümrük müdürü Alfonso Corsini geçen şubat ayında emekli olmuştu, yerine gelen müdür ise beş ay önce yaşananlar hakkında hiçbir bilgiye sahip değildi. Gerçi yeni müdür onlarla tam bir işbirliğine gitmiş, hangi belgeyi istedilerse hepsini anında getirtmişti. 18 Kasım tarihli resmi evrakların hepsini incelemişler, ne var ki kuşku uyandıracak tek bir belge bile bulamamışlardı. Buraya kadar büyük umutlarla gelen Carlo da sinirlenmişti bu duruma ama işin peşini bırakmak gibi bir niyeti yoktu, ne olursa olsun eski gümrük müdürüyle konuşmadan Roma'ya dönmek istemiyordu. Neyse ki Alfonso Corsini'nin evi yarım saat kadar uzaklıkta Santa Severa denilen bir tatil beldesindeydi. Üstelik Santa Severa aynı zamanda Zoilos kabartmalarını taşıyan tırın patlak lastiklerinin değiştirildiği yerdi.

"Belki de bu bir rastlantı değildir" demişti Carlo yorgun sesine zoraki bir coşku katarak. "Belki de eski gümrük müdürünün evinin orada olmasıyla tırın oraya çekilmesi arasında bir bağlantı vardır."

Mümkündü elbette ama kuvvetli bir ihtimal değildi, yine de itiraz etmedi Yıldız.

"O zaman takılalım şunun peşine" diyerek eliyle limandan çıkan kahverengi dorseli bir tırı gösterdi. "Herhalde böyle bir araçla taşımışlardır mezar kabartmalarını."

Carlo aracın direksiyonunu uzun taşıtın arkasına kırarken onayladı:

"En az bunun kadar büyük bir araç olmalı, başka türlü sığdıramazlardı o kadar parçayı. Düşünsenize, bir de eserlerin kutulanması, paketlenmesi var."

Arka koltukta oturan Tobias başka bir konuya dikkat çekti.

"Biz tırın peşine takılıyoruz ama beş ay önce gerçekten de bu yoldan mı gittiler? Güzergâhın bu olduğundan emin miyiz?"

Vites değiştirerek gaza basan Carlo kendinden emin yanıtladı:

"Evet, evet, bu yoldan gitmişler, her bir metresine kadar öğrendim güzergâhı."

"İyi o zaman" diye söylendi emniyet kemerini takan Yıldız. "Böylece aynı yoldan biz de geçmiş oluruz. Şanslıysak, belki işimize yarayacak bir şeyler de buluruz."

Karanlığa gömülen engebeli arazide külrengi bir nehir gibi akan kalabalık yolda ilerlemeye koyuldular. Ama üçünün de üzerine bir bitkinlik çökmüş, ağızlarını açacak halleri kalmamıştı. Nitekim birkaç dakika sonra arkadan Tobias'ın horultusu duyulmaya başladı. Carlo gülümseyerek dostça mırıldandı:

"Seninki uyudu Yıldız, eh haksız da sayılmaz, saatlerdir koşturuyoruz. İstersen sen de kestir biraz..."

Karşılık Yıldız'dan değil arka koltuktan geldi.

"Kimmiş o uyuyan! Azıcık gözlerimi dinlendireyim dedim hemen dedikoduya başladınız."

Neşeyle takıldı meslektaşına Carlo:

"Tabii, tabii, horlayan da bendim zaten."

"Ne horlaması yahu, ben hayatta öyle bir şey yapmam." Sesi pişkin bir alaycılık içinde yüzüyordu. "Öyle değil mi Şef, sen hiç duydun mu horladığımı?"

İki yıl önce bir soruşturma için gittikleri Hamburg'da kaldıkları otelin farklı odalarında uyumalarına rağmen Tobias'ın gök gürültüsünü andıran horultuları yüzünden sabaha kadar gözünü kırpmadığını hatırlayan Yıldız da bu eğlenceli sohbete katılmaktan kendini alamadı.

"Yok canım, hiç duymadım senin horladığını. Tümüyle iftira. Bir bebek gibi sessizce uyur Toby. Ama yine de aynı otelde kalacaksak, ben farklı bir katta uyumayı tercih ederim."

Bu sefer Tobias koyuverdi kahkahayı. Geniş kollarını iki koltuğa dayayarak aradan başını uzattı.

"Kusura bakmayın, içim geçmiş."

"Önemli değil Toby" dedi anlayışlı bir sesle Carlo. "Araba kullanıyor olmasam muhtemelen ben de bayılır giderdim... Neyse, az kaldı, şu eski müdürü sorgulayalım da çeker gideriz evlerimize."

Arabanın içi yeniden sessizliğe büründü ama artık aralarından hiç kimse uyumadı, herkes kendi düşünceleriyle baş başa kalmıştı. Yıldız'ın aklında hâlâ Nino'yla yaptıkları konuşma dönüp duruyordu. İhtiyar adamın İzzet Duruca hakkında söylediklerini inandırıcı bulmamıştı. Yalan söylemiyorsa bile bir şeyler sakladığından emindi. Dahası Carlo'nun evlerine bu kadar çok girip çıkan, annesinin Don İzetti diye lakap taktığı bir öğrenciden bihaber olması da tuhaf değil miydi? İzzet Duruca sadece evlerine girip çıkmamış, babasını Anadolu'ya bile götürmüştü. Carlo'nun böyle birinin adını duymamış olması mümkün müydü? Hayır, bu işte bir bit yeniği vardı. Yoksa Benetti ailesinin tüm fertleri ağız birliği etmiş de bilgi mi saklıyorlardı? İyi de bunu niye yapacaklardı ki? Niye olacak, Mithra meselesi yüzünden. İhtiyarın kendisi de itiraf etmemiş miydi, Roma'daki en iyi Mithra uzmanı oydu. Kurbanların bu sır diniyle bağlantısı da ortadaydı. Bütün bunları alt alta koyunca kuşkuya kapılmamak imkânsızdı. Üstelik Carlo'nun davranışları da başından beri çelişkili değil miydi? Yine de bütün bunlardan yola çıkarak Benetti ailesini suçlamak vicdan-

sızlık olurdu. Carlo bir yana ama bu iki sevimli ihtiyarcığın böyle kanlı cinayetlere bulaşmış olması hiç de mantıklı değildi. Santa Severa sapağına gelinceye kadar kafasında bunları evirip çevirdi Yıldız.

Nihayet sapağa geldiklerinde karanlık iyice çökmüş ama bu yarım saatlik yolculuk boyunca iki yandan akan arazide soruşturmalarına yardımcı olacak hiçbir ayrıntıya rastlamamışlardı. Anayoldan ayrıldıktan sonra bir süre daha kırlık alanda ilerlediler. Uzaklarda tek tük çiftlik evlerinin solgun ışıkları görünüyordu. Birkaç kilometre sonra iki katlı bahçeli evler çıktı karşılarına, böylece Santa Severa'nın ilk sokaklarına girmiş oldular. Evlerin pencerelerinin ardında karanlık ve derin bir sessizlik hâkimdi, Tiren Denizi'nin sahilini döven hırçın dalgalarının köpüklerini görünceye kadar bu ıssız evlerin arasında ilerlediler. Yol denize ulaşınca arabanın direksiyonunu sola kırarak frene bastı Carlo. Sokak lambasının ışığında bir evin taş duvarına takılı tabelanın üzerindeki yazıyı okudu.

"Pygri Gezinti Yolu, evet, işte bu caddenin üzerinde Alfonso Corsini'nin evi. 5 numaralı villa, muhtemelen yolun sonundadır."

Arabayı yeniden hareket ettirdi. Denize paralel uzanan yolda yavaşça ilerlemeye başladılar. Bir yandan önüne bakan bir yandan da indirdiği camdan iki katlı villaların kapılarındaki numaralarını okuyan Carlo, "Işık olmayınca rakamları seçemiyorum" diye homurdandı. "Tatil sezonu başlamadığı için evlerde kimse yok."

"Buraya da mı boşuna geldik" diye endişelenmekten kendini alamayan Yıldız gergin bir sesle sordu:

"Bu Alfonso Corsini yaz kış mı kalıyormuş burada?"

Carlo gözlerini kapılardan ayırmadan başını salladı.

"Evet, adam yıllardır burada yaşıyormuş, başka da evi yokmuş zaten. Öyle dedi ya yeni müdür."

Tobias yine iki koltuğun arasından başını uzatarak birden coşkuyla seslendi:

"Bu ne yahu? Manzaranın güzelliğine bakın! Kale mi bu?"

Carlo ve Yıldız başlarını çevirip meslektaşlarının işaret ettiği yöne baktılar. Karşılarında kırmızı ışıklarla aydınlatılmış devasa

bir Ortaçağ yapısı gördüler, burçların arasından parıldayan dolunay kaleye mistik bir anlam katıyordu.

"Santa Severa Kalesi. Tırın lastiklerini işte bu kalenin önünde değiştirmişler" diye mırıldandı Carlo. "Müthiş değil mi? Eskiden burada bir liman kenti varmış, kale o kentin yıkıntılarının üzerine yapılmış. Signor Corsini ile işimiz bitince biz de oraya gideceğiz zaten." Başını yeniden villalara çevirdi. "Hah, işte 9 numaraya geldik, birkaç bina sonra olmalı."

Bir süre sonra görkemli kaleye bakmaktan sıkılan Tobias da meslektaşları gibi villaların numaralarını okuma başlamıştı ki, "Bakın şu villada ışık var" dedi birdenbire. "İçeride birisi dolaşıyor."

Gösterdiği bina bulundukları yere inen sokağın köşesinde yer alıyordu. Karanlıkta çok da iyi seçilmeyen bir bahçesi vardı, Tobias'ın bahsettiği ışık üst kattan değil, girişteki odadan geliyordu, gerçekten de içeride hareket eden birinin gölgesi perdeye vuruyordu.

Numarayı okumaya çalıştı Carlo ama kapı karanlıkta kaldığı için seçemedi.

"Muhtemelen burası ama inip bakmamız gerek" dedi usulca frene basarken. "Görmek imkânsız."

Araba durur durmaz sol kapıyı açtı Tobias.

"Ben bakarım." İri cüssesinden beklenmeyen bir çeviklikle yola atlayarak villanın kapısına doğru yürüdü. Kumsalı döven dalgaların hırçın seslerine uzaklardan gelen öfkeli köpek havlamaları karışıyordu. Nemli havayı ciğerlerine çekerek kararlı adımlarla villaya yaklaştı, kapının az ilerisinde büyükçe bir çöp konteyneri duruyordu. Yanından geçerken bakışlarını kapıya dikip numarayı bulmaya çalıştı. "Neredeydi bu yahu" diye söylenmeye başlayacaktı ki, sonunda gördü, küçük metal levha kapının sol tarafında, duvarın hemen üzerine monte edilmişti. Gözlerini kısarak levhaya baktı.

"Beş, evet, beş numara..." diye okudu yüksek sesle. Arabanın camını açıp onu izleyen meslektaşlarına döndü. "Tamam, geldik, burasıymış."

Carlo arabanın direksiyonunu sağa kırarak park etmeye çalışırken. Yıldız emniyet kemerini çözmeye koyuldu, Tobias da

onları beklemeden kapıya iyice yaklaştı, nerdeyse iri parmağıyla zile basacaktı ki villanın bulunduğu sokağın üst tarafında bir hareketlenme hissetti, belli belirsiz bir ses çalınır gibi oldu kulağına, başını o yöne çevirdi. Alacakaranlıkta önce bir ışık gördü, ardından çok iyi tanıdığı bir patlama sesi duydu ve bir kurşun sol şakağını yalayarak geçti. "Ateş ediyorlar" diye seslenerek kendini konteynerin arkasına attı. Dizi kaldırıma çarpmıştı ama aldırmadı, hızla silahını çekerek tetiğe bastı. İlk şaşkınlıklarını atlatan Carlo ile Yıldız da silahlarına sarılarak arabadan dışarı fırlamışlardı. Tobias'ın siper aldığı konteynere doğru hızla koşmaya başladılar ama daha birkaç adım atmışlardı ki, villanın penceresi aralandı ve onların da üzerlerine kurşun yağmaya başladı. Kendilerini bir metre yüksekliğindeki bahçe duvarının arkasına zor attılar. Çatışmaya girebilecekleri bir pozisyon ararken Yıldız endişeyle seslendi:

"Toby, Toby iyi misin? Vurulmadın değil mi?"

"İyiyim Şef" diye bağırdı Tobias. "Sokağın başından ateş eden biri var, içeride de bir kişi olmalı. Dikkatli olun!"

Dikkatli olacak bir durum yoktu, üzerlerine açılan ateş o kadar yoğundu ki kendilerini attıkları duvarın dibine sinip kalmışlardı. Bir ara sokağın başından gelen ses kesildi. Adam şarjörünü değiştiriyor olmalıydı. Tobias hemen doğruldu, tabancasını az önce sesin geldiği yöne doğru çevirerek saydırmaya başladı, karşılık gelmeyince iyice cesaretlendi, konteyneri iterek sokağın yukarısına doğru ilerlemeyi denedi ama bir metre bile gidemeden villanın içinden gelen yaylım ateşiyle durmak zorunda kaldı. Villadaki her kimse artık onu hedef alıyordu. İçerdeki kişinin Tobias'a saldırmasını fırsat bilen Yıldız ile Carlo siper aldıkları duvardan başlarını uzatarak giriş katın pencerelerine kurşun yağdırmaya başladılar, camlar art arda parçalanarak yere düştü ama bu durum çok sürmedi, çünkü sokağın başından yeniden ateş açıldı. Üstelik karanlıktaki şahıs artık tabanca değil hafif makineli tüfek kullanıyordu, silahın sesini duyan Tobias anında attı kendini yere, çünkü mermilerin konteyneri delip bedenine saplanabileceğini biliyordu. Hafif makineli tüfeğin çatışmaya katılmasıyla birlikte villadan da yeniden ateş edilmeye başlandı. Ne Tobias ne de Yıldız'la Carlo bir süre başlarını kaldırabildi. Çaresizlik içerisinde

öylece kaldılar oldukları yerde. Ancak biraz sonra villadan açılan ateşin şiddeti azalmaya başladı, sanki sesler uzaklaşıyordu.

"Kaçıyorlar!" diye bağırdı Carlo. "İçerdeki eleman villanın arka bahçesine atlayacak."

Yıldız yeniden doğrulmaya çalıştı ama başını çıkarır çıkarmaz yine bir kurşun sağanağı başladı ve olduğu yere çökmek zorunda kaldı, Carlo kıpırdayamamıştı bile. Sindiği yerden öfkeyle bağırıyordu: "Biz de tüfek taşımalıyız artık, başka türlü olmayacak bu iş."

Saniyeler hızla akıp geçerken silah sesleri yine kesildi. Derin bir sessizlik çöktü sokağa, artık sadece köpeklerin havlamaları duyuluyordu uzaklardan. Bu bir tuzak mıydı yoksa ateş etmeyi gerçekten kesmişler miydi? Saklandıkları yerden neler olup bittiğini anlamaya çalışırken kulaklarına gelen motor gürültüsüyle durumu kavradılar. İşte şimdi kaçıyorlardı. Yine de hemen ayağa kalkamadılar, bu ateşkes onları avlamak için bir tezgâh da olabilirdi, ancak uzaklaşan bir aracın güçlü motor sesini duyduklarında gerçekten kaçtıklarını anladılar, üçü de aynı anda ayağa fırladı. Bir an karanlık sokağa baktılar, ama görünürde ne bir araç vardı ne de bir insan. Aceleyle arabaya doğru koşmaya başladılar. Apar topar öylece daldılar arabadan içeri. Carlo aceleyle çalıştırdı motoru, adeta öfkeyle bastı gaza. Araç karanlığa doğru atıldı. Gözleri farların aydınlattığı sokakta, elleri tetikte, kim olduklarını bile bilmedikleri düşmanlarının peşi sıra son sürat ilerlemeye başladılar. Sokak elli metre kadar sonra bir caddeye kavuşuyordu. Saldırganlar muhtemelen oradan kaçmış olmalılardı. Sonuna kadar bastı gaz pedalına Carlo. Saniyeler içinde ulaştılar caddeye. Sokağın bittiği yerde aniden durdular, çünkü ortalıkta araç filan görünmüyordu. Bir an caddenin hangi yönüne gideceklerini anlamaya çalıştılar, aradıkları aracı görebilmek umuduyla dikkatle iki yana bakmaya başladılar. İşte o anda bir arabanın uzun farları yandı ve birden büyük bir cayırtı koptu. Ne olduğunu anlayamadan üzerlerine kurşun yağmaya başlamıştı.

"Yatın, yatın!" diye bağırdı Carlo "Karşıdan ateş ediliyor."

Üçü de eğilebildikleri kadar eğildiler koltuklarında, bu defa tek makineli tüfekle ateş ediliyordu, her kurşun değdiğinde araba çukura düşmüş gibi sarsılıyordu, birden ön tarafı çöktü. Lastikler

patlamış olmalıydı, sonra ateş kesildi. Evet, aniden o kulakları paralayan gürültü bitti. Ama hemen kıpırdayamadılar, ardından asfaltta sürtünen tekerleklerin acı çığlığını duydular. Başlarını kaldırdıklarında karanlıkta hızla uzaklaşan koyu renk bir cipin arka farlarını görebildiler sadece. Kendini ilk toparlayan Yıldız oldu; bir an dışarı fırlayıp arkalarından ateş etmek istedi ama cip çoktan uzaklaşmıştı, arkadaşları aklına düştü.

"Toby, Carlo, iyi misiniz?" diye seslendi. "Bir şeyiniz yok ya?"

"Ben iyiyim" dedi Tobias arka koltukta doğrulurken. "Bir şeyim yok."

Carlo da toparlanmıştı, gözlerini uzaklaşmakta olan arabadan ayırmadan mırıldandı.

"Ben de iyiyim. Sanırım bizi vurmak istemediler. Yoksa üçümüz de çoktan ölmüştük. Ama ön lastikleri delik deşik etmiş olmalılar. Arabanın burnu nerdeyse yere değecek, baksanıza..."

"Evet, üzerimize değil, arabaya ateş ettiler" diye onayladı Yıldız. "Takip etmemizi istemiyorlar. O yüzden lastiklere ateş ettiler. Cipi teşhis edebilen oldu mu? Markası, plakası, ben göremedim. Siyah renkti galiba."

Sanki yüzlerce metre öteden seçebilecekmiş gibi gözlerini kısarak artık arka lambaları bile seçilmez hale gelen saldırganların cipine baktı Tobias.

"Bana lacivert gibi geldi ama ne markasını ne de plakasını görebildim."

Onlar konuşurken Carlo araçtan inmiş, bir yandan tiftiği çıkmış ön lastiklere bakıyor bir yandan da telefonunu çıkarmış, merkezdeki yetkili polise haber anlatmaya çalışıyordu.

"Ben Başmüfettiş Carlo Benetti... Silahlı saldırıya uğradık. Santa Severa bölgesinde... Saldırganların en az iki kişi olduğunu zannediyoruz, koyu renk bir ciple Roma yönüne kaçıyorlar. Muhtemelen E80 yoluna çıkacaklar ama tali yollardan ilerlemeleri de mümkün. Bölgede ne kadar ekip varsa hepsini alarma geçirin. Roma'ya kadar barikat kurulmasını istiyorum. Buraya da bir ekip yollayın, bir de araç istiyorum. Bizimki pert oldu. Tekrar ediyorum, içinde en az iki kişinin bulunduğu koyu renk bir cip Roma'ya doğru hareket halinde, silahlı ve tehlikeliler. Ellerinde hafif makineli tüfekler var..."

Araçtan inen Yıldız da ön lastiklere baktı, her ikisi de iflah olmazdı, belki jantları bile değiştirmeleri gerekecekti. O anda arkasında parlayan bir ışık fark etti, silahını doğrultarak döndü, elbette karşısında dudaklarında sigarası, elinde çakmağıyla dikilen Tobias'tan başka kimse yoktu.

"Sakin ol Şef" dedi iri yarı polis ellerini iki yana açarak. "Sigaramı yakıyordum."

Ne diyeceğini bilemedi Yıldız, sonra gülümsedi.

"Pardon Toby, biraz gerildim galiba."

Dudaklarının arasındaki sigaradan kallavi bir nefes çeken Tobias, dumanı dışarı üflerken mırıldandı:

"Gerileceksin tabii Şef, şaka değil, ölümden döndük. Carlo doğru söylüyor, isteselerdi bizi çoktan öldürmüşlerdi."

"Niye yapmadılar peki?" Telefonu kapatan Carlo da yanlarına gelmişti. "Ne diyorsunuz, niçin öldürmediler bizi?"

Sigarasını parmaklarının arasına alan Tobias kendinden emin bir sesle yanıtladı:

"Niye öldürsünler ki, adamlar profesyonel, belli bir hedefleri, belli bir amaçları var. Üstelik polis öldürmek başlarına daha büyük bela açar. Öyle sıradan insanları katletmeye benzemez bu iş."

Carlo kuşkuyla karşıladı bu sözleri.

"Öyle diyorsun da Toby, üç kurbandan biri güvenlik görevlisiydi. Hem de bir Carabinieri yüzbaşısı, evet Sergio Gatti'den bahsediyorum. Onu öldürmekte hiçbir sakınca görmediler."

Yıldız dün geceden beri aklını kurcalayan soruyu işte o anda dile getirdi.

"Bu adamların aradığımız katiller olduğundan emin miyiz?"

Carlo irkildi, saçları rüzgârda hafifçe uçuşan Yıldız'a çevirdi bakışlarını.

"Nasıl yani, anlamadım, ne demek istiyorsun?"

"Bence bu şahıslar, üç kurbanı öldüren katillerle aynı kişiler değil. Ne olduğunu tam anlayamadım ama tuhaf bir şeyler dönüyor."

Yüzünde derin şaşkınlık belirmişti Carlo'nun.

"Ne demek tuhaf bir şeyler dönüyor? Bu adamlar dün İzzet'in evinde karşılaştığımız şahıslar değil mi diyorsun?"

"Hayır, öyle demiyorum" dedi dağılan saçlarını düzelten Yıldız. "Aksine, dün gece İzzet'in evinde çatıştığımız şahıslar olduğundan eminim bunların. Zaten o yüzden, İzzet'i ve öteki iki kurbanı öldüren kişiler olamayacaklarını söylüyorum. Düşünsene, inceden inceye planlayarak öldürdükleri, cesetlerini törensel bir havayla sergiledikleri kurbanlarının evlerine niye gitsinler? Bunu niye yapsınlar? Mantıklı geliyor mu size?"

Gergin bir tavırla güldü Tobias.

"Katiller cinayet işledikleri yere geri dönerlermiş..."

"Zırva" diye tersledi Yıldız. "Yeterince soğukkanlı olmayan birkaç katilin davranışı genel kural olarak kabul edilemez. Üstelik bizim katiller kurbanlarını evlerinde öldürmediler ki oraya geri dönsünler. Bu sabah Doktor Cavalli'nin söylediklerini duydunuz. Her iki kurbanı da kloroform kullanarak etkisiz hale getirmişler. Muhtemelen maktulleri böyle kaçırmışlar. Hatırlayın, İzzet'in evinde kan izine rastlanmadı. Bakın söylüyorum, Alfonso Corsini'nin villasında da rastlamayacağız..."

Carlo'nun şaşkınlığı artıyordu:

"Bir dakika bir dakika, yani sen Alfonso Corsini'nin de öldürüldüğünü mü söylüyorsun?"

"Evet, öyle olduğunu zannediyorum" dedi Yıldız hiç geri adım atmadan. "Katiller, tıpkı öteki üç kurban gibi muhtemelen gümrük müdürünü de kaçırdılar. Ama bugün bize ateş açan adamlar onun kaçırıldığını bilmiyorlardı. Sadece Alfonso Corsini'den haber alamıyorlardı, neler olup bittiğini anlamak için buraya geldiler. Tıpkı dün gece yarısı İzzet Duruca'nın evine gittikleri gibi. Çünkü İzzet'ten de haber alamamışlardı, öldüğünü de bilmiyorlardı. Bilselerdi, dün gece yarısı bizim evi ziyaret edeceğimizi tahmin ederlerdi. Dün nasıl İzzet'ten haber almak için evine gittilerse bugün de Alfonso'nın akıbetini öğrenmek için buraya geldiler."

Ne Carlo'nun ne de Tobias'ın aklına yatmıştı bu ihtimal.

"Mantıklı gelmediğini biliyorum" dedi Yıldız kendinden emin bir sesle. "Ama öğrenmek kolay, Alfonso'nun villası hemen aşağıda. Burada yapacak bir işimiz yok zaten, hadi gidip bakalım. Belki aradığımız cevap oradadır."

27

Burada kan var

Belli belirsiz bir sessizlik çökmüştü villanın olduğu sokağa, az önceki silah seslerinin yerini kıyıya vuran dalgaların öfkeli sesi almıştı. Bahçe kapısı kapalıydı, pek de yüksek olmayan duvarın üzerinden atlamak zorunda kaldılar. Oldukça bakımlı bir bahçeydi burası, beyaz taşlarla döşenmiş yolun iki yanında turunç, manolya, begonvil ağaçları sıralanıyor, arkalardan bir yerlerden yasemin kokuları geliyordu. Mutfağa açılan kapının önünde devasa bir kestane ağacının altında dört iskemle tarafından çevrelenmiş geniş bir masa vardı; ortasına çiçek açmış tombulca bir kaktüsün bulunduğu seramikten bir vazo konulmuştu. Doğrusu zevkli adamdı şu Alfonso Corsini. Saldırganların kaçtığı yerden, açık mutfak kapısından girdiler villaya. İçeride kötü bir koku çarptı burunlarına. Hayır, ceset kokusu değildi bu. Duvardaki düğmeyi bulup ışığı yakınca anladılar nedenini, ocağın üzerinde duran düdüklü tencereden geliyordu bu koku. Tencerenin kapağını kaldıran Yıldız yüzünü ekşiterek mırıldandı:

"En az beş günlük bu yahni..." Carlo'ya manidar bir bakış attı. "Yani gümrük müdürü en az beş gün önce kaçırılmış olabilir."

Başmüfettiş itiraz edecek gibi oldu ama Tobias'ın sesiyle yarıda kaldı girişimi.

"Burada kan var!"

Mutfak kapısının önündeki el dokuması kilimi gösteriyordu. Lacivert zeminin arasına serpiştirilen sarı lale desenlerinin üzerinde seyrek de olsa kırmızı lekeler göze çarpıyordu. Eğilip işaretparmağıyla lekelerden birine dokundu Tobias. Kan plas-

tik eldivenin ucunda yayılmaya başladı. "Hâlâ ıslak, anlaşılan şahıslardan birini vurmuşuz."

"Bizim arabayı neden tüfekle taradıkları da anlaşıldı" dedi yerdeki lekelere yaklaşan Yıldız. "Demek ki birini yaralamışız ama çok önemli olduğunu zannetmiyorum. Hatırlarsanız, arkadaşı bizi tüfekle tararken muhtemelen yaralı olan cipin direksiyonunda onu bekliyordu. Çünkü silah sesi kesilir kesilmez cip hemen hareket etti."

Mutfak kapısının kilidini inceleyen Carlo da umutlanarak yanlarına gelmişti.

"Olabilir ama yine de iyi haber! En azından artık karşılaştırma yapabileceğimiz bir kan örneğine sahibiz. Aman dikkat edelim de kan lekeleri kaybolmasın."

Halının üzerindeki kırmızı izleri salona açılan kapıya kadar takip eden Yıldız, "Dert etme Carlo" dedi dalgın bir sesle. "Seyrek de olsa yeterince numunelik kan var." Sonra içeriye yürüdü. Salonda yeniden dalgaların sesi karşıladı onu, kırık pencerelerden içeri süzülen o nemli rüzgâr usulca gezindi saçlarında. Hoşuna gitti bu serinlik Yıldız'ın. Denizin üzerinde yükselen dolunayın ışığıyla belli belirsiz aydınlanan oldukça geniş bir salondu burası. Lambanın düğmesine basınca önce dev ekran bir televizyon gördü, hemen üzerinde parlak gümüşten kocaman bir kılıçbalığı biblosu asılıydı. Zavallı hayvancık zokayı yutmuş gibi kıvranıyordu duvarın üzerinde. Başını çevirince yan duvarda bir metre yüksekliğinde iki metre boyunda, yarım küreyi andıran, çatısı kuru otlarla kaplanmış bir tümülüs fotoğrafı çıktı karşısına. Bu bir kral mezarı olmalı diye düşündü. Öteki duvarı ise onlarca küçük fotoğraf süslüyordu. Renkli çerçeveler içindeki bu fotoğrafların bazıları onların silahlarından çıkan mermilerle yerinden oynamış, bazıları yere düşerek parçalanmıştı. Bakışlarını yere, gümüş çerçeveli iki fotoğrafa çevirdi; ikisinin de camları kırılmıştı, ikisinin de ortasında birer kurşun deliği vardı. Ama şimdi onlarla uğraşmanın sırası değildi, yerdeki kan izlerini takip etmeyi sürdürdü. Salonun ortasındaki açık yeşil bir halının üzerinde devam eden kırmızı lekeler sağdaki geniş pencerenin önündeki parkelerde sona eriyordu. Evet, şahıs tam burada, pencerenin önünde vurulmuştu. Yıldız pencereye yaklaşınca

eğilip parkeyi daha yakından inceledi. Yanılmamıştı, öyle büyük bir kanama yoktu. Zaten saldırgan ağır yaralanmış olsaydı ateş edemezdi onlara, oysa evden ayrılıncaya kadar kurşun yağdırmayı sürdürmüştü üzerlerine. Yeniden doğruldu, dikkatli gözlerle salonu taramaya başladı. Televizyonun önündeki sehpada seramikten yapılmış açık mavi renkli bir çanak gördü, yaklaşınca içinde iki kapaklı küçük bir cüzdan ve gemi çıpası biçiminde tahta bir anahtarlık olduğunu fark etti. Eldivenli ellerini uzatarak cüzdanı açtı, gür saçlı, sarışın bir adam büyük bir ciddiyetle ona bakıyordu. Fotoğrafın yanında Alfonso Corsini yazıyordu. Çeşitli bankalara ait kredi kartları cüzdanın ceplerine arka arkaya yerleştirilmişti. Bakışlarını gemi çıpası şeklindeki anahtarlığa çevirdi, halkasına yan yana takılmış beş anahtar saydı. Dikkatle bakınca mavi çanağın içindeki puro çakmağının arkasında başka bir anahtarlık daha olduğunu fark etti. Küçük metalin üzerindeki Mercedes armasını seçmesi güç olmadı. Demek arabası da buralarda bir yerlerdeydi. Artık gümrük müdürünün kaçırıldığından kesinlikle emindi. Anahtarlara dokunmadı, başını kaldırarak duvardaki fotoğraflara bakmaya başladı. Üzerinde üniformasıyla meslektaşlarının arasında çekilen birkaç fotoğraf dışında hepsi bir teknede çekilmişti. Çoğu da balık avında. Ellerinde oltalarla yahut tuttukları devasa balıklarla gülümsemişlerdi kameraya. Tanıdık birileri var mı diye baktı, hayır, hiç görmediği kişilerdi bu adamlar. Fotoğraflara bakarken cam kırıklarına bastığını fark etti, aşağı bakınca yere düşmüş gümüş çerçevelerden birine bastığını anladı. Eğildi, tam ortasından geçen bir kurşun deliğiyle hasar görmüş fotoğrafa yakından baktı. Bu da aynı teknede çekilmişti, Alfonsa Corsini'nin yanında kel kafalı biri duruyordu, iri bir balığı kucaklarına almış gururla bakıyorlardı kameraya. Kurşun ellerinde tuttukları bu devasa balığın karnına saplanmıştı ama Yıldız'ın bakışları kel adama takılmıştı. Bu adamı daha önce görmüş müydü? Sanki bir yerlerden tanıdık geliyordu. Fotoğrafı gözlerine yaklaştırarak hatırlamaya çalıştı. "Salvatore... Binbaşı Salvatore" diye mırıldandı birden. "Binbaşı Salvatore Fortunato." Yanılıyor muydu? Bir kez daha baktı. Hayır, gerçekten de oydu, gümrük müdüründen daha iriydi, yüzünde kendine duyduğu güveni yansıtan o kibirli ifade vardı.

"Carlo, Carlo, buraya gelir misin?" diye seslendi içeriye. "Burada ilginç bir şey var."

Anında salonun kapısında belirdi başmüfettiş.

"Evet, ne buldun Yıldız?" Ama içeri girip duvardaki kurşun izlerini görünce söylenmekten kendini alamadı. "Vay be, epeyce hasar vermişiz eve."

Elindeki çerçeveyle yaklaştı Yıldız.

"Şu şahıs, gümrük müdürünün yanındaki kişi, Salvatore değil mi?"

Daha fotoğrafa bakmadan gerilmişti Carlo.

"Salvatore mi? Binbaşı Salvatore'den mi bahsediyorsun? Zannetmem..."

Yıldız elinde çerçeveyle öylece kalmıştı.

"Bir baksaydın..."

"Bakıyorum, bakıyorum zaten..." Böyle söylerken çerçeveyi eline almıştı. "Salvatore'nin bu limanda ne işi..." Cümlesini tamamlayamadı, bakışları kurşunla delinmiş fotoğraftaki kel adama kilitlenmişti. Çenesi düştü, gözleri hayretle açıldı. Tekrar baktı, bir kez daha baktı. "Evet, bu Binbaşı Salvatore... Ama aralarında niye böyle bir ilişki olsun anlamadım."

Yıldız ibretle izliyordu başmüfettişin tepkilerini ama sükûnetini korudu.

"Aralarında ilişki olması normal" dedi duygusuz bir sesle. "Sonuçta ikisi de güvenlik görevlisi, ikisi de devletin memuru, bir yerde yolları kesişmiştir. Bence bunda yadırganacak bir şey yok. Ama birbirlerini tanıyor olmaları işimize yarayabilir. Salvatore zanlıdır demiyorum, fakat Alfonso Corsini hakkında bize bilgi verebilir." Fotoğrafa bir daha baktı. "Salvatore'nin teknesi var mıydı?"

"Bilmiyorum" dedi başmüfettiş sıkıntıyla. "Deniz tutkunu olduğunu da bilmiyordum. O kadar yakın değiliz. Niye? Neden sordun?"

Bir kez daha elindeki çerçeveyi gösterdi Yıldız.

"Bu da öteki fotoğrafların çoğu gibi aynı teknede çekilmiş, Alfonso'nun teknesi mi onu anlamaya çalışıyorum."

Sanki az önce kapıldığı telaştan dolayı özür dilercesine yumuşak bir sesle sordu başmüfettiş:

"Aynı tekne olduğundan emin misin?" Yardımcı olmak istercesine başını uzatıp baktı. "Güzel tekneymiş, epeyce de büyük, çok da pahalıdır..." Birden sustu, sanki tuhaf bir şey görmüş de emin olamamış gibiydi. "Şu, şu arkadaki botun üzerinde ne yazıyor."

Şaşkınlıkla söylendi Yıldız:

"Ne botu? Orada bir bot mu var."

Carlo işaretparmağıyla arkadaki zodyakı gösterdi.

"Bak işte şurada, teknede bot olması normal ama üzerinde bir isim yazıyor. Bak, gördün mü? Tam okunmuyor ama siyah zeminin üzerinde altı beyaz harfle yazılmış bir kelime var. Gördün mü, ikisinin ayaklarının dibinde..."

"Evet, evet gördüm..." Yıldız'ın da ilgisi artmaya başlamıştı. "Bir dakika, bir dakika, Mithra mı o? Mithra mı yazıyor?"

Bakışlarını fotoğraftan ayırmadan onayladı Carlo.

"Ben de öyle okudum ama emin olamadım."

Rahatlamış gibiydi Yıldız, derin bir nefes aldı.

"Demek ki teknenin adı da Mithra. Genellikle zodyaklara isim takılmaz. İşte çıktı ortaya, demek ki onun da bu sır diniyle ilişkisi varmış. Demek ki Enzo Costa, Sergio Gatti ve İzzet Duruca gibi Salvatore Fortunato da bu cemaatin üyesi..."

Carlo her zamanki temkinli tavrını takınmıştı yine.

"Önce emin olmamız lazım" diyerek duvardaki öteki fotoğraflara yöneldi. "Binbaşı Salvatore belalı adamdır, kanıt olmadan suçlayamayız." Çerçevenin içindekilere bakmaya başladı. "Bunları da çok yakından çekmişler, teknenin ismi görünmüyor. Ama bak, bu fotoğrafta zodyakın üzerindeki Mithra yazısı gayet net okunuyor." Sanki teknenin üzerinde de aynı ismi bulursa bütün sorun çözülecekmiş gibi sabırsızlıkla bakıyordu fotoğraflara, sonunda duvarın köşesine yakın bir çerçevenin önünde durdu. "Haklıymışsın, işte burada. Evet, teknenin de adı Mithra'ymış..." Yıldız'a döndü, gergin gergin gülümsedi. "Bence bu, gümrük müdürünün Salvatore'yle tanışıyor olmasından daha önemli bir ipucu."

Artık sabrının sonuna gelmişti Yıldız.

"Neden Salvatore'yi korumaya çalışıyorsun Carlo? Bence her iki bilgi de çok önemli ipucu. Yoksa çekiniyor musun binbaşıdan?"

Başmüfettiş suçüstü yakalanmış bir çocuk gibi, "Niye, niye çekineyim canım?" diye savunmaya geçti. "Ama olacak iş var, olmayacak iş var. Adam koyu Katolik, Mithraizmi kendi inancına küfür sayar. Böyle birinin Mithra gibi pagan bir inanca sahip olması düşünülebilir mi?"

"Burada bir dinden değil, bir çıkar örgütünden söz ediyoruz. Mesele inanç değil, para, güç, makam, tıpkı iki bin yıl önce olduğu gibi erkekler arası dayanışma. Eğer Binbaşı Salvatore bu işin içindeyse, eminim kimse ona inancından vazgeçmesini söylememiştir. Çünkü manevi değil maddi çıkarlar için yapılmış bir dayanışma söz konusu."

"Anlayacağız Yıldız, anlayacağız." Sanki konuyu değiştirmek ister gibi duvardaki tümülüs fotoğrafına baktı başmüfettiş. "Corsini'nin böyle tarihi yapılara ilgisi mi varmış?"

Fotoğrafı Yıldız da merak ediyordu.

"Romalı bir kralın mezarı mı?"

Başını geri attı Carlo, fotoğrafa bakarak açıkladı:

"Yok, Roma değil, Etrüsk mezarı... Bu mezarlardan onlarcası var orada. Babam küçükken getirmişti beni, çok şaşırmıştım, mezarları ev gibi yapmışlar. Yemek yenilen yerler, yatak odaları, duvarlarda renkli freskler, öteki dünyaya açılan kapılar... Acayip yerlerdi." Sustu, Yıldız'ın hâlâ dikkatle tümülüs fotoğrafına baktığını fark etmişti. "Niye sordun, soruşturmayla ilgili bir bağlantı mı buldun?"

"Hayır, hayır" diyerek dalgınlığından sıyrıldı Yıldız. "Mithra'yla bir ilgisi var mı diye düşündüm sadece."

"Sanmam, bildiğim kadarıyla Etrüsklerin inancıyla Mithra arasında bir bağlantı yok. İtalya'da Mithra dini ortaya çıktığında Etrüskler tarih sahnesinden çoktan silinmişlerdi. Ama unutmayalım da yine babama soralım..."

"Buraya gelin, buraya" diye bağıran Tobias'ın sıtma görmemiş sesi böldü konuşmasını. "Banyoda da kan izleri var."

Tartışmayı kesip sesin geldiği yöne yürüdüler. Açık yeşil fayanslarla kaplı geniş banyoda Tobias dizlerinin üzerine çökmüş, yerdeki lekelere bakıyordu.

"Bunlar yeni değil, daha önceden kalmış" diye doğruldu meslektaşlarını görünce. "Yani yaraladığımız şahsa ait değil." Küve-

tin kırmızı-yeşil balık desenleriyle süslü beyaz perdesini çekti. "Bakın, aynı izler küvette de var. Sanki adam duş alıyormuş da düşüp başını çarpmış gibi. Ama akan kan temizlenmemiş, belki de bayılıp kaldı bir süre."

"Yahut bayılttılar." Az önce Tobias'ın incelediği yerdeki lekelere çevirmişti bakışlarını Yıldız. "Kan izleri de bunu doğruluyor. Sürükleyip götürmüşler Alfonso Corsini'yi." Kapıya kadar uzanan iyice koyulaşmış kırmızı lekelere baktı, bir süre sonra meslektaşlarına döndü. "Muhtemelen adamcağız yemeğini yapmış, duş alıyordu, o sırada girdiler evine. Banyo yaparken kıstırdılar ama Alfonso kolay lokma değildi, direndi, başına sert bir cisimle vurdular yahut arbede sırasında ayağı kaydı, küvete düştü. Bu iki senaryodan biri sonucunda yaralandı." Kapının arkasındaki askılığa çevirdi bakışlarını. "Giysiler yahut iç çamaşırı yok mu?"

Üçü de banyonun içine bakındılar.

"Kirliler şurada galiba" diyerek kapının yanındaki ahşap dolaba yöneldi Carlo. Dolabın kapağını açınca, giysilerin en üstünde kana bulanmış bej rengi bir havlu gördü. "Evet, Alfonso Corsini gerçekten de yaralanmış. Epeyce kan var burada. Senin söylediğin gibi olabilir tabii ama ben yine de hastaneleri araştırmakta fayda var derim." Yıldız "yapma Carlo" dercesine yüzünü buruşturdu. "Hayır, hayır, yanlış anlama, sana hak vermiyor değilim" diye açıklama gereği duydu başmüfettiş. "Zaten soruşturmayı da dediğin yönde sürdürmeliyiz ama Alfonso Corsini'nin düşerek yaralanmadığından da emin olmalıyız."

"Şu parıldayan şey ne?" Yine araya girmişti Tobias. Küvet perdesinin altındaki küçük metale bakıyordu. "Bir kolyeymiş" diyerek zincirinden çekti. "Ucunda metal bir madalyon var." Bakışları madalyonun üzerindeki kabartmalara takılı kalmıştı.

Carlo hevesle atıldı.

"Yoksa Mithra kurban töreni mi? Öteki kurbanların madalyonlarından biri mi?"

"Bire bir aynısı" dedi Tobias fısıltıyla. "Dördünün de aynı tezgâhtan çıktığına yemin edebilirim."

Yıldız hiç şaşırmamış gibiydi ama ela gözlerinde belli belirsiz gezinen bir kuşku bulutu vardı.

"Şu işe bakın ki, tam da görebileceğimiz yere bırakmışlar. Katiller sanki madalyonu bulmamızı istiyorlarmış."

Az önce madalyonu buldukları yere kaydı yeniden başmüfettişin bakışları, balık motifleriyle süslü perde hâlâ usulca sallanıyordu.

"Çok da göz önünde olduğu söylenemez. Belki de arbede sırasında düşmüştür. Tobias perdeyi çekmeseydi görmeyebilirdik de..."

Yıldız'ın yüzünde küçümseyen bir ifade belirmişti.

"Kurbanlarının üzerinde bir sanatçı titizliğiyle çalışan, en küçük ayrıntıya bile dikkat eden şahıslar, kaçırdıkları adamın düşen madalyonunu görmediler diyorsun, öyle mi?"

Hiç etkilenmedi bu manidar sözlerden başmüfettiş.

"Olmayacak şey mi? Bu meslekte insan ne saçmalıklarla karşılaşıyor."

Sakince açıklamaya çalıştı Yıldız:

"Doğru, bazen suçlular çuvallarlar ama bu olayda değil. Bence katiller madalyonu özellikle bıraktılar, dört cinayetin de birbiriyle bağlantılı olduğunu göstermek için. Daha doğrusu Mithra'yla ilişkili olduğunu anlatmak için."

Tobias'ın da aklı karışmıştı.

"Yani bize yardım mı etmek istiyorlar?"

Hemen yanıt veremedi Yıldız.

"Orasını kestirmek zor. Bize yardım mı etmek istiyorlar yoksa birilerine mesaj mı veriyorlar."

"Az önce çatıştığımız şahıslara mı diyorsun? Mesaj onlara mı?"

Açık değil mi dercesine ellerini iki yana açtı Yıldız.

"Yani o zaman karşımızda iki farklı grup var Şef. Biri Mithracılar, diğeri onları öldüren profesyonel katiller..."

"Ama Mithracıların da profesyonel olduklarını unutmayalım Toby" diye uyardı Yıldız. "Az kalsın öldürüyorlardı bizi. Nasıl silah kullandıklarını gördün. Evet, son derece becerikli, son derece acımasız iki çeteyle uğraşıyoruz. Henüz tam olarak bilemediğimiz bir nedenle birbirleriyle ölümüne mücadele ediyorlar..."

Kendisini dışlanmış gibi hisseden Carlo da katıldı sonunda muhabbete.

"Ve öyle görünüyor ki, işin içinde güvenlik teşkilatından kişiler de var." Bir tür itiraf gibiydi bu sözler ama hemen çekincesini dile getirmeden de edemedi. "Yanlış anlama Yıldız, Binbaşı Salvatore'yi kastetmiyorum ama belli ki Yüzbaşı Sergio Gatti'den sonra gümrük müdürü Alfonso Corsini de bulaşmış bu pisliğe... Zaten o tekneyi başka türlü alması mümkün değil..."

"Peki nedir bunları birbirine düşüren şey?" diye söylendi Tobias. "Neyi paylaşamıyorlar?" Yıldız'a döndü. "Şu sizin Zoilos'un mezar kabartmalarını mı?"

Anında itiraz etti başmüfettiş:

"İyi de Zoilos mezar kabartmalarının hepsi tamam, eksik tek bir parça bile yokmuş." Bunları söylerken bir yandan da düşünmeyi sürdürüyordu. "Ama belki onların yanında başka tarihi eserler vardı?"

Tobias'ın aklına yatmamıştı bu ihtimal.

"Bu mümkün mü? Eserlerin hepsinin kayıtları tutulmuyor mu? Kutular mühürlenmiyor mu?"

"Mühürleniyor tabii" diye homurdandı başmüfettiş. "Ama paranın açamayacağı kapı yoktur. Görüyoruz işte, kirli kanun adamları, satın alınmış gümrükçüler, mesleğine ihanet eden arkeologlar... Böyle aşağılık herifler varken ne kayıt işe yarar ne de mühür."

Yıldız da aynı fikirdeydi.

"Eserlerin geldiği Afrodisias Müzesi'ndeki yetkililerle konuşmamız lazım. Gerçekte kaç eser yolladılar buraya, belki elimizdeki kayıtlarda olmayan başka heykeller, kabartmalar da vardı, belki onları çaldılar."

"Ve eserleri çaldıktan sonra hırsızlar arasında anlaşmazlık çıktı" diye senaryoyu geliştirdi Carlo. "Belki bir taraf ötekine kazık attı, kavga da bu yüzden patlak verdi. Bilemiyoruz tabii, bakalım İzzet Duruca'nın telefonundan neler çıkacak? Rosa WhatsApp yazışmalarını geri getirmeyi başarmış, 'yarına kadar bu iş biter' diye mesaj atmış. Yok, yok, ilerliyoruz, bu akşam bulduklarımız çok önemliydi. Kesin değil ama bir sonuca ulaştık. Zaten bizim Komiser Fabio da cesetleri taşıyan siyah kayığın peşinde özel bir ekip kurdu, kayık nehre nereden indirilmiş

onu bulmaya çalışıyor. Ayrıca üç ayrı olay yerinin etrafındaki kameraların görüntülerini topluyor. Enzo Costa ve Sergio Gatti'nin arkadaşlarıyla da konuşacak. Hepsi yarın elimizde olur." Hırsla sıktı yumruğunu. "Çözeceğiz bu vakayı, önünde sonunda çözeceğiz, tek tek hepsini yakalayacağız katillerin."

Başmüfettişin böyle gaza gelmesinden memnun olmuştu Yıldız, banyonun kapısına yönelmeden önce, "Ben de bu konuyu Türkiye'deki arkadaşlara soracağım" dedi aynı inançla. "Bürokrasiyi filan bırakıp doğrudan kendi bağlantımı kullanacağım." Durdu, hâlâ Tobias'ın elinde usulca sallanan Mithra madalyonuna baktı. "Ama ne yazık ki gümrük müdürünü artık ölü sayabiliriz. Şehrin önemli anıtlarına sivil polisler yerleştirmekte yarar var Carlo. Bu gece yaparlar mı bilmem ama yakında Alfonso Corsini'nin cesedini sergileyecekleri kesin."

28

İstanbul'da Mithras adında bir turizm şirketi varmış

Dolunay iyice yükselmiş, kalenin üzerindeki gümüşten bir bulutun içinden geçerek ağır ağır batıya doğru süzülüyordu. Rüzgâr anbean şiddetini artırıyor, kalenin duvarlarına çarpan dalgaların çıkardığı ses kulaklarında uğulduyordu. Villadan ayrılmadan önce Emniyet Müdürü Roberto Rossi'yle konuşan Carlo, yaşadıkları çatışmayı anlattıktan sonra, cinayetlerle ilgili önemli bir kanaate ulaştıklarını da ekleyerek villayı Rosa'nın ekibinin incelemesi gerektiğini bildirmişti. Alfonso Corsini'nin öldürülmüş olabileceğini duyan emniyet müdürü yine küplere binmeye hazırlanıyordu ki, Carlo'nun olaylara Salvatore'nin katılmış olma ihtimalinin bulunduğunu söylemesiyle birden sakinleşivermişti.

"Emin misin?" diye sormuştu. "Salvatore'yi bilirsin, başımızı ağrıtabilir."

Carlo buldukları fotoğraftan bahsetmiş, Alfonso ile Salvatore'nin oldukça yakın arkadaş olabileceklerini açıklamıştı. Eğer Alfonso tarihi eser kaçakçılığına bulaştıysa Salvatore'nin de bu işte parmağının olma ihtimali yüksekti. Üstelik Zoilos mezar kabartmalarını taşıyan tırı takip eden Türkleri durduranlar da Carabinieri'lerdi. Ayrıca Salvatore'nin davayla bu kadar ilgilenmesi de hiç normal sayılmazdı. Nihayet Alfonso ile Salvatore'nin fotoğrafının çekildiği teknenin adının da *Mithra* olduğunu söyleyince emniyet müdürü ikna olmuştu. Derhal gerekli makamları arayarak bu davanın kendi soruşturmaları olduğunu belirtmiş, Başmüfettiş Carlo'nun emrinden çıkma-

malarını istemişti. Taşrada böyle olaylara pek de alışık olmayan yerel güvenlik birimlerinin canına minnetti. Hiç itiraz etmeden olay yerine intikal etmişler, Carlo'nun isteği üzerine villayı güvenlik bandıyla çevirerek araçlarının içinde Roma'dan gelecek Olay Yeri İnceleme Ekibi'ni beklemeye başlamışlardı. Rosa'nın ekibi Roma'dan yola çıkarken Carlo ve iki meslektaşı da Santa Severa Kalesi'nin önüne gelmişlerdi.

"Burada mı durmuşlar?"

Rüzgârın gözlerinin önüne düşürdüğü saçlarıyla uğraşmaktan usanan Yıldız, at kuyruğu yaparken sormuştu.

"Evet, burası olmalı. Kalenin önündeki açık arazi diye geçiyor ifadelerinde. Belki biraz daha ilerisidir." Etrafa şöyle bir göz attı Carlo. "Oldukça ıssız, değil mi? En az üç saat boyunca kalmışlar. Tırın iki lastiğini de burada değiştirmişler."

Yıldız dalgın dalgın mırıldandı:

"Tırı kullanan Enzo Costa ile Yüzbaşı Sergio Gatti öyle diyor."

"Ama İzzet Duruca da onları onaylıyor" diye hatırlattı Carlo. Rüzgâr onun da saçlarını dağıtmıştı, sağ eliyle toparlamaya çalıştı, beceremedi, kendi haline bıraktı ama sözlerini vurgulamadan da duramadı. "Evet, üçüncü kurban da ifadesinde tırın lastiklerinin değiştirildiğini söylemiş."

Tobias kuşkuyla homurdandı.

"Ama İzzet Duruca lastikler değiştirilirken burada değildi ki. Üstelik Türk Elçilik görevlisi bu ifadenin altına imza atmamış. 'Gözlerimle görmediğim bir olaya şahitlik edemezdim' diyor. Belli ki bir şeylerden şüphelenmiş."

Sanki üşümüş de ısınmak istiyor gibi ayaklarını usulca yere vurdu Carlo.

"Neden şüphelendiğini açıklamadı mı? Sami İlhan'la siz konuşmuştunuz."

"Açıklamadı" dedi bir dal sigarayı dudağının arasına yerleştirmeden önce Tobias. "Biraz üstü kapalı konuşuyordu." Yıldız'a çevirdi karanlıkta siyaha dönen gri gözlerini. "Sen ne diyorsun Şef, sanki bir şeyler saklar gibiydi, değil mi?"

Yıldız kararsızca baktı.

"İzzet Duruca'yla birlikte hareket ettiğinden emin değilim, fakat bence de bildiklerinin hepsini anlatmıyor. Başına bir iş gel-

mesinden çekiniyor." Carlo'ya baktı. "Aslında senin gibi temkinli davranıyor diyecekti", son anda lafı yuvarladı. "Bana dokunmayan yılan bin yaşasın diyen devlet memurları var ya, onlardan."

Rüzgârın habire söndürdüğü çakmağıyla sonunda sigarasını yakmayı başaran Tobias, derin bir nefes çektikten sonra lafı başka bir konuya getirdi.

"Benim çözemediğim bir mesele daha var. O mermer levhaları indirmek için üç saat yetmez ki? Kabartmaları gördük işte, onları kaldırmak için vinç lazım, çalışacak insan lazım. Üstelik eserlerin hepsi ambalajlı ve mühürlü. Ambalajı ya da kutuyu açacaksın, mührü kıracaksın, bütün bunları üç saatte nasıl yapacaksın?"

18 Kasım gecesi bu arazide olanları zihninde canlandırmaya çalıştı Yıldız: Karanlıkta arka kapısı açılmış bir tır belirdi gözlerinin önünde, yüzlerini tam olarak seçemediği birkaç kişi kucaklarında bir şeyler taşıyordu ama Carlo'nun ağzından dökülen sözcükler bu görüntüleri silip attı.

"Eserleri indirdiklerini zannetmiyorum. Zoilos kabartmaları arasında eksik parça bulunmuyor. Başka bir eser çalınmış olmalı. O eserin de devasa boyutlarda olmasına gerek yok. Belki de tarihi paralardır, mesela Afrodisias'taki Roma sikkeleri..."

"Zoilos'un altınları..." diye savurdu sigara dumanını Tobias. "İmparatorun verdiği servetin bir kısmını saklamış olabilir bizim uyanık köle... Niye olmasın, belki Zoilos'un zulasını patlatmışlardır..."

Sesi eğlenceli, neredeyse alaycı çıkıyordu. Yüzüne savrulan Tobias'ın sigara dumanını eliyle uzaklaştırmaya çalıştı Yıldız.

"Carlo'nun söyledikleri doğru olabilir. Zoilos'un altınlarından bahsetmiyorum tabii, belki tarihi sikkeler bile değildi kaçırdıkları, belki bir heykel başıydı sadece. Ne bileyim, topraktan kusursuz olarak çıkartılmış bir Afrodit büstü. Afrodisias'ta dört başı mamur bir heykel atölyesi bulunduğunu biliyoruz. Ayrıca buradaki heykellerin ve kabartmaların ortak özelliği az yıpranmış olmalarıymış. Ağzı burnu yerinde bir Afrodit heykelini salonunda sergilemek için bir servet dökecek ne zenginler vardır dünyada." Duraksadı. "Aslında sormamız gereken soru, üç saat onlar için yeterli olmayabilir değil, aksine neden gereksiz yere

üç saat beklediler olmalı. Çünkü böyle yükte hafif pahada ağır bir parçayı tırdan almak o kadar sürmez. Kayıp zamanı gereksiz yere uzatarak neden kuşku uyandırmak istesinler?"

"Tabii adamlar tarihi eser kaçakçılığı yapıyorlarsa" diye uyarmadan duramadı Carlo. "Bizimki sadece bir varsayım. Belki gerçekten de tırın lastikleri patlamıştı..."

Bu ihtimali tartışmaya değer bulmamıştı Yıldız, üstelik bu akıl yürütmelerin kimseye bir yararı da yoktu, artık dönseler iyi olacaktı. Ama gitmeden önce bir kez daha görkemli Santa Severa Kalesi'ne bakmaktan kendini alamadı. Denizin kenarında yükselen bu görkemli yapı, uzaktan gelen dalga sesleri ve rüzgârın uğultusuyla sanki gecenin ortasında ağır ağır hareket eden bir gemiye benziyordu.

"Ne zaman yapılmış burası?"

"Milattan sonra 1300'lerde" diye anlatmaya başladı Carlo yürürken. "Ama daha önce burada bir Etrüsk yerleşim yeri varmış. Alfonso Corsini'nin evinin önündeki tabelada Pygri Gezinti Yolu yazıyordu ya, Pygri işte Etrüsklerin kurduğu o liman şehrinin adı."

Yıldız, gümrük müdürünün evindeki büyük mezar fotoğrafını hatırlamıştı.

"Burası olduğu gibi Etrüsk bölgesi galiba."

"Öyle, ilerde Cerveteri diye bir yer var, orası Etrüsk ülkesiydi."

"Cerveteri ismini nereden duydum ben?" diye sordu Yıldız.

"Antonio Parrini söylemişti Şef, Kolezyum'daki adam. İzzet Duruca ile Sami İlhan'ın tırla yeniden karşılaştığı yer. Tırın lastikleri değiştikten sonra Santa Severa'dan ayrılmış, Cerveteri'de bir sapakta yeniden Türklerle buluşmuşlar." Elindeki izmariti ayakkabısının ucuyla ezdikten sonra başmüfettişe döndü. "Etrüskler biraz Türkleri çağrıştırmıyor mu Carlo?"

Sanki çok eğlenceli bir şey duymuş gibi gülmeye başladı başmüfettiş.

"Ha şu mesele... Evet, özellikle Türkiye'de bazı çevrelerin böyle bir iddiası var. Ama Etrüsklerin Türklerle alakası yok. Ne genetik açıdan bir benzerlik var ne de dil açısından. Etrüskler Avrupalı bir halk..." Yıldız'ın telefonu o anda çalmaya başladı.

Telefonu ceketinin cebinden çıkarttı, ekranda Başkomiser Nevzat'ın adını okuyunca "Bu önemli olabilir" diyerek mırıldandı meslektaşlarına dönerek. "Siz gidin, ben gelirim." Carlo ile Tobias bir an duraksadılar ama sonra sohbet ederek yürümeyi sürdürdüler. Yıldız da telefonu açarak hevesle konuşmaya başladı.

"Alo Başkomiserim..."

"İyi akşamlar Yıldız" dedi Nevzat'ın samimi sesi. Arkadan belli belirsiz bir müzik sesi geliyordu. Tanıdık bir kadın şarkı söylüyordu. Galiba Müzzeyen Senar'dı. Babası bayılırdı bu kadına. "Alo Yıldız, umarım münasebetsiz bir zamanda aramadım."

"Yok, tam zamanı. İyi akşamlar Başkomiserim."

Ses kesilir gibi oldu.

"Alo Yıldız, Alo... duyabiliyor musun beni?"

Sabırsızlanmaya başlamıştı Yıldız.

"Duyuyorum Başkomiserim, duyuyorum. Arkadaki şarkıyı bile duyuyorum."

Gülmeye başladı Nevzat.

"Evet, Müzeyyen Abla söylüyor, Tatavla'ya geldik. Evgenia'nın Kurtuluş'taki meyhanesindeyiz. Ali'yle Zeynep'in çok selamı var."

"Siz de onlara selam söyleyin, keşke ben de yanınızda olsaydım. Evgenia Hanım'a da sevgilerimi iletin lütfen..."

"Tamam, iletirim, İstanbul'a geldiğinde mutlaka burada bir rakı içeriz. Şimdi Yıldız'cım, söylediğin şahısların hepsi ölmüş..."

Tam anlayamamıştı Yıldız.

"Evet, İzzet Duruca öldürüldü, iki de İtalyan..."

"Hayır, onları biliyoruz zaten, Tekin Dirlik'ten bahsediyorum, şu İzzet Duruca'nın konuştuğu avukattan."

Sırtından bir ürperti geçti Yıldız'ın.

"Avukat Tekin Dirlik de mi öldürülmüş?"

"Öldürülmüş mü emin değiliz, 14 Şubat Cumartesi günü bir trafik kazasında hayatını kaybetmiş. Aracı Mersin-Antalya yolunda uçurumdan yuvarlanmış, arabadaki herkes ölmüş."

"Araçta başkaları da mı varmış?"

"Arzu Ballıca adında bir kadınla yolculuk yapıyorlarmış. Kadın Kültür ve Turizm Bakanlığı'nda müsteşarmış."

"Arzu Ballıca'yı duydum" diye atıldı Yıldız. "Kolezyum'daki Zoilos Mezar Kabartmaları Sergisi'nin yapılmasına önayak olan kadın. Sergi fikri ondan çıkmış. İzzet Duruca'yı eserlere refakat etsin diye işe alan da muhtemelen bu Arzu Ballıca."

"Bu ilginç işte. Şimdi kaza daha şüpheli hale geliyor."

Kısa bir suskunluğun ardından sordu Yıldız:

"Kaza tarihi 14 Şubat diyorsunuz, yani Sevgililer Günü. Peki, bu Arzu Ballıca ile avukat Tekin Dirlik'in ilişkisi neymiş?"

Yıldız'ın ses tonundan aralarında bir ilişki var mı anlamını çıkartan Nevzat, "Arzu Ballıca, avukatın müvekkili olarak görünüyor" diye açıkladı. "En azından bildiğimiz kadarıyla böyle. Özellikle son zamanlarda sıkı bir avukat-müvekkil ilişkisi içindelermiş. Arzu Ballıca hakkında açılmış üç büyük yolsuzluk davası var."

Hayretle söylendi Yıldız.

"Ne diyorsunuz?"

"Evet Yıldız, niye şaşırdın öyle? Türkiye'de artık sıradan olaylar bunlar. Namuslu insanları mumla arıyoruz. Kadın kumar bağımlısıymış, Kıbrıs'taki casino'lara yüklü miktarda borcu varmış. Bu yüzden rüşvet alırken kantarın topuzunu kaçırmış anlaşılan. Sit alanlarına inşaat ruhsatı vermekle suçlanıyor. Marmaris'te, Bodrum'da ve Datça'da koruma altındaki yerlere tatil köyü yapılmasına göz yummuş. Olaylar ayyuka çıkınca da bakanlık geçtiğimiz ocak ayında görevden el çektirmiş. Hakkında davalar açılmış. Bazı gazeteler bu davaların göstermelik olduğunu yazmış, kimi köşe yazarları Arzu Ballıca'nın aldığı rüşveti yukarıdakilere de dağıttığını, bu yüzden suçsuz bulunmasının kesin olduğu yorumunu yapmış. Ama zaten olay kapandı, yorgan gitti kavga bitti."

"Peki şu kaza meselesi?"

Derin bir iç çekti Nevzat.

"Kaza biraz kuşkulu. Çünkü ne bir araçla çarpışmışlar ne yol kenarında bir ağaca bindirmişler, doğrudan uçurumdan aşağıya yuvarlanmışlar. Kaza gece yarısı olduğu için gören de yok. Araç ertesi gün denizdeki balıkçılar tarafından fark edilmiş. Kaza kuşkulu olsa da bunun suikast olduğunu kanıtlamak çok zor. Zaten araba tümüyle yanmış, cesetler yarı yarıya kömürleşmiş..."

"Kömürleşmiş mi?" diye tekrarladı Yıldız. "Cesetlerin Tekin Dirlik ve Arzu Ballıca'ya ait olduğundan emin miyiz?"

"Öyle diyorlar, dişlerinden ve DNA'larından teşhis edilmişler. Yarın adli tıp raporunu da yollayacaklar, bizzat kendim okuyacağım, o zaman daha kesin konuşabiliriz. Üstelik Arzu Ballıca böyle bir entrikaya başvursa da Tekin Dirlik'in kaçmasını gerektirecek bir durum yok. Hatta gazetecilere göre kadının kaçmasına da gerek yok, çünkü ceza almaz diyorlar. Bilemiyorum Yıldız, belki de gerçekten kazadır."

"Tehlikeli bir yol mu orası?"

"Oldukça tehlikeli bir yol. Çok güzel manzarası olan ama gerçekten riskli bir yol. Birkaç kez ben de geçmiştim. Epey dar, çok fazla viraj var, her yanı kızılçamlarla kaplı, bir tarafı olduğu gibi uçurum, ta Akdeniz'e kadar iniyor. Sık sık ölümlü kazalar meydana geliyor burada."

Yıldız'ın hâlâ kafasına yatmamıştı.

"Basın ne diyor bu işe?"

"Kazayı kuşkulu bulan gazeteciler var, üç köşe yazarı konuyla ilgili ayrıntılı bir makale yazmış. Üçünü de okudum, biri kazayı Arzu Ballıca ve avukatının ortadan kaldırılma operasyonu olarak tanımlıyor, öteki ise kadının kendini kurtarmak için başvurduğu bir entrika diyor, üçüncüsü ise borçlu olduğu kumarbazlar tarafından öldürüldü diyor. Ama hiçbiri yazdıklarını kanıtlayamıyor... Arzu Ballıca'nın boşandığı eşi Erdal Kamer de İstanbul'da yaşıyormuş, tanınmış bir yatırımcı kendisi, ona ulaşmaya çalışıyoruz. Belki Erdal Bey bir şeyler anlatır.

Avukat Tekin Dirlik'e gelince, artık nasıl bir adam olduğunu anlamışsındır. Adı hep yolsuzluk davalarıyla birlikte anılan kirli bir hukukçu. Bunlarla da yetinmemiş siyasi davalara da el atmış. 'Sizi hapse düşmekten kurtaracağım' diyerek sanık borsaları kurmuş, müvekkillerinden fahiş paralar talep etmiş. Güya 'paraları rüşvet olarak savcılara vereceğim' diyormuş. Pek çok zanlıyı hapse düşmekten kurtardığı da söyleniyor. Mesleğinin etik değerlerini hiç umursamayan Tekin Dirlik genç yaşında büyük bir şöhrete ulaşarak hatırı sayılır bir servet yapmış."

"İzzet Duruca'nın hangi davasına bakıyormuş?" diye asıl öğrenmek istediği konuya geldi Yıldız. "Çünkü kurbanın kasada

sakladığı telefondan sadece Tekin Dirlik aranmıştı. Tarihi eser kaçaklığı mı?"

"Hayır Yıldız, dava filan yok. Avukat Tekin Dirlik, İzzet Duruca'yla İstanbul Üniversitesi'nden arkadaşmış. Aynı üniversitede biri hukuk, öteki arkeoloji okumuş. Yoksul gençlermiş, bir bodrum katını paylaşıyorlarmış. Oradan tanışıyorlar. İzzet onun müvekkili filan değil."

İşte bu gerçekten şaşırtıcıydı.

"Emin misiniz Başkomiserim? İzzet, arkadaşını neden kasasına sakladığı özel bir telefonla arasın? Üstelik o telefonla başka hiç kimseyle konuşmamış. Belli ki gizli saklı bir iş çeviriyorlardı."

"O kadarını bilemiyorum ama Tekin Dirlik'in bürosundaki yaşlı avukat... Adamın adı da Ruhi'ydi, Ruhi Hamlacı. İşte o adam, İzzet Duruca'nın müvekkilleri olmadığını söyledi. Ama onu çok iyi tanıyormuş. İzzet birkaç kere Tekin Dirlik'in davetiyle şirketlerinin yemeklerine bile katılmış. Öldüğünü duyunca çok üzüldü. Tekin Dirlik'in geçirdiği kazayla İzzet Duruca'nın öldürülmesi arasında bir bağ olabilir mi diye sordum. Kesinlikle karşı çıktı. Asla böyle bir ihtimal bulunmadığını, Tekin Bey'in kaza sonucu öldüğünü, dosyayı bizzat kendisinin incelediğini, aksini kanıtlayacak en küçük bir ipucu bile bulamadığını söyledi. İzzet Duruca'nın da çok iyi bir insan olduğunu, herhangi bir suça bulaşmış olabileceğine inanmadığını, öldürülmesinin tamamen bir yanlış anlaşılma sonucu gerçekleşmiş olabileceğini ileri sürdü. Her iki olayla ilgili en küçük bir kuşku duymuyordu."

"Ya İzzet Duruca'yı yeterince tanımıyor ya da yalan söylüyor" diye söylendi Yıldız. "İzzet hakkında tarihi eser kaçakçılığından idari soruşturma açılmış..."

"Ceza mı almış?"

"Hayır, aklanmış ama İzzet Duruca masum biri değil bence. Öldürülen öteki iki İtalyan gibi o da kanunsuz bir işe bulaşmış olabilir. Mithra diye bir yapıdan, daha doğrusu bir tarikattan şüpheleniyoruz. Roma döneminden kalmış eski bir din. Bu din etrafında toplanmış şahıslar olabilir. Üç kurban da bir şekilde Mithra'yla bağlantılı."

"İzzet Duruca da mı?"

"Evet, elinde bir Mithra dövmesi bile vardı, öteki kurbanlarınkiyle tıpatıp aynı olan bir madalyonu da kasasında ele geçirdik. O konuda da bir ricam olacak sizden. İstanbul'da Mithras adlı bir turizm şirketi varmış, İzzet Duruca onlar için tarihi turlar düzenliyormuş. Mithra temalı turlar, hem Türkleri İtalya'ya getiriyormuş hem de İtalyanları Türkiye'ye götürüyormuş. Her iki ülkedeki Mithra tapınaklarını gezdiriyormuş. Bu şirkettekilere İzzet Duruca'yı sorar mısınız?"

"Tabii sorarız, iyi fikir!" Bir an düşündü Nevzat. "Mithra ha!" diye mırıldandı dalgın bir sesle. "Sanki bu dini daha önceden duymuş gibiyim. Peki bunlar kendi arkadaşlarını niye öldürüyorlar? Paylaşamadıkları bir şey mi var?" Sustu, kendi sorusunu kendi yanıtladı. "Kaçırdıkları tarihi eserleri, oradan gelecek parayı."

"Biz de öyle düşünüyoruz ama ne çalındığını bilmiyoruz. İşin tuhafı Zoilos mezar kabartmalarının hepsi tamam, eksik tek bir parça bile yok. Ama bir şeyler çalınmış olmalı. Eğer öyleyse, işin ucu muhtemelen Türkiye'ye dayanıyor. Çalınan eser ya da eserler her ne ise Zoilos kabartmalarıyla birlikte Roma'ya getirilmiş olabilir."

"Hıım, şimdi anlıyorum... Eğer öyleyse bir noktada Türk Emniyeti de işe müdahil olacak demektir. Zoilos dedin de, şu *Batmaz-2* gemisini araştırdım. Geminin sahipleri sabıkalı şahıslar. Beş yıl önce *Güven-2* adındaki şileplerinde 500 kilo eroin ele geçirilmiş. Gemi sahipleri uyuşturucudan haberdar olmadıklarını söyleyerek kaptan ve mürettebatı suçlamışlar. Mahkemede kaptanla üç mürettebat suçu üstlenmiş, böylece şirket sahipleri aklanmışlar. Zaten ondan sonra gemilerinin adını *Batmaz* olarak değiştirmişler. Ama adamların uyuşturucu işinde oldukları kesin. Bunların amcaları Kırpık Kâmil lakaplı Kâmil Paydar on beş yıl önce Roma'da uyuşturucu kaçakçılığından tutuklanmış, içerideyken de İtalyan mafyası tarafından öldürülmüş. Şimdi işleri yeğeni Memili Dayı lakaplı Mehmet Paydar yürütüyormuş. Yani *Batmaz-2*'nin sahibi Memili Dayı denilen şahıs. Onunla ilgili de malumat alacağım içeriden. Onu iyi tanıyan bir arkadaşım var, Janti Cemal. Yıllarca Memili'yle

birlikte hapis yatmışlar. Bir ağzını yoklayacak adamın, bakalım ne anlatacak bu Memili?"

Yıldız'ın zihnindeki resim ağır ağır belirginleşiyordu ama tamamlanması için daha çok parçaya ihtiyacı vardı.

"Peki bu *Batmaz-2* gemisi İzmir gümrüğünden ayrılırken sıra dışı bir olay gerçekleşmiş mi?" diye sordu. "Yahut gümrüktekiler bir şeyden kuşkulanmışlar mı?"

"Bizim Tarcan Komiser çalışıyor orada, yıllar önce Şanlıurfa'da birlikte vazife yapmıştık. Onu aradım, bugün izinliymiş ama yarın *Batmaz-2* gemisinin limandan ayrıldığı tarihteki evrakların kopyalarını yollayacak. Merak etme, hepsini öğreniriz. Bu İzzet Duruca'nın eserlerin taşınmasıyla bir alakası var mı?"

"Olmaz mı? Eserlerin taşınmasına bizzat o nezaret ediyordu."

"Ooo" diye bir ses duyuldu telefonun öteki ucundan. "Anladım şimdi neden onun üzerinde bu kadar durduğunu. O zaman biz de bu şahsı etüt edelim. İkametgâhı burada zaten. Beşiktaş'ta bir arkadaşıyla birlikte oturuyormuş galiba. Yarın Ali'yle ziyaret ederiz."

"Zahmet olacak Başkomiserim" dedi minnet dolu bir sesle Yıldız. "Çok teşekkür ederim, anlattıklarınız o kadar değerli ki, sağ olun, var olun, bu iyiliğinizi hiç unutmayacağım."

Kalender bir kahkaha koyuverdi Nevzat.

"Dur dur, acele etme Yıldız. Eğer gerçekten de bu adamlar kaçakçılık yapıyorlarsa, belki de senin sayende önemli bir tarihi eserimizi kurtarmış olacağız. Yani kimin kime borçlanacağı olay çözüldüğünde ortaya çıkacak. Oraya hiç takılma sakın, telefonum her zaman açık, ihtiyaç duyduğunda aramaktan çekinme."

Telefonu kapatırken Yıldız kendini daha iyi hissediyordu, yeryüzünde Nevzat gibi sonuna kadar güvenilebilecek adamların olduğunu bilmek güzel bir duyguydu.

29

Kanını bu havuza akıtacaklar

Yıldız Navona Meydanı'na geldiğinde vakit gece yarısını çoktan geçmişti. Santa Severa'da saatlerce Olay Yeri İnceleme Ekibi'nin gelmesini beklemişlerdi, ayrıca üzerlerine ateş açan saldırganların kaçtığı koyu renk cipin akıbetini de merak ediyorlardı. Elbette cip bulunamadı, sanki yer yarılmış da içine girmişti. Buna hiç şaşırmadı Yıldız, adamların ustalığı ortadaydı, gümrük müdürünün villasına gelmeden önce nasıl kaçacaklarını da hesaplamış olmalılardı. Ama Rosa ve ekibi iki saat içinde eksiksiz olarak karşılarındaydı. Bir süre onlarla birlikte villayı araştırmış, Bay Corsini'nin garajındaki geniş kasa parlak gri Mercedes'i incelemiş, etrafta kanıt aramış, bir şey bulamayınca da Roma'ya dönmek üzere yola çıkmışlardı. Elbette Tobias'ın o muhteşem açlığı nüksetmiş, yol üzerindeki restoranlardan birinde durarak ayak üzeri karınlarını doyurmuşlardı. Sonunda evinin olduğu Navona'ya gelmişti işte. Tarihi meydanın ıssızlığını görünce yadırgamıştı Yıldız. Roma döneminde 30 bin kişilik bir stadyuma ev sahipliği yapan bu geniş alan günümüzde de binlerce kişinin uğrak yeriydi. Gün içerisinde dünyanın her yerinden gelen turistlerle dolup taşan bu meydanı böyle tenhalaşmış olarak görünce doğal olarak şaşırmıştı. Devriye gezen resmi bir polis arabasının yanından yürüyerek Dört Nehir Çeşmesi'nin önüne doğru ilerledi. Saat sabahın üçü olmasına rağmen çeşmenin önünde iki Japon kız video çekmeye çalışıyordu. İstemeden güldü ama çok yorgun olmasına, bir an önce eve girip kendini ılık suyun altına atmak istemesine rağmen önünden geçerken o da durup Dört Nehir Çeşmesi'ne

bakmaktan kendini alamadı. Roma'daki birçok önemli eseri yaratmış, şehrin güzelliğine olağanüstü katkılar sağlamış olan Gian Lorenzo Bernini bu anıtta Nil, Ganj, Tuna ve Rio de la Plata'yı, dört erkek nehir tanrısı heykeliyle canlandırmıştı. Yeryüzü topraklarını bir sarmaşık gibi sarıp sarmalayan bu dört su yolu, aynı zamanda Afrika, Asya, Avrupa ve Amerika'yı da temsil ediyordu. Ama Bernini'nin amacı ne dört kıtayı ne de dört nehri anlatmaktı, usta yontucu bu başyapıtında Nuh Tufanı sonrası yeniden başlayan hayatı gözler önüne sermek istemişti. Devasa anıtın ortasında yer alan Mısır'dan getirilmiş dikilitaşın tepesinde gagasında zeytin dalı tutan bir güvercin, yeryüzünü kaplayan büyük sellerden sonra hayatın yeniden başladığı müjdesini veriyordu. Üstelik bu dikilitaşın Anadolu'daki Ağrı Dağı'nı temsil ettiği söyleniyordu. Dört nehir tanrısının etrafına aslan, at, yılan, timsah gibi hayvan figürleri yerleştirilmişti. Durup saatlerce bakılacak, ayrıntıları tek tek incelenecek bir eserdi Dört Nehir Çeşmesi ama Roma'ya geldiği günden beri buna bir türlü vakit bulamamıştı Yıldız. Üstelik kaldığı ev, hemen şurada, anıtın karşısındaydı, yattığı oda çeşmeden akan suların sesini duyacak kadar yakındı. Hatta kendine söz vermişti, madem gündüzleri çok kalabalık oluyordu, o da bir gece yarısı çıkıp doya doya seyredecekti bu anıtı. Böyle bir karar almasına rağmen ne yazık ki şu âna kadar yapamamıştı. Şimdi en uygun andı işte. Gelgelelim o kadar bitkindi ki, ne kadar isterse istesin şu anda Dört Nehir Çeşmesi'ne yoğunlaşacak hali yoktu. Yine öyle üstünkörü baktıktan sonra arkadaşı Jana'nın müzeyi andıran tarihi evinin kapısına yöneldi.

Eve girince kendini hemen banyoya attı, dün geceden beri sokaklardaydı, muhtemelen leş gibi kokuyordu. Soyununca sağ dizinin derisinin yüzüldüğünü gördü, çatışma sırasında kendini yere attığında yaralanmış olmalıydı, neyse ki önemli bir şey değildi. Küveti doldurdu, Jana'nın hoş kokulu tütsülerinden yaktı, birkaç damla lavanta yağı damlattıktan sonra sıcak suya gömüldü. Ama zihni hâlâ gün boyu yaşadıklarındaydı, nasıl bir koşturmacaydı öyle? İzzet Duruca'yı, Binbaşı Salvatore'yi, Profesör Nino Benetti'yi, hatta Carlo'yu düşündü, aralarındaki açık ya da gizli ilişkiyi analiz etmeye çalıştı ama yapamadı, yor-

gunluk baskın geldi, zihni ağır ağır uyuştu, bütün bedenine tatlı bir rahatlığın yayıldığını hissetti ve kendisini çağıran yumuşak karanlığa teslim oldu.

Karanlık, Santa Severa Kalesi'nin iki kanatlı devasa kapısının aralanmasıyla son buldu. Işığın ortasında, üzerinde tuhaf giysilerle gençten bir adam dikiliyordu: Güneş yanığı yüzünde masum bir ifade vardı, ışıltılı ela gözleri tutkuyla bakıyordu. Daha önce hiç görmemiş olmasına rağmen onu tanıyordu Yıldız. Evet, kim olduğunu hatırlamıyordu ama kesinlikle tanıdığı biriydi.

"Gel" dedi gizemli genç. "Gel, seni onunla buluşturacağım."

Aslında adamın kimden bahsettiğini anlamıştı, onun kim olduğunu çok iyi biliyordu ama ismini hatırlayamıyordu. Fakat ne önemi vardı, belleğinin bir yerinde kayıtlı olduğuna göre nasıl olsa hatırlayacaktı.

"Gel" diye yineleyen tuhaf giysili adam elini ona doğru uzattı. "Gel, seni onunla tanıştıracağım."

Yıldız hiç düşünmeden kabul etmişti bu daveti. Neden yaptığını kendisi de bilmiyordu ama söylenene uymuştu işte. İçeri geçti, fakat kale kapısından girince ortalık yeniden kardı, kendini ışıklı, geniş bir avluda değil, daracık bir mağaranın içinde buldu. İğrenç bir koku yaktı genzini, sıcak bir nem dalgası yaladı yüzünü ve bütün bedeninden soğuk terler boşanmaya başladı. Bu mağarayı da tanıyordu ama nereden? İşte onu hatırlayamıyordu. Bir yerlerde kandiller yanıyor, kayadan oyulma duvarlarda uğursuz gölgeler titreşiyor, dehlizlerden boğuk mırıltılar geliyordu, sanki birileri dua ediyordu. Ancak bir kişinin geçebileceği dar bir dehlizin alacakaranlığında adam önde kendisi arkada ilerlediler. Dehliz kandillerle aydınlanan daha geniş bir odaya kavuştu sonunda. Odada tepeden tırnağa siyahlar giymiş, kukuletalı insanlar vardı, yarım ay şeklinde toplanmış aynı noktaya bakıyorlardı.

"Gel" dedi yine onu çağıran adam. "Gel, kayadan olanla köpükten doğanın karşılaşmasını göstereceğim sana."

Sanki bu sözleri işitmişler gibi siyah giyimli adamlar anında çekildiler önlerinden, karşılarında bir havuz belirdi. Bomboş ve pek de derin olmayan karanlık bir havuz. Bu havuzu da ta-

nıyordu Yıldız, bundan emindi, bir yerlerde görmüştü. Hayır görmemişti, okumuştu ama nerede? O anda mırıltılar yeniden güçlendi, önce fısıltıya sonra ardı ardına tekrarlanan bir ilahiye dönüştü. Bugüne kadar hiç işitmediği bir dildi bu. Tek kelimesini bile anlamamasına rağmen dikkatle bu ahenkli sözcükleri dinlemeye koyuldu. Belli ki hayata, acıya, umuda dair sözlerdi bunlar, çünkü insanların sesleri tutkuyla titriyordu. Ancak dua birden kesildi, oysa ne biri susmalarını emretmişti ne de bir yerlerden işaret gelmişti, fakat herkes susmuştu. Mağaranın içine çöken sessizliğin nedenini düşünürken kukuletalı adamların usulca kıpırdandığını, hepsinin yüzlerini karşıya çevirdiklerini gördü, sanki bir mucizenin gerçekleşmesini bekliyor gibi öylece bakıyorlardı karanlık duvara. Yıldız da kayadan yontulma o pürüzlü duvara dikti gözlerini. İşte o zaman fark etti kayanın üzerindeki kabartmayı. Kayadan doğan tanrı oradaydı gerçekten de, başında kırmızı başlığı, dizlerine kadar inen kırmızı elbisesi, belindeki siyah kemere sokulmuş kocaman hançeri ve yer yer yıldızların parladığı lacivert pelerinin içindeydi; sağ yanında güneş, sol yanında ay vardı. Hiç de korkutucu bir ifade yoktu bir genç kızı andıran yüzünde, aksine anlayışla, hatta merhametle bakıyordu onlara. Ama birden gök gürültüsünü andıran bir uğultu duyuldu, ayaklarının altındaki zemin gürültüyle sarsıldı, tavandan üzerlerine tozlar yağmaya başladı. Panikleyerek kaçmaya hazırlanırken, Tanrı'nın bir silkinişle kayadan koptuğunu gördü. Evet, o güzel yüzlü Tanrı, o mucizevi varlık, katılaşmış maddeden ayrılmış, etli kanlı bir canlı gibi şimdi karşılarında dikiliyordu. Kara giysili erkek kalabalığından bir hayranlık uğultusu yükseldi, fakat ne tuhaf ki Tanrı hiç umursamadı onları. Sanki tamamlaması gereken bir işi varmış gibi sakin ama kararlı bir beden hareketiyle döndü, az önce içinden koptuğu kayaya dokundu. Anında ikiye ayrıldı yekpare kaya, önce bir parlaklık belirdi, sonra o ışığın içinden bir kadın silueti göründü. Çırılçıplaktı kadın, omuzlarına dökülen uzun dalgalı saçları, kalın kaşlarının altından ışıltıyla bakan gözleri, uzun bir boynu, mermer gibi bembeyaz bir teni vardı. Yüz hatları tam seçilmese de dik omuzları, diri memeleri, gergin karnı, uzun upuzun bacaklarıyla kusursuz bir güzellik sergiliyordu. O yüzden olsa

gerek, kadının çıplaklığı asla bir utanma duygusu uyandırmıyor, aksine bakan herkesin ruhunu yüceltiyordu. Kadının bu ilahi güzelliği karşısında kalabalıktan coşkulu bir ses daha yükseldi. Ama tıpkı Tanrı gibi kadın da etkilenmedi bu toplu hayranlık histerisinden. Sanki kendisine kimse zarar veremezmiş, kimse ona dokunamazmış, kimse ondan bu güzelliği alamazmış gibi vakarla dikilmeyi sürdürdü mağaranın alacakaranlığında. Evet, Tanrı'yı da hiç umursamıyordu, oysa kayadan doğan o mucizevi varlık, derin bir saygıyla bakıyordu kadına, acıyla, merhametle, hayranlıkla. Sevdiği kadına ölümüne ihtiyaç duyan bir âşığın hiçbir zaman sönmeyecek olan özlemiyle. Bunun da farkındaydı kadın ama aldırmıyordu işte. Ben buraya ait değilim dercesine, sanki meydan okur gibi duruyordu inancın büyülediği o erkek topluluğunun karşısında. Mağaradaki herkes susmuş, sanki zaman öylece donup kalmıştı. Sonunda genç Tanrı bozdu bu hareketsizliği, yüzündeki o derin özlemi, o büyük tutkuyu, o hiç sona ermeyecek hayranlığı yitirmeden kıpırdadı, bir adım geriledi. Sanki bu ânın büyüsünü bozmaktan korkar gibi yavaş ama çok yavaş hareket ediyordu. Fakat kadının arkasına geçince bakışlarındaki o tanrısal ışık kayboldu, yüzüne her ne pahasına olursa olsun vazifesini yerine getirmek isteyen bir askerin kararlılığı oturdu. Derin derin iç geçirdikten sonra gözlerini kapadı, o bilinmeyen dilde dua etmeye başladı. Az önce kalabalıktan yükselen ilahi gibi belli ki hayata, acıya, umuda dair sözlerdi bunlar, çünkü Tanrı'nın da sesi tutkuyla titriyordu. Ama kadın ne duyduğu duaya ne de Tanrı'nın titreyen sesine aldırdı. Zaten dua da çok sürmedi, sözlerini tamamlayan Tanrı usulca araladı kirpiklerini. Şimdi alev alev yanan gözlerinde yırtıcı bir ifade vardı. Ne pahasına olursa olsun vazifesini yerine getirmek isteyen bir askerin kararlığı değildi bu artık, kurbanını öldürmek isteyen bir katilin acımasız vahşiliğiydi. Bakışlarını istekle, adeta şehvetle kadının kuğu gibi uzayan zarif boynuna dikti. Olacakları anlayan Yıldız'ın boğazı kurudu, bütün bedeni ürperdi. İşte o anda çekti bıçağını Tanrı. İşte o anda bir kez daha büyük bir uğultuyla kıpırdandı kalabalık. Ama kadın bunlara da aldırmadı, sanki olacaklarla hiçbir ilgisi yokmuş gibi, ne bir korku, ne bir keder ne de bir yalvarma; kendinden ve dünyadan

emin öylece durmayı sürdürdü alacakaranlığın ortasında. Tanrı hızla sol elini uzattı, kadının boynunu tuttu. Kalabalık yeniden huşu içinde dalgalandı.

"Öldürecekler" diye bağırdı Yıldız'ı mağaraya getiren genç adam. "Onu öldürecekler. Kanını bu havuza akıtacaklar..."

Yıldız'ın boğazı kurumuştu, nefes alıp verdikçe o iğrenç hava doluyordu ciğerlerine. Bir şeyler yapması gerekiyordu, gözlerinin önünde işlenecek bu cinayete göz yumamazdı. Eli kendiliğinden beline gitti ama silahı yoktu.

"Öldürecekler" diye haykırdı bir kez daha gizemli genç. "Kanında yüzecekler onun..."

Aynı anda Tanrı'nın bıçağını kadının boynuna saplamak için kaldırdığını gördü Yıldız, keskin çeliğe çarpan kandillerin ışığı bir şimşek yalımı gibi yandı söndü mağaranın duvarlarında. Artık daha fazla bekleyemezdi, bütün gücünü toplayarak siyah kukuletalı adamların arasından Tanrı'ya doğru atıldı. Ama daha onlara yaklaşamadan büyük gürültüyle bir havuzun içine düştü, ağzına burnuna sıvılar dolmaya başladı. Kan diye geçirdi aklından, bu kan olmalıydı. Haykırmak istedi ama başaramadı, ağzının içi o koyu sıvıyla doluyordu... Kan içinde boğulacağım diye geçirdi aklından, kan içinde bulacaklar beni. Aynı anda öksürmeye başladı, içine düştüğü sıvıdan kurtulmaya çalışarak bütün gücüyle başını kaldırdı, gözlerini açtığında kendini arkadaşı Jana'nın mis kokulu küvetinin içinde buldu. Kollarını küvetin yanına dayayarak doğrulmayı denedi, nefes almaya çalıştı ama şiddetli bir öksürük dalgasıyla bütün bedeni sarsılmaya başladı. Dakikalarca öksürdükten sonra ciğerlerindeki suyu atabilmişti, derin derin nefes aldı, sonunda soluğu düzelmişti. Birden gülmeye başladı, az kalsın küvette uyuduğu için boğulan ilk cinayet masası polisi olarak tarihe geçecekti. Bir ürperti hissetti bedeninde, üşüyordu, çünkü su soğumuştu. Küvetten çıktı, sıcak duşun altına girdi. Artık kendine gelmişti. Yumuşak bornoza sarıldı, dizindeki sıyrığa merhem sürdü, saçını kuruttu, dişlerini fırçaladı, yatak odasına geçti. Geceliğini giyip ışığı kapattı, yatağına uzandı.

Bedeni ağrılar içindeydi, boğazı hâlâ biraz acıyordu ama gözünde uykunun kırıntısı yoktu. Neler oluyordu, o asla böyle

kâbuslar görmezdi. Roma'nın gizemli dinleri onu da mı etkilemişti? Sorusuna kendi cevap verdi. "Yok canım. Ne alakası var, Tobias'a uyup gece yarısı makarna yersen olacağı budur işte." Böyle düşünmesine rağmen, gördüklerini bir türlü aklından çıkaramıyordu. Kimdi o güzel yüzlü Tanrı? Kim olacak, elbette Mithra'ydı. Kayanın içindeki kabartmasını görür görmez anlamıştı bunu. İşte iki gündür adını duyduğu, makalesini okuduğu Işığın Tanrısı'yla o da tanışmıştı sonunda. O mükemmel kadın da Afrodit'ti tabii. O kadar kusursuz bir dişi, elbette güzellik tanrıçasından başkası olamazdı. Işığın Tanrısı'yla Güzellik Tanrıçası'nı bir rüyada buluşturmak da kendisine yakışırdı zaten. Ne buluşturması, resmen Afrodit'i öldürtecekti o tüysüz Tanrı'ya. Mesleği cinayet çözmek olan biri için hiç de yadırganacak bir durum değildi aslında. Çözeceği bir vaka olması için ortalıkta bir cinayet olması lazımdı, değil mi? İşte o cinayeti yaratmıştı bilinçaltı. Neyse ki son anda iyilik yanı ağır basmıştı da kurtarmıştı Tanrıça'yı. Kurtarmış mıydı, orası belli değildi. Tanrıça ölmeden rüya bittiğine göre Afrodit hayatta sayılırdı. Zaten Mithra niye Afrodit'i öldürsündü ki, onların şu meşhur töreninde insan değil boğa kurban ediliyordu. Hayat boğanın kanından doğsun diye. Ama onun yorgun ve karışmış zihni ak boğayı akça pakça Afrodit'e dönüştürmüştü işte. Niye? Yoksa Afrodit'in o muhteşem güzelliğini kıskandığı için mi? O yüzden mi Tanrıça'nın ölmesini istemişti? Yattığı yerde gülmeye başladı. Olmaz diyemezdi, kadın kıskançlığını küçümsememek lazımdı. Şaka bir yana, bütün bunlar iki gündür yaşadıklarının uykuda yoğun bir şekilde dışavurumundan başka bir şey değildi. Zaten rüya da birkaç saat önce önünde durdukları Santa Severa Kalesi'nin kapısında başlamıyor muydu? Peki onu Mithra mağarasına sürükleyen o esrarengiz genç kimdi? Bunda bilmeyecek ne var, elbette Afrodisiaslı Zoilos'tu. Roma'ya köle olarak getirilen ama sonra özgür ve zengin bir adam olarak ülkesine dönerek sevdiği kadına bir şehir armağan eden o muhteşem âşık. "Muhteşem âşık?" Kolezyum görevlisi Antonio Parrini söylemişti bunu. Peki bu doğru muydu? Zoilos'un Afrodit'e âşık olduğunu ilk duyduğu andan itibaren kafasına yatmamıştı bu ihtimal. Belki de Zoilos sadece çok dindar bir adamdı, inancının

gereklerini yerine getirmek için Afrodit'e bir tapınak yaptırmıştı. Yaptıklarının nedeni aşk değil dinine duyduğu bağlılıktı. Aşk yakıştırması, bizzat Afrodit'in kendisinden kaynaklanıyor olmalıydı. Aşk ve güzellik tanrıçası Afrodit'in yerinde, mesela bilgelik ve strateji tanrıçası Athena olsa insanlar bu bağlılığa aşk derler miydi? Sanmıyordu. Karışık meselelerdi bunlar, bir an kalkıp bilgisayarını açmayı, bu konuyu araştırmayı düşündü, belki önemli bilgilere ulaşabilirdi. Çok da merak ediyordu aslında ama şu anda bir şey okuyacak halde değildi, gayret etse bile okuduklarından hiçbir şey anlayamazdı. "Sonra" diye geçirdi içinden. "Sonra okurum artık."

MÜZİK DÜKKÂNINDA

Müzik aletleri satan dükkânın üst katındaki odada bilgisayarın başında oturuyordu Miran. Tuşlara dokunarak çevrimiçi Panteon adlı popüler oyunun kimsenin rağbet etmediği Platon'un Mağarası adlı sunucusuna bağlanmaya çalışıyordu. Angelo da Miran'ın hemen yanındaki iskemleye çökmüştü, onun da bakışları bilgisayarın ekranındaydı ama genç arkadaşının yaptıklarından hiçbir şey anlamıyordu. Başlarda öğrenmeye çalışmış ama birkaç denemeden sonra bunun boşa çaba olduğunu fark ederek müşterilerle dijital iletişim meselesini Miran'ın marifetli ellerine bırakmıştı. Ancak yazışmaların başında bulunmayı asla ihmal etmemişti. Duvara monte edilmiş müzik setinde Claude Debussy'nin *1 No.'lu Arabesk*'i çalıyordu. Müşterilerle yazışırken hep böyle sakinleştirici parçaları seçerdi Angelo. Miran'ın güçlü parmaklarının klavyenin tuşlarına vurduğunda çıkan periyodik tıkırtılar, Debussy'nin ezgilerine karışırken alt katta bir müşteriyle pazarlık yapan Ruben'in gür sesi de onlara kadar ulaşıyordu. Ruben böyleydi işte, önünde sonunda müşterinin istediği fiyata verecekti gitarı, hatta belki taksit bile yapacaktı ama şehre koyun götürüp satan inatçı dedesi gibi o da bayılıyordu böyle pazarlık yapmaya. O kadar zevk alıyordu ki bu işten, yükselen sesinin yukarıya kadar ulaştığını, arkadaşlarının yüzlerinde muzip bir ifadeyle kendisini dinlediklerini bile fark edemiyordu çoğu zaman. Bu kez de öyle olmuş, pazarlık yaparken sesi öyle yüksek çıkmıştı ki, Angelo kalkıp küçük odanın kapısını kapatmak zorunda kalmıştı.

"Bizim müşteri geldi" diye seslendi Miran. "Aristo burada."

Gerçekten de ekranda Aristoteles'in adı belirmişti. Angelo iskemlesine yerleşirken ekranda Aristoteles'in ilk cümlesi göründü ama Yunanca değil İtalyanca yazıyordu.

"İyi günler Sevgili Platon, yeniden buluştuğumuz için kendimi çok mutlu hissediyorum. Aradan geçen bu kısacık zaman içerisinde bile sizi çok özledim. Yalnız yaşamak için bir hayvan ya da Tanrı olmalı insan."

Son görüşmelerinde kararlaştırdıkları şifre gerçekten de Aristoteles'e ait olan bu cümleydi ama Miran yine de yanında

oturan arkadaşına bakmaktan kendini alamadı. Angelo başıyla onaylayınca Miran da Platon'dan esinlenerek hazırladıkları cümleyle karşılık verdi. Evet, bizimkilerin kendilerine seçtikleri isim Platon'du.

"İyi günler Sevgili Aristo, hayvan da tanrı da idealler dünyasının kusurlu bir kopyasıdır. Asıl önemli olan hakikattir."

Kısa bir beklemenin ardından Aristoteles'in aklındaki soru ekranda belirdi.

"Peki değerli Hocam, siz hakikate erişebildiniz mi? Bildiğim kadarıyla çalışmalarınızda üç kavram sergilediniz, dördüncüsü üzerine yoğunlaştığınızı da biliyorum. Acaba onu ne zaman bizimle paylaşacaksınız?"

Hiç duraksamadan yanıtladı Platon:

"Evet, dördüncü kavramı bitirmek üzereyim, yakında açıklayacağım, aslında hakikati oluşturan bütün bilgilere sahibim, sadece bir parça eksik. Onları bana anlatacak şahsı da biliyorum ama bu pimpirikli kişi kendini korunaklı bir mağaraya kapatmış, oradan çıkmıyor. Fakat onun da ilgisini çekmeyi başardım. Belki de ben ona ulaşmadan o bana ulaşacak. Böylece hakikate erişeceğim. Elbette hakikati öğrenir öğrenmez sizinle de paylaşacağım. Kırk sekiz saat sonra bu iş tamamlanmış olacak."

Aristoteles'in yanıtı gecikmedi.

"Çok sevindim bu habere. Malum, geçen her dakika rakiplerimizin işine yarıyor."

Platon kendinden emin tekrarladı:

"Hiç merak etmeyin, kırk sekiz saat sonra bu meseleyi tümüyle halletmiş olacağız. Bu arada yolladığınız kitap elime geçti, üstelik tam zamanında. *Retorik* kitabınıza bayılırdım zaten ama sizden imzalı almak, onu çok daha kıymetli hale getirdi. Çok teşekkür ederim. Sadece düşüncelerinizi, yazdıklarınızı değil, kişilik olarak da sizi çok takdir ediyorum. Sözlerinize sadık kalmanız beni derinden etkiliyor."

Aristoteles'in karşılığı da son derece saygılıydı.

"Rica ederim Değerli Hocam, verdiğim sözleri nasıl unutabilirim? Hak etmediğim bu iltifatlar için çok teşekkür ederim. Ben de sizin çalışmalarınızdan çok memnunum, bana büyük umut veriyorsunuz. Umarım hakikate de bir an önce ulaşır, hayat denilen bu karmaşık düğümü çözersiniz. Çünkü hakikatin ne

olduğu ve nerede bulunduğu meselesi benim de zihnimi kurcalıyor. Onu bulduğumuz an, sonsuz bir mutluluk yaşayacağım."

Miran duraksadı, açıkça bir cevap mı yazacaktı yoksa felsefi bir şeyler mi söyleyecekti, emin olamıyordu. Yine Angelo'ya döndü, ne yapayım dercesine baktı. Angelo eliyle yumuşak bir kalkar mısın işareti yaparak onun iskemlesine geçti.

"Sonsuz mutluluk yoktur Sevgili Aristoteles" diye yazmaya başladı. "Sadece sonsuz uyum ve sonsuz erdem vardır. Mutluluk, kalıcı olduğu an bıkkınlık veren bir duyguya dönüşür. Bizi mutlu kılacak tek şey uyumdur: Aklımızın, irademizin ve arzumuzun uyumu. Ama sizin de belirttiğiniz gibi hakikate ulaşmak da çok önemlidir. Ve ben sizi hakikatle buluşturmaktan büyük mutluluk duyacağım. Az kaldı, çok az kaldı. Mağaraların karanlığında saklanan o hakikat yakında ortaya çıkacak ve hiç şüphesiz ki ilahi adaletin ışığı herkes gibi sizin de ruhunuzu aydınlatacak. Yeniden görüşmek üzere, hoşça kalın..."

Aristoteles hemen ayrılmadı.

"Hakikate ulaşacağınıza hiç kuşkum yok değerli Üstadım, bundan eminim. Herhangi bir şeye ihtiyacınız olursa lütfen bana bildirin. Ama önemli bir ayrıntıyı hatırlatmama da izin verin. Sizin de çok iyi bildiğiniz gibi toplum çocuk gibidir, ona her şeyi söylemek doğru olmayabilir. O yüzden mağaradaki hakikat gün ışığına çıkınca, o büyük gün gelince, paylaşım için acele etmemeyi öneriyorum, önce kendi aramızda bir değerlendirme yapmakta büyük yarar var. Çünkü akademideki karşıtlarımız kollarını kavuşturmuş hata yapmamızı bekliyor, onların eline aleyhimize kullanacakları bir koz vermeyelim. Yeniden görüşmek üzere, size bütün kalbimle başarılar diliyorum."

Böylece bağlantı kesildi. Oturduğu iskemleden kalkan Angelo'nun canı sıkılmıştı.

"Koz vermeyelim ne demek!" diye homurdandı. "Bu herif de korkak çıktı."

Gülmeye başladı yakışıklı Hırvat.

"Cesur olsalardı bize gelmezlerdi ki üstat, kendi işlerini kendileri görürlerdi." Sanki onları kiralayan kişi bilgisayarın içindeymiş gibi ekranı gösterdi. "Bence Aristo en iyi müşterilerimizden biri. Ne istediğini biliyor, bunu da açıkça dile getiriyor, üstelik bize de çok yardımcı oluyor. Hatırlarsan şu otomotiv şirketi

CEO'sunun halledilmesini isteyen müşteri o kadar para dökmesine rağmen neredeyse bizimle iletişim kurmaktan korkuyordu. İş bitince de bir teşekkürü bile çok gördü kadın."

Önemli bir hatayla karşılaşmış gibi düzeltti Angelo.

"Kadın değil Elektra. Müşterilerimize kontrattaki isimleriyle hitap edelim lütfen. Doğru, Elektra da biraz çekingendi. Ama hatırlarsan o da kendi yükümlülüklerini harfiyen yerine getirdi. Müşterilerimiz bize çiçek yollamak zorunda değil. Haklı olarak kendilerini korumak istiyorlar. Onları korumak bizim de sorumluluğumuz. Aksi takdirde kendimize saygımızı kaybederiz."

Gülmeye başladı Miran.

"O zaman Aristoteles'e niye kızıyorsun? Kusura bakma ama kadınlara karşı daha anlayışlı davranıyorsun Angelo."

Sinirlenmek yerine arkadaşı da gülmeye başladı.

"Evet, öyle davranıyorum, buna pozitif ayrımcılık deniyor evladım. CEO denen o deyyus, Elektra'yı kandırmış, kendine âşık etmiş, ardından şirkete çökmüş, sonra da kovmaya kalkmış..."

"Elektra da şirketin sahibinin kızı" dedi manidar bir sesle Miran. "Ne zamandan beri kapitalistlere acımaya başladık."

"Hiçbir zaman ama bunu işi almadan önce söyleyecektin. Dosyayı hep birlikte inceledik ve oybirliğiyle kabul ettik. CEO Elektra'ya haksızlık etmişti, üstelik çalışanlarına da hiç iyi davranmıyordu. Biliyorsun, iki bine yakın işçiyi kapının önüne koydu. İşçilere kötülük eden birine sevgi beslemem. Düz mantık gibi gelecek ama bence 'Düşmanımın düşmanı benim dostumdur' sözü her zaman geçerli bir atasözüdür."

Miran'ın yüzündeki hınzırca ifade kaybolmadı, sanki Angelo'ya takılmaktan zevk alıyordu.

"Hani biz toplumun yerleşik değer yargılarını benimsemiyorduk, ne oldu da şimdi kaç bin yıllık bir klişeye sığınıyoruz?"

Arkadaşının gizli niyetini anlayan Angelo, "Katı olan her şey buharlaşıyor" dedi kelimelerin üzerine basa basa. Cümlenin etkisini artırmak istercesine bir an sustu, sonra dikkatle Miran'ın yüzüne baktı. "Al sana insanların yıllardır unutamadığı başka bir klişe." Sesine manidar bir anlam vererek sordu: "Bu cümlenin nerede yazdığını hatırlıyor musun?"

"Elbette hatırlıyorum" dedi neşeli bir tavırla omzunu silken

Miran. "*Komünist Manifesto*'da yazıyor. Aziz Karl Marx ve kendi burjuva sınıfına ihanet ederek ruhunu temizlemeye çalışan büyük devrimci Friedrich Engels tarafından yazılmıştı. Tarihini de söyleyeyim mi?"

Yalandan kaşlarını çattı Angelo.

"Bokunu çıkarma istersen, bir şey anlatmaya çalışıyorum şurada."

Miran haylaz bir çocuk gibi kıkırdadı.

"Tamam, tamam, sustum."

"Daha geçen gün konuşurken bu alıntıyı sen yaptın. Evet, İtalya'da ve dünyada neden sağcı partiler seçimleri kazanıyor meselesini tartışırken dile getirdin. Solcuların yeterince esnek olamadıklarından, belki de popüler liderliğin o kadar kötü bir şey olmayabileceğinden, halk kitlelerini kazanmak için bu tür yöntemlere başvurmakta bir sakınca görmediğini söylerken bu örneği vermiştin. 'Katı olan her şey buharlaşır' dedin. Ki bence şahane bir cümle. Ama anlamadığım nokta şu: İki bin küsur yıl önce Hindistan'da söylenmiş 'Düşmanımın düşmanı benim dostumdur' özdeyişini insanlığın ortak değer yargısı olduğu için reddederken, yaklaşık yüz seksen yıl önce *Komünist Manifesto*'da dile getirilen ve şüphesiz ki o da artık insanlığın ortak değer yargısına dönüşen 'Katı olan her şey buharlaşır' özdeyişini neden kabul etmemiz gerekiyor?"

"Şimdi, hayır... Şöyle ki... Benim demek istediğim..."

Daha fazla konuşturmadı Angelo.

"Senin demek istediğini anlıyorum ama bak şöyle söyleyeyim, biz insanlığın yarattığı bütün değerleri reddetmiyoruz, işe yaramaz olanları, miadını doldurmuş olanları, doğaya, canlılara ve insanlara zarar veren düşünce, davranış, kurum ve kuralları reddediyoruz. Evet, yeni dünya eski dünyanın yıkıntıları üzerinde yükselecek. Ama yıkılacak eski dünya olmasaydı, kurulacak yeni bir dünya da olmazdı." Uzandı, bilgisayarın yanında duran Jack London'ın *Cinayet Şirketi* romanını eline aldı. "Bak, mesela bu kitap bize ilham verdi ama hepsi bu kadar. Ki Jack London romanı bitirememiş bile, Robert L. Fish diye bir yazar tamamlamış. London bitirse de fark etmezdi. Biz hiçbir kitaba, hiçbir lidere, hiçbir düşünceye, hiçbir dine koşulsuz inanmayız. Çünkü hayat hepsinden daha renklidir, daha canlıdır, daha çeşitlidir, iyi ya da

kötü sürprizlerle doludur. Hayat her an yeni değişimlere gebedir."

Araya giren Ruben'in sesiyle kesildi konuşması.

"Ve değişmeyen tek şey değişimin kendisidir."

Başlarını çevirince kapıda yüzünde eğlenceli bir ifadeyle dikilen arkadaşlarını gördüler. Aşağıdaki müşterinin alıcı olmadığını anlayınca, kısa yoldan sepetlemiş ve yukarı çıkmıştı. Konunun ne olduğunu bile anlamadan bir klişe cümle de o söyleyerek paldır küldür dalmıştı tartışmaya. Angelo'nun yüzüne hoş bir ifade yayıldı.

"Ooo, hoş geldiniz Azizim Herakleitos, çok haklısınız, sizin de buyurduğunuz gibi, insan asla 'Aynı nehirde iki kez yıkanamaz." Sonra Miran'a çevirdi bakışlarını. "Öyle değil mi anarşistlerin aziz lideri Proudhon kardeş, siz ne diyorsunuz bu konuda?"

Miran da sırıtmaya başlamıştı.

"Kesinlikle öyle Platon Usta, o yüzden katı olan her şey buharlaşır."

Birden ciddileşti Angelo.

"O zaman katı düşüncelerden sanata geçelim artık. Biraz da müzik konuşalım. Akşamki konsere hazır mıyız?"

Ruben kayıtsız bir sesle karşılık verdi.

"Şu senin aranje ettiğin valsleri çalıyoruz, değil mi?"

Sanki parmakları piyanonun tuşlarının üzerinde geziniyormuş gibi, "Evet, ilk eser Dmitri Şostakoviç'in *2 No'lu Vals*'i" dedi hevesle Angelo. "Paris'te Sanatlar Köprüsü'ndeki ilk konserimizde çaldığımız parça."

"Pont des Arts" diye biraz kederle mırıldandı Ruben. "Ne utanmıştım o köprünün üzerinde. Ne yalan söyleyeyim epey zorlanmıştım."

Arkadaşını teselli etmek istedi Angelo.

"Abartıyorsun Ruben, insanlar çok sevmişti. Ama isterseniz bir prova daha yapalım?"

"Ben hazırım Üstad" dedi Miran kendinden emin bir sesle. "Sen çelliste sor."

Ruben'in kararsızlığı anında kayboldu.

"Hadi be ukala! Sen hazırsan, ben dünden hazırım."

"Tamam, tamam, anlaşıldı" diye kesti Angelo. "Ama dakik olmamız lazım, unutmayın, konserden sonra sergimiz var, ardından da Güneş Koşucusu'yla buluşacağız."

30

Size bilgi vermek zorunda değilim

Salvatore ile görüşecekleri Carabinieri binası Cizvit Tarikatı kurucusu Aziz Ignatius'un adını taşıyan tarihi kilisenin karşısında yer alıyordu. Carabinieri binasının önüne geldiklerinde vakit öğleyi bulmuştu. O sabah hiçbiri erken uyanamamıştı, Yıldız güçbela gözlerini açtığında bile hemen çıkamamıştı yataktan. Başında şiddetli bir ağrı vardı, bütün bedeni sızlıyordu. Ama bakışları duvardaki antika saate kayınca, ağrıyı sızıyı unutup panik içinde fırlamıştı yataktan. Saat on buçuğu çoktan geçmişti. "Eyvah!" diye üzülmüştü. "Eyvah! Deniz çoktan gitti okula." Oğlunu arayamamanın verdiği öfkeyle kendini suçlamaya başlamış, "Ah aptal kafam, ah, neden saati kurmadım ki?" diye içi içini yemişti. Sonunda sakinleşerek odadan çıkmış, ılık bir duş aldıktan sonra mutfağa geçmişti. Ekmek arasına biraz peynirle biraz salam koymuş, su kaynatıp kendine çay yapmıştı. Sandviçini zar zor bitirdikten sonra bir aspirin almış, ikinci bardak çayının son yudumunu içerken başmüfettiş aramıştı.

"Seni almaya geliyoruz" diyordu uyku mahmuru bir sesle. "Salvatore'yle konuşacağız. Az önce randevu aldım, bizi bekliyor."

"Tobias" diyecek olmuştu, "Tobias yanımda" diye karşılık vermişti Carlo. "Kornettosunu mideye indirmekle meşgul, kahvesi de kucağında, anlayacağın birlikte geliyoruz."

Böylece onu da alarak Sant'Ignazio Meydanı'ndaki tarihi eserlerle ilgili suçları soruşturan Carabinieri binasına gelmişlerdi. Arabadan inerken meydanı hatırlar gibi olmuştu Yıldız. Karşıdaki kiliseyi göstererek, "Burası şu tavanında sahte kubbe olan kilise değil mi?" diye sormuştu.

Hayranlığa benzer bir gülümseme geçmişti Carlo'nun yüzünden.

"Evet, evet Sant'Ignazio di Loyola Kilisesi. Yaratıcı kubbe freski de barok ressam Andrea Pozzo'nun marifeti."

"Çok etkilenmiştim" diye mırıldanmıştı Yıldız yardımcısına dönerek, "Mutlaka görmelisin Toby, gerçekten büyüleyici bir fresk."

Sanki görecekmiş gibi bakışlarını kilisenin kapısına dikmişti Tobias.

"Nasıl ya, anlamadım, aslında kubbesi yok ama bakanlar varmış gibi mi görüyor?"

"Şöyle anlatayım Toby, İstanbul'da Ayasofya'ya gittin değil mi? Nasıl muhteşem bir kubbesi olduğunu gördün, böyle kocaman, geniş, adeta gökyüzü gibi. Bu kilisede öyle bir kubbe yok ama ressam tavanı o kadar ustaca boyamış ki baktığın zaman var zannediyorsun."

İşte bu konuşmanın ardından girmişlerdi Caribinieri binasına. İkinci katta yüksek tavanlı, büyük bir odada kabul etmişti onları Salvatore. Tıpkı Emniyet Müdürü Roberto Rossi gibi devasa bir masada oturuyordu. İri bedenini saran şık, siyah üniforması içinde otoritenin gerçek bir simgesi gibi görünüyordu ama beklediklerinin aksine oldukça sıcak bir tavırla karşılamıştı onları. Hatta geçen geceki tartışmalarından ötürü, "Kabahatli olan siz değilsiniz, bu yetki karmaşasını yaratan emniyet müdürü Signor Rossi" diyerek Tobias'a bir açıklama yapma gereği bile duymuştu. Ötekilerin de hatırlarını sormuş, kahve ikram etmişti. Açıkçası bu ilgiye oldukça şaşırmıştı Yıldız. Belki de bu etkileyici Carabinieri binbaşısı hakkında yanlış bir izlenime kapılmışlardı. Belki de vazifesine tutkuyla bağlı, biraz rekabetçi bir kanun adamıydı sadece. Ne de olsa onu, rakibi olan Emniyet Müdürü Rossi'den dinlemişlerdi. Ama şimdi Salvatore gözlerini yüzlerine dikmiş, "Evet, sizi dinliyorum" dercesine temkinli bir merakla bakıyordu onlara. Carlo oturduğu koltukta doğruldu,

"Dün akşam Alfonso Corsini'nin evine gittik" diyerek söze başlayınca anında neşeyle muhabbete karıştı Salvatore.

"Öyle mi, nasıl bizim balıkçı? Ne zamandır görmüyorum hergeleyi?" Yıldız'a döndü. "Böyle konuştuğum için kusuruma

bakmayın, çok eski arkadaşız Alfo'yla. Aynı okula gitmiştik. Düşünün, ta o zamandan beri tanışırız..."

"Daha biz sormadan makul yanıtlar vererek kuşkuları üzerinden uzaklaştırmak mı istiyor?" diye düşündü Yıldız ama aynı okula gittilerse bunu öğrenmek hiç de zor olmazdı. Demek ki yalan söylemiyordu, öte yandan çocukken arkadaş olmaları Salvatore'yi aklamazdı, aksine belki tam da bu yüzden Mithra tarikatında buluşmuş olabilirlerdi. Çocukluk arkadaşından daha fazla kime güvenebilirdi ki insan? Konuşmayı buradan sürdürmek istedi Yıldız.

"Siz de onun gibi deniz meraklısı mısınız?"

Güzel anıları hatırlamış gibi hoş bir ifade belirdi binbaşının geniş yüzünde.

"Hemen anlattı değil mi boşboğaz herif? Hayır Signora Karasu, ben onun kadar deniz manyağı değilim ama yüzmeyi severim, balık tutmayı da."

Yıldız anında koydu lafı gediğine.

"Sizin de Mithra adında bir tekneniz var mı?"

Hiç üzerine alınmadı Salvatore.

"Yok, o kadar değil, tekne alacak kadar deniz tutkum yok. Ama o teknenin ismini de ben koydum. Mithra güzel isim..." Cümlesini tamamlayamadı, sanki bu konuşmaların altında gizli bir amaç olduğunu anlamış gibi birden ciddileşti. "Sahi ne konuşacaktınız benimle?"

"Alfonso Corsini'yle ilgili bazı sorular soracaktık."

"Niye bana soruyorsunuz ki" diye çıkıştı binbaşı. "Evine gitmişsiniz, kendisine sorsaydınız ya."

Geri adım atmadan nerdeyse aynı gergin ses tonuyla yanıtladı Carlo.

"Bulsaydık sorardık ama Signor Corsini evinde yoktu, kaçırılmış olmasından endişe ediyoruz."

Beklemediği anda bir darbe yemiş gibi duraladı Salvatore.

"Kaçırılmış mı? Niye kaçırsınlar ki Alfo'yu? Sanırım bir yanlışlık olmalı. Tatile filan çıkmıştır. Bekâr adam, aklına esti mi çekip gidiyor bir yerlere. Ne bileyim, denize açılmıştır belki. Evde bulamadınız diye hemen..."

Daha fazla akıl yürütmesine izin vermedi Carlo.

"Kan izleri vardı Binbaşım, Corsini'nin dördüncü kurban olmasından endişe ediyoruz."

Salvatore'nin sinirleri bozulmayı başlamıştı.

"Saçma! Alfo'nun o kurbanlarla ne ilgisi olabilir?"

Yıldız araya girdi.

"Biz de onu öğrenmek istiyoruz Binbaşı. Şu Sergio Gatti, sizin Carabinieri yüzbaşısından bahsediyorum, tanır mıydı çocukluk arkadaşınızı?"

"Çocukluk arkadaşınız"ın üzerine basa basa konuşmuştu. Salvatore döndü, ters ters baktı ama öfkesini dizginlemeyi bildi.

"Karşılaşmış olabilirler belki ama yakın ilişkileri olduğunu sanmıyorum."

"Mithra" diye mırıldandı Yıldız. "Aralarındaki bağlantı Mithra olabilir mi?"

Yüzü asıldı Salvatore'nin.

"Mithra mı? Ne alakası var? Alfonso'nun öyle arkeolojiye filan merakı yoktur. Dedim ya, teknesine Mithra adını bile ben koydum. Adam deniz dışında hiçbir şeyle ilgilenmez."

"Öyle diyorsunuz ama Alfonso Corsini'nin evinde bulduğumuz Mithra madalyonunun aynısı Enzo Costa ile Sergio Gatti'nin boynundaydı, İzzet Duruca'da da aynı madalyon vardı. Mithra'yla ilişkisi olmasa bu madalyonun Corsini'de ne işi var?"

Sarsılır gibi olmuştu binbaşı.

"Bilmiyorum, belki birileri hediye etmiştir, belki pazarda görüp satın almıştır, nereden bilmeyim? Benim tanıdığım Alfo'nun mitolojiyle alakası yoktu."

"Sizin var mı?" Buz gibi soğuk bir sesle sormuştu Yıldız. "Arkeolojiyle diyorum."

"Arkeolojiyle mi?" Eliyle duvardaki büyükçe fotoğrafı gösterdi. Fotoğrafta bir elinde kalkan, bir elinde mızrak tutan, başına savaş tolgası geçirmiş sakallı bir heykel öfkeyle onlara bakıyordu. "Savaş Tanrısı Mars, bizim Romulus'la Remus'un babası, Afrodit'in de uzatmalı sevgilisi. Bu heykel, kaçakçıların elinden kurtardığımız sayısız tarihi eserlerden sadece birisi. Burası Caribinieri'nin tarihi eser kaçakçılığıyla uğraştığı birimin binasıdır Signora Karasu. Ayrıca, Carlo çok iyi bilir, sadece

İtalya'da değil dünyada da tarihi eser kaçakçılığı yahut sahteciliğine karşı mücadelede en gelişmiş birim bizim Carabinieri'nin bünyesindedir. Ama o bina burada değil Trastevere'de, San Francesco d'Assisi Meydanı'nda. Almanya'dan, Türkiye'den, dünyanın her yerinden emniyet güçleri bizden yardım alırlar. Hangi eser sahtedir, hangisi değildir, hangi dönemde yapılmıştır, neyin parçasıdır, kullanıldığı malzeme nedir, arkeolojik bir değer taşır mı, bütün bu sorulara yanıt verebilecek bir birimden söz ediyorum. Her türlü hassas cihazın bulunduğu teknolojik bir donanıma sahibiz, son derece bilimsel yöntemlerle çalışan uzman bir ekibimiz var. Ben mesleğe orada başladım, o zamanlar teğmendim. Sorunuzun cevabına gelince elbette arkeolojiyi iyi bilirim. Mithra'ya gelince önemli bir dindir, imparatorluk dönemindeki askerlerin çoğu bu tanrıya tapardı ama artık bu inanca sahip kimse kalmadı. O dönemde yaşasaydım muhtemelen bir asker olarak ben de Mithra'ya inanırdım. Ama şükür ki şimdi kendi yol göstericim var." Sağ eliyle hızla haç çıkarttıktan sonra alaycı bir sesle ekledi. "Fakat merak ediyorsanız size Roma'daki Mithra tapınaklarını da gezdirebilirim."

Hiç bozulmadı Yıldız.

"Ya Anadolu'daki Mithra tapınakları, onları da bilir misiniz?"

Neşesi kaçar gibi oldu Salvatore'nin.

"Bazılarını bilirim, niye soruyorsunuz? Yoksa beni de mi putperest bir dinin müridi olmakla suçlayacaksınız?" Sinirlenerek başını sağa sola salladı, sonra sertçe başmüfettişe döndü. "Ne oluyor burada Carlo? Beni mi sorguluyorsunuz?"

Başmüfettiş olabildiğince sakin görünmeye çalışıyordu.

"Sadece bilginize başvuruyoruz. Alfonso Corsini'nin evindeki fotoğraflarda sizi de gördük, belki bize yardım edersiniz diye düşündük. Nasıl biridir Signor Corsini?"

Binbaşı parlamamak için kendini güç tutuyordu, kel kafası tepesine kadar kızarmıştı ama bir kez daha kendini tutmayı başardı.

"Tamam, tamam, iyi dinleyin o zaman. Şahane bir adamdır Alfo, sadık bir arkadaş, dürüst bir devlet görevlisi, namuslu bir vatandaştır. Evet, Alfonso Corsini böyle biridir işte." Burun kanatları açıldı, derin derin soludu. "Neyi öğrenmek istiyorsunuz, anlamıyorum ki. Açıkça sorsanıza merak ettiğiniz şeyi..."

Odaya girdiğinden beri nerdeyse hiç konuşmayan Tobias da katıldı bu gergin muhabbete.

"Aslında Şef söyledi, Bay Corsini ile öldürülen kurbanların arasındaki ilişkiyi merak ediyoruz. Çünkü dördü de Mithra'yla ilgili..."

"Dördü mü?" diye çemkirdi binbaşı. "Dördüncü nereden çıktı, üç kurban yok mu?" Durdu, anlamak istercesine polislerin yüzüne baktı. "Siz gerçekten de Alfo'nun öldüğünü mü düşünüyorsunuz?"

Üzgün bir sesle açıkladı Carlo:

"Çok kan vardı. Yemek ocağın üzerindeydi, en az beş gün, belki çok daha uzun süredir orada kalmış. Arabası garajda bulundu, bu sabah bilgisini aldım, teknesi de marinada demirliymiş..."

Hemen itiraz etmedi Salvatore, ilk kez arkadaşının başına kötü bir iş gelmiş olabileceğini düşünmeye başlamıştı ama inanmak istemiyor gibiydi, "Belki bir yakını çağırmıştır" diye kendini ikna etmeye çalıştı. "Yahut gelen misafiri kendi arabasıyla götürmüştür onu bir yerlere. Tamam yerde kan var diyorsunuz, belki eve gelen misafir düşüp yaralanmıştır. Arkadaşı çok kan kaybetmeye başlayınca Alfo da her şeyi öylece bırakıp..."

"Silahlı insanlar vardı" diye bu varsayımların hepsini çürüttü Tobias. "Eve gittiğimizde üzerimize ateş açtılar."

İnanamıyormuş gibi bakıyordu Salvatore.

"Ateş mi açtılar?"

"Hem de hiç tereddüt etmeden, çok iyi silah kullanıyorlardı, profesyonellerdi. İsteseler üçümüzü de öldürebilirlerdi ama her nedense yapmadılar..."

Binbaşı dikkat kesilmişti.

"Yani o adamlar Alfonso'nun katilleri miydi?"

Deminden beri Salvatore'nin davranışlarını inceleyen Yıldız, "Bilmiyoruz Binbaşı" dedi soruyu geçiştirerek. "Ama durum çok ciddi. Elimizdeki bütün veriler, öteki üç kurban gibi Bay Corsini'nin de kaçırılmış olduğunu gösteriyor. İyimser olmak için bir nedenimiz yok, fakat henüz öldürülmemiş olabilir. Çünkü katillerin ilginç bir çalışma tarzı var. Eğer bize yardımcı olabilirseniz..."

Çaresizlik içinde söylendi Salvatore.

"Tabii olurum ama nasıl? Tam olarak ne istiyorsunuz benden?"

Yıldız adamın gözlerinin içine bakarak karşılık verdi.

"Bay Corsini'nin öldürülen kurbanlarla yasadışı bir iş çevirdiğini düşünüyoruz. Muhtemelen tarihi eser kaçakçılığı. Olmaz demeyin hemen, bir dinleyin. Biliyorsunuz Alfonso Corsini emekli olmadan önce Civitavecchia Limanı'nın gümrük müdürüydü. Limanda çok etkili bir yöneticiydi. Anladığım kadarıyla çok da sevilen bir müdürmüş. Onun görev yaptığı dönemde 18 Kasım akşamı Yüzbaşı Sergio Gatti ile nakliyeci Enzo Costa limandan tarihi eser taşıyan bir konteyner aldılar."

"Zoilos mezar kabartmaları" diye tamamladı Salvatore. "Boşuna nefesinizi tüketmeyin, konuyu biliyorum ama sadece o tarihte Alfonso'nun müdür olmasından yola çıkarak..." Birden sustu, ileri süreceği tezler kendisini de ikna edememiş olacak ki, bıraktı savunmayı, üzgün bir tavırla koltuğuna yaslandı. "Tamam, haklısınız, gerçekten kuşkulu bir durum." Odaya bir sessizlik çökmüştü, tarihi kiliseye girmek için kuyruk oluşturan insanların sesi geliyordu aşağıdaki meydandan. Yenilmiş bir tavırla sürdürdü sözlerini Salvatore.

"Alfonso geçen sonbaharda borç para istemişti benden. Bakın, arkadaşımın zaaflarını kimseyle paylaşmak istemezdim ama madem kuşkulu bir durum söz konusu, bunu bilmeniz gerekir. Alfonso'nun deniz dışında bir tutkusu daha var, kumar bağımlısıdır. Arada bir böyle kaptırır kendini, günlerce oynar, bazen kazanır ama bütün kumarbazlar gibi çoğunlukla kaybeder. Yine kaybetmişti ama bu kez rakam çok büyüktü, yüklü bir borcun altına girmişti. Çaresizdi, teknesini satmayı bile düşünmüştü. Benden yardım istedi ama benim de o kadar param yoktu..."

Süngüsü düşmüş binbaşının itiraflarını memnuniyetle dinleyen Yıldız, bütün ayrıntıları öğrenmek istiyordu.

"Ne kadarlık bir paradan söz ediyoruz?"

"Benden yetmiş bin avro istedi, kırk bin de hesabında varmış. Anladığım kadarıyla yüz küsur bin avro civarında bir ödeme yapması gerekiyordu. Ben evin taksitlerini yeni bitirmiştim, hesabımda sadece dokuz bin avro vardı. Alfonso bunu öğrenince, 'Sende dursun ama kimseye verme, geri kalanını toparlarsam,

onları da alırım' dedi. Ben de bankada öylece tuttum parayı. Ekim ayında yeniden aradı, benden para almasına gerek kalmadığını, borcunu kapattığını söyledi. Nasıl hallettin diye sordum, armatör bir amcası vardı, Marco Corsini, 'Parayı Marco amcam verdi' dedi. Gerçekten de Marco Amca Alfo'yu çok severdi, üstelik çok da cömert bir adamdı. Elbette inandım söylediklerine ama şimdi bütün parçalar bir araya gelince..." Bakışlarını yeniden polislerin yüzünde gezdirdi. "Ne diyorsunuz, sizce ne getirmiş olabilirler Türkiye'den? Tarihi eser mi?"

"Başka ne olabilir?" diye söylendi Carlo. "En akla yakın ihtimal bu."

"Ama Zoilos kabartmaları değil..."

"Değil Binbaşım, çünkü kabartmalarda eksik yok, fakat ne kaçırdılarsa o eserlerin içine koymuş olmalılar..."

Hemen tahminde bulundu Salvatore.

"Alfo'ya en az yüz bin avro vermiş olabileceklerine göre, epeyce pahalı bir eserden söz ediyoruz..."

"Yahut eserler" diye destekledi Yıldız. "Belki bir ya da iki büst, belki yüzlerce altın sikke." Binbaşıyla daha fazla bilgi paylaşmak istemediğinden lafın yönünü yeniden gümrük müdürüne çevirdi. "Peki Bay Corsini'ye bu teklifi kim yapmış olabilir? Böyle ilişkiler kurabileceği birileri var mıydı? Yüzbaşı Sergio Gatti de bu şebekenin içindeyse, ikisinin ortak tanıdığı birileri olabilir mi?"

Yeniden gerilmeye başlamıştı binbaşı.

"Niye olsun ki? Sergio ile yakın olduklarından bile emin değilim."

Yıldız ısrarını sürdürdü.

"Ya Enzo Costa, eserleri taşıyan nakliyeciden bahsediyorum, onunla bir yakınlığı olabilir mi?"

"Bilmiyorum, nereden bileyim? Ama üçüncü kurbanı tanıdığından eminim."

Bir yanlış anlaşılma olmasın diye sordu Yıldız:

"Üçüncü kurban derken İzzet Duruca'dan mı bahsediyoruz?"

Gözlerinden bir alev yalımı geçti binbaşının.

"Başka kim olabilir, evet, arkeolog İzzet Duruca'dan bahsediyorum. Sapienza Üniversitesi'nde de okuyan şu Türk'ten." Carlo'ya bakarak tamamladı sözlerini. "Babanın öğrencisinden."

Salvatore konuştukça konu daha ilginç bir hal alıyordu.

"Kimden öğrendiniz bunu?" diye sordu Yıldız, hiç istemediği halde sesi oldukça sert çıkmıştı.

"Kimden öğreneceğim, gözlerimle gördüm. İkisi oldukça yakındılar... Ne oldu? Niye öyle hayalet görmüş gibi bakıyorsunuz yüzüme. Birlikte Türkiye'ye gitmiştik. Evet, Profesör Nino Benetti de yanımızdaydı. İzzet Duruca Mithra turu düzenliyordu Anadolu'ya. Hatta beni davet eden de bizzat profesörün kendisiydi."

Yıldız şaşkınlıkla söylendi.

"Profesör Benetti'yi nereden tanıyorsunuz?"

Ne kadar salakça soru der gibi baktı binbaşı.

"Bize danışmanlık yapıyordu. Çok da yararı dokundu. Bir uzman olarak, çalınan tarihi eserleri inceleyip raporlar yazıyordu."

Yıldız onay beklercesine bakışlarını Carlo'ya çevirdi.

"Babam hem polis teşkilatına hem de Carabinieri teşkilatına tarihçi olarak hizmet verir" diye doğruladı başmüfettiş ama sonra binbaşıya döndü. "Babamla birlikte Anadolu'ya gittiğinizden haberim yoktu. Demek İzzet Duruca'yı da tanıyordunuz."

"Anlattım ya" dedi azarlarcasına. "İşte o gezide tanışmıştık."

Salvatore'nin bu kadar kaba davranması Yıldız'ı da sinirlendirmeye başlamıştı.

"Ama neden kurbanı tanıdığınızı söylemediniz? İzzet Duruca'nın cesedini teşhis etmenize rağmen neden ağzınızdan tek kelime çıkmadı?"

Küstahça sırıttı Salvatore.

"Yanlış, Signora Karasu, söylemek istedim ama sizler engel oldunuz. Hatırlayın lütfen, Carlo bu bizim soruşturmamız diye beni kovmadı mı olay mahallinden? Öyle olmadı mı?"

Salvatore'nin bu sözlerin ardına saklamasına izin vermedi Yıldız.

"Kusura bakmayın Binbaşı ama bu mazeretiniz kabul edilemez. Ben kurbanı tanıyorum diyebilirdiniz. Birkaç metre ötenizde yatıyordu İzzet Duruca'nın cesedi. Onu nereden tanıdığınızı söyleyebilirdiniz. Yapmadınız. Soruşturma için çok önemli bir bilgiyi bizden sakladınız. Bunu niye yaptınız?"

Zaten deminden beri kendini zor tutan binbaşı sonunda zıvanadan çıktı.

"Ne diyorsunuz siz ya! Kim oluyorsunuz da beni sorguya çekmeye kalkışıyorsunuz? Size bilgi vermek zorunda değilim, bu sizin soruşturmanız, araştırıp kendiniz bulun. Sakladığım hiçbir şey yok... Her şeyi ben mi söyleyeceğim size? Daha üçüncü kurbanın başmüfettişin babasıyla ilişkisini bile öğrenememişsiniz..."

Artık dayanamayan Carlo da zembereğinden fırlayan bir yay gibi boşandı.

"Sesinizi yükseltmeyin Binbaşı, merak etmeyin babam her şeyi anlattı bize. Karanlıkta kalan bütün gerçekleri de öğreneceğiz. Ama bir kanun adamı olarak kurbanı tanıdığınızı saklamanız kabul edilemez."

"Benim bir şey sakladığım yok!" diye köpürdü Salvatore. "Sordunuz mu bana maktulü tanıyor musun diye? Aksine bir şeyler saklamak ister gibi apar topar olay yerinden uzaklaştırdınız beni. Sanki yeterince bilgi alırsam davayı çözmemden korkuyor gibiydiniz. Şimdi de karşıma geçmiş ahkâm kesiyorsunuz..."

Yıldız ortamı yumuşatmak istedi.

"Lütfen, lütfen Signor Fortunato, böyle birbirimize bağırarak bir yere varamayız. Hepimiz aynı taraftayız. Üstelik iki arkadaşınız öldürüldü. İşbirliği yapmamız lazım. Katilleri ancak öyle yakalayabiliriz." Binbaşının geniş göğsü hızla inip kalkıyordu ama bu defa ters bir laf etmedi.

"Aslında sizinle konuşmamız gereken bir konu daha var" diye sürdürdü Yıldız. "18 Kasım akşamı İzzet Duruca ile Sami İlhan limandan çıktıklarında onları iki kişilik Carabinieri devriyesi durdurmuş. Sami İlhan elçilik görevlisi olduğunu söylemesine rağmen oldukça uzun süren bir kimlik kontrolü yapmışlar. Carabinieri görevlilerinin işi bittiğinde tır da ortalıktan kaybolmuş. Birkaç saat boyunca tırdan haber alamamışlar. Bu Carabinieri görevlileri kimler olabilir?"

Yıldız'ın sözleri bardağı taşıran son damla oldu.

"Yeter artık" diye ayağa fırladı Salvatore. "Yeter artık, karşımda oturup Carabinieri'nin namuslu askerlerini suçlaya-

mazsınız. Pis işlere bulaşmış polis arıyorsanız kendinize bakın. Emniyet müdürünüz Roberto Rossi'ye sorun. O çok iyi bilir karanlık işleri. Bakın, yarın Yüzbaşı Sergio Gatti'nin cenazesi devlet töreniyle toprağa verilecek, sakın bu törene gölge düşürmeye kalkmayın. Carabinieri'yi kirli entrikalarınıza bulaştırmayın. Anlaşıldı mı?" Soğuk bir yüz ifadesiyle kendisini süzen üç polisten de çıt çıkmayınca iyice çıldırdı. "Bir de susuyorsunuz. Ne demek şimdi bu? Ben niye konuşuyorum ki o zaman sizinle. Tamam, yeter artık, kalkın, bu konuşma burada bitmiştir. Tek bir kelime bile yok artık size. Benden bilgi almak istiyorsanız, bundan sonra savcılıktan izin belgesi getireceksiniz. Zaten işim başımdan aşkın, bir de sizin saçmalıklarınızla uğraşamam. Hadi, hadi, derhal boşaltın burayı."

Salvatore ayağa kalkınca, Tobias da anında doğrulmuş, geçen akşam olduğu gibi yine nefretle bakmaya başlamıştı Carabinieri subayına. Olur da bu dengesiz herif kendini iyice kaybedip Yıldız'a zarar vermeye kalkarsa, onu tek yumrukta kalktığı koltuğa oturtmayı hesaplıyordu. Yardımcısının aklından neler geçtiğini tahmin eden Yıldız da usulca kalktı.

"Tamam Toby" dedi yardımcısının sağ koluna dokunarak. "Tamam, uzatmaya değmez, gidelim artık."

Carlo hâlâ kıpırdamamıştı yerinden.

"Yanlış yapıyorsunuz Binbaşı" diye uyardı. "Size hep saygılı davrandım, bir sürü konuda yardımcı oldum ama şimdi büyük yanlış yapıyorsunuz. Bu mesele burada kalmayacak, bize bildiklerinizi açıklamak zorundasınız." Ağır ağır doğruldu. "Evet, gerekirse savcıdan izin alacağız, gerekirse sizi zorla merkeze götürüp sorgulayacağız. Ama böyle kolayca sıyrılamazsınız bu işten."

Sağ elini sinek kovar gibi havada salladı binbaşı, sonra alaycı bir sesle son sözlerini söyledi:

"Tabii, tabii Carlo'cuğum, tabii evladım, sen git önce davanı çöz, sonra gelir bana polislik taslarsın. O davayı da alacağım zaten elinizden. Benim en yakınımdaki insanlar öldürülmüş, soruşturmayı sizin gibi beceriksizler yürütüyor. Böyle rezillik mi olur? Sizden önce ben konuşacağım savcıyla, gerekirse içişleri bakanına çıkacağım... Hadi, yeter artık, çıkın, çıkın buradan."

31

Belki de Mithra tarikatının Baba'sı Salavatore'dir

Bonci Pizzarium'un önüne atılan yüksek ayaklı sehpalardan birinin üzerine pizzalarını yaymış, bir yandan sohbet ediyor bir yandan da karınlarını doyuruyorlardı. Yıldız patatesli ve mozzarella peynirliyi tercih etmiş, Tobias mortadella salamlı ve stracciatella peynirli seçerken, Carlo ise kendine ve birazdan yanlarına gelecek olan Komiser Fabio için enginarlı, stracchino peynirli ve jambonlu pizza ısmarlamıştı. Görev başında oldukları için bira içmeleri doğru olmazdı ama Salvatore o kadar canlarını sıkmıştı ki Carlo bile bu yasağı çiğnemekte bir sakınca görmemiş, herkese birer şişe bira almıştı.

"Daha fazla takılmayalım bu Salvatore'ye" dedi birasından bir yudum içtikten sonra. Takılmayalım diyordu ama şişeyi sehpanın üzerine koyunca da sokranmayı sürdürdü: "Öyle bilgi saklamak filan neymiş görecek, Bay Rossi canına okuyacak onun, artık derdini kime anlatırsa anlatsın."

Tobias'ın ruh hali de çok farklı değildi, az önce yediği peynirle karışmış salamlı pizzanın damaklarında ağır ağır yayılan lezzetini unutup öfkeyle soludu.

"Arkası çok mu güçlü bu adamın? Nereden buluyor bu cesareti?"

"Aslında çok iyi bir askerdir" diye yanıtladı başmüfettiş. "Cesur, namuslu, özverili, iyi bir kanun adamı..."

En az iki meslektaşı kadar sinirli olan Yıldız anında itiraz etti:

"Nasıl iyi kanun adamı Carlo! En yakın arkadaşı Alfonso rüşvet alıyor, emrindeki yüzbaşı suç örgütleriyle işbirliği yapıyor, böyle kanun adamı mı olur?"

Israr etmedi başmüfettiş.

"Doğru tabii, bu yeni durum Salvatore hakkındaki görüşleri değiştirebilir. Aslında her zaman ters biriydi ama bugün gerçekten şüpheli gibi davrandı..."

"Şüpheli ve saldırgan" diye tamamladı Tobias birasına uzanırken. "Bir şeylerden korkuyordu. Demek ki bu soruşturmayı ben yürütmeliyim diye ısrar etmesinin altında yatan da buymuş, arkadaşlarının pisliklerini örtmek."

Yıldız daha farklı düşünüyordu.

"Belki de kendi pisliğini örtmek istiyordu. Belki de işin başındaki adam kendisiydi. Neydi şu Mithra'daki en üst kademe? Profesör Nino anlatmıştı ya, yedinci aşamadaki rütbe." Hatırlamaya çalıştı, beceremedi.

"İlki Kuzgun'du" diye araya girdi Tobias. "İkincisi Damat, üçüncüsü Asker, dördüncüsü..." O da çıkaramamıştı. Başmüfettiş yardım etti.

"Dördüncüsü Aslan, beşincisi Persli, altıncısı Güneş Koşucusu..."

"Tamam işte, yedincisi de Baba" diye lafı ağzından kaptı Yıldız. "Evet Baba, belki de Mithra tarikatının Baba'sı işte bu Salvatore'dir. Düşünsenize, üç maktulü de yakından tanıyor, üstelik Mithra için Roma'dan kalkıp Anadolu'ya gidiyor. Mithra'ya ilgisi olmayan biri niye bu geziyi yapsın?" Başmüfettişin yüzünün gölgelendiğini görünce, sözlerinin Profesör Nino'yu da zan altında bıraktığını anlayarak toparladı. "Babanı ayrı tutuyorum Carlo, onun işi bu. Üstelik İzzet Duruca öğrencisiydi, öğretmenini bir geziye davet etmesinden doğal ne olabilir?" Böyle konuşmasına rağmen aslında Yıldız da kendi söylediklerine çok inanmıyordu. Binbaşı Salvatore kadar olmasa bile, Profesör Nino Benetti de zanlılar listesinin ilk sıralarında yer alabilecek kadar şüpheliydi. Hatta şu anda onlarla Salvatore'yi kınayan Carlo bile işin içinde olabilirdi. İlk cesetleri bulduklarından beri sergilediği tutarsızlıkları düşününce rahatlıkla bu kanıya varılabilirdi ama şimdi bunu söylemenin ne yeri ne de zamanıydı.

"Afiyet olsun" diyen Fabio'nun sesiyle dağıldı düşünceleri. Kıvırcık saçlı, ince yapılı genç komiserin kara gözleri, el

sürülmemiş enginarlı, peynirli ve jambonlu pizzayı görünce neşeyle ışıldadı. "Teşekkürler Başmüfettişim, unutmamışsınız hangisini sevdiğimi."

Carlo babacan bir tavırla omzuna vurdu komiserin.

"Nasıl unutayım Fabio, daha geçen hafta yemedik mi?"

"Öyle ya" diyen komiser hevesle pizzasına uzandı. "Olaylar hızlanınca zamanı takip edemiyor insan."

Son lokmasını da mideye indiren Tobias şaşkın bir ifadeyle katıldı muhabbete.

"Hakikaten, bugün üçüncü gün, Tiber'de ilk cesetleri bulmamızın üzerinden sadece üç gün geçmiş ama sanki haftalar önceymiş gibi geliyor."

Ağzındaki lokmayı bitiren Yıldız "Aslında iki gün geçti" diye düzeltti. "Belki birkaç saat fazla. Öyle değil mi, iki sabah önce bulmadık mı siyah kayığı? Kafalar karışıyor ama haklısın Toby o kadar yoğun geçti ki saatler..." Kalender bir gülümseme belirdi yüzünde. "Eh polis olmak da böyle bir şey zaten, millet sıkıntıdan kıvranırken biz nerdeyse bir günde bir ömre sığacak kadar heyecan yaşıyoruz..."

"Ya da ömrümüze veda ediyoruz Şef. Baksana, az kalsın cavlağı çekecektik. İki günde iki kere ateş açıldı üzerimize."

Yıldız bira şişesini alırken yanıtladı:

"Ama adamlar bizi öldürmek niyetinde değillerdi."

Carlo son pizza dilimini eline almıştı ama ağzına götürmedi.

"Sen onların aradığımız katiller olduğuna inanmıyorsun, değil mi?"

Birasından bir yudum içen Yıldız, şişesini sehpaya bırakmadan yanıtladı.

"İnanmıyorum, bence karşımızda iki farklı grup var. Eğer dün gece bizimle değil de öteki grupla karşılaşmış olsalardı, o çatışmadan birkaç ölü çıkardı."

Carlo bakışlarını kaçırdı.

"Yine de kanıt olmadan kesin konuşmamak lazım. Yanlış anlama Yıldız, haksızsın demiyorum ama..."

Artık başmüfettişin garantici tavrına alışan Yıldız üstelemedi ama kendi tahminini söylemeden de edemedi.

"Göreceğiz Carlo, çok bekleyeceğimizi de zannetmiyorum.

Bu iki çete önünde sonunda bir yerde çatışacak, bundan eminim. O zaman anlarız işin aslını."

Başmüfettiş de uzatmadı.

"Umarım dediğin gibi olur" diyerek pizzasını çiğneyen genç komisere döndü. "Eee Fabio, anlat bakalım, sende ne var?"

Fabio nerdeyse çiğnemeden yuttu lokmasını, üstüne birasını içip boğazını temizledikten sonra başladı konuşmaya.

"Kayığın nehre indirildiği yeri tespit ettik efendim. Via Vitorchiano'dan girmişler nehre. Roma'dan yüz kilometre kadar uzakta, Tiber'e paralel akan bir yol. Oldukça sakin bir yer, köşede bir motosiklet tamircisi var. Zaten tamircinin kamerasında gördük onları ama yol çok karanlık olduğu için yüzleri seçilmiyor. Siyah bir minibüsle gelmişler. Aynı minibüsü hem 21 Nisan sabahı Tiber kıyısından ayrılırken hem de 22 Nisan akşamı *Madama Lucrezia*'nın oradaki güvenlik kameralarında görmüştük. Via Vitorchiano'daki görüntüler 21 Nisan'ın ilk saatlerinde kaydedilmiş. Yani minibüs ve katiller kameraya ilk kez motosiklet tamircisinin önünde yakalanmışlar. Bu kayıtlarda hem Tiber Nehri'nin kenarında hem de *Madama Lucrezia*'nın önünde tespit ettiğimiz üç şahıs, kayığı minibüsün içinden indirirken görülüyor."

Sağlamcı Carlo müdahale etmeden duramadı.

"Aynı üç kişi olduğundan emin misin?"

"Eminim Başmüfettişim, biri oldukça uzun, öteki ikisi orta boylu ama onlardan biri iri cüsseli, kütüz. Yazılı raporumda da belirttim, görüntüleri izleyince siz de anlarsınız zaten. Üç ayrı olay yerinde kameraların tespit ettiği üç kişi kesinlikle aynı şahıslar. Adamlar çok dikkatliler, yüzlerini büyük bir ustalıkla saklıyorlar, Cosmedin Kilisesi'ni de sayarsak dört olay yerinde de kameraların nerede olduğunu biliyorlar, ona göre hareket ediyorlar. Bazen kask takarak, bazen başlarına şapka geçirerek, belki peruk, takma sakal gibi aksesuarlar kullanarak kendilerini gizliyorlar. Ne parmakizi, ne ayak izi ne işe yarar bir görüntü... İnsan değil sanki birer gölge gibiler."

Bunları zaten biliyorlardı, Yıldız başka bir ayrıntıyı merak ediyordu.

"Kayık taşıyorlardı dedin, cesetler neredeydi? Kayıkta iki ceset bulduk çünkü."

Birasına uzanırken yanıtladı Fabio.

"Kayığın içindeydi. Güçlükle taşıyorlardı kayığı. Kurbanlardan Sergio Gatti normal kiloda bir adam, Enza Costa ise zayıf, tüy gibi biri. Ama ikisi bir arada olunca kayığı taşırken epeyce zorlanıyorlardı."

"Yani hepsi kayığa cesetlerle birlikte mi bindiler?"

Genç komiserin birası elinde kalmıştı.

"Hayır Signora Karasu, kayıtlarda kırk bir dakika sonra orta boylu tıknaz olanının geri döndüğünü görüyoruz, minibüse binerek uzaklaşıyor. Yollardaki kameraları da kontrol ettirdim, Roma'ya dönüş yolunda bir benzin istasyonunun harici kamerasında yakaladık minibüsü ama sonra kaybettik. Muhtemelen tali yollardan girdi şehre..."

"Niye bu riske giriyorlar ki?" diye söylendi Tobias. "Adamları öldürdüler, Romulus ve Remus'a da benzettiler, pudraydı, dekordu hepsi tamam da neden cesetleri şehrin göbeğinde sergilemek istiyorlar? Mantıksız değil mi?"

Birasından bir yudum daha içen Carlo'dan geldi yanıt.

"Daha önce de konuştuk ya, mesaj vermek istiyorlar Toby, belli ki kendilerince bir amaçları var..."

"Mesaj verdikleri kesin" dedi dalgın bir tavırla Yıldız. "Ancak bu mesajın adresi biz değiliz. Muhtemelen o mesajı dün gece bize ateş açanlara veriyorlar. Fakat katillerin kendilerini bu kadar tehlikeye atmalarının başka bir nedeni daha olmalı. Sanki farklı olduklarını göstermek istiyorlar. Belki de içten içe tetikçiliği küçümsüyorlar, kendilerini sadece kiralık katiller olarak görmüyorlar. Belki kendilerine göre bir hayat felsefeleri var. Bu yüzden risk alıyorlar, kendilerini anlatmak için. Tabii bunların hepsi birer varsayım, emin olmak zor ama kesin olan bir şey varsa, bu katillerin sıradan tetikçiler olmadığı. Tıpkı seri katiller gibi işlerini tutkuyla yapan adamlar bunlar. Belki kendilerince ahlaki bir anlayışları bile olabilir."

Başmüfettişin kaşları çatıldı.

"Ahlaki mi? Adamlar para için cinayet işliyorlar, hangi ahlaki tutum?"

"Sadece para için mi, ondan emin değilim."

Tobias yeniden girdi araya.

"Zoilos mezar kabartmalarının içinde ne kaçırdıklarını öğrenebilseydik belki daha net bir şeyler söyleyebilirdik."

"Ne olabilir ki Toby, heykel başı yahut kıymetli sikkeler..." diye ardı ardına sıraladı başmüfettiş. "Ne fark eder, belli ki karanlık bir iş..."

Havanda su dövdüklerini anlayan Yıldız yeniden Fabio'ya dönmüştü.

"Enzo Costa ile Sergio Gatti'nin çocukluk arkadaşlarıyla konuşabildiniz mi? Gerçekten de mahallede futbol takımları var mıymış? Enzo'nun karısı madalyonların o takımın simgesi olduğunu söylemişti."

Millet konuşurken bunu fırsat bilerek pizzasından kallavi bir ısırık alan genç komiser yine hızla yuttu ağzındaki lokmayı.

"Konuştuk, aynı mahallede büyüyen üç arkadaşını bulduk. Evet, bir takımda futbol oynamışlar ama ne kulübün ismi Mithra'ymış ne de madalyonları varmış. 'Ne madalyonu, spor ayakkabımız bile yoktu, forma alacak parayı zor buluyorduk' dedi takım kaptanı olan Toni. Belli ki Enzo Costa madalyon konusunda karısına yalan söylemiş."

Tahmin ettikleri gibi çıkmıştı olay ama bu yeterli değildi.

"Peki, İzzet Duruca'nın arkadaşı filan yok muymuş?" diye eşelemeyi sürdürdü Yıldız. "Roma'da, üniversiteden arkadaşları filan..."

"Yok, öyle birini bulamadık. Sadece Türk Büyükelçiliği'nden Sami İlhan ile Kolezyum'dan Antonio Parrini ile görüşüyormuş."

"Tuhaf aslında, yıllarca Roma'da okumuş birinin hiç tanıdığı olmaz mı?"

Zayıf yüzü kızardı Fabio'nun.

"Bulabildiklerimiz bunlar Signora Karasu ama arkadaşlarımız sahada, araştırmamız sürüyor, belki yeni bulgulara ulaşırız."

Hiç ikna olmamıştı Yıldız.

"Üniversiteye gittiniz mi Fabio, Sapienza Üniversitesi'ne? Belki orada İzzet Duruca'nın arkadaşlarını bulabilirsiniz. Yahut kimlerle takıldığını öğrenebilirsiniz."

Fabio ne diyeceğini bilemedi, çekingen gözlerle kendi amirine baktı.

"İyi olur" dedi başmüfettiş birasının son yudumunu içmek için şişeye uzanırken. "Biz de morga gidelim. Bakalım İzzet Duruca'nın otopsisinden işe yarar bir şeyler çıktı mı?" Sonra Tobias'a döndü. "Pizza yetti mi dostum? Biraz mahzun duruyorsun..."

Tobias ne diyeceğini bilemedi.

"Benim yediğim çok lezzetliydi ama sizinki de fena görünmüyordu..."

Carlo adeta gizli bir gururla açıkladı:

"Bonci'nin tepsi pizzaları efsanedir. Gabrielle Bonci muhteşem bir şeftir." Boş tabağını gösterdi. "Aslında yediklerimiz pizza değil, hamur üzerinde servis edilen yemekler. Ama hamur deyip geçmeyin, unları en iyi çiftliklerden geliyor. Bütün malzeme de öyle. Fark ettiyseniz o kadar çok çeşit var ki. Gabrielle sebzeden deniz ürünlerine, etlerden peynire aklınıza ne geliyorsa hepsini kullanarak harikalar yaratıyor... Ne dersin Toby, birer dilim daha alalım mı?"

Tobias'ın canına minnetti.

"Bana uyar."

Yıldız'a baktı başmüfettiş.

"Size afiyet olsun Carlo, ben tıka basa doydum." Sözünü bitirmişti ki cep telefonuna gelen bir mesajın sesini duydu Yıldız. Başmüfettiş soyut tablolar gibi envaiçeşit pizzanın sergilendiği cam tezgâha yönelirken o da cep telefonunu çıkardı. Ekranda Olay Yeri İnceleme'nin komiserinin adı yazıyordu. Rosa bana niye mesaj atıyor diyecekti ki, Fabio ile Tobias'ın içtikleri biralar üzerine küçük bir muhabbete girdiklerini görünce söylenmekten vazgeçti ve mesajı açıp okudu.

"Yalnız mısın? Müsait olunca beni arar mısın?"

Ne demek oluyordu bu şimdi? Biraz düşündü, içeride tezgâhtar kıza pizza siparişi veren başmüfettişe bir göz attı ve ani bir kararla kalktı.

"Babamla konuşmam lazım Toby" dedi aceleyle. "Şimdi geliyorum." Beş metre kadar uzaklaştı, bir çiçekçi dükkânının önünde durdu, telefonun arama tuşuna bastı. Sanki onu bekliyormuş gibi daha ilk çalışında açtı Rosa.

"Alo, Yıldız Başkomiserim" dedi temkinli bir sesle.

"Merhaba Rosa, evet, seni dinliyorum."

"Yalnızsın değil mi? Carlo yanında yok."

Sanki başkaları duyacakmış gibi kısık bir sesle konuşuyordu.

"Yalnızsın, niye ne oldu ki?"

"İzzet Duruca'nın telefonundaki mesajları geri getirdim. Sadece Avukat Tekin Dirlik'le mesajlaşmış ama oldukça uzun bir yazışma. İşimize yaracak çok bilgi var."

Sevinmişti Yıldız, merakla atıldı.

"Bravo Rosa, tebrik ederim, çok iyi iş çıkarmışsın. Peki neler yazıyor?"

"Anlatmak uzun sürer en iyisi senin okuman ama yazışmalarda Carlo'nun babası Nino Benetti de geçiyor. Tam adını söylemiyorlar ama yaşlı tarih profesörü diye bahsediyorlar. Gerçekten de bir Mithra grubu varmış. Nino Benetti de o grubunun içinde yer alıyormuş."

"Baba" diye geçirdi zihninden Yıldız, "Mithra'nın yedinci aşamasında bahsedilen Baba... Yoksa o gizemli şahıs bizim Nino Benetti miydi? Bütün bu entrikanın başındaki karanlık şahsiyet dün aynı masada oturdukları o sevimli ihtiyar mıydı? Bu olabilir miydi?" Döndü, az önce yemek yedikleri köşeye baktı, Carlo henüz dükkândan çıkmamıştı, Tobias ile Fabio'nun muhabbeti devam ediyordu.

"Tarihi eser kaçakçılığından haberi var mıymış profesörün?" dedi Yıldız, artık o da kısık sesle konuşuyordu. "Kaçırılan eserlerden bahsediyorlar mı?"

"Orası açık değil, zaten yazışmalarda imalı bir dil kullanılmış. Emanetler deniyor, ödemelerden bahsediliyor, bir kadın varmış, Tanrıça diye hitap ediyorlar, sonra bir köleden bahsediliyor. Muhtemelen şu Afrodisiaslı Zoilos. Bir de Roma'da yaşayan birinden bahsediliyor. Anladığım kadarıyla güçlü ama karanlık bir adam. Diyorum ya, mesajlar kapalı bir dille yazılmış ama tarih sırasıyla okunursa, belki nelerden bahsettiği anlaşılabilir. Zaten ben sıraya koydum hepsini." Sustu, telefonun öteki ucundan nefes alışverişini duyuyordu Yıldız. "Artık anlamışsındır Başkomiserim, Profesör Benetti'den bahsedildiğini fark edince mesajları Carlo'ya yollamadan önce seninle konuşmak istedim. Ne diyorsun, herkesten önce bu yazışmaları okumak

ister misin? Hayır dersen anlarım, senden tek dileğim bu konuşmanın aramızda kalması. O zaman başmüfettiş de dahil olmak üzere mesajları yetkili herkese gönderirim. Ne diyorsun?"

Yıldız'ın bakışları yeniden meslektaşlarının bulunduğu köşeye kaydı. Carlo elindeki pizzalarla sehpaya yaklaşıyordu, Tobias neşeyle laf atıyordu ona. Ne yapacağım şimdi diye düşündü. Hatta Rosa'ya kızar gibi oldu, neden beni böyle bir sıkıntının içine sokuyor diye. Öyle ya, hem emniyet müdürünü hem de başmüfettişi atlayıp bütün sorumluluğu onun üzerine yıkıyordu. Bunu öğrenirlerse başı ciddi şekilde belaya girerdi. Öte yandan Rosa başka türlü nasıl davranabilirdi ki? Başmüfettişin babası zanlılar listesinin ilk sırasında yer alıyordu, bu durumda kendi amirine güvenmemesi normal değil miydi? Üstelik Yıldız da hem Carlo'dan hem de babası Nino Benetti'den şüphelenmemiş miydi? Bu şüphe için sağlam gerekçeleri yok muydu? Hayır, doğrusunu yapıyordu Olay Yeri İnceleme'nin zeki komiseri. Onu yalnız bırakamazdı.

"Tamam, mesajları sadece benim elektronik posta adresime yolla" dedi kendinden emin bir sesle. "Mesajları soracak olurlarsa 'Henüz indiremedim, biraz uzayacak gibi görünüyor' dersin. Böylece ben de yolladığın mesajları okuyup değerlendirme fırsatını bulurum. Sakın endişelenme, yazışmaları kimseyle paylaşmayacağım. İkimizin arasında kalacak."

"Teşekkür ederim Başkomiserim. Aslında benim için çok zor bir karardı. Belki karşımda başka biri olsa cesaret edemezdim ama..."

Rosa'nın sesi duygusallaşmıştı, buna hiç gerek yoktu.

"Anlıyorum Rosa" diye kesti yumuşak bir sesle. "Bana güvendiğin için asıl ben teşekkür ederim. Doğru olanı yapıyorsun. Hadi, bir an önce yolla şu mesajları. Çok merak ediyorum neler yazıldığını."

Telefonu kapattıktan sonra meslektaşlarına doğru yürüdü. Yaklaşınca pizzalarını kemirmekte olan üç erkek de dönüp ona baktı.

"Babamla konuşuyordum" dedi üzgün bir tavırla. "Deniz'in, benim oğlanın okulunda sıkıntı çıkmış. Bu öğleden sonra öğretmenle bir zoom toplantısı olacakmış..."

Başkomiserinin gizli planından habersiz olan Tobias anında bir çözüm üretti:

"Bir internet cafe buluruz sana."

"Hayır, evden konuşmam lazım Toby. Herkesin içinde rahat edemem."

Sözlerini tamamlarken gözlerini iri iri açarak bu meseleyi çok kurcalama işareti verdi, anında sustu mesajı alan yardımcısı.

"Olur, olur tabii Yıldız" diye anlayış gösterdi Carlo. "Bay Rossi'yle toplantımız saat 18:00'de. Ondan önce morga uğrayacaktık, İzzet Duruca'nın otopsi sonuçları için."

Mahcup bir ifade takındı Yıldız.

"Morga Tobias'la gitseniz, akşamüzeri emniyet müdürlüğünde buluşuruz. O zamana kadar çoktan biter benim görüşmem."

"Elbette" dedi Carlo yardımcı olmaktan memnun bir tavırla. "Şu pizzaları bitirelim, seni de eve bırakırız."

32

Onlar size ait değil

"Merhaba Tekin, malzemeleri aldık. Hiçbir sıkıntı yok. Buradakiler önce biraz soğuk davrandılar. Emanetlere kendilerinden birinin eşlik etmesini istiyorlardı. Biliyorum, aslında kurallar böyle, o yüzden yönetmelik filan diye kafa ütülediler ama deveden büyük fil var. Bakanlığın emrini hatırlattım, bizim müsteşarın imzaladığı yetki belgesini gösterince sesleri kesildi. İşgüzarlık yapıyorlar işte. Neyse, sonunda iş tatlıya bağlandı. Artık yola çıktık, Allah'ın izniyle gün batmadan İzmir'de oluruz."

Rosa'nın gönderdiği elektronik postadaki mesajların ilki buydu; 11 Kasım 2025 tarihinde saat 14:23'te WhatsApp üzerinden yazılmıştı. Yazan Arkeolog İzzet Duruca, mesajı alan kişi de üniversite yıllarından arkadaşı avukat Tekin Dirlik'ti.

Yemek masasının üzerine açtığı dizüstü bilgisayarının başına oturmuş olan Yıldız "11 Kasım Salı" diye mırıldandı. Muhtemelen Zoilos mezar kabartmalarının müzeden alınma tarihiydi bu. Antik Afrodisias kentinden alınarak İzzet Duruca refakatinde İzmir Limanı'na götürülüyordu ama emin olmak gerekti. Bilgisayarına döndü yeniden. Aynı tarihte birkaç dakika sonra tam olarak saat 14:27'de avukat Tekin Dirlik tarafından verilen karşılığı okudu.

"İyi haber İzzet. Bir sıkıntı çıkacağını ben de sanmıyorum. Suyun başında biz varız. Zaten her şey kuralına uygun. Eserlerin yanında bir arkeoloğun bulunması lazım, o da sensin. Yıllarca Roma'da okumuşsun, İtalyancayı anadilin gibi biliyorsun, senden iyisini mi bulacaklar? Kafana takma bunları.

Gemi hareket ederken bana yaz lütfen. Saati saatine, dakikası dakikasına haberim olsun."

Bir avukatın Roma'da düzenlenecek bir sergiyi bu kadar yakından takibe alması, dahası kendi yetkisinde olmamasına rağmen görevli arkeoloğa emirler vermesi işin içinde bir çapanoğlu olduğunu açıkça gösteriyordu. Suyun başında biz varız derken kimi ya da kimleri kastediyordu bu avukat? Yoksa şu Arzu Ballıca'dan mı bahsediyordu, yaklaşık üç ay sonra 14 Şubat 2026 tarihinde Mersin-Antalya yolunda araba kazasında birlikte ölecekleri kadından. Dün gece Başkomiser Nevzat anlatmıştı kazayı, bir uçurumdan düşmüşler, araç infilak edince her ikisi de yanarak ölmüştü. Evet, suyun başındaki kadın bu Arzu Ballıca olabilirdi. Birden susadığını hissetti Yıldız, kalktı, buzdolabından su şişesini aldı, hiç öyle bardak filan aranmadan oğlu Deniz gibi başına dikerek lıkır lıkır içti. Şimdi kendini daha iyi hissediyordu. Su şişesiyle birlikte yeniden masaya döndü. Bilgisayarının karşısına geçti, mesajları okumaya devam edecekti ki, birden bu yazışmaları yapan iki kişinin artık yaşamadığını hatırladı. Şu anda iki ölünün mesajlaşmalarını okuyordu. Ürkütücüydü aslında ama gerçek buydu, bakışları yeniden bilgisayarın ekranına kaydı.

Evet, 11 Kasım 2025 Salı günü başka bir yazışma olmamıştı. Üçüncü mesaj, ertesi gün 12 Kasım Çarşamba günü saat 17:45'te avukat tarafından yazılmıştı.

"İzzet ne oldu? Yazmadın? Yola çıkmadınız mı daha?"

Arkeoloğun cevabı bir saat kadar sonra, tam saat 18:48'de gönderilmişti.

"Şimdi çıktık Tekin. Sorun yok, yüklemeydi, evraktı, gümrüktü derken işler uzadı. Ama şükür bitti, artık denizdeyiz, rotamızda ilerliyoruz. Kaptanla da konuştum, yarın için bir sıkıntı yokmuş, ziyafeti tam istediğimiz saatte gerçekleştirecekmişiz. Aşçıbaşı, garsonlar, komi, hepsi hazırmış. Menüyü de yazarım sana."

Avukat iki dakika sonra, saat 18:50'de karşılık vermişti.

"Güzeeel, sen yazmayınca biraz kaygılandım. Mademki her şey yolunda, o zaman yarınki ziyafet için ben de baklava yollarım size."

Yanlış mı okumuştu Yıldız, ne baklavasıydı bu? Yeniden baktı mesaja, hayır doğru görmüştü "baklava yollarım" yazıyordu işte. Denizin ortasındaki bir gemiye nasıl baklava yollayacaktı bu adam? İskemlesine yaslandı, yeniden şişeye uzandı, bir yudum daha içti. Sağ elini dudaklarının üzerine koyarak düşünmeye başladı. Elbette baklava yollamayacaktı Tekin ama gemiye dışarıdan bir şey getirileceği kesindi. Evet, avukatın mesajda ima ettiği şey buydu. Zoilos mezar kabartmalarının arasına konulacak şeyler her neyse işte ondan bahsediyordu. Bunlar baklava derken uyuşturucuyu mu kastediyorlardı yoksa? Muhtemeldi, çünkü uyuşturucu, örneğin kokain tam da dün akşam konuştukları gibi yükte hafif pahada ağır bir zehirdi. Tarihi eserlerin arasında kolayca taşınabilirdi. Üstelik Zoilos mezar kabartmalarını taşıyan *Batmaz-2* gemisinin sahiplerinin uyuşturucu kaçakçısı olduğunu söylemişti Başkomiser Nevzat. Yine de hemen karar vermek istemedi, yeniden mesajlara döndü. Bir sonraki mesaj 13 Kasım Perşembe günü saat 19:17'de İzzet Duruca tarafından yazılmıştı.

"Tamamdır Tekin. Tereyağından kıl çeker gibi hallettik bu işi. Artık rotamız Civitavecchia Limanı. Bu arada baklavalar için çok teşekkürler."

Avukatın yanıtı saat 19:19'da gelmişti.

"Afiyet olsun. Şu senin Asker'e de yazsaydın, bir sıkıntı yaşamayın limanda."

Okumayı bıraktı Yıldız, iskemlesinde kıpırdanarak "Asker" diye mırıldandı. "Asker tanımı Mithra'daki şu aşamalardan biriydi. Evet, üçüncü aşamada ulaşılan rütbeydi Asker. Ağzından istemsiz olarak "Salvatore" sözcüğü döküldü. "Binbaşı Salvatore." Muhtemelen Mithra tarikatının içindeki Asker Salvatore'ydi. Avukat açıkça yazmıştı işte, "Şu senin Asker" diyordu arkeoloğa. Ama Yüzbaşı Sergio da vardı, yoksa tarikattaki "Asker" o muydu? Yok canım, Sergio'nun Civitavecchia Limanı'ndaki yetkilileri satın alacak gücü yoktu. Bunu ancak Carabinieri Binbaşısı Salvatore yapabilirdi. Üstelik dönemin liman gümrük müdürü Alfonso Corsini, binbaşının çocukluk arkadaşıydı. Davayı ellerinden almak istemesinin nedeni de buydu. Gizli tarikatını korumaya çalışıyordu adam, Asker'in

görevi de buydu zaten. Evet, arkeolog da aynı açıklıkta yanıtlıyordu işte saat 19:20'de yazdığı mesajında.

"Merak etme, Asker'e yazdım, her şeyi halletmişler. Bizi bekliyorlar. Önümüzdeki salı sabahı limana varacağız inşallah."

Avukatın karşılığı gecikmemişti.

"İnşallah kardeşim, inşallah. Size iyi yolculuklar o zaman. Ha bu arada, Tanrıça'nın da selamı var sana. Çok sevindi işlerin yolunda gitmesine. Yüzümüzü kara çıkarmadı diyor senin için."

Tanrıça da kimdi? Kim olacak, şu kazada Tekin Dirlik'le birlikte ölen Arzu Ballıca. Kadın Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın müsteşarı değil miydi? Zoilos mezar kabartmalarının Kolezyum'da sergilenmesini tezgâhlayan da oydu. Bakanlığa Türkiye'nin İtalya'da tanıtılması amacıyla yaptırıldığı söylenen bu sergi aslında bir uyuşturucu kaçakçılığının paravanıydı. "Dur, dur" diye düşüncelerini frenlemek istedi Yıldız. Daha kesin olarak ne kaçırıldığından bile emin değillerdi. Ama Zoilos'un mezar kabartmaları arasında yasadışı bir şeyler taşındığı kesindi. Uyuşturucu, antik sikkeler, çok kıymetli başka bir tarihi eser... Evet, Arzu Ballıca da en az avukat Tekin Dirlik ve arkeolog İzzet Duruca kadar bu işin içindeydi. "Tanrıça" diye mırıldandı Yıldız, kadına böyle hitap ettiklerine göre belki de bu suç organizasyonunun başındaki kişi oydu. Tanrıça, yani Afrodit. Sinirli sinirli gülmekten kendini alamadı. Rosa'nın söylediği gibi gerçekten kötü bir şakaya benziyordu her şey. Yeniden mesajlara bakmaya başladı, 18 Kasım Salı sabahına kadar hiçbir yazışma olmadığını gördü. Akıllıca hareket ediyorlardı, ne kadar az temas o kadar az iz demekti. O yüzden beş gün boyunca tek bir mesaj bile atmayan İzzet Duruca 18 Kasım Salı günü Türkiye saatiyle 07:21'de Civitavecchia Limanı'nda yeniden yazmaya başlamıştı.

"Hayırlı sabahlar Tekin Kardeşim, biz limana geldik. Şahane bir hava var burada, biz de gayet iyiyiz, sizler de iyisinizdir inşallah."

Sanki telefonun başında bekliyormuş gibi 07:22'de karşılık verdi avukat.

"Hayırlı sabahlar kardeşim, geçmiş olsun. Çok sevindim sağ salim vardığınıza. Bir aksaklık yok değil mi?"

Arkeoloğun yanıtı gecikmedi.

"Yok, yok, her şey yolunda. Arkadaşlar da bizi karşılamaya gelmiş zaten. Allah'ın izniyle akşama doğru çıkarız buradan."

Okudukları onu memnun etmiş olmalı ki uzatmaya gerek görmemişti avukat.

"Tamam o zaman, yola çıkınca haber ver."

Yazıyla değil anlaştık dercesine başparmak emojisiyle karşılık vermişti arkeolog. Ne kadar da kendilerinden eminler diye düşündü Yıldız. En küçük bir korku, en küçük bir endişe hissetmiyorlardı. Demek ki arkalarında gerçekten çok güçlü birileri vardı. Nitekim İzzet Duruca'nın dediği gibi de olmuştu, Zoilos mezar kabartmalarının aralarına artık ne sakladılarsa o yükleriyle birlikte rahatça çıkmışlardı limandan. Ama sonra? Evet, şimdi yazışmaların en önemli bölümüne geliyordu. 18 Kasım akşamı saat 22:08'de avukat şöyle sormuştu.

"İyi akşamlar İzzet, nedir durum?"

Arkeolog saat 22:31'de yanıtlamıştı.

"Tırı kaybettik, onlara ulaşmaya çalışıyorum."

Avukat aynı saniyede apar topar yazmıştı.

"Sen tırla birlikte ayrılmadın mı limandan?"

Yazışmadaki gerilim artarken artık saatlerine bakmadan mesajları alt alta okumaya başladı Yıldız.

"Bir terslik oldu Tekin, Carabinieri bizi durdurdu, kimlik kontrolü yaptı. O arada tırı gözden kaybettik..."

"Ne! Ne diyorsun ya? Nasıl kaybedersin koca tırı? Senin adamların değil mi onlar?"

"Benim adamlarım da ulaşamıyorum abi işte!"

"Ulaşamıyorum ne demek lan? Ne bok yiyorsunuz oğlum siz?"

Karşılıklı mesajlaşma burada kesintiye uğruyordu. Avukatın yazdığı son mesaj 22:34'te atılmış ama İzzet cevap vermemişti. Avukat altı dakika kadar beklemiş sonra 22:40'ta yeniden yazmıştı.

"İzzet niye cevap vermiyorsun? Bak eğer bir numara çeviriyorsan, pişman ederim seni. Dünyanın öteki ucuna gitsen de kurtulamazsın elimden. Bana da gerek yok, bizim Tanrıça'nın Roma'daki adama söylemesi yeter. O senin tarih profesörü-

nün bahsettiği şu kurbanlık boğa var ya, aynı onun gibi kıtır kıtır keser seni, kanını havuza doldurur, bütün arkadaşlarını da o havuzda teker teker boğar. Aklını başına topla oğlum, yol yakınken dön bu işten."

Arkeoloğun mesajı saat 23:00'te gelmişti.

"Tekin niye tehdit ediyorsun beni ya? Anlamıyor musun, burada rahat değilim. Müsait olmadığım için yazamıyorum. Ama tırın yerini tespit ettim. İşler planladığımız gibi yürüyor. Ortada aksama filan yok. Planladığımız gibi lastikleri değiştirmişler. Şimdi de Kolezyum'a geliyorlar."

Hemen sormuştu avukat.

"Bırak şimdi lastikleri, emanetleri almışlar mı?"

"Almışlardır herhalde, yoksa lastikleri niye değiştirsinler. Bağlantımız koptuğu için kesin bir şey söyleyemiyorum ama emaneti teslim etmeseler yola çıkmazlardı. Bence bir sıkıntı yok. Emaneti de güvenli yere koymuşlardır çoktan. Birazdan yolda karşılayacağız onları zaten, işin aslını ilk ağızdan öğrenirim."

"Öğren tabii, hiçbir şey karanlıkta kalmasın. Öğrenir öğrenmez de bana yaz, tamam mı?"

"Tamam, tamam da niye bana haksızlık ediyorsun? Niye günahımı alıyorsun boş yere? Biz arkadaş değil miyiz? Nedir o tehditler filan öyle? Şu Roma'daki adam da kim? Nereden çıktı bu herif?"

Avukat hışımla karşılık vermişti.

"Onu bunu bilmem İzzet, ben sana kefil oldum. Eğer emanete bir şey olursa yandık oğlum. Hem sen hem de ben. Bak yazıyorum buraya, değil o siktiğimin Mithracıları, Allah gelse seni kurtaramaz. Biliyorum onların arkasında şu senin ihtiyar herif var, bak onu da uyar. Yanlış bir adım atmasın..."

Avukatın Roma'daki adamla ilgili bilgi vermemesi Yıldız'ın dikkatinden kaçmadı. Sahi böyle biri var mı diye düşündü, yoksa avukat, İzzet'in gözünü mü korkutmak istiyordu? Ama daha önemlisi ismini vermeden bizim Nino Benetti'den bahsetmesiydi. Yukarıda profesör, şimdi de yaşlı herif dediği şahıs başka kim olabilirdi?

"Yapma Tekin, kalbimi kırıyorsun" diye karşılık veriyordu arkeolog. "Tırı karşılayacağız diyorum ya. Her şey yolunda

oğlum. Ama böyle yazarak olmuyor. Anla işte, rahat hareket edemiyorum. Sen içini ferah tut. Olanı biteni öğrendikten sonra Kolezyum'dan arayacağım seni."

"Bekliyorum İzzet, beni habersiz bırakma. Neler olup bittiğini öğrenir öğrenmez ara, konuşalım. Bak ilk uçakla gelirim yoksa oraya..."

Bu mesaj 23:05'te atılmış, o akşam başka bir yazışma olmamıştı. O halde İzzet, avukatı telefonla aramış ve gerekli malumatı vermişti. Neydi gerekli malumat, lastikleri değiştirme bahanesiyle, Zoilos mezar kabartmalarının arasına saklanan emaneti almalarıydı elbette. Demek ki operasyonları başarıyla sonuçlanmıştı. Aksi takdirde avukat rahat bırakmazdı arkeoloğu. Ama altta başka yazışmalar vardı. Okuduğu ilk mesaj günler sonra gönderilmişti; 27 Kasım saat 00:15'te şöyle yazmıştı avukat:

"İzzet neler oluyor? Niye telefonunu açmıyorsun?"

Arkeolog yanıt vermeyince, 00:32'de yeni bir mesaj yollamıştı arkadaşı.

"Oğlum bu işin şakası yok. Yarım saattir tavukçuların tırı sizi bekliyor, senin ibneler niye getirmiyorlar emaneti? Nerede bu adamlar? Açsana lan şu siktiğimin telefonunu..."

Mesajları almasına rağmen bir türlü karşılık vermiyordu arkeolog.

Çileden çıkmış olan avukat saat 00:43'te attığı mesajda açıkça tehdit etmeye başlamıştı.

"İzzet bak, ananı sikerim senin! Arıyorum açmıyorsun, yazıyorum cevap vermiyorsun. Ne biçim bir oyun peşindesin bilmiyorum ama ateşle oynuyorsun. Hem kendini hem beni yakacaksın. Sana daha önce de söyledim, bu kadının eli kolu uzundur, Roma filan dinlemez, şeytanın inine saklansan bulur seni. O tiridi çıkmış moruğa, o asker dediğin heriflere filan güvenme. Başına büyük bela alıyorsun, bak öyle bir sevgilisi var ki bu kadının..." Mesaj burada kesilmişti, çünkü arkeoloğun telefonundan bir fotoğraf gelmişti, görsele bakan Tekin mesajı tamamlayamadan yollamış olmalıydı. Becerikli Rosa fotoğrafı da indirmişti. Üzerine basınca yüzü gözü kanlar içinde bir adam çıktı ortaya. Dikkatle bakınca tanıdı Yıldız, bu İzzet Duruca'dan

başkası değildi. Görüntünün altına bir mesaj eklenmişti. Türkçe yazılan uzunca yazıda şöyle deniyordu:

"İyi akşamlar Avukat Tekin Bey,

Fotoğraftan da anlamış olabileceğiniz gibi arkadaşınız elimizde, emanete de biz el koyduk. Tavukçulara söyleyin gitsinler, çünkü emaneti teslim etmeyeceğiz. İsterseniz Türk ya da İtalyan polisine başvurabilirsiniz. Yahut Roma'ya gelirsiniz yüz yüze hesaplaşırız. Hani şu kadının eli kolu uzundur diye yazıyorsunuz ya, işte biz o elleri kolları kökünden keser, antik bir heykel gibi sergileriz sizin Tanrıçanızı Roma'nın meydanlarında. Arkeolog arkadaşınıza 'Başına büyük bela alıyorsun" diye yazıyorsunuz, hayır, asıl siz başınıza büyük bela alıyorsunuz. Zaten sizin olmayan bir emanet için niye bu kadar gürültü kopartıyorsunuz? Kaybettiğiniz hiçbir şey yok ki. Onlar size ait değil. Dostça söylüyoruz, bu işin peşini bırakın, yoksa çok daha büyük sorunlarla uğraşmak zorunda kalacaksınız. Bakın neler yapabileceğimize dair birkaç ipucu verelim size. Öncelikle en kolayından başlarız, kaçırdığınız emanetin kaynağını Türk polisine bildiririz, sonra onları tarihi eserlerin arasına nasıl koyduğunuzu basına duyururuz. Evet, denizin ortasında duran gemiye hangi yollarla çıktığınızı, orijinal mührü parçalayıp emaneti Zoilos mezar kabartmalarının arasına yerleştirdiğinizi, sonra gerçeğinden ayırt edilemeyecek sahte mühürle kutuları nasıl kapattığınızı, hepsini ama hepsini basına bildiririz. Yazılı, sözlü, sosyal, her türlü medyada kapak olursunuz. Bu işte yardım aldığınız kimseleri tek tek, isim isim ifşa ederiz, elbette en başta sizinkileri. Biz sadece İtalya'da değiliz, Roma İmparatorluğu gibi dünyanın her yerindeyiz, nasıl ki eskiden Anadolu'nun her yerinde Mithra tapınma merkezlerimiz varsa şimdi de Türkiye'nin her yerinde sadık dostlarımız var. Bu işin peşini bırakın, emaneti de, Zoilos'u da unutun. Sizin için iyisi bu olacaktır. Zaten sahtekârlıklarla, yolsuzluklarla, rüşvetlerle yükünüzü tutmuşsunuz, artık çaldıklarınızla yetinin. Aksi halde sadece malınızı mülkünüzü değil, hayatınızı da kaybedeceksiniz.

Bir daha hiç görüşmemek dileğiyle..."

Hepsi buydu, ne avukat karşılık vermiş ne de Mithracılar yazmıştı, başka mesaj yoktu. En azından Rosa'nın kurtarabil-

diği yazışmalar bu kadardı. Mesajları yeniden okudu Yıldız, en küçük bir ayrıntıyı bile atlamak istemiyordu. Kalemini aldı not defterine şunları yazdı:

"Tanrıça denilen kadın Arzu Ballıca; Yaşlı profesör Nino Benetti; Asker, Salvatore Fortunato; Roma'daki adam ise Sami İlhan olabilir. Çünkü Arzu Ballıca Kültür Bakanlığı'nın müsteşarıydı, Sami İlhan da aynı bakanlık için çalışıyor. Adamın kadınla doğrudan bağı vardı. Kolezyum görevlisi Antonio Parrini üçünün Afrodisias'ta buluştuklarını söylememiş miydi? Serginin organizasyonunu da Sami İlhan'la birlikte yapmamışlar mıydı? Ya Antonio Parrini? Roma'daki adamın, şu şık giyimli Kolezyum görevlisi olması mümkün mü? Bu Antonio Parrini, Profesör Nino Benetti ve Binbaşı Salvatore Fortunato'yla birlikte gelen yasadışı mala çökmüş olmasın? Binbaşının bu işin içinde olduğu kesin gibi ama profesörle Kolezyum görevlisi nedense pek aklıma yatmıyor." Elindeki kalemi defterin üzerine bıraktı. Peki, Arzu Ballıca ile Tekin Dirlik'i Türkiye'de kim öldürmüştü? Kim olacak, Mithracılar. Adamlar mesajlarında açıkça tehdit etmişler zaten. Arzu ile Tekin işin peşini bırakmayınca Türkiye'deki müritlerini harekete geçirerek... Birden çok saçma geldi bu ihtimal. Türkiye'de gerçekten de böyle bir tarikat var mıydı? Tamam iki bin yıl önce olabilirdi ama o zaman Roma İmparatorluğu hüküm sürüyordu bölgede. Bugünkü Türkiye'de, bin altı yüz küsur yıl önce tarihe karışmış bir dine inanan insanlar olabilir miydi? Hiç mantıklı değildi bu? İyi de o zaman kim öldürmüştü Arzu Ballıca ile avukat Tekin Dirlik'i? Öldürüldükleri de kesin değildi ki, belki de araçlarının uçurumdan yuvarlanması gerçekten kazaydı. Başkomiser Nevzat araştıracaktı olayı, bir sonuca ulaşmış olabilir miydi? Bakışları saatine kaydı, üçe geliyordu, aslında akşam konuşmayı düşünüyordu ama dayanamadı, bastı telefonun arama tuşuna. Ardı ardına çalmaya başladı telefonun zili ama Türk Başkomiser yanıt vermiyordu. Beşinci çalışında bıraktı, nasıl olsa geri dönerdi Nevzat. Üstelik emniyet müdürü ile yapacakları toplantıya daha üç saat vardı. Birden telaşlandı, Rosa, asıl onunla konuşmalıydı. Hemen aradı. Heyecan dolu bir sesle açtı telefonu Olay Yeri İnceleme'nin zeki komiseri.

"Evet Başkomiserim, okudun mu yazışmaları?"

"Okudum, okudum, öncelikle tebrik ederim, iyi iş çıkarmışsın. Bu bilgiler epeyce işimize yarayacak. Olayın önemli bir kısmı aydınlandı bence, ancak daha karanlıkta kalan çok nokta var. Ama mesajları yollayabilirsin artık. Hatta yolladıktan sonra hem emniyet müdürünü hem de Carlo'yu ararsan çok iyi olur. Mesajları aldıklarını teyit et, yazışmaların çok önemli olduğunu söyle. Bu akşamki toplantıdan önce yazışmaları okumalarını sağlamalısın."

"Orası kolay" dedi neşeli bir sesle. "Zaten emniyet müdürü, 'Ne oldu mesajlar, ne zaman okuyacağız?' diye başımın etini yiyip duruyor. Hemen yolluyorum, ardından ikisini de arayacağım. Kolay gelsin Başkomiserim."

"Teşekkür ederim Rosa, sana da kolay gelsin" diyerek kapattı telefonu Yıldız. Şimdi gerçekten bir yerlere varıyorlardı. Toplantıdan önce Nevzat'la da konuşabilirse çok daha iyi olacaktı. Hele bir de Türk Başkomiser eksik parçaları tamamlayacak bilgiler verirse işte o zaman tadından yenmezdi. Birden bir şeyler yemek ihtiyacı duydu. Oysa daha karnını doyuralı iki saat bile olmamıştı ama huylu huyundan vazgeçer mi, kendini iyi hissettiğinde hep olduğu gibi o yalancı tatlı krizi tutmuştu yine. Geçen gün aldığı dondurmayı hatırladı, irice bir parça hâlâ onu bekliyordu buzdolabında. En küçük bir ikircime bile kapılmadan, derhal masadan kalktı, ıslıkla neşeli bir şarkı tutturarak buzdolabına yollandı. İşte tam o anda çalmaya başladı telefonu. Başkomiser Nevzat diyerek geri döndü masaya ama telefonun ekranında Sami İlhan yazıyordu. Biraz hayal kırıklığına uğramıştı ama yine de merakla açtı.

"Alo Sami Bey, buyurun."

Nedense Türkçe konuşmaya başlamıştı, Sami İlhan da anadilinde karşılık verdi.

"Merhaba Yıldız Hanım, nasıl gidiyor soruşturma? Bir gelişme var mı?"

Elbette bu konuda hiçbir açıklama yapamazdı Yıldız.

"Henüz bir sonuca ulaşmış değiliz ama bazı ipuçları bulduk, umut verici gelişmeler var. Yoksa siz bir şey mi buldunuz?"

"Yok, hayır, ah keşke biz de bir şeyler bulsaydık" diye yazıklandı Sami. "Ben teşekkür etmek için aradım, korumalar her

an peşimde. Kendimi daha güvende hissediyorum şimdi. Bir de bugün 23 Nisan..." Sustu, Yıldız'ın tepki vermesini bekledi ama karşıdan ses çıkmayınca. "Yani Türkiye'de Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı."

Jeton düştü Yıldız'da.

"Hatırladım, hatırladım, Türkiye'de meclisin açılış yıldönümü."

"Evet, bayram nedeniyle büyükelçilikte bir törenimiz olacak, gelmek ister misiniz?"

Hoşuna gitmişti bu davet Yıldız'ın.

"Çok teşekkür ederim Sami Bey" dedi minnettar bir sesle ama bugün çok yoğunuz. Keşke vaktim olsaydı, mutlaka gelirdim."

"Tahmin ediyorum ama akşam Ristorante Sultan Sofrası'ndayız, belki oraya gelirsiniz."

Aslında öğrendikleri yeni bilgilerin ışığında Sami İlhan'la konuşmak hiç fena olmazdı, o yüzden hemen kestirip atmadı.

"Tamam Sami Bey, eğer sıra dışı bir olay olmazsa, gelmeye çalışacağım."

"Biz gece yarısına kadar oradayız, gelin lütfen." Sesi oldukça samimi çıkıyordu. Signor Carlo ile Herr Becker'i de bekliyoruz."

Telefonu kapattıktan sonra içini bir kuşku kapladı Yıldız'ın. Gerçekten teşekkür etmek için mi davet etmişti Sami İlhan yoksa soruşturmanın gidişatı hakkında bilgi mi almak istiyordu? Öyle ya, adam zanlılardan biriyse, polislerin onlara ne kadar yaklaştıklarını öğrenmek için yanıp tutuşuyor olmalıydı. Türkiye'ydi, bayramdı, yemeklerdi derken Yıldız'ın ağzından laf alacaktı. Sami İlhan'ın böyle bir niyeti varsa, bunu bir fırsata çevirebilirdi Yıldız. "İlginç bir gece olacak" diye mırıldanarak yeniden buzdolabının yolunu tuttu.

33

Roma'da onları öldürmek isteyecek birileri var mı?

Toplantıya nerdeyse bir saat kalmıştı, birazdan Tobias gelip alacaktı onu ancak Nevzat'tan hâlâ haber yoktu. Evde beklerken, bu sabah kaçırdığı Deniz'le konuşmak için babasını aramıştı. Kızının sesini duyan Yaman sevinmiş, onunla kısa bir hasbıhal etmiş ama Yıldız oğluyla konuşmak isteyince, "Deniz babasının yanında" demişti. "Unuttun mu, her perşembe Franz alıyor onu. Az önce onunla da konuştum, Deniz'in keyfi yerindeymiş, oyun salonuna gitmişler, sonra da yemek yiyeceklermiş, birkaç saate kalmaz gelirler." Bir kez daha üzülmüştü Yıldız. Nasıl kaçırmıştı oğlunu bu sabah?

"Sen iyi misin Yıldız?" diye sormuştu Yaman sessizlik uzayınca. "Bizim koca oğlan göz kulak oluyor mu sana? Bir sıkıntı yok, değil mi?"

Babası da Tobias'tan medet umuyordu demek.

"Yok, hiçbir sıkıntı yok, ben güvendeyim merak etme. Bildiğin cinayet soruşturması... Ha Berlin ha Roma, ne fark eder, insanlar birbirlerini öldürmeye devam ediyorlar işte."

Ama Yaman'ın merakı geçmemişti.

"Şu bizim Zoilos meselesi ne oldu? Aydınlanıyor mu olay?"

"Az kaldı, çok az kaldı" diye geçiştirdi Yıldız. "Yakında çözülür. Kafayı takacak bir vaka değil. Boş yere endişelenme. Biz iyiyiz. Neyse babacığım, seni daha fazla tutmayayım. Deniz uyumadan ararım zaten, konuşuruz yine. Hadi, şimdilik hoşça kal."

Bu konuşmanın ardından canı iyice sıkılmaya başlayan Yıldız daha fazla evde oturamamış, aşağıya, Navona Meyda-

nı'na inmişti. Bazı akşamlar yemek yediği restoranda ikindi güneşinin ısıttığı bir masaya yerleşerek buzlu bir limonata ısmarlamıştı.

Tarihi meydan yine tıklım tıklım doluydu; Roma kazan, kendileri kepçe, sabahtan beri dolaşan turistler artık yorulmuş olmalarına rağmen hâlâ meydandaki üç anıt çeşmenin arasında mekik dokuyor, artık ilgilerini biraz yitirmiş olsalar da tur rehberlerinin anlattıklarını dinlemekten geri kalmıyorlardı. Bir ara kalabalık seyrelir gibi oldu, tam o sırada gördü müzisyenleri Yıldız; Sant'Agnese Kilisesi'nin önündeydiler, etraflarını saran yirmi kişi kadar bir topluluğun ortasındaydılar. Kır saçlı, kır sakallı, uzun boylu olanı mobil bir piyanonun başındaydı; sağlam yapılı, esmer olanı bir çellonun arkasında oturuyordu; daha genç, ince yapılı kumral olanı ise elinde bir keman tutuyordu. Kemancı bir adım öne çıktı.

"*Ciao tutti*" diye seslendi etraflarında toplananlara. Sonra İngilizce devam etti: "Konserimize hoş geldiniz. Piyanistimiz Angelo, çellistimiz Ruben ve ben Miran, ilginize teşekkür ediyoruz." Geriye dönüp piyanisti gösterdi. "Bugün size Angelo Novelli'nin aranje ettiği eğlenceli parçalar çalacağız." Angelo piyanosunun başından kalkarak saygıyla selamladı herkesi. Miran açılış konuşmasını sürdürüyordu. "İlk eserimiz hepinizin zevkle dinleyeceği *The Second Waltz*..."

Ne yumuşak bir sesi var diye düşünmekten kendi alamadı Yıldız, çok da sempatik, hani şu şeytan tüyü var dedikleri adamlardan.

"Evet, Dmitri Şostakoviç'in *2 No'lu Vals*'iyle başlıyoruz" diye tekrarladı kemancı. "Ama sizden bir ricamız olacak, burası zaten yeterince gürültülü, telefonlarınızın sesini kısarsanız müziği daha iyi duyarsınız, dolayısıyla daha çok eğleniriz."

Kalabalıktan bir alkış koptu. "Acayip adamlar bunlar" diyen bir ses duydu Yıldız, başını çevirince restoranın kıdemli garsonu Pietro'yu gördü. "Bakmayın böyle sokakta konser verdiklerine, çok iyi müzisyen bu adamlar, çok iyiler. Defalarca dinledim. Piazza del Popolo'da, Piazza di Spagna'da, Piazza Trillusa'da, nerdeyse Roma'nın bütün meydanlarında... Hepsinde de şahaneydiler. Klas herifler." Yan masadan hesap isteyen müşterilere

yönelmeden önce ekledi. "Şanslısınız, çok güzel bir konser dinleyeceksiniz."

Limonatasına uzanırken açıklamak gereği duydu Yıldız:

"Çok kalamayacağım ama burada olduğum sürece dinlerim." İçeceğinden bir yudum alırken başlamıştı vals. Güzel çalıyorlardı, kalabalıktakilerden hevesliler dans etmeye koyulmuştu bile. Sabahtan beri yaşadıklarından sonra bu ılık güneşin altında oturmak, şu hafif esintiyi teninde hissetmek, bu güzel müziği dinleyerek, dans eden insanları izlemek iyi gelmişti. Geniş, mutlu bir gülümseme yayılmıştı yüzüne, yeniden limonatasına uzanıyordu ki, çalmaya başladı telefonu. Panik içinde telefonunu çıkardı, kapatacaktı ki ekrandaki Başkomiser Nevzat yazısını görünce, "Alo, alo Başkomiserim, bir saniye" diye fısıldayarak kalktı masadan, restoranın içine doğru attı kendini. İleride tezgâhın yanında, herkesten uzak bir masa gördü, oraya yürürken açıklamaya çalıştı. "Kusura bakmayın, kalabalık bir yerdeyim, sakin bir köşeye geçiyorum."

"Kusura bakacak bir şey yok" dedi Nevzat her zamanki nezaketiyle. "İstersen sonra arayayım."

Nevzat'ın söyleyeceklerini duymak için can atan Yıldız bu fırsatı kaçıramazdı.

"Yok, yok, tenha bir yer buldum bile." Masaya yerleşirken nefesini kontrol etmeyi başarmıştı. "Tekrar merhaba Başkomiserim, nasılsınız dün akşamdan beri?"

"İyiyim Yıldız, umarım sen de iyisindir. Senin soruşturmayla ilgili bazı bilgilere ulaştık."

Yıldız heyecanlanmıştı.

"Öyle mi, neler buldunuz?"

Sıkıntıyla ofladı Nevzat.

"Oldukça karışık bir mesele. Önce şu Mithras Turizm'den başlayalım. İzzet Duruca'yla turlar düzenleyen şirketten. Bu sabah ilk oraya gittik, şirket yetkilileriyle, ölü arkeoloğu tanıyanlarla konuştuk."

"Harikasınız Başkomiserim, işe yarar bir şey çıktı mı bari?"

"Bizim Ali'yle gittik oraya. Önce biraz soğuk davrandılar, İzzet Duruca'nın öldürüldüğünü duyunca korktular ama kendilerini suçlamadığımızı anlayınca dilleri çözülmeye başladı.

İzzet Duruca'yla çalıştıkları doğru. Tam altı Mithra turu düzenlemişler birlikte, bunlardan ikisi Türkiye'den İtalya'ya, dördü de İtalya'dan Türkiye'ye yapılan gezilermiş. Hepsinden İzzet Duruca sorumluymuş, ancak ona kokartlı bir rehber olan Samet Hancı eşlik ediyormuş. Anladığım kadarıyla yasal bir zorunlulukmuş bu. Çünkü İzzet Duruca resmi olarak rehber değilmiş. Ama İzzet Duruca'dan çok memnunlarmış. 'Çok yetenekli, çok bilgili bir arkeologdu' diyorlar, insan olarak da çok iyi biriymiş. Öldürülmüş olmasına çok şaşırdılar, 'Bir yanlışlık olmalı' diye tekrarlayıp durdular."

Nino'dan öğrendiği bilgileri doğrulatmak istedi Yıldız.

"İzzet Duruca'nın işten el çektirildiği dönemlerde mi yapmışlar bu gezileri?"

"Galiba öyle olmuş, zaten İzzet Duruca'nın tarihi eser kaçakçılığı yapabileceğine de hiç inanmıyorlar. Onun Anadolu'daki uygarlıklara âşık olduğunu, antik bir mermer parçasının bile yurtdışına çıkarılmasına razı olmayacağını söylüyorlar. Başka bir mesele olabileceği yönünde ısrar ediyorlar. Ama İzzet Duruca'yla Mithra turlarına katılan rehber Samet Hancı biraz farklı konuştu. Bir ay önce İzzet ona telefon etmiş, gezilerde çektikleri fotoğrafları ve videoları istemiş. Söz arasında da Türkiye'den sıkıldığını, artık Roma'ya yerleşeceğini, İstanbul'a dönmeyeceğini söylemiş. Ülkesini çok seven İzzet'in bu davranışını yadırgamıştı rehber arkadaşı. Aynı şeyi İzzet Duruca'nın evinde kalan Natuk Kozak da söyledi. Üç ay önce onu da aramış İzzet, bazı özel eşyalarını Roma'ya yollamasını rica etmiş ama daha önemlisi bir yıllık kiranın hem kendine hem de Natuk Kozak'a düşen kısmını ödemiş. 'Artık yeni bir ev arkadaşı bul kendine, ben İtalya'da yaşayacağım' demiş. Bu cömert davranış karşısında hiçbir şey sormamış ev arkadaşı. İşin ilginci İzzet'in mali durumu hiç de iyi değilmiş, her zaman para sıkıntısı çekermiş."

"O zaman kesinlikle kıymetli bir eser kaçırdı bunlar" diye tahminde bulundu Yıldız. "Kıt kanaat geçinen bir arkeoloğun bu kadar parayı bulması imkânsız. Peki, Natuk ne diyor, nasıl biriymiş İzzet?"

"O da iyi konuştu. Çalışkan, temiz, dürüst biri olduğunu söyledi. Ancak hakkında soruşturma açıldıktan sonra İzzet'in

hayal kırıklığına uğradığını, kendisine haksızlık yapıldığını söyleyerek 'bu ülkede dürüst olmak enayilik" dediğini anlattı. Belki de gerçekten masumdu İzzet. En azından o soruşturmaya kadar masumdu."

"Olabilir Başkomiserim, tam olarak neler yaşandı bilmiyoruz ki. Bu ev arkadaşı, öldüğünü biliyor muymuş İzzet'in?"

"Hayır, bizden öğrendi. Çok üzüldü duyunca. Samimi görünüyordu. Eve gelen giden kimseler var mı diye sorduk. Avukat Tekin Dirlik'ten bahsetti, bazen evde mangal yapıp rakı içerlermiş. Ama seyrek de olsa yabancı misafirleri de gelirmiş."

Bu önemli olabilirdi işte.

"İsimlerinden bahsetti mi, kim olduklarını söyledi mi?"

"Ne yazık ki isim filan hatırlamıyor."

"Şu limandaki komiser arkadaşınızdan haber aldınız mı? 12 Kasım 2025 tarihinde İzmir Limanı'ndan ayrılan *Batmaz-2* gemisinin seyahati hakkında..."

Cümlesini tamamlamasına gerek kalmadan açıkladı Nevzat.

"Tercan Komiser bu sabah aradı beni. Aslında geminin seyahatiyle ilgili her şey normal görünüyor ama seyir defterinde şöyle bir olaydan bahsediliyor. Şimdi *Batmaz-2* adlı gemi 12 Kasım Çarşamba akşamı saat 18:40'ta limandan hareket etmiş ama İzmir açıklarında arıza yapmış. Mürettebat sorunu çözemeyince dışarıdan teknik ekip istemişler, sonunda mesele halledilmiş, *Batmaz-2* de 13 Kasım Perşembe akşamı saat 19:00 sularında yeniden İtalya'nın yolunu tutmuş."

"İşte o zaman yaptılar" diye söylendi Yıldız. "İşte o zaman koydular kaçıracakları malzemeleri Zoilos mezar kabartmalarının arasına. İzzet Duruca'nın avukat Tekin Dirlik'le yaptığı yazışmalarda geçiyor konu. İzzet 13 Kasım Perşembe gününü kastederek gemideki bir ziyafetten söz ediyor, Tekin de size baklava yollayacağım diye karşılık veriyor."

"Baklava mı? Uyuşturucudan mı bahsediyorlar?"

"Ben de öyle düşündüm. Muhtemelen iyi bir mühürcü buldular, tarihi eserlerin mühürlerini kırdılar, yanlarında getirdikleri uyuşturucu, artık kokain mi eroin mi her neyse, kutuların içine yerleştirdiler, sonra yeniden mühürlediler. Hatta İtalya'da gümrükten geçtikten sonra bir kez daha kıracakları mühürle-

rin yerine koyabilsinler diye yedek mühür malzemelerini de yanlarına aldılar."

Bir an sessizlik oldu, sonra Nevzat'ın sesi duyuldu telefonun öteki ucundan.

"O zaman Arzu Ballıca ile Tekin Dirlik bu sevkıyat yüzünden öldürüldü."

Yıldız'ın da aklına gelmişti bu ihtimal ama Nevzat'ın fikrini almak istiyordu.

"Kaza değil miymiş yani? Arzu Ballıca ile Tekin Dirlik öldürülmüş mü?"

"Bana göre öyle ama istersen bulduklarımı anlatayım, birlikte karar verelim. Kaza raporları ve otopsi sonuçları geldi. Aslına bakarsan kaza olmadığını gösteren bir bulgu yok ama karboksihemoglobin testinde tuhaf bir sonuç var. Biliyorsun yangından dolayı meydana gelmiş şüpheli ölüm olaylarında bu test yapılır. Kurbanın karbonmonoksit zehirlenmesinden ölüp ölmediğini anlamak için. Antalya'daki adli tabip bu testi yaptırmış... Dur, dur, şu gözlüğümü takayım da şuradan okuyayım sonuçları." Telefonun öteki ucundan bir sayfa hışırtısı geldi. "Evet, Arzu Ballıca'nın kanındaki karboksihemoglobin oranı %3, Tekin Dirlik'in ise %1. Yani her ikisi de karbonmonoksit zehirlenmesinden ölmemiş. Öyle olsaydı bu oranların en az yüzde yirmilerin üzerinde olması gerekirdi. Arzu Ballıca'nın test sonuçlarının yüksek olmasının nedeni sigara içmesi. Ancak bu sonuçlar her iki kurbanın da kaza sonucu ölmediğini kanıtlamıyor. Çünkü araba yaklaşık elli metrelik uçurumdan düşmüş. Yani içindekiler başlarını bir yerlere çarparak ya da başka bir travma sonucu hayatlarını kaybetmiş olabilirler."

"Ya da söylediğiniz gibi öldürüldüler" diye mırıldandı Yıldız. "Öldürülüp araçlarıyla birlikte uçurumdan atıldılar."

"Raporda böyle bir olasılıktan bahsedilmemesine rağmen bence de en kuvvetli ihtimal bu. Çünkü yangınlı ölümlerin nerdeyse hepsinde karbonmonoksit zehirlenmesiyle karşılaşırız ama testler öyle olmadığını söylüyor. Ayrıca iki kurbanın pek dürüst bir hayat sürmediklerini de düşünürsek rahatlıkla bu ölümlerin şüpheli olduğu kanaatine varabiliriz. Tekin Dirlik'i anlatmıştım sana, çok insanın canını yakmış, çok düşmanı var,

kadını sorarsan, hiç sağlam ayakkabı değil, hem kumar bağımlısı hem de deveyi hamutuyla götüren rüşvetçi bürokratlardan biri. Yine de emin olmak zor tabii. Peki, Roma'da onları öldürmek isteyecek birileri var mı?"

Artık Nevzat'tan gizleyecek bir şeyi kalmamıştı Yıldız'ın.

"Var ama kim olduklarını bilmiyoruz. Belki Türkler, belki İtalyanlar, belki şu Mithracılar. Sahi Başkomiserim Türkiye'de Mithra'ya inanan birileri var mıdır? Bu yönde bir duyum aldınız mı?"

"Mithra mı? Hayır, öyle bir şey duymadım. Yok, sanmıyorum. Bu fantezi olur ama daha muhtemel bir zanlıdan bahsedebilirim sana. *Batmaz-2* gemisinin sahibinden."

"Şu bilmem ne dayı mı?"

"Memili Dayı" diye onayladı Nevzat. "Bizim Janti Cemal'den bahsettim ya, dün Memili Dayı'yla konuşmuş."

Sabırsızca sordu Yıldız.

"Ee ne anlatmış adam?"

"Racon meselesi demiş."

"Racon mu?"

"Racon, bilirsin, yazılı olmamasına rağmen çok sert kuralları olan yeraltı yasası. Kusura bakma biraz küfürlü olacak ama Memili Dayı maktuller için şöyle demiş: 'Arzu Ballıca denen o kevaşeyle Tekin Dirlik denen o gavatın yaptıkları bini aştı. Ancak bu defa boylarından büyük bir işe kalkıştılar, sonunda da Allah'ın inayetiyle belalarını buldular.' Kelimesi kelimesine aynen bunları söylemiş."

"Yani açıkça Arzu Ballıca'yla Tekin Dirlik'in kendilerine kazık attığını, bu yüzden onları öldürdüklerini itiraf mı etmiş?"

"Elbette doğrudan biz öldürdük dememiş, ne türden kazık attıklarını da anlatmamış. Ama belli ki yasadışı bir iş söz konusu. Anladığım kadarıyla Arzu Ballıca ile Tekin Dirlik bunları dolandırmışlar. Ancak adamın söylediği başka bir cümle var ki, yaşananların sadece maddi bir mesele olmadığını kanıtlıyor. Memili'yi konuşturmak isteyen bizim Janti Cemal 'Yahu bu nasıl iştir, bizim raconumuzda kadın öldürmek var mı?' diye sormuş. Bunun üzerine Memili şu cevabı vermiş: 'Yoktur Cemal Kardeş, lakin bu Arzu Ballıca'ya kadın demek, anamıza,

bacımıza ve de öteki namuslu kadınlara hakaret olur. Kıbrıs'ta iki abazan oğlanla videoya çekmiş bunu kumar mafyası. Daha ne diyeyim sana? Kadınlığın yüz karası olan bu aşüfte, cenneti ayaklarına serecek olan adama bile ihanet etmekten hicap etmeyen bir mahluk. Cenneti ayaklarına serecek derken mübalağa etmiyorum, gerçek manada onu nikâhına alacak adamdan bahsediyorum. Sadece malını mülkünü değil gerektiğinde onun için canını bile verecek bir adamdan. İşte bu kansız kahpe böyle bir adamı satmış, hem de Tekin Dirlik adındaki o deyyus için. Deyyus diyorum çünkü bu avukat, Arzu Ballıca denilen o kaşarı pazarlamaktan utanmayan tam bir orospu sülüğüydü' demiş."

Kendini tutamayan Yıldız gülmeye başladı.

"Orospu sülüğü nedir Başkomiserim ya?"

"Kusura bakma Yıldız, adamın söylediklerini aktarıyorum. Orospu sülüğü, kadın satıcısının öteki adı, seks işçisinin kanını emen pezevenk demek. Yeraltı âleminin kendine göre böyle bir lügatı var işte."

Yeniden ciddileşti Yıldız.

"O zaman Arzu Ballıca bu Memili Dayı'nın sevgilisi miymiş?"

"Zannetmem, bence Memili kendi için değil, başkası için işledi bu cinayetleri. Tabii *Batmaz-2*'nin taşıdığı emanet onun uyuşturucusu değilse. Öyle olsa bile işin içinde başka biri daha var. Memili Dayı'nın çok saygı duyduğu biri. O adamın onuru için bu raconu kesmiş."

Mantıklı konuşuyordu Nevzat ama anlattıkları yeni kuşkular doğruyordu.

"Peki o adam niye yapmamış bu işi? Belli ki yeraltından biri, neden Arzu Ballıca ile Tekin Dirlik'i kendisi öldürmemiş? Racona daha uygun olmaz mıydı?"

"Kesinlikle öyle, ancak her şey gibi racon da bozuldu Yıldız. Artık kabadayılar kendi işlerini kendileri görmüyorlar. Ancak bu mesele biraz farklı, çünkü Memili Dayı öyle ona buna tetikçilik yapacak bir şahsiyet değil. Yani adamın işi bu değil, belli ki aldatılan şahıs, onun için çok mühim biri."

Yazışmalarda adı geçen adamı hatırladı Yıldız. Şöyle tehdit ediyordu avukat, arkeoloğu. "Sana daha önce de söyledim, bu

kadının eli kolu uzundur, Roma filan dinlemez, şeytanın inine saklansan bulur seni. Başına büyük bela alıyorsun, bak öyle bir sevgilisi var ki bu kadının..." Memili Dayı'nın hatırlı arkadaşı bu şahıstı işte.

"Bu adam çok önemli Nevzat Başkomiserim. Bu adamın kim olduğunu öğrenirsek, belki de soruşturmanın bütün düğümünü çözmüş oluruz."

"Yarın sabah Arzu Ballıca'nın eski eşiyle konuşacağım, Erdal Kamer'le. Yatırımcı olduğu için kadının ekonomik durumunu filan da bilir. Belki onun söyleyecekleri bize yol gösterebilir. Biliyorsun bazı insanlar, boşandıktan sonra da gizliden gizliye izlerler eşlerini. Yeni birini buldu mu filan diye ortak dostlarından bilgi alırlar. Eğer öyleyse Erdal Bey bizi o meçhul şahsa götürebilir. Ama yarına kadar bekleyeceğiz, Erdal'la konuştuktan sonra ararım seni."

"Çok teşekkür ederim Başkomiserim, sabırsızlıkla bekleyeceğim. O zaman yarın görüşmek üzere, hoşça kalın."

Telefonu kapattıktan sonra da hemen kalkamadı Yıldız, aklına üşüşen sorulardan bir türlü kendini kurtaramıyordu. Olanı biteni en başından sakin kafayla düşünmesi gerekliydi, Türkiye ayağını ayrı değerlendirmeli, İtalya ayağını ayrı ele almalıydı. İşte o anda çaldı telefonu, arayan Tobias'tı.

"Geldim Şef, meydanın girişindeyim."

"Hemen çıkıyorum Toby" diyerek kalktı Yıldız. Hesabı ödedi, restorandan çıkıyordu ki, yeniden müziğin sesini duydu, trio yeni bir parçaya geçmişti, galiba Chopin'in *Bahar Valsi*'ni çalıyorlardı. Hayat ne tuhaftı, birileri cinayet çözüyordu, birileri ise neşe içinde enstrümanlarını çalıp insanları eğlendiriyorlardı. Onların yerinde olmak isterdim diye geçirdi içinden. Keşke vakti olsaydı da sonuna kadar dinleyebilseydi ama mümkün değildi. Hızla çıktı restorandan. Üç müzisyen valsin son notalarını çalıyordu artık. Kalabalık kıvama gelmiş; gençler, orta yaşlılar kendilerini müziğe kaptırmış neşeyle dans ediyorlardı. Ani bir kararla kalabalığa girdi Yıldız, insanların arasından geçerek müzisyenlere yaklaştı. Aralarında birkaç metre kalmıştı ki, kemancı başını kaldırdı, göz göze geldiler. Bir an duraksar gibi oldu kemancı ama sonra Yıldız'ı başıyla selamlayarak kemanını

çalmayı sürdürdü. Yıldız da gülümseyerek karşılık verdi ona, usulca yaklaştı.

"*Grazie mille*" dedikten sonra eğilerek kemancının önündeki siyah melon şapkanın içine on avro bıraktı. Şapkanın derinliklerinde kâğıt ve metal paraların arasında turuncu bir boyun bağı, mavi bir mendil ve kırmızı bir karanfil vardı. Yıldız doğrulurken İngilizce olarak hayranlıkla mırıldandı. "Çok teşekkürler. Şahane çalıyorsunuz." O bunu söylerken parça bitmiş, alanda çılgınca bir alkış kopmuştu. Yıldız da sırtını dönmüş, kalabalığın arasından meydanın soluna yönelmişti. O anda Miran da hareketlendi, eğilerek siyah melon şapkanın içindeki kırmızı karanfili aldı, Angelo ile Ruben'in şaşkın bakışları altında Yıldız'ın arkasından seslendi.

"*Signora, Signora, per favore Signora...*"

Yıldız duraksadı, başını çevirdi, Miran'ın menekşe rengi gözleriyle karşılaştı.

"Sizin için" dedi yakışıklı kemancı. "Lütfen kabul edin."

İçi aydınlandı Yıldız'ın, uzanıp aldı karanfili.

"*Grazie... Grazie mille...*" dedi mutlulukla.

34

Amaçları bizi manipüle etmek

Emniyet müdürlüğünde karşılaştıklarında, Carlo mesajlarda babasının adının geçmesiyle ilgili hiçbir tepki vermedi. Konuyu açmadı bile. Yıldız'ın Zoom toplantısını sordu. Deniz'le ilgili mesele önemli miydi? Oğlunun önemli bir sıkıntısı yoktu, değil mi? Teşekkür ederek konuyu geçiştirdi Yıldız, o da şimdilik Profesör Benetti meselesini açmamayı tercih etmişti. Nasıl olsa emniyet müdürü bu konuyu atlamazdı. Yine de "acaba Rosa'nın yolladığı yazışmaları okumadı mı?" diye düşünmekten kendini alamadı. Emniyet müdürü bu defa onları ikinci kattaki küçük salonda bekliyordu. Salonun önüne geldiklerinde Bay Rossi'nin koruması Komiser Alessandro Alfonetti'yle iri kıyım iki sivil polisin de orada olduğunu gördüler. Komiser Alessandro koruma polisinden çok bir mankeni andırıyordu. En az Yıldız'ın eski kocası Franz kadar sarışındı, itiraf etmesi gerekirse ondan çok daha yakışıklıydı. Alessandro'yla ilk karşılaştıklarında, Roma'da bazı hediyelik eşya satılan mağazalarda gördüğü takvimlerde boy gösteren yakışıklı rahipleri hatırlamıştı Yıldız. Vatikan'ın bu projeyle ilgisi var mı bilmiyordu ama rahip kıyafeti giymiş gençler gerçekten çok hoş görünüyorlardı. Alessandro Alfonetti bir rahip değildi şüphesiz ve kadınların aklını başından alacak kadar çekici bir erkekti. Ancak Carlo hiç hazzetmiyordu ondan. Kapıya yaklaşırken dişlerinin arasından alaycı bir sesle fısıldamıştı zaten:

"Ooo bizim müdürün süs köpeği de buradaymış. Hem de sürüsünü toplayıp gelmiş. Ne oldu acaba?"

Gerçekten neler oluyor diye düşündü Yıldız. Yoksa emniyet müdürü, Carlo'yla ilgili başka delillere mi ulaşmıştı? Rosa'nın

yolladığı mesajlarda babasının da adının geçtiğini öğrenince başmüfettişi tutuklamaya mı karar vermişti? İçini bir tedirginlik kapladı. Olabilir miydi? Neden olmasın? Kendisi de Carlo'dan şüphelenmiyor muydu? Profesörün Mithra'daki şu "Baba" makamını temsil eden kişi olabileceğini düşünmemiş miydi? Eğer Nino gerçekten "Baba" ise, Carlo da pekâlâ şu "Kuzgun" olabilirdi veya "Damat" ya da "Aslan" yahut öteki seviyelerdeki müritlerden biri.

"*Buona sera*" diyen Alessandro'nun genizden gelen o tuhaf sesiyle dağıldı düşünceleri. Evet, koruma polisi erkek tavuskuşları kadar alımlıydı ama sesi de en az onlar kadar berbattı. "Buyurun, içeri geçin, Bay Rossi sizi bekliyor."

Ne dostluk ne de düşmanlık vardı yüzünde, kayıtsız bir gülümsemeyle süzüyordu onları. Kalp kalbe karşıdır derler, belli ki Alessandro da pek hazzetmiyordu başmüfettişten. Yanındakileri de Carlo'nun ekibinden saydığı için onlara da pek muhabbet beslediği söylenemezdi. Yine de Yıldız gülümseyerek aldı koruma polisinin selamını ama Tobias nerdeyse kaba bir tavırla sordu:

"Hayrola, siz de mi katılacaksınız toplantıya?"

Yüzünde tek mimik bile oynamamıştı Alessandro'nun.

"Hayır, biz kapıda duracağız."

Artık sesi daha soğuk çıkıyordu, daha gergin. Carlo da bir şeylerin ters gittiğini anlamış olmalı ki,

"Ne oluyor burada Alessandro?" diye yokladı. "Bir güvenlik sorunu mu var?"

Koruma polisi hiç istifini bozmadı, başıyla içerisini işaret etti.

"Bay Rossi sizi bekliyor."

Yıldız'ın kuşkuları iyice artmıştı, "Carlo'yu gerçekten de gözaltına alacaklardı galiba. Bu durumda ne yapmalılardı? Öyle ya da böyle Carlo ortaklarıydı, onu savunmaları gerekmez miydi? Ya suçluysa, dört kişiyi öldüren, ne dördü, Arzu Ballıca ve Tekin Dirlik'le birlikte altı kişiyi öldüren bir çetenin üyesini mi savunacaklardı?" Kapıdan geçerken Tobias'ın neler oluyor diyen gergin bakışlarıyla karşılaştı, bilmiyorum dercesine omuz silkti.

İçeriye girince Bay Rossi'nin duvarın üzerine asılı bir yazı tahtasının önünde dikildiğini gördü. Sırtı onlara dönüktü, elinde

siyah bir marker kalem tutuyordu. Yazı tahtasının üzerinde alt alta yedi satır sıralanıyordu: 1. Kuzgun 2. Damat 3. Asker 4. Aslan 5. Persli 6. Güneş Koşucusu 7. Baba. Elindeki marker kalemden anlaşıldığı gibi bu yazıları da bizzat emniyet müdürü yazmıştı. İçeri girdiklerinde Bay Rossi kapının açıldığını hissetmiş olmalı ki başını çevirdi, onları görünce gülümsedi.

"Gelin, gelin arkadaşlar." Elindeki kalemle bordo rengi koltukları gösterdi. "Gelin, şöyle oturun. Ben de şu Mithra'daki makamlara bakıyordum."

İkinci sıradaki koltuklardan birine geçen Yıldız merakla olacakları beklemeye başladı; Tobias aynı sırada başka bir koltuğa oturmuştu, Carlo ise en öndeki sıranın başına yerleşmişti. Dikkatle Bay Rossi'yi izleyen Yıldız, adamın başındaki yara bandının çıkarılmış olduğunu fark etti, oysa alnındaki derin çizik her an kanayabilirmiş gibi hâlâ çok tazeydi. Ama bundan hiç rahatsız değildi Bay Rossi elindeki kalemi hafifçe havaya kaldırdı.

"Rosa'nın gönderdiği mesajları okudunuz herhalde." Karşı çıkan olmayınca konuşmayı sürdürdü: "Fark ettiniz mi bilmem ama oldukça ilginç bir entrikayla karşı karşıyayız. İlk kurban İzzet Duruca ile avukat Tekin Dirlik arasında geçen bu yazışmalar ustalıkla hazırlanmış bir manipülasyon projesinin son halkası."

Tuhaf şeyler söylüyordu emniyet müdürü ama Yıldız'ın aklı şu ilk kurban sözcüklerine takılmıştı.

"Pardon efendim ama ilk kurban Türk arkeolog değil" diye uyarma gereği duydu. "Nakliyeci Enzo Costa ile Yüzbaşı Sergio Gatti'ydi."

Kalın kaşları çatıldı Bay Rossi'nin.

"Siz morga gitmediniz mi Bayan Karasu? Doktor Cavalli ilk kurbanın İzzet Duruca olduğunu, ötekilerin daha sonra öldürüldüğünü açıklarken orada yok muydunuz?"

"Ah Tobias" diye geçirdi içinden Yıldız, "arabada gelirken neden anlatmadın ki bana bunu". Gerçi yardımcısını suçlamanın da bir anlamı yoktu, çünkü kendisi yol boyunca Rosa'nın çözdüğü mesajlarla Nevzat'tan öğrendiklerini anlatıp durmuş, ardı ardına analizler yaparak zavallı Tobias'ın ağzını açmasına bile fırsat vermemişti.

"Yoktum efendim, eve gitmek zorunda kaldım."

Nedenini, niçinini sormadı bile emniyet müdürü.

"Anlaşıldı. Kısaca özet geçeyim o zaman: Doktor Cavalli'nin otopsi sonuçlarına dayanarak anlattığına göre, önce İzzet Duruca öldürülmüş, ancak öteki kurbanlarla aralarında çok zaman farkı yokmuş. Yaklaşık yirmi dört saat kadar sonra da öteki iki kurban katledilmiş. Belki birkaç saat daha erken ya da geç olabilir. Üçünün kanında da kloroform ile yüksek dozda etorfin bulunmuş. Yani kurbanlar aynı yöntemle, kloroformla bayıltılıp kaçırılmış, aşırı dozda etorfin zerk edilerek öldürülmüş. İzzet Duruca'nın sağ eli de öldükten sonra kesilmiş, Sergio Gatti'nin testislerinin derisinin yüzülmesi işlemi de yine kurban cansızken gerçekleştirilmiş. Üç kurban da derin dondurucuda bekletilmiş, çünkü Doktor Cavalli'nin tahminine göre İzzet Duruca yaklaşık beş gün önce öldürülmüş, Enzo Costa ile Sergio Gatti ise dört gün önce... Ama tarihleri hesaplarken bugünü değil, 21 Nisan Salı tarihini baz alıyor Doktor Cavalli. Yani katiller eserlerini sergilemek için planları gereği sabırla beklemişler, ardından cesetlere makyaj yapmışlar, sonra da kendilerine göre bir senaryo yazarak, kurbanlarını sırayla Roma'nın tarihi yerlerinde sergilemeye başlamışlar. İlk sergi tarihi ise Roma'nın kuruluş günü olan 21 Nisan... Akıllıca hazırlanmış büyük bir düzenekten söz ediyorum. Amaçları bizi manipüle etmek. Başarısız olduklarını da söyleyemeyiz. Nitekim, kayıktaki iki cesedi bulduğumuzda haklı olarak hepimiz bu canilerin seri katil olabileceği yanılgısına kapıldık. Çünkü *La Lupa* adındaki kayık, Enzo Costa ile Sergio Gatti'nin cesetlerinin Romulus ile Remus'a benzetilmesi, İzzet Duruca'nın kesilen bileğinin imparatorların giydiği türden bir pelerine sarılarak *Gerçeğin Ağzı*'na konulması ve bedeninin *Madama Lucrezia*'nın önünde sergilenmesi karşımızda sıradan tetikçilerin olmadığını gösteriyordu. Kiralık katiller değillerse böyle peş peşe cinayet işleyenler elbette seri katiller olabilir diye düşündük. Canilerin tam olarak istediği de buydu. Kayıktaki cesetleri bulduğumuzdan beri beni rahatsız eden bir duygu vardı, sanki birilerinin bizi yönlendirdiğini hissediyordum. Art arda gelen olaylar bu konuda haksız olmadığımı kanıtladı. Cesetler, olay yerleri, oluşturulan mizansen, bırakılan mesajlar hepsi aklımızla oynamak,

bizi yönlendirmek içindi. Evet, aslında parayla insan öldüren bu ucuz katiller, önce seri katil imajı yarattılar, sonra da Mithra paravanının ardına saklanmak istediler."

Hayretler içindeydi Yıldız, dayanamayıp itiraz etti.

"Ama efendim, iki İtalyan kurbanın boğazlarına sokulmuş olarak bulduğumuz madalyonları, Enzo Costa'nın eşi Virna Costa teşhis etti. Hem kocasının hem de Yüzbaşı Sergio Gatti'nin bu madalyonlara sahip olduklarını söyledi. Aynı madalyonlardan hem İzzet Duruca'da hem de Alfonso Corsini'de vardı. Ayrıca İzzet Duruca'nın kesilmiş eline bir Mithra dövmesi yapılmıştı. Aynı kurbanın Mithra inancına meraklı olduğunu, hatta Anadolu'da ve İtalya'daki Mithra tapınaklarına geziler düzenlediğini öğrendik."

Kendinden emin bir gülümsemeyle dinliyordu Bay Rossi.

"Biliyorum, biliyorum" dedi sakin bir tavırla. "Ama bizim soruşturma sonrası öğrendiğimiz bu bilgileri kiralık katiller daha cinayetlerini işlemeden önce öğrenmişlerdi. Haklısınız, bu alçaklar hep bizden bir adım öndeydi, çünkü çok iyi hazırlık yapmışlardı. Muhtemelen bu cinayetler için aylarca çalıştılar. Çünkü cinayetlere neden olan Zoilos mezar kabartmalarının taşınması geçen yılın kasım ayında gerçekleşti. Nerdeyse beş ay önce. Tetikçilerin bu işi beş ay önce aldıklarını söylemiyorum ama en az birkaç ay önce cinayet sözleşmesini imzalamış olmaları gerekir. Böylece öldürecekleri şahıslar hakkında ayrıntılı araştırma yapacak zamanı buldular. Kişiliklerini, mesleklerini, nerede yaşadıklarını, inançlarını, hobilerini, fobilerini, yani ne gerekiyorsa bütün ayrıntılarıyla öğrendiler. Bizim şimdi tespit ettiğimiz Mithra bağlantısını bulmakta da gecikmediler. Bu bağlantıdan yola çıkarak da artık günümüzde olmayan bir gizli tarikat yaratmaya, kurbanlarını bu inanca göre öldürmeye, cesetleri buna göre hazırlamaya, olay yerlerini istedikleri etkiyi yaratacak şekilde düzenlemeye karar verdiler. Niyetleri bizi yanlış yönlendirerek kendilerini güvence altına almaktı."

"Ama efendim" diye yine itiraz edecek oldu Yıldız, ancak bu defa kalem tutan elini sertçe havaya kaldırarak "Sözümü bitirmeme izin verin lütfen" diyerek susturdu emniyet müdürü. "Üstelik bu senaryonun gerçek hayatta somut dayanakları da

vardı. Bizzat sizin az önce söylediklerinizi. Kurbanların ortak merakı olan Mithra inancı."

Bu kez itiraz Tobias'tan geldi.

"İyi de efendim, üç kurbanın ve akıbetini henüz bilmediğimiz gümrük müdürünün Mithra'yla alakalı olması bir rastlantı mı?"

Sanki bu konuyu çok önemsiyormuş gibi, başını hafifçe geriye atıp gözlerini kısarak bir an düşündü Bay Rossi.

"Rastlantı olmayabilir, belki bu insanlar birbirlerini tanıyorlardı. Belki Mithra'yla ilgili bir toplantıda tanışmışlardı. Hatta, bu toplantı bizim Profesör Benetti'nin bir semineri de olabilir. Ancak kurbanların Mithra'ya ilgi duymaları ortalıkta bu türden sapkın bir tarikatın olduğu anlamına gelmez ki." Bakışlarını başmüffettişe çevirdi. "Babanın böyle bir tarikattan söz ettiğini duydun mu Carlo?"

Kesin bir tavırla başını iki yana salladı başmüfettiş.

"Hayır efendim, hatta geçen akşam açıkça sorduk, o da bize artık Mithra diye bir dinin mevcut olmadığını anlattı."

O konuşmayı çok iyi hatırlıyordu Yıldız. Gerçekten de "Ne Roma'da ne de dünyanın başka bir yerinde böyle bir cemaatin varlığından haberdarız" demişti Nino ama bu açıklamayı yaparken nedense biraz tedirgin olmuş gibiydi. Fakat şimdi bunu hatırlatmanın bir yararı yoktu.

"Tabii mevcut değil" diye güvenle iddiasını sürdürdü emniyet müdürü. "Çünkü Mithra inancı bin altı yüz küsur yıl önce tarihe karıştı. Elbette katiller bu gerçeği de biliyordu ama art arda işlenecek cinayetler için çok iyi bir paravandı bu sır dini. Düşünsenize, kanlı, karanlık bir tarikatın öldürdüğü insanlar. Çok çarpıcı değil mi? Bir de sansasyon peşinde olan basının bu cinayetleri allayıp pullayarak haber yaptığını gözünüzün önüne getirin. 'Sır Dini Cinayetlerle Yeniden Doğdu', 'Kanlı Efsanenin Dönüşü', 'Sır Tarikatının Kanlı Cinayetleri'. İtiraf etmeliyiz ki karşımızdaki katiller gerçekten zeki insanlar. Üstelik gayet de kültürlüler. Tarihten halkla iletişime kadar birçok konuya hâkimler. Öyle değil mi Bay Becker, yanılıyor muyum, çok profesyonel değil mi bu adamlar?"

Tobias'ın aklına yatmayan çok şey vardı ama bu kez karşı çıkmadı.

"Doğrudur efendim, adamlar gerçekten çok becerikli. Kurbanlarını kaçırmadan önce uzun bir araştırma yapmış olmaları mantıklı. Bu araştırmanın sonucunda kendilerince bir senaryo yazmaları, cinayetlerini de bu kurguya göre gerçekleştirmiş olmaları da gayet mümkün."

Lafı havada kaptı Bay Rossi.

"Ben de bunu söylemeye çalışıyorum işte." Elindeki marker kalemle tahtadaki yazıların en üstünde yer alan Kuzgun sözcüğünü gösterdi. "Bakın mesela Mithra'daki seviyelerden ilki 'Kuzgun', yani tarikata girmek isteyen müridin aşmak zorunda olduğu ilk basamak. Şimdi bunu soruşturduğumuz vakaya uygulayacak olursak, mesela kurbanlarımızla karşılaştırmaya kalksak, 'Kuzgun'u kim temsil ediyor? İzzet Duruca mı Enzo Costa mı yahut Sergio Gatti mi?" Kurnazca güldü. "Belki diyeceksiniz ki yazışmalarda 'Kuzgun' ismi geçmiyor, doğru, ama 'Asker'den bahsediliyor." Kalemle 'Asker' sözcüğünü işaret etti. "Kim bu Asker? Güvenlik görevlisi olan iki kurbandan hangisi? Yüzbaşı Sergio Gatti mi yoksa Gümrük Müdürü Alfonso Corsini mi? Onun da kaçırılmış olabileceğini düşünüyoruz ya... Hangisi?"

"Binbaşı Salvatore Fortunato'ya ne dersiniz?" diye başka bir varsayımda bulundu Tobias. "İki kurbanı da yakından tanıyor. Yüzbaşı Sergio Gatti'yi oğlu gibi seviyor, gümrük müdürü Alfonso Corsini ise çocukluk arkadaşı."

Bam teline bastın dercesine elindeki kalemi Tobias'a doğru usulca salladı emniyet müdürü.

"Başta ben de öyle düşündüm. Salvatore ideal zanlı gibi görünüyor. Üstelik bu sabah size karşı çok büyük terbiyesizlik yapmış. Elbette bu yaptığının hesabını verecek, şüphesiz ki sorguya da gelecek. Savcıyla konuştum bile. Evet, hiç kaçarı yok, sizden özür dileyecek. Ama bütün bunlara rağmen, şunu söyleyebilirim ki binbaşının bu işe bulaşmış olabileceğini zannetmiyorum. Durun, durun, hemen itiraz etmeyin. Bakın açık konuşacağım, Salvatore'den günahım kadar hazzetmem, ancak onu çok iyi tanıyorum. Aksidir, kabadır, hırslıdır ama namuslu adamdır. Fakat katiller onu da bu işin içinde göstermek istiyorlar. O yüzden mesajlarda özellikle 'Asker' sözcüğünü geçi-

riyorlar. Dediğim gibi amaçları bizi manipüle etmek, güvenlik güçlerini birbirine düşürmek."

Konuşmaları dinlerken ne yapmak istiyor bu adam diye geçiriyordu aklından Yıldız. Birilerini mi korumak istiyordu, yoksa gerçekten inanıyor muydu bu söylediklerine? Niye birilerini korusundu ki? Kim bilir, belki güvenlik güçlerine bir leke düşmesini istemiyordu. Ama çok saçmaydı, zaten güvenlik güçlerinden iki kişi, Yüzbaşı Sergio Gatti ile Gümrük Müdürü Alfonso Corsini bu pisliğe bulaşmıştı bile. Alfonso'nun da öldüğünü varsayarlarsa toplam altı kişi hayatını kaybetmişti. Üstelik mesajlardan son derece açık bir şekilde anlaşıldığı gibi Türkiye'den buraya yasadışı yollarla bir şeyler getirilmişti. Ama Bay Rossi vakayı hafifletmeye çalışıyor, hem Profesör Nino'yu, hem Carlo'yu hem de Salvatore'yi temize çıkarmak için uğraşıyordu. Güya Mithra diye bir topluluk yoktu, iki Türk mafyasıyla İtalyan tetikçiler vardı sadece. Bütün entrika bu üç grup arasında yaşanıyordu. Carlo'nun da hiç sesi çıkmıyordu, hem kendisini hem babasını koruyordu Bay Rossi. Hem de ne korumak, kendisinin dışındaki hiçbir görüşe itibar etmiyordu. Biri karşı çıkacak olsa hemen susturacaktı. O halde başka bir yöntem uygulamak gerekiyordu.

"O zaman mesajlarda Mithra'daki en yüksek seviye olan Baba makamı için de Nino Benetti'yi çağrıştıracak cümleler kurdular" diye Rossi'nin dümen suyuna gitti Yıldız.

Memnuniyetle onayladı emniyet müdürü.

"Aynen öyle oldu Bayan Karasu, çünkü Nino Benetti'nin bu konuda yetkin bir bilim insanı olduğunu biliyorlardı. O yüzden 'Baba' makamındaki kişinin Profesör Nino Benetti olabileceğini çağrıştıracak şekilde bir yazışma düzenlediler. Düşünebiliyor musunuz, bir taşla kaç kuş vurmak istiyorlar. Dikkatleri kendi üzerlerinden, olmayan bir seri katil grubuna ve olmayan bir dini tarikata çektikleri yetmezmiş gibi aynı zamanda soruşturmayı yürüten başmüfettiş hakkında kuşku da uyandırmak niyetindeydiler."

Kendini kaptıran emniyet müdürü açık vermişti işte, Yıldız bu fırsatı kaçırmadı.

"Yani daha cinayetleri işlemeden soruşturmayı kimin yürüteceğini biliyorlar mıydı diyorsunuz? Ama bu çok vahim bir durum

Bay Rossi, o zaman emniyette de adamları vardı bu katillerin. Aslında o bile yetmez, müthiş bir öngörüye sahip olduklarını da söylememiz gerekir."

Baltayı taşa vurduğunu anlayan emniyet müdürü "Akıl yürütmüş olamazlar mı?" diyerek çark etmeye çalıştı. "Carlo Benetti'nin cinayet masası başmüfettişi olduğunu elbette biliyorlardı..."

Bu kadarı da fazlaydı, adam resmen aptal yerine koyuyordu onları.

"Özür dilerim efendim ama Roma Cinayet Bürosu'nun tek başmüfettişi Carlo değildir herhalde. Üstelik daha önce örneklerini yaşadığınız gibi davayı Carabinieri de soruşturabilirdi. Binbaşı Salvatore hâlâ davanın peşinde."

Yüzü düşer gibi oldu Bay Rossi'nin ama inat etmedi.

"Tamam, diyelim ki bu konuda haklısınız, diyelim ki Carlo'nun bu soruşturmaya atanacağını bilemezlerdi ama önceki söylediklerim mantıklı değil mi?" Yeniden tahtada yazılı Mithra inancındaki müritlik seviyelerine çevirdi bakışlarını. "Dört kurbanı bu Mithra mertebeleriyle nasıl eşleştireceğiz?"

Yine ustalıkla çevirmişti lafı ama bu defa üstüne gitmek istemedi Yıldız.

"Aslında altı kurban var efendim. Evet, İzzet Duruca'nın Türkiye'den görüştüğü avukat Tekin Dirlik'in de öldürüldüğünü öğrendim."

Bay Rossi çok etkilenmedi ama öyle görünmek istedi.

"Aaa bak, bu ilginç işte."

"Gerçekten öyle efendim, yani mesajlarını okuduğumuz her iki Türk de öldürülmüş. Yazışmalarda Tanrıça diye bahsedilen Kültür Bakanlığı Müsteşarı Arzu Ballıca da avukat Tekin Dirlik'le birlikte katledilmiş. Üstelik kaza süsü verilerek cinayetler gizlenmeye çalışılmış."

Salona girdiklerinden beri pek konuşmayan Carlo gergin bir sesle adeta çıkıştı.

"Bunlardan niye haberim yok benim?"

Çok iplemedi başmüfettişi Yıldız.

"Buraya gelirken öğrendim, gelir gelmez de Bay Rossi'nin yanına çıktık zaten."

"Ama" diyecek oldu başmüfettiş, "Dur Carlo, dur" diyerek araya girdi emniyet müdürü. "Şu Arzu Ballıca denen kadının yazışmalardaki Tanrıça olduğundan emin misiniz Bayan Karasu?"

Arzu Ballıca adını duyan Bay Rossi'nin aklı karışmaya başlamış gibiydi, bu iyiydi işte. Hevesle yanıtladı soruyu Yıldız:

"Doğrudur efendim, yazışmalardaki Tanrıça kesinlikle Arzu Ballıca. Türkiye'deki kaynağımın anlattıklarıyla mesajlarda yazılanlar birbiriyle örtüşüyor. Arzu Ballıca ile Tekin Dirlik'in öldürüldüğünü de kaynağımdan öğrendim. Belki de sizin bahsettiğiniz şu iki mafya grubundan birini bu Arzu Ballıca ile Tekin Dirlik'in çetesi oluşturuyordu." Yıldız son derece bilinçli olarak emniyet müdürünün varsayımını destekler gibi görünmüştü, bu tartışmada salağa yatmak işe yarayabilirdi. "Çünkü Arzu Ballıca, Zoilos mezar kabartmalarının Kolezyum'da sergilenmesi projesinin mimarı olan kişi" diye sürdürdü. "Bütün evrakların altında onun imzası var, kabartmalara nezaret eden İzzet Duruca'yı da bu projede görevlendiren Arzu Ballıca'dan başkası değil. Türkiye'deki kaynağımdan öğrendiğim kadarıyla, Arzu Hanım'ın Roma'da bir de sevgilisi varmış."

Carlo sinirlenerek araya girmek istedi yine.

"Peki senin kaynağına ne kadar güvenebiliriz? Doğru söylediğini nereden bileceğiz, Bay Rossi'nin belirttiği gibi ya seni manipüle etmek istiyorlarsa..."

"Bir dakika Carlo" diyerek yine susturdu onu Bay Rossi. "Yani Arzu Ballıca adındaki kadının Roma'da bir âşığı mı varmış? Doğru mu anlıyorum Bayan Karasu?"

Emniyet müdürünün o kendinden emin hali artık tümüyle kaybolmuştu, salona girdiklerinden beri sıraladığı varsayımların hepsinden vazgeçmiş gibi ilgiyle Yıldız'ın ağzının içine bakıyordu.

"Evet, Türkiye'deki kaynağım hem Arzu Ballıca'nın hem de avukat Tekin Dirlik'in ölümünün arkasında bu şahsın olabileceğini söylüyor. Bildiğiniz gibi mesajlarda da bu adamdan bahsediliyordu. Hatırladığım kadarıyla avukat Tekin Dirlik, arkeolog arkadaşını tehdit ederken şöyle diyordu: "Eğer bir şeyler çeviriyorsan, pişman ederim seni. Ben yapmasam bile, bizim Tanrıça'nın Roma'daki adamına söylemesi yeter. Şu kur-

ban edilen boğa var ya, aynı onun gibi kıtır kıtır keser seni, kanını havuza doldurur..."

"Bütün arkadaşlarını da o havuzda teker teker boğar" diye tamamladı Bay Rossi gergin bir sesle. "Evet, aynen böyle yazıyordu. Peki sizce kim bu adam? Türk mü, İtalyan mı? Elçilikten biri mi?"

Konuşmanın gidişatından son derece memnun olan Yıldız, ilk aklına gelen ihtimali söyledi.

"Önce bu kişinin elçilik görevlisi Sami İlhan olabileceğini düşündüm. Çünkü projenin başından beri işin içinde. Ancak Sami İlhan bildiğim kadarıyla güçlü biri değil. Eğer, o yorgun bürokrat görünümünün ardında işbilir bir istihbarat görevlisi gizlenmiyorsa, bu haliyle o profile uymuyor. Bir de Antonio Parrini var, Kolezyum görevlisi. O da başından beri Zoilos mezar kabartmalarının Roma'ya getirilmesi projesinde yer alan biri. Hatta Arzu Ballıca'yla eserlerin getirildiği Afrodisias Müzesi'ne bile gitmiş. Türkiye'de çok tanıdıkları var ama o da suçlu profiline pek uygun değil."

Ardı ardına terslenen Carlo, "Bunu öğrenmek çok da zor değil" diyerek kendini göstermek istedi. "Belli ki Arzu Ballıca bu sergi için Roma'ya resmi ziyaretlerde bulunmuş. Eğer söylendiği gibi bir sevgilisi varsa, defalarca buraya gelmiş olmalı. Hem resmi olarak vazifesini yerine getirmeye hem de sevgilisiyle görüşmeye... Otelleri araştırırsak kiminle buluştuğunu da öğrenebiliriz."

Gözleri ışıdı emniyet müdürünün.

"İyi fikir Carlo, evet 2025 yılından beri Arzu Ballıca'nın Roma ziyaretlerini mercek altına alalım." Birden durdu. "Yok, sen arama, ben hallederim bu işi. İstihbarattan direkt bizim Marcello'yla konuşurum."

Yine kenara atılmanın verdiği hayal kırıklığıyla, "Marcello benim de arkadaşımdır, akademide birlikte okuduk" diyecek oldu, emniyet müdürü kestirip attı. "Ben konuşursam daha iyi olur." Sanki toplantıyı sonlandırmak ister gibi bir hali vardı. "Bu akşam anıtların önündeki ekipleri teyakkuzda tutmamız lazım. Eğer gümrük müdürü Alfonso Corsini'yi kaçırdılarsa, cesedini büyük ihtimalle bu akşam bir yerlere bırakacaklar-

dır. Başta şu bizim konuşan beş heykel olmak üzere, özellikle Kolezyum, Trajan Forumu, Circus Maximus, Caesar Heykeli, Sant'Angelo Kalesi, Palatino Tepesi gibi anıtların etrafında sıkı önlemler alıyoruz. Yani bu akşam antik Roma'yı resmen gözaltında bulunduracağız..."

Carlo'nun çalmaya başlayan telefonu kesti emniyet müdürünün sözlerini. Paniklemişti başmüfettiş.

"Özür dilerim efendim" diyerek aceleyle çıkardı telefonunu. "Şimdi kapatıyorum sesini."

Bay Rossi uyarmadan edemedi.

"Kim arıyor bir baksaydın, belki önemli bir şeydir. Belki cinayetlerle ilgili bir haber vardır."

Bunun üzerine ekrana baktı başmüfettiş.

"Annem arıyor efendim" dedi sıkıntıyla. "Ciddi bir şey olduğunu sanmıyorum, hal hatır soracak."

"Ya olur mu öyle şey, konuş annenle, zaten bizim işimiz de bitmek üzere. Biraz beklesek kıyamet kopmaz."

Gönülsüzce açtı telefonu Carlo.

"Alo, anne, bir toplantıdayım, seni sonra..." Birden yüzü çarpıldı. "Ne? Ne diyorsun anne? Babama mı çarpmış? Peki nasıl şimdi? Hastanede mi? Anladım, anladım. Tamam, hemen geliyorum hastaneye..."

Telefon elinde öylece kalakalmıştı, sanki az önce duydukları yeterli gelmemiş de anlamak ister gibi fısıltıyla tekrarladı:

"Babam... babama bir araç çarpmış, hastaneye kaldırmışlar..."

35

Dünyanın en namuslu adamıdır Nino

Floresan lambalarının ruhsuz ışığıyla aydınlanan hastanenin sakin koridorundaki banka yığılıp kalmıştı Camilla, yanında oturan Magdalena sımsıkı tutmuştu ellerinden. Yıllar önce annesinin ölüm haberini aldıklarında babasının yıkılmış görüntüsü canlandı Yıldız'ın gözlerinde. O günden beri yaşlı insanların üzüntülü hallerini görmeye dayanamıyordu. Belki de bu yüzden yavaşladı, Carlo önde, onlar birkaç adım geride yaklaştılar kadınların yanına. Oğlunu gören Camilla gözyaşları içinde güçlükle doğruldu.

"Carlo, ah Carlo" diyerek oğluna sarıldı. "Baban iyi değil evladım..."

Telaşla söylendi başmüfettiş.

"Babam nerede?"

Camilla derin bir acıyla mırıldandı.

"Uyutuyorlar, hayati tehlikesi varmış... Baban..." tamamlayamadı sözlerini.

Sımsıkı sarıldı annesine başmüfettiş.

"Babama bir şey olmayacak anne, inan bana bir şey olmayacak, babam güçlüdür, bunu da atlatacak."

Onun da yanaklarından yaşlar süzülüyordu ama annesini teselli etmeyi sürdürdü.

"Hatırlasana, şu kalp ameliyatında kurtulmaz demişti doktorlar, çok yaşlı, bu operasyonu atlatması zor demişlerdi ama ne oldu? Onu ameliyat eden doktoru bile gömdü babam. Profesör Benetti yaşamaz diyen zavallı Doktor Luigi iki yıl sonra öldü gitti, hem de kalpten. Bak bizim ihtiyar kaç yıldır ayakta. Lütfen

kendini üzme anneciğim, babam Aziz Pietro'nun kayası kadar sağlamdır, bunu da atlatır."

"Ben de öyle diyorum Signor Carlo" diye destekledi Magdalena. "Signor Benetti bunu da atlatacak diyorum, ikna edemiyorum."

Oğlunun kollarından sıyrılan Camilla'nın ıslak gözleri Yıldız'la Tobias'a kaymıştı. "Ah çocuklar, ah, görüyor musunuz başımıza gelenleri" diyerek yeniden ağlamaya başladı. Yıldız şefkatle kucakladı onu.

"Çok üzüldüm Camilla..." Yaşlı kadının incecik bedeni hıçkırıklarla sarsılıyordu. Sonunda sakinleşti, koptu Yıldız'dan. Kederli gözlerle onlara bakan Tobias da "Geçmiş olsun Camilla" diye sarıldı kadına. "Merak etme, Nino bunu da atlatacak."

Yaşlı kadın bir an iyimserliğe kapılır gibi oldu.

"Öyle mi? Gerçekten inanıyor musun buna?"

"Elbette" dedi geriye çekilirken Tobias. "Adım gibi eminim, yarın bu saatlerde Nino bizimle şakalaşıyor olacak."

Magdelana inançla atıldı:

"Ben de öyle diyorum, Tanrı'nın lütfuyla Signor Benetti yarın o mavi gözlerini yüzümüze dikerek ne bu haliniz böyle diye bizi azarlayacak. Evet, bu bitkin halimizi görünce kızacak bize. Öyle değil mi, eve gidip dinlensek iyi olmaz mı?"

"İyi fikir" diye onayladı Carlo. "Yorgun görünüyorsun anne. Artık burada kalmanın bir anlamı yok. Babamla ben ilgilenirim."

Hiç umursamadı bu önerileri Camilla.

"Peki ne olmuş Carlo, öğrendin mi neler olduğunu?"

Kazadan bahsediyordu.

"Yok anne, sen arayınca apar topar geldik buraya."

"Onu bırakmayacaktım" dedi yaşlı kadın pişmanlık dolu bir sesle. "Tek başına yürüyüşe çıkmasına izin vermeyecektim..."

Carlo anlamaya çalışıyordu.

"Evet, aslında siz birlikte çıkardınız yürüyüşe..."

Dertli dertli şikâyet etti annesi.

"İzin vermedi ki kendisiyle gitmeme... Bilirsin, aslında baban yapmaz öyle şeyler ama çok sinirlenmişti. Öğleye doğru bir telefon gelmişti, biriyle konuştu, işte ondan sonra zıvanadan çıktı..."

Üç polis de merakla baktılar ona ama soru oğlundan geldi.

"Kim, kiminle konuşmuştu?"

"Bilmiyorum ki, telefon çaldığında baban odasındaydı. Sanki benim duymamı istemiyor gibi odanın kapısını da kapattı. Ama bir süre sonra yüksek sesle konuşmaya başladı, sanki bağırıyordu."

"Ne diyordu?"

Camilla'nın dar alnı kırıştı, hatırlamaya çalıştı.

"Tam duyamıyordum ama 'Bu çocukları niye bu işe bulaştırdın?' gibi bir şeyler söylüyordu. Belki öyle demiyordu da ben öyle zannettim. Emin değilim yani. Arada senin adın da geçti. Onu duydum, baban senden bahsediyordu. Fakat cümleyi tam olarak anlayamadım. Bilmiyorum, kapı kapalı olduğu için bölük pörçük geliyordu sesler. Sonunda konuşma bitti ancak baban rahatlamadı, odasının içinde bir aşağı bir yukarı dolaşmaya başladı. 'Ne oldu, kötü bir şey mi var?' diye sordum. 'Bir şey yok' dedi. Ama bir türlü sakinleşemiyordu. Mithraizm ve Erken Hıristiyanlığın Kökenleri hakkında bir tez üzerinde çalışıyordu, bir süre onu yazmayı denedi ama zihnini toplayamıyor olacak ki kalktı. Yine odanın içinde dolaşmaya başladı, sonra ani bir kararla ceketini aldı. 'Ben yürüyeceğim biraz' dedi. Endişelendim tabii. 'O zaman bekle ben de geleyim' diyecek oldum. 'Lütfen Camilla, biraz yalnız kalmak istiyorum' diye kestirip attı. Çok önemli bir mesele olmasa asla böyle bir kabalık yapmazdı."

"Peki kaza nasıl olmuş?" diye Yıldız da katıldı konuşmaya. "Nino'ya çarpanlar ne diyor?"

"Görmedim ki, adamlar kaçmış. Evet, düşünebiliyor musunuz, o alçaklar Nino'yu kanlar içinde caddenin ortasında bırakarak kaçmışlar. Ne ambulans çağırmışlar ne polisin gelmesini beklemişler, gaza basıp gitmişler."

"Görgü tanığı filan?"

"Siyah bir cip görmüşler ama doğru mudur bilmiyorum." Carlo'ya döndü. "Belki sen öğrenmişsindir diye düşündüm..."

Yıldız dün gece onlara ateş eden adamların da siyah bir ciple kaçtıklarını hatırladı, aynı araç olabilir miydi? Muhtemelen aynı ayrıntıyı düşünen Carlo'nun da yüzü çarpılmıştı.

"Siyah bir cip olduğundan emin misin anne?"

Camilla bunun neden önemli olduğunu anlamamıştı.

"Emin değilim tabii... Nino'yu getiren ambulans şoförü duymuş. Niye, çok mu önemli?" Gözleri dehşetle oğlunun yüzüne kilitlendi. "Yoksa bu bir kaza değil mi? Yoksa babanı öldürmek mi istediler?"

Aklındaki ihtimal bu olmasına rağmen annesini korkutmak istemeyen Carlo inkâr etti.

"Niye öldürmek istesinler ki babamı? Kimseye bir zararı yok ki. Şu dünyada hiç düşmanı olmayan kişi kim deseler babam derim. Belli ki kaza olmuş anneciğim ama çarpan sürücü sorumsuz biri olduğu için kaçmış işte."

Elbette ikna olmadı Camilla, "Bilemiyorum evladım" dedi kuşku dolu bir sesle. "Dünya kötü bir yer oldu, kim kimin düşmanı, kim kimden nefret ediyor, bilemiyorsun ki. Babana da kin güden insanlar olabilir. Senin aklına birileri geliyor mu?"

Sıkılmış gibi iç geçirdi Carlo.

"Gelmiyor, babamın kimseyle bir alıp vereceği yoktu ki, melek gibi adam. Sen merak etme, biz bu işi çözeriz. O kaçan alçağı da kanuna teslim ederiz." Bakışlarını koridorun sonuna dikti. "Şu doktorla bir de ben konuşayım, hem eksik bir şey var mı diye babamın eşyalarına da bir göz atarım. Neredeydi doktorun odası?"

Hevesle atıldı Magdalena:

"Ben eşlik edeyim size Signor Carlo, burası karışık bir yer, bulamayabilirsiniz."

Tobias da hareketlenmişti.

"Ben de geleyim, belki yardımım dokunur."

Onlar uzaklaşırken Yıldız usulca yaşlı kadına sokuldu.

"Oturalım istersen, böyle ayakta durmanın bir yararı yok."

Uzaklaşan oğluna bakmakta olan Camilla şaşaladı.

"Ne? Ne dedin? Tamam, tamam, oturalım."

Birlikte çöktüler bankın üzerine.

"Sana bir bardak su getireyim mi?" diye sordu Yıldız. "Yahut başka bir şey, karnın aç mı?"

Kederle başını salladı Camilla.

"İstemem, hiçbir şey istemem Yıldız, teşekkür ederim. Tek isteğim Nino'nun iyi haberlerini almak."

İnançla baktı Yıldız onun feri kaçmış gözlerine.

"Alacaksın, hissediyorum, Nino iyileşecek, kendini boş yere üzme..."

Zayıf bir sesle mırıldandı Camilla.

"Hissediyor musun? Gerçekten hissediyor musun?"

Yıldız sözlerinin tuhaf kaçtığını zannetti, Camilla'yı teselli edeceğim derken daha mı çok üzmüştü acaba? Ama yanlış düşünüyordu.

"Ben inanırım böyle şeylere" diyerek umutlandı yaşlı kadın. "Bazılarına saçma gelir ama ben kesinlikle inanırım. Hele senin gibi iyi insanlar hissediyorsa, o duygu gerçek olur."

Kendi uydurduğu yalana kendi de inanarak kararlılıkla tekrarladı Yıldız.

"Kesinlikle hissediyorum, Nino yarın sabah uyanacak. Hem de hiçbir araz kalmayacak. Ne bedeninde ne de zihninde." Uzandı, yaşlı kadının buz gibi soğuk ellerini tuttu. "Kötü şeylerin hepsi geride kalacak."

Camilla nemli gözlerle Yıldız'a baktı.

"Geride kalsın, nedir bu başımıza gelenler böyle. Önce İzzet'in ölüm haberini aldık, ardından..." Sustu, ıslak gözlerinden bir parıltı geçti. "Bu iki olay birbiriyle bağlantılı olamaz, değil mi? Yani Nino'ya çarpanlar İzzet'i öldüren kişiler olamaz."

Camilla'yı konuşturmak için çok iyi bir fırsattı, ancak Yıldız dilinin ucuna kadar gelen o soruyu bir türlü soramıyordu; kocası için endişelenen bir kadının zor ânından yararlanmak doğru gelmiyordu. Öte yandan Camilla'nın sorusunu da yanıtlamak zorundaydı. Belki böylece birlikte bir sonuca varabilirlerdi.

"Sanmıyorum Camilla" diye başladı konuşmasına. "Ama Nino'nun İzzet Duruca'yla ilişkisini de merak etmiyor değilim. Belki anlatırsan, daha kesin bir cevap verebilirim sana."

Tuhaf bir şey duymuş gibi mırıldandı Camilla.

"İzzet'le ilişkimiz ne olabilir ki? Nino'nun öğrencisiydi işte, çok da iyi bir çocuktu. Sık sık gelirdi bizim eve." Buruk gülümsedi. "Don İzzetti derdim ona, şu Osmanlı Sarayı'ndaki Donizzetti Paşa'dan yola çıkarak. Dediğim gibi, iyi bir çocuktu, hediyeler getirirdi bize..."

"Anadolu'ya da gitmişler birlikte..." diye eşeledi Yıldız.

"Evet, ben de yanlarındaydım. Çok güzel bir seyahat oldu.

Antalya'ya indik uçakla, Perge ve Arykanda'da iki Mithra tapınağını gördük. Sonra Gaziantep'e geçtik, Doliche Antik Kenti'ni gezdik, mağara içinde bir Mithraeum bulunuyordu, duvardaki kabartmada kurban edilen boğa ve Mithra seçilebiliyordu. Zeugma Kazı Başkanı Profesör Dr. Kutalmış Görkay bize kusursuz bir kurban töreni kabartması gösterdi. Zeugma'da da başka bir Mithra tapınağı olabileceğinden söz etti. Oradan Diyarbakır'daki Zerzavan Kalesi'ne gittik, çok görkemli bir yerdi, arkeologlarla konuştuk, sonra Adıyaman'daki Nemrut Dağı'na çıktık, Mithras-Apollon heykelini gördük. Dediğim gibi şahane bir geziydi..." Yeniden hüzünlendi. "Ah Nino'cum, o ihtiyar haline bakmadan nasıl da keçi gibi dolaşıyordu dağ bayır. 'Bak Camilla, işte Mithra dininin doğduğu yerler' diyordu mağaraların derinliklerine girerek. 'İşte bir zamanlar Roma İmparatorluğu'nu yönlendiren sır dininin merkezleri.' Ne kadar mutluyduk o zamanlar."

Yıldız'ın sorusu dağıttı yaşlı kadının düşüncelerini.

"Salvatore Fortunato da aynı grupta mıydı?"

Yüzü asıldı Camilla'nın.

"Evet, Binbaşı Salvatore de bizimleydi, gezi boyunca Mithra dinine inananların salaklıklarıyla alay etti durdu. Çok kibirli bir adam."

"Salvatore ile İzzet nereden tanışıyorlarmış?"

Gözlerini kıstı, hatırlamaya çalıştı.

"Bilmiyorum, belki de Nino tanıştırmıştır. Her ikisini de yakından tanıyordu."

Daha önce duymuş olmasına rağmen emin olmak için sordu Yıldız:

"Nino, Carabinieri'ye bilirkişilik yapıyormuş, öyle mi?"

Gurura benzer bir duygu geçti Camilla'nın acılı yüzünden.

"Öyle, sadece Carabinieri'ye değil polis teşkilatına da yardım ediyordu. Emniyet müdürü Roberto Rossi'yi de yakından tanır Nino..."

Yıldız'ın aradığı fırsat ayağına gelmişti.

"Emniyet müdürümüz de İzzet Duruca'yı tanır mıydı?"

Hemen yanıtlamadı Camilla, neden bu soruları soruyorsun dercesine baktı önce, "O kadarını bilmiyorum" dedi sonra yabancılaşan bir sesle. "Niye? Tanıması mı gerekiyordu?"

Hemen saf bir tavır takındı Yıldız.

"Hayır, hayır ama Salvatore'yi tanıyorsa belki Bay Rossi'yle de karşılaşmıştır diye düşündüm. Belki onları da Nino tanıştırmıştır."

Dalgınlaşmıştı Camilla, birden başını kaldırdı.

"İzzet'in ölümüyle bunların ne ilgisi var?"

Hiç de aptal biri değildi bu yaşlı kadın, belki böyle dolambaçlı yollara başvurmak yerine onunla açıkça konuşmak daha iyiydi.

"Emin değilim Camilla ama İzzet'in öldürülmesinin Mithra'yla bir bağlantısı olduğunu düşünüyoruz..."

Yaşlı kadın dikkat kesilmişti.

"Öteki iki cinayet de mi öyle?"

Demek Enzo Costa ile Sergio Gatti'den de haberdardı, belli ki Nino'yla cinayetler üzerine konuşmuşlardı, belki bu muhabbete Carlo da katılmıştı.

"Evet, kurbanların hepsinin ortak özelliği Mithra diyebiliriz."

Camilla'nın yüzündeki kuşku yerini endişeye bıraktı.

"O zaman Nino'yu da öldürmek istemiş olabilirler" diye fısıldadı korkuyla. "Çünkü onlara Mithra'yı anlatan Nino..."

Hayret etme sırası Yıldız'a gelmişti.

"Nasıl yani, Nino öteki kurbanları da tanıyor muydu?"

Kafası karışmıştı yaşlı kadının.

"Enzo'yla Sergio'yu mu?" diye çıkıştı. "Hayır, hayır, ben öyle bir şey duymadım."

Camilla'nın gerginleştiğini anlayan Yıldız geri adım attı.

"Tabii, nereden tanıyacak? Ben de öylesine sordum zaten. Mithra diye bir din yok ki artık."

Bunun bir yoklama sorusu olduğunu anlayan Camilla karşılık vermedi, bir süre ikisi de sustular. Ama çok sürmedi, "Evet, Mithra diye bir din yok" diyen yaşlı kadın yeniden başlattı konuşmayı. "Sadece bir kültür olarak Mithra geleneklerini sürdüren insanlar olabilir."

Dün Nino da benzer şeyler söylemiş ama Yıldız üzerine gidince konuyu kapatmıştı.

"Yani folklorik etkinliklerden mi bahsediyorsun Camilla? Dans, ayin, kutlama gibi şeylerden. Aslında ben de çok şaşırmıştım. Koca Roma İmparatorluğu'nu bu kadar etkilemiş bir

dinden geriye neden bu kadar az iz kalır diye. Demek varmış böyle topluluklar."

Tıpkı kocası gibi yaşlı kadın da birden ketumlaştı.

"O kadarını bilmiyorum. Ben sadece bir tahminde bulundum."

Güya ikna olmuş gibi göründü Yıldız.

"Nereden bileceksin ki, Nino da bahsetmemiştir böyle bir topluluktan." Yaşlı kadın artık daha temkinliydi, daha dikkatli, sanki söylenenleri duymamış gibi sessizce önüne bakmakla yetindi. Ama Yıldız meseleyi burada bırakmak istemiyordu.

"Diyelim ki gerçekten böyle bir grup var Camilla. Roma İmparatorluğu'nun şanlı günlerindeki gelenekleri yaşatmak isteyen bir topluluk. Eski kültürlerini tanımak isteyen, iyi niyetli, tarihe meraklı insanlar. Ama içlerinde kötüler de var. Üstelik bunlar Binbaşı Salvatore gibi nüfuz sahibi insanlar da olabilir. Bu kötü niyetli insanlar ellerindeki bu Mithra organizasyonunu kullanarak tarihi eser kaçırmak gibi..."

"Sen ne dediğinin farkında mısın?" diye parladı yaşlı kadın. "Nino'yu hırsızlıkla mı suçluyorsun? Bu ne cüret."

Öylece kalakalmıştı Yıldız. Böyle bir tepkiyi hiç beklemiyordu? Bu yıkılmış yaşlı kadını ansızın dişi bir pantere çeviren sebep neydi? Ne olacak, ölüm döşeğindeki kocasını zan altında bırakacak laflar. Ya da... Ya da gizli bir hakikati dile getirmek. Ama bu üzgün kadınla tartışmaya girmek, şu anda yapmak isteyeceği son şeydi.

"Çok özür dilerim Camilla, yanlış anladın. Böyle bir şey aklımın ucundan bile geçmez. Nino için böyle bir ihtimali nasıl düşünebilirim. Ben başkalarını kastediyordum. Gerçekten çok özür dilerim. Lütfen bağışla beni."

Camilla yatışacak gibi değildi.

"Bağışlayacak bir şey yok Yıldız, ama lütfen sözlerine dikkat et. Dünyanın en namuslu adamıdır Nino. Bizim ailemizden öyle insanlar çıkmaz." Aklına üşüşen düşüncelerden kurtulmak istercesine başını salladı. "Bir kaza olmuş işte... Bence İzzet de yanlışlık sonucu öldürüldü. O çocuk da öyle biri değildi. Nino'nun başına gelen de zaten bir kaza. Carlo'yu duydun işte, sorumsuz bir sürücünün yaptığı talihsiz bir kaza. Buradan bir komplo çıkarmayalım lütfen."

"Ne komplosuymuş o?"

Başlarını kaldırınca Carlo'yla ötekilerin karşılarında dikildiklerini gördüler.

"Hiç, sadece konuşuyoruz" dedi Camilla tiz bir sesle. "Asıl sen söyle, ne diyor doktor?"

Bir tatsızlık olduğunu anlamıştı Carlo ama üstelemedi.

"Bir değişiklik yokmuş ama adam umutluydu. 'Önlem olsun diye uyutuyoruz' dedi. Sabah uyandırmayı planlıyorlarmış. Cip çarpınca kafasını yere vurmuş babam. Kalıcı bir hasar olmasın diye böyle bir tedavi uyguluyorlarmış. 'Yarın daha iyi haberler vereceğimi umuyorum' dedi."

"Ah keşke" diye sevinçle doğruldu Camilla. "Ah Carlo, keşke." Oğlunun elindeki telefonu o zaman fark etti. "Babanın telefonu... Şifresini biliyorsun, bir baksaydın bari, kiminle konuşmuş baban? Kimmiş onu böyle sinirlendiren adam?"

Telefonu hafifçe havaya kaldırdı Carlo.

"Dört kişiyle konuşmuş öğleye kadar. Eski asistanı Lorenzo, Capitolini Müzesi'nden Valeria, Binbaşı Salvatore ve bizim emniyet müdürü..."

Kulaklarına inanamayan Yıldız, "Bay Rossi mi?" diye sordu.

"Evet ama babamla ahbaptırlar zaten" diye açıkladı Carlo. "Bay Rossi'nin araması normal..."

Yaşlı kadının gazabından korkmasına rağmen fikrini söylemekten çekinmedi Yıldız.

"Ona bakarsan Binbaşı Salvatore'nin araması da normal, onunla da arası iyiymiş. Bence zanlıları böyle eleyemeyiz..."

"Hepsiyle arası iyiydi" diye araya girdi Camilla. "Evet, bu insanların dördü de çok severdi Nino'yu. Ama onlardan biriyle çok kötü bir şekilde tartıştı. İşte onu bulmalıyız. Önemli olan ne zaman aradıkları?"

Telefonu çıkarttı, annesine uzattı Carlo.

"Sen bakarsan daha iyi olur, zamanları daha iyi biliyorsun, belki daha kolay anlarsın kiminle tartıştığını..."

Camilla telefonu aldı, şifreyi yazarak açtı.

"Lorenzo'yu geçelim, onun ne zaman aradığını hatırlıyorum, kahvemizi içiyorduk, Nino yanımda konuştu. Valeria da olmaz, çünkü telefonu ben açtım, baban lavaboya gitmişti, sonra geldi.

Ama Binbaşı Salvatore ya da Emniyet Müdürü Rossi olabilir. Baksana aralarında yarım saat bile yok, peş peşe aramışlar."

"Peki o tartıştığı kişi en son arayan adam mıydı?"

Çaresizce söylendi yaşlı kadın.

"O kadarını bilmiyorum Carlo, ev o kadar büyük ki yanımda olmadığı zaman telefonunun zilini bile duymuyorum. Ben üç kişiyle konuştuğunu zannediyordum, bak dört kişi aramış." Magdalena'ya baktı. "Sen duydun mu kimlerle konuştuğunu?"

Üzüntüyle başını iki yana salladı kadıncağız.

"Duymadım."

"Neyse, bunun o kadar önemli olduğunu sanmıyorum anneciğim, birazdan hem binbaşıyla hem de emniyet müdürüyle konuşur anlarım meselenin iç yüzünü. Sen bunları düşünme artık, Magdalena ile eve git, biraz dinlen..."

Feri kaçmış gözlerinden ateşler fışkırdı yaşlı kadının.

"Hayır efendim" diye kestirip attı. "Hayır, hiçbir yere gitmiyorum, Nino uyanana kadar hastaneden ayrılmam. Siz isterseniz gidebilirsiniz ama ben burada kalacağım. Sakın ısrar etmeyin, kalbinizi kırarım."

BAHÇEDE

İlk yazı hatırlatan ılık bir akşamın içinde, dalları yeni yeşillenen ağaçlarla kaplı bahçenin üst köşesindeki taşlığa kurdukları küçük masada oturuyorlardı. Angelo hafif yemekler hazırlamıştı onlara; çeri domateslerin, mini mozzarella peynirlerinin taze fesleğen yapraklarıyla birlikte ahşap çubuklara geçirildiği Caprese şişleri, elbette incecik kesilmiş bol miktarda mortadella salamı, kızarmış ekmekler. Sadece şarap yoktu masada ama kimse de bu eksikliği dile getirmiyordu, çünkü gecenin sonunda kendilerini neyin beklediğini biliyorlardı.

"Ne kadar içten bir sesi var" dedi ağzındaki lokmayı bitiren Miran. "Sanki konuşur gibi söylüyor." Müzikçalardan yükselerek bütün bahçeyi kaplayan şarkıyı okuyan kadından bahsediyordu. "Ama İspanyolca değil galiba..."

Bardağındaki sudan için Ruben yadırgamıştı.

"Niye İspanyolca olsun ki, Anari Bask bir şarkıcı, söylediği şarkı da bizim bölgemizin hikâyesini anlatıyor."

Yanlış anlaşılmanın verdiği sıkıntıyla açıklamaya çalıştı Miran.

"Biliyorum, Baskça farklı bir dil ama bizim Bosna Hersek'te Boşnaklar, Hırvatlar ve Sırplar birbirlerinin ne dediğini anlayabilir. Bazı farklılıklar olsa bile hepimiz Slavca konuşuruz. Belki İspanya'da..."

"Bak hâlâ İspanya diyorsun" diye çıkıştı Ruben. "Biz İspanyol değiliz, ülkemiz de İspanya değil. Basklar Euskera dilinde konuşur, İspanyolca ile uzaktan yakından hiçbir benzerliği yoktur dilimizin."

Ruben'in nobran tavrı Angelo'yu da rahatsız etmişti, fakat arkadaşlarının tartışmasına katılmak istemedi. Miran da uzatmak istemiyordu aslında, hatta muhabbeti yumuşatmak için sordu:

"Neyi anlatıyor şarkı?"

Ama Bask'ın tersliği üzerindeydi.

"Neyi anlatacak, kültürü yasaklanmış bir halkın acılarını anlatıyor."

Miran bozulmuştu, anlamak istercesine baktı arkadaşına.

"Neler oluyor Ruben?" Arkadaşı yanıt vermek yerine ağzına attığı lokmayı çiğnemeyi sürdürünce kendi tahminini söyledi. "Seni kıracak bir şey mi yaptım? Bildiğim kadarıyla konser sırasında bir tatsızlık olmadı, hepimiz mutlu mesut döndük Navona Meydanı'ndan."

"Konserle bir ilgisi yok, senin o kadın başkomisere gereksiz yere çiçek vermen dışında yanlış hiçbir şey olmadı. O da çok önemli değil zaten..."

O zaman niye böyle davranıyorsun diye ellerini iki yana açtı Miran.

"Anlamadın mı hâlâ, İspanyol ırkçıları gibi davranıyorsun" diye patladı Ruben. "Bask bir şarkıcı niye İspanyolca şarkı söylesin? Herkes bizi İspanyol zannediyor, biz farklı bir halkız, farklı bir dil konuşuyoruz. Bunun farkına varın artık..."

Angelo sonunda dayanamadı,

"Miran bunun tersine bir şey söylemedi ki, sadece anlamaya çalışıyordu."

Acıyla güldü Ruben.

"Herkes anlamaya çalışıyor zaten ama hiç değilse sizin artık anlamış olmanızı beklerdim."

Buz gibi bir hava esti masada. Yoksa Ruben artık bu işi kaldıramıyor muydu? Vazgeçmek istiyor ama açıkça dile getirmekten çekindiği için böyle mi davranıyordu? Olabilirdi ama önlerindeki yirmi dört saatte yapacakları işleri düşününce, arkadaşlarının bu tavrı hayati önemde bir sorun yaratabilirdi. Bu meseleyi açıklığa kavuşturmaları gerekiyordu. Kafası karışık biriyle bu süreç tamamlanamazdı. Yoksa bütün planı değiştirmeleri gerekecekti.

"İkimiz de seni anlıyoruz Ruben" dedi gergin bir sesle. "Sorun şu ki, sen kendini yeterince anlatmıyorsun..."

"Ama..."

"Sözümü kesme" diye sürdürdü Angelo kararlı bir tavırla. "Ne Miran ne de ben İspanyol ırkçısıyız, senin de çok iyi bildiğin gibi aslında hiçbir ulusun ırkçısı değiliz. Tıpkı senin

gibi hangi din olursa olsun hepsinin fanatiklerinden, hangi ulus olursa olsun hepsinin ırkçılarından nefret ederiz. Belki senin ülkende yaşananları yeterince bilmiyor olabiliriz ama her zaman Bask halkının yanında olduğumuzun farkındasındır. Halkın için ne zaman bir istekte bulunsan, eksiksiz karşılandı."

"Ama" diyecek oldu bir kez daha Ruben,

"Sözümü kesme lütfen" dedi öncekinden daha sert bir sesle Angelo. "Biz burada nerdeyse imkânsız olanı gerçekleştirmeye çalışıyoruz. Çünkü böyle yaşamayı, böyle ayakta kalmayı, böyle var olmayı seçtik. Yaptıklarımızı ve bundan sonra yapacaklarımızı, özellikle de önümüzdeki yirmi dört saat için planladıklarımızı düşünürsek gerçekten de imkânsızın peşinde olduğumuzu söyleyebiliriz. Evet, kesinlikle imkânsız bir iş ama gerçekleştirilebilir. Böyle bir amacı seçmek bizi öteki insanlardan farklı kılıyor. Sürüden ayrıldığımız yer tam da burası. Ama imkânsız olanı gerçekleştirmenin ilk koşulu, birbirimize duyduğumuz güven ve sadakat. Yetenek, zekâ, deneyim, cesaret elbette çok önemli ama hepsinden önemlisi güven ve sadakat. Bizi biz yapan en önemli özellik birbirimize duyduğumuz işte bu ölümüne bağlılık." Masanın üzerine eğildi, sarı lambanın ışığında arkadaşının gözlerinin içine baktı. "Kusura bakma Ruben ama sormak zorundayım. Artık bizimle yürümek istemiyor musun? Eğer öyleyse sorun yok, istediğin an ayrılabilirsin, ancak bunu bize söylemek zorundasın. Hem de şimdi, yoksa üçümüzün de ölümüne neden olursun."

Ruben'in yüzünde karmakarışık bir ifade belirmişti, sanki duyduklarına inanamıyormuş gibi öylece donup kalmıştı. Masadaki sessizlik yerini kopmaya hazır bir fırtınaya bırakıyor gibiydi ama korkulan olmadı, Ruben aniden sakinleşti, gözlerindeki kıpırtılar dindi, öfkeli pırıltılar yerini derin bir hüzne bıraktı.

"Anari" dedi üzüntüyle. "Ne zaman bu kadının Bask dilinde söylenen şarkılarını dinlesem, dedemi hatırlıyorum. Sizin hikâyelerine gülüp geçtiğiniz sıkı pazarlıkçı çoban dedem Koldo'yu değil, annemin babası öğretmen Mikel'i. Halkın sonradan taktığı lakabıyla Dilsiz Mikel'i."

Ruben'in söyledikleri değil ama yüzündeki keder ve sesindeki kırılgan tını arkadaşlarını ele geçirmişti, pürdikkat onu dinliyorlardı.

"Evet, Dilsiz Mikel diyorlardı ama dedemin sessizliği doğuştan gelmiyordu. Aksine, köyün en erken konuşan bebeğiymiş dedem. Zeki, edebiyata meraklı, girişken bir genç olmuş sonra. Şehirde okumuş, şiir yazmaya başlamış, öğretmen olmuş. Öğretmen olunca da köyüne dönmüş, ahırdan bozma küçük okulda çocukları eğitmeye başlamış. Ama önemli bir kusuru varmış Mikel'in, çocuklara İspanyolca, Fransızca öğretirken kendi anadilini, yani Euskera'yı da öğretiyormuş. İnsanın kendi anadilini öğretmesi neden kusur olsun diyebilirsiniz. Ancak Franco İspanyası'nda bu sadece bir kusur değil, aynı zamanda en büyük suçlardan biriymiş. Faşist rejim 'Vatandaş İspanyolca Konuş' kampanyaları düzenliyor, Baskça konuşanlara işkenceler yapıyor, ağır cezalar veriyormuş. Ancak dedem birçok Bask gibi kendi dilini kullanmaktan vazgeçmemiş. Nasıl vazgeçsin, o bir şairmiş, en iyi şiirlerini ancak kendi dilinde yazabiliyormuş." Sustu, acı acı güldü. "Bana yazdığı bir şiir bile var, bir gün okurum size. Üstelik Mikel Dedem sadece şiir yazmıyor, gece okullarında gizlice Baskça öğretiyormuş, hem de sadece çocuklara değil yetişkinlere de. Çünkü çoğu Bask, kendi dilinde okumayı yazmayı bilmiyormuş. Bundan büyük suç olur mu? Geceleri köylere baskınlar düzenleyen Franco'nun jandarmaları sık sık tutuklamalar yapıyor, Bask ülkesinin kendi kaderini belirlemesini isteyenleri gözaltına alıyor, işkence uyguluyormuş. İşte bu tutuklananlardan biri ağır işkenceye dayanamayıp dedemin gece okullarından bahsetmiş, 'halka Baskça öğretiyor' demiş. O gece dedemi gözaltına almışlar. Annem o zamanlar on bir yaşında bir çocukmuş, bütün ayrıntılarıyla hatırlıyordu o geceyi. Dedem götürülürken annem ayağına sarılmış evin önünde, bırakmak istememiş ama bir jandarma dipçiğiyle ayırmışlar onu babasından. Gözlerini açtığında dedemin bindirildiği askeri kamyonetin karanlıkların içinde kaybolduğunu görmüş. İki ay haber alamamışlar ondan, artık öldürüldüğünü düşünürken, şehir hapishanesine oğlunu ziyarete giden komşu kadın, dedemin aynı hapishanede olduğunu söylemiş. Hemen görmeye gitmiş-

ler, mahkûmla görüşmek için verdikleri dilekçenin sonucunu alana kadar şehirde sürünmüşler, sonunda izin çıkmış. Sevinç, keder karışımı duygularla hapishanenin yolunu tutmuşlar. Gerçekten de dedem oradaymış ama artık konuşamıyormuş, çünkü Franco'nun sorgu polisleri onun dilini kökünden kesmişler."

Miran çok etkilenmişti arkadaşının sözlerinden, teselli edecek bir şeyler söylemeye hazırlanıyordu ki, Angelo eliyle dirseğine dokunarak durdurdu onu. Sessizliği yine Bask arkadaşı bozdu.

"Kusura bakma Miran" dedi üzgün bir sesle. "Senin ırkçı bir faşist olmadığını biliyorum, lüzumsuz tepki gösterdim, bağışla beni. Ama bazen yaşadıklarımı insanların öğrenmesini istiyorum, herkesin duymasını, buna göre davranmasını..." Sustu, başını usulca öne doğru salladı. "Bu mümkün değil tabii, yeryüzünde o kadar çok acı var ki..." Bakışlarını İtalyan arkadaşına çevirdi. "Ayrılmak istemiyorum Angelo. Bazen yaptıklarımızın yanlış olabileceği kuşkusuna kapılıyorum, birilerini öldürüyoruz sonuçta. Her ne kadar kurbanlarımız ölümü hak etmiş olsalar da can almak kolay iş değil, üstelik onların da yakınları var. Ama sonra ayrıntılı olarak düşününce sorun kalmıyor. Bu meseleyi kendi kafamda halledebiliyorum. Halledemeseydim sizden yardım isterdim. Yahut 'benden bu kadar' der, çeker giderdim. Hayır, sizden bir şey saklamıyorum. Paris Konservatuarı'nın kantininde kader birliği yapmaya karar verdiğimiz o günden beri sizden hiçbir şey saklamadım. Size zarar verecek hiçbir şey yapmam. Amaçlarımız konusunda en küçük bir kuşkum yok. Senden de özür dilerim, böyle kritik bir anda bu tartışmaya neden olduğum için."

Angelo rahatlamıştı ama hiç yumuşamadı.

"Özrünü kabul ediyorum, haklısın, böyle bir tartışma yaşanmamalıydı. Hatanı anladığına göre sorun yok. Ama bundan sonra daha çok konuşmalıyız. Mikel Deden'i keşke daha önce anlatsaydın. Teorik olarak bilmek başka, yaşanmış olanı dinlemek başka. Aslında bu noktada hepimiz hatalı olabiliriz, belki geçmişi daha çok konuşmalıyız. Üçümüzün de geçmiş hayatını. Seni dinlerken fark ettim, benim de anlatacaklarım var. Eminim Miran'ın da vardır. Felsefe, siyaset, sanat, müzik

konuşmamız lazım ama belki de onlardan çok daha fazla psikoloji konuşmamız lazım..."

"Kesinlikle katılıyorum" dedi neşeli bir sesle Miran. "Belki de bizim eski yoldaşların sorunu buydu, yeterince psikoloji üzerine yoğunlaşmamaları. Marx eğer Freud'la karşılaşmış olsaydı eminim sosyalizmi farklı tanımlardı."

Angelo alaycı bir bakış attı.

"Ooo yine başladık ukalalıklara."

"Niye ukalalık oluyormuş, bence söylediğim son derece mantıklı. Sosyalizmi yahut adına ne denecekse daha iyi bir toplumu yaratacak olan insan değil mi? İnsanı tanımadan nasıl kuracaksın geleceği?" Bakışlarını yeniden Ruben'e çevirdi. "Ayrıca benden özür dilemene filan gerek yok dostum, şüphesiz ki her insan gibi benim ruhumun derinliklerinde de bir faşist gizli. Fırsat bulur bulmaz hem bedenimi hem de kişiliğimi ele geçirmeyi bekliyor."

Abartılı bir öfkeyle sağ yumruğunu sıkarak arkadaşına doğru salladı Ruben.

"İşte o zaman öldürürüm seni."

Üçü de kahkahalarla gülmeye başladı. Masanın üzerine yayılan gerginlik bir anda ortadan kalkmıştı.

"Şu konuşmayı duyan da kendilerini hayatı değiştirmeye adamış idealistler zanneder bizi" dedi Miran kahkahalar sönerken. "Oysa adına dünya denilen bu vahşi gezegende ayakta kalmaya çalışan sıradan canlılarız sadece..."

Angelo sağ elinin işaretparmağını usulca havaya kaldırdı.

"Ama sıradan değiliz..." Kimse itiraz etmeyince de hemen ekledi. "Hadi bu kadar muhabbet yeter, yemeklerinizi bitirin de gümrük müdürünü sergiye hazırlayalım..."

36

Tanrı sevilende değil sevendedir

Çalan şarkıyı tanıyınca mutlu bir gülümseme yayıldı Yıldız'ın gergin yüzüne. "Yine bir gülnihal / Aldı bu gönlümü / Sim ten gonca fem / Bibedel ol güzel." Annesinin o tatlı sesiyle ninni niyetine söylediği bir şarkıydı bu. Yıldız büyüdükten sonra da bazen yemek yaparken, bazen Berlin'deki evlerinin geniş balkonunda otururken kendi kendine mırıldanırdı annesi. "Görmedim kimsede / Böyle bir dilruba / Böyle kaş böyle göz / Böyle el böyle yüz."

Carlo'yu hastanede bıraktıktan sonra gelmişlerdi Ristorante Sultan Sofrası'na. Mesut Kani yine büyük bir ilgiyle karşılamıştı onları. Geleceklerini Sami Bey'den duyduğu için gözü kapıdaydı zaten. Kehribar rengi gözlerinin içi gülüyor, dünkü gibi konuklarını yere göğe sığdıramıyordu. Önce salondaki Türkiye Büyükelçiliği'nin davetlisi olan yirmi beş otuz kişilik resmi topluluğun oturduğu, üzerinde Türk ve İtalyan bayraklarının bulunduğu uzun masaya götürmek istemiş ama Yıldız'ın duraksadığını görünce, durumu hemen anlamış, onları özel bir locaya almıştı. Yine büyükçe bir aynanın önündeki dört kişilik masada oturuyorlardı. Restoranın duvarlarını kaplayan tüm aynalarda olduğu gibi bunun da üzerine bir İstanbul manzarası çizilmişti. Görür görmez tanıdı Yıldız; Kız Kulesi'ydi bu, denizin üzerinde şık bir biblo gibi yükseliyordu, uzaklardan geçen bir şehir hatları vapuru bile vardı. Kız Kulesi ile şehir hatları vapurunun arasından kendi görüntüsüyle karşılaşınca gülümsedi. Geldiklerini fark eden Sami İlhan da çok geçmeden masalarına damlamış, "Bizim ekâbir tayfa az sonra dağılır, ben de katılırım

size" dedikten sonra ayrılmıştı yanlarından. Dün öğlen olduğu gibi bir anda tulum peyniri, cacık, kaşık salatası, Antep turşusu, közlenmiş patlıcan, zeytinyağlı kurudolma tabaklarıyla donatılmıştı masaları, ancak Tobias'ın iştahı yok gibiydi. Hepsinden birer parça almıştı tabağına ama çatalıyla oynayıp duruyor, ağzındaki lokmalar büyüdükçe büyüyor gibiydi.

"Hayrola Toby, neden yemiyorsun?"

Elindeki çatalı bıraktı yardımcısı.

"Nino için endişeleniyorum Şef, kurtulacak mı sence?"

"Şuna bak", diye geçirdi içinden Yıldız, "soruşturmayı tümüyle unutmuş, belki de bu davanın baş zanlılarından olan bir adam için tasalanıyor. İşte böyleydi Tobias, bazen mantık abidesi kesilir bazen de küçücük bir oğlan çocuğu kadar duygusal olurdu. Belli ki ihtiyarları sevmişti. Olabilirdi, fakat duygularını işine karıştırması doğru değildi. Ama ya haklıysa, ya gerçekten de Nino'nun bu kirli işlerle hiçbir ilgisi yoksa? Hayır, bir ilgisi olduğu muhakkaktı, ancak bu ilgi nereye kadar uzanıyor işte orası belli değildi." Bu düşüncelerini yardımcısının yüzüne söylemek, hatta açıkça eleştirmek geçti içinden ama Tobias'ın üzgün yüzüne bakınca yapamadı. Belki o da gerektiğinden daha katı davranıyordu. Mesleği ona bazen insanlığını unutturuyordu. Kendisi de o yaşlı insanları sevmemiş miydi? Evlerine girmiş, sofralarına oturmuş, onlarla sohbet etmemiş miydi? Ama şimdi altı cinayetin işlendiği bir soruşturmada bu insanları rahatlıkla zanlı olarak tanımlayabiliyordu. İyi de durduk yere yapmıyordu bunları, ortalıkta somut tutarsızlıklar vardı. Yoksa niye suçlasındı onları? Hayır, o sadece görevini yapıyordu, daha da önemlisi adaletin yerine gelmesi için çalışıyordu.

"Ne diyorsun Şef, iyileşecek mi sence ihtiyar?" diye üsteleyen yardımcısının sesiyle toparladı düşüncelerini.

"Umarım iyileşir Toby... Siz konuştunuz, doktor gerçekten umutlu muydu?"

Yanaklarını usulca şişirerek başını salladı yardımcısı.

"Bana pek umutluymuş gibi gelmedi, Carlo annesini korkutmamak için iyimser konuştu. Magdalena da durumun farkında. 'Ah Signor Carlo, babanıza bir şey olursa anneniz buna dayanamaz' diye endişeleniyordu kadıncağız."

"Umarım öyle olmaz, umarım iyileşir." Bunları söylerken samimiydi Yıldız, yine de içindeki polisin müdahale etmesine engel olamadı. "Böylece biz de gerçekte neler olup bittiğini anlarız."

Tobias duygusallığından sıyrılır gibi oldu.

"Kaza olmadığını düşünüyorsun, değil mi Şef? O siyah cip..."

Günaydın dercesine baktı Yıldız.

"Evet, o cip Toby... Peki sen ne düşünüyorsun? Hastaneden beri hiç fikir beyan etmedin."

Tobias hemen savunmaya geçti.

"Konuşacaktım aslında ama sen Berlin'i aramıştın. Deniz'le o kadar güzel sohbet ediyordun ki araya girmek istemedim. Telefonu kapattıktan sonra da onu ne kadar özlediğini anlatınca, soruşturmayı hatırlatarak tadını kaçırmak istemedim. Davayla ilgili olarak şunu söyleyebilirim, ortalıkta pis bir şeylerin döndüğü kesin..."

"Onu biliyoruz, Nino'nun bu olayla bağlantısı var mı diye soruyorum. Hatta Benetti Ailesi'nin bu olaylarda bir rolü olabilir mi?"

Sanki önündeki mezeler doğru düşünmesine engel oluyormuş da onlardan uzaklaşmak istiyormuş gibi iskemlesinde geriye yaslandı Alman Komiser.

"Emin değilim, elimizdeki bulgulara bakarsak Nino'yu şüpheli sayabiliriz. Ama biz bu insanları tanıdık Şef, böyle bir entrikaya bulaşmış olmaları bana hiç mantıklı gelmiyor. Carlo için belki diyebilirim ama Profesör Nino ve Camilla için bunu söyleyemem. Sen de gördün işte, öyle insanlar değiller. O iki ihtiyarı eli kanlı katillerin arasında düşünemiyorum. Düşünemiyorum da değil, hissedemiyorum. Bu işler hisle olmaz diyeceksin..."

"Yok, öyle demiyorum" diyerek lafını böldü Yıldız. Sanki sesi biraz yumuşamış gibiydi. "Aslına bakarsan ben de tereddüt içindeyim. Mantığımla duygularım çatışıyor. Mantığım daha acımasız, duygularım daha hoşgörülü. Elbette bilimsel bir soruşturma için aklımıza dayanmamız gerek ama duygularımızı da boş veremeyiz. Belki de iyi bir şey bu, aklımızın kaçırdığını

kalbimiz yakalayabilir. Duygularımızın bizi kör etmesine izin vermezsek sorun yok, aksi takdirde yanlış yaparız."

"Eee hiçbir şey yememişsiniz." Mesut'tu konuşan, elinde büyükçe bir çiğköfte tabağıyla dikilen genç bir garsonun yanında hayal kırıklığına uğramış gibi bakıyordu. "Beğenmediniz mi yoksa Herr Becker, lahmacun yaptırayım mı size?"

Mahcup olmuştu Tobias.

"Hepsi çok lezzetli Mesut Bey ama mezelerle karnımı doyurmayayım dedim." Garsonun masadaki mezelerin arasına yerleştirdiği tabağa dikti gözlerini. "Bakın, işte çiğköfte de gelmiş, sanırım ardından kebaplar başlayacak."

Keyfi yerine geldi mekân sahibinin.

"Tamam o zaman ama istediğiniz bir şey olursa çekinmeyin söyleyin lütfen."

Adamın kendileriyle bu kadar ilgilenmesi Yıldız'ı etkilemişti.

"Oturmaz mısınız Mesut Bey, doğru dürüst sohbet edemedik sizinle."

Çekingen bir ifade belirdi adamın yüzünde.

"Rahatsız etmeyeyim."

"Ne rahatsızlığı, şeref verirsiniz, hem Türkiye'den konuşuruz biraz."

İkisinin arasındaki iskemleye yerleşti Mesut.

"Olur ama ben de sizin gibiyim, uzun yıllardır memleketten uzağım."

"Kimse yok mu Türkiye'de?" diye sordu Tobias.

Mesut kaderine razı olmuş birinin kalenderliği içinde yanıtladı.

"Yakın kimsem yok aslında, annem babam çoktan vefat etti. Bir kardeşim vardı, ne yazık ki geçen yıl onu da kaybettik. Benden beş yaş küçüktü, artık kader midir, şanssızlık mı, hastalığın kimi bulacağı belli olmuyor. Uzaktan akrabalar var, babamın arkadaşları filan, arada onlarla konuşurum. Türkiye'ye gidince de onları görürüm. Ne demiş atalarımız, doğduğun yer değil, doyduğun yer. Anlayacağınız ben de biraz buralı oldum artık. Fakat, Türkiye dendi mi akan sular duruyor tabii. Milli maç olduğunda burasını görmelisiniz, Roma'da ne kadar Türk varsa hepsi buraya gelir. O gün başka müşteri almam. Kendi kültü-

rümüz tabii, biz bırakmak istesek de o bizi bırakmaz. O yüzden elçiliğe destek oluyoruz, karınca kararınca kültürel etkinliklere katkıda bulunmaya çalışıyoruz işte."

Yıldız yeterince tanımadığı insanlarla özel hayata dair konuşmaktan hoşlanmazdı ama Mesut'un samimiyetinden cesaret alarak sordu:

"Eşiniz, çocuklar, onlar ne diyor bu işe?"

Adamın yüzünü belli belirsiz bir hüzün kapladı.

"Eşim de yok, çocuğum da, hiç evlenmedim."

"Aldırma Mesut Bey, ben de evlenmedim" diye teselli etmeye kalktı Tobias. "Delice âşık olabileceğim biri çıkmadı karşıma. Gençken farklıydı tabii, ilk gördüğümüz kıza kapılıp gidiyorduk ama olgunluk çağı başka... Öyle değil mi? İnsan evlenecekse, aklını başından alacak bir kadın bulmalı, yani tanrıça gibi bir şey."

Tanrıça deyince Yıldız yardımcısına baktı, hayır adamı teselli etmiyordu, ağzından laf almaya çalışıyordu. Mesut'un yanıtıyla dağıldı düşünceleri.

"Geçen yaz Venedik'e gitmiştim, Lido Adası'na... Otelin kütüphanesinde Thomas Mann'ın *Venedik'te Ölüm* adlı ince bir romanı vardı, onu okudum. Kitabın bir yerinde Sokrates'ten alıntılayarak şöyle diyordu yazar: 'Tanrı sevilende değil sevendedir.' Bu sözü okuduktan sonra gönül işlerine biraz farklı bakmaya başladım. Şu Kolezyum'da mezar kabartmaları sergilenen adam..."

"Zoilos'mu?"

"Evet, Afrodisiaslı Zoilos, bence o da Sokrates'le aynı fikirdeydi. Belki de filozofun sözlerini bir yerlerde okumuştu. Yoksa Roma'da bir eli yağda bir eli balda imparator danışmanı olarak yaşamak varken neden şehrine dönsün, neden Augustus'un bağışladığı servetini tanrıçası için harcasın? Sanırım, kendini sevilene adamanın kutsal bir yanı olduğunu biliyordu. Ama ben bunu beceremedim. Yani belki de sorun bizdedir Herr Becker, belki de biz sevmeyi bilmiyoruz, o yüzden doğru insanları bulamadık." Sustu, bu melankolik duyguya fazla kapıldığını düşünmüş olmalı ki toparlamaya çalıştı. "Kendi adıma konuşmam gerekirse ben çok meşguldüm, işti güçtü derken, yuva kurmaya fırsat bulamadım işte. Ne yapalım, kısmet değilmiş."

Mesut'un üzüldüğünü gören Yıldız, soruyu sorduğuna pişman olmuştu. Nereden çıkarmıştı adamın evli olabileceğini? Çünkü Mesut, aile babası gibi görünüyordu. Davranışları ölçülü, konuşması sakin, kendine güvenli, tam bir mutlu aile reisi...

"Özür dilerim Mesut Bey" diyecekti ki vazgeçti, bu konudan bir an önce uzaklaşmak iyi olurdu. "Siz gıda sektörü üzerine eğitim almıştınız, değil mi?"

Mesut'un yüzündeki keder bulutları dağılır gibi oldu.

"Gıda İşletmeciliği okudum burada. İstediğim bir daldı, gördüğünüz gibi aynı işi yapıyorum. Başka işlerimiz de var ama beni en çok mutlu eden burası."

Marul yaprağına sardığı çiğköfteyi çoktan mideye indirmişti Tobias.

"Sevdiğin işi yapmak gerçekten güzel bir şey" dedi diliyle dişlerini temizledikten sonra. "İnsan yorulurken bile mutlu oluyor."

Mesut altın rengindeki acur turşusunu gösterdi.

"Turşu da yiyin, çiğköftenin yanında iyi gider..." Tobias'ın iri parmakları acurlara doğru uzanırken sürdürdü sözlerini mekân sahibi. "Haklısınız, sevdiğiniz işi yapmak büyük ayrıcalık. Siz de seviyor musunuz mesleğinizi?" Aslında soruyu ortaya sormuştu ama Tobias hafif acılı turşuyu yemekle meşgul olduğu için Yıldız yanıtladı.

"Ben seviyorum ama zor bir iş, gerçekten zor. Cinayet masasında çalışmak epeyce sıkıntılı. Ölülerle uğraşıyoruz, soğukkanlı katillerle, cana kıymaktan hoşlanan manyaklarla. Öte yandan adaleti sağlamak güzel bir duygu, masumların katillerini bulmak, zalimleri cezalandırmak. İnsan kendini iyi hissediyor."

Ağzındaki acuru kıtırdatmayı bitiren Tobias,

"Macera kısmını da unutma Şef" diye hatırlattı, sonra mekân sahibine döndü. "Bizim iş gerçekten çok heyecanlı Mesut Bey. Bulmaca çözmek gibi ama daha zevkli. Tehlikesi de var tabii... Belki de onun için daha zevkli. Başka meslek olsa herhalde yapamazdım."

Mesut'un yüzünde bir tereddüt belirdi.

"Ama aile için zor olmalı. Yani anladığım kadarıyla gecesi gündüzü yok bu işin. Ne zaman..." Söyleyeceği sözcüğü bulmakta güçlük çekiyordu.

"... bir cinayet işlense" diye gülerek tamamladı Yıldız. "Evet, ne zaman bir cinayet işlense, gitmemiz gerekir. Nerede, ne durumda olursan ol. Babam da oğlum da hiç hoşlanmıyor bundan ama artık kanıksadılar. Her mesleğin güçlükleri var sonuçta. Mesela bu restoranı işletmek, bana dünyanın en zor işi gibi geliyor."

Gururla gülümsedi Mesut.

"Kolay değil tabii, öncelikle işin başında durmalısınız, sonra bütün ayrıntılarla ilgilenmeniz lazım. O kadar çok ayrıntı var ki Yıldız Hanım inanamazsınız. Sevmeseniz yapılacak iş değil." Bakışları konuklarının kadehlerine takılmıştı. "Ama siz içki içmiyorsunuz. Getirmediler mi? Rakı yahut bira, ne istersiniz? Gerçi bira şişirir ama şaraplarımız güzeldir. İtalya'nın en iyi şarapları..."

"Teşekkür ederiz" dedi sıkıntıyla yüzünü buruşturan Tobias. "Çok isterdim ama bu gece olmaz..."

Gülerek ekledi Yıldız.

"Bu gece bizi neyin beklediğini bilmiyoruz."

"Anlıyorum... Şu cinayetler, değil mi? Ne diyorsunuz, devam edecek mi?"

Yıldız irkilir gibi oldu, nereden çıkmıştı şimdi bu soru? Ama biraz düşününce bunun pek de anormal bir durum olmadığını anladı. İyice paranoyaklaştım diye suçladı kendini, kiminle konuşsa şüpheye kapılıyordu. Böyle düşünmesine rağmen, WhatsApp yazışmalarında bahsedilen şu Roma'daki adamı hatırlamadan edemedi. Öyle ya, Mesut da Roma'daki adam olabilirdi pekâlâ. Tobias bunu Yıldız'dan önce anlamış olmalı ki tanrıça göndermesi yapan bir muhabbetle adamın ağzını aramıştı. O gözle yeniden süzdü mekân sahibini. Görünüşünde kuşku uyandıracak bir özellik yoktu. Ne kibir, ne aşağılama, ne kabalık; görmüş geçirmiş, sevecen biri oturuyordu karşılarında. Öte yandan Mesut Kani Roma'daki karanlık adam profiline gayet uygundu. Mesajlarda bahsedilen adamın Türk olduğunu bilmiyorlardı ama varlıklı biri olduğu kesindi. Mesut da öyleydi, hem Roma'da hem de İtalya'nın değişik şehirlerinde yatırımları vardı. Türk olduğu için Arzu Ballıca ile kolayca tanışmış olması da mümkündü.

"Televizyonlardan mı duydunuz?" diyen Tobias'ın sorusuyla dağıldı düşünceleri. "Haberlerde mi bahsediyorlar?"

Önündeki su bardağına uzanırken yanıtladı Mesut:

"Dün siz bahsediyordunuz ya, Sami Bey de anlattı." Başıyla Türklerin oturduğu yönü işaret etti. "Masadaki herkes şu öldürülen İzzet Duruca'yı konuşuyor."

"Ne diyorlar?" diye kurcaladı Yıldız.

"İyi biri olduğunu söylüyorlar, öldürülmesine kimse bir anlam veremiyor. Sahi niye öldürmüşler onu?"

Yine yoklama mı çekiyor diye düşünmekten kendini alamadı Yıldız.

"Henüz anlamış değiliz... Tarihi eser kaçakçılığı olabilir..."

"Türkiye'den mi kaçırılmış eserler?"

Mesut'un sorusu Yıldız'ın işini kolaylaştırdı.

"Olabilir, araştırıyoruz, öğreniriz yakında" diye geçiştirdikten sonra kendi aklındakini dile getirdi. "Siz İzzet Duruca'yı tanımıyordunuz, değil mi? Beş aydır Roma'daymış, hiç gelmedi mi buraya?"

Kati bir tavırla başını salladı.

"Zannetmiyorum, gelmiş olsa hatırlardım."

Yıldız da Türklerin oturduğu masaya baktı.

"Elçiliktekiler, Türkiye'den gelen bütün misafirlerini buraya mı getirirler?"

Gururla yüzü ışıdı Mesut'un.

"Evet, misafirlerini getirdikleri mekânlardan biri de bizim restorandır. Bizim için iyi tabii ama biraz tuhaf... Roma'ya ilk defa geliyorsun ve Türk restoranına gidiyorsun. Ben olsam İtalyan mutfağını tercih ederim."

"Aynı fikirdeyim" diyen Yıldız oturduğu yerde toparlandı. "Birini soracağım size, bir kadını, Arzu Ballıca... Kültür Bakanlığı'nda müsteşarmış, hatırlıyor musunuz, o da buraya geldi mi?"

Kehribar gözlerinden kara bir gölge geçti.

"Hatırlamaz mıyım, sizden iyi olmasın kibar bir kadındı. Galiba iki kere geldi. Acı yiyemiyordu, ona özel çiğköfte yoğurtmuştum. Allah rahmet eylesin, ölmüş galiba."

"Kimden duydunuz?"

"Sami Bey'den" dedi doğal bir tavırla. "Kazaya kurban gitmiş galiba." Duraksadı. "Niye sordunuz?"

"Bilgi almak istedim sadece. Üzerinden epey zaman geçmiş, hatırlaması zor ama Arzu Hanım'ın yanında birileri var mıydı? Ne konuşuyorlardı?"

Gözlerini uzaklara dikti Mesut...

"İlk geldiğinde yanında bir avukat vardı. Ağzı laf yapan, gösterişli bir adam, ama... Nasıl söyleyeyim, güven veren biri değildi."

"Tekin Dirlik mi?"

"Galiba oydu, Arzu Hanım'la çok senli benliydi. Ne konuştuklarını hatırlamıyorum. Belki Sami Bey anlatır size, çünkü o hep yanlarındaydı."

Son derece açıkyüreklilikle yanıtlamıştı Mesut soruları, yine de Yıldız kurcalamayı sürdürdü.

"Siz hiç konuşmadınız yani?"

"Olur mu, tabii konuştuk. Zoilos mezar kabartmalarından bahsetti Arzu Hanım. 'Sponsor olur musunuz?' diye sordu. O zamanlar konuyu iyi bilmiyordum, 'Araştıralım, uygunsa neden olmasın?' dedim. Zaten ondan sonra bu tür etkinliklere destek olmaya karar verdik ama Zoilos mezar kabartmaları için geç kalmıştık..."

Mezelerin tadına bakmakta olan Tobias elindeki çatalı usulca kaldırdı.

"İzniniz olursa benim de bir sorum var. Sergilere destek olmanız, Türk olmaktan mı kaynaklanıyor, yoksa tarihe bir ilginiz mi var?"

Bir sır veriyormuş gibi sesini kısarak yanıtladı Mesut:

"Dürüst olmak gerekirse pek tarih sevmem, imparatorlar, padişahlar, hangisi hangisidir hep kafam karışır. Sponsor olmamızın nedeni ülkemin tanıtımına katkıda bulunmak." Kurnazca göz kırptı. "Ama bir nedeni daha var, harcadığımız paraları vergiden düşebiliyoruz. Burası Türkiye gibi değil, birkaç yılda bir vergi affı gelmiyor, maliyeciler göz açtırmıyorlar insana..."

Gülüştüler ama Tobias sorusunun peşini bırakmadı.

"Yani böyle eski uygarlıklara, mesela Mithra gibi sır dinlerine merakınız yok."

Mithra da neymiş demesini bekledi Yıldız ama Mesut hiç oralı olmadı.

"Hayır, aslında ne eski ne de yeni dinlerle alakam var. Fakat ister istemez Müslümanlık ile Hıristiyanlığı karşılaştırıyorum bazen. Ne de olsa Müslüman bir ailede doğdum, Roma'da ise Katoliklerin arasında yaşıyorum. Kendimce kıyaslamalar yapıyorum işte. Yoksa öyle eski dinler filan hiç ilgimi çekmez benim." Bekledi, konuşmanın arkası gelmeyince o eski cömert mekân sahibine dönüşüverdi yeniden. "Ne dersiniz, kebapları söyleyelim mi artık?"

Az önceki iştahsızlığını geride bırakmış olan Tobias, "İyi olur" dedi hevesle. "Şey, şu patlıcan kebabının mevsimi gelmedi, değil mi? Birecik patlıcanı çıkmamıştır henüz."

Mesut'un gözleri hayretle açıldı.

"Birecik patlıcanını da mı biliyorsunuz Herr Becker? Valla bravo size. Türklerin çoğu bilmez bunu. Ne yazık ki mevsimi değil ama size patlıcan kebabı yaptırabilirim. Sera patlıcanından tabii. Geçen gün yedim, fena yapmıyor bizim usta..."

"Olmadı ama şimdi Mesut Bey" diyen Sami İlhan'ın gür sesiyle başlarını çevirdiler. Elçilik görevlisi elinde rakı kadehiyle sırıtarak karşılarında dikiliyordu. "Biz karnımızı doyuralım, ondan sonra siz patlıcan kebabı yaptırın..."

Saygıyla ayağa kalktı mekân sahibi.

"Olur mu öyle şey Sami Bey, size de yaptırırız."

Muzipçe gülen elçilik görevlisi dostça vurdu adamın omzuna.

"Takılıyorum, takılıyorum, çok teşekkür ederim, yeterince yedim..."

Mesut o meşhur Türk ısrarcılığını bir kez daha gösterdi.

"Ortaya yaptırayım şöyle üç porsiyon, siz de tadarsınız biraz."

"Olur" dedi teklifsizce masaya çökerken. "Olur, sizi mi kıracağım."

Mesut uzaklaşırken Sami'nin bakışları şaşkınlıkla masadaki bardaklara kaydı.

"Eee, siz içmiyor musunuz?" Cümlesini tamamlarken kavradı durumu. "Yeni bir kurban mı var yoksa?"

Yorgun bir bakış attı Yıldız.

"Yok Sami Bey ama bu gece biraz kritik. Sizde bir gelişme var mı? Kulağınıza bir şey çalındı mı?"

"Yeni bilgiler edinemedim" dedi kadehini dudaklarına götürürken. "Ama her fırsatta İzzet Duruca'yı soruyorum. Takdir edersiniz ki öyle uluorta konuşulmuyor. Henüz dişe dokunur bir şey öğrenemedim. Ama öğrenirsem hemen bildiririm size. Hadi sağlığınıza."

Rakısından küçük bir yudum aldı, bardağı önüne bırakıp çiğköfteye uzanırken Yıldız'ın sorusu geldi.

"Arzu Ballıca ile Tekin Dirlik'in öldüğünü niye söylemediniz bize?"

Sami'nin sağ eli bir an boşlukta asılı kaldı, sonra uzandı köftesini aldı.

"Yeri gelmedi" dedi Yıldız'ın yüzüne bakmadan. "Siz sormayınca, ben de anlatma lüzumu hissetmedim."

"Arzu Ballıca ile Tekin Dirlik'in ölümünün bu cinayetlerle alakalı olabileceğini hiç düşünmediniz mi?"

İlk şaşkınlığını atlatmış olan Sami,

"Niye düşüneyim ki" diye omuz silkti. "Onlar kazada öldüler, hem de aylar önce, şubat mıydı neydi? Aylar önceki bir kazanın bu cinayetlerle ne ilgisi olabilir?" Durdu, polislerin yüzüne baktı. "Yoksa var mı?"

Yıldız eleştirmeyi sürdürdü.

"Var ya da yok ama sizin kazayı anlatmanız gerekirdi. Tekin Dirlik konusu açıldığında Arzu Ballıca'dan hiç bahsetmediniz, avukatın sadece İzzet Duruca'nın arkadaşı olduğunu söylediniz."

Sami İlhan çiğköfteyi daha fazla tutamadı elinde, sanki bir fazlalıkmış gibi tabağına bıraktı sertçe.

"Doğru, öyle anlattım ama Arzu Ballıca'yla Tekin Dirlik'in tanıştıklarını biliyordum. Avukat bey, müsteşar hanımın Roma ziyaretlerinden ikisine katılmıştı, hatta burada birlikte yemek yedik."

Hemen soruyu yapıştırdı Yıldız.

"Başka kim vardı yemekte?"

Anında savunmaya geçti.

"Önemli biri yoktu. Belki elçilikten birkaç kişi..."

"Ya İzzet Duruca" diye araya girdi Tobias. "O da katılmış mıydı yemeğe?"

Emin olamadı Sami İlhan.

"Hayır, hayır İzzet katılmadı, galiba o sıralar Türkiye'deydi..."

"Yemekte neler konuşulduğunu hatırlıyor musunuz?"

Bu kadar sıkı sorgulamadan bunalmıştı Sami İlhan.

"Hatırlamıyorum, nasıl hatırlayayım, aylar geçmiş üzerinden. Ama ne konuşulur böyle bir masada? Zoilos Sergisi'nden bahsetmişizdir herhalde. Başka ne konuşacağız?"

Yıldız masanın üzerine dirseklerini dayayarak Sami İlhan'a doğru eğildi.

"Bakın Sami Bey" dedi otoriter bir sesle. "Roma'da Arzu Hanım'a çok yakın bir adam varmış, belki sevgilisi, belki yakın arkadaşı. Böyle bir duyum aldık. Bu konuda bir fikriniz var mı? Kim olabilir bu adam?"

Boş gözlerle bakıyordu Sami.

"Bilmiyorum, nereden bileyim? Gece gündüz kadının peşinden koşturmuyorduk ki. Ama isterseniz kaldığı otelin adını, oda numarasını öğrenebilirim."

"Çok iyi olur" diye atıldı Yıldız. "Yarın öğrenebilir misiniz?"

Galiba gözü korkmuştu Sami İlhan'ın, artık polislerin suyuna gidiyordu.

"Tabii, öğleye kadar bildiririm." Yeniden rakısına uzanıyordu ki vazgeçti, o da dirseklerini masaya dayayarak Yıldız'a baktı. "Benden şüphelenmiyorsunuz, değil mi? İnanın, bu çok saçma olur. Ben kimseyi öldürmedim, öldürülmesine önayak olmadım. Bazı davranışlarım tutarsız gelebilir size. Ama ben polis değilim, hayatım boyunca tek cinayet çözmedim, o yüzden sizin için önemli olan bilgiler nedir, ne değildir bilmeyebilirim. Yani müsteşar hanımla avukatın ölümünü anlatmadım diye kafanız karışmasın. Bütün samimiyetimle söylüyorum, ben sizin düşmanınız değilim."

Kuşkuları sona ermese de gülümsedi Yıldız.

"Tabii, tabii Sami Bey, o konuda bir kuşkumuz yok, sorun çözüldü zaten. Müsteşar hanımla avukatın öldüklerini bilmi-

yorsunuz sanmıştım, bildiğinizi öğrenince şaşırdım ama şimdi anlıyorum. Rahat olun, mesele kapanmıştır. Sizi biraz darladıysam da kusuruma bakmayın. Umarım nezaket sınırlarını aşmamışımdır."

Zaten rakıyla gevşemiş olan Sami İlhan'ın yüzüne geniş bir gülümseme yayıldı.

"Rica ederim Yıldız Hanım, hiç önemli değil. Takılmayın lütfen, olur böyle şeyler. Vazifenizi yapıyorsunuz sonuçta... Hem haksız da sayılmazsınız..." Derin bir iç çekti. "Biliyorsunuz, ben devlet memuruyum, öyle her aklıma geleni söyleyemem. Hele işin içinde bir müsteşar varsa... Bakın ben az söylüyorum, siz çok anlayın." Sustu, gözlerini iri iri açtı başını hafifçe sağa yatırdı. "Ama şunu da söyleyeyim, sizin işiniz benimkinden daha zor. Sizin yerinizde olmayı hiç istemezdim. Son derece netameli bir iş."

Bu meseleyi daha fazla dallandırıp budaklandırmak istemedi Yıldız.

"Öyle gerçekten, çok zor bir soruşturma yürütüyoruz, büyük sıkıntılar var... Neyse, neyse, öyle ya da böyle çözeceğiz sonunda. Böyle anlamlı bir günde bizi davet ettiğiniz için ayrıca size çok teşekkür ederim Sami Bey. Annemin en sevdiği bayramdı 23 Nisan. Ben Almanya'da doğduğum için yaşayamadım tabii. Ama annem anlatmıştı. Bir keresinde öğretmenin yerine geçmiş sınıfta. En sevdiği anısıydı. Sayenizde bu gece bir kez daha annemi hatırlamış oldum. Çok sağ olun." Sonra eliyle adamın tabağını gösterdi. "Ama böyle olmaz, çiğköfte öksüz kalmış, yiyin artık şunu. Gerçekten enfes olmuş. Mesut Bey'i üzmeyelim."

37

Kendi halinde bir işadamı neden korumaya ihtiyaç duysun ki?

"Ben yürüyeceğim Şef" dedi Nuh Nebi'den kalma asansörü gören Tobias. "Siz bununla inersiniz, aşağıda buluşuruz."

Masadan kalktıklarında vakit gecenin bir yarısı olmuştu. İçtikçe çenesi iyice düşen Sami İlhan İran'dan girip Panama'dan çıkarak görev yaptığı ülkelerdeki anılarını anlatıp durmuştu. Mesut Kani ise İtalya'da bir Türk olarak yaşamının olumlu ve olumsuz yanlarından bahsetmişti. Bir göçmen kızı olan Yıldız'a ilginç gelecek konulardı bunlar. Yemeklere daha kolay uyum sağlamıştı Mesut örneğin, hava durumu da öyle, Türkiye'deki sahil kentlerine çok benziyordu Roma. Bunları anlatırken epeyce de içmişti ama asla Sami İlhan gibi kendini kaybetmemiş, o kibar ölçülülüğü gece boyunca elden bırakmamıştı. Yıldız ile Tobias da artık cinayetlerden hiç bahsetmeyerek, sokaklarda arabanın içinde sürünmek yerine bu güzel restoranda vakit geçirmeyi tercih etmişlerdi. Çünkü restoranın bulunduğu yer, katillerin Gümrük Müdürü Alfonso Corsini'nin cesedini bırakabilecekleri tarihi anıtlara oldukça yakındı. Restoranda oturdukları sürece Yıldız iki kere Carlo'yla konuşup Nino hakkında bilgi almıştı. Kötü bir gelişme yoktu ama ihtiyardan iyi haberler almak için en azından sabahı beklemeleri gerekecekti. Üç kere de Komiser Fabio'yu aramış ve rapor istemişti. Roma'nın konuşan heykellerinden beşinin ve Constantin Kemeri, Kolezyum, Trajan Forumu gibi Türkiye ile bağlantılı olabilecek anıtların etrafına gizlice yerleşen ekiplerle her an iletişim içinde olduğunu ama şu ana kadar dikkate değer bir durumun ortaya

çıkmadığını söylemişti genç komiser. Ne katillerin kullandığına benzer siyah bir minibüs görmüşlerdi ne de kuşku uyandıran tiplerle karşılaşmışlardı. Zaten bir gelişme olursa başmüfettişi ve onları hemen bilgilendirecekti. Son konuşmayı saat 00:00'a gelirken yapmıştı Yıldız. Asayiş hâlâ berkemaldi. Belki de katiller dün olduğu gibi bu geceyi de es geçerlerdi. Roma polisinin teyakkuzda olduğunu biliyorlardı, kendilerini göz göre göre tehlikeye atmayabilirlerdi. Ama şu ana kadar katillerin ne kadar cüretkâr davrandıklarını hatırlayınca, bunun zayıf bir ihtimal olduğunu anladı Yıldız. Öyle kolay kolay yılacak adamlar değildi bunlar, önlemlerini alırlardı, işlerini rastlantıya bırakmazlardı ancak asla vazgeçmezlerdi. Zaten dün hiç ortaya çıkmamışlardı, bugün de sessiz kalacaklarını zannetmiyordu. Belli ki bu gece hem onlar hem de katiller için oldukça uzun geçecekti. O yüzden hiç acele etmemişti Yıldız, sadece sık sık önerilen içki tekliflerini reddederek kulağı gelecek telefonda, zamanın geçmesini beklemişti. Ama saat 00:25'e kadar ne telefon ne de bir haber gelmişti genç komiserden. Restoranda onlardan başka kimse kalmamış, müzik sona ermiş, can sıkıcı bir sessizlik kaplamıştı geniş terası. Patronları da orada olduğu için duygularını gizlemeye uğraşan çalışanların "gecenin bir vakti oldu, artık kalkın gidin" diye içlerinden geçirdikleri belli oluyordu. Gecenin ilk saatlerinde güzel yemeklerin cazibesine kapılan Sami İlhan'ın iki koruma polisi de artık gizlemeye, saklamaya gerek duymadan sıkıntıyla etrafa bakınarak oflayıp puflamaya başlamışlardı. Belki onları gördü, belki uykusu geldi, ne olduysa artık sonunda Sami İlhan da bir evi olduğunu hatırlamıştı.

"Artık gitsek mi" demişti ağzının içinde iyice büyüyen dilini güçbela çevirerek. "Yoksa sabahı burada edeceğiz."

Onlar masadan kalkarken koruma polislerinden hafif tombul olanı yaklaşmış, "Efendim biraz bekleyin, aracı getirelim" demişti. Ama barutu almış olan Sami İlhan "Tamam Bruno, tamam, siz aracı getirin, biz ancak ineriz" diye karşılık vermişti. Bruno'nun duraksadığını görünce de başıyla Tobias'la Yıldız'ı işaret ederek "Merak etmeyin, yanımda iki polis daha var" demişti. Tobias biz göz kulak oluruz anlamında başını sallayınca koruma polisleri çıkmışlardı restorandan. Masadan

ayrılmadan önce kadehinin dibindeki rakıyı da mideye indiren Sami Bey. "Arkamızdan ağlamasın, değil mi Yıldız Hanım" diye bir de açıklama yapmıştı. Sonunda aheste aheste yürüyerek asansörün yolunu tutmuşlardı. Küçük asansörü gören Tobias da hakkında daha hayırlı olacağını düşünerek mermer merdivenlere yönelmişti işte. Bir an ben de merdivenlerden mi insem diye düşünen Yıldız ise, kabalık olacak diye Sami İlhan'ın anlattığı hikâyeyi bölmemek için zoraki olarak antika asansöre tıkışmak zorunda kaldı. Ama içeri girdiklerinin daha ilk saniyelerinde Sami İlhan'ın rakıyla karışık sarımsak kokulu nefesini yüzünde hissedince bunu yaptığına bin pişman oldu. Fakat acı çeker gibi ağır ağır inmeye başlayan asansörden çıkan tuhaf sesler artık çok geç olduğunu söylüyordu. Zorunlu olarak katlanacaktı bu dayanılmaz kokuya. Asansör giriş katına iner inmez, nezaketi filan boş verip aceleyle dışarı attı kendini, ana kapıya inen küçük merdivenlerin başında durup temiz havayı derin derin ciğerlerine çekti. Tobias da artık nasıl bir hızla indiyse kapının önünde sigarasını tüttürmeye başlamıştı bile. Yıldız'ın aceleyle geniş merdivenlerden indiğini görünce buna pek bir anlam veremedi ama arkadan sallana sallana gelen Sami İlhan'ı görünce vaziyeti anlar gibi oldu. Mesut Kani birkaç adım gerideydi, elinde deri bir evrak çantası tutuyordu. Fakat gözleri elçilik görevlisindeydi, adamın pek de alçak olmayan merdivenlerden aşağı yuvarlanmasından endişe eder gibi bir hali vardı. Neyse ki kazasız belasız üçü de indi devasa kapının girişine. Kaldırımın önünde son model siyah bir Volvo duruyordu, onları gören sürücü hemen indi aracından. Mesut Kani elini kaldırarak biraz beklemesini işaret etti. Şoför aracın sağına geçerek dikilmeye başladı. Sami İlhan kapının önünde konuşmasını sürdürüyordu.

"Binanız da müze gibi maşallah Mesut Bey" diye iltifat etti. Emin olmak için kapının sağ kanadına dokundu. "Top bile tesir etmez buna, kale kapısı gibi mübarek. Bizde böyle yapılar kalmadı, kapının alnındaki heykele bakın, halis mermer işçiliği... Yıldız Hanım, Roma acayip bir şehir ya. Valla bazen utanıyorum. Biz niye yapamıyoruz bunları diye? Neyimiz eksik?" Kafasıyla yukarıda bir yerleri işaret etti. "Çünkü başımızdakilerde

iş yok, Fatih Sultan Mehmet gibi biri daha olacaktı ki. Adam artık viran olmuş Konstantinopolis'i alıp görkemli bir payitaht yaptı. Demek ki yapılabiliyormuş..."

Yıldız'ın esir alındığını görmüştü Tobias ama Sami'nin korumaları gelmeden gidemeyeceklerini de biliyordu. Ya sabır dercesine sigarasından bir nefes çekerek iyice tenhalaşmış ışıklı caddeye çevirdi bakışlarını. İleriden lambalarını yakmış bir araç yaklaşıyordu. Polisler olabilir miydi? Bu kadar erken gelemezlerdi, zaten araç da hızla geçip gitti önlerinden, spor bir arabaydı, şu ünlü İtalyan markalarından biri. Araba geçerken fark etti adamları. Via del Corsa'ya inen dar sokağın girişindeydiler, iki kişi olmalılardı, bir anlığına görmüştü, şimdi de gölgede kaldıkları için emin olamıyordu. Neden orada duruyorlar diye geçirdi içinden, her yer kapalı, taksi mi bekliyorlar acaba? O zaman niye kaldırıma çıkmıyorlardı, niye baykuş gibi karanlığa sığınmışlardı? Yıldız fark etmemişti adamları, Sami'nin sayıklamalarını dinliyordu hâlâ. Tobias'ın karşıdaki köşeye baktığını görünce başını o yöne çevirdi. Önce adamlardan öndekini gördü, elinde bir şey tutuyor gibiydi, o sırada caddeden geçen başka bir aracın farları aydınlattı köşeyi, iki adam da olduğu gibi ortaya çıkmıştı. İkisinin de elinde makineli tüfek vardı. O anda duyuldu Tobias'ın telaşlı haykırışı:

"Yere yatın, yere ya..!"

Sözlerini tamamlayamadan koptu cayırtı. Üzerlerine yağmur gibi kurşun yağmaya başlamıştı, kısa bir şaşkınlığın ardından Yıldız silahını çekip Volvo'yu siper alarak ateş etmeye başladı, Tobias da elindeki sigarayı atarak kaşla göz arasında tabancasını çıkarıp tetiğe basmıştı.

"Diz çök Toby, diz çök" diye uyardı Yıldız. "Vurulacaksın!"

Her yanından vızır vızır kurşunlar geçen Tobias da attı kendini Volvo'nun arkasına. Ateş o kadar güçlüydü ki bir süre burunlarının ucunu bile çıkaramadan kaldılar arabanın arkasında. Volvo kaportasına saplanan kurşunlarla sarsılırken şoförü gördü Yıldız; bir adım ileride yere kapanmış öylece yatıyordu. Tunç kapıya saplanan kurşunlar karanlıkta kıvılcımlar çıkartarak sekiyor, duvardan kopan mermer parçaları havada şarapnel parçaları gibi uçuşuyor, patlayan vitrinlerin sesi kulakları tırmalıyordu.

Ötekilere ne olmuştu? Geriye doğru baktı Yıldız, Mesut Kani ile göz göze geldi, tuhaf bir ifadeyle bakıyordu, sırtını kapıya dayamış öylece kalmıştı, göğsünde gitgide büyüyen bir kızıllık vardı. İlk önce o vurulmuş olmalıydı. Peki Sami İlhan neredeydi? Gözleriyle kapının önünü taradı ama göremedi.

"Ben bagaj tarafına geçiyorum Şef" diye bağıran Tobias'ın sesiyle toparlandı. "Oradan bir atış aralığı bulurum belki. Karşı koymazsak hepimizi öldürecek bunlar."

"Tamam, hızlı ol, birazdan şarjör değiştirmek zorunda kalacaklar, karşılık vermek için iyi bir fırsat olabilir."

Tobias adeta sürünerek bagaja doğru ilerlerken Yıldız da ön tekerleğin ardından başını uzatmayı denedi ancak anında bir kurşun sağanağıyla karşılaştı, hemen geri çekildi. İşin kötüsü, silah sesleri giderek yaklaşıyordu. "Geliyorlar" diye geçirdi içinden Yıldız. "Adım adım yaklaşıyorlar." Saldırganların silahları daha güçlüydü, psikolojik üstünlük de onlardaydı, Yıldız'la Tobias'ı koruyan sadece bu araba vardı ama saniyeler içinde bu avantajlarını da kaybedebilirlerdi. Çöktüğü yerde silahını iki eliyle kavrayarak adamların yaklaşmasını beklemeye başladı. Tam o anda duyuldu duran bir aracın lastiklerinden çıkan o canhıraş ses. Silah sesleri kesildi, saldırganlar da neler olup bittiğini anlamaya çalışıyor olmalıydılar. Bekledikleri fırsat bu olabilirdi işte. "Toby!" diye seslendi. "Hadi Toby!" Ama daha lafını yeni tamamlamıştı ki silah sesleri yeniden duyuldu, fakat onların üzerlerine ateş etmiyorlardı. "Koruma polisleri" diye bağırdı Tobias. "Koruma polislerine ateş ediyorlar." O anda ikisi birden doğruldular, gerçekten de saldırganlar otomatik silahlarını çevirmiş, caddenin ortasındaki sivil polislerin aracını tarıyorlardı. Yıldız'la Tobias'ın Volvo'nun arkasından doğrulduklarını çok geç fark ettiler. Her iki saldırgan da silahlarını çevirmeye bile fırsat bulamadılar, Yıldız ve Tobias'ın tabancalarından çıkan kurşunlar rüzgâra tutulmuş yaprak gibi sarstı iri bedenlerini. İkisi de art arda yıkıldı caddenin ortasına. Derin bir sessizlik kaplamıştı etrafı. Yıldız'la Tobias ellerinde silahları, bakışlarını yerde yatan adamlardan ayırmadan temkinli adımlarla yaklaştılar. Esmer olanın Alman yapımı HK MP5'i bir metre kadar uzağa savrulmuştu, kahverengi deri ceketli olanın

bire bir aynı olan makineli tüfeği ise sağ elinin hemen yanında duruyordu. Tobias geniş adımlarla yaklaştı, bir ayak darbesiyle uzaklaştırdı silahı. O anda öksürmeye başladı yerdeki adam, acıyla kıvranarak bacaklarını karnına doğru çekti.

"Bu ölmemiş Şef" dedi Tobias silahını elinde sımsıkı tutarak. "Ama öteki nalları dikmiş galiba."

Yıldız yerde kıpırtısız yatan adama yaklaştı, önce kafasının arkasında büyüyen kan gölünü gördü, sonra sağ şakağındaki yarayı fark etti, kurşunu yer yemez ölmüş olmalıydı ama emin olmak istedi, sağ ayağıyla dürtükledi, hiçbir tepki alamadı. Çömeldi, sol elinin işaretparmağını saldırganın boynuna bastırdı, hayır nabız hissedilmiyordu.

"Nasıl oldu böyle?" diye söylenerek yaklaştı Bruno, silahı hâlâ elindeydi. "Daha az önce ayrılmıştık yanınızdan."

Sivil polise dönüp bakmadı bile Yıldız.

"Ambulans çağırın, yaralılar var."

Bruno'nun bir adım gerisinden gelen öteki koruma polisi telefonuna sarılmış, hem ambulans hem de destek anonsu yapmaya başlamıştı bile. Yıldız silahını belindeki kılıfa yerleştirdikten sonra çömelerek ölü saldırganın ceplerini kurcalamaya başladı. Adamın siyah montunun cebinde bir cüzdan buldu. İşaret ve başparmağıyla cüzdanı çıkardı. İlk gözüne çarpan adamın şık bir üniformanın içindeki gururla bakan fotoğrafıydı. Yazıları okuyunca emin oldu. Teğmen Dario Muzi...

"Bu adam Carabinieri" diye söylendi şaşkınlıkla. "Carabinieri Teğmeni Dario Muzi."

Hiç şaşırmamıştı Tobias.

"Binbaşı Salvatore'nin adamları desene..."

Yıldız şöyle bir bakmakla yetindi, sonra "Ötekiler, ötekilere ne oldu?" diyerek telaşla doğruldu. "Şoför yerdeydi, Mesut vurulmuştu, İlhan'ı görmedim." Telaşla binanın kapısına yürüdü. Zavallı sürücü toparlanmış, dizlerinin üzerinde oturuyordu.

"İyi misiniz?" diye sordu Yıldız "İsterseniz yere uzanın." Adam sanki onu duymamış gibi dehşet içinde eliyle kapıyı göstererek bir şeyler söylemeye çalışıyordu. Ama ne kadar çabalarsa çabalasın ağzından tek bir kelime bile çıkmıyordu. Gösterdiği yerde ne olduğunu zaten biliyordu Yıldız. Sırtı kapıya dayalı,

öylece donup kalmış Mesut Kani vardı orada. Yaklaştı Yıldız, mekân sahibinin nabzına baktı, düşündüğü gibi, o da çoktan ölmüştü. Sami İlhan neredeydi? Kaldırımın üzerindeki kırık camlara, mermer parçalarına basarak kapıdan içeri girdi ama binanın geniş sahanlığında kimse yoktu. Etrafa bakınırken bir inilti duydu, sanki merdivenin altında biri kıpırdanıyordu.

"Sami Bey, Sami Bey" diye atıldı. "İyi misiniz?"

İri bir koyun gibi ellerinin ve ayaklarının üzerinde sürünerek çıktı Sami Bey merdivenin altından. Korku dolu gözlerini iri iri açarak sordu:

"Ne oldu Yıldız Hanım? Bir kaza mı oldu? Araba mı çarptı bize?"

Önce açıklama yapmak istedi Yıldız, sonra vazgeçti, zaten ne söylese anlamayacaktı.

"Boş verin şimdi kazayı, siz iyi misiniz?"

Doğrulmaya çalıştı ama beceremedi, Yıldız'ın el atmasıyla nihayet ayağa kalkabildi.

"İyiyim, iyiyim, Mesut Bey üzerime düşünce ben de merdivene doğru savruldum, sonra araba çiğnemesin diye sürünerek kaçtım."

Hâlâ ayakta durmakta güçlük çekiyordu.

"Oturun Sami Bey" dedi Yıldız basamakları göstererek. "Şöyle oturun, birazdan ambulans gelecek, hastanede bir baksınlar size."

"Niye, benim bir şeyim yok ki..."

Artık bu soytarılıklara katlanamayan Yıldız adeta bağırdı.

"Siz dediğimi yapın, oturun şuraya."

Güçlükle dik tuttuğu başını anlamsızca salladı ama kadın polisin şakasının olmadığını anlayınca kıçüstü çöktü merdivenin ikinci basamağına.

Yıldız, gözleriyle şöyle bir taradı Sami İlhan'ı, sol kaşının üzerindeki ince çizikten başka yarası yoktu. "Başaramadılar" diye geçirdi içinden. "Sami'yi öldüremediler." Birden durakladı, gerçekten de Sami İlhan mıydı hedefleri? Başka kim olacaktı? "Yoksa bizi mi öldürmek istiyorlardı? Tobias'la beni... Ama öyle olsaydı dün gece bitirirlerdi işimizi. Dünden beri ne değişmişti?" Kafasını toparlamaya çalıştı. Peki bu saldırganların

dün gece Santa Severa'daki şahıslar olduğundan emin miydi? Biraz düşündü, evet emindi, kesinlikle onlardı. Dün geceki adamlar gibi iki kişiydiler, makineli tüfek kullanıyorlardı, çok da iyi atıcılardı, muhtemelen kullandıkları cip de yakınlarda bir yerdeydi. Nino'ya çarpan cip... Zihni aydınlanır gibi oldu, evet, hedef kendileriydi. Her ne olduysa artık Nino gibi onları da ortadan kaldırmak istiyorlardı. O zaman Carlo da tehlikede demekti, onu uyarmalıydı. Telefonunu çıkardı, başmüfettişi aradı ama telefon meşguldü. Gecenin bu saatinde kiminle konuşuyordu bu adam? Yoksa Nino kötüleşmiş miydi? Neyse, aradığını fark edince döner herhalde diye düşünerek kapattı. Perişan bir halde merdivenlerde oturan elçilik görevlisine dikti gözlerini.

"Sakın kıpırdamayın Sami Bey, burada oturun, ben kapının önündeyim."

Küskün başını öne salladı Sami. Yıldız dışarı çıktı, iki resmi polis arabası gelmişti, üniformalı polisler yaralı saldırganın başında toplanmışlardı, sigarasını yakmış olan Tobias sakin bir tavırla onlara izahat veriyordu. Yıldız yeniden iri yarı şoföre yaklaştı. Adam dizlerinin üzerinde oturarak patronuna bakıyordu hâlâ, belli ki şoktan çıkamamıştı. Alnındaki irice şişkinliği o zaman fark etti Yıldız; vurulmamak için kendini yere attığında başını çarpmış olmalıydı.

"İyi misiniz?" diye sordu şoförün omzuna dokunarak. "Dayanın, birazdan ambulans gelecek."

Şoför yardım dileyen gözlerle baktı, sonra yine patronunu gösterdi.

"Öldü" dedi Türkçe olarak. "Mesut Abi'yi öldürdüler." Şoförün Türk olmasını yadırgadı Yıldız. Sonra bu duygunun anlamsız olduğunu düşündü. Restoranındaki aşçı nasıl Türk'se adamın şoförü de Türkiye'den biri olabilirdi pekâlâ. Adam şoka girmiş gibi yineledi. Yıldız tam kendini ikna ediyordu ki adamın iki dizinin arasındaki Glock'u fark etti. Kimin silahıydı bu? Kendisininki belindeydi, Tobias'ın tabancasının elinde olduğunu görmüştü, saldırganların silahları ise hâlâ yerde duruyordu. Üstelik onlarınki tüfekti. O halde bu şoförün silahıydı. Nasıl yani, Mesut Kani'nin şoförü tabanca mı taşıyordu? Sürücünün

yüzüne baktı yeniden, siyah gür saçlı, bıyıksız, güçlü bir çenesi olan ciddi görünümlü biriydi. Bu adam Mesut'un şoförü değil koruması mıydı yoksa? Kendi halinde bir işadamı neden korumaya ihtiyaç duysundu ki? Bakışları Mesut'un sararmaya başlayan yüzüne kaydı. Ristorante Sultan Sofrası'nın sahibi kendi halinde bir işadamı mıydı gerçekten? Ne biliyorlardı ki onun hakkında? Nerdeyse hiçbir şey. Sadece Sami İlhan'ın övgü dolu sözleri, bir de Mesut'un kendi hakkında anlattıkları. Yoksa hedef Mesut Kani miydi? İyi de neden? Neden olacak, çünkü mesajlarda adı geçen Romalı adam ondan başkası değildi. Mithra'nın iki tetikçisi o yüzden Mesut'u öldürmek istemişti. İlk vurulan kişi de oydu, demek ki ona nişan almışlardı. İyi de neden bugüne kadar beklemiş ve hem Sami İlhan hem de kendileri Mesut Kani'nin yanındayken saldırıya geçmişlerdi? Bu geceye kadar bekleyenler neden biraz daha sabretmemişlerdi? Sorusuna cevap bulamıyordu ama işini kolaylaştıracak biri vardı artık, dizlerinin üzerinde oturup bulanık bakışlarla patronunu süzen şu iri yarı Türk şoför. Ona gözümüz gibi bakmamız gerekir diye düşünerek Tobias'a seslenmek istedi ama çalmaya başlayan telefonu engel oldu. Telefonunu çıkardı. Ekranda Komiser Fabio'nun ismi yazıyordu. Derinden bir iç geçirerek açtı:

"Alo Fabio, seni dinliyorum."

"Alfonso Corsini'nin cesedini bulduk Yıldız Başkomiserim. San Clemente Bazilikası'nın önüne bırakmışlar."

San Clemente Bazilikası da nereden çıkmıştı, gözetim altına aldıkları tarihi anıtlar listesinde yoktu bu ibadethane. Nerede olduğunu bile bilmiyordu ama bir kez daha hüsrana uğradıkları kesindi. Yine de sormadan edemedi:

"Peki katiller?"

Kısa bir sessizliğin ardından genç komiserin hayal kırıklığı içindeki sesi duyuldu:

"Ne yazık ki kaçmışlar. Sadece gümrük müdürünün ziftle kaplanmış cesedini bulduk."

38

Belki de Mithracıları ifşa ediyorlar Şef

Çakarları yanıp sönen resmi araçların başında kümelenmiş polislerin arasından geçerek ulaştılar San Clemente Bazilikası'nın önüne. Kapıya yaklaştıkça yanmış lastik, sülfür karışımı bir koku çarptı burunlarına. Ceset değil zift kokusuydu bu. Birkaç adım sonra cesedi de gördüler. Gümrük müdürü Alfonso Corsini'nin simsiyah ziftle kaplanmış çırılçıplak bedeni, sırtı duvara gelecek şekilde, bazilika kapısının tam karşısına oturtulmuştu. Kararmış bir hindistancevizine benzeyen yamru yumru kafasında yalnızca gözleri seçilebiliyordu. Dehşetle açılmış bu iri gözler daha kötü olayların gelmekte olduğunu hatırlatmak istercesine karanlıkta belli belirsiz parıldıyordu. Carlo, kurbanın tam karşısına çömelmişti; bakışları neler oluyor dercesine bir yanıt bekler gibiydi. Kendini o kadar kaptırmıştı ki, yanına yaklaşıncaya kadar Yıldız'la Tobias'ı fark edemedi. Meslektaşlarının yaklaştığını görünce, "Dante'nin *İlahi Komedyası*'na gönderme yapmışlar" diyerek doğruldu usulca. "Dante, Cehennem'de dolaşırken rüşvetçi memurların atıldığı kısımda zift çukuru içinde debelenen günahkârları görür. Katiller çukur yaratma zahmetine girmemişler ama Alfonso Corsini'yi zifte bulamaktan geri kalmamışlar."

Nedense son derece tehlikeli bir çatışmadan çıkmış olan Yıldız'ların yanına değil de buraya gelmeyi tercih etmişti başmüfettiş. Dalgın bir tavırla sürdürdü sözlerini.

"İşin ilginci Dante'ye bu Cehennem yolculuğunda başka bir ozan, *Aeneis* destanını yazan Vergilius eşlik etmekteydi."

Zifte bulanmış çıplak cesedi süzen Yıldız,

"Şu Troyalıların nasıl tuzağa düşürüldüğünü anlatan sözlerin yazarı değil mi?" diye mırıldandı dişlerinin arasından. "Hani

İzzet Duruca'nın cesedinin yanına bırakılan dizeleri kaleme alan Vergilius..."

"Ta kendisi, Dante'nin *İlahi Komedya*'yı yazmasından yüzlerce yıl önce anlatmıştı ölüler dünyasını Vergilius. O yüzden Cehennem'e inerken onun rehberliğine sığınmıştı Dante."

Yıldız'ın ilgisi dağılmıştı, kurbanı incelemeyi sürdürüyordu, aradığını bulamamış olacak ki başmüfettişin yardımına başvurdu.

"Peki neden buraya bırakmışlar cesedi? Ne özelliği var ki buranın?"

Sanki bunu açıklamaktan utanıyormuş gibi, "Bazilikanın altında bir Mithra tapınağı var" dedi sıkıntılı bir sesle başmüfettiş. "Evet, ne yazık ki bir kez daha çuvalladık Yıldız. Katiller yine bize feyk attılar. Türkiye'yle değil, Mithra'yla ilgili bir mekânı seçtiler." Eliyle tarihi ibadethaneyi gösterdi. "Burası üç katmanlı bir yapı. Şu gördüğümüz üstteki bazilika MS 12. yüzyılda yapılmış ama onun altında 4. yüzyılda erken Hıristiyanlık döneminden kalma büyük bir kilise bulunuyor, en altta ise bir Mithra tapınağı var. Bazilika kapalı, yani kimse aşağı inmemiş, cesedi buraya bırakmışlar."

Hiç şaşırmamıştı Yıldız, adeta kendi kendine söylendi.

"Buradaki tapınakla bir kez daha Mithra bağlantısını hatırlatıyor bize katiller."

"Ama Bay Rossi bunun bir yönlendirme olduğunu söylüyor."

Art arda yaşanan başarısızlıklar, üç gecedir uğradıkları silahlı saldırılar, şimdi de başmüfettişin yaptığı bu saçma itiraz, sonunda çileden çıkardı Yıldız'ı.

"Bırak şu adamın ipe sapa gelmez görüşlerini Carlo. Sahada olan Bay Rossi değil, biziz. Adam bizim verdiğimiz raporlarla masa başından ahkâm kesiyor. Bak işte, çuvalladık diye kendin söylüyorsun. Evet, katiller bir kez daha bize feyk attılar. Çünkü cinayetlerle Mithra arasındaki ilişkiyi önemsemediniz. Maktullerin Mithra'yla ilgili olabileceği ihtimalini hep göz ardı ettiniz."

Yıldız'dan daha önce bu kadar sert bir çıkış görmeyen başmüfettiş bir an afalladı, sonra toparlanarak, "Haksızlık yapıyorsun Yıldız" diye savunmaya geçti. "Sizi bizi yok bu işin, Bay Rossi amirimiz, soruşturmayı hep birlikte yürütüyoruz, birlikte karar alıyoruz."

Yıldız'ın artık alttan alacak hali kalmamıştı.

"Soruşturmayı birlikte yürütüyoruz doğru ama kararları birlikte almıyoruz. Bu gece gözetim altına alınan anıtları biz seçmedik. Belki sen Bay Rossi'yle konuşmuş olabilirsin ama ne benim ne de Toby'nin bundan haberi vardı. Tenezzül edip sormadınız bile."

Karanlıkta alev alev yanan gözlerini Yıldız'a dikti Carlo.

"Öyle diyorsun ama emniyet müdürü söylediğinde itiraz edebilirdin..."

"Adam konuşturmadı ki" diye lafı ağzında koydu Yıldız. "Kendine göre bir senaryo oluşturmuş, bizim de yazdığı rolleri oynamamızı istiyor. Duydun işte, kaç kere Mithra diye uyarmaya kalktım, dinlemedi. Sadece Bay Rossi değil Carlo, sen de öyle yaptın. Ne zaman Mithra'dan söz edecek olsam, hemen günümüzde böyle bir tarikat olamaz diye susturdun beni. Yalan mı? Ama işte sırf bu ihtimali ciddiye almadığın için baban şu anda hastanede yatıyor."

Darbe yemiş gibi sarsıldı başmüfettiş.

"Ne, ne demek istiyorsun?"

"Ne demek istediğim ortada değil mi? Bu gece bize ateş açanlar, öğle vakti babana çarpan adamlarla aynı şahıslar. Cipleri de bulundu. Teknik ekip incelesin, Nino'nun giysilerinden parçalar, DNA'sından örnekler bulacaklar tamponunda..."

Şoka uğramış gibi bakıyordu başmüfettiş, belli ki aklından bir sürü ihtimal geçiyor ama onları bir düzene sokamıyordu.

"Carabinieri'lermiş, öyle mi?" diyebildi sonunda.

Kollarını göğsünde kavuşturdu Yıldız, acımasız, karşısındakini ezen gözlerle baktı.

"Evet, telefonda da anlattığım gibi iki Carabinieri subayı. Dario Muzi ile Vincenzo Mancini... İki gece üst üste bize ateş eden adamlar. Çok iyi eğitilmiş, cesur, kararlı ve attıklarını vuran iki teğmen. Sami İlhan'ın koruma polisleri dikkatlerini dağıtmasaydı, şu anda Alfonso Corsini'nin değil bizim cesetlerimize bakıyor olacaktın. Adamlar gerçekten çok profesyonellerdi, en az katiller kadar acımasız, yetenekli ve cesurlardı. Mithracılar bu iki uzman teğmeni görevlendirdiler, çünkü katillerle başka türlü başa çıkamazlardı. Ancak böyle iyi yetiştirilmiş askerlerle, Enzo Costa, Sergio Gatti, İzzet Duruca ve son olarak şu zifte bulanmış Alfonso Corsini'nin intikamını alabilirlerdi."

Başmüfettiş hâlâ inanmıyordu bu senaryoya.

"Bilemiyorum Yıldız, bütün bunlardan nasıl bu kadar emin olabiliyorsun?"

Yıldız küçümseyen bir bakış attı.

"Parçaları birleştirirsen sen de emin olursun. Bak seni uyarıyorum, Bay Rossi'nin görüşlerine de pek bel bağlama. Bence zırvalıyor, söyledikleri çok mantıksız. Avukat Tekin Dirlik ile Arkeolog İzzet Duruca'nın WhatsApp mesajlaşmaları sahte değildi, manipülasyon filan yok, kimse algı da yapmıyor. Mesajlarda ne yazıldıysa hepsi doğru. Çünkü hepsi gerçekleşti. Zoilos mezar kabartmalarının arasında yasadışı bir şeylerin taşındığını ve bu 'emanete' İzzet Duruca'nın arkadaşlarının el koyduğunu oradan öğrendik. Eserler Roma'ya getirildikten dokuz gün sonra yazılan mesajları hatırlayalım. Şöyle diyordu Avukat Tekin: 'Oğlum bu işin şakası yok. Yarım saattir tavukçuların tırı sizi bekliyor.' Belli ki 'emanet' tavukçuların tırlarıyla Roma'dan başka bir yere götürülecekti, belki Avrupa'da başka bir ülkeye. Ama İzzet Duruca'nın Roma'da birlikte hareket ettiği ekip 'emaneti' yollamadı. Avukat da bu yüzden tehdit ediyordu arkeolog arkadaşını."

Anında itiraz etti Carlo.

"Ama aynı mesajlarda arkeoloğun feci halde dövülmüş bir fotoğrafı var. Eğer o insanlar İzzet Duruca'nın arkadaşlarıysa niye dövsünler ki onu?"

"Asıl sahte olan işte o fotoğraf" dedi hışımla Yıldız. "Onu dövülmüş gibi göstererek, güya İzzet Duruca'yı korumaya çalışıyorlardı Roma'daki arkadaşları. Çünkü burada Arzu Ballıca'ya arka çıkacak bir adam vardı. Eli kolu uzun, belalı bir adam. İzzet Duruca'yı ondan korumak için böyle bir oyun oynadılar. Ama olmadı, foyaları ortaya çıktı sonunda..."

Hayır, ikna olmuyordu Carlo.

"Peki şu Türkiye'de işlenen cinayetler, Arzu Ballıca ile Tekin Dirlik'in öldürülmesi. Onları da Mithracılar mı öldürdü yani?"

Anlaşılmamanın verdiği çaresizlikle baktı Yıldız.

"Aksine, Mithracıların peşindeki adamlar öldürdü onları. Roma'ya kaçak getirilen her neyse işte o 'emanetin' gerçek sahipleri... Yazışmalarda bu da anlatılıyor zaten. Gelen malzemeye el koyan adamların Avukat Tekin Dirlik'e yazdıkları mesajda

şöyle deniyor: 'Zaten sizin olmayan bir emanet için niye bu kadar gürültü kopartıyorsunuz? Kaybettiğiniz hiçbir şey yok ki. Onlar size ait değil.' Yani bu değerli 'emanetin' sahipleri ne Arzu Ballıca, ne Tekin Dirlik ne de Mithracılar, belki şu Roma'daki adam, belki de Türkiye'den birileri. Ama şüphesiz ki Roma'ya getirilen o 'emanet' her neyse yasadışı bir şey. Zaten aynı yazışmada onun da ipucunu veriyor adamlar. 'Kaçırdığınız emanetin kaynağını Türk polisine bildiririz, sonra onları tarihi eserlerin arasına nasıl koyduğunuzu basına yazarız' diyorlar. Yani yasadışı bir iş yaptınız, sakın sesinizi çıkartmayın, yoksa sizi herkese ifşa ederiz diye tehdit ediyorlar."

Aralarındaki gerilim artmıştı, ellerini kaldırdı Carlo.

"Tamam, tamam, diyelim ki öyle ama aynı yazışmada şöyle bir cümle de geçiyor. 'Ellerini kollarını kökünden keser, antik bir heykel gibi sergileriz sizin tanrıçanızı Roma'nın meydanlarında.' Yanılmıyorum değil mi? Böyle yazıyordu."

"Yanılmıyorsun" diye kabul etti Yıldız. "Aynen öyle yazıyordu."

"Burada bir çelişki yok mu?" Bu mesajı yazan Mithracılar, ellerinizi kollarınızı keseriz diyerek düşmanlarını tehdit ediyorlar, ama şu işe bakın ki, bedenleri parçalanarak şehrin meydanında sergilenenler kendileri oluyor. İzzet Duruca'nın sağ bileği kesilmedi mi, Enzo Costa ile Sergio Gatti pudralanıp siyah kayıkta sergilenmedi mi, şimdi de Alfonso Corsini zifte bulanmış olarak burada teşhir edilmiyor mu? Bu biraz tuhaf değil mi?"

Zekice gülümsedi Yıldız.

"Değil, hiç de değil. Katillerin sıra dışı tetikçiler olduklarını düşünürsek asla değil. Elbette katiller, bu yazışmalardan haberdardı. Avukat Tekin Dirlik'in telefonundan okumuşlardı mesajları. Daha önce de söylediğim gibi, ilginç adamlar bunlar. Kurbanlarını öylece tek tek öldürmek yerine bunu bir zekâ oyununa çeviriyorlar. Belki de Mithracılara, insanların ellerini kollarını keserek Roma sokaklarında sergilemek öyle olmaz böyle olur demek istiyorlar. Bir tür kışkırtma yapıyorlar, bir tür meydan okuma..."

"Belki de Mithracıları ifşa ediyorlar Şef" diyerek Tobias da katıldı konuşmaya. "Baksana, bütün cinayetlerde Roma'nın Ana-

dolu kökenlerine, Afrodisiaslı Zoilos'a, Mithra'ya göndermeler yapıyorlar. Bu üç antik konu da Türkiye'den yasadışı olarak getirilen şu 'emanetle' ilgili. Bence katiller, mücadele ettikleri Mithracıları ağır ağır teşhir ediyorlar..."

Yıldız'ın gözlerinden bir ışık geçti.

"Dur Toby, belki de adamlarla pazarlık yapmak için bu yolu deniyorlar. Çünkü 'emanet' hâlâ Mithracıların elinde. İlk darbede, dördünü kaçırdılar ama Mithra ekibinin tümüne ulaşamadılar. Üstelik Mithracılar saldırıya uğradıklarını fark ettiler. Yani her iki taraf da karşılıklı olarak mevzilendi. Evet, katiller cesetleri böyle törensel bir gösteriyle sergileyerek aslında polise değil, Mithracılara mesaj veriyorlar."

Bütün bu anlatılanlar başmüfettişin yüzündeki kararsızlığı kaldıramıyordu. Nasıl kaldırsın, Mithra meselesini kabul etse babasını suçlamak zorunda kalacaktı, belki işin ucu kendisine kadar uzanacaktı. Yine de başmüfettişin böylesi kanlı entrikaya bulaşmış olabileceği ihtimaline pek sıcak bakmıyordu Yıldız, hatta Nino'nun da bu kadar pis bir işe girmiş olabileceğine tam olarak inanmıyordu. Belki de o yüzden, ikna etmek istercesine makul bir sesle sordu:

"Pek aklına yatmıyor değil mi Carlo?"

Uzun uzun baktı başmüfettiş.

"Çünkü çok eksik var Yıldız, elimizdekilerle kesin konuşmak çok zor. Sen nasıl bu kadar emin olabiliyorsun, ona da şaşırıyorum zaten. Mesela katillerin Tekin Dirlik'in mesajını okuduğunu nereden biliyorsun?"

Sabırla izah etmeye çalıştı Yıldız:

"Anlattım ya Carlo, bazılarını Türkiye'deki kaynağım söyledi, bazılarını soruşturma sırasında sizinle birlikte öğrendim ama daha önemlisi öğrendiklerim olayların gelişimiyle örtüşüyor. Bak mesela, Doktor Cavalli ilk kurbanın arkeolog İzzet Duruca olduğunu söylemiş size. Buradaki Mithracılarla ilişkiye geçen kişi de arkeolog İzzet'ti. Arkeolog İzzet'in Mithracılarla ilişkiye geçmesini isteyen ise Arzu Ballıca ile Tekin Dirlik'ti. Zoilos mezar kabartmalarının arasında yasadışı emaneti taşımak için. Muhtemelen Arzu Ballıca ile Tekin Dirlik, bir önlem olarak İzzet Duruca'nın adını emanetin gerçek sahiplerine bildirmediler.

Ama emanetin gerçek sahipleri mallarının çalındığını öğrenince bundan Arzu Ballıca ile Tekin Dirlik'i sorumlu tuttular, belki işkence yaptılar, telefonlarını incelediler. Böylece onlardan İzzet Duruca'nın kimliğini tespit ettiler, sonra da bizim katillere bildirdiler. Katiller de İzzet Duruca'yı ele geçirerek öteki Mithracıların kim olduklarını öğrendiler..."

Başmüfettiş ne diyeceğini bilemeden öylece kalakalmıştı ama Tobias'ın aklına yatmayan başka bir konu vardı.

"Şu Carabinieri teğmenleri, onlar nereden çıktı Şef?"

"Çünkü Mithracılar kendilerini savunmaya başladılar. Üç arkadaşlarının da peş peşe kaybolduğunu fark edince telaşlanmışlardı zaten ama cesetlerin sergilenmeye başlamasıyla birlikte saldırı altında olduklarından emin oldular. Enzo Costa ile Sergio Gatti'nin öldürüldüğünü öğrendikten sonra o gece İzzet Duruca'nın evine geldiler, çünkü arkadaşlarının akıbetini merak ediyorlardı. Orada bizimle karşılaştılar, muhtemelen kim olduğumuzu anladılar, o yüzden bizi öldürmek istemediler. Ertesi akşam ise yine aynı amaçla gümrük müdürünün villasını kontrol etmek istediler, şu işe bakın ki yine bize çattılar."

Ensesini kaşımaya başlamıştı Tobias.

"Buraya kadar gayet mantıklı... Ama iki gece üst üste bizi öldürmemeye özen gösteren bu teğmenler neden bu gece işimizi bitirmek istediler?"

Hemen yanıt veremedi Yıldız.

"Birkaç ihtimal var. İlki belki de hedefleri biz değildik, orada bulunduğumuz için bize ateş etmek zorunda kaldılar, aksi takdirde biz onları vuracaktık."

"Sami İlhan'ı mı öldürmek istiyorlardı, çünkü Zoilos mezar kabartmalarının taşınması sırasında o da elçilik görevlisi olarak yer almıştı."

"Hayır, hayır Tobias, bak sen de karıştırıyorsun. Carabinieri'lerin İzzet Duruca, Enzo Costa, Sergio Gatti ve Alfonso Corsini'nin öldürülmesiyle bir ilgileri yok. Onların hepsi aynı tarafta. Aksine, o cinayetlerden sonra devreye girdiler. Hem arkadaşlarının intikamını almak hem de Zoilos mezar kabartmaları arasında taşınan 'emanete' çöken öteki arkadaşlarını korumak için. O yüzden Carabinieri teğmenlerinin Sami İlhan'ı öldür-

meleri için bir neden yok. Yani bu gece öldürülmek istenen kişi elçilik görevlisi değildi, bundan eminim."

"O halde bizi öldürmek istiyorlardı Şef. Adamlar önümüzdeki arabayı kalbura çevirmişlerdi, adım adım yaklaşıyorlardı, şansımız yaver gitmeseydi..."

"Kesinlikle bizi öldüreceklerdi Toby, bir an bile duraksamayacaklardı. Ama neden diye soracak olursak, yanıtı bulmak için Nino'ya niye saldırdıklarını öğrenmemiz lazım." Başmüfettişe baktı yeniden. "Evet, Carlo belki baban onlar için bir tehlike oluşturmaya başlamıştı. Belki Nino'nun kendileri hakkında bize önemli bilgiler verdiğini düşünüyorlardı. Bu yüzden onu öldürmek istediler..."

Huzursuzca kıpırdandı Carlo.

"Bundan emin misin Yıldız? Belki babama başkaları çarpmıştır, belki sadece bir kazadır."

Bu ihtimalin gerçek olmasını o kadar çok istiyordu ki, "Keşke öyle olsaydı" dedi yumuşak bir sesle Yıldız. "Ama görmüyor musun yaşananları? Hepsi birbiriyle alakalı, her bir adım ötekini gerekli kılıyor. Şu cipin incelenmesi bitsin, zaten öğreneceğiz gerçeği ama Nino'ya çarpanlar kesinlikle Carabinieri teğmenleriydi. Onu ortadan kaldırmak istiyorlardı." Aklına şimdi gelmiş gibi birden heyecanla atıldı. "Nino'yu yalnız bırakmadın değil mi?"

Kendinden emin, sakince yanıtladı.

"Bırakmadım, merak etme, kapıda bir düzine resmi polis bekliyor. Fabio'yu da yaralı teğmenin hastanesine gönderdim. Teğmeni ameliyata almışlar, durumu kritikmiş. Birkaç saate belli olur diyorlar."

Endişeyle sordu Yıldız.

"Ya öteki adam, Mesut Kani'nin şoförü?"

"Haa, o adam, Duran Paydar... Onun bir şeyi yokmuş, sadece kafa travması geçirdiğini söylemiş doktorlar, yirmi dört saat gözetim altında tutacaklarmış, birtakım tetkikler yapacaklarmış galiba. Merak etme, telefonda söylediğini unutmadım, o da gözetim altında."

Sürücünün adını ilk kez duyuyordu Yıldız ama sanki daha önce Duran Paydar ismini işitmiş gibiydi, zihnini zorladı, hatırlayamayınca vazgeçti.

"Duran Paydar'la da konuşmamız lazım. Söyleyecekleri işimize yarayabilir. Adamın üzerinde silah vardı. Yani sadece basit bir şoför değil, Mesut'un korumalığını yapıyordu..."

Alaycı bir ifade geçti Tobias'ın yorgun yüzünden.

"Ne koruma ama! Adam tek kurşun atamadan kafasını yere çarparak kendini diskalifiye etti."

Yardımcısının küçümseyici tavrına aldırmadı Yıldız.

"O adam önemli Toby, iyi bir koruma olmayabilir ama Mesut Kani'yi çok iyi tanıyor. Bu akşamki saldırının nedeni olabilecek bir ihtimal daha var. Üçüncü ve son ihtimal. Teğmenler ne Sami İlhan'ı ne de bizi öldürmek istiyorlardı, asıl hedef Mesut Kani'ydi. Evet, mesajlarda geçen şu Romalı adam Mesut Kani olabilir. Bunu doğrulayacak tek kişi, şu kafa travması geçiren sürücü. Eğer Arzu Ballıca, Roma'ya her geldiğinde Mesut Kani ile gizli saklı otellerde buluştuysa bunu söyleyecek olan kişi de bu adamdır." Duraksadı. "Sahi şu Arzu Ballıca'yı araştırma işi ne oldu Carlo? Hani istihbarattaki arkadaşına soracaktın?"

Suçlandığını düşünen başmüfettiş telaşla yanıtlamaya çalıştı.

"Ben değil Yıldız, emniyet müdürümüz soracaktı, sen de oradaydın, duydun işte. Ama sordu mu bilmiyorum. Marcello arkadaşımdır, istersen arayıp öğreneyim. Gerçi sabahın bu ilk saatlerinde adamı uykusundan uyandırmak biraz tuhaf olacak..."

Yıldız ısrar etmedi.

"Yok kalsın, sabah sorarız artık, biz hastaneye gidelim. Neredeydiler?"

"Teğmen, Gemelli Üniversitesi'nin hastanesinde ameliyat oluyor, gitsek de görüşemeyiz."

Hemen düzeltti Yıldız.

"Hayır, sürücünün hastanesini soruyorum?"

"Ha o mu, babamla aynı hastanedeler. Akşamüzeri gelmiştiniz ya, Sapienza Üniversitesi Umberto Polikliniği'nde..." Tedirgin bakışlarını sağa çevirdi; bazilikaya, polislerle dolu sokağa baktı. "Ama ben gelemem, Bay Rossi'yi karşılamam lazım. Bir saate kalmaz burada olur. Şu anda Via del Corso'da, sizin olay yerinizde."

Canı sıkılmıştı Yıldız'ın ama dert etmedi.

"Anlaşıldı, biz gidelim o zaman. Hastanede buluşuruz..."

39

Akrabadan daha yakındık, kirveydik, can dostuyduk

Hastaneye gelince Duran Paydar'la hemen görüşmeleri mümkün olmadı. İki saat kadar tetkiklerin tamamlanmasını beklediler. O arada Nino hakkında bilgi almak için Camilla'nın yanına indiler. Hastane Nino'nun çalıştığı Sapienza Üniversitesi'ne bağlı olduğu için Camilla'ya bir oda ayarlanmıştı. Pek matah bir yer değildi ama koridorda iskemlenin üzerinde gecelemekten iyiydi. Yaşlı kadını bir hasta yatağına uzanmış buldular. Sanki endişesi biraz azalmış gibiydi ama akşamüzeri yaptıkları tartışmadan dolayı Yıldız'a duyduğu hınç hâlâ geçmemişti, yine mi siz dercesine oldukça soğuk bir tavırla karşıladı onları. O nazik kadının ağzından ne hoş geldiniz sözcükleri döküldü ne de dudaklarında bir gülümseme belirdi. Şefinden dolayı Tobias da bu öfkeden nasibini almıştı. İkisini de görmezden gelmişti kadın. Camilla'nın yerine Magdalena açıklama yaptı: Durumun iyiye gittiğini, doktorların daha umutlu olduğunu söyleyerek inançla haç çıkarttı. "Şükürler olsun ki Tanrı yanımızda, Signor Nino yarın daha iyi olacak."

İstenmediklerini bildikleri için çok kalmadılar Camilla'nın yanında, doktorlar görüşmelerine izin verinceye kadar kantinde beklediler. Nedense ikisi de susuyordu. Bir ara Tobias anlamlı bir gülümsemeyle Yıldız'a bakarak sordu:

"Ne yapıyoruz Şef biz burada?"

Sorunun altında yatan gizli anlamı biliyordu Yıldız, "az önce öldürülebilirdik, şimdi de hastane köşelerinde sürünüyoruz, bütün bunlara değer mi?" demek istiyordu yardımcısı. Aynı itirazı o da yapmıştı içinden, hiç tanımadıkları bir ülkede, bu kanlı entrikanın içinde bizim ne işimiz var, diye sormuştu kendine ama böyle düşünmek için artık çok geçti, ok yaydan çıkmıştı.

"Gördüğün gibi Duran Paydar'ı bekliyoruz Toby" dedi soruyu anlamazlıktan gelerek. "Söyleyecekleri önemli olabilir."

Kaderine razı olmuş birinin yorgun kabullenişiyle başını salladı Tobias.

"Anladım Şef, sen öyle diyorsan."

Sırtını sandalyesine dayayan Yıldız gözlerini kapattı.

"Biraz dinlensek iyi olacak, sanırım bu gece uyku yok bize."

Gün ışıdı ışıyacakken çağırdılar onları, aslında doktorlara kalsa sabahı beklemeleri gerekecekti ama çatışmaya katılan polislerin kendisiyle görüşmek istediğini duyan Duran, onlarla şimdi konuşmak istemişti. Odaya girdiklerinde saygıyla karışık bir gülümsemeyle karşılaştılar. Yatağında sırtını yastığa dayamış olarak oturan Duran'ın yüzünde acı çeker gibi bir ifade vardı ama çatışmadan sonra gözlerini kaplayan o anlamsızlık tümüyle kaybolmuştu. Alnının ortasındaki irice yumruyu saymazsak aslında son derece sağlıklı görünüyordu, tetkiklerinde de ciddi bir şey çıkmamıştı. Yıldız bir iskemle çekip yatağın yanına oturdu Tobias ise adamın karşısına geçerek ayakta dikilmeye başladı. Duran Paydar İngilizce ya da İtalyanca bilmediği için sadece Yıldız'la konuşabilecekti ama Tobias yine de şefini yalnız bırakmak istememişti.

"Nasılsınız Duran Bey?" diyerek başladı söze Yıldız. "Toparladınız değil mi? Kaldırımın üzerinde çok kötü görünüyordunuz ama şimdi renginiz yerine gelmiş."

İsteksizce yanıtladı adam.

"Toparladım, toparladım sağ olun... Siz, Mesut Abi'nin arkadaşıydınız değil mi? Binadan birlikte çıkmıştınız..."

"Benden önce o başladı sorguya" diye geçirdi içinden Yıldız, "göründüğü kadar saf değil bu Duran."

"Öyle sayılır, hepimiz Türk'üz sonuçta, birbirimizi daha iyi anlıyoruz."

Yüzü ışır gibi oldu Duran'ın.

"İtalyan Emniyeti'nden misiniz?"

Sanki ona çok güveniyormuş gibi içtenlikle yanıtladı Yıldız.

"Evet, şu anda İtalyan Polis Teşkilatı için çalışıyoruz. Ama asıl görev yerimiz Berlin, Roma'da geçici olarak bulunuyoruz."

"Berlin'e gitmiştim" diye atıldı adam. "Akrabalarımız var orada, Krauz... bir şey diye bir yerde..."

Anlayışlı bir tavırla düzeltti Yıldız.

"Kreuzberg, biz de oturduk orada. Türk mahallesi sayılır."

Yıldız konuştukça Duran rahatlıyordu.

"Sizden yardım mı istemişti Mesut Abi? Akşam birlikteydiniz ya..."

Ağzından bu soru çıkmıştı ama bir yandan da yanlış mı yaptım diye geçiriyordu içinden. Duran'ın ikircimini anlayan Yıldız:

"Tabii, akşam uzun uzun konuştuk, yardım edecektik ona. Mesut Bey saygın bir işadamı, üstelik çok da fedakâr bir insan, hem İtalyanlara hem Türklere destek oluyor. Biliyorsunuz, bazı sıkıntıları varmış, elimizden geleni yapacaktık tabii, ne yazık ki adamlar bizden önce davrandılar..."

Duran'ın kararsızlığı dağılır gibi oldu.

"Ama siz ikisini de indirdiniz heriflerin" dedi takdir dolu bir sesle. "İkisi de belasını buldu puştların." Birden yüzü kıpkırmızı oldu ama artık küfür ağzından çıkmıştı. "Kusura bakmayın öyle söylediğim için, çok öfkeliyim Yıldız Başkomiserim, içim yanıyor, gerçekten içim yanıyor, adamı kendi mekânının önünde vurdular ya."

Kimdi o adamlar diye soracaktı Yıldız ama Duran daha istediği kıvama gelmediği için lafı çevirdi.

"Ben de çok üzüldüm, bir anda oldu bitti her şey, sonuçta kurtaramadık Mesut Bey'i işte." Ölçülü bir gülümsemeyle adama baktı. "Neyse ki size bir şey olmadı. Kaldırımın üzerinde sizi öyle görünce epeyce kaygılanmıştım. Şükür, korktuğum gibi olmadı. Sahi Mesut Bey'le nereden tanışıyorsunuz?"

Çakır gözleri kurnazca kıpırdanırken art arda yutkundu Duran.

"Su, biraz su var mı?"

Türkçe su kelimesini biliyordu Tobias ama Almanca olarak "*Wasser*" diye tekrarladı yine de. "*Wasser*, tamam ben getiririm, kahve ya da başka bir şey ister misiniz?"

Yıldız çevirdi Tobias'ın sorusunu, Duran başını iki yana sallamakla yetindi, Yıldız minnetle baktı yardımcısına.

"Kahve bulabilirsen şahane olur Toby. Bulamazsan bana da su al."

Alaycı bir gülümseme belirdi Tobias'ın yüzünde.

"Ayıp ettin Şef, sen iste yeter ki, Türk kahvesi bile bulurum."

Duran, Türk ve kahve kelimelerinden ne demek istediğini anlamıştı,

"Burada Türk kahvesi yok" dedi buruk bir sesle. "Mesut Abi'min restoranında olsaydı..." Sözünü tamamlamadı, derinden bir iç geçirerek sustu. Tobias odadan çıkarken yeniden sordu Yıldız:

"Mesut Bey'le akraba mıydınız?"

Çakır gözleri nemlenmişti Duran'ın.

"Akrabadan daha yakındık, kirveydik, can dostuyduk. Babam, Mesut Abi'nin sünnet düğününü yaptırmıştı, Cabir Amca da benimkini..."

Sanki bahsettiği adamı tanıyormuş gibi, "Haa, Cabir Amca..." dedi aşina bir ses tonuyla Yıldız.

"Evet, Cabir Amca acayip bir adamdı. Sadece Mesut Abi'nin değil hepimizin babasıydı. Mesut Abi anlatmıştır, İstanbul'un eski kabadayılarındandı. Şu nesli çoktan tükenmiş olanlardan. Adamın hasıydı, çok büyük insandı, çok büyük ama daha mühimi bizim kirvemizdi. Akrabadan daha öteydi bizim için. Zaten babamla Cabir Amca kardeş gibiydi, içtikleri su ayrı gitmezdi. Ben de Mesut Abi'yle kardeş gibi olmak isterdim ama o bizim gibi değildi, okumuş adamdı, Avrupa'da üniversite bitirmiş, iş güç sahibi olmuştu, kolay mı bunlar? Ailede herkes ona saygı duyardı ama babam bir başka severdi Mesut Abi'yi, kendi oğullarından ayırmazdı. Bak, rahmetlinin küçük kardeşi Memduh'u o kadar tutmazdı babam ama Mesut deyince akan sular dururdu. Memduh öldüğünde pek üzülmemişti ama Mesut Abi'nin öldüğünü duyunca çıldıracak. Nasıl söyleyeceğim bilmiyorum." Yüzünü buruşturdu. "Çok kızacak bana, çok öfkelenecek. Haklı da, koruyamadım Mesut Abi'yi."

Acısını paylaşıyormuş gibi merhametle baktı Yıldız.

"Öyle söylemeyin, en azından katillerini ele geçirdik."

Duran yatağın üzerinde ellerini çaresizce yana açtı.

"Onlar ahtapotun iki koluydu sadece..." Adeta kendiliğinden dökülmüştü bu sözcükler dudaklarından ama çok ileri gittiğini fark etmiş olacak ki birden sustu. Yıldız'ın onu biraz daha cesaretlendirmesi gerekiyordu.

"Biliyorum" dedi gizemli bir sesle. "Biliyorum, karşımızda çok tehlikeli bir..." Sanki sözcüğü bulmakta zorlanıyormuş gibi yaparak adamın tepkilerini izledi... "Çok tehlikeli bir cemaat var..."

Duran birden ciddileşti.

"Cemaat değil, tarikat Yıldız Hanım, sapık bir tarikat" diye düzeltti. "Bunlar Şahmeranlar gibi mağaralarda filan toplanıyorlarmış, boğa kesip kanını içiyorlarmış. Anlamadığım mesele, Mesut Abi'yi nasıl buldular?"

Sustu, çakır gözlerine yine o karanlık kuşku gelip oturmuştu. Yoksa bunları söyleyerek boşboğazlık mı yapıyordu? Yıldız sakin bir sesle yanıtladı sorusunu.

"Elleri kolları çok uzun adamların, her yerde ilişkileri var. Ama bence müsteşar hanımdan öğrendiler, Arzu Hanım'dan, belki de şu Tekin adındaki avukattan."

Yıldız'ın bu isimleri biliyor olması biraz şaşırtmıştı Duran'ı. Karşılık vermeden bir süre bekledi. Eğer Yıldız'la Tobias'ın iki Carabinieri teğmenini vurduklarını görmemiş olsa asla güvenmezdi onlara. Ama olay gözlerinin önünde olmuştu, kendisi salak gibi kafasını kaldırıma çarpıp şoka girerken, onlar ölümüne çatışmaya girişmişlerdi heriflerle, sonra da her ikisini nallamışlardı. Evet, hakikat buydu; onlar olmasaydı kendisi de çoktan öteki dünyayı boylayacaktı. Ayrıca her iki polis de Mesut Abi'siyle birlikte çıkmışlardı binadan, hem de samimi bir halde. Üstelik söylediklerinden de anlaşılacağı üzere bu kadın konuya gayet hâkimdi. Ona bu bilgileri Mesut Abi'sinden başka kim vermiş olabilirdi?

"Zaten başımıza ne geldiyse o müsteşar yüzünden geldi Yıldız Hanım" diye döküldü sonunda. "Mahvetti kadın bizi." Yine duraksadı, ancak bu kez karşısındaki polisten kuşku duyduğu için değil, merhum abisi hakkında konuşacağı için kararsız kalmıştı, nitekim fazla beklemeden döküldü sözcükler dilinden. "Tabii suçun bir kısmı da bizim rahmetlinin, ah be abicim ne vardı o kadına bu kadar âşık olacak. İnsan kendisini nasıl bu kadar kaybeder? Üstelik babam uyarmıştı onu, 'Bak evladım, bu kadın sağlam ayakkabı değil. Hakkında açılmış davalar var, yanındaki avukat fırıldağın önde gideni, başımıza iş açmasın bunlar?' demişti, hem de benim yanımda. Bir sene evvel İstanbul'da konuşmuştuk. Ama

Mesut Abi'nin aşktan gözü kör olmuştu, burnunun ucunu görecek hali yoktu. 'Merak etme Memili Dayı, ben ona her türlü kefilim' dedi."

Memili Dayı ismini duyunca, bu ismi ilk kez kimden işittiğini hatırladı Yıldız. İkinci telefon görüşmelerinde Başkomiser Nevzat'tan duymuştu. Memili Dayı uyuşturucu kaçakçısı Mehmet Paydar'ın takma adıydı. Demek Duran, onun oğluydu. Kırk yıl düşünse aklına gelmezdi ama daha da önemlisi Memili Dayı ile Mesut Kani'nin ilişkisi kesinlik kazanmıştı. Yıldız artık yazışmalarda adı geçen Roma'daki adamın Mesut Kani olduğundan emindi. Resmin çok önemli bir parçası daha ortaya çıkmıştı. Artık Mesut Bey neye kefil olmuştu diye sorması gerekiyordu ama bir çuval inciri berbat etmekten çekiniyordu.

"Tecrübe çok önemli Duran Bey" diyerek top çevirmeyi sürdürdü. "Mehmet Bey, yani babanız, feleğin çemberinden geçmiş bir insan, demek ki görür görmez anladı Arzu Ballıca'yla Tekin Dirlik'in ne mal olduğunu."

Bütün korkularından boşanmış gibi, "Anlamaz mı, tabii anladı" diye gürledi Duran. "Ama Mesut Abi'ye çok güveniyordu... Ah baba, ah, bir de bana 'şu hayatta kimseye güvenme oğlum' diye nasihat verirdi. Bir yerde onun da basireti bağlandı demek. Ne diyelim, olan oldu."

Artık kendini tutamadı Yıldız.

"Peki bu emanet işi ne olacak? Nasıl alacaksınız geri?"

"Bilmiyorum ki" diye öfkeyle söylendi Duran. "Adamların kim olduğunu bile bilmiyoruz, ikisini de siz vurdunuz işte, biri ölmüş, biri yaşıyormuş galiba. Belki o..." Birden durdu, yüzünde bir panik ifadesi belirdi. Çok ileri gittiğini anlamıştı. "Bilmiyorum" dedi telaşla. "Emanet dediğiniz şey nedir onu da bilmiyorum zaten. Emanet mi varmış?"

"Eyvah" diye geçirdi Yıldız içinden, "eyvah adam uyandı, fırsatı kaçırdık." Son bir gayretle kurtarmaya çalıştı.

"Mesut Bey bahsediyordu, kıymetli bir malzeme getirilmiş Türkiye'den."

Duran'ın bakışlarındaki heyecan söndü, çakır gözleri adeta saydam bir perdeyle örtüldü.

"İnanın hiç duymadım... Mesut Abi bana hiç bahsetmedi

bundan. Neymiş peki o emanet, tarihi eser mi, resim filan mı? Mesut Abi son zamanlarda tarihi eserlere, resimlere filan merak sarmıştı. Koleksiyonculukta iyi para var diyordu. Acaba öyle bir şey mi? İtalyan gümrüğüne sorsanız, vardır orada kaydı."

Artık Duran'ın açık vermesi çok zordu ama denemekten vazgeçmedi Yıldız.

"Tarihi eser olabilir tabii, kıymetli resim de olabilir, ne yazık ki gümrükte kayıt yokmuş. Ben de çok ayrıntısını bilmiyorum ama Mesut Bey'e saldırmalarının bir sebebi olmalı değil mi? Yoksa bizden niye yardım istesin?"

Duran'ın yüzünde tek bir mimik bile oynamıyordu, son derece soğukkanlı bir sesle sordu:

"Sizden tam olarak ne istedi Mesut Abi?"

"Can güvenliği için endişe ediyordu. Birtakım tehditler alıyormuş, yarın itibariyle koruma verecektik kendisine."

Söylediklerinin tek kelimesine bile inanmadı Duran, öyle ya karşısındaki bu kadın, satın aldıkları bir polis değilse Mesut Abisi asla emanetten bahsetmezdi ona. Zaten bu kadını satın almış olsalardı kendisi de bilirdi.

"Keşke daha önceden isteseydi" dedi rol yapmayı sürdürerek. "Evet, tehdit ediliyordu, ruhsatlı bir tabancası vardı, bu akşam benim üzerimde olan silah. Ama adamları gördünüz işte, onların karşısında ne işe yarar ki o tabanca? Geç kaldı Yıldız Başkomiserim, çok geç kaldı. Oysa ben söylemiştim, Roma polisiyle irtibata geçelim..."

Duran'ın sözleri kapının açılmasıyla yarıda kaldı, Tobias'ın geldiğini düşünen Yıldız başını çevirince Emniyet Müdürü Roberto Rossi ile Carlo'nun içeri girdiğini gördü, hemen arkalarından yakışıklı koruma polisi Alessandro geliyordu.

"*Buongiorno*" diye selamlayarak yatağa yaklaştı Bay Rossi, sonra suratında ciddi bir ifadeyle Duran'a baktı. "Nasılsınız, bugün yazılı ifade verebilecek misiniz?"

Yıldız araya girdi.

"Tanık Türkçeden başka dil konuşamıyor efendim, izniniz olursa çevireyim."

Bay Rossi'nin başıyla onaylamasının ardından söylenenleri Türkçeye çevirdi. Duran'ın tedirginlikle kaplanmış olan yüzü yeniden sakinleşmişti.

"Evet, yazılı ifade de veririm ama ne anlatacağım ki Yıldız Hanım, her şey ortada, nefsi müdafaaydı, herkes de gördü olan biteni."

Uyanık adam, güya Yıldız'la Tobias'ı kurtarmış gibi görünerek kolayca sıyrılmak istiyordu bu meseleden. Ancak üstüne gitmedi Yıldız, söylediklerini İngilizce olarak Bay Rossi'ye aktardı.

Emniyet müdürünün çatık kaşları açıldı.

"Tabii, tabii, onu herkes biliyor zaten" dedi babacan bir tavırla. "O zaman sabah on gibi emniyete bekliyoruz kendisini. Gelip Komiser Alessandro'yu bulsun."

Yadırgamıştı Yıldız.

"İfadesini bizim almamız daha doğru olmaz mı?"

Önemsemez bir tavırla dudak büktü emniyet müdürü.

"Merak etmeyin, Türkçe çevirmen buluruz."

"Çeviri meselesi değil efendim, başından beri bu vakayı biz takip ediyoruz, Mesut Kani'nin ölümünün de bu soruşturmayla ilgili olduğunu düşünüyoruz. Yazılı ifadeyi bizim almamız gerekmez mi?"

Ne yaptığından son derece emin birinin kararlı tavrıyla başını usulca öne sallayarak, parmaklarını göbeğinin hizasında birbirine geçirdi emniyet müdürü.

"O iki teğmeni vurduktan sonra durum değişti Signora Karasu. Bir soruşturmadan geçeceksiniz. Merak etmeyin, endişelenecek hiçbir şey yok. Tanıkların hepsinin ifadesi ortada, kendinizi savunmuşsunuz. Ne var ki artık bu davada yer alamazsınız. Yaptıklarınız için sizlere çok teşekkür ediyoruz. Çok çaba harcadınız, çok da önemli bulgulara ulaştınız ama bundan sonrasını başka bir ekip soruşturacak."

Öylece kalakalmıştı Yıldız. Ne diyordu bu adam böyle? Öfkeli bakışlarını Carlo'ya çevirdi, ne yazık ki elimden bir şey gelmez dercesine mahzun bir ifadeyle boynunu büktü başmüfettiş. Neydi bu şimdi? Kendisini büyük bir haksızlığa uğramış gibi hissediyordu Yıldız. Kafasını toplamaya çalıştı, karşı çıkmak, bir şeyler yapmak istiyordu ama emniyet müdürü ondan önce davrandı.

"Çok yorgun görünüyorsunuz Başkomiserim" dedi nerdeyse merhametli bir sesle. "Evinize gidip güzelce dinlenin, dört gündür perişan oldunuz sokaklarda. Bundan sonrasını biz hallederiz."

SOKAKTA

"Sen de kokuyu alıyor musun" diye sordu Miran eldivenli ellerini burnuna götürerek. "Hâlâ pis pis zift kokuyor."

Ruben'in aklı başka yerdeydi, aceleyle işaretparmağını dudaklarına götürdü.

"Sessiz ol biraz, alt kattakiler duyabilir."

Bir apartmanın bahçesinde sırtlarını duvara dayamış, karanlıkta yan yana oturuyorlardı. Ayaklarının uzandığı yerde cılız gövdeli bir akasya ağacı binanın birinci katına kadar uzanıyordu. Her zamanki gibi tepeden tırnağa siyahlar giymişler, yüzlerini de kar maskeleriyle gizlemişlerdi.

"Kimse bizi duyamaz" dedi Miran binaya doğru bakarak. "Geçen sabah kontrol ettim, girişle birinci katta bir maden şirketi var, sabah dokuzdan önce açılmaz."

Böyle söylemesine rağmen o da kısık sesle konuşmaya başlamıştı.

"İyi o zaman" dedikten sonra arkadaşının sorusunu yanıtladı Ruben. "Zift kokusu oğlum bu, kolay kolay çıkmaz. Herifi batırırken senin elin de girdi ya içine. İşte o yüzden kokuyor."

Susturucu takılı otomatik tabancaları ikisinin de kucaklarında duruyordu, kendisininkini sağ bacağının dışına koydu Miran.

"Şu iş biter bitmez banyo yapacağım."

Ruben sessizce güldü.

"Seni ancak eski Roma hamamları paklar."

Yanıt vermedi Miran, kucağındaki tabancayı eline alıp ayağa kalktı, sırtlarını dayadıkları bahçe duvarının üzerinden alacakaranlık içinde yüzen ıssız sokağa baktı. Binaların hepsinin ışıkları sönmüştü, yolun kenarına art arda park edilmiş araçlar sessizce sahiplerinin gelip motorlarını çalıştırmasını bekliyorlardı. Miran'ın bakışları tam karşılarındaki binanın giriş kapısına takıldı. Görmüyordu ama Angelo'nun kapının arkasında bir yerde olduğunu biliyordu. Muhtemelen kulaklıklarını takmış Chopin'in *Nocturnes*'ünü dinliyordu. Hayır, hayır, müzik dinle-

miyordu, kulaklıktan yayılacak sesin duyulmasını göze alamazdı. Asansörün arkasına sinmiş yahut üst kata çıkan merdivenlere oturmuş öylece bekliyordu. Başını aşağıya çevirdi, sessizce oturan arkadaşına sordu:

"Sahi Ruben, bizim ihtiyar niye o kadar ısrar etti? İkimizden biri girse daha iyi olmaz mıydı içeriye?"

"Söyledim, duydun işte" diye karşılık verdi Ruben. "Ben hallederim dedim ama dinlemedi. Biliyorsun adam dedemin keçileri kadar inatçı, Nuh diyor peygamber demiyor." Geniş göğsünü sıkıştıran çelik yeleği elleriyle çekiştirdi. "Bu da çok sıkıyor ya."

Miran hemen arkadaşını uyardı.

"Sakın çıkarma, sonra canına okur Angelo. Zaten bu sıralar biraz garip davranıyor. Anlamıyorum ama bir tuhaflık var. Artık güvenmiyor mu ne bize?"

Çelik yelekle uğraşmayı bıraktı Ruben.

"Yok, güven meselesi değil, öyle olsaydı daha önce silah kullanmamıza izin vermezdi. Bence bize güveni tam, sadece bu gece hiçbir şeyi riske atmak istemiyor."

Miran yeniden arkadaşının yanına oturdu.

"O kadar emin değilim, belki de geçen günkü çatışmadan dolayı bizi suçluyor olabilir."

Kucağındaki otomatik tabancaya uzanmıştı Ruben.

"Emniyet müdürünü kaçırma meselesinden mi bahsediyorsun?" dedi sakin bir sesle, Miran yanıt vermeyince sürdürdü sözlerini. "Hayır, zannetmem, o işte kimsenin suçu yoktu, motosikletli kız araya girince ateşi kesmek zorunda kaldık. Kim bilebilirdi ki kızın önümüze çıkacağını. Asıl herifin alnındaki yarayı görünce 'Eyvah adamı vurduk galiba' diye çok korktum. Ölüsü hiçbir işimize yaramazdı çünkü. İşte o zaman bizi suçlamakta haklı olurdu Angelo..."

Ruben eline aldığı silahının susturucusunu sıkıştırırken Miran karşılık verdi.

"Belki de Angelo haklı, kim bilir kaç banka soydu bugüne kadar, kaç silahlı çatışmaya katıldı. Şu Kızıl Tugaylar'la alakalı hiçbir şey anlatmıyor bize ama acayip hikâyeler varmış orda. Yani senden de benden de çok tecrübeli. Dolayısıyla işi berbat etmemizden korkması normal."

"İşi berbat edeceğimizi düşünmüyor" dedi tabancasını yeniden kucağına bırakan Ruben. "Aksine, bizi korumaya çalışıyor. Hiç gerek yok ama kendince fedakârlık yapıyor. Şu 'Yeterince yaşadım, biri ölecekse o ben olmalıyım' saçmalığı..."

Oturduğu yerde sabırsızca kıpırdandı Miran.

"İşte ben de onu söylemeye çalışıyorum. Bizim ihtiyarda bir tuhaflık var. Sanki iyice duygusallaştı. Mesela bu akşam bahçede niye 'Artık bizimle yürümek istemiyor musun?' diye sordu sana? Tartıştığımız konuyla hiçbir alakası yoktu bu sorunun. Sende de öyle bir bıkkınlık havası yok. Acaba yaptığımız işi sorgulamaya mı başladı? Pişmanlık mı duyuyor?"

"Zannetmiyorum" diyerek kestirip attı arkadaşı. Bu konuşmadan rahatsız olmuş gibiydi. "Öyle olsa, bu meseleyi tartışmaya açardı. Angelo'nun tarzını biliyorsun. Bence bu son aldığımız sipariş biraz çetrefilleşti. Şu teatral mesele filan derken işi biraz uzattık. O yüzden operasyonu bir an önce bitirmek istiyor. Haksız da sayılmaz, polis peşimizde, Carabinieri fırsat kolluyor. Artık bu meseleyi sonuçlandırmalıyız. Sonuçlandıracağız zaten, bir şey kalmadı, bugün değilse yarın final yaparız. Ama böyle kendi aramızda Angelo'yu çekiştirmemiz doğru değil. Hep birlikte konuşmalıyız, kuşkularımızı ona da anlatmalıyız. Eğer gerçekten farklı düşüncesi varsa öğrenmemiz lazım ama sanmıyorum. O bizim gibi değil, hepimizin hayatını etkileyecek konularda asla tek başına karar vermez. Mutlaka bizimle..."

Cep telefonunun titremesiyle sözü yarıda kaldı, Angelo arıyordu.

"Alo, evet seni dinliyorum."

"Gelen giden yok değil mi?" dedi Angelo gergin bir sesle. "İş uzuyor, polis anonsunu dinlediğimizden bu yana bir saat geçti. Şimdiye çoktan gelmiş olmaları lazımdı. Etrafta kimseyi görüyor musunuz?"

Hemen doğruldu Ruben, çevreye bir göz attı.

"Hayır, kimse yok, sokakta in cin top oynuyor" dedi umutsuzca. "Hava da aydınlanmak üzere. Biraz daha kalırsak sıkıntı olacak. Özellikle senin apartman sakinleriyle karşılaşma ihtimalin çok yüksek."

"Farkındayım, en fazla yarım saat bekler, kimse gelmezse çeker gideriz. Planımız aksayacak ama yakalanmaktan iyidir."

Ruben tam telefonu kapatmak üzereyken sokağın üst tarafından gelen bir aracın ışıklarını fark etti.

"Bir dakika, bir dakika Angelo..." Duvarın arkasına sinerek arabanın geldiği yöne baktı, Miran da görmüştü sokağı aydınlatan farları.

"İki araç geliyor" diye fısıldadı telaşla. "Muhtemelen onlar."

Yeniden telefona seslendi Ruben.

"Galiba geliyorlar, iki araç girdi sokağa ama kaç kişi olduklarını göremiyoruz."

"Güzel" dedi adeta mutlulukla Angelo. "O zaman başlıyoruz. Tam konuştuğumuz gibi ama beklemediğimiz bir gelişme olursa inisiyatif almaktan çekinmeyin. Çabuk olmalıyız, çok çabuk."

Böyle söylemesine rağmen en küçük bir heyecan tınısı yoktu sesinde.

"Tamam Angelo, biz hazırız, gözümüz kulağımız sende olacak."

"Tamam, çok dikkatli olun, ben ateş etmeden sakın tetiğe dokunmayın."

Telefonu cebine atan Ruben, otomatik tabancasını iki eliyle sımsıkı kavrayarak Miran'ın yanına çöktü. İkisi de bahçe duvarının arkasına mevzilenip nefeslerini tutarak araçların yaklaşmasını beklemeye başladı.

40

Zoilos peşimizi bırakmıyor

"Boş ver şu Zoilos'u Şef" dedi yardımcısı yorgunluktan çatallaşmış bir sesle. "Afrodit'i de boş ver, Mithra'yı da... Siktir et hepsini. Yeter artık, ne halleri varsa görsünler. Bizden bu kadar..."

Külrengi bir ışıkla ağır ağır aydınlanmakta olan bomboş caddeyi izleyen Yıldız, arabayı kullanan yardımcısına sevgiyle baktı. Tobias da görevden böyle çirkin bir şekilde alınmalarını içine sindirememişti ama başkomiserini teselli etmek için hiç de inandırıcı olmayan lafları geveleyip duruyordu işte.

Gerçekten de uğradığı şoku hâlâ atlatamamıştı Yıldız. Evet, görünürde Bay Rossi'nin gerekçesi mantıklıydı, iki adam vurmuşlardı; biri ölmüş, öteki ise ameliyatı başarılı geçmesine rağmen henüz hayati tehlikeyi atlatamamıştı. Bu durumda dünyanın her yerinde polis teşkilatları soruşturma yapardı, önlem olarak çatışmaya katılan memurları da görevden alabilirdi. Ancak Bay Rossi'nin adeta yangından mal kaçırır gibi daha çatışmanın üzerinden birkaç saat bile geçmemişken böyle acele davranması en azından onur kırıcıydı. Üstelik katiller hâlâ şehrin göbeğine öldürdükleri kişileri bırakmayı sürdürürken konuya hâkim olan bir ekibi görevden almak son derece mantıksızdı. Yönetmelikler esnetilebilir, prosedürler yumuşatılabilir, sonuca ulaşmak üzere olan bu ekip işin başında kalabilirdi. Her nedense emniyet müdürü bunu tercih etmemişti, işin ilginci başmüfettiş de bu yanlışa karşı çıkmamış, aksine adeta durumdan memnun olmuşçasına hemen kabul etmişti. Kim bilir belki de bu aklı bizzat Carlo vermişti emniyet müdürüne. Böylece

babasının Mithra ilişkisini daha kolay örtbas edebileceğini düşünmüştü. O yüzden Bay Rossi'nin korumalarıyla birlikte çekip gitmesini beklemişti Yıldız. Onlar gidince de başmüfettişi bir köşeye çekip açıkça sormuştu:

"Neden bizi savunmadın Carlo? Adi birer katilmişiz gibi görevden alınmamıza neden göz yumdun?"

Hemen savunmaya geçmişti başmüfettiş.

"Yapabileceğim bir şey yoktu Yıldız. Bay Rossi haklı, aslına bakarsan ben de biraz suçluyum. Sizin Sultan Sofrası'na gitmenize izin vermemeliydim."

Kaşları öfkeyle çatılmıştı Yıldız'ın.

"Ne diyorsun sen Carlo, ne izni ya! Görev için gittik biz oraya, kebap yemeye değil. Çok da faydalı bir iş oldu, önemli bilgilere ulaştık. Dört gündür sürdürdüğümüz soruşturma nihayet meyvelerini vermeye başladı. Daha doğrusu başlamıştı, fakat şu işe bakın ki, tam olayı çözmeye yaklaşmışken bizi görevden alıyorsunuz. Bu nasıl bir mantık ya!"

"Ben almıyorum, tümüyle Bay Rossi'nin tasarrufu..."

Ters ters bakmıştı Yıldız.

"Sen de buna alkış tutuyorsun."

Hastanenin beyaz ışığıyla aydınlanan Carlo'nun gergin yüzü kıpkırmızı kesilmişti.

"Alkış tuttuğum filan yok. Hangi polis ister meslektaşlarının davadan alınmasını, benim için de büyük bir başarısızlık bu ama elimden ne gelir? Sanki itiraz etsem bir işe yarayacak! Bay Rossi'yi tanıdın işte, dediğim dedik, despot adamın teki. Ağzından bir laf çıktı mı asla geri almaz, bir karar verdi mi asla geri dönmez. Ne ben, ne savcı, ne müsteşar hatta ne de içişleri bakanı, kimse engel olamaz ona. Yapabilecekleri tek şey onu görevden almak ama buna da kimse cesaret edemez. Arkası çok sağlamdır Bay Rossi'nin, kendisiyle uğraşanları perişan eder. Böyle birine karşı ben ne yapabilirim ki?"

Üzülerek bakmıştı Yıldız; insan kendini nasıl bu hale düşürürdü? İçinde büyüyen bütün öfkeyi karşısında küçülen bu acınası adamın üzerine dökmek, en ağır laflarla onu yaralamak istemişti. Fakat biraz düşününce vazgeçmişti; bu adam tümüyle ümitsiz bir vakaydı, ne yaparsa yapsın, Carlo'nun artık mesleki

bir alışkanlık haline getirdiği bu "evet efendim, sepet efendim" politikasını asla değiştirmeyecekti.

"Tamam Carlo" demişti yenilmiş bir gülümsemeyle. "Yapacağın hiçbir şey yok, Roma İmparatorluğu çoktan yıkıldı ama efendi-köle ilişkileri sürüyor. Bay Rossi'yle ikiniz birbirinizi güzel bulmuşsunuz, o kafasına göre emretmekten hoşlanıyor, sen efendinin söylediklerini harfiyen yerine getirmekten. Gerçekten olağanüstü bir uyum. Ne diyelim, size mutluluklar dilerim."

Alıngan bir ifade belirmişti siyah gözlerinde başmüfettişin.

"Haksızlık ediyorsun Yıldız, ben öyle biri değilim. Defalarca tartıştım emniyet müdürüyle, her şeyi anlatamıyorum size, kaç kere gırtlak gırtlağa geldik, kaç kere beni görevden almaya kalktı. Hayır, yanlış düşünüyorsun, ben uysal bir koyun değilim. Ama bu davada elim kolum bağlı. Bu gece o iki teğmeni vurmasaydınız eğer..."

İşte bu sözler çıldırtmıştı Yıldız'ı.

"Ne yani, şimdi de bizi mi suçluyorsun?" diye bağırmıştı. "İyi valla, ölmedik diye biz kabahatli olduk şimdi. Duydun mu Toby, başmüfettiş niye kendinizi savundunuz diyor. Ölseydiniz bunlar olmazdı diyor..."

Çaresizlik içinde ellerini havaya kaldırmıştı Carlo.

"Yapma Yıldız, öyle demiyorum, elbette kendinizi savunacaktınız, elbette haklıydınız ama her olayın bir sonucu vardır. Bu çatışmanın talihsiz sonucunu da Bay Rossi sizi davadan almak için kullanıyor."

Yıldız sakinleşmemiş, aksine iyice sinirlenmişti.

"Niye Bay Rossi'nin yüzüne söylemiyorsun bunları o zaman? Neden eveleyip geveliyorsun adamın karşısında?" Beti benzi atmış, boyun damarları zonklamaya başlamıştı. "Yoksa korktuğun bir şey mi var? Söyle Carlo, neden çekiniyorsun? Bay Rossi neyle tehdit ediyor seni?"

Başmüfettişin düşük omuzları dikleşmiş, solgun yüzü canlanmış, gözleri nefret dolu bir ışıkla keskinleşmişti.

"Kendine gel Başkomiser" diye bağırarak Yıldız'ın üzerine yürümüştü. "Benimle böyle konuşamazsın. Sen kim oluyorsun da beni suçluyorsun!"

Hiç geri adım atmamıştı Yıldız, yumruk yumruğa kavga etmeyi göze alarak haykırmıştı adamın suratına.

"Bu davayı yürüten bir polis olarak suçluyorum. Soruşturmadan alınmış olsam da görüşlerimi söyleme hakkım var. Neyi gizliyorsunuz siz? Evet, sen, baban, hatta annen, neyi gizliyorsunuz ailecek? Mithra'yla nasıl bir ilişki içindesiniz? Bize anlatmadığınız neler var?"

"Bana bak" diye elini kaldıracak olmuştu başmüfettiş ama anında bileğinden yakalamıştı onu Tobias, "Sakın yapma Carlo" demişti sakin bir sesle. "Birlikte çalıştığım insanları dövmekten nefret ederim, bana bu duyguyu yaşatma." Başmüfettiş kıpırdayacak gibi olmuş, Alman polis tuttuğu bileğini biraz daha havaya kaldırmıştı. "Sana yapma dedim!"

Birkaç saniye daha gecikirse yardımcısının pek de hafif olmayan yumruğunun Carlo'nun yakışıklı suratında patlayacağından emin olan Yıldız, "Bırak şunu Toby" demişti sonunda. "Buna değmez, çekip gidelim buradan."

Her zamanki gibi ağırdan almıştı Tobias, bileğini bırakmadan önce başmüfettişin gözlerinin içine bakarak şunları söylemişti:

"Herkesin kırmızı çizgileri vardır Carlo. O kırmızı çizgiyi geçmeyeceksin." Bunları söyledikten sonra hiç acele etmeden bırakmıştı adamın bileğini, ardından usulca Yıldız'ın peşi sıra arabaya doğru yürümüştü. Arabaya bindiklerinde ikisi de tek söz etmemişti, hatta yola çıktıktan sonra da konuşmamışlardı. İkisi de sessiz kalarak içlerinde büyüyen o büyük hayal kırıklığıyla, haksızlığa uğramanın verdiği o kahır duygusuyla başa çıkmaya çalışmıştı. Ama Yıldız başaramıyordu, ölen insanların yüzleri geliyordu gözlerinin önüne, üstelik onlardan birinin canını bizzat kendisi almıştı. Bu akşam gencecik bir adamı öldürmüştü. Peki niçin? Niçin yapmışlardı bunu? Adına adalet denen o yüce kavram için. Evet, tesellisi buydu, birilerini öldürüyoruz ama adaleti sağlamak, mazlumların hakkını korumak için. Fakat burada adil olan hiçbir şey yoktu ki; kanlı, karanlık, tuzaklarla dolu bir karmaşa vardı sadece. Kimdi bu Bay Rossi, kimdi saygıdeğer Profesör Nino? Nazik karısı Camilla, meslektaşları Carlo, Binbaşı Salvatore, gerçekten kimdi bunlar? Belli ki Arzu Ballıca rezil bir devlet görevlisiydi, Tekin Dirlik aşağılık avukatın

tekiydi, Memili Dayı bir uyuşturucu kaçakçısıydı, Mesut Kani kirli işlere bulaşmaktan çekinmeyen bir işadamıydı, aralarında arkeolog İzzet Duruca'nın da bulunduğu öteki dört kurban ve bu akşam vurdukları iki teğmen belli ki bu yasadışı çemberin içindeydi ama bu soruşturmayı birlikte yürüttükleri bu insanlar kimdi? Zihninden bu sorular art arda geçmiş ama doyurucu yanıtlar bulamamıştı. O anda fark etmişti afişi. Bu, geçen gün gördükleri Kolezyum'daki Zoilos Sergisi'nin afişiydi.

"Biraz yavaşlasana Toby" diye uyarmıştı yardımcısını, sonra bir kez daha ilgiyle bakmıştı afişe. Mavi zemine yerleştirilmiş kabartmanın fotoğrafını görmüştü. Kolezyum'da karşılaştıkları mezar kabartmalarından sadece birinin görseliydi bu. Tam ortasında Zoilos yer alıyordu, sağ yanında bir erkekle sol yanında bir kadın, iki kişi daha vardı. Sağ yandaki erkek, ortadaki adamı karşılarmış gibi elini uzatırken sol taraftaki kadın adamın başına bir taç koyuyordu. Mavi zeminin içine beyaz harflerle yazılmış üst başlıkta "Bir Kölenin Sıra Dışı Yolculuğu" sözcükleri okunuyordu. Başlığın altında daha küçük harflerle şu kelimeler yazılıydı: "Anadolu'da Bir Roma Kenti, Afrodisias'ın Kuruluşu..."

Gülerek yardımcısına dönmüştü Yıldız.

"Gördüğün gibi biz ne kadar uzaklaşmak istesek de Zoilos peşimizi bırakmıyor Toby, sanki 'bana yapılan bu saygısızlığın hesabını sorun' der gibi her yerde çıkıyor karşımıza."

Arabayı yeniden hareket ettiren Tobias işte o sözleri Yıldız'ın dediklerine karşılık olarak söylemişti:

"Boş ver şu Zoilos'u Şef, Afrodit'i de boş ver, Mithra'yı da, siktir et hepsini. Yeter artık, ne halleri varsa görsünler. Bizden bu kadar. Gereğinden fazla soktuk burnumuzu bu işe. Hem sen demiyor muydun, bu bizim davamız değil diye. Tamam işte, kurtulduk. Kaç gün kaldı şunun şurasında, çekip gideceğiz zaten. Artık Roma'nın tadını çıkartalım biraz, merak etme biz olmadan da yakalarlar katilleri. Koca emniyet teşkilatı var arkalarında, onlar olmazsa Carabinieri'ler girer devreye..." Salvatore'yi hatırlamış olacak ki hemen düzeltti. "Gerçi onlardan da çok emin değilim ama her neyse, üç beş katile mi boyun eğecek Roma."

Yardımcısına hâlâ sevgiyle bakmayı sürdürüyordu Yıldız, uzanıp usulca dokundu omzuna.

"Haklısın Toby" dedi içinde kabaran bütün duyguları bastırarak. "Bize ne, elimizden geleni yaptık ama olmayınca olmuyor işte. Artık kendileri bilirler. Gidip güzel bir uyku çekelim. Ne halleri varsa görsünler."

Sevinçle direksiyona vurdu Tobias.

"Hah işte böyle Şef, hiç yakışmıyor gam keder bize." Duraksadı, muzip bir çocuk gibi dönüp baktı. "Ama eve gitmeden önce bir karnımızı doyursaydık. Ne dersin, şu şahane Roma fırınlarından birinin önüne çekeyim mi arabayı?"

Kendini tutamayıp gülmeye başladı Yıldız.

"Olur, olur ama şöyle oturup doğru dürüst yemek yiyebileceğimiz bir yer olsun. Şöyle sahanda yumurta, peynirli zeytinli, tereyağlı ballı bir kahvaltı yapalım."

Tüm sıkıntılarından kurtulmuş gibi vites değiştirip gaza bastı Tobias.

"O iş ben de Şef, şahane bir yere götüreceğim seni. Bizim Milvo Köprüsü'nün yanında..."

Yeni yeni uyanan Roma'nın sokaklarında insanlar, arabalar, motosikletler anbean çoğalıyordu, birkaç dakika ilerlemişlerdi ki Yıldız'ın telefonunun zili duyuldu. Arayan Carlo'ydu.

"Artık senin sayıklamalarını dinleyecek halim yok" diyen Yıldız telefonun sesini kıstı. Ama az sonra yardımcısının telefonu çalmaya başladı, ardı ardına hiç duraksamadan. Ekranda yine Carlo'nun ismi görünüyordu. Omuz silkti Tobias.

"Açmayacağım Şef, arasın dursun."

Ancak biraz sonra Yıldız'ın telefonu titremeye başladı, bu kez arayan Olay Yeri İnceleme'nin Komiseri Rosa'ydı. O kadar çok kızmıştı ki Yıldız, Rosa'ya bile cevap vermedi. Fakat Rosa da vazgeçmedi, bu kez Tobias'ın telefonunu aradı. Bu hiç normal değildi, sıra dışı bir şeyler oluyordu. Aynı anda Yıldız'ın telefonu yeniden çaldı, bu kez arayan Komiser Fabio'ydu. Kesinlikle önemli bir olay olmuştu. Daha fazla uzatmadan açtı Yıldız.

"Alo Fabio, hayırdır sabahın bu saatinde."

"Bay Rossi" dedi bir solukta genç komiser. "Bay Rossi'yi kaçırdılar."

İşte bunu hiç beklemiyordu Yıldız.

"Ne? Ne diyorsun Fabio?"

Gerginlikten titreyen sesiyle yanıt verdi genç komiser:

"Evet Yıldız Başkomiserim, kimliği belirsiz şahıslar emniyet müdürünü kaçırdı."

Hayretle mırıldandı Yıldız:

"Nasıl olur, daha bir saat kadar önce birlikteydik."

"Sizden ayrıldıktan sonra evine dönerken kaçırmışlar..."

O kadar ani olmuştu ki zihnini toparlamakta güçlük çekiyordu Yıldız.

"Ama korumaları vardı yanında, Komiser Alessandro ve iki adamı..."

"Öldürmüşler" dedi dehşet içinde. "Üçünü de öldürmüşler. Bay Rossi'nin evinin önü kan gölüne dönmüş, sokakta üç ceset yatıyor."

Ne yapması gerektiğini bilemiyordu Yıldız, zaman kazanmak için, "Orada kim var?" diye sordu. "Yalnız mısın yoksa?"

"Hayır, hayır, müsteşar, savcı, polis müdürleri, kimi arasanız herkes burada. Başmüfettiş size ulaşmaya çalışmış ama..."

Demek ki yeniden göreve çağırıyorlardı yahut Rossi kaçırıldığına göre Carlo nihayet inisiyatif kullanmaya karar vermişti.

"Tamam Fabio, tamam. Anladım, hemen bir konum at bize, geliyoruz."

41

Onlar Arnavut çetesi değildi

Bay Rossi'nin evinin önü ana baba günüydü, televizyoncular, gazeteciler, üniformalı, üniformasız polisler, meraklı ahali hınca hınç doldurmuştu sokağın girişini. Olay yerini en iyi gören yerleri kapmak için yarışan televizyon muhabirlerinin birbirine karışan konuşmalarının arasından güvenlik bandına doğru güçbela ilerlerken kan ter içinde kalmışlardı. Üniformalı polise kimliklerini gösterip banttan içeri geçtikten sonra duydu arkadan gelen sesi Yıldız.

"Signora Karasu, Signora Karasu..." Başını çevirince Salvatore'nin gergin bakışlarıyla karşılaştı. "Bir saniye bekler misiniz?"

Tobias da görmüştü Carabinieri binbaşısını.

"Bir sen eksiktin. İşimiz gücümüz yok bir de bu herifle mi uğraşacağız şimdi" diye homurdandı.

Salvatore'nin yanında iki subay vardı, dün gece vurdukları teğmenlerin üniformalı olanları. İki teğmen elleriyle kalabalığı yararak binbaşılarına yolu açıyorlardı. Ne olur ne olmaz diye Yıldız'ın önüne geçti Tobias ama Salvatore'nin bakışlarında hiç de düşmanca bir ifade yoktu. Güvenlik bandını aşar aşmaz yanlarına geldi Binbaşı, "Kusura bakmayın" dedi mahcup bir ifadeyle. "Size haksızlık etmişim, çok özür dilerim."

Ne diyordu şimdi bu adam? Emniyet müdürü için üzüntülerini mi dile getiriyordu, yoksa başka bir meseleden mi bahsediyordu? İlk ihtimali varsaydı Yıldız.

"Teşekkür ederim Binbaşı, umarım sağ salim kurtarırız Bay Rossi'yi."

Parlak sabah güneşinin altında ışıl ışıl yanan iri kafasını sallayarak, "Ondan bahsetmiyorum" dedi Salvatore pişmanlık dolu

bir sesle. "Söylediklerinizdoğruymuş, Carabinieri içinde suça bulaşmış askerler varmış. Haklıymışsınız, ne yazık ki ben bunu çok geç fark ettim. Tek tesellim, dün geceki çatışmada sizlere bir şey olmaması. Size ateş açan iki hain hak ettikleri cezayı bulmuşlar, onlar için üzülecek değilim. Ancak itiraf etmeliyim ki Yüzbaşı Sergio Gatti'den böyle bir ihanet beklemezdim. O beni çok sarstı. Çocukluk arkadaşım Alfonso Corsini de öyle tabii. Kumar tutkusu olduğu için Alfo'nun yaptığı rezilliği anlarım ama Sergio gerçekten büyük hayal kırıklığına uğrattı beni... Ne diyelim, insan böyle günahkâr bir mahluk işte...

Evet, yaptığımız teşkilat içi inceleme sonucunda bu haysiyetsiz insanlar tarafından toplu olarak ihanete uğradığımızı öğrendim. Telefon kayıtlarından da açıkça gördüğümüz gibi bunların hepsi kirli bir ilişki içindelermiş. Büyük alçaklık, büyük namussuzluk, büyük şerefsizlik. Söyleyecek söz bulamıyorum. Devletin onlara verdiği gücü kendi çıkarları için kullanan zavallı ruhlar bunlar, artık onlar için yapacak hiçbir şey yok, Tanrı günahlarını affetsin. Ama ben kendime kızıyorum, nasıl oldu da burnumun dibinde olup bitenleri görmedim. Bütün içtenliğimle sizden özür dilerim, lütfen beni bağışlayın."

Yıldız da Tobias da öylece kalakalmıştı; "benim iki adamıma nasıl ateş açarsınız" diyerek üzerlerine yürümelerini bekledikleri bu deli dolu binbaşı, karşılarına geçmiş ezilip büzülerek özür diliyordu. Olacak iş değildi gerçekten, yoksa bu da başka bir taktik mi diye düşünmekten kendini alamadı Yıldız. Bay Rossi'yi kaçırdıktan sonra ortamı yumuşatarak şüpheyi kendi üzerinden başka bir yere çekmeye mi çalışıyordu?

"Bay Rossi için de çok üzgünüm" diye sürdürdü Salvatore. "Umarım sağ salim kurtarırız onu bu hainlerin elinden."

Bu hainler derken kimi kastediyordu? İçlerinde kendi üç adamı ve çocukluk arkadaşının da bulunduğu Mithracıları mı, yoksa onları avlayan tetikçileri mi? Eğer hâlâ Mithracılardan bahsediyorsa, dünyadan haberi yok demekti.

"Bağışlanacak bir şey yok Binbaşım" dedi Yıldız resmi ama anlayışlı bir tavırla. "Hepimiz işimizi yapıyoruz ama yakınlarımıza duyduğumuz güven yüzünden bazen gözümüzün önündeki gerçeği atlayabiliyoruz işte. Hainler dediniz az önce Bay

Rossi'yi kaçıranlar için. Ne düşünüyorsunuz, sizce kim olabilir bu adamlar?"

Hemen yanıt veremedi Salvatore, bu meselenin içinden tam olarak çıkamadığı belli oluyordu ama nedense olayı çözmüş gibi görünmek istedi.

"Kim olacak Signora Karasu, elbette şu putperest günahkârlar. Boğa kanından medet uman şu sapık Mithracılar. Zoilos kabartmalarının içinde yasadışı malzemeleri taşıyanlar da onlar değil miydi zaten? Belli ki birbirlerine düşmüşler."

Salvatore olayları çözümlemenin çok uzağındaydı, yine de emin olamadı Yıldız. Belki de ağzımdan laf almaya çalışıyor diye düşünerek gerçekleri gizlemeyi seçti.

"Evet, evet, sanırım onlar... Peki bu sizin Carabinieri içinde yaptırdığınız incelemede Profesör Benetti'nin de adı geçiyor mu? Telefon trafiğinde o da var mı?"

Yadırgamış gibi kaşlarını kaldırdı Binbaşı.

"Hayır, Nino'yu aramamışlar, zaten ben dün sabah konuştum profesörle. Konunun uzmanı olduğu için Mithra adında böyle bir tarikatın olup olmadığını sordum. Önce 'Kesinlikle yoktur' diye karşı çıktı, biraz da sinirlenmişti sanki ama ben üsteleyince yumuşadı. 'Varsa da benim haberim yok' dedi. Çok da ayrıntıya girmek istemediğini fark ettim, konuşmayı da çok uzatmadı zaten..." Yıldız'ın gözlerinden geçen kuşku bulutlarını görünce sormadan edemedi. "Ne oldu, niye öyle baktınız Signora Karasu? Yoksa profesör de mi işin içinde?" Yıldız'dan karşılık alamamıştı fakat olan biteni anlamıştı. Hayretle kendi kendine mırıldandı. "Vay be, demek dünkü olay bir kaza değildi. Demek Nino'yu da öldürmek istediler."

İşte o anda yaklaştı yanlarına Carlo, kalabalığın çıkardığı uğultudan babasının adını duymamış olmalı ki, "Geldiğinize çok sevindim" dedi meslektaşlarını utangaç bir yüzle selamlayarak. Olumsuz bir tepki almayınca, Salvatore'ye döndü. "*Buongiorno* Binbaşı, gördüğünüz gibi haberler iyi değil."

Üzüntüyle söylendi Salvatore:

"Biliyorum, biliyorum Carlo, bizim üzerimize düşen bir şey varsa lütfen bildirin, elimizden geleni yapmaya hazırız."

Binbaşının bu olumlu tavrına pek şaşırmadı Carlo.

"Teşekkür ederim, anlamaya çalışıyoruz" dedikten sonra sanki aralarında hiçbir tatsızlık olmamış gibi samimiyetle Yıldız'ın dirseğinden tuttu. "Şöyle geçelim mi?"

Dirseğini sertçe çekti Yıldız ama öneriyi reddetmedi.

"Olur, geçelim... Görüşürüz Binbaşı."

Salvatore iri elini kaldırdı.

"Görüşürüz Signora Karasu, merak etmeyin, bundan sonra hep yanınızda olacağız."

Kendince bir mesaj veriyordu Salvatore; at izinin it izine karıştığı bu vakada ben yanınızdayım demek istiyordu ama ne kadar samimiydi orası tartışılırdı. Zaten Carlo da hiç hoşlanmamıştı Salvatore'nin söylediklerinden, kısık bir sesle sordu.

"Yine neyin peşinde bu adam?"

"Özür diliyor" dedi Yıldız manidar bir sesle. "En azından hatasını anlamış."

Bu sözlerdeki serzenişi duymazlıktan gelen başmüfettiş pişkin bir tavırla kendi düşüncesini dile getirdi.

"Belki de kendini gizlemek için böyle davranıyordur. İnsan bir günde bu kadar değişir mi? İki adamını vurdunuz, üstelik biri öldü ve Salvatore sizden özür diliyor. Mümkün mü bu? Hiç sanmıyorum, belli ki yine bir oyun peşinde. Yine bir tezgâh kuruyor. Neyse, neyse, biz bir aradayız hiç değilse." Yürürken erkek meslektaşına göz kırptı. "Öyle değil mi Tobias, dostuz değil mi, bir sıkıntı yok."

Kalender bir tavırla tekrarladı Tobias:

"Hayır Carlo, sıkıntı yok, bizim keyfimiz öyle kolay kolay kaçmaz."

Abartılı bir hareketle Tobias'ın da koluna vurdu başmüfettiş.

"İşte yine ekip olduk."

"Şunun ağzının payını vereyim" diye geçirdi içinden Yıldız, sonra buna ayıracak vakit olmadığını anladı, bakışlarıyla olay yerini incelemeye başladı. Az ilerde arka kapısı ardına kadar açık ambulansa taşınan bir ceset torbası gördü, korumalardan biri olmalıydı, bakışları sokağın zeminine takıldı, her yer kan içindeydi.

Yıldız endişeyle sordu:

"Bay Rossi'nin vurulmadığından emin miyiz?"

Sokaktaki binaların pencerelerinden sarkan insanları gösterdi Carlo.

"Görgü tanıkları öyle söylüyor. Kiminle konuştuysak hepsi aynı ifadeyi verdi. Bay Rossi sağmış, kar maskeli, tepeden tırnağa siyahlar giyinmiş üç kişi onu sürükleyerek mavi bir minibüse bindirmişler. Güvenlik kameralarında gördüğümüz şu şahıslar olmalı. Son derece sakin ama hızlı hareket ediyorlarmış. İki tanık minibüsün markasını, plaka numarasını da almış ama muhtemelen çalıntıdır."

Sağ taraftaki kestane ağacının gölgesinde üniformalı bir emniyet müdürüyle siyah takım elbiseli iki kişi ciddi bir konuşmaya kaptırmışlardı kendilerini.

"Gelin, gelin şöyle gidelim" diyen Carlo adamlara yaklaşmadan Bay Rossi'nin dairesinin bulunduğu apartmana yöneldi. "Size bir şey göstermek istiyorum."

Yıldız o zaman fark etti Rosa'yı, apartmanın giriş kapısına çıkan kısa merdivene eğilmiş, kendisi gibi beyaz giysiler içindeki iki elemanıyla basamakları inceliyordu. Ayak izlerini tespit etmeye çalışıyorlar diye düşünürken Olay Yeri İnceleme'nin öteki üç memurunun da sokağın ortasında bir maktulün başında toplandıklarını gördü. Yerde yüzükoyun yatan adamı tanımakta zorlanmadı: Dün gördüğü koruma polislerinden biriydi bu. Yavaşladı Yıldız, yakından bakmak istedi yerde yatan cesede ama Carlo izin vermedi.

"Rosa'nın yanına gidelim" diye sürükledi. "Görmenizi istediğim şey orada."

Merdivenlere yaklaşınca Rosa ve adamlarının basamakları değil, sırtüstü düşmüş başka bir cesedi incelediklerini anladı. Ayakları merdivenin üst basamağında, başı ise sokağın kaldırımına değecek şekilde yatan kurban, emniyet müdürünün koruması Komiser Alessandro Alfonetti'den başkası değildi. Sağ elmacık kemiğinin altında iri siyah bir beni andıran kurşun yarası göze çarpıyordu, başının değdiği kaldırımda koyulaşmakta olan büyükçe bir kan birikintisi vardı. Bu ani ölüm bile genç komiserin o kibirli yakışıklılığını bozamamıştı. Yıldız'ın yaklaştığını fark eden Rosa cesedin üzerinden doğruldu, ağzındaki maskeyi çıkartarak "Çok yaklaşmayın" diye uyardı. "Tamam, orası iyi. Her yerde

iz arıyoruz ama işimiz zor, mahalleli yol geçen hanına çevirmiş burayı. Ne meraklı insanlar var ya. Korkmuyorlar da, çoluk çocuk zor kovaladık hepsini. Elimizden geleni yapacağız ama gerçekten zor, neyse ilk cesedi yolladık."

Bakışlarını Komiser Alessandro'nun donuk gözlerinden alamayan Yıldız dalgın bir tavırla sordu:

"Saldırganlardan da vurulan var mı?"

"Hayır Başkomiserim, adamlar yaralanmamış bile, bizimkileri gafil avlamışlar."

Küçük kan gölünün içindeki gümüş kabzalı tabancayı işaret etti Tobias.

"Komiser Alessandro silahını çekmiş galiba."

"Çekmiş ama ateş edememiş, tetiğe bile basamamışlar." Karşıdaki üç katlı eski binanın bahçesini gösterdi. "Saldırganların ikisi orada bekliyormuş." Gösterilen yere baktı Yıldız. Bir buçuk metre yüksekliğinde taş bir duvarla çevrilmiş küçük bir bahçeydi burası ama pusu kurmak için ideal bir yerdi. Yeniden Rosa'ya döndü.

"O zaman Komiser Alessandro'yu onlar vurmuş olamaz."

"Evet, onu binanın içindeki saldırgan vurmuş olmalı. Muhtemelen Alessandro en önde çıkmıştı basamaklardan, emniyet müdürü ile öteki iki koruma arkada kalmıştı. Alessandro merdiveni tırmanırken saldırganı fark etti, hemen silahına sarıldı, ancak geç kalmıştı, kapının içinde bekleyen şahıs çoktan tetiğe basmıştı bile. İsabet alınca da sırtüstü yıkıldı basamakların üzerine."

Yıldız bir şey hatırlamış gibi aniden Carlo'ya döndü.

"Şu geçenlerde Bay Rossi'ye yapılan saldırı nerede olmuştu?"

Hazırlıksız yakalanmıştı başmüfettiş.

"Ne? Ne saldırısı? Ha evet, evet, burada değil, üç sokak ötede olmuştu. Nehre açılan dar yolun üzerinde saldırmıştı Arnavutlar."

Başını iki yana salladı Yıldız.

"Onlar Arnavut çetesi değildi Carlo, Mithracıların peşindeki tetikçilerdi."

Dondu kaldı başmüfettiş.

"Ama Bay Rossi Arnavutlar demişti. Yanılıyor muydu? Anlamamış mıydı kendine saldıran adamların kim olduklarını?"

Karşılık vermek yerine manidar bir bakış attı Yıldız.

"Nasıl yani" diye üsteledi Carlo. "Biliyor muydu yoksa?"

Soruya soruyla karşılık verdi Yıldız.

"Bay Rossi'ye dün babanla ne konuştuğunu sordun mu?"

Uzun, kara kirpiklerini iki kere kırptı Carlo.

"Sordum, babamdan Mithra hakkında bilgiler almış. O bilgilerle de dün toplantı salonundaki tahtada gördüğümüz Mithra aşamalarını yazmış. Hatırlıyorsun değil mi, Mithra'ya katılmak isteyenlerin geçmek zorunda oldukları yedi seviye sıralanıyordu alt alta, Baba, Güneş Koşucusu, Persli, Aslan..."

Başını geriye atan Yıldız soğuk bir ifadeyle süzdü başmüfettişi.

"Sen de inandın mı bu sözlere?"

Çocuksu bir masumiyetle bakıyordu Carlo.

"Niye inanmayayım, yalan söylemesi için bir neden yoktu ki?" Sustu, emin olamadı. "Bay Rossi yalan mı söylüyordu yani?"

Carlo'ya yanıt vermeye bile gerek duymadı Yıldız.

"Haklısın Rosa, olay dediğin gibi olmalı" diyerek kadın meslektaşına döndü. "Alessandro en önde çıkmıştır merdivenlerden, onu gören katil de basmıştır tetiğe. Zaten planları da buydu. Bay Rossi'nin koruma rutinini biliyorlardı. İlk saldırılarında başarılı olamayınca korumalarını alarma geçireceğinden de emindiler. Büyük bir gizlilik ve beceriyle onları izlediler. Kaç kişi olduklarını öğrendiler, nasıl hareket ettiklerinden emin oldular. Saldırıyı da buna göre planladılar."

"Dur, dur" diye kesti Carlo. "O zaman, Alfonso Corsini'nin cesedinin bazilikaya bırakılması da bu planın bir parçasıydı. Cesedin San Clemente Bazilikası'na bırakıldığını duyan Bay Rossi'nin gece yarısı da olsa oraya gideceğini biliyorlardı. Saldırıyı buna göre organize ettiler. Adamlar gerçekten çok akıllı. Bir taşla iki kuş vurmuşlar."

İlk kez başmüfettişe hak verdi Yıldız.

"Ve muhteşem bir zamanlama. En küçük bir sarkma bile bütün planlarını bozabilirdi. Ama hiçbir aksaklık olmadı, muhtemelen defalarca prova yapmışlardı. Alfonso Corsini'nin cesedini de şu mavi minibüsle mi taşımışlar?"

Hevesle açıklamaya başladı Carlo.

"Hayır, yol yapım kamyonetiyle taşımışlar. Şantiyeden kamyonet çalmış adamlar, hem de arkasını ziftle doldurarak. Üçü de yol yapım işçisi gibi giyinmiş, şapkaları, maskeleri, önlükleri bire

bir aynı. Bazilikanın kamera kayıtlarında açıkça görünüyordu, Alfonso Corsini'nin cesedini kamyonetin arkasındaki ziftin içinden çıkartıyorlardı. Cesedi bazilikanın önüne bıraktıktan sonra da kamyoneti boş bir arsada ateşe vermişler. Cayır cayır yanan kamyonetten geriye sadece motoruyla demir aksamı kalmıştı. En küçük bir iz bile bırakmamış adamlar."

"Burada da aynı titizliği göstermişler" diyen Rosa, koruma komiserini işaret etti. "Komiser Alessandro vurulunca, aynı anda karşı binanın bahçesindekiler de ateş etmeye başlamışlar. Kaşla göz arasında öteki iki korumayı da etkisiz hale getirmişler. Kurbanların sırtlarındaki kurşun yaraları olayın böyle gerçekleştiğini kanıtlıyor. Ne yazık ki bizim koruma polisleri tek bir kurşun bile sıkamamışlar."

Sinirleri bozulmaya başlayan Carlo, sabırsızca maktulün kemerini gösterdi.

"Artık şunu göstersene bize Rosa."

Rosa eğildi, Komiser Alessandro'nun kemer tokasının önünde iç içe geçirilmiş parmaklarının arasında parıldayan metale uzandı. Uzaktan bakan biri, ölü komiserin elinde küçük bir haç tuttuğunu zannedebilirdi ama Yıldız görür görmez anladı bu ışıltılı metalin ne olduğunu.

"Dur Rosa, bir dakika" diye seslendi.

Anında geri çekildi kadın komiser, Yıldız dikkatle baktı, evet yanılmamıştı; kurbanın parmaklarının arasında parıldayan metal, Mithra madalyonundan başka bir şey değildi. Öteki dört kurbanda buldukları ak boğanın kurban edildiği töreni anlatan madalyon.

"Evet, işte mesajımızı da aldık" dedi deminden beri suskunluğunu koruyan Tobias. "Ama bu işte bir yanlışlık yok mu Şef? Mithra madalyonunun Bay Rossi'nin üzerinden çıkması gerekmiyor muydu? Kaçırılan o değil mi sonuçta."

Bakışlarını binanın camları kırılmış kapısına dikti Yıldız, sanki aradıklarını orada bulacaklarından eminmiş gibi kendinden emin mırıldandı.

"Anlayacağız Toby, Bay Rossi'nin evine girersek neler olup bittiğini daha iyi anlayacağız."

42

Mithracılar tam kadro toplanmış

Emniyet müdürünün dairesine girebilmeleri için Rosa'nın basamakların üzerindeki işini bitirmesini beklemeleri gerekti. Bunu fırsat bilen Yıldız, Berlin'i aradı. Babasıyla ve oğluyla konuştu. Deniz'in sesi iyi gelmiyordu, dün Franz'la birlikteyken fazla dondurma yediğinden boğazını üşütmüş, bademcikleri şişmişti. Biraz da ateşi vardı. İçinden eski kocasına belalar okuyarak babasına talimatlar yağdırmaya başladı: "Aman babacığım lütfen dikkat et. Deniz'i bugün okula gönderme. Saat başı ateşini kontrol et, yükselirse hiç vakit kaybetmeden hemen doktora götür..."

Belli belirsiz bir gülüş sesi geldi telefonun öteki ucundan.

"Ne oldu baba?" diye sordu.

"Dur Yıldız, bir nefes al kızım ya. Unuttun mu evladım, seni de biz büyüttük. Merak edecek bir şey yok, ne yapmam gerektiğini biliyorum. Sen de böyleydin, buzlu bir şey içtin mi davul gibi şişerdi bademciklerin. Oğlun da sana çekmiş. Olur böyle şeyler. Takma kafana..."

Yaptığı kabalığı anlamıştı Yıldız.

"Kusura bakma baba, evden uzak olunca daha vesveseli oluyor insan. Biliyorum, biliyorum, gereken neyse yaparsın. Ama beni de anla..."

"Anlıyorum yavrum, anlıyorum. Dert etme, oğlun dedesinin güvenli kollarında, yanında da demir iradeli Brigitte var. Ben atlayacak olsam bile disiplin abidesi sevgilim asla es geçmez. Gün ışıdığından beri üç kere ölçtü Deniz'in ateşini. Gözünü ayırmıyor oğlanın üzerinden. Sen rahat ol, akşama toparlar Deniz."

"Sağ olun babacığım, sağ olun, Brigitte'ye de teşekkürlerimi ilet lütfen."

Biraz rahatlamıştı Yıldız ama öğleye doğru aramak için telefonunun saatini kurmaktan da geri durmadı. Bir saat kadar sonra Olay Yeri İnceleme ekibi, koruma komiserinin artık çoktan soğumuş cesedinin üzerindeki çalışmasını tamamlayınca girebildiler apartmana. Müdür ikinci katta, sokağa bakan geniş ama sevimli bir dairede yaşıyordu. Sıcacık renklerle, kaliteli ahşap mobilyalarla dekore edilmiş bu düzenli evde kimsenin olmadığını gören Yıldız şaşırmıştı.

"Bay Rossi bekâr mıydı?"

Salonun açık sarı duvarındaki büyükçe aile fotoğrafını gösterdi Carlo.

"Eşi Lucia ile yaşıyor, Marisa adında bir de kızları var. Lucia şahane bir kadındır, kızları Marisa ise çok çalışkan bir öğrencidir, Amerika'da Stanford Üniversitesi'nde, elektronik mühendisliği okuyor."

Fotoğrafa yaklaştı Yıldız: Kısa saçlı, oval yüzlü, orta yaşlı kadının yüzünde dingin bir mutluluk okunuyordu, hemen yanında duran sarı saçları omuzlarına kadar dökülmüş genç kız da telaşlı bir sevinçle bakıyordu, arkadaki Bay Rossi ise geniş kollarını açarak sevgiyle sarılmıştı karısıyla kızına. Fotoğraf bir kır evinin yanında çekilmiş olmalıydı, arkada büyükçe bir bahçenin ağaçları görünüyordu, daha uzaklarda küçük tepelerin arasından tümülüse benzeyen kahverengi yapılar göze çarpıyordu.

"Karısı nerede?" diye sordu bakışlarını fotoğraftan ayırmadan Yıldız. "Olay sırasında evde yok muymuş?"

Sanki fotoğraftaki mutlu ailenin mahremiyetini bozacakmış gibi fısıldadı Carlo:

"Lucia Milano'ya gitmiş, annesinin yanına... Ben haber vermek zorunda kaldım. Duyunca yıkıldı kadıncağız. İlk trenle geliyor."

Açıklama yeterli gelmemişti Yıldız'a.

"Ne zaman gitmiş?"

"Sanırım dokuz gün önce. Niye, ne önemi var ki hangi gün gittiğinin?"

Ela gözlerini başmüfettişe dikti Yıldız.

"Bay Rossi on gün önce saldırıya uğramıştı değil mi?"

Yanlış bir şey söylemek istemiyordu Carlo, biraz düşündükten sonra onayladı.

"Evet, evet 14 Nisan'dı, salı günüydü."

Karşı duvarı boydan boya kaplayan kütüphaneye yürümeden önce yanıtladı Yıldız.

"Bay Rossi, karısını beladan uzak tutmak istemiş olmalı. Bu saldırıların arkasının geleceğini biliyordu. Ama bundan bize hiç bahsetmedi, yardım filan da istemedi." Manidar bir gülümseme belirdi dudaklarında. "Yoksa istedi mi?"

Telaşla kıpırdandı Carlo.

"Yok canım istemedi, sen de yanımdaydın işte. Hatırlarsan, 'Arnavutlar mı saldırdı?' diye sorduğumda, 'Muhtemelen Arnavutlar, soruşturmayı bizim Alessandro yürütüyor, yakında anlarız ne olduğunu?' demişti. Hepsi bu, başka da bir konuşma olmadı zaten." Birden ciddileşti, sevimli yüzü derin bir endişeyle kaplandı. "Bay Rossi'nin de bu işin içinde olduğunu düşünüyorsun, değil mi?"

Yıldız aynı ciddiyet, aynı endişeyle baktı.

"Vaziyet ortada Carlo. Bizim emniyet müdürü muhtemelen Mithra tarikatının en üst halkası."

Suya düşen yılana sarılır misali hemen atıldı başmüfettiş.

"Yani Mithracıların Baba dediği adam mı?"

"Baba değil, Güneş Koşucusu" diye hevesini kursağında koydu Yıldız. "Bence Bay Rossi Güneş Koşucusu'ydu. Ama o da Baba kadar güçlüymüş Mithra dininde. Profesör Nino anlatmıştı sizin evdeyken; 'Güneş Koşucusu da Baba kadar kudrete sahiptir' demişti."

Sormaya korkuyormuş gibi cılız bir sesle,

"Peki Baba kim o zaman?" dedi başmüfettiş.

Gözlerini iri iri açarak baktı Yıldız.

"Kim olduğunu biliyorsun Carlo..."

Anında köpürdü başmüfettiş.

"Babam böyle pis bir işe bulaşmaz. Benim ailem..." diye sesini yükseltmeye kalkıştı.

"Sakin ol Carlo" diye susturdu onu Yıldız. "Bağırarak bu meseleyi çözemeyiz. Profesör Benetti'yi ben de bu resmin içine

tam oturtamıyorum ama babanın Mithracılarla yakın ilişki içinde olduğu da bir gerçek. Belli ki bir ihtilaf oluşmuş aralarında. Belki profesör onlara karşı çıktı, belki bildiklerini söylemekle tehdit etti. Yoksa onu niye öldürmek istesinler?" Carlo karşılık vermek yerine bakışlarını kaçırdı, Yıldız işin peşini bırakmadı: "Teğmenlerin kullandığı cipin kriminal raporu geldi, değil mi?"

Başmüfettiş ne söyleyeceğini bilemiyordu.

"Salvatore olamaz mı?" diyebildi sonunda. "Cipi kullananlar Carbinieri subaylarıydı sonuçta."

Hakikati hâlâ kabul etmek istemiyordu, sinirlenmek yerine üzüldü meslektaşının haline Yıldız.

"Salvatore de zanlı olabilir tabii, davranışları şüpheli. Üstelik kurbanlarla ilişkileri de ortada. Ama binbaşının da bu kanlı entrikanın içinde olması Nino'yu aklamaz. Bu mesele artık örtbas edilemez Carlo. Babanın masum olduğunu kanıtlamamız için bu olayı çözmemiz lazım. Sadece profesör değil, sen de dahil bütün aile zan altında. Babanla mutlaka konuşmalısın, gerçek neyse anlatmalı. Bence annenle de konuşmalısın, Camilla, kadın olduğu için onu tarikata almamışlardır ama babanın ondan bilgi saklayacağını zannetmiyorum. Annen, babanı korumak için konuşmuyor, hatta konu açılınca sinirleniyor ama böylece ona daha çok zarar veriyor. Anneni de ikna etmelisin, babanı ancak böyle kurtarabiliriz."

Carlo sessizliğini sürdürüyordu, daha fazla üstelemedi Yıldız, karşıdaki kütüphaneye yürüdü. Raflar tarih kitaplarıyla doluydu. Tek tek kitapları incelemeye başladı, İtalyanca bilmemesine rağmen kapak resimlerinden, yazılardan bunların çoğunun Roma İmparatorluğu'yla alakalı kitaplar olduğunu anlayabiliyordu. İmparatorluğun değişik dönemleri, imparatorlar hakkında yazılan biyografiler, anılar, romanlar. Demek ki Bay Rossi tarih meraklısıydı. Böyle düşünürken raflardaki kitapların önünde üç fotoğraf çerçevesi gördü. Ortadaki çerçevede Lucia ile Roberto Rossi'nin evlilik fotoğrafı vardı. Lucia bembeyaz bir gelinlik giymişti, Bay Rossi ise siyah takım elbisesinin içinde çok şık görünüyordu, ikisi de uçarı bir gençlik neşesiyle gülümsemişlerdi kameraya. "Ne kadar gençler" diye düşündü Yıldız. "O zaman daha yumuşak bakıyormuş Bay Rossi, daha sevgiyle.

Belki daha masumdu o sıralar." Ortada duran çerçeveye baktı, fotoğrafta kızları Marisa okulunun bahçesinden el sallıyordu. Son fotoğrafta ise yine üçü bir aradaydılar; oturdukları masanın ortasındaki pastadan anlaşıldığı gibi bir doğum günü partisiydi bu. Marisa'nın başındaki taç doğum günü çocuğunun kim olduğunu anlatıyordu. Ama fotoğraf burada çekilmemişti, bahçeli bir ev olmalıydı, uzaklarda yine o tümülüse benzeyen yapılar görünüyordu. Bu yapıyı hatırlıyordu, fotoğrafa yakından bakmak üzereyken telefonuna art arda mesajlar gelmeye başladı. Mesajları Başkomiser Nevzat yolluyordu. Açtı, şöyle yazıyordu:

"Günaydın Yıldız, Mithras Turizm İzzet Duruca'nın yaptırdığı gezi fotoğraflarını yolladı, hepsini sana yönlendirdim, umarım işine yarar. Ben de iki saat sonra Arzu Ballıca'nın eski kocası Erdal Kamer ile buluşacağım, onunla konuştuktan sonra ararım. Kolay gelsin..."

Nevzat'a kısa bir teşekkür mesajı gönderen Yıldız kütüphaneye yaslanarak gelen fotoğrafları açmaya başladı. İlkinde tek başına İzzet Duruca vardı, antik bir kalenin üzerinde poz vermişti, aşağıda simsiyah bir asfalt yol uzanıyordu. İkincide İzzet Duruca, Salvatore Fortunato, Nino Benetti ve Camilla Benetti Gaziantep'teki Doliche Antik Kenti yazan bir tabelanın önünde gülümsemişlerdi kameraya. Nino ile Camilla'nın anlattığı gezi olmalıydı bu. Gaziantep'te büyük bir Mithra tapınağından bahsetmişlerdi. Üçüncü fotoğraf Perge'de çekilmişti, on üç kişi sıcak Antalya güneşinin altında el sallamışlardı fotoğrafçıya ama İzzet Duruca dışındakileri tanımıyordu. Dördüncü fotoğrafta önce gümrük müdürü Alfonso Corsini'yi tanıdı, güneşte ışıl ışıl yanan sarı saçlarıyla dört kişilik grubun arasında hemen seçiliyordu. Kaslı kollarını göğsünde kavuşturarak ayakta duruyordu, hemen yanında Profesör Nino Benetti vardı, önlerinde ise Bay Rossi ile Yüzbaşı Sergio Gatti çömelerek poz vermişlerdi. Bay Rossi ile Yüzbaşı Gatti miydi gerçekten bu adamlar, gözlerini kısarak tekrar baktı. Hiç kuşku yok ki, onlardı. Malumun ilamıydı bu fotoğraf.

"Gelin, gelin, bakın burada ne var?" diye seslendi meslektaşlarına. Carlo incelediği kitaplığı, Tobias ise içerdeki küçük odada karıştırdığı dolapları bırakıp geldiler. Yüzünde manidar bir ifade

ile telefonu uzattı Yıldız. "Alın bakın, burada kimler var?"

"Ooo Mithracılar tam kadro toplanmış" diye yarı alaycı mırıldandı Tobias. "Gümrük müdürü, emniyet müdürü, Carabinieri yüzbaşısı..." Sonunda Nino'yu da fark etti, neşesi söner gibi oldu. "Ve bizim profesör..."

Carlo'nun yüzü kıpkırmızı olmuştu. Tobias'ın gri gözleri fotoğraftakileri didikliyordu teker teker, merakla atıldı:

"Arkeolog nerede Şef, İzzet Duruca'yı göremedim?"

Çok da kafa yormadan açıkladı Yıldız.

"Nerede olacak, fotoğrafı çekiyordur. İzzet Duruca'nın Anadolu'ya yaptığı şu Mithra gezilerinden biri olmalı bu. Arkalarındaki devasa büstü görüyor musun?"

Gerideki soluk heykele baktı meslektaşı.

"Tanrı Mithra değil mi o? İzzet Duruca'nın kesik elinin üzerinde dövmesi olan heykel."

"Kesinlikle o" diye doğruladı Yıldız. "Fotoğrafın çekildiği yer de Nemrut Dağı. Adamlar tanrılarının önünde fotoğraf çektirmişler."

Başmüfettişin suskunluğu sürüyordu.

"Bundan haberin var mıydı Carlo?"

"Hayır, yoktu" dedi kırık dökük bir sesle başmüfettiş. "İnanın babamın Sergio Gatti ile Alfonso Corsini'yi tanıdığını bilmiyordum. Belki Bay Rossi tanıştırmıştır..."

Buz gibi soğuk bir hava çöktü geniş salonun içine.

"Babanla mutlaka konuşmalısın Carlo" diye yineledi Yıldız. "Hakikati ancak o anlatabilir bize."

Sesinde ne bir tehdit ne de bir suçlama vardı, sanki bir arkadaşını uyarıyor gibi içtendi. Carlo yenilgiyi kabul etmiş gibi boynunu büktü.

"Konuşacağım Yıldız, konuşacağım, babam sağ salim uyanırsa ilk işim onunla konuşmak olacak."

Biraz da aralarında oluşan bu tatsız havayı dağıtmak için, "Peki biz nasıl bulacağız Bay Rossi'yi?" diye sordu Alman komiser. "Çalışma odasında işe yarar bir ipucu yok, kızları Marisa'nın odası da temiz..."

Carlo da bu evde işe yarar bir iz bulamayacaklarını anlamış gibiydi.

"Fabio'yu geçen gece gittiğimiz güvenlik kameralarının bulunduğu merkeze yolladım. Mavi minibüsün izini takip edecek..." Böyle söylemesine rağmen sesi hiç de umutlu çıkmıyordu. Yıldız da meslektaşları gibi düşünüyordu Bay Rossi karısının da yaşadığı bu evde en küçük bir iz bile bırakmazdı. Bakışları yeniden kütüphanenin rafındaki doğum günü fotoğrafına kaymıştı, uzanıp çerçeveyi aldı.

"Burasını biliyor musun Carlo? Sanki bir kır evinde çekilmiş..."

Aşina bir ifade belirdi Carlo'nun yüzünde.

"Bay Rossi'nin dedesinin çiftliği... Çiftlik dediğime bakmayın, depo, ahır, müştemilat filan yıkılmış, sadece taştan yapılma iki katlı bir ev kalmış ayakta. Arazisi oldukça büyük aslında, toprak da bereketli. Güzel enginar yetişir ama bizim emniyet müdürünün ilgilenecek hali yok. 'Emekli olduktan sonra bir hale yola koyarım' diyordu. Kafa dinlemek için gerçekten ideal bir yer; yollardan uzak, sessiz, sakin, huzurlu. Bir keresinde davet etmişti bizi, barbekü yapmıştık."

Yıldız'ın ilgisi giderek artıyordu.

"Şu arkadaki tümülüs gibi olan yapılar ne?"

"Etrüsk Mezarları" diye yanıtladı Carlo. "Alfonso'nun evinde fotoğrafını görmüştük ya. Bay Rossi'nin çiftliği Cerveteri'de, Etrüsk mezarlarının bulunduğu yere yakın."

Tobias'ın fil hafızası anında uyanmıştı.

"Bu Cerveteri, İzzet Duruca ve Sami İlhan'ın tırla buluştukları yer değil miydi?"

"Evet, orası Toby, limandan çıktıktan sonra tırı kaybeden İzzet Duruca ve Sami İlhan Cerveteri'de yakalamışlardı onları."

Yıldız'ın aklı bir konuya takılmıştı, soracaktı ki Carlo'nun telefonu çalmaya başladı. Ekranda arayan kişiyi görünce beti benzi attı başmüfettişin.

"Annem, annem arıyor, babama bir şey oldu."

Art arda gelen felaketlerden sonra artık güzel bir haber beklemiyordu.

"Alo, anne" diye korkarak açtı telefonu. "Ne? Öyle mi? Ahh, çok sevindim. Seni tanıdı mı? Konuştunuz bile... Doktorlar ne diyor? Kırık filan da yok. Ooo, çok güzel, çok güzel haber.

Beni mi istiyor? Bizimkileri de... Yıldız ve Tobias'ı mı? Yok, yok, gelirler. Onlar da çok görmek istiyorlar babamı. Tamam, tamam anneciğim, küçük bir işimiz var, onu halledip geliyoruz."

Telefonu kapatırken yüzü sevinç içinde yüzüyordu Carlo'nun.

"Babamı uyandırmışlar, iyiymiş, çok iyiymiş." Birden ciddileşti. "Bizi görmek istiyormuş, evet, üçümüzü birden, Yıldız'la Tobias'ı da getirsin, demiş."

43

Korkunç olaylara bulaşmışlardı

Firuze gözlerinin feri kaçmış olsa da sanki yaşama sevincimi kimse benden çalamaz dercesine hâlâ inatla gülümsemeye çalışıyordu Nino. Ama ne yazık ki gerçek ortadaydı, profesör bir günde çökmüş, hastane yatağının içinde küçücük bir çocuk gibi kalmıştı. Kapıda Camilla karşılamıştı onları, dünkü umutsuzluğundan eser yoktu, Yıldız'a duyduğu kırgınlığı bile unutarak hepsini tek tek kucaklamıştı. Magdalena ise peş peşe haç çıkartıp "Tanrı'ya şükürler olsun, Tanrı'ya şükürler olsun" diyerek dolanıyordu odanın içinde.

"Geçmiş olsun Nino" dedi yatağa yaklaşan Yıldız. "Çok üzüldük duyunca."

"Toparlamışsın Profesör" diye cesaretlendirdi yaşlı adamı Tobias yalan söylemekten çekinmeyerek. "Şahane görünüyorsun."

Solgun dudaklarındaki gülümseme genişledi, bütün yüzüne yayıldı profesörün.

"Sağ olun çocuklar, çok teşekkür ederim..." Oğluna takıldı gözleri. "Carlo ne o surat öyle? Üzülme oğlum, geçti gitti, bak baban yine atlattı vartayı."

Başmüfettişin gözleri nemlenmişti.

"Evet babacığım, evet atlattın vartayı" diyerek Nino'nun eline sarıldı. "Biliyordum zaten iyileşeceğini. İlk ben söyledim. Bak, sor herkese. Öyle demedim mi, 'Babam Aziz Pietro'nun kayası kadar sağlamdır, bunu da atlatır' demedim mi?"

Camilla'nın da gözlerinde iki damla yaş büyüyordu.

"Dedi Nino, gerçekten öyle dedi."

Yaşlı profesör güya hayal kırıklığına uğramış gibi takıldı.

"Ne kadar utanç verici bir durum. Camilla, bizim gibi bir aileden böyle dindar bir çocuk nasıl çıkar?"

Kadın oğlunun koluna girdi.

"Karışma Carlo'ya, o çok iyi bir çocuk."

Bu arada Magdalena peş peşe haç çıkarmayı sürdürüyordu.

"Lütfen Bay Benetti, lütfen böyle şeyler söylemeyin" diye uyardı endişeyle. "Bakın Tanrı'nın inayetiyle yeniden aramıza döndünüz. Böyle konuşmanız hiç iyi değil."

"Tamam, tamam Magdalena, sadece şaka yapıyordum." Gözlerini Yıldız'la Tobias'a çevirdi. "Sizi de buraya kadar yordum, kusuruma bakmayın çocuklar. Aslında çok önceden anlatmalıydım." Boğazından yükselen bir öksürük dalgası konuşmasını engelledi. Eliyle sırtına bir yastık koymalarını işaret etti. Carlo ile Tobias yaşlı profesörü kollarından tutarak nazikçe kaldırdılar, Camilla da sırtına yastığı yerleştirdi.

"İyi misin Nino, böyle tamam mı?"

Boğazını temizledikten sonra,

"Tamam, tamam Camilla'cım" dedi metin bir tavırla. "İyiyim, olacak o kadar, ölümden döndük yahu." Nefesini düzenlemek için bir süre bekledikten sonra yeniden karısına döndü. "Camilla canım, yanlış anlama ama senden bir şey rica edeceğim, bizi yalnız bırakır mısın, çocuklarla baş başa konuşmak istiyorum."

Yıldız, yaşlı kadının bozulacağını zannetti ama hayır, Camilla aldırmadı bile. Magdalena'ya dönerek "Hadi gidelim" dedi imalı bir sesle. "Nino, polislere günah çıkartacak anlaşılan."

Sonra konuklarına döndü, 'Birazdan görüşürüz' diyerek iyi yürekli Magdalena'yla birlikte kapıya yöneldi. Kadınlar çıkar çıkmaz halsizce güldü Nino.

"Evet, gerçekten günah çıkartma zamanı. Hazırsanız başlıyorum... Camilla'ya kaza öncesi telefonda kiminle kavga ettiğimi sormuşsunuz, o kişi Roberto'ydu. Sizin emniyet müdürünüz Roberto Rossi. Çünkü korkunç olaylara bulaşmışlardı. Bizim Mithra topluluğundan bazı arkadaşlarımızı da yanına alarak hırsızlık yapmışlardı." Suçlu bir çocuk gibi baktı polislere. "Evet, itiraf ediyorum, gerçekten de bir Mithra grubumuz

vardı. Ancak bu zararsız bir topluluktu, bildiğiniz erkekler kulübü... Eski Roma'da yok olup gitmiş kadim bir kültürü yeniden canlandırmak, geleneklerini yaşatmak ve insanlara hatırlatmak istiyorduk."

Carlo'nun yüzü düştü.

"Nasıl yani baba, Mithra dinini yeniden mi yaratacaktınız?"

"Yok be Carlo, yok be evladım, dinle ilgisi yok bunun. Aramızda koyu Katolikler de vardı."

Ne zamandır merak ettiği sorunun yanıtını bulmak isteyen Tobias hemen atıldı.

"Binbaşı Salvatore gibi mi? O da sizdendi, değil mi?"

"Seni hayal kırıklığına uğratacağım Toby ama Salvatore hiçbir zaman bizim gruba katılmadı. Almayı düşünmüştüm aslında fakat Türkiye gezisinde sanki günümüzde gerçekten Mithra diye bir din varmış, sanki Hıristiyanlığı yeryüzünden silecekmiş gibi o kadar düşmanca tutum aldı, o kadar kabaca davrandı ki sonunda vazgeçtim onu önermekten..."

"Ama Roberto Rossi'yi almakta tereddüt etmediniz?" dedi Yıldız sitem yüklü bir sesle. "Emniyet müdürü başından beri işin içindeydi değil mi?"

Anlayışla baktı Nino.

"Aslına bakarsan Yıldız, böyle bir grup kurma fikri bana değil Roberto'ya aitti. Belki biliyorsunuzdur, Roma Emniyeti'ne danışmanlık yapıyordum ama ondan önce tanışırdık Roberto'yla. Tarihi konulara, bilhassa Roma İmparatorluğu'na çok meraklıydı. Benim verdiğim bazı seminerlere katılırdı. Çok da iyi bir kütüphanesi var."

"Biliyoruz, gördük" diyecekti Yıldız ama bunu söylerse profesörün, emniyet müdürünün başına bir iş geldiğini anlayacağını düşünerek vazgeçti, yaşlı adamı daha fazla telaşlandırmanın manası yoktu.

"Evet, öneri Rossi'den geldi. Hatta bu meseleyi konuşmak için beni özel olarak yemeğe davet etmişti. Yemekte eski kültürümüzün yok olduğunu, geleneklerin tümüyle unutulduğunu söyleyerek, 'Neden bir Mithra grubu kurmuyoruz Nino?' diye sordu. Şaşırmıştım, çünkü hiç aklıma gelmemişti böyle bir girişim ama fikir hoşuma gitti. Yine de 'Nasıl bir gruptan

bahsediyorsun?' diye sordum. 'Onu sen söyleyeceksin Nino, uzman sensin. Bir tür dayanışma grubu gibi bir şey. Bilirsin işte, erkekler kulübü. Mithra da öyle değil miydi zaten?' dedi. Önce çok ciddiye almadım, şarabı fazla kaçırmıştık, coşkuya kapıldı, atıp tutuyor diye düşündüm. Ama üç gün sonra aradı. 'Ne yaptın Profesör, düşündün mü şu Mithra meselesini?" diye sordu. Baktım Roberto ciddi, işte o zaman ben de kafa yormaya başladım. Düşündükçe, böyle bir grup kurma fikri hoşuma gitmeye başladı. Yaşlılık zor iş çocuklar. Böyle sıra dışı bir uğraş son günlerime renk katabilirdi. O hevesle sıvadım kolları. Roberto'yla yeniden buluştuğumuzda bir yol haritası çıkarmıştım bile..."

Yaşlı profesör birden öksürmeye başladı.

"İstersen bırakalım baba" dedi Carlo tasalanarak. "Sonra devam ederiz."

Kaşları çatıldı Nino'nun.

"Hayır, hayır iyiyim ben, sadece biraz su istiyorum. Tobias şu senin arkandaki sehpada su şişesiyle bardak var."

Tobias plastik bardağı aldı, su doldurup ihtiyara uzattı. Birkaç yudum içtikten sonra anlatmayı sürdürdü profesör.

"Öncelikle Mithra'ya kabul törenlerindeki beş kutsal seviye için beş kişi bulmamız gerekiyordu. Belki sıkılacaksınız ama anlamanız için ayrıntıya girmek zorundayım. Bu dereceler şöyle sıralanır: Birincisi Latincede *Corvus* denilen Kuzgun; ikincisi *Nymphobus*, bunun anlamı biraz karışık. Nymphobus'un Latincede aslında çok istekli, hatta cinsel açıdan arzulu gibi bir manası var ama Mithra'da Damat deniyor; üçüncüsü *Miles*, yani Asker; dördüncüsü *Leo*, bunu biliyorsunuz zaten, Aslan; beşincisi ise *Perses*, bu da tahmin edebileceğiniz gibi Persli..."

Kül yutmayan Tobias itiraz etti.

"Mithra kabul törenlerinde yedi aşama yok muydu Profesör? Adaylar yedi aşamadan geçmiyorlar mıydı?"

Yorgun yüzü hafifçe gerildi Nino'nun.

"Dur Toby, dur evladım, anlatıyorum, bekle. Evet, Mithra'da yedi seviye vardı; altıncı seviye *Heliodromus*'tu, yani Güneş Koşucusu, yedinci ise *Pater*'di, yani Baba. Ama bu son iki seviyeyi dolduracak iki mürit hazırdı zaten. Güneş

Koşucusu, Emniyet Müdürü Roberto Rossi'ydi, Baba ise bendim. Roberto çok düşünmeden hemen ilk adayımızı buldu, yakışıklı koruması Alessandro Alfonetti, ikinci müridimiz ise Carabinieri yüzbaşısı Sergio Gatti'ydi. Yüzbaşıyı öneren de Roberto'ydu. Yüzbaşı, bir operasyonda emniyet müdürünün hayatını kurtarmıştı, çok güveniyordu ona. Meseleyi anlatınca Sergio da çok sıcak bakmış bu öneriye. 'Ben size adam da bulurum' demiş. Gerçekten de bulmuştu, çocukluk arkadaşı olan bir nakliyatçıyı getirmişti, biraz saf ama iyi biriydi, Enzo Costa. Sonraki adayı ise ben seçtim, Türk öğrencim İzzet Duruca. Söyler söylemez büyük bir memnuniyetle kabul etti İzzet, çünkü zaten Mithra kültürüne çok meraklıydı. Ardından Civitavecchia Limanı'nın gümrük müdürünü önerdi Roberto, evet, Alfonso Corsini'yi. 'Tarihe meraklı değildir ama Roma İmparatorluğu'na büyük hayranlığı vardı' diyerek onu da kabul ettik grubumuza."

"Peki kim, kimdi?" diye müdahale etti Yıldız. "Baba sendin, Güneş Koşucusu Bay Rossi'ydi ama ötekiler kimdi? Mesela Kuzgun Yüzbaşı Sergio muydu?"

Dalgın dalgın güldü Nino.

"Aslında tam bir eşleşme olmadı, zaten olamazdı, çünkü biz bu dine inanan insanlar değildik, grubumuz da gerçek bir Mithra tarikatı değildi. Ama göstermelik olarak şöyle bir eşleşme yapıldı. Kuzgun, Nakliyatçı Enzo; Damat, Komiser Alessandro; Asker, Yüzbaşı Sergio; Aslan, Gümrük Müdürü Alfonso; Persli, arkeolog İzzet; Güneş Koşucusu, Emniyet Müdürü Roberto; Baba da ben oldum. İki yıl sonra sayısı yirmi sekiz kişiye ulaşacak olan yedi üyeli Mithra grubumuz işte böyle kuruldu. İki yıl boyunca da son derece öğretici ve eğlendirici toplantılar yaptık. Roma'daki ve dünyanın değişik yerlerindeki Mithra tapınaklarını gezdik. Latince şiirler okuduk, ilahiler söyledik, dualar ettik, antik dönem yemekleri yedik."

Yıldız dayanamayıp sözünü kesti.

"Gerçek Mithra ayinlerinde olduğu gibi aday kişiyi zorlu sınavlardan geçiriyor muydunuz? Açlık, susuzluk, aşırı sıcağa maruz bırakma, soğukta tutma..."

Hırıltılı göğsünden yükselen bir sesle itiraz etti:

"Hayır Yıldız, olur mu öyle şey? Diyorum ya tümüyle kültürel bir gruptuk biz. Hiç kimsenin canını yakmadık, kimseyi zorlamadık. Sadece ortak giderler için küçük bir meblağ aidat topluyorduk. Tek zorunluluk buydu."

Şakayla karışık mırıldandı Tobias.

"Boğa da kesmiyordunuz yani..."

"Saçmalama Toby, elbette kesmiyorduk, hiçbir canlıya zarar vermedik. Ama ayinlerden sonraki ziyafetlerde boğa eti yedik, kan yerine de şarap içtik. Toplantılarımızı da mağaralarda yapmıyorduk, mesela bir tanesini Capitolini Müzesi'nde yaptık, birini de bizim üniversitenin salonunda, o ay neresi uygunsa orada toplanıyorduk. Bizim grubumuz hiçbir suç işlemedi, çünkü amacımız bu değildi. Ta ki Roberto kendi kişisel çıkarlarına grubun bazı üyelerini alet edinceye kadar. Evet, aslında grubun en üst makamı Pater, yani Baba bendim ama Roberto benden gençti, karizmatikti, nüfuz sahibiydi, bazı üyelerle daha yakın ilişkiler kurdu. Sinsi bir şekilde onları kendine bağladı." Yine duraksadı, çenesi titremeye başlamıştı. "Yani bana, gruba ihanet etti. Aslında farkındaydım bunların, 'Adamın egosu yüksek, böyle mutlu oluyor, ne yapayım' diye hoşgörü gösterdim ama yanılmışım. Daha o zamandan engel olmalıymışım." Gözleri nemlenmiş, burun kanatları açılıp kapanmaya başlamıştı. "Dünkü olay bir kaza değildi çocuklar. Beni öldürmeye kalktılar. Hem de Roberto'nun emriyle. Çünkü telefon konuşmamızda Mithra grubunu size anlatacağımı söyledim. Roberto beni vazgeçirmeye çalıştı ama başaramadı, bunun üzerine beni öldürmesi için adamlarını yolladı. Cipi kullanan Teğmen Dario Muzi'ydi, yanında arkadaşı Vincenzo Mancini vardı. İkisi de bizim grubun üyesiydi. Yüzbaşı Sergio önermişti onları. Aslında ikisi de iyi çocuklardı ama sizin emniyet müdürü artık ne anlattıysa, cipleriyle beni çiğnemekten çekinmediler. Evet, Roberto'nun gözü öyle dönmüştü ki, kendi kurduğum Mithra grubunun üyelerini beni ortadan kaldırmak için manipüle etmekten çekinmedi. Oysa ben onu kardeşim yerine koymuştum, ona güvenmiştim."

Daha fazla sürdüremedi, gözlerinden yaşlar dökülmeye başladı. Carlo babasının elini tuttu yine.

"Tamam baba, tamam, artık güvendesin. İstersen biraz dinlen, sonra konuşuruz."

Öfkeyle çekti elini Nino.

"Hayır, şimdi konuşacağız, ben güvendeyim ama Roberto'nun daha fazla insanın hayatını mahvetmesine izin veremem. Para için yaptı bütün bunları. Evet, sizin emniyet müdürünüz adi bir suçlu gibi para için yasadışı işlere girdi. Çiftliğine ipotek geliyordu... Evet, şu Cerveteri'deki dede yadigârı çiftlik var ya, herkese bahsetmez oradan. Ama beni birkaç kez davet etmişti. Hatta bir keresinde sen de gelmiştin Carlo, barbekü yapmıştık. İşte oranın vergilerini ödeyemiyordu, zor durumdaydı. Devlet el koymak istiyordu çiftliğe, zaten tarihi sit alanı ilan edilmesi gerekiyordu arazinin. Etrafında Etrüsk mezarları var. Ama Roberto allem etti kallem etti, araya kudretli adamları soktu ve sit alanı değilmiş gibi gösterdi. Ancak bu kez de vergi meselesi çıktı. Araziyi gördün işte, ne kadar büyük, ona göre de vergisi olacaktı tabii. Vergisini ödeyemezse araziyi kaybedebilirdi. O yüzden girdi bu pis işlere. Yanındakileri de beraberinde sürükledi. Gerçi onlar da açgözlüymüş, hiçbiri karşı çıkmadı. Sonunda yaptılar yapacaklarını ama evdeki hesap çarşıya uymadı. Artık kimin malını çaldılarsa, adamlar bunların peşine düştü, birer ikişer öldürmeye başladılar onları. Muhtemelen Türkiye'den yasadışı bir şeyler getirmişlerdi Roma'ya."

Nino çok yorulmuştu, takati tükenmek üzereydi ama bunu sormadan edemezdi Yıldız.

"Ne getirdiklerini biliyor musunuz? Bir tahmininiz var mı?"

Bardaktan bir yudum su daha içti profesör.

"Bilmiyorum ama siz de fark etmişsiniz zaten, ne taşıdılarsa Zoilos kabartmalarının arasında saklamış olmalılar. İşin içinde Türk mafyasından birileri olmalı. Ne yazık ki işi organize eden de bizim İzzet'ten başkası değildi. Tabii Roberto'nun talimatıyla..."

Yıldız başını iki yana salladı.

"Ondan çok emin değilim Nino, Zoilos kabartmaları arasında yasadışı malzeme taşınması emniyet müdürünün fikri olmayabilir."

Nino şaşırmış görünüyordu.

"Bütün bu pis işler İzzet'in başının altından mı çıktı diyorsun?"

Çok da kesin konuşmak istemiyordu Yıldız, aslında durum hâlâ karışıktı; Nino itiraf etmeye başlamıştı ama söylediklerine ne kadar güvenebilirdi? Bütün bunlar Carlo'nun düzenlediği bir tezgâh da olabilirdi. O yüzden her şeyi paylaşmak istemedi.

"Söylediğin gibi Nino, Türkiye'den birileri bu yasadışı malzemenin Roma'ya getirilmesini istiyormuş, İzzet Duruca da 'Benim orada ilişkilerim var' diyerek bu kanunsuz nakliye işini üstlenmiş. Sanırım o aşamada Bay Rossi'yle irtibata geçip 'Bu malları Roma'ya getirirsek büyük para kazanırız' demiştir. Paraya ihtiyacı olan Bay Rossi de bunu seve seve kabul etmiş olmalı. Hatta daha da ileri giderek, 'nasıl olsa bunlar yasadışı işler, kimse bizden bunun hesabını soramaz diyerek' gelen emanete el koymayı da önermiş olabilir. Bunu yaparken de senin söylediğin gibi Mithra grubundaki en güvenilir adamlarını kullandı. Böylece gelen malzeme her neyse ona çöktüler işte..."

Firuze gözleri Yıldız'ın yüzüne takılıp kalmıştı Nino'nun.

"Şimdi oturuyor olaylar yerli yerine... Demek ki İzzet ayartmış paraya ihtiyacı olan Roberto'yu ama bir kanun adamı böyle bir teklifi nasıl kabul eder? Demek ki Roberto başından beri pek de ahlaklı biri değilmiş. Zaten ilk tanıştıklarından itibaren İzzet'le canciğer kuzu sarması olmuşlardı. İzzet İtalyan vatandaşı olmak istiyordu, 'Türkiye'de artık yaşanmaz, gençler için umut yok' diyordu. Roberto ona yardımcı olacaktı ama İzzet'in Roma'da ne bir işi vardı ne de parası. Sergi nedeniyle geçici olarak Türk hükümetinden bir maaş alıyordu ama sanırım oldukça düşük bir paraydı. Benden 20.000 avro borç istedi, 'Yıl sonunda hepsini öderim, büyük bir para geçecek elime' dedi. O kadar param yoktu, 10.000 avro verdim."

Bu ayrıntıyı kaçırmadı Yıldız:

"Ne zaman istemişti bu parayı senden?"

Emin değildi Nino.

"Şubat ayıydı galiba, evet geçtiğimiz şubatın başlarıydı ya da ikinci haftası..."

"Ve 'yıl sonunda elime büyük bir para geçecek' dedi öyle mi?"

Yıldız'ın nereye varmak istediğini kestiremeyen Nino başını öne salladı.

"Aynen öyle söyledi, hatta 'İşler yolunda giderse belki daha erken bile öderim' dedi. Niye, ne oldu ki?"

"Demek ki Türkiye'den gelen malzeme hâlâ ellerinde" diye tahminde bulundu Yıldız. "Satmaya vakit bulamamışlar." Döndü meslektaşlarına manidar bir bakış attı. "Ne dersiniz, nerede saklıyorlar bu emaneti?"

Kara gözleri hayretle ışıldadı Carlo'nun, aceleyle atıldı:

"Nasıl yani, Bay Rossi'nin çiftliğinde mi?"

"Sakin ol Carlo, adım adım gidelim istersen. Önce olayların akışını bir hatırlayalım. Türkiye'den gelen emanet, bir tıra yüklenen Zoilos mezar kabartmalarının arasında 18 Kasım akşamı Civitavecchia Limanı'ndan yola çıkıyor. Her ne hikmetse tıra refakat edecek elçilik görevlisi Sami İlhan ve İzzet Duruca yolda iki Carabinieri tarafından durduruluyor. Muhtemelen o iki Carabinieri subayı Nino'ya çarpan cipteki teğmenlerdi. Neyse, hepimizin bildiği gibi tır birkaç saatliğine kayıplara karışıyor. Lastikleri patladı denilerek, Santa Severa Kalesi'nin önüne çekiliyor. Kale'nin önünde kapılar açılıyor, mühürler kırılıp Zoilos kabartmalarının arasındaki emanet alınıyor. Ardından eserler yeniden mühürleniyor. Tır da Zoilos mezar kabartmalarını eksiksiz olarak Kolezyum'a götürmek üzere yola çıkıyor. Peki, tırdan alınan yasadışı malzemeye ne oluyor? Ha, ne dersiniz, nereye götürülüyor?" Sustu, Nino'ya baktı. "Bay Rossi'nin çiftliği Santa Severa'dan kaç kilometre uzaktadır?"

Alt dudağı sarktı Nino'nun.

"Taş çatlasa 20 kilometre filan, değil mi Carlo? Ne kadar uzak olabilir ki?"

Başmüfettiş hiç düşünmeden yanıtladı.

"Arabayla on beş dakika, bilemedin yirmi..."

Durum aydınlığa kavuştu dercesine ellerini yana açtı Yıldız.

"Türkiye'den kanunsuz yollarla getirilmiş uyuşturucu paketleriyle yahut kaçak tarihi eserlerle gecenin bir yarısı kim uzun yolculuk yapma riskini göze alır ki?"

Carlo her zamanki gibi temkinliydi.

"Yani emanetin Bay Rossi'nin çiftliğinde olduğundan emin misin?"

"Emin değilim ama niye olmasın? Sen demedin mi, yollardan uzak, sessiz, sakin bir yer diye. Üstelik oldukça da büyük bir arazisi varmış. Bence ideal bir zula..."

Kafasına yatmıyordu başmüfettişin.

"Adam emniyet müdürü Yıldız, yasadışı malzemeyi evinde tutar mı?"

"Tam da emniyet müdürü olduğu için tutar" dedi kendinden emin bir sesle. "Kim bir polis şefinin çiftliğini araştırmaya cesaret edebilir?"

Arada kalmıştı Nino.

"Bilemedim, her ikisi de olabilir ama ben polis değilim, işin erbabı sizsiniz."

Deminden beri konuşulanları dinleyen Tobias "Anlamak hiç de zor değil" dedi toparlanarak. "Ne duruyoruz, gidip bakalım. Emanet orada değilse bile belki başka ipuçları bulabiliriz."

44

Nasıl yakalayacaksınız peki adamları?

Şemsiye biçimindeki fıstıkçamlarının arasından usulca kıvrılarak akan asfalt yoldan geçerek çıktılar engebeli araziye. Bulutsuz, mavi gökyüzünün altındaki bahar toprağı göz alabildiğine yemyeşil uzanıyordu önlerinde, arada bir kırmızı gelincik kümeleri çıkıyordu karşılarına, yanlarından geçtikleri badem ağaçları sanki yeryüzünde hâlâ yaşamaya değer güzel şeyler var dercesine bembeyaz çiçeklerle kaplanmış dallarıyla usulca selamlıyorlardı onları.

"Geldik sayılır" dedi aracı kullanan Carlo ileride bir yerlere bakarak. "Şu küçük tepeyi aştık mı, taş evi görürüz."

Zaman çok önemli olmasına rağmen hemen çıkamamışlardı yola. Carlo'nun yapması gereken görüşmeler vardı. Hastaneden emniyet müdürünün kaçırıldığı sokağa geri dönmüşlerdi. Başmüfettiş, siyah takım elbiseli, ciddi suratlı adamlara sözlü rapor verirken Yıldız da Komiser Rosa'yla konuşma fırsatı bulmuştu. Elbette bu olay mahallinde de işlerine yarayacak yeni bir kanıt, yeni bir ipucu, yeni bir bulgu yoktu. Katillerin üç kişi olduğu bir kez daha doğrulanmıştı, mavi bir minibüsle kaçmışlardı, hepsi bu. Yeni bir bilgi olarak sadece tetikçilerin çok iyi silah kullandıklarını öğrenmişlerdi. Göz açıp kapayıncaya kadar üç polisi öldürmüş, emniyet müdürünü de minibüse atarak kayıplara karışmışlardı. Rosa yeşil gözlerinde ümitsiz bir ifadeyle "Korkarım biz onları yakalayamayacağız Yıldız Başkomiserim" demişti. "Adamlar kusursuz." Canını sıkmıştı bu sözler Yıldız'ın, "Hayır, adamlar kusursuz değil. Biz beceriksiziz" diye çıkışmak gelmişti içinden ama gece yarısından beri üç cinayet mahallini dolaşmaktan takati tükenen Rosa'ya haksızlık yapacağını düşünerek vazgeçti.

"Kimse kusursuz değildir, umudunu yitirme, önünde sonunda

açık verecekler." Böyle söylemesine rağmen, kendisi de pek iyimser değildi. Güya resmin tümü ortaya çıkmaya başlamıştı ama hâlâ büyük bir belirsizlik vardı. Nino'nun söyledikleri ne kadar doğruydu, gerçekten de yaşlı profesör bu kanlı tezgâhın içinde yer almamış mıydı, yoksa bütün suçu öldürülen arkadaşlarının ve Bay Rossi'nin üzerine yıkarak bu işten sıyrılmayı mı planlıyordu? Eğer öyleyse Carlo'ya da güvenemezdi. Öte yandan en büyük gizem katillerin kim olduğuydu. Gerçekten neyin peşindeydi bu adamlar? Para karşılığı insan öldüren adi birer tetikçi miydiler yoksa başka bir amaçları mı vardı? Bay Rossi'den emaneti aldıktan sonra ne yapacaklardı? Emniyet müdürünü sağ bırakmayacakları kesindi ama işi orada bırakacaklar mıydı yoksa öldürmeye devam mı edeceklerdi?

Bay Rossi'nin sokağından ayrıldıklarında saat 14:00'e geliyordu. Şehirden çıkarken oğluyla da telefonla konuşma fırsatı bulmuştu Yıldız. Deniz'in sesi daha iyi geliyordu, ateşi düşmüştü, böyle giderse doktora götürmelerine gerek kalmazdı. Birazcık morali düzelmişti Yıldız'ın. Akşam yeniden konuşmak üzere kapatmıştı telefonu. Yol boyunca uzanan enginar tarlalarına bakarken bir ara dalıp gitmişti. Hatırlayamadığı karmaşık bir rüya bile görmüştü, hayaller, kim olduğunu çıkaramadığı insanlar, karanlık binalar, tartışmalar, çığlıklar. E80 otoyolundan Cerveteri'ye dönerken açmıştı gözlerini. Beş dakikadan fazla uyumuş olamazdı ama bu kadarı bile iyi gelmişti.

Carlo'nun gösterdiği tepeyi geçtikten sonra iki katlı taş ev belli belirsiz seçilmeye başlamıştı, yanındaki yıkılmış depo, ahır, müştemilat gibi yapılar bile görülebiliyordu artık. Toprak yolda sarsılarak ilerlerken çalmaya başladı Yıldız'ın telefonu. Arayan Nevzat'tı.

"Alo Başkomiserim" dedi Türkçe olarak. "Buyurun, sizi dinliyorum."

"Merhaba Yıldız, biraz geciktim kusura bakma, bizim Janti Cemal'le konuşmam gerekiyordu."

Yıldız hayal kırıklığına uğramıştı.

"Arzu Ballıca'nın eski kocasıyla buluşacaktınız..."

"Buluştuk, buluştuk merak etme, Erdal Kamer'le de konuştum."

Sesinde hiçbir heyecan tınısı yoktu.

"Ne anlatıyor?" diye sordu Yıldız. "İlginç bir şeyler söyledi mi?"

"Aslında çok şey anlattı fakat işinize ne kadar yarar orasını bilmiyorum. İstersen bir özet geçeyim, sen karar ver."

Daha iyi bir haber bekleyen Yıldız'ın biraz canı sıkılmıştı ama "Tabii Başkomiserim" dedi bozulduğunu belli etmemeye çalışarak. "Sizi dinliyorum."

"Çok gençken evlenmiş bunlar. Aşk evliliği, aynı üniversitede okumuşlar. Üniversite biter bitmez de evlenmişler. Erdal aileden zengin, bir süre babası sağlamış geçimlerini. Ama Arzu Ballıca da çalışkan bir kadınmış. 'İkimiz de kariyerimize odaklanmıştık' diyor Erdal. Beş yıl çok mutlu yaşamışlar, ama beş yıl sonra sorunlar başlamış, ayrılma kararı almışlar. Biraz muallak konuştu adam. Anladığım kadarıyla aşk bitmiş. Belki de araya başka bir kadın girmiştir. Yakışıklı, çekici bir adam, daha da önemlisi epeyce varlıklı. Aslında ayrılık ikisine de yaramış, Arzu Ballıca devlette memur olmuş, siyasilerle ilişkiler kurarak kariyer basamaklarını hızla tırmanmış, birkaç yıl içinde müsteşarlık makamına oturmuş. Bu süre boyunca irtibatları hiç kopmamış, iki eski dost gibi görüşmeyi sürdürmüşler. Ne olduysa Tekin Dirlik denen o avukatla tanışmasından sonra olmuş. Kadını kumarla tanıştıran da avukatmış. 'Bırakın kumar oynamayı, Arzu milli piyango bileti bile almazdı' diyor eski kocası. Tekin Dirlik'le aşk yaşamaya başlayınca şirazesi kaymış kadının. Kumar borçlarıyla birlikte rüşvet almaya başlamış, belki daha önceden alıyormuş da bu alışkanlıkla beraber doğal olarak daha çok paraya ihtiyaç duymuş. Açıkça anlattı Erdal olanı biteni, çünkü onu da çarpmış, birkaç yüz bin dolarını almış, geri ödememiş. Orasını tam açıklamadı ama galiba Arzu Hanım'ı Kıbrıs'ta casino'larında kumar oynadığı otelde videoya çekmişler. Toplu seks gibi bir şeylerden bahsetti Erdal. Kadına şantaj yapan birileri varmış. Bildiğin kepazelik yani. Neyse, en son altı ay önce aramış Arzu Ballıca eski kocasını, görüşmek istemiş. Buluşmuşlar, uzun uzun konuşmuşlar. 'Bu pis işleri bırakacağım, bütün kirli sayfaları kapatacağım. Elime büyük bir para geçecek, kendime yeni bir hayat kuracağım' demiş. Çok umutluymuş, gerçekten de bir

yerlerden büyük bir para bekliyormuş. Erdal bunları anlatınca, 'Nereden gelecekmiş bu para?' diye sordum. Bilmiyordu ama ilginç bir şey söyledi. Arzu Ballıca ona hükümetin bu yıl uygulayacağı vergi affını sormuş."

"Türkiye'de vergi affı mı var?" diye sordu Yıldız.

Acı acı güldü Nevzat.

"Türkiye'de düşünce suçu dışında her şeyin affı var Yıldız'cım. Evet, bu yıl bir vergi düzenlenmesi yapılmış ama Türkiye'deki vergi mükelleflerini değil, yurtdışından getirilen varlıkları ve yurtdışında elde edilen kazançları kapsıyormuş. Yani yurtdışından getireceğin paradan 20 yıl gelir vergisi almayacaklar ve bu parayı nereden buldun diye sormayacaklarmış. İşte Arzu Ballıca hükümetin çıkardığı bu yeni kanunun ayrıntılarını öğrenmek istemiş eski kocasından. Gerçekten de yurtdışındaki paralarını getirmek isteyen birçok müşterisi varmış Erdal'ın. Yasayı bütün ayrıntılarıyla anlatmış Arzu Ballıca'ya. Tabii eski karısının nasıl olursa olsun kolay yoldan para kazanmaya meyilli olduğunu bildiği için 'Hayrola, yurtdışından para mı getireceksin?' diye de sormuş. Kadın işin aslını anlatmamış ama 'Güzel işler olacak Erdal'cım, yakında elime çok büyük bir servet geçecek, o zaman yatırım yapman için sana getireceğim o parayı' demiş. Adam da onu 'dikkat et' diye uyarmış ama belli ki Arzu Ballıca dinlememiş."

Duyduklarını nasıl yorumlayacağını bilemiyordu Yıldız.

"Siz ne diyorsunuz Başkomiserim? Nedir bu çetenin vergi affına uğratmayı düşündükleri şey? Para mı yoksa başka bir değerli varlık mı?"

"Ben de o yüzden Janti Cemal'i aradım, şu geçen gün Memili Dayı'yla konuşan arkadaşımı. Cemal bu konuları hepimizden daha iyi bilir. Erdal'la konuşmalarımızı anlattım, vergi muafiyeti kanunundan bahsettim, sonra da senin bana sorduğun sorunun aynısını sordum. Biraz düşündü Cemal, sonra Memili Dayı ile konuşurken aralarında geçen bir diyalogdan bahsetti. 'Yanlış adama çattılar, o parayı yedirmeyeceğim onlara' demiş Memili. Sarf edilen bu cümleden yola çıkarak şöyle bir akıl yürüttü Cemal. 'Şimdi, bu vergi muafiyeti yasadışı yollardan para kazanan adamlara önemli bir kolaylık sağlıyor. Benim bildiğim

Memili Dayı bu fırsatı kaçırmaz. Uyuşturucudan elde ettiği ama piyasaya süremediği parayı dolaşıma sokmak için elinden geleni yapar. Ama bu yasadan yararlanabilmesi için önce Türkiye'deki parayı yurtdışına çıkarması gerekir. Yani yurtdışında bir işbirlikçi lazım ona..."

Simsiyah bir perde kalkar gibi oldu Yıldız'ın gözünden.

"Mesut Kani" diye fısıldadı. "Memili Dayı'nın kendi oğullarından daha çok sevdiği, daha çok güvendiği adam. Bu Mesut kim biliyor musunuz Başkomiserim? Hani Memili Dayı'nın sizin arkadaşınıza Arzu Ballıca'yı anlatırken bahsettiği, onun ayaklarına cenneti serecek olan biri vardı ya, işte o adam Mesut Kani'nin ta kendisi. Yani Arzu Ballıca'nın ihanet ettiği büyük âşık. Evet Başkomiserim, Memili Dayı bu operasyonu Mesut Kani aracılığıyla gerçekleştirecekti. Üstelik Mesut Kani sadece yasadışı parayı yeniden Türkiye'ye yollamakla kalmayacak, daha öncesinde paranın Roma'ya girişini de organize edecekti. Bunun için de deli gibi âşık olduğu Arzu Ballıca yardım edecekti ona. Daha doğrusu zavallı Mesut öyle zannediyordu, oysa müsteşar hanım uzatmalı sevgilisi Tekin Dirlik'le başka bir plan yapmıştı. Roma'da güçlü bağlantıları olan İzzet Duruca'yı da kullanarak paraya çökeceklerdi. Buradaki işbirlikçilerine de hizmetleri karşılığı sus payı vereceklerdi. Ama Roma'daki işbirlikçileri de en az onlar kadar aç gözlüydü, neden hepsini almıyoruz diyerek paranın tümüne el koydular. Demek ki Zoilos kabartmaları arasında taşınan emanet uyuşturucu yahut kaçak tarihi eser değil, nakit paraydı, çok büyük miktarda nakit para."

"Aynı fikirdeyim" dedi Başkomiser Nevzat hiç tereddüt etmeden. "Parayı güya Roma'da tarihi eser sergileyeceğiz diyerek İtalya'ya götürdüler. İşin Türkiye'den çıkış kısmını Memili Dayı halletmiş olmalı, çünkü eserler onun *Batmaz-2* gemisiyle taşındı. Roma'ya giriş meselesini ise İzzet Duruca'nın arkadaşları çözmüştür. Parayı tedavüle sokmak için yeniden Türkiye'ye getirecek olan ise Mesut Kani denen şahıstı. Türk hükümetine başvurup ben artık Türkiye'de yaşayacağım diyerek vergi muafiyeti talep edecekti. Parayı getirince, belki Memili Dayı'yla göstermelik bir şirket kuracak, böylece piyasaya sokacaklardı. Ama Mesut Kani bu iş için yanlış insanları seçti..."

"Aslında aşktan gözü dönmüştü desek daha doğru olur Başkomiserim" diye araya girdi Yıldız. "Mesut Kani'nin en büyük hatası aşkla işi birbirine karıştırmaktı. Kim bilir belki de kendine şu bütün servetini Afrodit'e adayan Zoilos'u örnek almıştı. Ama anlamadığı şuydu; Zoilos ölümsüz bir aşk için ölümsüz bir varlığı seçmişti, Mesut ise ayakta kalmak için her şeyi göze alabilecek bir kadını. Belki de Arzu Ballıca'nın nasıl bir insan olduğunu biliyordu, çünkü Memili defalarca uyarmıştı onu. Belki bile bile yaptı bu seçimi. Çünkü Mesut'un kapıldığı aşk o kadar büyüktü ki, tutkusu aklını ele geçirmiş, mantığını tümüyle kontrol etmeye başlamıştı."

Kısa bir sessizliğin ardından Nevzat sordu:

"Peki cinayetleri kim işliyor bu durumda?"

"Orası biraz karışık Başkomiserim, çünkü artık parayı çalanlar da öldürmeye başladılar. Evet, dün onları ifşa edecek bir profesöre ciple çarptılar, gece ise Mesut Kani'yi öldürdüler."

"Memili Dayı kafayı yiyecek desene" diye söylendi Nevzat. "Adam çok kincidir, dünyanın öteki ucunda da olsa intikamını almadan durmaz."

"Çoğunu öldürttü zaten, hatta belki hepsini. Başından beri işlenen cinayetler muhtemelen Memili Dayı'nın talimatıyla gerçekleştirildi. Tetikçileri bile o bulmuş olabilir. Çünkü Mesut Kani pek öyle bir adama benzemiyordu. Ama tetikçilerle Mesut irtibata geçmiştir. Onlarla konuşmak ya da yazışmak için İtalyanca bilmek gerekiyor. Onu da Mesut Kani yapabilir."

"Evet, ben de Türk olduklarını sanmıyorum" diye destekledi Nevzat. "Anlattığın kiralık katil profili bizimkilere pek uymuyor."

"Aynen öyle Başkomiserim, bunlar çok enteresan adamlar. İşlerinde çok ama çok iyiler, ancak daha tuhafı sanki kendilerine göre bir felsefeleri var. Başlarda kafamız o yüzden karışmıştı zaten, çünkü seri katil gibi davranıyorlardı. Kurbanlarını teatral bir şekilde sergiliyor, birtakım mesajlar veriyor, birilerine meydan okuyorlardı. Ve itiraf etmeliyiz ki her zaman bizden bir adım öndeydiler. Hâlâ da öyleler. Bildiğimiz kadarıyla müşterilerinin istediği herkesi öldürdüler. Hem de çok önemli bir ipucu bırakmadan."

"Nasıl yakalayacaksınız peki adamları?"

Gözlerini artık yaklaşmış oldukları çiftlikteki taş eve diken Yıldız, iç geçirdi.

"Bu durumda tek umudumuz kaçırılan para, tetikçilerin henüz emanete ulaşamadıklarını düşünüyoruz. Katillerden önce parayı ele geçirebilirsek onları yakalayabiliriz."

Kısa bir suskunluktan sonra "Dikkatli ol Yıldız" dedi Nevzat sıkıntılı bir sesle. "Bunlar çok tehlikeli adamlar. Birilerinin uyuşturucu parası için ölmeye değmez. Kanun diyeceksin, ancak çeteler kendi adaletlerini sağlamış zaten. Bence çok zorlama. Biliyorum, beni dinlemeyeceksin ama kendini gereksiz yere riske atma."

Babası gibi endişeyle konuşuyordu Nevzat.

"Merak etmeyin Başkomiserim, dikkat edeceğim. Öyle ya da böyle mesele çözülünce bilgi veririm zaten. Siz iyisiniz değil mi? Sahi arkadan dalga sesleri geliyor, deniz kenarında mısınız?"

Telefonun öteki ucundan manidar bir gülüş döküldü.

"İyiyiz, iyiyiz, polis teknesindeyiz, Büyükada'ya gidiyoruz. Burada ilginç bir cinayet işlenmiş, ne zamandır ense yapıyorduk, yeniden vazifeye dönüyoruz. Ama böyle söyledim diye yanlış anlama sakın, istediğin zaman arayabilirsin, biz de elimizden gelen her türlü yardımı yaparız sana. Yeter ki dikkatli ol."

"Biliyorum, biliyorum Başkomiserim, çok teşekkür ederim, yeterince vakit ayırdınız zaten, çok yardımınız dokundu gerçekten. Sağ olun var olun, Zeynep'le Ali'ye de çok selam. Ha şu sizin Janti Cemal'e teşekkürlerimi iletin lütfen. Onun anlattıkları da çok işimize yaradı. Şimdilik hoşça kalın..."

Telefonu kapatınca meslektaşlarıyla İngilizce konuşmaya başladı Yıldız.

"Başkomiser Nevzat'ın bana anlattıkları önemli bir meseleyi aydınlatmış olabilir. Zoilos mezar kabartmalarının arasında İtalya'ya sokulan şu emanet ne uyuşturucu ne de tarihi eser, muhtemelen nakit para. Aklanmak için buraya getirilen yüklü miktarda nakit uyuşturucu parası. Bay Rossi'yi de sayarsak on iki insanın ölümüne neden olan bu para, katilleri yakalamamız için bir fırsat olabilir." Bakışlarını yirmi metre kadar önlerindeki çiftliğin paslanmış kapısına dikti. "Umarım para hâlâ bu köhne çiftliktedir. Umarım bu defa geç kalmamışızdır."

45

Belki de emniyet müdürümüz katillere tuzak kurmuştur

Demir çitlerle çevrilmiş çiftlik arazisinin metal kapısının önünde durdular. Kapının üzerindeki kocaman asma kilit arabanın içinden rahatça görülebiliyordu. "Nasıl gireceğiz içeriye?" diye soran Yıldız'a yanıt vermek yerine sessizce indi arabadan Tobias, hızlı adımlarla kapıya yürüdü. Carlo oturduğu sürücü koltuğunda huzursuzca kıpırdanarak "Ne yapıyor bu?" diye söylendi. Tobias sanki başmüfettişe yanıt vermek ister gibi anında çıkardı silahını ve kilide üç kez ateş etti. Ardından iri elleriyle kilidi çekiştirmeye başladı, çok sürmedi paslı metali çekip çıkardı kapının üzerinden. Döndü, meslektaşlarına gülümsedikten sonra metal kapının kanadını iterek ardına kadar açtı. Carlo ters ters bakarken Yıldız içten içe gülüyordu.

Tobias'ı yeniden arabaya alıp toprak yoldan taş binaya doğru ilerlediler. İki yanı uzun servilerle kaplı dar yolun bir kolu kıvrılarak arazinin içlerine doğru uzanırken, öteki kolu taş evin bahçesinde son buluyordu. Bahçe harap haldeydi; tarhlardaki çiçekler kurumuş, servilerden kopan dallar her yana saçılmıştı, ortadaki küçük havuz kuş pislikleriyle doluydu. Belki yaza doğru çiftliği toparlamayı düşünüyordu Bay Rossi ama bu artık pek mümkün görünmüyordu. Bakımsız bahçenin önünde indiler arabadan. Her defasında arabadan iner inmez sigarasını tüttüren Tobias bu defa dikkatle etrafına bakınmaya başladı. Yıldız'ın yadırgayan gözlerle kendisini süzdüğünü fark edince de, "Ne yapayım Şef" dedi gergin bir sesle. "Hatırlarsan, son iki ev ziyaretinde de kurşun yağmuruna tutulmuştuk..."

Oysa hiç de öyle tedirgin olacak bir durum yoktu. Etraf son derece sakin görünüyordu, evin çatısına yuva yapmış güvercinlerin kuğurmalarından başka bir ses duyulmuyordu, bir de serin rüzgârın servilerin dallarının arasından geçerken çıkardığı o belli belirsiz ıslık. İçeri girmeden önce evin etrafında bir tur atarak çevreyi kolaçan ettiler. Rossi'nin kütüphanesinin üstünde gördüğü fotoğrafın çekildiği yeri buldu Yıldız. Kızları Marisa'nın doğum günü pastasının konulduğu uzun tahta masa oradaydı işte. Sonunda sakinleşen Tobias da yıkık bir duvarının üzerine çıkmış sigarasını tüttürerek araziyi inceliyordu. Ancak ilerdeki boz tepelere kadar uzanan düz arazide ne bir araba ne de bir insan görülüyordu.

"Kimse yok" dedi duvarın üzerinden inerken. "Sanırım yakın zamanda gelen giden olmamış buraya."

Carlo eğilmiş kuru toprak zemini inceliyordu.

"Yerde lastik izleri var ama kim bilir ne zamandan kalma."

Artık yapacak başka bir şey olmadığını anlayan Yıldız eve doğru yürümeye başlamıştı bile ama önünde ahşaptan bir sur gibi dikilen kapıyı görünce duraksadı.

"Bunu nasıl açacağız Carlo?" diye seslendi geriye dönerek. "Bay Rossi bir yerlere anahtar koymuş olabilir mi?"

Oflayarak doğruldu başmüfettiş.

"Zannetmem, koyduysa da ben bilmiyorum."

O da kapıya yaklaşmıştı. İki eliyle iteledi ahşabı, kapı belli belirsiz kıpırdadı ama hiç de öyle kolayca açılacağa benzemiyordu. Carlo bir adım geriledi, çözülmesi zor bir problemle karşılaşmış gibi gözlerini kısarak kapıya baktı. Sonra ani bir kararla silahını çekerek namluya kurşun sürdü. Yıldız'ın şaşkın şaşkın baktığını görünce başka çaremiz mi var dercesine omuz silkip tabancasının namlusunu kilide doğrulttu, art arda iki kez bastı tetiğe, metale çarpan kurşunlar tiz bir sesle kıvılcımlar çıkartarak zıpladılar ama ne yazık ki kilit yine açılmamıştı.

"Niye?" diye homurdandı Carlo. "Neden parçalanmadı kilit?"

"Çünkü çelikten yaptırmış Bay Rossi" dedi sigarasını atarak yanlarına gelen Tobias. "Silahla bu kilidi açamayız, kapıya yüklenelim."

Carlo umutsuzca söylendi:

"Yüklenmeyle açılacağa benzemiyor Toby."

"Olsun, ben deneyeyim" diyen Alman polis yaklaştı, önce avuçlarıyla itti iki kanadı, şöyle bir sarsıldı kapı ama hepsi o kadar. Elbette yılmadı, bütün bedeniyle abandı, bana mısın demiyordu kapı. Üç dört adım geriye çekildi, olanca gücüyle yeniden yüklendi, menteşeler belli belirsiz çatırdadı ancak yine bir sonuç yoktu. Tobias yeniden saldırmaya hazırlanıyordu ki,

"Yapma" diye uyardı Yıldız. "Kendini sakatlayacaksın."

Tobias döndü, bakışlarıyla bahçeyi taramaya başladı.

"Bize koçbaşı olarak kullanabileceğimiz bir şey lazım." Birden durdu, masanın yanındaki tahta sıraları görmüştü. "Bak, bunlar işimize yarayabilir işte" diyerek sıralara yöneldi, sağdakini kaldırmak istedi ama beklediği kadar hafif değildi.

"Eşek ölüsü gibi ağır ya. Bir el atsana Carlo."

Başmüfettiş hemen yetişti yardımına. İki erkek uçlarından tutarak kaldırdılar çam ağacından yapılma sırayı.

"Şöyle ters çevirelim" dedi başmüfettiş. "Ayaklar yukarı gelsin."

Çevirdikleri sırayı omuzlarının üzerinde taşıyarak yeniden kapıya yöneldiler.

"Oldu Toby, böyle iyi ama sen geriye gel. Sıranın önü serbest kalsın. Tamam ama dur, ben de sol tarafa geçeyim."

Öylece onları izleyen Yıldız, yardım edemediği için kendini kötü hissetmişti.

"Ben de omuz vereyim mi, arkadan?"

"Yok Şef" dedi Tobias sırayı omzunda tartılarken. "Üç kişi hızı keser, biz hallederiz. Tamam mıyız Carlo, yüklenelim mi kapıya?"

Başmüfettiş de omzundaki sırayı elleriyle dengeledi.

"Tamam Toby, tamam, üçe kadar sayıyorum, üç deyince. Hazır mıyız, hadi, bir, iki, üç..."

Aynı anda ikisi birden hızlandı, sımsıkı kavradıkları sırayı bütün güçleriyle kapının ortasına indirdiler; önce bir çatırtı duyuldu, sonra çarpışmanın şiddetinden ahşap sıra hızla omuzlarından kayıp geriye doğru fırladı. Tobias "*Scheisse*!"

diyerek kendini sağ yana atarken, Başmüfettiş "*Cazzo*!" diye okkalı bir küfür savurarak telaşla sol yana kaçtı. Aynı anda Yıldız endişeyle bağırdı.

"İyi misiniz, bir şeyiniz yok ya?"

İki erkek polis de birkaç metre uzakta durdular, önce birbirlerine sonra Yıldız'a baktılar, ardından kahkahalarla gülmeye başladılar.

"İyiyiz, iyiyiz" dedi Carlo ikisinin yerine. "Bizde bir şey yok, asıl kapı ne âlemde?"

Üçünün de bakışları yeniden kapıya çevrildi, Yıldız ağır adımlarla yaklaştı.

"Sağdaki kanat biraz aralanmış. Kilit yuvasından oynamış galiba." İyice yakından baktı. "Evet, kilit dilinin girdiği ahşap yuva parçalanmış ama hâlâ tutuyor."

Kapının karşısına gelen Tobias hırsla söylendi.

"Çekil şef, şimdi halledeceğim ben onu."

Yıldız yana geçti, dikkat et demeye kalmadı, devasa bedeninin bütün gücüyle yüklendi kapıya Tobias; yine bir çatırtı duyuldu, sonra sağ kanat büyük bir gürültüyle içeri doğru açıldı, son anda kendisini toparlamasa Alman polis de kapıyla birlikte içeri girecekti.

"Siktiğimin kapısı" dedi ellerini silkeleyerek. "İşte bu kadar."

Yıldız o anda gördü yardımcısının boynundaki kırmızılığı.

"Yaralanmışsın Toby, boynunda kan var."

Sakince elini boynuna attı Tobias, parmaklarıyla yokladı.

"Önemli değil, küçük bir sıyrık."

Yıldız gözlerini yaradan ayırmadan yanına geldi.

"Eğil de bakayım... Hımm, derin değil." Elini deri ceketinin cebine soktu, Deniz'in anneler günü için aldığı üzerinde yeşil renkli bir yunus balığı olan sarı bir mendil çıkardı. "Şimdilik şununla silelim, içeride müdahale edecek bir şeyler buluruz."

Onlar konuşurken Carlo eve girmişti bile. Yıldız'la Tobias da ardından daldılar içeri. Çok uğraşmadan elektrik düğmesini buldu başmüfettiş. Işıklar yanınca büyük bir salonla karşılaştılar. İçerde ağır bir koku vardı, pencereleri açtılar, temiz bahar rüzgârı anında temizledi havayı. Yıldız tıkırtısından çalışmakta olduğunu anladığı buzdolabına yöneldi; kapağı açınca elma,

süt, ekmek, salam gibi yiyecekler gördü. Raflarda iki şişe beyaz şarap, bir şişe votka, üç şişe de Peroni vardı. İşin ilginci yiyeceklerin hiçbiri bozulmamıştı.

"Bay Rossi gelip gidiyormuş buraya" diyerek süt şişesinin üstündekileri okumaya çalıştı. "Son kullanma tarihi geçmemiş."

Birden canlanıvermişti Carlo.

"Bu iyi haber işte, Bay Rossi buraya sık sık gelip gidiyorsa bir nedeni olmalı."

"Öyle görünüyor" diyen Yıldız buzdolabının rafından votka şişesini çekerek mutfak tezgâhına yürüdü, beyaz fayansların üzerindeki kâğıt peçeteleri alarak yardımcısına yaklaştı. "Biraz canın yanacak Toby..."

Gerek yoktu der gibi baktı meslektaşı ama Yıldız'dan kurtuluş olmadığını bildiği için tartışmaya girmedi.

"Gel, otur şöyle" diyerek iskemleyi gösterdi Yıldız. "Tamam, bana doğru dön şimdi, böyle iyi, gömleğinin yakasını aç, omzuna doğru çek. Tamam, hazır mısın?"

Önemsemezmiş gibi dudak büktü meslektaşı, o her zaman hazırdı. Yıldız üzerine votka döktüğü peçete tomarını Tobias'ın kalın boynuna bastırdı.

"Ahh" diye zıpladı iri yarı polis. "Çok acıttı be Şef."

"Kusura bakma Toby ama söylemiştim... Dur, dur kıpırdama hemen, bant gibi bir şey bakacağım."

"Burada var Yıldız" diye eşyalar için kullanılan bir koli bandı uzattı Carlo. "İşe yarar değil mi?"

Yıldız emin olamamıştı, Tobias sabırsızca başını öne doğru salladı.

"Yarar, yarar, daha fazla votka dökmeyin yeter." Meslektaşlarının gülüşmelerine aldırmadan söylenmeyi sürdürdü. "Niye canım bu kadar yandı anlamadım ya. Altı üstü bir sıyrık."

"Herkesin canı yanar Toby" diye teselli etti Yıldız. "Sen şükret, boynundaki damarlar zarar görmemiş."

Tobias'a yapılan ilk müdahalenin ardından üç koldan evin içini araştırmaya başladılar. Burası Bay Rossi'nin Roma'daki dairesi gibi derli toplu değildi ama yaşamak için gereken her şey vardı. Buzdolabı, çamaşır makinesi, mutfak, altı kişilik bir yemek masası, küçük bir kitaplık, kocaman bir şömine, yerde

kırmızılı lacivertli bir Türk halısı. Kıvrılarak üst kata çıkan ahşap merdiveni gösterdi Yıldız.

"Yukarıda yatak odaları var herhalde."

"İki yatak odası, bir de banyo var" diye onayladı Carlo. "Odaların manzarası şahane, Etrüsk mezarları olduğu gibi görülüyor."

Daha ilk bakışta bu salonda öyle büyük miktarda para saklanacak bir yer olmadığını anlamıştı Yıldız. İki duvara karşılıklı olarak asılmış fotoğrafları gördü. Artık sararmaya başlamış bu fotoğraflarda Bay Rossi oldukça genç bir adam olarak poz vermişti, üzerinde fiyakalı bir üniforma vardı, akademiden mezun olduğunda çektirmiş olmalıydı, yanında asık suratlı bir adamla, çok güzel gülümseyen bir kadın duruyordu, muhtemelen annesiyle babasıydı. Karşı duvardaki fotoğrafta bir adam daha katılmıştı aralarına, kel kafalı, beyaz sakallı, bağa gözlüklü sevimli bir ihtiyar, üçünün tam önünde bir iskemleye kurulmuş, ciddiyetle dikmişti gözlerini kameraya. Bu adam da çiftliğin gerçek sahibi şu büyükbaba olmalıydı.

"Buraya gelin" diyen Carlo'nun sesiyle koptu yaşlı adamın bakışlarından Yıldız. Başmüfettiş kıvrılarak yukarı çıkan merdivenin altında eğilmiş, büyükçe bir ayakkabı dolabıyla uğraşıyordu. "Buraya, gelin, buraya. Sanki dolabın arkasında bir şey var."

Önce Tobias yaklaştı, ardından Yıldız. Meslektaşları gelince doğruldu Carlo, parmağıyla dolabın yaslandığı duvarın arasındaki parlaklığı işaret etti.

"Görüyor musunuz, hemen şurada."

Gerçekten de duvarın arasında bir ışık huzmesi vardı.

"Şunu çekebilirsek" diye yeniden iki eliyle dolabın kenarını kavrayarak oynatmaya çalıştı. "Kıpırdamıyor, sanki duvara monte etmişler. Ne yapacağız, bunu da mı sökeceğiz yerinden?"

Dolabın raflarında sıralanan ayakkabılar arasında Hollanda'nın şu ünlü tahta takunyalarından bir çift çarpmıştı Yıldız'ın gözüne. Saman sarısı rengindeki takunyaların ön taraflarında iki mavi yel değirmeni dönüyordu. Uzandı, sağ tekini almak istedi ama takunya sanki rafa yapışmış gibi kıpırdamadı. Bütün gücünü kullanarak kendine doğru çekti, ayakkabı değil ama dolap üzerine doğru geldi. Şaşkınlıkla kendini geriye attı Yıldız.

"Bu da ne böyle?"

Ayakkabı dolabı öne doğru gelince, arkasında yarı aralık ahşap bir kapı belirmişti. Biraz önce gördükleri ışık da işte bu kapının aralığından sızıyordu.

"Galiba aradığımızı bulduk" diye sevinçle bağırdı Carlo. "Bay Rossi'nin zulası burada olmalı."

Dolabı iyice kendilerine doğru çektikten sonra, yaklaşık bir buçuk metre boyundaki kapıyı iterek açtılar. Kapı açılınca aşağıya inen ahşap bir merdiven belirdi önlerinde. Yıldız başını uzatarak basamaklara doğru baktı.

"Burada bir bodrum var, en son kim girdiyse ışığını yanık bırakmış. Gördüğümüz aydınlık oymuş."

"Dur Şef, bekle" diyerek öne çıktı Tobias. "Belki de aşağıda birileri vardır." Silahını eline almış, iri gövdesiyle dar kapıdan geçerek basamaklardan inmeye başlamıştı. Carlo'yla Yıldız da elleri silahlarında onu takip ettiler. Bodrumda genizlerini yakan bir küf kokusu karşıladı onları ama birkaç basamak sonra alıştılar bu ağır havaya. Merdivenlerden inince tırmıktan kazmaya, baltadan testereye, yağ bidonlarından gübre çuvallarına, ahşap sandalyelerden tozlu perdelere kadar bir sürü ıvır zıvırla karşılaştılar ama burada ne bir canlı vardı ne de aradıkları para paketleri.

"Ardiye olarak kullanıyorlarmış" dedi Yıldız kuşku dolu bir sesle. "Ama niye giriş kapısını gizlemişler ki?" Etrafa bakındı. "Neyi saklıyorlar?"

Hâlâ silahını elinde tutmakta olan Tobias, gübre torbalarının gerisinde tavana kadar uzanan çelik rafları işaret etti.

"Şurada başka bir şey var galiba?"

Gösterdiği raflar sanki bir tür duvar işlevi görerek bodrumu ikiye ayırmış, depo olarak kullanılan alanın dışında geniş bir oda yaratmıştı. Metal rafların yanından geçince bu yapay odanın ortasında büyükçe bir masa gördüler, üzerinde plastik örtülerle kapatılmış iki bilgisayar duruyordu. Neler olduğunu anlamamışlardı, bir süre öylece kaldılar, ilk harekete geçen başmüfettiş oldu. Masaya yaklaştı, örtüleri kaldırdı. Gördükleri karşısında hayretle söylendi.

"Bunlar açıkmış." Ekrandaki görüntülerin ne olduğunu an-

layabilmek için birkaç adım geriye çekildi. "Mağara değil mi burası, bu minibüsün ne işi var orada?"

Carlo'nun bedeni engel olduğu için ekranları göremeyen Yıldız, "Hangi minibüs?" diye yaklaştı. "Neden bahsediyorsun?" Başmüfettişin yanına gelince o da fark etti bilgisayar ekrandaki gri minibüsü. Çok da büyük olmayan bir mağaranın içerisine park edilmişti. Şu büyük Sprinter'lardan biriydi, açık kapısından arka koltuklarının tümüyle sökülmüş olduğu görülüyordu. Ama ne yanında ne de içinde kimse vardı.

"Çiftlik arazisinin üzerinde bir yer burası" dedi birkaç adım geriden gelen Tobias. Elindeki tabancanın namlusuyla öteki bilgisayarın ekranını gösteriyordu. "Bakın Etrüsk mezarları da orada işte."

İşaret ettiği ekranda sadece Etrüsk mezarları değil aynı zamanda tepelerin arasında demir kapıyla kapatılmış bir mağaranın girişi de görülüyordu. Üçünün de zihninden aynı şey geçti. Adına emanet dedikleri o yasadışı para işte bu mağarada olmalıydı ama içeride gri bir minibüsten başka bir şey yoktu. İlk şaşkınlığını atlatan Carlo oldu.

"Bunlar güvenlik kameraları" dedi anlamaya çalışarak. "Bay Rossi mağaranın hem girişine hem de içine kamera koymuş. Hem de bizim güvenlik kameralarından. Saniye saniye kaydetmiş her şeyi."

Sabırsızca atıldı Yıldız:

"O zaman neler olup bittiğini görebiliriz, geriye alsana şu görüntüleri..."

Carlo aceleyle çöktü bilgisayarların bulunduğu masanın önündeki iskemleye. Klavyedeki tuşlara bastı, fareyi oynattı, böylece görüntüler hızla geriye sarmaya başladı. Ekrandaki saat 08:12'ye gelince "Minibüse bakın" dedi Yıldız eliyle ekranı işaret ederek. "Dur, dur Carlo, minibüsün üzerinde bir örtü var."

Başmüfettiş akışı durdurdu. Gerçekten de mağaradaki gri minibüsün üzeri bej rengi bir brandayla kaplıydı.

"Bugün birileri girmiş mağaraya" dedi Yıldız telaşla. "Sabah minibüs brandayla örtülüymüş, gelenler kaldırmış olmalı."

"Şunu biraz ileri alalım" diyerek yeniden fareye dokundu başmüfettiş, görüntüler hızla akmaya başladı, saat 12:23'e gel-

diğinde ekranda birileri belirdi. Sonunda silahını kabzasına koymayı akıl edebilen Tobias telaşla seslendi:

"Dur, dur Carlo, ekranda bir şeyler oluyor."

Akışı normal haline getirdi başmüfettiş. Evet, mağaraya üç kişi girmişti. Daha önce güvenlik kameralarında tespit ettikleri tepeden tırnağa siyahlar giymiş, kar maskeli üç zanlıdan başkaları değildi bu adamlar. Sakince, sanki evlerinde yürüyormuş gibi kendilerinden emin adımlarla mağarada ilerliyorlardı. Ama ne ilginçtir ki önce brandayla kaplı minibüse gitmeyip mağaranın duvarlarını incelemeye başlamışlardı.

"Kamera arıyorlar" dedi Carlo, saatler önce oradan ayrılmış olan zanlılar sanki onu duyacaklarmış gibi cılız çıkmıştı sesi. "Adamlar için güvenlik her şeyden önemli. Bir terslik olduğunu sezinleseler çekip gidecekler. Ama Bay Rossi onlardan daha tecrübeli, yıllardır güvenlik kameraları biriminin sorumlusuydu. Bakın, bulamadılar kamerayı işte... Bir de başlarındaki şu kar maskelerini çıkartırlarsa..."

Gerçekten de kameraları bulamamıştı zanlılar ama maskelerini çıkarmadılar. Yeniden güvenli adımlarla minibüse yaklaştılar. Elbirliğiyle brandayı çektiler, gri minibüs olduğu gibi çıktı ortaya. İçlerinden uzun boylu olanının elinde bir anahtar belirdi. Adam anahtarı kapıya doğru uzatarak üzerine bastı, minibüsün yan kapısı otomatik olarak açıldı.

"Bay Rossi'yi konuşturmuşlar" diye tahminde bulundu Tobias. "Baksanıza minibüsün anahtarını bile vermiş onlara. Yoksa o da mı yanlarında?"

Pürdikkat ekrandaki görüntüleri izleyen meslektaşları karşılık vermediler, çünkü açılan kapıdan minibüsün içine yan yana üst üste istiflenmiş paketleri fark etmişlerdi. Yıldız eliyle paketleri gösterdi.

"Şunları biraz büyütür müsün Carlo?"

Ekrandaki görüntü büyüdü, koyu yeşil plastik bir ambalajla kaplanmış onlarca paket belirdi gözlerinin önünde. Yeşil ambalajın üzerinde bir çizimle bir de yazı yer alıyordu ama seçilemiyordu.

"Şimdi netleştiriyorum" dedi Carlo tuşlara dokunarak. Önce yeşil plastiğin üzerindeki dişi harflerle yazılmış Troya

Seramik'i okudular, ardından siyah renkle çizilmiş ünlü tahta atı gördüler.

"Troya Atı mı bu?" dedi başını geriye atan Yıldız. "Uyuşturucu parasını Troya Atı ambalajıyla mı kamufle etmişler?"

Yıldız'ın sorusu da karşılıksız kalmıştı çünkü meslektaşları minibüse yaklaşan uzun boylu zanlının cebinden çıkardığı çakıyla ambalajı kesmeye başladığını görmüşlerdi. Adam paketi açınca içindeki paralar göründü, destelerden ikisini eldivenli elleriyle alıp arkadaşlarına gösterdi. O bunu yaparken, "Yüzlük dolarlar" diye mırıldandı Carlo. "Yüzlük desteler halinde paketlenmiş, yüzlük dolarlar. Her pakette en az bir milyon dolar olmalı. Minibüs paketlerle dolu." Kafasından bir şeyler hesapladı. "Yüz paket olsa yüz milyon dolar eder."

Hayranlıkla söylendi Tobias:

"Güzel para..."

Hemen tersledi Yıldız:

"Ama uğruna ölünecek kadar değil."

Görüntüler yeniden akmaya başlamıştı. Üç zanlı da hummalı bir çalışmaya girişmişlerdi, paketleri ikişer ikişer kucaklayarak, kameranın göremediği bir yere taşıyorlardı. Carlo iskemlesini yana çekerek öteki ekranın karşısına geçti.

"Bir de mağaranın girişindeki kameraya bakalım."

Yeniden tuşlara basıp fareye dokundu ve mağaranın girişini gösteren görüntüler geriye akmaya başladı. Saat 12:15'te beyaz bir araç belirdi ekranda.

"Ambulans mı o?" diye sordu Carlo gözlerini kısarak. "Evet, ambulansmış."

Gerçekten de siyahlar giyinmiş üç zanlı bir ambulanstan iniyordu. Kendilerinden emin bir tavırla etrafa şöyle bir göz attıktan sonra ellerindeki anahtarla mağaranın girişini kapatan iki kanatlı büyük metal kapıyı açtılar. Ama nedense, ambulansı kapının önünde bıraktılar. Tobias'ın gözünden kaçmamıştı bu.

"Niye ambulansı mağaraya sokmadılar ki?"

Bakışlarını yeniden yandaki bilgisayarın ekranındaki minibüse çeviren Carlo, "Sanırım mağara iki aracı alacak kadar büyük değil" diye tahminde bulundu.

Yıldız'ın aklı öteki ekrandaki ambulansa takılmıştı.

"Biraz ilerletsene Carlo, şu ambulansın içini görebilecek miyiz bakalım?"

Kameradaki görüntüleri saat 12:45'e kadar ilerletti başmüfettiş. Şimdi ekranda, Troya Seramik ambalajıyla kaplı iki paketi ambulansa yerleştiren orta boylu zanlı görülüyordu. Siyahlar giymiş şahıs, ambulansın arka kapısından geçerek kıymetli yükünü aracın zeminine bırakıyordu.

"Ambulansın da içini boşaltmışlar" dedi Yıldız. "Demek ki çok önceden hazırlamışlar bu aracı."

Gizli bir hayranlıkla söylendi Tobias.

"Sadece bu aracı hazırlamadılar Şef, daha yirmi dört saat dolmadan bir yol yapım kamyoneti çaldılar, gümrük müdürünün cesedini kilisenin önüne bıraktılar, üç polisi öldürdüler, mavi bir minibüsle emniyet müdürünü kaçırdılar..." Durdu, eliyle ensesini kaşıdı. "Benim anlamadığım, bu kadar kısa sürede Bay Rossi'yi nasıl konuşturdular?"

Kısa bir sessizliğin ardından "Belki de emniyet müdürümüz, katillere tuzak kurdu" dedi Carlo başını geriye çevirerek. "Bay Rossi'yi küçümsemeyin, çok zeki bir polistir. Güya kolayca çözülmüş gibi yaparak adamlara paranın yerini söyledi. Baksanıza katiller nokta atışı yapıyorlar, ellerinde anahtarlar var. Paranın mağarada olduğundan eminler, bu eve bile uğramadan, doğruca mağaraya gidiyorlar."

Tobias zihnini kemiren düşünceyi dile getirdi.

"Peki buraya uğramayı niye düşünmediler? Rossi evin anahtarını da vermiş olmalı."

"Eğer mağarada yüz milyon doları bulmasalardı buraya da uğrarlardı" diye yanıtladı Yıldız düşünceli bir tavırla. "Bay Rossi anahtarı vermemiş olsa bile, bizim gibi kırıp girerlerdi içeriye. Ama adamlar amaçlarına ulaşmışlardı. Bay Rossi'yi kaçırmış, el konulan parayı kurtarmışlardı. Üstelik zamana karşı yarışıyorlardı. Geçen her saniye onların aleyhine çalışıyordu. Nefesimizi artık enselerinde hissediyorlardı. Önünde sonunda burayı bulacağımızı da biliyorlardı. Anlamsız yere zaman kaybetmek ölümcül bir hata olabilirdi. Baksanıza, bu kayıtlar üç saat öncesini gösteriyor, yani adamlar üç saat önce almışlar paraları. Yüz milyon doları bulduklarına göre bu evi araştırmanın bir manası da kalmamıştı."

"Aynen öyle Yıldız" diye destekledi başmüfettiş. "Demek istediğim buydu işte, Bay Rossi, katillerinin böyle hareket etmek zorunda olduklarını biliyordu. Hatta paraları alırken adamların yüzlerindeki maskeleri çıkartacaklarını bile beklemiş olabilir. Böylece de onları yakalatmayı ummuştur."

Tobias umutsuz, neredeyse öfkeyle başını iki yana salladı.

"Ama olmadı, adamlar maskelerini çıkarmadılar. Çıkarmazlar zaten, en küçük ayrıntıyı bile atlamıyorlar, hiçbir şeyi şansa bırakmıyorlar. Hem emniyet müdürünü kaçırdıklarına hem de parayı aldıklarına göre artık amaçlarına da ulaştılar. Yollara barikatlar kurdurup beyaz bir ambulans arayalım desek, çoktan Roma'daki inlerine varmış, dolar paketlerini yeni zulalarına yerleştirmişlerdir bile. Sahi nasıl yakalayacağız biz bu herifleri?"

KAFEDE

Üflemeli çalgıların hüznüyle başlayan, yaylılarla neşelenen, sonra bir halk şarkısı gibi coşkuyla yükselen Çaykovski'nin *İtalyan Kapriçyosu*'nun kulaklarını doldurduğu tarihi kafenin geniş penceresinin önündeki küçük masada oturuyorlardı. Gökyüzü altın sarısı bir kızıllıkla kaplanmıştı; San Pietro Katedrali'nin kubbeleri, yüksek binaların kuleleri, kahverengi kiremit döşenmiş çatılar, geniş teraslar, dar labirentler gibi birbirine bağlanan sokaklar, tarihi meydanlar uzun gölgelerle kaplanıyor, bütün Roma ağır ağır sönmekte olan güneşin altında sanki başka bir dünyaya ait gizemli bir şehir gibi görünüyordu.

"Savaş tanrısı kan istiyor" dedi Angelo başıyla güneşi göstererek. "Eski Roma'da bu kızıllığı gören kâhinler böyle yorum yaparlarmış. Bunu duyan halk paniğe kapılır, 'Deli Mars yine bir çorap örecek başımıza' diye korkudan titrermiş."

Buzlu Aperol Spritz'inden bir yudum alan Isabella yadırgamıştı.

"Ne zamandan beri kehanetlere inanıyorsun?"

Dirseklerini masanın üzerine dayayan Angelo muzipçe gülümsedi.

"Kehanetlere inanmam, sanata inanırım, bir romanda okumuştum bu sözleri."

Ters bir şeyler olduğunu sezinlemişti Isabella.

"Kötü bir şey yok değil mi? Çok yorgun görünüyorsun, yorgun değil de neşesiz."

Yanıtlamadan önce bir yudumda espressosunu bitirdi Angelo.

"Kötü bir şey yok, en azından bizim için yok. Süreç tam planladığımız gibi sonuçlanacak, hatta düşündüğümüzden daha iyi gidiyor. Biraz yorulduk tabii. Ama sorun yok, bilirsin alışığız bu tempoya." Duraksadı. "Ancak öğleden sonra kötü bir haber aldım, Aristoteles'i öldürmüşler."

İrkildi Isabella, sağ elini ağzına doğru götürdü.

"Son müşterimiz olan Aristoteles'i mi?"

Bitkin yüzü, alaycı bir gülümsemeyle aydınlandı Angelo'nun.

"Filozof olan yanılmıyorsam iki bin üç yüz küsur yıl önce eceliyle ölmüştü. Bizim Aristo öldü, şu yeni işverenimiz. Pek de iyi bir işadamı değildi, aslına bakarsan iyi bir insan bile sayılmazdı. Yine de hakkında kötü konuşmak istemem, senin de çok iyi bildiğin gibi sözleşmemize sonuna kadar sadık kaldı."

Angelo'nun vurdumduymaz tavrı Isabella'nın daha çok endişelenmesine yol açmıştı.

"Yoksa siz de mi tehlikedesiniz?" diye fısıldadı. "Katiller sizi de mi tanıyorlar?"

Gözlerini güvenle kadının güzel yüzüne diken Angelo sağ elini usulca kaldırdı.

"Sakin ol Bella, tehlikede filan değiliz. Kimse bizi tanımıyor. Müşterilerle nasıl ilişki kurduğumuzu biliyorsun, protokoller son derece güvenli. Lübnan'daki Adonis vermişti bağlantı adresimizi Aristoteles'e. Ama Adonis de bizi tanımıyor ki, Milano'da çocuk tacizcisi bir bankeri cezalandırmıştık onun için, hepsi bu. Kim olduğumuz hakkında en küçük bir fikri bile yok. Üstelik Aristoteles'i öldürenler de öldürüldü. Bizim yerimize polis cezalandırdı onları. Hem de Alman polisler. Yani hiçbir sorun yok."

Isabella'nın koyu kadifemsi gözlerindeki tedirginlik bir türlü dağılmıyordu.

"O zaman niye böyle apar topar buluştuk. Normal görüşmemiz bir hafta sonra değil miydi?"

Son derece doğal bir tavırla açıkladı Angelo:

"Çünkü işi erken bitirdik, Güneş Koşucusu artık koşamayacak. Para da elimizde..."

Yüzündeki endişe dağılır gibi oldu Isabella'nın.

"Çok iyi, bu dosyayı kapatalım o zaman."

"Henüz değil" diyen Angelo ceketinin cebinden bir zarf çıkarttı. "Şunu çantana koysana."

Şaşkınlıkla baktı Isabella.

"Bu nedir?"

"Çantana koy" diye yineledi Angelo. "Yarın açacaksın.

Ama Isabella'nın merakı ağır bastı, parmakları zarfın üzerinde gezindi.

"Yapma" diye çıkıştı Angelo. "Zarfı yarın açacaksın, belki gerek de kalmayacak. Ama ben gelmezsem..."

Öylece kaldı Isabella.

"Ne demek ben gelmezsem? Hani tehlikede değildiniz?"

Eliyle zarfı işaret etti Angelo.

"Önce şunu çantana koy... Hah şöyle, tamam. Rahat ol Bella, peşimizde kimse yok. Onların hepsini hallettik ama son bir şey kaldı, onu da yaptık mı bu meseleyi tümüyle kapatmış olacağız."

Kadının aklı karışmıştı.

"Anlamıyorum, şimdi siz müşterinizin bütün istediklerini yaptınız." Sesini kısarak yan masadakilere baktı, kimse onlarla ilgilenmiyordu. "Yani istedikleri adamları temizlediniz, çaldıkları parayı da buldunuz, peki daha ne yapmanız gerekiyor?"

Neden anlamıyorsun der gibi baktı Angelo.

"Adamın cesedi elimizde, onu götürüp öylece gömemeyiz yahut götürüp ıssız bir yere atamayız. Öncekilere ne yaptıysak emniyet müdürüne de onu yapacağız."

Kısa kızıl saçların çevrelediği aydınlık yüzü karardı Isabella'nın.

"Saçma!" diye çıkıştı. "Çok saçma! İşi başarıyla sonuçlandırmışsınız. Muhteşem finalinizi, görkemli kapanışınızı yapmışsınız zaten. Niye kendinizi tehlikeye atıyorsunuz ki? Böyle bir risk almaya değer mi?"

Angelo yine şakaya vurdu.

"Asıl risksiz bir hayat yaşamaya değmez."

Kaşları çatıldı Isabella'nın.

"Sözcük oyunu yapma Angelo, neresinden bakarsan bak aptalca bir davranış bu. Şansınızı fazla zorluyorsunuz."

Yüzünde sakin bir ifade belirmişti Angelo'nun.

"Boşuna endişe ediyorsun, şu ana kadar yakalanmadık, bundan sonra da yakalanmayacağız. Sana söz veriyorum, yarın öğleye doğru... Bak saatini de söylüyorum, 11:15'te bankada olacağım, duble espressom hazır olsun, masada kahvemi görmezsem külahları değişiriz, bütün paramı çekerim bankadan."

Kuşkularında haklı olduğunu anlayan Isabella telaşla sordu:

"Yarın geleceksen bu zarfı niye veriyorsun bana?"

Kaçamak bir bakış attı Angelo.

"Her ihtimale karşı, şurada tatlı tatlı sohbet ederken de düşüp ölebiliriz, değil mi? İnsan çok zayıf bir mahluk..."

"Yapma Angelo" dedi yalvaran bir sesle. "Lütfen yapma, çok anlamsız bir davranış bu. Neyi kanıtlamaya çalışıyorsun? Kime meydan okuyorsun?"

Birden ciddileşti Angelo.

"Kimseye meydan okumuyorum, bir şey kanıtlamak istediğim filan da yok. Eserinizi yarıda bırakmak istemiyoruz, hepsi bu."

Genç kadın çıldıracak gibiydi.

"Ne demek eserinizi yarıda bırakmak ya, siz seri katil misiniz?" Sesi gereğinden yüksek çıkmıştı, yan masadaki genç çift şöyle dönüp baktılar. Ama onları hiç umursamadı Bella. "Biraz mantıklı olun lütfen..."

Önündeki espresso fincanını usulca itti Angelo.

"Çok mantıklıyız aslında. Biz seri katil değiliz ama sanatçıyız." Sanatçıyız derken onları dinleyenlere duyurmak için sesini iyice yükseltmişti. "Eserin tümünde bütünlük olması gerekir. Nasıl başladıysak öyle bitirmeliyiz. Michelangelo *Davut*'u yapmaya başladığındaki heyecanını son keski vuruşuna kadar korumasaydı, aynı özeni heykelin bitmiş halini zımparalayıncaya kadar sürdürmeseydi bir başyapıt ortaya çıkar mıydı?"

Isabella artık dinlemiyordu bu gerekçeleri.

"Arkadaşların ne diyor bu işe? Ruben'le Miran da kabul ettiler mi? Yoksa onlara sormadan mı yapıyorsun?"

İlk kez küskün bir ifade belirdi Angelo'nun yüzünde.

"Keyfim için kimseyi tehlikeye atmam ben" dedi, o da sesini kısarak konuşmaya başlamıştı. "Paris Konservatuarı'nda karşılaştığımız günden beri kararları ortak alırız. Ben onların öğretmeniyken de böyleydi, bugün de böyle. Bu süreci de Ruben ve Miran'la birlikte planladık. Önce günlerce tartıştık, her bir ayrıntı üzerinde saatlerce çalıştık, giysiler, boyalar, aksesuarlar, bütün malzemeleri aldık, kullanacağımız araçları hazırladık, mekânları tek tek dolaştık, hepsini kaydettik, defalarca prova yaptık. Bu işi bir gösteriye çevirmek istedik."

"Neden?" diye kesti Isabella. "Neden yapıyorsunuz ki bunu? Kim sizden böyle bir gösteri yapmanızı istiyor?"

Yeniden eğlenceli bir ifade belirmişti Angelo'nun yorgun yüzünde.

"Doğu tasavvufunda şöyle bir cümle vardır. 'Ben gizli bir hazine idim, bilinmek istedim ve kâinatı yarattım' der. Bizim kâinatı yaratacak gücümüz yok ama eylemimiz bilinsin istiyoruz. İnsanlar ne yaptığımızı anlasınlar..."

"Zırva" dedi Isabella suçlayan bir sesle. "Zırva! Onları yönlendirdin, değil mi Angelo? Kendi düşünceni desteklemeleri için Ruben ile Miran'ı ikna ettin."

Ciddiyetle başını iki yana salladı Angelo.

"Yapmadım, öyle bir şey asla yapmam, kararları birlikte aldık, içimizden hiç kimse karşı çıkmadı... İnanmıyorsun değil mi? Tamam, bu akşam eve gidince bir kez daha soracağım onlara, son bir oylama daha yapacağım. Merak etme, kimseyi yönlendirmeye çalışmayacağım, hatta senin sözlerini bire bir aktaracağım onlara. Eğer arkadaşlarım istemezse bu gösteriyi kesinlikle iptal edeceğim."

Sonucun değişmeyeceğini bilen Isabella çaresizce bakmayı sürdürüyordu.

"Doğru söylüyorum" diye yineledi Angelo. "Benim inancım yok, yemin edemem ama annenin aziz hatırasının önünde söz veriyorum, oylamayı kaybedersem, kesinlikle sergiden vazgeçeceğim." Sağ elini boşlukta salladı. "Ne yapalım, bu iş de yarım kalsın..."

Artık karşılık vermedi Isabella, uzaklarda kaybolan güneşin ardından alacakaranlığa teslim olan şehre bakarak derin bir iç geçirdi sadece.

46

Birazdan çok güzel bir gün doğacak

"Belki de yanılıyoruz Şef" dedi sırtını duvara dayayan Tobias. "Belki de gelmeyecekler. Vakit gece yarısını çoktan geçti, birkaç saat sonra gün ışıyacak. Adamlar vazgeçtiler galiba. Zaten mantıklı olan da bu değil mi? Listelerindeki herkesi öldürdüler, Güneş Koşucusu'nu yakaladılar, parayı da aldılar. Niye kendilerini tehlikeye atsınlar?"

Aventino Tepesi'ndeki, Santa Prisca Kilisesi'ni gören bir binanın önünde gölgeye çekilmiş ayakta dikiliyorlardı. Gökyüzü bulutlarla kaplıydı, sabaha doğru çıkan serinlik bitkin bedenlerini tatlı bir ürpertiyle sarıyordu. İki saat arabada bekledikten sonra, biraz hava almak için kendilerini dışarıya atmışlardı. Kilise'nin önüne karargâh kurmalarının nedeni kardinaller için yapılmış bu Hıristiyan ibadethanesi değil, aynı mekânın altında bulunan Mithra tapınağıydı.

Bakışlarını kilisenin kapısından ayırmadan yanıtladı Yıldız.

"Gelecekler Toby, o görkemli finali yapmadan bu işi bitirmezler. Bay Rossi'yi yakaladılar, muhtemelen de öldürmüşlerdir ama henüz sergilemediler. Emniyet müdürünün bedenini muhteşem bir gösteriyle kamuoyuna sunmadan bu sayfayı kapatmayacaklar. Bizim için anlamsız gibi görünen bu riskli davranış onlar için mutlaka yapılması gereken bir hareket, bir kapanış töreni. Bundan vazgeçmeyecekler. Daha önce de söyledim, bu adamlar tanıdığımız kiralık katillere, para için adam öldüren adi tetikçilere benzemiyor. Muhtemelen müşterilerini de kendileri seçiyor, her parayı bastıran için suikast düzenlemiyorlar. Baksana, öldürdükleri adamların hepsi suça bulaşmış insanlar."

Sırtını duvardan kopardı Tobias.

"Ama onları kiralayanlar da farklı değil ki, şu Memili Dayı adi bir uyuşturucu satıcısı, şu bizim misafirperver Mesut Kani bildiğin kara para aklayıcısı..."

Yıldız da biliyordu böyle olduğunu, katilleri savunmak gibi bir derdi de yoktu ama adamları yakalamak için onları iyi tanımak gerektiğini düşünüyordu.

"Haklısın, katillerin sütten çıkmış ak kaşık olduklarını söylemiyorum zaten. Ama belli bir yöntemle hareket ediyorlar, kendilerine göre bir felsefeleri olmalı. Tiber Nehri'nde kayıkta cesetleri bulduğumuzdan beri bu ritüeli bozmadılar, bundan sonra da bozmayacaklar. Üstelik şu âna kadar nerdeyse hiç hata yapmadılar. En küçük bir sorunla karşılaşmadan, aksamadan, kafalarındaki senaryoyu başarıyla hayata geçirdiler. Adamlar emniyet müdürünü kaçırdılar, daha ne olsun? Onlarla bir kez bile temas kuramadık. Yanlarına bile yaklaşamadık. Adamlardaki kibri düşünebiliyor musun? Kim bilir nasıl küçümseyip nasıl alay ediyorlardır bizimle. Yok Toby, kendilerine duydukları güvenin doruğundayken, bu tehlikeli oyunu, bu kanlı serüveni yarıda bırakamazlar. Gelecekler, mutlaka gelecekler..."

Böyle konuşmasına rağmen aslında söylediklerinden kendi de hiç emin değildi. Katillerin niyeti bu olsa bile, küçücük bir aksama tüm planlarını değiştirebilirdi. Belki de içlerinden biri itiraz eder, böyle bir risk almaktan kaçınabilirlerdi. Belki başka bir engel çıkar, Bay Rossi'nin cesedini şehir dışında karanlık bir köşeye atıverip kayıplara karışırlardı. Ama bu ihtimalleri aklına getirmek istemiyordu Yıldız. Geleceklerdi, gelmelilerdi, şu ana kadar olanlar bu beklentisinin gerçekleşeceğini söylüyordu. Ayrıca gelmelerini umut etmek dışında başka çareleri yoktu. O anda çaldı telefonu. Başmüfettişti arayan.

"Alo Carlo?" diye aceleyle açtı Yıldız. "Var mı bir gelişme?"

Başmüfettişin ekibi Caracalla Hamamı'ndaki Mithraeum'un civarında mevzilenmişti. Komiser Fabio'nun grubu ise Palazzo Barberini bahçesinde bulunan Mithra tapınağının etrafında bekliyordu. Gümrük müdürünün cesedinin dün gece San Clemente Bazilikası'nın önünde bulunmasından sonra, Bay Rossi'nin cesedinin de eskiden Mithra tapınağı olarak kullanılan bir mekânın önüne bırakılacağı kanaatine varmışlardı. O yüzden

başmüfettişin telefonunu iyimser bir beklentiyle açmıştı Yıldız, belki bir gelişme vardır diye.

"Hayır Yıldız, bir tek şüpheli bile geçmedi" dedi Carlo yılgın bir sesle. "Sizde durum ne?"

Etrafa şöyle bir baktı Yıldız.

"Burası da bir mezarlık kadar sakin. Komiser Fabio'dan haber var mı?"

"Onlarda da bir gelişme yok. Belki de boşuna bekliyoruz, belki de artık çoktan sırra kadem bastı adamlar."

Aklın yolu birdi, o da Tobias gibi mantıklı düşünüyordu ama Yıldız bir türlü katılamıyordu onlara, bir türlü kabul edemiyordu yenilmiş olmayı.

"Belki de yanlış yerlerde bekliyoruz" dedi yeni bir düşünce geliştirerek. "Belki de Mithra tapınağına bırakmayacaklar Bay Rossi'nin cesedini."

Carlo'nun sıkıntıyla oflaması duyuldu telefonun öteki ucundan.

"Nereye bırakacaklar peki? İmparator Constantin'in rakibi Maxentius'u yendiği Milva Köprüsü'ne mi? Kolezyum'un yanındaki Constantin Kemeri'ne mi? Constantin'in devasa heykelinin bulunduğu Capitolini Müzesi'nin önüne mi? Nereye?"

Sesi artık öfkeli çıkıyordu. Uykusuzdu, bıkmıştı, tahammülü azalmıştı, daha da kötüsü katilleri yakalayacaklarına olan inancını yitirmişti. Kimseye söylemiyordu ama Bay Rossi'nin cesedini bir yere bıraksalar da artık bu dava kapansa diye geçiriyordu içinden.

"Niye imparator Constantin?" diye sordu Yıldız merakla. "Neden onunla ilgili anıtları saydın?"

"İmparatorluk başkentini Roma'dan taşıyıp İstanbul'a götüren Constantin de o yüzden. Olay Türkiye'yle bağlantılı değil mi? Ne bileyim Yıldız, katiller ona gönderme yapar diye düşündüm işte. Çok da ciddiye alma söylediklerimi."

Ama ciddiye aldı Yıldız, başmüfettişin sözleri başka bir ihtimalin kapısını aralamıştı zihninde.

"Bence doğru düşünüyorsun Carlo ama imparator seçimin yanlış. Constantin'in değil, Augustus'un anıtına gitmeliyiz. Var değil mi öyle bir anıt?"

"Ne, neden bahsediyorsun?" diye homurdandı Carlo. "Augustus da nereden çıktı şimdi?"

"Nereden çıkacak, olayların Türkiye'yle bağlantısını sağlayan kişi Zoilos değil mi? Bütün entrika, Afrodisias'ın hâmisi olan bu adamın mezar kabartmalarının Roma'ya taşınmasıyla başlamadı mı? Peki, Zoilos'un Roma'daki en yakın arkadaşı kimdi?"

"İmparator Augustus" diye mırıldandı sönük bir sesle başmüfettiş,

"Evet, ilk imparator Augustus... Anlıyor musun Carlo, katiller Bay Rossi'nin cesedini Anadolu'yla bağlantılı tarihi bir mekânda sergileyeceklerse, bu yer Augustus'la ilgili bir anıt olmalı. Var mı böyle bir yer?"

Kısa bir duraksamanın ardından yanıtladı başmüfettiş.

"Var, var tabii..."

Sabırsızca atıldı Yıldız.

"Neresi?"

"Birçok anıt var ama senin söylediğine en uygun yer, Mozole... Augustus Mozolesi olabilir. Şehrin tam göbeğinde, Augustus Meydanı'nda ama..."

"Aması yok Carlo" dedi Yıldız kararlı bir sesle. "Biz oraya gidiyoruz, eğer katiller senin dediğin gibi ortadan kaybolmadılarsa kurbanlarını büyük ihtimalle İmparator Augustus'a sunacaklardır..."

"Bundan emin olamayız" diyecek oldu başmüfettiş ama anında yapıştırdı lafı Yıldız:

"Ama emin olmak için de oraya gitmemiz lazım. Çok az vaktimiz kaldı Carlo, katilleri yakalamak için bu son şansımız olabilir. Yakın mı Augustus Meydanı bize?"

"En fazla on beş dakikada gidersiniz, bu saatte kimse yoktur yollarda."

Sanki Carlo'nun sesindeki yorgunluk da kalkmış gibiydi.

"Tamam, o zaman biz yola çıkıyoruz. Haberleşiriz..."

Tobias'ın hali de Carlo'dan çok farklı değildi aslında, Yıldız'ı anladığı pek söylenemezdi. Dün geceden beri o kadar çok olay olmuş, o kadar çok fikir yürütülmüş, o kadar çok koşturulmuş, o kadar çok hayal kırıklığına uğramışlardı ki

artık ne düşüneceğini bilemiyordu. Aslına bakılırsa düşünmek de istemiyordu, o yüzden hiç itiraz etmeden Başkomiseriyle birlikte arabaya yöneldi.

"Sen kullan" dedi Yıldız binerken. "İstediğin kadar sürat yapabilirsin, ne kadar çabuk gidersek o kadar iyi."

Şefin sabaha karşı aniden uyanan bu zindeliği karşısında şaşıran Tobias da toparlanma gereği duydu.

Sanki üzerindeki yılgınlığı atmak istercesine başını sertçe iki yana salladıktan sonra,

"Merak etme Şef" dedi canlı bir sesle. "Göz açıp kapayıncaya kadar oradayız."

Arabaya binip motoru çalıştırdıktan sonra en sevimli halini takınarak yeniden Yıldız'a baktı.

"Başım tuttu Şef. Zanlılar gelecek diye saatlerdir sigara içirmedin. Gittiğimiz yerde de aynısını yapacaksın, bir sigara yakayım mı giderken?"

Arabada asla sigara içirmezdi Yıldız ama yardımcısı öyle yalvarırcasına bakıyordu, sesinde öyle acıklı bir tını vardı ki, "İç, iç bakalım" diye gönülsüzce razı oldu. "Ama bak işte söylüyorum, önünde sonunda sana bıraktıracağım bu zıkkımı."

Hemen paketini çıkardı Tobias, dudaklarının arasına bir sigara yerleştirerek çakmağı çaktı, arabanın içine acı tütün kokusu doldu. Sigara dumanını üflerken rahatlamış bir halde mırıldandı:

"Bırakacağım Şef, bırakacağım, sana söz ilk fırsatta bırakacağım bu mereti."

Böyle söylemesine rağmen sigarasından derin bir nefes daha çekmeyi ihmal etmemişti. Arabaları hızla karanlık sokağa doğru atılırken Yıldız da telefonunu çıkarmış, Augustus yazarak navigasyonu çalıştırmıştı ama telefonun ekranında beliren görüntüye bakınca hayretle söylendi.

"2677 kilometre mi? Bu ne ya, Ankara'yı gösteriyor, iyice sapıttı bu alet. Ankara Hacı Bayram Veli Cami'siyle ne ilgisi var Augustus'un?"

Tobias neşeyle takıldı.

"Yok Şef, o kadar da değil, göz açıp kapayıncaya kadar Ankara'ya gidemeyiz."

"Dur be Toby!" diye azarladı Yıldız. "Anlamaya çalışıyorum ne olduğunu... Ah, tamam, tamam... Hata bendeymiş, Mozole yerine tapınak yazmışım. Augustus Mozolesi... Evet işte çıktı, 3,5 kilometre uzakta, 15 dakika diyor..."

"Daha çabuk gideriz Şef." Döndü, Yıldız'ın elindeki telefona baktı. "Ama Ankara'da Augustus Tapınağı'nın ne işi var?"

"Ben de şaşırdım Toby ama Roma İmparatorluğu işte, demek ki Anadolu'da da imparatorlarını onurlandırmak istemişler. Hani eski Roma'da imparatorlar ölünce tanrı oluyormuş ya, Augustus'u da ölümsüz ilan etmişler böylece."

"Bizim Zoilos'un işi olmasın bu? Sadece büyük aşkı Afrodit için Afrodisias'ı ayağa kaldırmakla kalmamış, bir de ona özgürlüğünü veren imparatoru tanrı ilan ettirmiş olmasın?"

"Sanmıyorum, Afrodisias Ankara'dan çok uzakta. Zoilos'un o kadar kudreti olduğunu düşünmüyorum. Bu tapınağı başkaları yaptırmış olmalı. Neyse, şimdi bununla uğraşacak halimiz yok..." Telefonu Tobias'ın göreceği şekilde konsola yerleştirdi. "Buradan takip edersin yolu."

Işıklı sokaklardan, iki yanı ağaçlarla çevrili aydınlık caddelerden, dar köprülerden geçerek ulaştılar Augustus Mozolesi'nin bulunduğu meydana.

"Yavaşla Tobias" diye mırıldandı Yıldız. "Köprüyü görüyor musun, karşısından sağa dönmemiz lazım."

Gözlerini kısarak baktı yardımcısı.

"Işıkların oradan mı?"

Eliyle ilerisini gösterdi Yıldız.

"Evet, evet kilisenin yanından."

Gördüğü yapının kilise olduğundan çok emin değildi Tobias.

"Şu bina mı?"

Yıldız da başını eğmiş, yolu inceliyordu.

"Evet, bak navigasyonda yazıyor, San Girolamo Hırvatistan Kilisesi... Işıklardan sola dönersek tam onun yanından geçeceğiz. Evet, işte burası, Via Tomacelli, doğru yerdeyiz... Çok yaklaştık, yüz metre sonra sola dönmemiz lazım..."

Kilisenin yanından geçince arabanın hızını iyice düşürdü Tobias, ileride sola dönecekleri köşeyi kaçırmak istemiyordu. Yüz metre kadar ilerleyince Yıldız sol tarafa baktı.

"Tamam, buradan gireceğiz, Bak Augustus Mozolesi de orada işte, kahverengi tuğlalardan yapılmış yuvarlak bina, şu dondurma kamyonunun arkasında. Gördün mü?"

Tobias eğilip Mozole'ye açılan kısa sokağa baktı, pembe dondurma kamyonunu gördü ama direksiyonu oraya çevirmedi, aksine hızını artırarak dümdüz ilerlemeye başladı.

"Ne yapıyorsun Toby?" diye çıkıştı Yıldız. "Niye girmedin sokağa?"

Hiç telaşlanmadan kısık sesle açıkladı yardımcısı.

"Dondurma kamyonun içinde birileri var Şef..."

Yıldız hızla başını çevirdi, kamyona baktı. Gerçekten de camın arkasında birileri hareket ediyordu.

"Gecenin bir yarısı dondurma kamyonunda ne işi var bu insanların?" diye fısıldadı gergin bir sesle. "Bizim katiller olmasın? Çok uzaklaşmayalım, karanlık bir köşe bulur bulmaz park et arabayı."

Beş metre kadar ileride ışıkları söndürülmüş et restoranının yanındaki çıkmaz sokağa girdiler. El frenini çekip motoru susturdu Tobias.

"Biraz bekleyelim" dedi Yıldız silahını eline alarak. "Eğer kamyondakiler aradığımız şahıslarsa arabanın gürültüsünü duymuş olabilirler, sakinleşmelerini bekleyelim."

On dakika kadar hiç konuşmadan öylece durdular, bu süre boyunca caddeden tek bir araç bile geçmemişti.

"Hadi Toby" dedi sonunda Yıldız. "Bu kadar yeter." Sessizce indiler arabadan. İkisi de tabancalarını ellerine almışlardı, az önce arabayla geçtikleri Via Tomacelli'yi temkinli adımlarla gerisingeri yürümeye başladılar. Güya gizlenmeye çalışıyorlardı ama boşuna, önlerinden geçtikleri vitrinlerin ışıkları olduğu gibi ortaya çıkartıyordu onları. Bereket versin cadde çok sakindi, tek bir canlı bile görünmüyordu ortalıkta, birkaç dakika içinde Mozole'ye açılan sokağın köşesine ulaştılar. Köşeye gelince durdular, kulak verip etrafı dinlediler, mağazaların tentelerine çarpan rüzgârın çıkardığı hafif gürültüden başka ses duyulmuyordu. Biraz bekledikten sonra Yıldız, hadi dercesine başıyla sokağı işaret etti. Ellerindeki silahları dengeleyerek köşeden çıkmaya hazırlanıyorlardı ki, açılan bir kapı sesi duydular. Metalik bir

sesti bu. Oldukları yerde kaldılar, dondurma kamyonundan birileri çıkıyor olmalıydı. Yıldız eğildi, güdük sokağa baktı. Evet yanılmamışlardı, kamyonun arka kapısı açılmış, artık aşina oldukları o siyahlar giyinmiş kar maskeli adamlardan orta boylu, sağlam yapılı olanı aşağıya iniyordu. Adam inince şöyle bir baktı etrafa, sonra yeniden kamyonun kapısına uzandı, ahşaptan yapılma mobil bir rampayı zemine kadar çekti. Ardından doğruldu, eliyle gel işareti yaptı. Kapıda tekerlekli bir sandalye belirdi. Sandalyede biri oturuyordu. Kocaman kafasını, seyrek saçlarını, kalın kaşlarını, uzun burnunu, geniş çenesini süsleyen simsiyah sakallarını görür görmez tanıdı Yıldız: Bu adam emniyet müdürü Roberto Rossi'den başkası değildi. Ancak kendi başına hareket edemiyor, tekerlekli iskemle sallandıkça onun da gövdesi istemsizce sağa sola kıpırdanıyordu. Tıpkı öteki kurbanlar gibi sergileyecekleri yere getirmeden önce onu da öldürmüşlerdi. Bay Rossi'nin dudaklarının arasında parıldayan bir şey vardı. Dikkatle bakınca anladı, bunlar sikkeydi. Para için hırsızlık yapan emniyet müdürünün ağzını altın sikkelerle doldurmuşlardı.

"Adamları bulduk" diye mırıldandı Yıldız. "Ama Bay Rossi'yi öldürmüşler."

Tobias hareketlenecek gibi oldu.

"Bekle Toby, bekle, daha değil."

Sokağı izlemeyi sürdürüyordu Yıldız. Kamyonun kapısında aynı giysiler içinde başka bir şahıs göründü, yerdeki arkadaşının yardımıyla Bay Rossi'nin oturduğu tekerlekli sandalyeyi rampadan indirmeye başladılar. Tekerlekli sandalyeyi indirince iki adam da emniyet müdürünün başında durup bir kez daha etrafa göz attılar.

"Üçüncü adam nerede?" diye sordu Yıldız kısık bir sesle. "Kamyonun içinde mi yoksa?"

Ama kamyonun içinde ne bir kıpırtı vardı ne de bir ses. Eğilip sokağa bakan yardımcısı dudak büktü.

"Belki gelmemiştir Şef, belki bu eylemi saçma bulmuş, katılmamıştır."

Bu açıklama hiç mantıklı gelmedi Yıldız'a, o da etrafı kolaçan etti yeniden ama bu iki katil ve kurbanlarından başka hiç kimse görünmüyordu. Adamlar da bir tehlike sezinlemeyince

tekerlekli sandalyeyi itekleyerek imparatorun mozolesine doğru sakince ilerlemeye başlamışlardı.

"Ne bekliyoruz Şef?" dedi Tobias sabırsızlanarak. "Adamları gafil avlamanın tam sırası. Cesetle ilgilenirken haklarından daha kolay geliriz."

Doğru söylüyordu, böylece belki de hiç çatışma çıkmadan yakalarlardı onları. Zanlıları canlı yakalamaları çok önemliydi. İlk kez bir vakada katilleri bu kadar çok merak ediyordu Yıldız. Gerçekte kimdi bu adamlar? Ne istiyorlardı? Niye böyle tuhaf davranıyorlardı? Bu soruların yanıtlarını öğrenmek istiyordu. Ama üçüncü şahsın olmayışı onu kuşkuya düşürüyordu. Öte yandan zanlılar Bay Rossi'nin cesediyle birlikte onlardan adım adım uzaklaşıyorlardı. Son bir kez daha etrafa göz attıktan sonra razı oldu Yıldız.

"Tamam Toby, hazırsan başlayalım."

Yardımcısı kararlı bir tavırla başını öne doğru salladı. İkisi de aynı anda çıktılar köşeden, ses çıkarmadan hızla adamların arkasından yaklaştılar. Aralarında sadece birkaç metre kalmıştı ki "Kıpırdamayın!" diye seslendi Yıldız İngilizce olarak. "Ellerinizi havaya kaldırın." Ses gecenin içinde çoğalarak imparatorun devasa mozolesine çarpıp geri döndü. "Kıpırdamayın!" Başlarını hızla geri çeviren zanlılar, karşılarında silahlarını onlara doğrultmuş iki polisi görünce öylece donup kaldılar.

"Eller" diye yeniden bağırdı Yıldız. "Eller yukarı dedim."

Ama siyah giymiş adamlar söyleneni yerine getirmedi, uzun boylu olanı kıpırdanacak oldu.

"Sakın" diye uyardı Yıldız. "Sakın yapma!"

Zanlılar sonunda kaldırdılar ellerini. Bu kez yardımcısına seslendi Yıldız.

"Şunların silahlarını al."

Tobias sağ elindeki tabancasını bırakmadan, uzun boylu şahsa yaklaştı, sol elini adamın siyah montunun altına sokarak silahını aldı. Tabancaya bakarak neşeyle söylendi:

"Ooo Sig Sauer P365... Tahmin etmiştim zaten. Aferin, iyi seçim. Ben de..."

"Bırak onu" diyen bir erkek sesiyle yarıda kaldı cümlesi. "Yoksa başkomiserinin beynini uçururum."

Aynı anda Yıldız kafatasının arkasında bir namlunun sertliğini hissetti. "Üçüncü adam" diye geçirdi içinden. "Büyük hata, acele ettik..."

"Silahınızı atın Signora Karasu" dedi adam, sesinde sanki gizli bir saygı vardı.

"Adımı nereden biliyor" diye düşündü Yıldız ama tabancasını atmadı.

"Lütfen silahınızı atın. Boş yere canınızdan olmayın, birazdan çok güzel bir gün doğacak."

Arkadaşının Yıldız'ı etkisiz hale getirmesini fırsat bilen uzun boylu zanlı, silahını geri almak için Tobias'a döndü. Alman polis ne yapacağını bilemeden öylece kalmıştı, o anda tekerlekli iskemlenin öteki tarafındaki tıknaz şahsın da elini beline attığını gördü, hâlâ çok geç değildi, isterse ikisini de vurabilirdi ama şef ne olacaktı? Bu düşünceler saniyeler içinde yıldırım hızıyla aklından geçerken duydu patlama sesini. İşte o zaman her şeyin bittiğini anladı, Yıldız'ı vurdular diye düşündü ve hiç duraksamadan silahını art arda ateşledi, uzun boylu şahıs tabancasını almaya fırsat bulamadan yere yığıldı. Orta boylu olanı ise silahını çekmiş ateş etmek üzereydi, Tobias kendini sakınmak için tekerlekli iskemlenin arkasına atılırken yeniden duydu patlayan silah sesini, yere düşerken vurulduğundan emindi ama hâlâ bilinci açık ve tabancası elindeydi, ölmeden şunu da götürürüm yanımda diyerek sağlam yapılı zanlıya çevirdi silahının namlusunu. Ancak siyahlar içindeki adam ateş etmek bir yana, ayakta güçlükle duruyordu, karanlıkta şöyle bir sallandıktan sonra sırtüstü yıkıldı yere. Kim ateş etmişti? Tobias aceleyle döndü ve hayretten ağzı açık kaldı; Yıldız sapasağlam ayakta duruyordu, üstelik silahının namlusu az önce yere düşen kütüz şahsa çevrilmişti. Adam Tobias'a ateş edemeden Yıldız onu indirmişti demek. Sevinçle gülümsedi.

"Yaşıyorsun" diyerek doğruldu yattığı yerden. "Vurulmamışsın Şef." O anda gördü Carlo'yu; Yıldız'ın bir metre kadar gerisinde, silahını yerde yatan üçüncü zanlıya doğru tutuyordu ama siyah kar maskesinden kan sızan adam hiç kıpırdamadan öylece donup kalmıştı.

Yıldız döndü, başmüfettişe minnettar bir bakış attı.

"Teşekkürler Carlo, sen gelmeseydin çoktan ölmüştük."

Büyük bir yükten kurtulmuş gibi ilk kez geniş, rahat bir gülümseme yayıldı İtalyan başmüfettişin yüzüne.

"Aslında gelmeyecektim Yıldız, inanmamıştım sana, hatta öfkelenmiştim, yanıldığını söylemek, yüzüne karşı bitti artık bu iş demek için geldim." Yerde yatan zanlıya bakarak derin bir iç geçirdi, "Ama iyi ki gelmişim." Sonra kafasını kaldırıp tekerlekli sandalyeye doğru yürüdü. Yüzünü göremese de iskemlede oturan kişinin Bay Rossi olduğunu biliyordu. Carlo tekerlekli iskemleye yürürken Yıldız az önce ensesine silah dayayan şahsın üzerine eğildi, kar maskesini çıkardı. Adamın ensesinden giren kurşun alnında iri siyah bir leke bırakarak çıkmıştı. Birden başını geri attı Yıldız, bu şahsı tanıyordu. Yeniden baktı, evet bu adam şu müzisyendi. Navona Meydanı'nda ona çiçek veren kemancı. Duraksadı, yoksa ötekiler de... Hızla kalktı, göğsü kanlar içinde kalmış uzun boylu zanlıya yaklaştı, aceleyle kar maskesini çıkardı, evet piyano çalan kır saçlı adamdı bu. Nefesini tutarak ötekine, sağlam yapılı zanlıya yöneldi, onun da maskesini çıkardı, evet bu da çellistti işte. Nasıl yani, bütün o korkunç cinayetleri işleyen bu üç müzisyen miydi? Ama niye? Bu adamlar sadece para için tetikçilik yapacak kişiler değildi? Niye, niye yapmışlardı bunu?

"Para koymuşlar" diyen Carlo'nun sözleriyle dağıldı düşünceleri. Başını çevirince başmüfettişin elinde altın rengi bir sikke tuttuğunu gördü. "Bay Rossi'nin ağzının içine Augustus adına basılmış sikkelerden koymuşlar."

Şaşkınlığını atlatamamasına rağmen doğruldu Yıldız, İtalyan meslektaşına yaklaştı, uzattığı sikkeyi alıp baktı. Karanlıkta sarı minik bir ay gibi ışıldayan metal paranın ön yüzünde başına zafer çelengi takılmış olan imparatorun kabartmasını gördü. Kabartmanın yanında Latince "Caesar Augustus için" yazıyordu, arka yüzünde ise savaş tanrısı Mars'ın tapınağı yer alıyordu.

"Gerçek olduğunu sanmıyorum" diye açıkladı Carlo. "Böyle bir sikke çok kıymetlidir, muhtemelen kendileri bastırdılar, sonra da yaldızla boyadılar." Bakışlarını yeniden tekerlekli sandalyedeki cesede çevirdi, Bay Rossi'nin parmaklarının arasında gümüş bir zincir vardı. "Mithra madalyonu da burada işte."

Madalyonu almak için eğildi. O anda Bay Rossi'nin iç içe geçirilmiş ellerinin altında sigara paketi büyüklüğünde siyah bir cihaz gördü. "Bu da ne?"

Yıldız da fark etmişti küçük metal kutuyu.

"Bir müzikçalara benziyor. Bak iki yanında hoparlör de var." Ama aklına gelen ani bir düşünce onu telaşlandırdı. "Dokunma, dokunma Carlo, patlayıcı olabilir!"

Başmüfettiş geri çekildi,

"Haklısın, hemen bomba imha ekibi isteyelim." Ama o anda bir çıtırtı duyuldu ve üflemeli çalgılardan yükselen ezgiler İmparator Augustus Meydanı'nı doldurdu. Bu, Stravinski'nin *Bahar Ayini*'ydi. İnsanların bahar gelsin diye tanrılara sundukları kurbanları anlatan o vahşi dansın ürkütücü müziği. Üç polis kulaklarında o tuhaf ezgilerle meydanın ortasında şaşkınlıkla kalakalmış, yerde yatan üç müzisyenin cesetlerine bakıyordu.

EVDE

Televizyon ekranı Augustus Mozolesi'nin önünde yatan üç ölüyü gösteriyordu. Cesetlerin yüzlerini buzlamışlardı ama az sonra Angelo, Ruben ve Miran'ın fotoğraflarını yan yana sıralamaya başladılar. Daha fazla ayakta kalamadı Isabella, evinin salonunda önünde durduğu kanepeye çöktü. Televizyondaki spiker, Angelo'dan Kızıl Tugaylar üyesi diye bahsediyordu, Ruben'in ETA üyesi eski bir militan olduğunu söylüyor, Miran'ı ise örgüt ismi vermeden azılı bir terörist diye tanımlıyordu. Haberin altında son dakika diye iri puntolarla yazılar geçiyordu sürekli. Farkına bile varmadan gözlerinden yaşlar akmaya başladı Isabella'nın. Dün kafede konuşurken bunun olacağını hissetmişti ama şimdi arkadaşlarının ekrandaki kanlı görüntülerine bakarken aslında olabilecekleri tam olarak kavrayamadığını anlıyordu. Belki de hiç bırakmamalıydı Angelo'yu, kafeden birlikte çıkmalıydı, eve birlikte gitmeli, kimsenin ayrılmasına izin vermemeliydi oradan. Biraz düşününce bunun ne kadar çocukça bir hayal olduğunu anladı. Asla onu dinlemezlerdi, onlara asla engel olamazdı. Kendi kaderlerini yaratan adamlardı bunlar, kendi hikâyelerini yazmaktan korkmayan sıra dışı varlıklar. Elinin tersiyle gözyaşlarını kuruladı, ekranda açıklamalar yapan içişleri bakanının kibirli sesine daha fazla tahammül edemeyerek televizyonu kapattı. Bir süre çaresizce kararmış ekrana baktıktan sonra kalktı, dün akşam masanın üzerine bıraktığı çantasına doğru yürüdü. Çantadan Angelo'nun verdiği zarfı çıkardı. Parmakları zarfa dokununca gözlerinden yeniden yaşlar akmaya başladı. Böyle olmayacaktı, iskemleye çöktü, bir süre öylece durdu. Sonra zarfın üzerini yırttı, tek sayfalık mektubu aldı ve Angelo'nun bir hattatınki kadar güzel el yazısını okumaya başladı.

"Sevgili Bella,

Bunu okuyorsan sana bir özür borcum var demektir. Hiç istemezdim ama demek ki annenin beni bırakıp gittiği gibi ben de seni bırakıp gitmiş olmalıyım. Kendim için üzüldüğümü zannetme, daha önce de konuştuğumuz gibi, ben uzun bir ömrü değil, anlamlı bir hayatı kıymetli bulurum. Anlam nedir dersen, ona kişinin kendisi karar verir. Benim içinse anlam, düşündüğüm gibi yaşamaktı. Kimsenin efendisi olmadan, kimsenin benim efendim olmasına izin vermeden. Öyle de yaşadım zaten, biraz daha uzun olsa itiraz etmezdim. Daha çok yemek pişirmeyi, daha fazla müzik yapmayı ama hepsinden önemlisi, seninle daha fazla vakit geçirmeyi isterdim. Çünkü o anlamlı hayatın en güzel kısmı sendin. Ama annene de haksızlık etmeyelim, şu dünyada en çok kimin yanında mutluydun diye sorsalar hiç tereddüt etmeden önce Sofia, sonra Bella derdim. Ama olan oldu, artık yapacak bir şey yok. Şikâyet ettiğimi de zannetme, çünkü güzel bir hayat yaşadım. O yüzden sakın benim için üzülme. Benim için üzülme ancak beni de unutma. Takıntı haline getirme, anılarımız seni kederlendirmesin ama arada bir hatırlarsan iyi olur. Elbette ben bunun farkında olmayacağım, fakat öyle olduğunu bilerek hayata veda etmek isterim.

Evet, bu kadar duygusallık yeter. Daha önce konuştuğumuz plan geçerli. Sadece biz olmadan uygulayacaksın. Çünkü bu mektubu okuyorsan ne yazık ki sadece ben değil bizim trio da tarihe karışmış demektir. Daha önce belirttiğim adreste 100 milyon dolar var, kararlaştırdığımız yöntemlerle parayı güvence altına alabilirsin. Bu paranın yüzde onu bizim ücretimizdi, ancak Aristoteles de öldürüldüğüne göre, yani artık paranın sahibi de ortadan kalktığına göre bu servet tümüyle sana kalmış olacak. Ama hepsini almak ahlaki açıdan doğru değil, bizim payımıza düşen 10 milyon doların sadece iki buçuk milyon doları senin. Yasal olmasa bile mirasçım sen olduğuna göre benim payımı da alabilirsin. Ruben'in iki buçuk milyon dolarını İspanya'daki annesine yollamanı istiyorum, hesabı altta var, Miran'ın payını ise Saraybosna'daki yetiştirme yurduna bağışlamanı rica edeceğim. Kalan doksan milyon dolara gelince, daha önceki işlerde de yaptığımız gibi doğayı, kadınla-

rı, çocukları, hayvanları savunan, yoksulluk ve açlıkla mücadele eden, baskıya uğrayan gazetecilere, siyasi tutsaklara ve işkence görmüş insanlara destek olan sivil toplum örgütlerine dağıtmalısın. Hangisine hangi oranda destek olacağına sen karar ver. Bankada kalan ortak hesabımıza gelince, söylememe bile gerek yok, aynı yöntemle hepsini paylaştırabilirsin. Bunların hepsini hakkaniyetle yapacağını biliyorum, çünkü kendimden çok sana güveniyorum. Bu arada gerekli önlemleri almış olmamıza, herhangi bir açığımızı bulamayacaklarını bilmeme rağmen yine de senden çok dikkatli olmanı rica ediyorum. Yapmazsın biliyorum ama lütfen kendini açığa çıkartacak hiçbir davranışta bulunma. Sana anlamlı, sağlıklı ve asla sıkılmayacağın şahane bir ömür diliyorum.

Addio Amore Mio…

Angelo"

2 Ağustos 2026
Büyükada / İstanbul

ROMAN

Roma ölülerin omuzlarında yükselir...

Müziğin, ışığın, kültürün başkenti Roma peş peşe işlenen sıra dışı ve teatral cinayetlerle sarsılır. INTERPOL adına özel bir görev için şehirde bulunan Berlin Emniyeti Cinayet Masası'ndan Yıldız Karasu ve yardımcısı Tobias Becker bir anda kendilerini Afrodisias'tan Roma'ya uzanan, insanlığın kadim hırslarının beslediği bir suç öyküsünün tam ortasında buluverir.

Çünkü acıdan bilgelik, ölümden hayat doğar.

Ahmet Ümit *Roma'nın Beş Günü*'nde okuyucuyu klasik müzik ile arkeolojinin iç içe geçtiği bir şehrin sokaklarında heyecanın hiç eksilmediği cinai bir maratona davet ediyor.

"İnsanlığın aptallaşma seviyesini küçümseme Carlo. O kadar da akıllı bir mahluk değiliz biz. Yazıyı bulmamızın üzerinden sadece beş bin yıl geçti. Daha uygarlığın şafağında bile değiliz."

ISBN 978-975-08-6870-2

Ekranı Kapat,
Kitabı Aç!

https://ailesaati.kocsistem.com.tr